

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programma 2022. – 2027. gadam

APSTIPRINĀTA ar 2021.gada 11.novembra Daugavpils domes lēmumu Nr.754
un Augšdaugavas novada pašvaldības domes lēmumu Nr.235

Pašreizējās situācijas raksturojums

DAUGAVPILS

Satura rādītājs

Saīsinājumi.....	3
Ievads	4
Daugavpils vizītkarte.....	7
1. Daudzveidīga, atvērta un integrēta vietējā kopiena.....	9
1.1. Demogrāfiskie rādītāji un apdzīvojums.....	9
1.2. Pilsoniskā aktivitāte un NVO	14
1.3. Izglītība un zinātne	18
1.4. Sports un aktīvā atpūta.....	50
1.5. Kultūrvide	60
1.6. Veselības aprūpe un veicināšana	69
1.7. Sociālie pakalpojumi, palīdzība un drošība	79
1.8. Iekļaujoša sabiedrība un atbalsts dažādām iedzīvotāju mērķgrupām	88
1.9. Drošība un civilā aizsardzība	100
2. Uzņēmējdarbības attīstība.....	106
2.1. Attīstības rādītāji.....	106
2.2. Pilsētas izaugsmes iespējas un uzņēmējdarbības vide	110
2.3. Nodarbinātība un labklājība	120
2.4. Uzņēmumi.....	131
2.5. Pieejamie pakalpojumi.....	143
2.6. Tūrisms un kultūrvēsturiskais mantojums	145
3. Klimatneitrāla vide	163
3.1. Dabas resursi un vides kvalitāte	163
3.2. Īpašumi un publiskā ārtelpa.....	172
3.3. Centralizētie pakalpojumi, mājokļi un inženiertehniskā infrastruktūra.....	189
3.4. Energoefektivitāte un enerģētika	205
3.5. Transporta infrastruktūra	225
3.6. Mobilitāte	235
3.7. Klimata pārmaiņas	249
4. Sadarbība un pārvaldība.....	254
4.1. Teritorijas pārvaldība	254
4.2. Pašvaldības budžets.....	262
4.3. Nozīmīgākie investīciju projekti pēdējos gados	268
4.4. Pilsētas identitāte un mārketingas	272
4.5. Sadarbība	277

Saīsinājumi

Attīstības programma	Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programma 2022.-2027. gadam
BJC "Jaunība"	Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde "Bērnu un jauniešu centrs "Jaunība""
CNG	saspiestā dabasgāze
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CSS	centralizētā siltumapgādes sistēma
DAC	dienas aprūpes centrs
DI	deinstitutionalizācija
DPIP	Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde
DU	Daugavpils universitāte
DUS	degvielas uzpildes stacija
DDzKSU	SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums"
EKII	Emisijas kvotu izsolišanas instruments
EM	Ekonomikas ministrija
EPS	Enerģopārvaldības sistēma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
FT	funkcionālie traucējumi
GRT	garīga rakstura traucējumi
GUS	gāzes uzpildes stacija
IIN	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKT	informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
JNIC	Jauniešu neformālās izglītības centrs
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	nevalstiskā organizācija
PAS DSat	Pašvaldības akciju sabiedrība "Daugavpils satiksme"
PAS DSilt	Pašvaldības akciju sabiedrība "Daugavpils siltumtīkli"
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PIKC	Profesionālās izglītības kompetences centrs
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
STEM	Science, technology, engineering and mathematics jeb no ang.val. zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātne un matemātika
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VIAA	Valsts izglītības un attīstības aģentūra
VMD	Valsts meža dienests

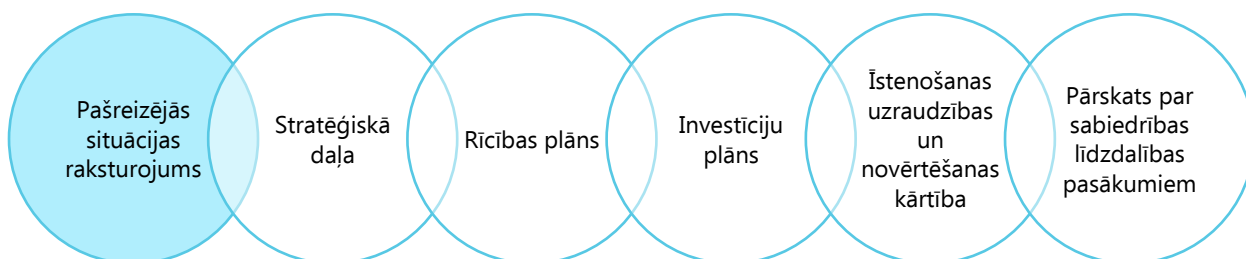
Ievads

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programma 2022.-2027. gadam (*turpmāk – Attīstības programma*) ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un rīcības, kuras katra pašvaldība apņēmusies īstenot tās pilsētas un novada ilgtspējīgas, integrētas un koordinētas attīstības nolūkos.

2019.-2021. gadā valstī īstenotā administratīvi teritoriālā reforma paredz, ka Augšdaugavas novada attīstības un vienlaikus administratīvais centrs ir Daugavpils valstspilsēta, kas ir nacionālas nozīmes attīstības centrs. Tāpēc likumā noteikts, ka valstspilsētām kā attīstības centriem ar piegulošām pašvaldībām izstrādājami kopīgi teritorijas attīstības plānošanas dokumenti. Augšdaugavas novads kā jauna administratīvā teritorija izveidota līdz ar 2021. gada 1. jūliju, apvienojot Ilūkstes un Daugavpils novadu.

Attīstības programmu veido vairākas sadaļas - vienota Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada esošās situācijas analīze, vienots vidējā termiņa stratēģiskais redzējums, kopīgas rīcības plāna darbības un kopīgi investīciju projekti, saskaņoti uzraudzības rādītāji, kā arī atsevišķas katras pašvaldības sadaļas (Attēls 1). Attīstības programmā integrētas šādu dokumentu redakcijas, veicot datu aktualizāciju:

- ◇ spēkā esošā Ilūkstes novada attīstības programma 2020.-2026.gadam¹
- ◇ Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2021.-2027. gadam redakcija²;
- ◇ izstrādes stadijā esošās Daugavpils novada atsevišķas sadaļas (esošās situācijas analīze, rīcības plāns, investīciju plāns, u.c.) Attīstības programmai.

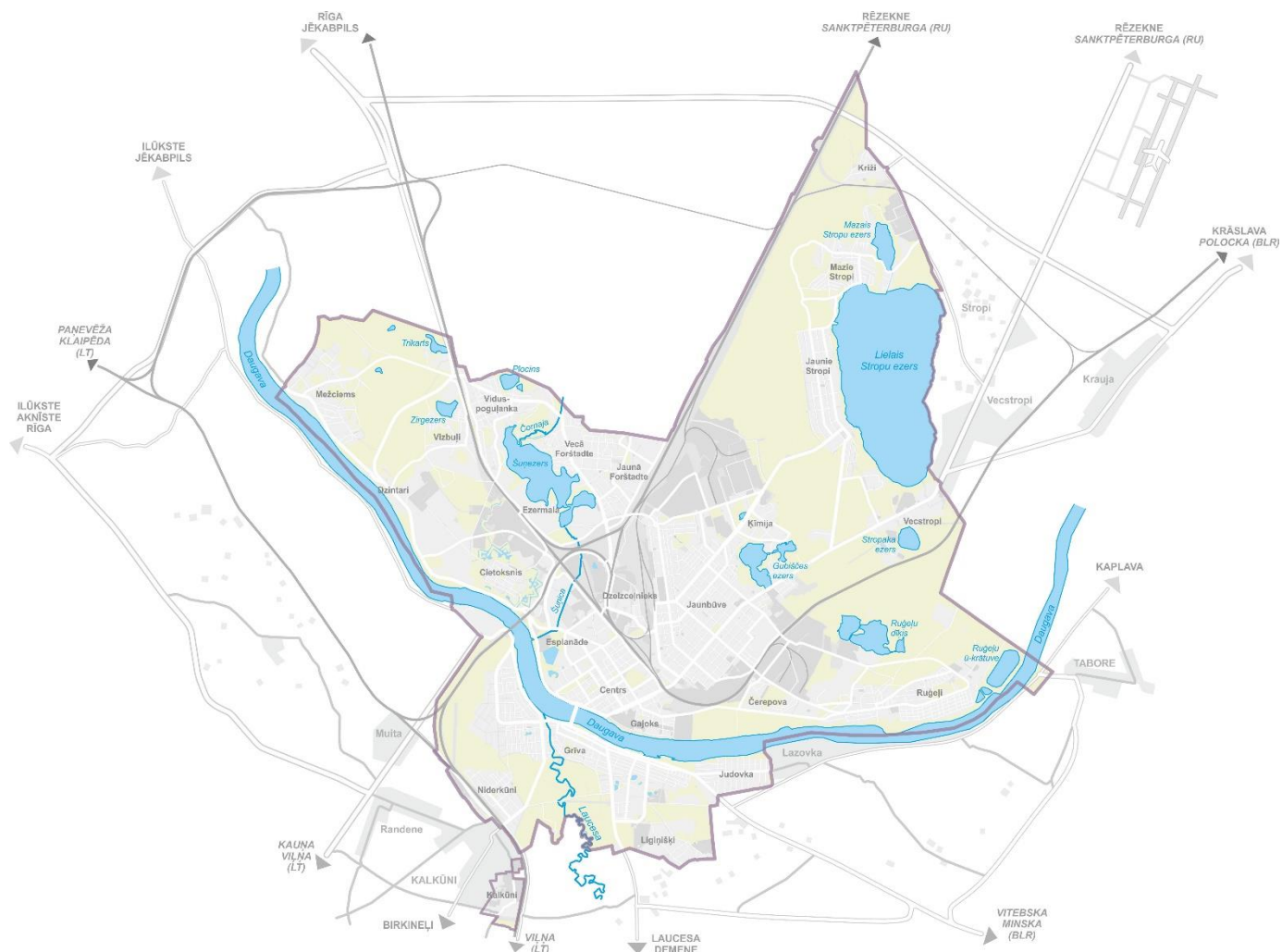
ATTĒLS 1. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022.-2027. gadam struktūra

Pašreizējās situācijas raksturojums sagatavots kā trīs atsevišķi sējumi – **Daugavpils pilsētai**, **Augšdaugavas novadam** un **kopīgās jomas**. Šis dokuments var tik izmantots visiem pilsētas un novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un ir aktualizējams pēc nepieciešamības. Tas raksturo teritorijas attīstības tendences, problēmas un resursus.

¹ Apstiprināta ar Ilūkstes novada domes 29.06.2020. sēdes lēmumu Nr.157 "Par Ilūkstes novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam apstiprināšanu" (prot. Nr.9, 9.§)

² Daugavpils pilsētas domes 10.06.2021. sēdes lēmums Nr.363 "Par grozījumu 13.08.2020. Daugavpils pilsētas domes lēmumā Nr.341 "Par Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2021.-2027. gadam izstrādes uzsākšanu"(prot. Nr.24, 13.§), kas paredz integrēt Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2021.-2027. gadam redakciju Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022.-2027. gadam redakcijā

Attīstības programmas izstrāde veikta saskaņā ar domes lēmumiem³, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem⁴, Daugavpils valstspilsētai un jaunajam Augšdaugavas novadam saistošiem attīstības plānošanas dokumentiem⁵ un balstoties labajā praksē attīstības plānošanā. Tāpat ņemti vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī, kā arī dažādu nozaru politikas vadlīnijas. Izvērtēti arī apkārtnējo pašvaldību - Jēkabpils, Līvānu, Preiļu un Krāslavas novada teritorijas attīstības plānošanas dokumenti.

ATTĒLS 2. Daugavpils valstspilsētas teritorija

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas izstrādē, t.sk. sagatavojot pašreizējās situācijas raksturojumu, nodrošināta **sabiedrības iesaiste**. Attīstības

³ Daugavpils pilsētas domes 11.02.2021. sēdes lēmums Nr.59 "Par Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022.-2027. gadam izstrādes uzsākšanu"(prot. Nr.4, 9.§), Daugavpils novada domes 01.02.2021. sēdes lēmums "Par Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022.-2027. gadam izstrādes uzsākšanu" Nr.2747 (prot. Nr.104, 2.§), Ilūkstes novada domes 28.01.2021. sēdes lēmums "Par Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022.-2027. gadam izstrādes uzsākšanu" Nr.7 (prot. Nr.3, 5.§)

⁴ Likums "Par pašvaldībām" (09.06.1994.), Teritorijas attīstības plānošanas likums (01.12.2011.), Attīstības plānošanas sistēmas likums (01.01.2009.), Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā", likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (13.11.1998.), Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums"

⁵ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. Gadam, Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam, Latgales plānošanas reģiona dokumenti, vietējo pašvaldību dokumenti u.c.

programmā integrēta visu trīs pašvaldību organizētās Iedzīvotāju aptaujas un Uzņēmēju aptaujas rezultātu analīze:

◇ Daugavpils pilsēta:

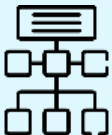

- iedzīvotāju (638 respondenti) un uzņēmēju (120 respondenti) aptaujas rezultāti. Organizētas 2020. gada nogalē Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2021.-2027. gadam izstrādes ietvaros;
- tematiskās darba grupas septiņās tēmās (95 dalībnieki), kas organizētas attālināti 2020. gada rudenī (izglītība un zinātne; ekonomika un uzņēmējdarbības vide; sociālā drošība un veselības aizsardzība; transporta infrastruktūra un mobilitāte; publiskā ārtelpa, komunālie pakalpojumi, infrastruktūra un mobilitāte, vide, pielāgošanās klimata pārmaiņām; energoefektivitāte un atjaunojamo energoresursu izmantošana; kultūrvide un sports, tūrisms un mārketinga, pārrobežu sadarbība);

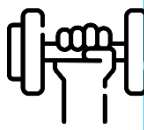

Papildus tam pašreizējās situācijas raksturojuma sagatavošanā izmantoti **statistikas dati**, sagatavojot to analīzi un tendenču raksturojumu.

Pašreizējās situācijas raksturojumu veido četras galvenās sadaļas, kas aptver sabiedrību, uzņēmējdarbību, vidi un infrastruktūru, sadarbību un pārvaldību, t.sk. analizēti Daugavpils valstspilsētai Augšdaugavas novadam saistošie dokumenti un globālo tendenču potenciālā ietekme. Raksturojumu papildina aptauju rezultātu, darba grupu kopsavilkums, kā arī kartogrāfiskais materiāls.

Attīstības programmas izstrādi publiskā iepirkuma rezultātā veic vadošais telpiskās plānošanas uzņēmums Latvijā SIA "Reģionālie projekti" ciešā sadarbībā ar trim iesaistītajām pašvaldībām.

Daugavpils vizītkarte

	<p>Teritorijas novietojums un platība</p>	<p>Daugavpils pilsēta atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā, Latgales plānošanas reģiona dienvidos, Daugavas abos krastos. Daugavpils pirmo reizi vēstures avotos minēta 1275. gadā kā vācu ordeņa uzceltā Dinaburgas pils, bet stāsts par Daugavpili kā pilsētu aizsākās 1582. gadā. Pilsētas kopējā platība ir 72,36 km², pēc platības Daugavpils ir trešā lielākā valstspilsēta.</p>
	<p>Administratīvā struktūra</p>	<p>Daugavpils pilsētas domi veido 15 deputāti, kuru darbu nodrošina komitejas un komisijas. Domes lēmumu izpildi nodrošina pašvaldības administrācija, ko veido 4 departamenti. Pašvaldības funkciju izpildei dome ir izveidojusi gandrīz 70 dažādas budžeta iestādes.</p>
	<p>Iedzīvotāji</p>	<p>2021. gada sākumā Daugavpilī dzīvoja 80 627 iedzīvotāji, tā ir otra lielākā Latvijas pilsēta. Daugavpilī dzīvo trešā daļa jeb 32% no Latgales plānošanas reģiona iedzīvotājiem. Pilsētas iedzīvotāju sastāvs ir daudznacionāls – 48% ir krievu, 21% latviešu, 13% poļu, 7% baltkrievu u.c. tautību iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaitam pēdējos gados Daugavpils pilsētā, līdzīgi kā citur Latvijā, ir tendence samazināties, jo mirstības līmenis pārsniedz dzimstības līmeni.</p>
	<p>Robežas</p>	<p>Daugavpils pilsēta robežojas ar Augšdaugavas novadu, ko ar 2021. gada 1. jūliju veido Daugavpils un Ilūkstes novada pašvaldības.</p>
	<p>Autoceļi un sasniedzamība</p>	<p>Daugavpils atrodas 230 km attālumā no Rīgas, savukārt no Lietuvas Republikas tikai 25 km attālumā, no Baltkrievijas Republikas - 35 km un no Krievijas Federācijas robežas - 120 km. Daugavpils ir nozīmīgs satiksmes krustpunkts – pilsētu šķērso divi valsts galvenie autoceļi, divi valsts reģionālie autoceļi un triju dzelzceļa līnijas, perspektīvā plānota arī Daugavpils Lidostas attīstība.</p>
	<p>Izglītība</p>	<p>2020./2021. mācību gadā pilsētā darbojās 27 pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes, 12 vidusskolas, viena ģimnāzija, 4 pamatskolas, 6 profesionālās ievirzes izglītības iestādes, 5 profesionālās izglītības iestādes un 9 augstākās izglītības iestādes un to filiāles Daugavpilī.</p>
	<p>Kultūra</p>	<p>Daugavpils ir nozīmīgs starptautisks kultūras centrs ar interesantām un izkoptām tradīcijām un attīstītu infrastruktūru. Pilsētā darbojas vairākas kultūras iestādes, kas organizē kultūras pasākumus pilsētas iedzīvotājiem un viesiem: Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs, Vienības nams, Kultūras pils, Daugavpils teātris, nacionālie kultūras centri, Latgales Centrālā bibliotēka u.c. Pilsētā darbojas arī nevalstiskās organizācijas, kuras sniedz ieguldījumu kultūras dzīves dažādošanā un ir aktīvi kultūras patērētāji.</p>
	<p>Veselība</p>	<p>Lielākā veselības aprūpes pakalpojumu iestāde pilsētā ir SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca". Pilsētā ir vairākas valsts un pašvaldības ārstniecības iestādes - PSIA "Daugavpils bērnu veselības centrs", PSIA "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika" un VSIA</p>

		<p>"Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca". Papildus tam 8 privātās ambulatorās iestādes sniedz valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus, un pilsētā praktizē 59 ģimenes ārstu.</p>
	Sports	<p>Pilsētā atrodas 15 sporta objekti: olimpiskais centrs, spīdveja stadions, ledus halle, vairāki stadioni, sporta kompleksi un sporta zāles. Daugavpils pilsētā darbojas aptuveni 40 dažādu sporta biedrību. Pilsētas iedzīvotājiem izglītības iestāžu teritorijās ir brīvi pieejami bērnu rotaļu un sporta laukumi fiziskām aktivitātēm.</p>
	Uzņēmējdarbība un nodarbinātība	<p>Lielākā Latgales reģiona eksportējošo uzņēmumu daļa atrodas Daugavpilī. No 96 pilsētas ražošanas uzņēmumiem gandrīz puse jeb 45 ir eksportētāji. Pieejamas 6 rūpnieciskās/ražošanas zonas uzņēmējdarbības attīstībai. 2021. gada sākumā bezdarba līmenis Daugavpilī ir 9,1%, Latgales reģionā – 11,8%. Pēc nozarēm visvairāk strādājošo nodarbināti apstrādes rūpniecībā – 6598, aiz tā seko vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība ar 6078 strādājošiem. 2019. gadā 61,8% no visiem Daugavpils iedzīvotājiem ir nodarbināti Daugavpilī, savukārt 26,7% dodas strādāt uz Rīgu, 3,2% uz Daugavpils novadu un citur.</p>
	Populārākie tūrisma objekti	<p>Daugavpilī ir vairāk kā 25 muzeji, mākslas centri, ekspozīcijas, kas sniedz plašu piedāvājumu iedzīvotājiem un pilsētas viesiem. Populārākais apskates objekts ir Marka Rotko Mākslas centrs, kas ik gadu piesaista ap 100 tūkstošiem apmeklētāju. Papildus tam, populārākie objekti ir Daugavpils cietoksnis, Baznīcu kalns, Latgales zoodārzs, Šmakovkas muzejs, Daugavpils skrošu rūpnīca, Daugavpils novadpētniecības un mākslas muzejs, Daugavpils inovāciju centrs, Mākslas galerija "Baltais zirgs" un Daugavpils Māla mākslas centrs.</p>
	Funkcionālās saites	<p>Daugavpils ir nozīmīgākā pilsēta un lielākais pakalpojumu centrs Latgales plānošanas reģionā, un svarīgs sociāli ekonomiskās attīstības austrumu - rietumu krustpunkts Austrumbaltijas reģionā. Ciešākās funkcionālās saites ir ar Augšdaugavas novadu. Daugavpilī nodarbināti vairāku apkārtējo pašvaldību iedzīvotāji – 35,4% no Daugavpils novadā dzīvojošiem nodarbinātajiem strādā Daugavpilī, aiz tā seko 13,3% Ilūkstes novadā dzīvojošie strādājošie u.c.</p>
	Publiskā ārtelpa	<p>23% no pilsētas teritorijas aizņem meži, 13% - ūdeņi. Daugavpilī ir 34 parki un skvēri. Pilsēta ir bagāta ar ūdens resursiem – lielākā Latvijas upe Daugava, četras upes un 12 ezeri u.c. Pilsētas struktūru veido 25 apkaimes (biežāk sauktas kā mikrorajoni), kurās pieejami dažādi publiskās ārtelpas labiekārtojuma objekti – rotaļu laukumi, sporta laukumi, atpūtas vietas, skvēri, parki, takas, krastmalas, promenādes u.c., kas pieejami publiskai lietošanai. Pilsētā pieejamas 11 labiekārtotas peldvietas, tai skaitā divas Zilā karoga pludmales.</p>

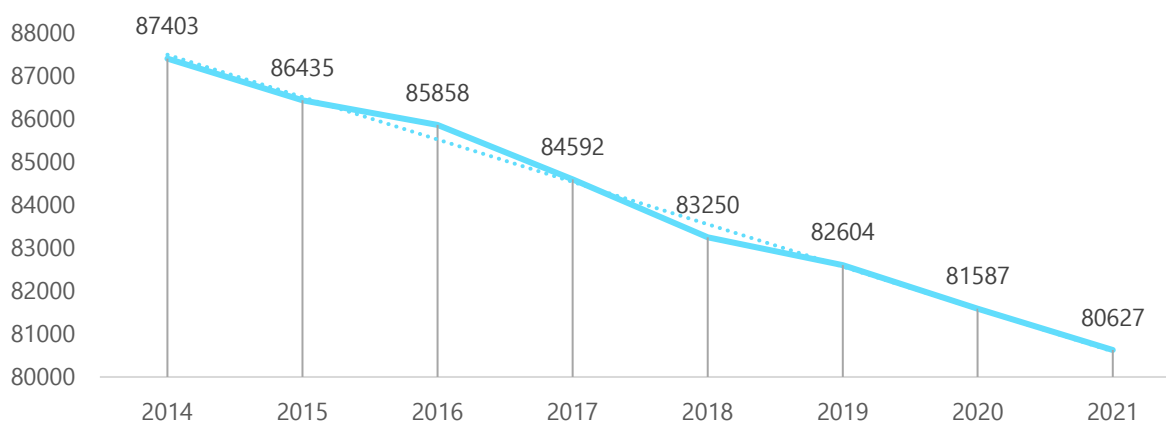
1. Daudzveidīga, atvērta un integrēta vietējā kopiena

1.1. Demogrāfiskie rādītāji un apdzīvojum

Teritorijas attīstība ir cieši saistīta ar tās apdzīvotību. Iedzīvotāju skaits veido pamatu jebkurai pašvaldībai, un to skaits tiešā veidā ietekmē pašvaldības budžeta ieņēmumus. Iedzīvotāju skaita izmaiņas un to raksturojošie statistikas rādītāji ievākti par pēdējo septiņu gadu periodu (no gada, kad pieejami jaunākie dati).

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem iedzīvotāju skaita ziņā Daugavpils ir otrā lielākā republikas nozīmes pilsēta Latvijā – 2021. gada sākumā pilsētā bija 80 627 iedzīvotāji, kas ir 4,2% no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita. Pēc kopējā iedzīvotāju skaita Daugavpilij vistuvākās ir Liepāja ar 67 964 iedzīvotājiem un Jelgava ar 55 336 iedzīvotājiem 2021. gada sākumā.

Iedzīvotāju skaits laika posmā no 2014. gada līdz 2021. gada sākumam Daugavpilī samazinājies par 7,7% (Attēls 3), arī citur Latvijā tam ir tendence samazināties. Iedzīvotāju skaits galvenokārt samazinās negatīva dabiskā pieauguma ietekmē (Attēls 5) jeb mirušo skaitam pārsniedzot dzimušo skaitu, kā arī negatīvai migrācijai.

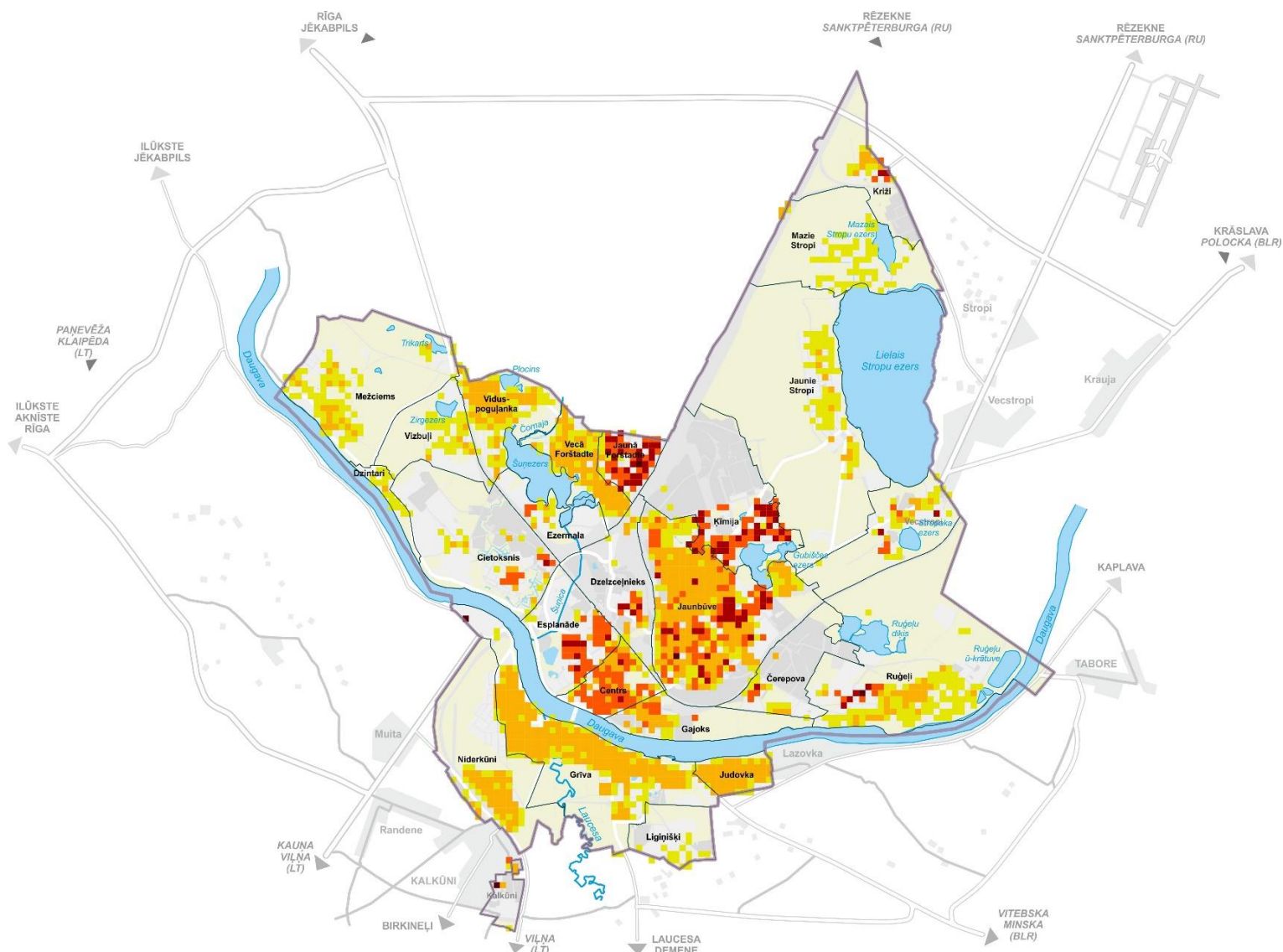
ATTĒLS 3. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Daugavpilī 2014.-2021. gadam (Datu avots: CSP)

Attēls 4. parādīts iedzīvotāju blīvums un izvietojums visā pilsētas teritorijā sadalījumā pa 100x100 m lielu teritoriju. Visblīvāk apdzīvotās apkaimes Daugavpilī ir Jaunā Forštadte, Centrs, Jaunbūve, Esplanāde un Ķīmija. Daugavpils pēc teritorijas platības ir trešā lielākā pilsēta Latvijā, taču daudzas teritorijas nav apdzīvotas – meži, ūdeņi, rūpnieciskās teritorijas. Līdz ar to daudzas apkaimes viena no otras ir nodalītas ar zili-zaļajām teritorijām un citiem pilsētas struktūras elementiem.

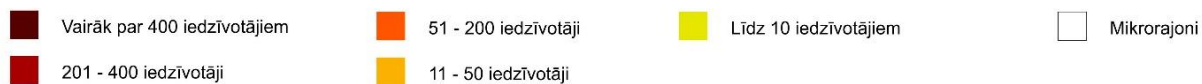
Migrācijas rādītāji Daugavpilī ir mainīgi un kopumā negatīvi, taču 2018. un 2019. gadā tie ir bijuši pozitīvi – pilsētā ir vairāk iebraukušo nekā izbraukušo iedzīvotāju. Dabiskā pieauguma rādītāji laika posmā no 2013.-2019. gada saglabājušies negatīvi (Attēls 5).

2018. gadā starpība starp dzimušo un mirušo iedzīvotāju skaitu Daugavpilī bija -666, savukārt 2019. gadā starpība bija -662.

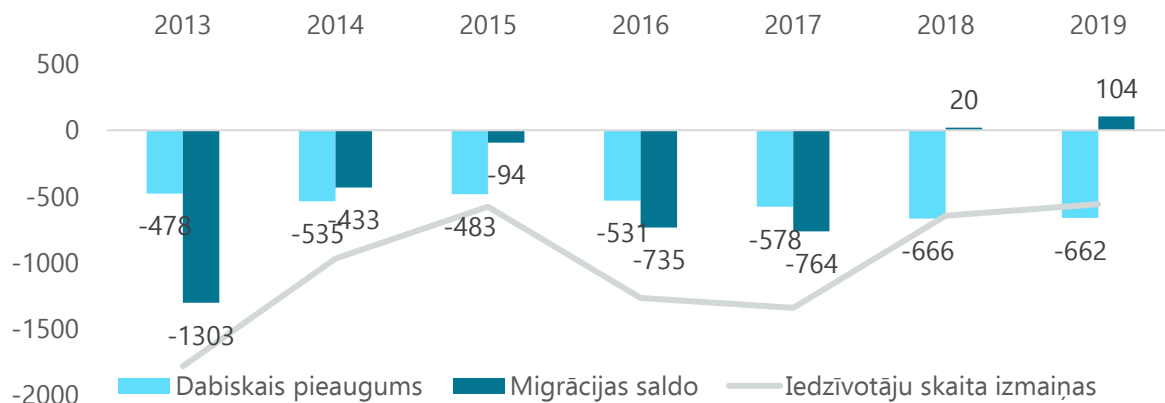
Daugavpils valstspilsētas pašreizējās situācijas raksturojums

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits 2020. gadā:

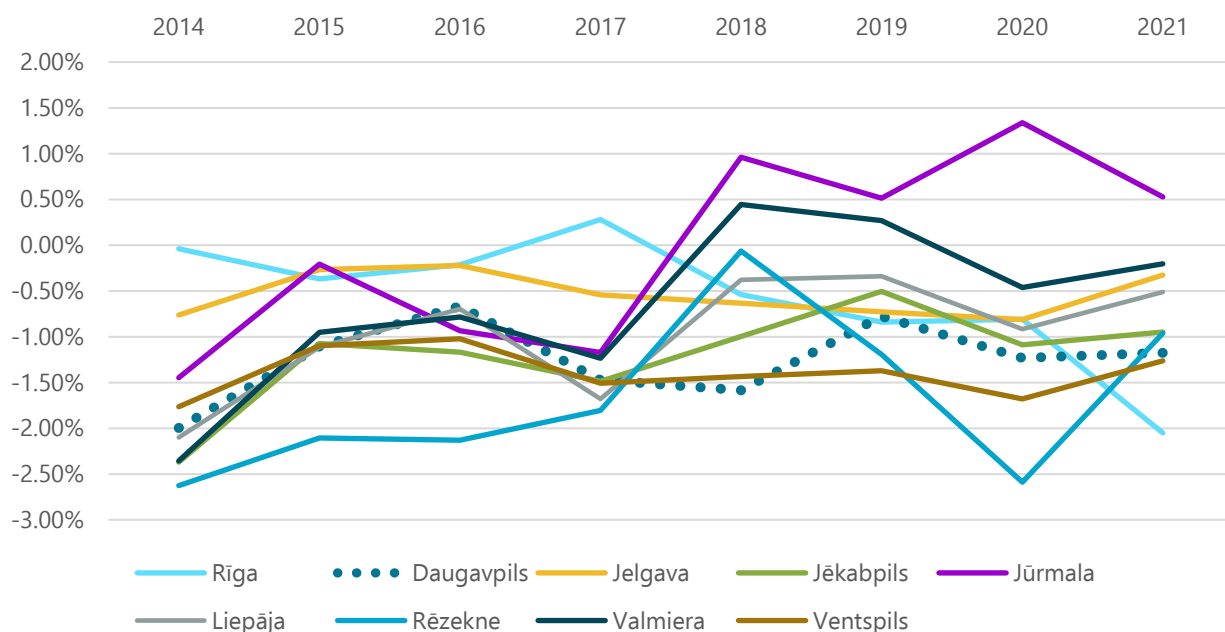

ATTĒLS 4. Daugavpils iedzīvotāju izvietojums un skaits pilsētā

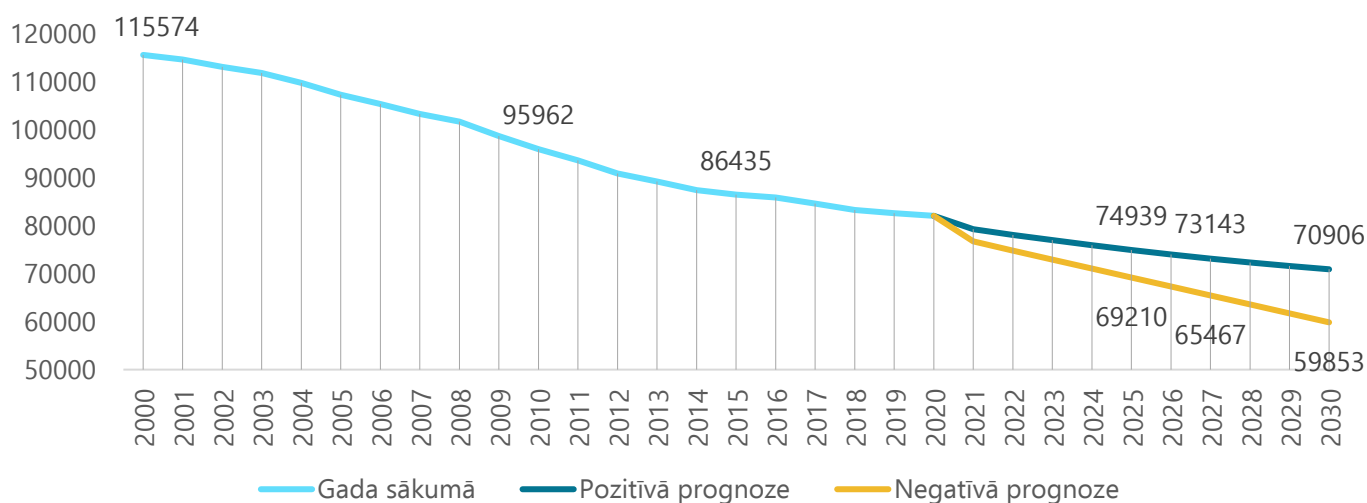
ATTĒLS 5. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums un migrācijas saldo 2013.-2019. gadā (Datu avots: CSP)

Kā parāda Attēls 6., kopš 2013. gada iedzīvotāju skaits ir samazinājies visās republikas nozīmes pilsētās Latvijā. Visstraujākais samazinājums novērojams Rēzeknē (-13,48%), Ventspilī (-11,14%), Daugavpilī (-8,28%) un Jēkabpilī (-8,27%), bet vismazākais samazinājums Jūrmalā (-0,42%) un Jelgavā (-4,30%). Jūrmalā un Valmierā pēdējo gadu laikā ir novērojama tendence pastāvīgo iedzīvotāju skaitam palielināties, no tā var secināt, ka Latvijā ir palielinājusies iekšējās migrācijas tendence, ko veicinājusi Covid-19 pandēmijas ietekme.

ATTĒLS 6. Pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas republikas nozīmes pilsētās 2014. – 2021. gadā (gada sākumā) pret iepriekšējā gada līmeni (Datu avots: CSP)

Straujāks iedzīvotāju skaita samazinājums bija vērojams laikā līdz aptuveni 2013. gadam, taču pēdējo gadu laikā kritums stabilizējies un nepārsniedz 2% gadā. Balstoties uz CSP datiem par pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņām Daugavpilī pēdējo divdesmit gadu laikā, sagatavota pozitīvā un negatīvā iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze uz 2030. gadu (Attēls 7).

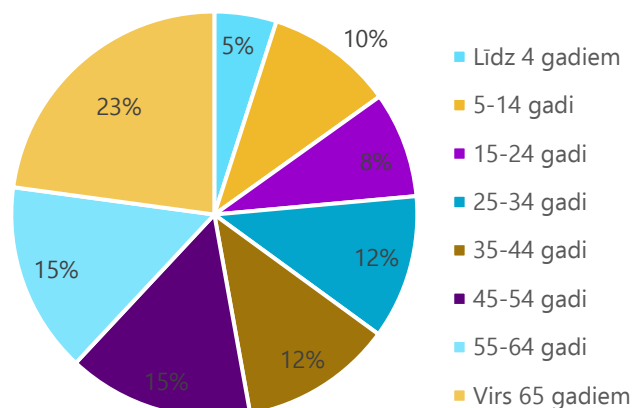

ATTĒLS 7. Iedzīvotāju skaita prognozes Daugavpilī (Datu avots par 2000.-2020. gadu: CSP)

Pēc dzimuma Daugavpilī ir 55,3% sieviešu un 44,7% vīriešu. (Latvijā 2020. gadā vīriešu bija 46,2% un 53,8% sieviešu).⁶

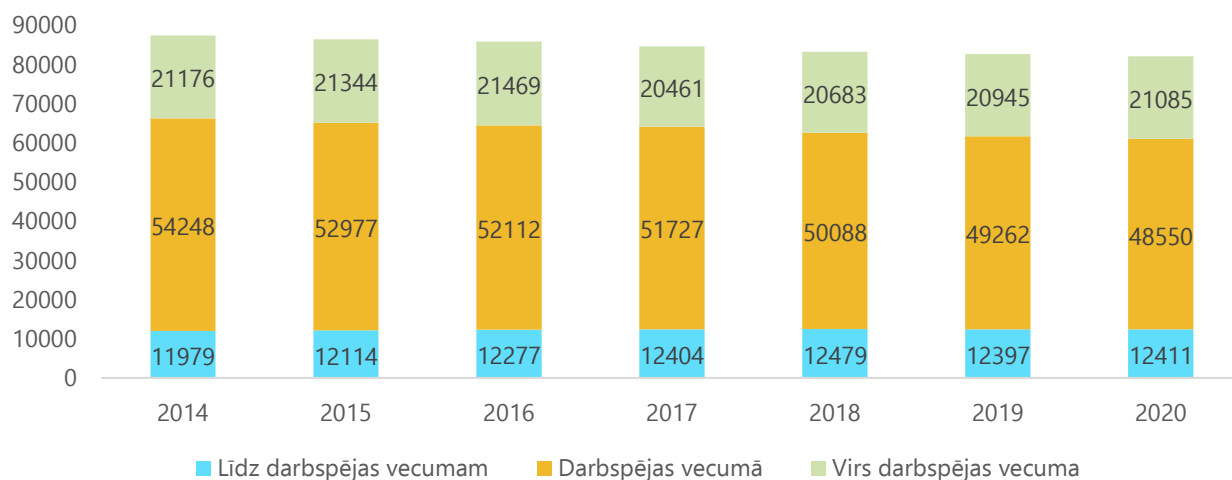
Pastāvīgo iedzīvotāju vidējais vecums Daugavpilī pieaug. 2014. gadā vidējais vecums bija 43,3 gadi, bet 2020. gada sākumā 44,4 gadi.⁷

Sadalot iedzīvotājus pa vecuma grupām, 2020. gadā lielāks īpatsvars vērojams vecuma grupās virs 45 gadiem. 23% sastāda bērni un jaunieši vecumā līdz 24 gadiem, savukārt vecuma grupā 25 – 44 gadi ir 24% iedzīvotāju (Attēls 8).

ATTĒLS 8. Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām 2020. gadā (Datu avots: CSP)

2020. gada sākumā 59,2% no Daugavpils iedzīvotājiem bija darbspējas vecumā jeb no 15-64 gadiem. 15,1% iedzīvotāju bija līdz darbspējas vecumam jeb līdz 14 gadiem, savukārt 25,7% virs darbspējas. Salīdzinot ar 2014. gadu, iedzīvotāju skaits līdz darbspējas vecumam ir palielinājies par 1,4%, un arī iedzīvotāju skaits pēc darbspējas vecuma ir palielinājies par 1,5%. Tā ietekmē darbspējīgo iedzīvotāju skaits samazinājies par 2,9% (Attēls 9).

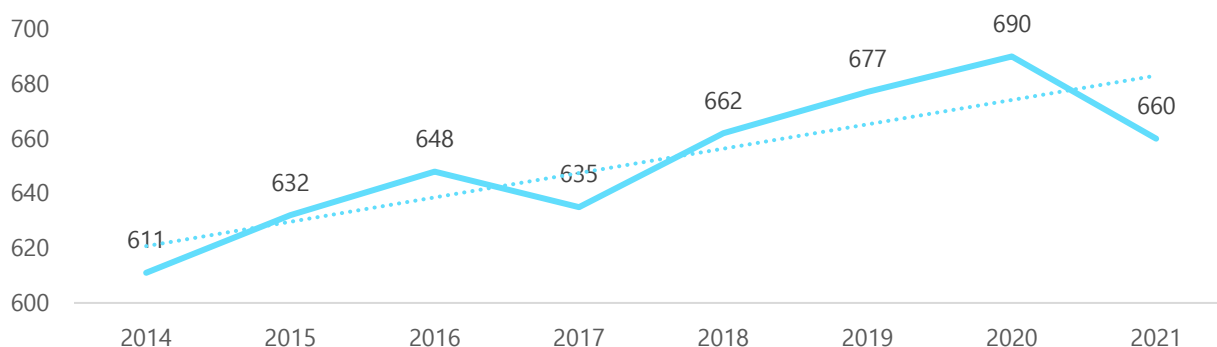
ATTĒLS 9. Iedzīvotāju skaita sadalījums pēc darbspējas vecuma un izmaiņas no 2014.-2020. gadam (Datu avots: CSP)

Samazinoties iedzīvotāju skaitam, pilsētā samazinās arī darbspējīgo iedzīvotāju skaits, kas veicina demogrāfiskās slodzes līmeņa pakāpenisku pieaugumu no 2014. līdz 2020. gadam. 2021. gadā rādītājs nedaudz samazinājies, sasniedzot 2018. gada līmeni. Demogrāfiskā slodze ir darbspējas vecumu nesasniegušo un pārsniegušo iedzīvotāju skaita attiecība pret darbspējas vecumā esošo iedzīvotāju skaitu, ko aprēķina uz 1000 iedzīvotājiem. Demogrāfiskās slodzes līmeņa samazināšanās pēdējos gados vērojama tikai 2017. gada sākumā, kad straujāk

⁶ Centrālā statistikas pārvalde

⁷ Centrālā statistikas pārvalde

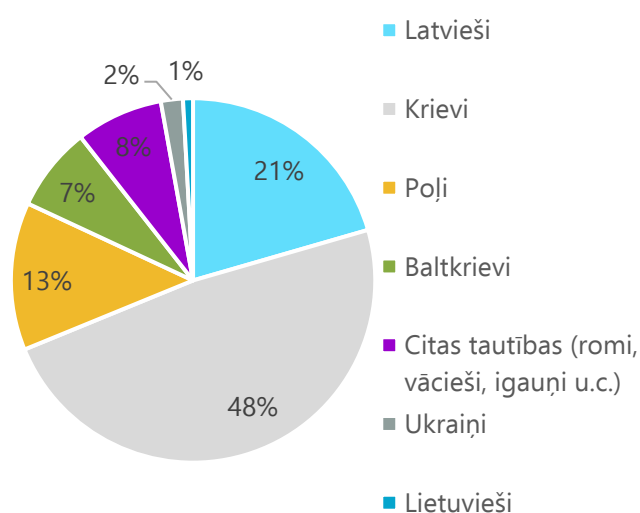
samazinājās arī iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma. Demogrāfiskās slodzes līmenis Daugavpilī pēdējos gados aug – 2020. gada sākumā tas bija augstāks kā Latvijā (643), kas vērtējams negatīvi (Attēls 10).

ATTĒLS 10. Demogrāfiskās slodzes līmeņa izmaiņas Daugavpilī (Datu avots: CSP)

2020. gada sākumā pēc nacionālā sastāva gandrīz puse jeb 39 616 iedzīvotāji bija krievu tautības, aiz tā seko piektā daļa jeb 16 840 latviešu. Poļi ir trešā lielākā iedzīvotāju tautība jeb 10 770 cilvēki. Tāpat jāatzīmē 8% baltkrievu jeb 6138 Daugavpils iedzīvotāju (Attēls 11).

Salīdzinot ar tautību īpatsvaru 2014. gadā, Daugavpilī ir samazinājies krievu īpatsvars par 1,9% un poļu par 0,8%. Latviešu īpatsvars ir pieaudzis par 1,6%, citu tautību arī audzis par 1,6%, kā arī vērojamas nelielas izmaiņas pārējo tautību īpatsvarā.⁸

ATTĒLS 11. Iedzīvotāju īpatsvars pēc tautības 2020. gadā (Datu avots: CSP)

⁸ [Centrālā statistikas pārvalde](#)

1.2. Pilsoniskā aktivitāte un NVO

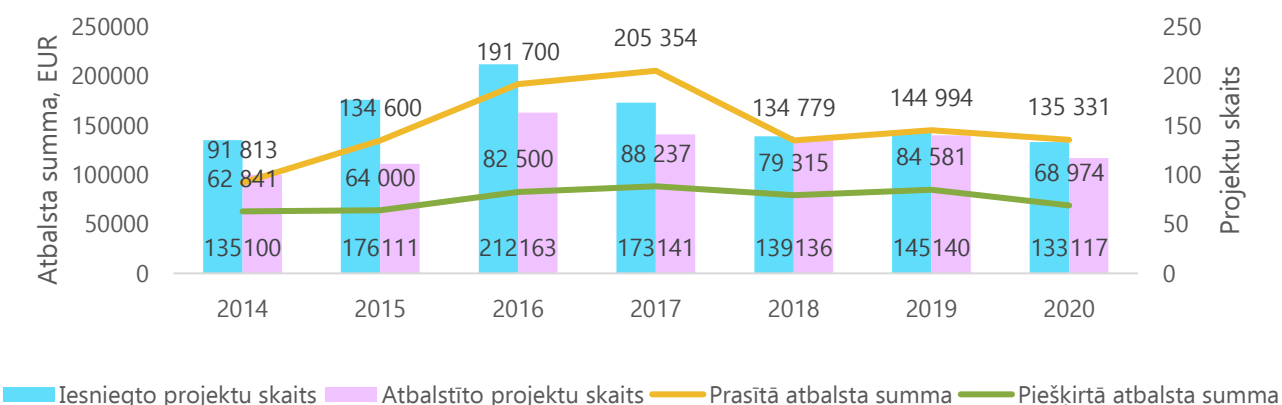
Nevalstiskais sektors Daugavpils pilsētā uzskatāms par aktīvu. Saskaņā ar Lursoft statistikas datiem par biedrību un nodibinājumu reģistru, 2021. gada sākumā Daugavpilī bija 607 aktīvas biedrības un 15 nodibinājumi.⁹

Pašvaldība īsteno veiksmīgu sadarbību ar vietējām nevalstiskajām organizācijām, iznomājot tai piederošās telpas nevalstiskajām organizācijām (NVO), sniedzot neapdzīvojamo telpu nomas maksas atvieglojumus, palīdzot organizēt un finansiāli atbalstot publiskos svētku pasākumus, mācību un pieredzes apmaiņas braucienus. Pirmie iedīgļi NVO atbalstā bija jau 2004. gadā kā vienai no pirmajām pašvaldībām valstī, aizsākot plānotas iniciatīvas.

Kopš 2011. gada pieejama pašvaldības **budžeta atbalsta programma**. Pašlaik pašvaldības finansiālo atbalstu sabiedriskām organizācijām (biedrībām, nodibinājumiem) regulē Daugavpils pilsētas domes 28.01.2016. izdotie noteikumi Nr.1 "[Sabiedrisko organizāciju fonda atbalsta noteikumi](#)". Līdzfinansējuma piešķiršanas mērķis ir atbalstīt sabiedrisko organizāciju ilgtspējīgas, uz attīstību orientētas aktivitātes sociālo problēmu risināšanā, veselības, mākslas, izglītības, kultūras un jaunatnes politikas jomā Daugavpils pilsētas pašvaldības teritorijā, uzlabojot Daugavpils iedzīvotāju dzīves kvalitāti un labklājību.

Atbalsta saņemšana no pašvaldības biedrībām iedalīta divās grupās – sociālās organizācijas un izglītības, kultūras, jaunatnes organizācijas. Attiecīgi par atbalsta piešķiršanu sociālās jomas organizācijām lemj Daugavpils pilsētas domes Sociālo jautājumu komiteja, un par atbalsta piešķiršanu izglītības, kultūras un jaunatnes organizācijām lemj Izglītības un kultūras jautājumu komiteja. Līdzfinansējuma kopsumma, ko sabiedriskā organizācija var saņemt no Fonda līdzekļiem nevar būt lielāka par 1500 EUR un pārsniegt 75% no kopējām projekta aktivitāšu izmaksām.

Laikā kopš 2014. gada atbalsta fonda pieteikumu skaits ikgadējos konkursos ir bijis mainīgs, augstāko punktu sasniedzot 2016. gadā ar 212 pieteikumiem, bet pēc tam vērojams pakāpenisks aktivitātes kritums. Savukārt lielākā pieteikumos pieprasītā atbalsta summa bija 2017. gadā, sasniedzot 205 tūkst. EUR. Ikgadēji pieteikto projektu skaits no atbalstīto projektu skaita neatšķiras tik būtiski kā pieprasītā un piešķirtā atbalsta summa (Attēls 12).

ATTĒLS 12. Sabiedrisko organizāciju atbalsta fonda darbības rezultāti 2013.-2020. gadā (veidots pēc informācijas no Daugavpils pilsētas publiskajiem pārskatiem)

⁹ Lursoft statistika

Kopumā redzams, ka piešķirtā atbalsta summa pakāpeniski pieaug pašvaldības budžeta ietvaros, tomēr tā ir ierobežota. Finansējuma pieprasījuma un tā piedāvājuma starpības tendencei vajadzētu mazināties. To var panākt ar mērķtiecīgu budžeta palielināšanu konkursa organizēšanai. (Attēls 12)

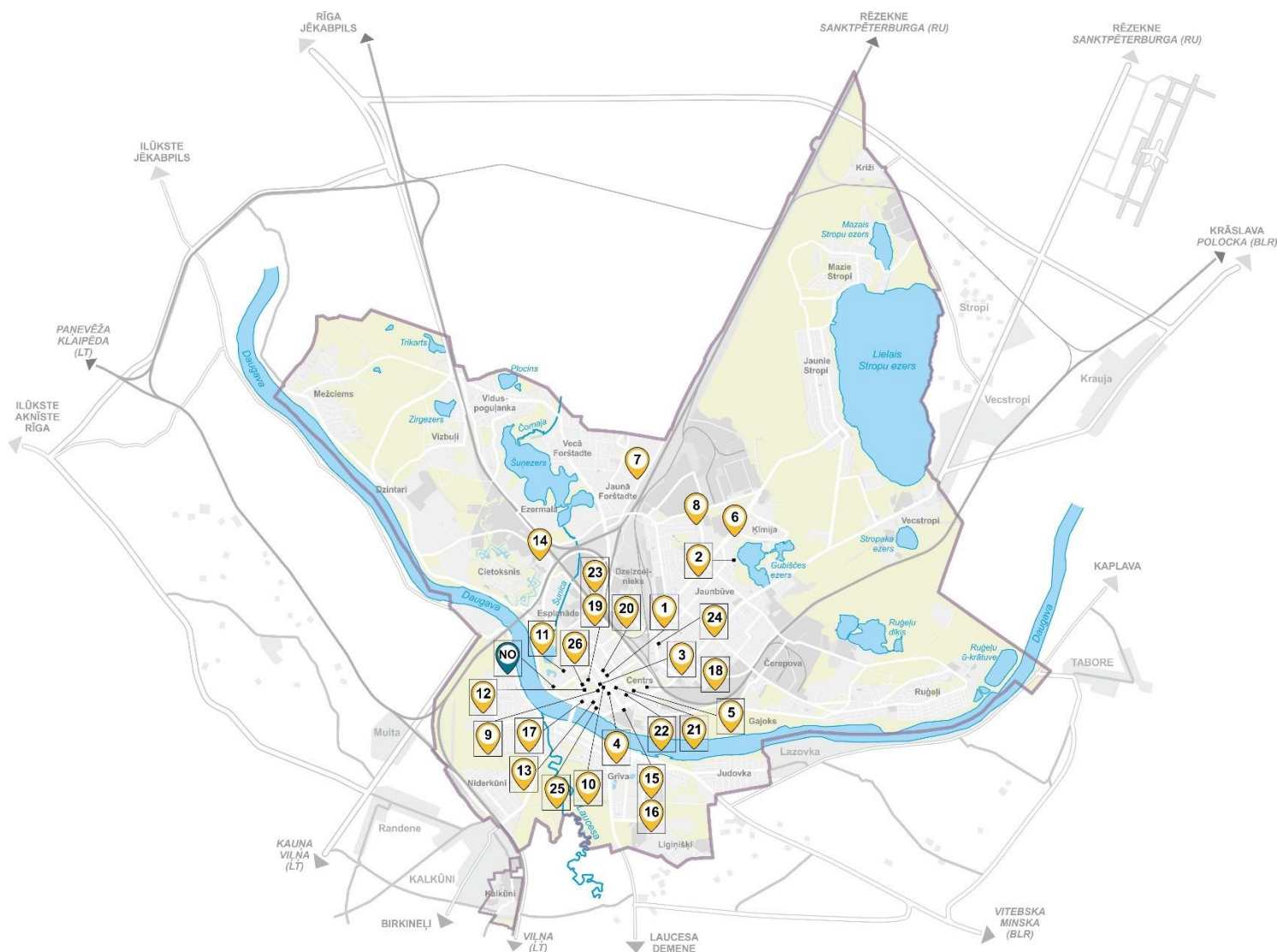
2019. gadā atbalstīti tādi projekti kā:

- ◇ Kara Rekonstrukcijas festivāls - 2019 Daugavpils cietoksni;
- ◇ Ziemassvētku balle;
- ◇ Daugavpils sieviešu forums "Sievietes loma mainīgā pasaulē";
- ◇ Latvijas armijas virspavēlnieka Jāņa baloža piemiņas plāksnes izgatavošana un uzstādīšana 1.Oficieru ielā Daugavpils cietoksni;
- ◇ Bērnu Universitāte 2019;
- ◇ Sarunas ar vecmammām;
- ◇ Labdarības pasākums - diskotēka "Atpakaļ uz skolu!";
- ◇ Dzejoļu un pasaku grāmatas "Яблочное семечко" izdevums;
- ◇ Dialoga veicināšana starp Latvijas romu kopienām un sabiedrību Daugavpils lietuviešu nama darbība 2019. gadā;
- ◇ Autentisko 1812.gada tērpu izgatavošana kolektīvam, kas pārstāv Daugavpils cietoksni pilsētas pasākumos un rekonstrukciju festivālos pilsētā un ārpus Daugavpils pašvaldības;
- ◇ Sporta deju sacensības "Draugu lokā";
- ◇ Baltkrievu autordziesmu festivāls;
- ◇ Amatu svētki 2019;
- ◇ VII Starptautiskais keramikas mākslas simpozījs;
- ◇ Mēs gribam būt kopā savā pilsētā;
- ◇ Daugavpils pilsētas Križu mikrorajona pensionāru aktivitātes 2019.gadā;
- ◇ Lai vienmēr pasaulē ir miers;
- ◇ Trešās paaudzes veselīga dzīvesveida akadēmija;
- ◇ Bungu terapija;
- ◇ u.c. projekti.

[Pašvaldības tīmekļa vietnē](#) pieejama kontaktinformācija par vairāk kā 35 biedrībām, ar ko sadarbojas Sociālo jautājumu komiteja, un vairāk 60 biedrībām, ar ko sadarbojas Izglītības un kultūras jautājumu komiteja. Jāņem vērā, ka ar vairākām organizācijām vienlaikus sadarbojas abas komitejas. Savukārt Jauniešu neformālās izglītības centrā apkopota 115 dažādu biedrību kontaktinformācija un darbības veids.

Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs ir sabiedriska organizācija, kurā uz brīvprātības un līdztiesības principiem apvienojušās juridiskas personas, lai attīstītu nevalstiskās organizācijas, aktivizētu individu, motivētu sabiedrību līdzdarboties, tādējādi veicinot ilgtspējīgu reģiona attīstību un pilsoniskas sabiedrības veidošanos. Centrs sniedz konsultācijas, piedāvā tehnisko aprīkojumu, rīko seminārus, informē, veido sadarbības u.c. aktivitātes nevalstiskajām organizācijām. Starp centra sadarbības partneriem ir arī Daugavpils pilsētas pašvaldība.

Aktīvākās nevalstiskās organizācijas Daugavpilī shematiski attēlotas Attēls 13.

NO Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs

Nevalstiskās organizācijas:

1 Amatnieku biedrība	10 Krievu nacionālās kultūras biedrība	19 Daugavpils Universitātes mūžizglītības, kultūras un zinātnes komunikācijas biedrība "Intelekta parks"
2 Baltkrievu kultūrizglītības biedrība "Uzdīm"	11 Kultūras atbalsta biedrība	20 Vāciešu biedrība "Erfolg"
3 Biedrība "Atbalsti jaunos talantus"	12 Daugavpils Latviešu biedrība	21 Iniciatīvu un kompetenču atbalsta centrs
4 Biedrība "Dvēselīte"	13 Lietuviešu kultūras biedrība "Rasa"	22 Latgales Media Centrs
5 Biedrība "STOPTIME Dance Studio"	14 Mākslu pedagogu apvienība	23 Latgales pētniecības biedrība "Latgola"
6 Biedrība "DINA-ART"	15 Māla mākslas centrs	24 Latvijas Poļu savienības Daugavpils nodaļa "Promieņ"
7 Etnosnāhs kultūras biedrība "SVAGA"	16 Reģiona mākslinieku asociācija	25 Marka Rotko Mākslas centrs
8 Horeogrāfiskais kolektīvs "AVOTIŅŠ"	17 Biedrība "Nēvo Drom D"	26 Tatāru nacionālā kultūras biedrība "VATAN"
9 Jauno mākslinieku biedrība "Kāpēc 5"	18 Ukraiņu kultūras biedrība "Mrija"	

ATTĒLS 13. Aktivākās nevalstiskās organizācijas Daugavpilī

SVID analīze

Stiprās puses

- Pieejams sabiedrisko organizāciju atbalsta fonds;
- Plašas atbalsta saņemšanas iespējas iedzīvotāju iniciatīvu projektu īstenošanai;

Vājās puses

- Nepietiekami aktīvas apkaimju iedzīvotāju biedrības, interešu grupas;

- Aktīvs latviešu un mazākumtautību amatiermākslas kolektīvu tīkls;
- Aktīva nacionālo kultūras biedrību darbība;
- Aktīva vietējo mākslinieku biedrība;
- Darbojas jauniešu biedrības kultūras un sabiedrisko projektu īstenošanai;
- Notiek citas nevalstiskā sektora aktivitātes.

Iespējas

- Kultūras piedāvājuma dažādošana un inovāciju sekmēšana, piedāvājot atbalsta instrumentus privātā un nevalstiskā sektora kultūras projektiem;
- Atsevišķu kultūras funkciju deleģēšana nevalstiskajam sektoram;
- Sadarbības platformas izveide visiem nozares pārstāvjiem, iesaistot privāto un nevalstisko sektoru.;
- Finansējuma pieaugums amatiermākslas kolektīvu darba nodrošināšanai;
- Atbalsts augstvērtīgām nevalstiskā un privātā sektora pasākumu iniciatīvām;
- Atbalsts apkaimju iedzīvotāju biedrībām, interešu grupām.

- Nepietiekama nevalstiskā un privātā sektora iesaiste konkurētspējīga kultūras pasākumu piedāvājuma veidošanā;
- Telpu trūkums iedzīvotāju neformālām un nevalstiskām kustībām, biedrībām;
- Nepietiekams finansējums amatiermākslas kolektīvu darbībai;
- Tradīciju pārmantošanas un paaudžu maiņas izaicinājumi mazākumtautību amatiermākslas kolektīvos.

Draudi

- Valsts un pašvaldības finansējuma samazināšana amatiermākslas kolektīvu darbībai;
- Turpinās iedzīvotāju skaita samazināšanās, emigrēšana utt.

1.3. Izglītība un zinātne

Daugavpilī izglītības darbu organizē **Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde** (DPIP), kas īsteno pašvaldības kompetenci izglītības jomā. DPIP padotībā ir pašvaldības pirmsskolas, vispārīgizglītojošās izglītības iestādes, Profesionālās izglītības kompetences centrs (PIKC) "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola"" un Daugavpils pilsētas Bērnu un jauniešu centrs "Jaunība" (BJC "Jaunība"). DPIP organizē arī profesionālās, interešu izglītības un mūžizglītības pieejamību un nodrošina Iekļaujošās izglītības atbalsta centra darbību.

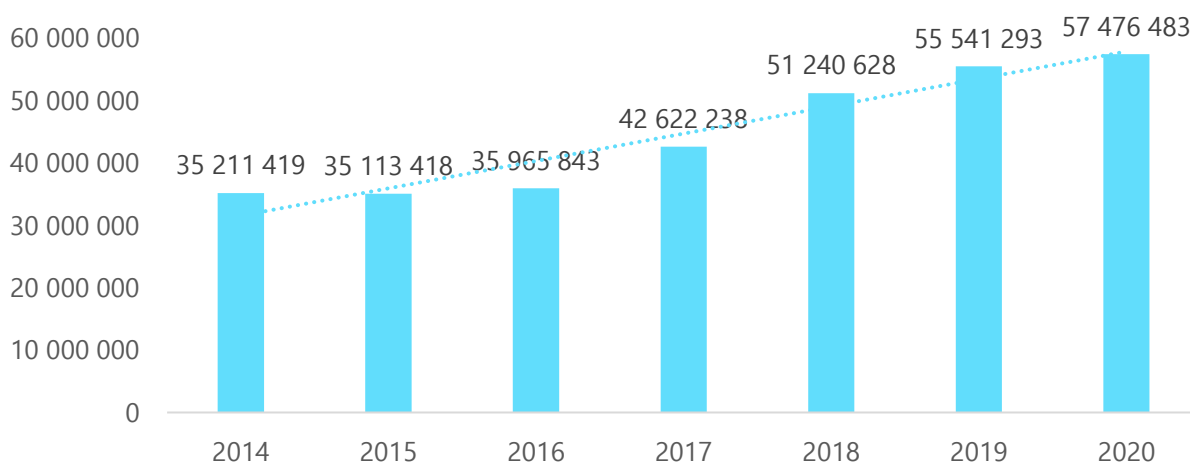
Daugavpilī darbojas 44 pašvaldības izglītības iestādes, no kurām 27 ir pirmsskolas izglītības iestādes (PII), 12 vidusskolas, viena ģimnāzija un četras pamatskolas, tai skaitā valsts finansētais Daugavpils Stropu pamatskola–attīstības centrs, kas izveidots 2020.gadā, apvienojot Logopēdisko internātpamatskolu–attīstības centru, 1. speciālo pamatskolu un 2. speciālo pirmsskolas izglītības iestādi.

Izglītības iestāžu izvietojums redzams: Attēls 15., Attēls 17., Attēls 18., Attēls 19., Attēls 21.

Plānošana un budžets

Izglītības nozares attīstībai Daugavpilī ir izstrādāta "Daugavpils pilsētas vispārējās izglītības iestāžu attīstības stratēģija 2018.-2025. gadam", kas ir pēctecīga "Vispārējās izglītības iestāžu tīkla attīstības koncepcijai 2013.-2017. gadam". Stratēģija ietver pirmsskolas, vispārējās, speciālās un interešu izglītības jautājumus.

Pašvaldības kopējais budžets izglītībai laikā kopš 2014. gadā ir pakāpeniski audzis, 2020. gadā tam sasniedzot 57 milj. EUR. Izglītībai joma pašvaldība tērē 42% no visa budžeta. 2020. gadā budžets ir par 63% lielāks salīdzinot ar 2014. gadu (Attēls 14).

ATTĒLS 14. Pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai 2014.-2020. gadā

Izdevumi uz vienu izglītojamo pamata un vispārējās vidējas izglītības iestādēs laika posmā 2014. - 2021. gadam ir robežās no 39,19 līdz 49,83 EUR, savukārt BJC "Jaunība" izglītojamo izmaksas ir 8,82-20,25 EUR mēnesī. PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola"" izglītojamie pašvaldībai izmaksā 60-101,80 EUR mēnesī. Pirmsskolas izglītības iestāžu izglītojamo izmaksas ar katru gadu palielinās. Vidēji dienas grupās izmaksas uz vienu izglītojamo ir 148,54-195,86 EUR mēnesī, ko nosaka galvenokārt izdevumu pieaugums atlīdzībai, kā arī iestāžu uzturēšanas izdevumu palielinājums. Viena izglītojamā izmaksas

diennakts grupā ir 233,59-312,22 EUR mēnesī.¹⁰ Daugavpils pilsēta pašvaldību savstarpējos norēķinos katru gadu citām pašvaldībām apmaksā izglītības pakalpojumus aptuveni 400 tūkst. EUR apmērā, savukārt savstarpējos norēķinos ikgadēji tiek saņemti 800 tūkst. EUR no citām pašvaldībām¹¹. Tas norāda, ka Daugavpili izglītību iegūst salīdzinoši vairāk izglītojamo no citām pašvaldībām.

ES struktūrfondu 2007.-2013. gada plānošanas periodā Daugavpils pilsētas pašvaldība īstenoja 26 izglītības attīstības projektus 28,2 milj. EUR apmērā. Periodā no 2014.-2020.gadam tika veikti vairāki energoefektivitātes paaugstināšanas projekti Daugavpils pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēs un vispārējās izglītības iestādēs, kā arī uzlabota materiāltehniskā bāze u.c. uzlabojumi. Izglītības jomā 2014.-2020. gada plānošanas periodā ar projektiem ieguldīti 30,6 milj. EUR.

Izglītības iestādēm nepieciešamie e-pakalpojumi pieejami caur portālu www.latvija.lv, kā arī pašvaldība pieņem elektroniski parakstītus dokumentus. Pašvaldība izglītības jomā piedāvā sekojošus e-pakalpojumus:

- ◇ Profesionālās, interešu, karjeras un pieaugušo izglītības koordinēšana un veicināšana;
- ◇ Psihologa konsultācijas vecākiem ar bērniem, atzinumu sniegšana;
- ◇ Pedagoģa – karjeras konsultanta pakalpojumi;
- ◇ Interešu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšana;
- ◇ Daugavpils pašvaldības pedagoģiski medicīniskā komisija;
- ◇ Pirmsskolas izglītības pakalpojumi;
- ◇ Bērna uzņemšana pašvaldības PII rindā.

Daudzu pakalpojumu pieejamība ir nodrošināta jau kopš 2015. gada. Kopš 2020. gada Daugavpils profesionālās izglītības iestādēs pretendentu uzņemšanai izveidota e-pieteikšanās valsts budžeta vietai, proti, pretendentiem ir iespēja elektroniski pieteikties konkrētās programmas valsts budžeta vietai.

Bilingvālā izglītība

Jau vairākus gadus Latvijas skolās ar mazākumtautību izglītības programmām ir ieviesta bilingvālā izglītība. 2019. gadā Daugavpili bija četras vispārējās izglītības iestādes, kurās mācību process notiek tikai latviešu valodā. Pārējās skolās latviešu valodā mācības tiek apgūtas pusē vai 2/3 no laika, pārējais – krievu valodā vai poļu valodā (J.Pilsudska Daugavpils Valsts poļu ģimnāzija). 14 skolas Daugavpili skar grozījumi Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kas paredz, ka ar 2019./2020. mācību gadu mazākumtautību izglītības iestādes sāk pakāpenisku pāreju uz izglītību latviešu valodā vidusskolu posmā.¹²

“Daugavpils pilsētas izglītības attīstības koncepcijas 2013.–2017.gadam” viens no izpildes galvenajiem uzdevumiem bija pilnveidot bilingvālās izglītības un valsts valodas apguves kvalitāti. Īstenotas vairākas aktivitātes, t.sk.:

¹⁰ [Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde](#)

¹¹ [Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde](#)

¹² [Mācības tikai latviski Daugavpils skolās – izmaiņas paredz tikai “uz papīra” \(lsm.lv\)](#)

- ◇ pirmsskolas izglītībā izmantoti daudzveidīgi bilingvālās pieejas īstenošanas moduļi;
- ◇ izstrādāti metodiskie ieteikumi bilingvālās pieejas īstenošanai mazākumtautību vispārējās pirmsskolas izglītības programmās;
- ◇ 293 pirmsskolas izglītības skolotāji apguvuši bilingvālo mācību metodiku;
- ◇ veikts bilingvālās izglītības īstenošanas un valsts valodas mācīšanas kvalitātes monitorings mazākumtautību izglītības iestādēs;
- ◇ izglītības metodiķu vadībā ir izstrādāti balsta konspekti dabaszinību apgūšanai bilingvāli vai latviešu valodā mazākumtautību skolās.

Daugavpils pilsētas vispārējās izglītības iestāžu attīstības stratēģijā 2018.-2025. gadam pirmsskolas izglītībā kā iespēja identificēta palielināt grupu skaitu, kurās īsteno Vispārējās pirmsskolas izglītības programmu (latviešu valodā) vai bilingvālās izglītības I un II modeļi, attiecīgi samazinot to grupu skaitu, kurās īsteno Vispārējās mazākumtautību pirmsskolas izglītības programmu (krievu valodā). Vispārējā izglītībā vājā puse - daļai pedagogu ir nepietiekamas valsts valodas zināšanas, lai mazākumtautību izglītības iestādēs organizētu mācību procesu latviešu valodā vai bilingvāli.

Tāpat šajā stratēģijā paredzēti vairāki uzdevumi, lai veicinātu valsts valodas apguvi izglītības iestādēs:

- ◇ pilnveidot bilingvālās izglītības un valsts valodas apguvi kvalitāti:
 - monitoringa turpināšana;
 - izglītības sistēmu strukturēšana;
 - pedagogu kompetences pilnveide;
 - vecāku izglītošana par divvalodības jautājumiem;
- ◇ atbalsta materiālu izveide mazākumtautību skolēniem mācību priekšmetu apguvi latviešu valodā;
- ◇ veicināt vecāku līdzdalību jaunās mācīšanās pieejas īstenošanā :
 - pēctecības nodrošināšana valodu apgūvē no pirmsskolas uz sākumskolu – izveidoti materiāli bērniem valsts valodas apguvi ģimenē pirms skolas un balsta konspekti latviešu valodas apguvi 1.-3.klasei.

Nākamajā periodā turpināma valsts valodas apguves un mācību procesa valsts valodā pilnveide pilsētas izglītības iestādēs. Sekmīgai valsts valodas apguvei svarīgs ir izglītojamo vecāku atbalsts un iesaiste.

Pirmsskolas izglītība

Daugavpilī darbojas 27 pirmsskolas izglītības iestādes, tās īsteno gan vispārējās pirmsskolas izglītības programmas, gan speciālās pirmsskolas izglītības programmu, ko nodrošina Daugavpils pilsētas 4. pirmsskolas izglītības iestāde, Daugavpils pilsētas 9. pirmsskolas izglītības iestāde un Daugavpils pilsētas 15. pirmsskolas izglītības iestāde. Arī Daugavpils pilsētas 17., 18., 20. un 32. pirmsskolas izglītības iestādēs un Daugavpils Stropu pamatskolā-attīstības centrā ir grupas, kurās tiek īstenotas speciālās pirmsskolas izglītības programmas. (Tabula 1)

TABULA 1. Izglītojamo skaits pirmsskolas izglītības iestādēs

Nr. p.k.	Pirmsskolas izglītības iestādes	Adrese	2016./ 2017.	2017./ 2018.	2018./ 2019.	2019./ 2020.	2020./ 2021.
1.	1. pirmsskolas izglītības iestāde	Stacijas iela 45	259	273	272	260	257
2.	3. pirmsskolas izglītības iestāde	Raipoles iela 8	241	226	244	238	232

Nr. p.k.	Pirmsskolas izglītības iestādes	Adrese	2016./ 2017.	2017./ 2018.	2018./ 2019.	2019./ 2020.	2020./ 2021.
3.	4. pirmsskolas izglītības iestāde	Podnieku iela 1	92	90	96	97	94
4.	5. pirmsskolas izglītības iestāde	Stāvā iela 41	259	247	231	241	230
5.	7. pirmsskolas izglītības iestāde	Tartu iela 8	260	260	268	259	267
6.	8. pirmsskolas izglītības iestāde	Dobeles iela 46	75	80	81	79	60
7.	9. pirmsskolas izglītības iestāde	Parādes iela 15B	58	58	58	58	57
8.	10. pirmsskolas izglītības iestāde	Strādnieku iela 56	125	126	124	123	126
9.	11. pirmsskolas izglītības iestāde	Ķieģeļu iela 15A	101	103	104	101	104
10.	12. pirmsskolas izglītības iestāde	Muzeja iela 10	104	103	107	107	102
11.	13. pirmsskolas izglītības iestāde	18.novembra iela 85	103	109	108	107	110
12.	14. pirmsskolas izglītības iestāde	Vienības iela 36A	258	255	256	254	248
13.	15. pirmsskolas izglītības iestāde	Ventspils iela 2A	60	60	61	59	58
14.	17. pirmsskolas izglītības iestāde	Stadiona iela 6	109	114	113	110	108
15.	18. pirmsskolas izglītības iestāde	Parādes iela 5	151	152	154	154	156
16.	20. pirmsskolas izglītības iestāde	Inženieru iela 16	218	222	234	233	229
17.	21. pirmsskolas izglītības iestāde	Jātnieku iela 66	224	240	239	228	229
18.	22. pirmsskolas izglītības iestāde	Poligona iela 50	58	60	64	63	62
19.	23. pirmsskolas izglītības iestāde	Smilšu iela 100	223	242	252	254	231
20.	24. pirmsskolas izglītības iestāde	Muzeja iela 9	318	329	331	338	328
21.	26. pirmsskolas izglītības iestāde	Šaurā iela 20	186	180	187	184	176
22.	27. pirmsskolas izglītības iestāde	Bauskas iela 104A	223	238	240	234	257
23.	28. pirmsskolas izglītības iestāde	Liepājas iela 37	118	118	124	114	101
24.	29. poļu pirmsskolas izglītības iestāde	Vienības iela 38B	126	127	134	122	127
25.	30. pirmsskolas izglītības iestāde	Tukuma iela 47A	117	121	123	125	121
26.	32. pirmsskolas izglītības iestāde	Malu iela 7	212	220	217	223	211
27.	Ruģeļu pirmsskolas izglītības iestāde	Gaismas iela 9	145	167	189	218	204
		Kopā	4423	4520	4611	4583	4485

Vienlaikus dažādas pirmsskolas izglītības programmas tiek realizētas 27 pašvaldības dibinātās PII, kā arī dažāda līmeņa izglītības līmeņa programmas tiek realizētas arī J.Raiņa Daugavpils 6.vidusskolā un Daugavpils Stropu pamatskolā-attīstības centrā. Izglītības programmu nodrošinājums un teritoriālais pārklājums šobrīd Daugavpils pilsētā ir optimāls. Daugavpils pilsētas PII, ņemot vērā vecāku pieprasījumu, iestādes darba specifiku un bērnu intereses, piedāvā daudzveidīgas interešu izglītības programmas, kas tiek finansētas no valsts mērķdotācijas.

No 2019. gada 1. septembra pirmsskolas izglītības iestādēs uzsākta jaunā mācību satura ieviešana. Pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem zināšanas veidojas caur praktisko darbību, balstoties uz bērnu interesēm. Mainās pedagogu loma – no procesa vadīšanas, informācijas nodošanas uz vides nodrošināšanu un bērnu patstāvīgās darbības virzīšanu un atbalstīšanu. Nodarbības tiek organizētas visas dienas garumā. Visiem skolotājiem ir pieejami Valsts izglītības satura centra organizētie digitālie kursi. Pašvaldība izvērtē, kāds turpmāk ir nepieciešamais atbalsts jaunā mācību satura ieviešanai PII. Pašvaldībā rindas uz pirmsskolas

izglītības iestādēm nav, tāpēc līdz šim darbību nav uzsākušas privātās PII, kā arī pašvaldības budžeta netiek apmaksāti aukļu pakalpojumi.

IP izglītības pārvalde

Pirmsskolas izglītības iestādes:

1 1. pirmsskolas izglītības iestāde	10 12. pirmsskolas izglītības iestāde	19 23. pirmsskolas izglītības iestāde
2 3. pirmsskolas izglītības iestāde	11 13. pirmsskolas izglītības iestāde	20 24. pirmsskolas izglītības iestāde
3 4. pirmsskolas izglītības iestāde	12 14. pirmsskolas izglītības iestāde	21 26. pirmsskolas izglītības iestāde
4 5. pirmsskolas izglītības iestāde	13 15. pirmsskolas izglītības iestāde	22 27. pirmsskolas izglītības iestāde
5 7. pirmsskolas izglītības iestāde	14 17. pirmsskolas izglītības iestāde	23 28. pirmsskolas izglītības iestāde
6 8. pirmsskolas izglītības iestāde	15 18. pirmsskolas izglītības iestāde	24 29. poļu pirmsskolas izglītības iestāde
7 9. pirmsskolas izglītības iestāde	16 20. pirmsskolas izglītības iestāde	25 30. pirmsskolas izglītības iestāde
8 10. pirmsskolas izglītības iestāde	17 21. pirmsskolas izglītības iestāde	26 32. pirmsskolas izglītības iestāde
9 11. pirmsskolas izglītības iestāde	18 22. pirmsskolas izglītības iestāde	27 Rūgēju pirmsskolas izglītības iestāde

ATTĒLS 15. Pirmsskolas izglītības iestādes Daugavpilī

Speciālās pirmsskolas izglītības programmas izglītojamajiem, ņemot vērā vecāku pieprasījumu un iestādes darba specifiku, tiek finansētas no valsts mērķdotācijas. Piemēram, Daugavpils 4. pirmsskolas izglītības iestādē tiek īstenotas 8 mācību programmas, tai skaitā bērniem ar somatiskām saslimšanām, ar runas traucējumiem, kā arī ar jauktiem attīstības un garīgās veselības traucējumiem (Attēls 16).

Apvienotā Daugavpils Stropu pamatskola – attīstības centrs piedāvā 16 programmas, t.sk. speciālās mazākumtautību pirmsskolas izglītības programmas izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un smagiem attīstības traucējumiem, ar dzirdes traucējumiem u.c.

Projekti pirmsskolas izglītības iestādēs

Sadarbībā ar Daugavpils pilsētas pašvaldības Attīstības departamentu vairākās skolās un PII notiek energoefektivitātes paaugstināšanas projektu realizācija, kā arī citi darbi mācību procesa un bērnu drošības nodrošināšanai, teritoriju labiekārtošana, video novērošanas ierīkošana, PII aprīkošana ar kodu atslēgām u.c.

ATTĒLS 16. Daugavpils pilsētas 4. pirmsskolas izglītības iestāde
Lielākā daļa (88,89%) PII ēku ir atjaunotas, paaugstinot to energoefektivitāti. Dažās iestādēs tā ir veicama nākotnē. Lielākajai daļai PII ēku ir nepieciešami iekštelpu remontdarbi un teritorijas labiekārtošanas pasākumi. Realizēta virkne ārpuskārtas (avārijas) remontdarbu ēkās, kas saistīti ar avārijas seku likvidēšanu, jo inženiertikli ir fiziski novecojuši un tiem ir nepieciešama atjaunošanas darbu izpilde.¹³

TABULA 2. Nozīmīgākie energoefektivitātes projekti pirmsskolas izglītības iestādēs

Nr.	Fotofiksācija	Projekta apraksts. Ieguvumi
1.		<i>Daugavpils pilsētas 26.pirmsskolas izglītības iestāde</i> Īstenots: 23.08.2019. Mērķis: Energoefektivitātes uzlabošana 26.pirmsskolas izglītības iestādē, veicot ēkas pārbūvi par zema enerģijas patēriņa ēku. Enerģijas patēriņš apkurei uz ēkas aprēķina platību gadā pēc projekta īstenošanas beigu termiņa nepārsniegs 23,08 kWh/m ² gadā. Oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā pēc projekta īstenošanas beigu termiņa būs vismaz 114 639,42 kg CO ₂ gadā. Projekta kopējās izmaksas: 1 287 910,09 EUR Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta finansējums 852 941,51 EUR
2.		<i>Daugavpils pilsētas 3. pirmsskolas izglītības iestāde</i> Īstenots: 24.10.2018. Mērķis: Energoefektivitātes paaugstināšanas un fasādes apdares būvdarbi, ēkā patērētā siltuma un elektroenerģijas samazināšana. Projekta kopējās izmaksas: 1 097 301 EUR
3.		<i>Daugavpils pilsētas 32. pirmsskolas izglītības iestāde</i>

¹³ [Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde](#)

Nr.	Fotofiksācija	Projekta apraksts. Ieguvumi
		<p>Īstenots: 08.11.2019. Mērķis: Paaugstināt energoefektivitāti un īstenot fasādes apdari ēkai Malu ielā 7, kas samazinātu primārās enerģijas patēriņu. Projekta kopējās izmaksas: 1 686 941,62 EUR</p>
4.		<p><i>Daugavpils pilsētas 28. pirmsskolas izglītības iestāde</i> Īstenots: 2020. gadā Mērķis: sekmēt Daugavpils pilsētas 28. pirmsskolas izglītības iestādes ēkas Liepājas ielā 37 energoefektivitātes paaugstināšanu, samazinot primārās enerģijas patēriņu. Projekta kopējās izmaksas: 1 021 859,42 EUR</p>

Vispārējā izglītība

Daugavpils pilsētas vispārīzglītojošās skolas īsteno daudzveidīgas izglītības programmas, kas dod iespēju izglītojamajiem izvēlēties sev piemērotāko. Katrai izglītības iestādei ir sava oficiālā tīmekļvietne, kur ir pieejama visa nepieciešamā informācija par īstenotajām programmām, sniegtajiem pakalpojumiem, iestādes aktivitātēm ES projektos utt.

Daugavpils vispārīzglītojošās izglītības iestādes pārsvarā atrodas pilsētas blīvi apbūvētās apkaimēs, kā Centrs, Jaunbūve, Ķīmija un Jaunā Forštadte, kas atvieglo skolēnu nokļūšanu skolā un pēc tam arī uz interešu izglītības aktivitātēm. (Tabula 3)

TABULA 3. Izglītojamo skaits vidusskolās un ģimnāzijās

Nr. p.k.	Nosaukums	Adrese	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
1.	Daugavpils Valsts ģimnāzija	Cietokšņa iela 33	263	272	313
2.	Daugavpils Tehnoloģiju vidusskola-licejs	Tautas iela 59	725	742	740
3.	Daugavpils 3.vidusskola	Raiņa iela 30	795	786	832
4.	Daugavpils Centra vidusskola	Kandavas iela 17	616	625	613
5.	J.Raiņa Daugavpils 6.vidusskola	Komunāla iela 2	287	248	232
6.	Daugavpils 9.vidusskola	18.Novembra iela 47	661	641	628
7.	Daugavpils 10.vidusskola	Tautas iela 11	641	601	584
8.	Daugavpils 12.vidusskola	Kauņas iela 8	607	612	648
9.	Daugavpils 13.vidusskola	Valkas iela 4A,	811	814	846
10.	Daugavpils 15.vidusskola	Valkas iela 4	607	583	576
11.	Daugavpils 16.vidusskola	Aveņu iela 40	697	693	712
12.	Daugavpils 17.vidusskola	Valmieras iela 5	279	269	253
13.	J.Pilsudska Daugavpils valsts poļu ģimnāzija	Varšavas iela 2	368	398	413
		Kopā	7357	7284	7390

Izvērtējot izglītojamo skaitu vispārizglītojošās skolās ir vērojama tendence: skolēnu skaits pa gadiem būtiski nesamazinās. Tas varētu būt saistīts ar Daugavpils novada skolu reorganizāciju, kā arī ar remigrācijās pozitīvajiem radītājiem un dzimstības rādītāju svārstībām. Izglītojamo skaita ziņā vislielākā skola ir 13. vidusskola, 3. vidusskola un Tehnoloģiju vidusskola – licejs.

Pamatskolu grupā vislielākā skola ir Vienības pamatskola un Saskaņas pamatskola, tad seko 11. pamatskola. Ar 2020./2021. mācību gadu Daugavpils 1. speciālā pamatskola ir reorganizēta un izglītojamie pievienoti Daugavpils Stropu pamatskolai – attīstības centram, taču tas skolēnu skaitu centrā nav palielinājis (Tabula 4).

Vispārējās izglītības iestādes attēlotas Attēls 17.

TABULA 4. Izglītojamo skaits pamatskolās

Nr. p.k.	Nosaukums	Adrese	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
1.	Daugavpils 11.pamatskola	Arhitektu iela 10	244	230	231	238
2.	Daugavpils Saskaņas pamatskola	Saules iela 7	502	522	508	513
3.	Daugavpils Vienības pamatskola	Ģimnāzijas iela 32	449	468	486	516
4.	Daugavpils Stropu pamatskola-attīstības centrs	Abavas ielā 1	230	242	214	202
5.	Daugavpils 1.speciālā pamatskola	18.novembra iela 197B	70	72	59	-
		Kopā	1495	1534	1498	1469

Daugavpils pilsētas izglītības iestādēs centralizētajos eksāmenos sasniegtie rezultāti dod iespēju analizēt skolēnu zināšanu līmeni un veikt nepieciešamos uzlabojumus izglītības iestāžu mācību darbā. Tiek strādāts, lai izglītības iestādes nodrošinātu pēc iespējas daudzpusīgu bērnu attīstību, lai skolās strādātu kvalificēti pedagogi, kuri veidotu atbilstošu kolektīvo gaisotni klasēs, aktivizētu un motivētu skolēnus.

Vairākas Daugavpils vidusskolas katru gadu saņem visaugstāko novērtējumu pēc centralizēto eksāmenu rezultātiem, piedalīšanās valsts un starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs un konkursos, kā arī zinātniskās pētniecības darbu rezultātiem, un ierindojas Latvijas labāko skolu skaitā. Pilsētas izglītības iestādes turpina realizēt licencētās izglītības programmas ar dažādu padziļinātu priekšmetu apmācību pamatskolā un vidusskolā, kā arī īstenot izglītības programmas izglītojamajiem ar speciālajām vajadzībām, kuri iekļauti vispārizglītojošajā skolā.

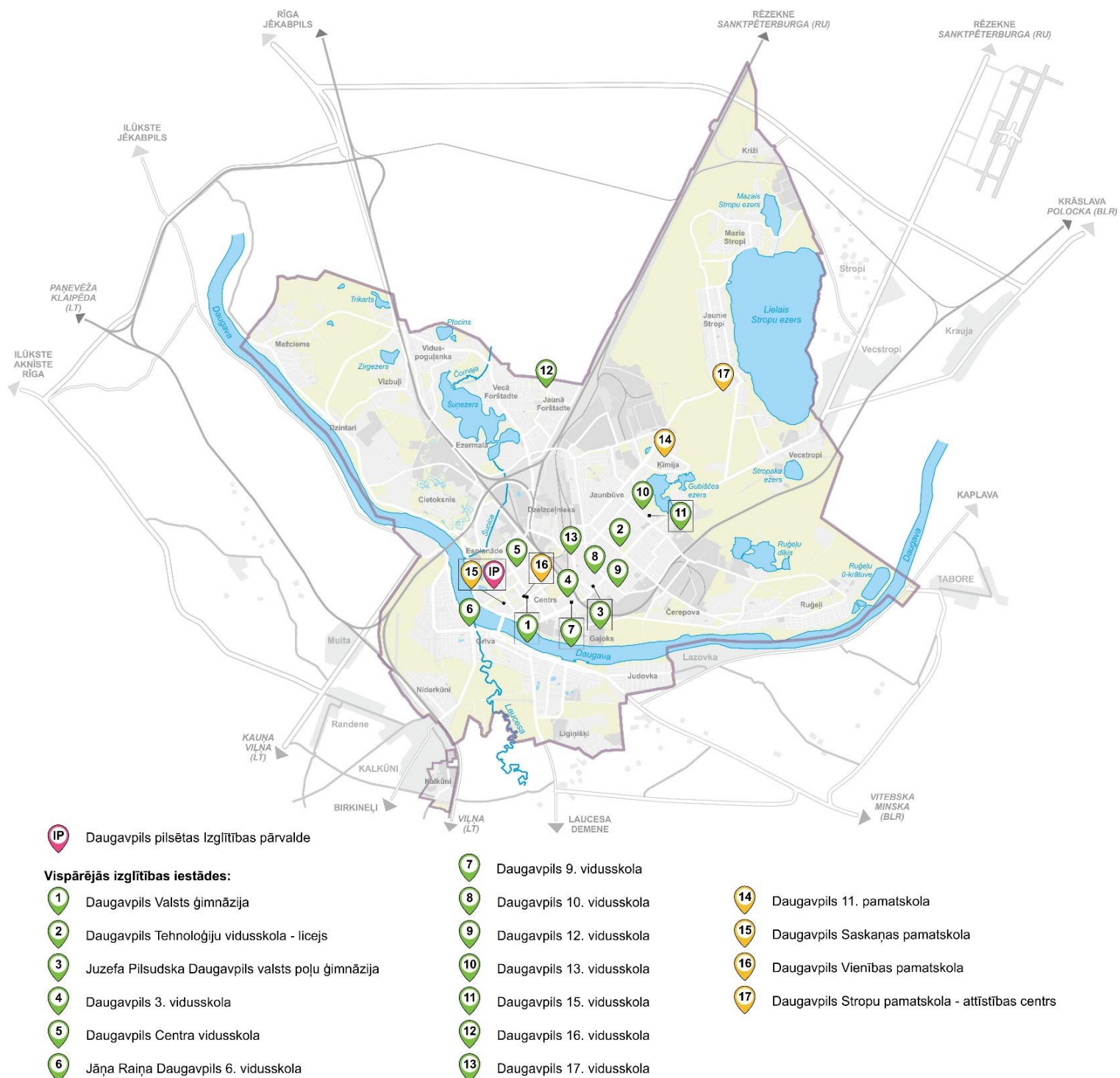
Latvijas Skolu reitingā Daugavpils Valsts ģimnāzija ieņem 10.vietu labāko ģimnāziju topā. Lielo skolu reitingā 5. vietā atrodas Daugavpils Tehnoloģiju vidusskola – licejs. 11.vietā - Daugavpils 3. vidusskola. Mazo skolu reitingā 3. vietā ir Daugavpils Saskaņas pamatskola.¹⁴

Daugavpils izglītības iestādes aktīvi iesaistās dažāda veida un līmeņa projektu izstrādē un īstenošanā, piemēram, programmas Erasmus+ projektos u.c.

Saskaņā ar Daugavpils pilsētas domes 2015. gada 11. jūnijā saistošiem noteikumiem Nr.26 "Ēdināšanas izdevumu kompensēšana izglītojamajiem" Daugavpils pilsētas pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu 1.–12. klašu izglītojamo ēdināšanas izdevumu kompensēšana tiek nodrošināta: 1.–4. klašu izglītojamajiem – no valsts un pašvaldības budžeta līdzekļiem; 5.–

¹⁴ [Latvijas skolu reitings](#)

12.klašu izglītojamajiem – no pašvaldības budžeta līdzekļiem.¹⁵ Kā arī visi Daugavpils pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarētie skolēni bez maksas izmanto pilsētas sabiedrisko transportu, bet profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem šie izdevumi no pašvaldības budžeta tiek apmaksāti 50% apmērā.¹⁶

ATTĒLS 17. Vispārējās izglītības iestādes Daugavpilī

¹⁵ [Edināšanas izdevumu kompensēšana izglītojamajiem \(likumi.lv\)](http://Edinašanas izdevumu kompensēšana izglītojamajiem (likumi.lv))

¹⁶ [Izglītība un zinātne \(daugavpils.lv\)](http://Izglitiba un zinatne (daugavpils.lv))

Daugavpils pilsētas izglītības pārvaldes dati liecina, ka pēdējos trīs gados ir pieaudzis izglītojamo skaits pirmsskolas izglītības iestādēs, bet samazinājies vispārizglītojošās iestādēs. 9. klašu absolventu skaits, salīdzinot ar 2013. gadu, ir samazinājies, bet 12. klašu absolventu skaits ir pieaudzis.

2020./2021. mācību gadā skolās sāka mācības 9239 skolēnu, no tiem 882 pirmklasnieki (Tabula 5) un 519 skolēni iestājušies 10.klasē (klātienēs un neklātienēs vidējās izglītības programmās), PIKC "Dizaina un mākslas vidusskolā "Saules skola"" uzsāka mācīties 164 audzēkņi. J. Raiņa Daugavpils 6.vidusskolā vidusskolas posmā ir palikusi tikai 12.klase. Savukārt 55 remigrējušiem skolēniem nodrošināts atbalsts, piešķirot papildus stundas mācību programmas apguvē.¹⁷

No 2020. gada 1. septembra skolās sāk pakāpenisku pāreju uz kompetencēs balstītu izglītības procesu. 2020./2021. mācību gadā jauno mācīšanas un mācīšanās pieeju sāk īstenot 1., 4., 7. un 10.klasēs.

Tabula 5 var novērot, ka pēdējo trīs gadu laikā ir gan krities, gan palielinājies izglītojamo skaits. Iespējamie izglītojamo skaita samazināšanās iemesli ir dzīvesvietas maiņa, profesionālās izglītības iestādes Daugavpilī vai arī mācības citā valstī, pilsētā, piemēram, Rīgā.

TABULA 5. Izglītojamo skaits vispārizglītojošās iestādēs pa klašu grupām

Klašu grupa / mācību gads	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
1.klase	792	841	882
10.klase	582	527	519
10.-12.klases	1824	1732	1657

Visās izglītības iestādēs ir veikti energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi. Vispārizglītojošās skolas tiek pakāpeniski aprīkotas ar jaunām tehnoloģijām un pielāgotas labvēlīgai mācību videi. Pieejama īpaši bērniem attīstīta infrastruktūra - plašs izglītības iestāžu tīkls, laba materiāltehniskā bāze bērnu attīstībai.

Vairāku gadu garumā tiek realizēta datorizācijas programma jaunā aprīkojuma iegādei piesaistot gan pašvaldības, gan valsts un Eiropas Savienības fondu projektu līdzekļus. Skolu datorizācija ir jāturpina, cieši saistot to ar jaunā mācību satura ieviešanu. Ar mērķi radīt drošu vidi, skolās jāierīko ieejas drošības sistēmas.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu attālināto mācību procesu izglītības iestādēs, laika posmā no 2020. gada 27. marta līdz 2020. gada 4. decembrim Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldē no Izglītības un zinātnes ministrijas saņemti 236 klēpjatori, 92 planšetes un 144 viedtālruni, kas izsniegti skolēniem izmantošanai mācību procesa laikā.

Sadarbībā ar pašvaldību 2020.-2021. gadā tiek realizēts projekts par pedagogu darba vietas aprīkošanu Daugavpils skolu, PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas skolas "Saules skola"" un BJC "Jaunība" skolotājiem, iegādājoties 932 datorus no aizņēmuma līdzekļiem un pašvaldības līdzfinansējuma, kuri ir domāti kā darba instruments (2020. gada decembrī iegādāti 245 klēpjatori, bet 2021. gada 22. janvārī saņemti atlikušie 687 klēpjatori, kas izsniegti izglītības iestādēm). No Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldes līdzekļiem 2020. gada nogalē Daugavpils skolām iegādāts IT aprīkojums 100 000 eiro apmērā, kā arī 2020. gadā pašvaldība arī

¹⁷ [Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde - Skaitli un fakti, sākoties 2020./2021.mācību gadam](#)

nodrošinājusi 60 portatīvo datoru iegādi mācību procesa nodrošināšanai Daugavpils pirmsskolas izglītības iestādēm.

Kopš 2020. gada 1. septembra valstī sākās kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešana pamata un vispārējās vidējās izglītības iestādēs, attiecīgi radot nepieciešamību pēc jaunajam mācību standartam nepieciešamā aprīkojuma un mācību līdzekļiem un materiāliem. 2020. gada rudenī iepirkuma rezultātā tika noslēgti līgumi par mācību priekšmetam „Dizains un tehnoloģijas” nepieciešamā aprīkojuma iegādi pilsētas skolām apmēram 166 376 eiro apmērā (līguma izpildes laiks ir līdz 2021. gada martam).

2014.-2020. gada plānošanas periodā SAM 8.1.2. projekta “Daugavpils vispārējo izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes un infrastruktūras sakārtošana, atbilstoši mūsdienīgām prasībām” īstenota J.Pilsudska Daugavpils valsts poļu ģimnāzijas ēkas Marijas ielā 1, 12.vidusskolas ēkas Jelgavas ielā 30A un Daugavpils Valsts ģimnāzijas ēkas pilna atjaunošana. Daļēji atjaunotas 13.vidusskolas un 16.vidusskolas ēkas, un daļēji modernizēts to mācību aprīkojums. Iestāžu lielākajai daļai ir nepieciešami iekštelpu remontdarbi, apkures un apgaismojuma sistēmu modernizācija. Šie pasākumi tiek mērķtiecīgi plānoti un pakāpeniski realizēti pašvaldības budžeta iespēju ietvaros.¹⁸

TABULA 6. Nozīmīgi projekti vispārīglītojošās iestādēs

Nr.	Fotofiksācija	Projekta apraksts
1.		<p>Īstenots: 2020. gadā <u>Daugavpils 13. vidusskola.</u> Ergonomiskas mācību vides izveide, pilnībā vai daļēji (atsevišķā telpu grupā) atjaunojot inženiertīklus (ventilācija, apkures sistēma, apgaismojums), veicot telpu remontu un iegādājoties ergonomiskas mācību mēbeles. Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) risinājumu ieviešana un aprīkojuma iegāde.</p>
2.		<p>Īstenots: 2020. gadā <u>Daugavpils Valsts ģimnāzijas mācību infrastruktūras modernizācija.</u> Skolā veikti sporta zāles nesošo konstrukciju pastiprināšanas darbi; veikta visu inženierkomunikāciju nomaina mācību korpusā un sporta korpusā; veikts visu telpu kosmētiskais remonts, t.sk. grīdas materiāla nomaina, piekārtu griestu izveide, logu aiļu apdare; veikta sanitāro mezglu rekonstrukcija visos stāvos atbilstoši normatīviem, t.sk. vides pieejamības nodrošināšana; mācību korpusā ierīkots jauns lifts un pacelājs; dienesta viesnīcas pirmā un otrā stāva gaiteņu un dzīvojamo istabiņu kosmētiskais remonts; ierīkots jauns LED apgaismojums; nodrošināti ugunsdrošības pasākumi visā ēkā.</p> <p>Kopējās projekta izmaksas: 3 898 046,4 EUR</p>

¹⁸ [Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde](#)

Nr.	Fotofiksācija	Projekta apraksts
3.		<p>Īstenots: 2020. gadā <u>Daugavpils 16.vidusskola.</u></p> <p>Ieguldījums: paveikto būvdarbu ietvaros tika izremontēti 29 kabineti un 2 laboratorijas, veikta arī LED apgaismojuma ierīkošana, daļēja ventilācijas, inženiertīklu un apkures sistēmas atjaunošana, esošo tīklu nomaina bezvada datortīklu ierīkošanai, kā arī atjaunota skolas sporta infrastruktūra - veikta baseinu tehnoloģisko iekārtu maiņa un sporta zāles kosmētiskais remonts.</p>
4.		<p>Īstenots: 2019. gadā <u>J. Pilsudska Daugavpils valsts polu ģimnāzija</u></p> <p>Ieguldījums: Sporta zāles korpusā Marijas ielā 1D, Daugavpilī, ir nosiltināta ēkas fasāde, nomainīti logi un durvis, nosiltināts un nomainīts jumta segums, veikti iekštelpu remontdarbi, uzstādīta ventilācija ar rekuperāciju, veikta siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija un uzstādīts LED apgaismojums.</p> <p>Projekta mērķis: primārās enerģijas patēriņa samazināšana un energoefektivitātes paaugstināšanas sekmēšana ģimnāzijai.</p> <p>Kopējās projekta izmaksas: 1 449 529,97 EUR¹⁹</p>
5.	 <p><small>FOTOFIKSĀCIJA: Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas izglītības iestādes ēkā Marijas ielā 1E, Daugavpilī</small></p>	<p>Īstenots: 2019. gadā <u>J. Pilsudska Daugavpils valsts polu ģimnāzija</u></p> <p>Ieguldījums: ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbi.</p> <p>Projekta mērķis: samazināt primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu J.Pilsudska Daugavpils valsts polu ģimnāzijas ēkā</p> <p>Kopējās projekta izmaksas: 1 717 289,34 EUR²⁰</p>
6.		<p>Īstenots: 2019. gadā <u>Daugavpils 12. vidusskola</u></p> <p>Ieguldījums: ārējās fasādes siltināšana, apkures sistēmas modernizācija, ventilācijas sistēmas atjaunošana, energoefektīva apgaismojuma ierīkošana.</p> <p>Projekta mērķis ir veicināt Daugavpils pilsētas vispārējās izglītības iestādes ēkas Jelgavas ielā 30A, Daugavpilī energoefektivitātes paaugstināšanu, samazinot primārās enerģijas patēriņu</p> <p>Kopējās projekta izmaksas: 1 504 570,87 EUR²¹</p>

¹⁹ [Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas izglītības iestādes sporta zāles korpusā Marijas ielā 1D, Daugavpilī](#)

²⁰ [Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas izglītības iestādes ēkā Marijas ielā 1E, Daugavpilī](#)

²¹ [Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas izglītības iestādē Jelgavas ielā 30A, Daugavpilī](#)

Interesešu izglītība

Interesešu izglītības pakalpojumi pieejami izglītības iestādēs, kā arī plašu piedāvājumu sniedz pašvaldības iestāde Daugavpils pilsētas Bērnu un jauniešu centrs "Jaunība". PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola"" arī piedāvā interesešu izglītības pakalpojumus. (Attēls 18)

Interesešu izglītības pakalpojumi tiek sniegti arī vairāk kā 30 Daugavpils pilsētā licencētās interesešu izglītības programmās, ko nodrošina privātie pakalpojumu sniedzēji, biedrības vai uzņēmumi, piemēram, latviešu valoda, angļu valoda, sporta dejas, cīņas māksla u.c.

BJC "Jaunība" pulciņos 2019./2020. mācību gadā darbojās 2728 audzēkņi, no tiem kultūrizglītības programmas apguva 1292 audzēkņi, tehniskās jaunrades programmas – 374, sporta programmas – 230, apkaimju bērnu klubos pulciņu nodarbībās iesaistījušies 695 audzēkņi. Ar 2019. gada 1.septembri BJC "Jaunība" ieviesusi e-klasi. Interesešu izglītības jomā rīkoti pasākumi, apmeklāti informatīvi un izglītojoši semināri, valsts nozīmes pasākumi, konkursi, izstādes un sacensības, kurās audzēkņi pārstāv savu pulciņu, iestādi, pilsētu un valsti.²²

Audzēkņu skaits interesešu izglītības programmās ir nedaudz mainīgs. Četru mācību gadu griezumā tas ir bijis ļoti līdzīgs, kas saistīts ar skolotāju maiņu un dalībnieku piepildījumu pulciņu grupās. BJC "Jaunība" plāno palielināt tehniskās jaunrades pulciņu skaitu, kas iegūst arvien lielāku popularitāti. Lai īstenotu modernas, inovatīvas tehniskās jaunrades programmas, nepieciešama mūsdienīga materiāli tehniskā bāze.

BJC "Jaunība" paspārnē kā struktūrvienības darbojas bērnu centri, kas atrodas vairākās Daugavpils apkaimēs. Sporta izglītības virzienu papildina Go-kartu klubs, Mazmoto klubs un Spīdveja skola (Attēls 18).

Ar 2019. gada 1.jūliju BJC "Jaunība" pievienoja **Daugavpils Inovāciju centru**, kas paredz īstenot mūsdienīgas programmas skolotājiem un izveidot jaunu mācīšanās vidi skolēniem, kas paredz daudz eksperimentēt, pētīt, radīt inovatīvus risinājumus, attīstīt uzņēmējspējas, sasaistīt mācību saturu ar reālo dzīvi un digitālo vidi, apgūt prasmes, kas būtu noderīgas nākotnē profesionālajā dzīvē, sevišķi dabaszinātnēs, inženierzinātnēs un robotikā²³.

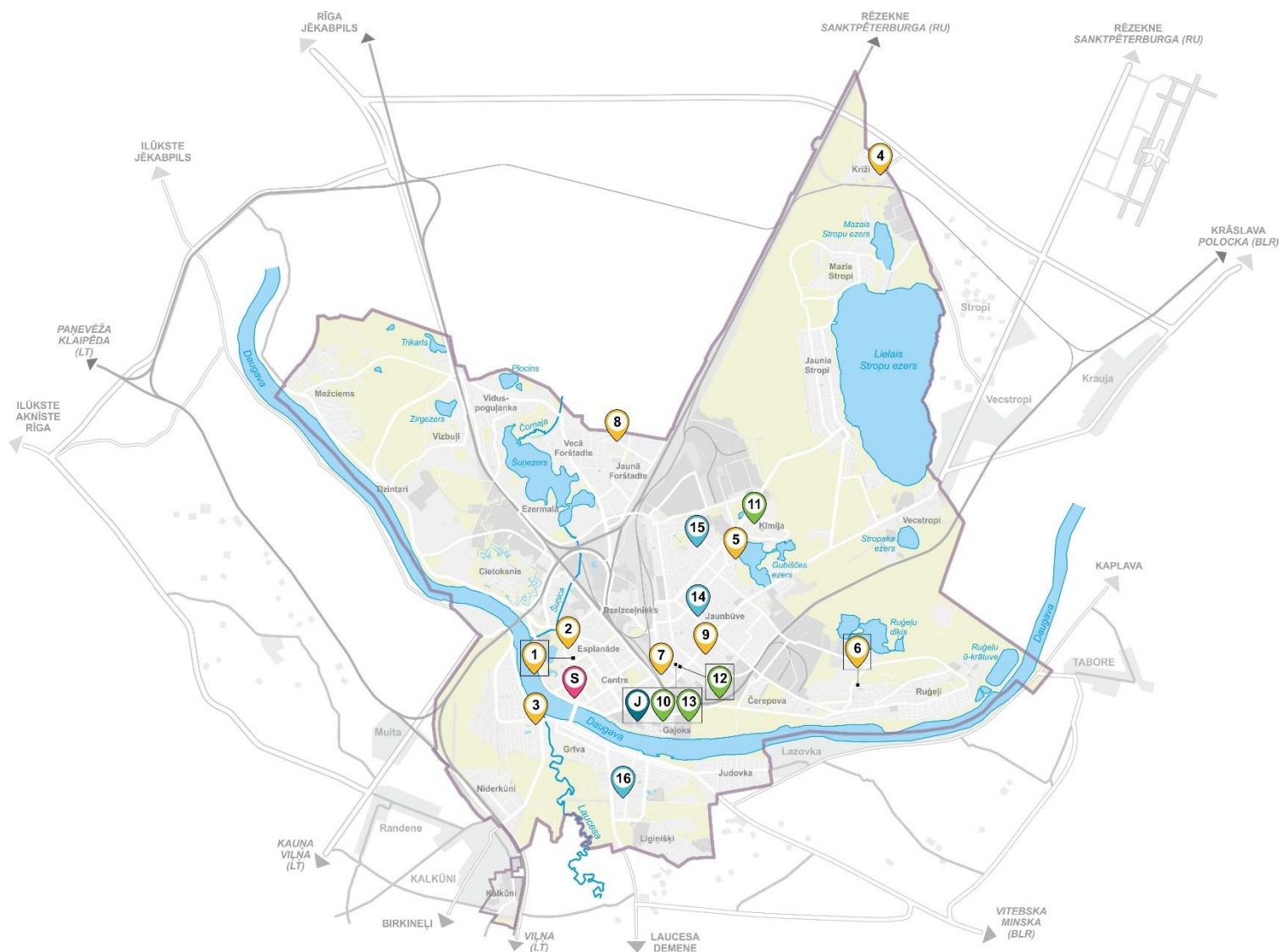
Daugavpils Inovāciju centru gaida lielas pārmaiņas: notiek energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbi, un saņemts atbalsts no Norvēģijas finanšu instrumenta 2014. - 2021. gada perioda programmas "Pētniecība un izglītība" aktivitātes "Inovācijas centri" projekta "Inovāciju centra izveidošana Daugavpilī", kura darbības virziens būs uzņēmējdarbības un karjeras attīstība STEM jomā, lai veicinātu zināšanu attīstību un izglītojamo karjeras izvēli STEM (no ang.val. - zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātne un matemātika) un uzņēmējdarbības jomā, izstrādājot un īstenojot izglītojošas programmas, interaktīvas tematiskās nodarbības, koprades telpas un citus interaktīvus pasākumus pedagogiem un izglītojamajiem Inovāciju centrā.

Tā realizēšanai ir saņemts atbalsts, un 2020. gadā ir uzsākts darbs pie projekta īstenošanas. Daugavpilī tiks radīta interaktīva vide un jaunas prasmju un zināšanu apguves iespējas ne tikai skolēniem un studentiem, bet arī izglītības speciālistiem, attīstot viņu kompetences un

²² [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

²³ [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

zināšanas STEM zinātnes jomās. Projekta kopējās izmaksas: 2 011 605 EUR, no tām granta 90% finansējums. Projekta rezultātā tiks veicināta reģionālo zināšanu attīstība STEM jomā. Projekta ietvaros ir plānots, ka Daugavpils Inovāciju centra organizētajās izglītojošajās programmās un darbnīcās tieši tiks iesaistīti vismaz 230 skolēni un 57 pedagogi, kā arī sasniegts plašs iedzīvotāju skaits Daugavpili, Latgales reģionā, Latvijā un ārpus tās²⁴.

J Daugavpils pilsētas Bērnu un jauniešu centrs "Jaunība" **S** Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola"

Struktūrvienības:

1 Daugavpils Inovāciju centrs	6 Bērnu klubs "Ruģeļi"	10 Kultūrizglītība	14 Spīdveja skola
2 Bērnu klubs "Fortūna"	7 Bērnu klubs "Smaids"	11 Sporta izglītība	15 Go-kartu klubs
3 Bērnu klubs "Grīva"	8 Bērnu klubs "Sudraba avoti"	12 Tehniskā jaunrade	16 Mazmoto klubs
4 Bērnu klubs "Križi"	9 Bērnu klubs "Žēlsirdība"	13 Vides izglītība	
5 Bērnu klubs "Mezglis"			

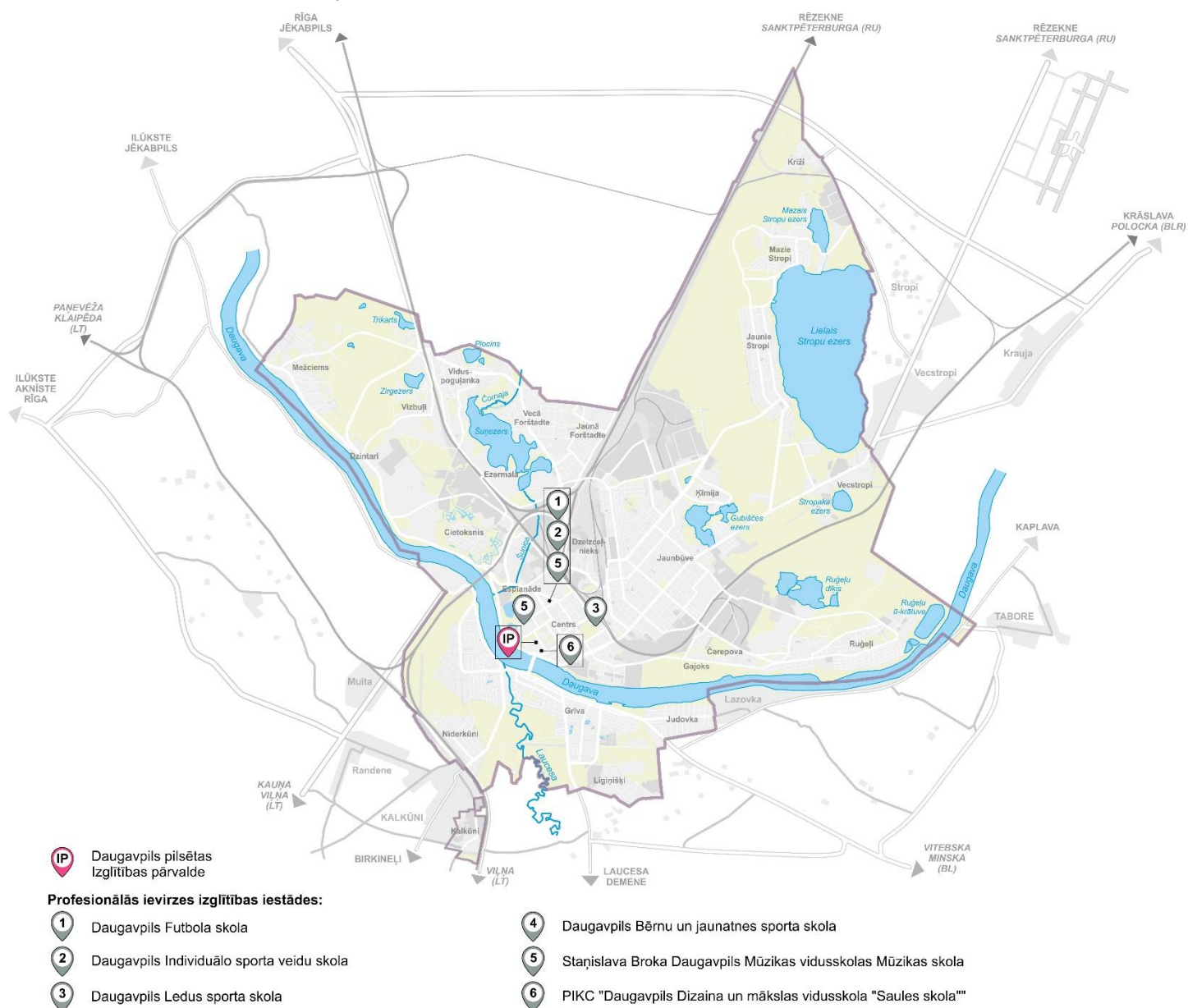
ATTĒLS 18. Interēšu izglītības iestādes un BJC "Jaunība" struktūrvienības

²⁴ [Daugavpils pilsētas BJC "Jaunība" \(jauniba.lv\)](http://Daugavpils.pilsetas.BJC.Jauniba.lv)

Profesionālās ievirzes izglītība

Profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumus mākslā, mūzikā un sportā Daugavpilī sniedz vairākas izglītības iestādes:

- ◇ Daugavpils Futbola skola (Sporta pārvaldes pārraudzībā);
- ◇ Daugavpils Bērnu un jaunatnes sporta skola (Sporta pārvaldes pārraudzībā);
- ◇ Daugavpils Ledus sporta skola (Sporta pārvaldes pārraudzībā);
- ◇ Daugavpils Individuālo sporta veidu skola (Sporta pārvaldes pārraudzībā);
- ◇ PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola"" – vizuāli plastiskā māksla (DPIP pārraudzībā);
- ◇ Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskola - taustiņinstrumentu spēle, stīgu instrumentu spēle, pūšaminstrumentu spēle, sitaminstrumentu spēle, kora klase (Kultūras ministrijas pārraudzībā).

ATTĒLS 19. Profesionālās ievirzes izglītības iestādes

Augstākā un profesionālā izglītība

2020. gadā Daugavpilī darbojas 9 augstākās izglītības iestādes vai to filiāles, starp kurām lielākā ir reģionālas nozīmes augstākās izglītības iestāde - [Daugavpils Universitāte](#) (DU). Pilsētā izglītības pakalpojumus sniedz arī četras profesionālās izglītības iestādes (Attēls 21).

Daugavpils Universitātē (DU) studenti var iegūt gan bakalaura, gan maģistra, gan doktora grādu piecās fakultātes: Dabas zinātņu un matemātikas, Izglītības un vadības, Mūzikas un mākslas, Sociālo zinātņu un Humanitārā. Programmas galvenokārt balstītas uz ekonomiku, sabiedriskajām attiecībām un bioloģiju, kas tiek piedāvāta diezgan augstā līmenī, taču netiek piedāvātas citas inovatīvas un šim laikam aktuālas profesionālā bakalaura apgušanas iespējas. Ārvalstu studentu skaits DU, salīdzinot ar 2017. gadu, ir samazinājies. Kopš 2018. gada DU ir jauna struktūrvienība - **Daugavpils Universitātes aģentūra "Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledža"**, kurā šobrīd studē 334 izglītojamie. DU studējošie pārsvarā ir no citām tuvākām un tālākām pilsētām (Tabula 7).

DU studiju programmu kvalitātes uzlabošanā tiek ieguldītas vērienīgas investīcijas, vides pieejamības nodrošināšanā un to ēku energoefektivitātes uzlabošanā. Tika pabeigta Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes korpusa renovācija un jaunā Dabaszinātņu un inženierzinātņu laboratoriju korpusa būvniecība Parādes ielā 1A, administratīvā korpusa un koncertzāles renovācija Vienības ielā 13 (kopējās izmaksas virs 11 milj. EUR). Universitātes laboratorijas aprīkotas ar mūsdienīgām iekārtām un aprīkojumu, kur studenti var strādāt ar iekārtām, kādas izmanto vadošās laboratorijas pasaulē.

2020. gadā veikti mācību korpusa ēkas Parādes ielā 1 siltināšanas pasākumi, lai paaugstinātu ēkas energoefektivitāti. Nodrošināta vieda energovadība un atjaunojamo enerģijas resursu izmantošana (Attēls 20).

ATTĒLS 20. Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils universitātes mācību korpusam Parādes ielā 1, Daugavpilī

Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Daugavpils studiju un zinātnes centrs (līdz 2020. gadam RTU Daugavpils filiāle) sagatavo studentus piecos profilos: mašīnzinībās, enerģētikā, būvniecībā, ekonomikā un datorzinātnēs, piedāvājot vairākas studiju programmas studiju uzsākšanai gan pilna laika, gan nepilna laika studijās (Attēls 22). Dienas studijās 2020./2021. mācību gadā pieejamas vairāk kā 100 budžeta vietas.

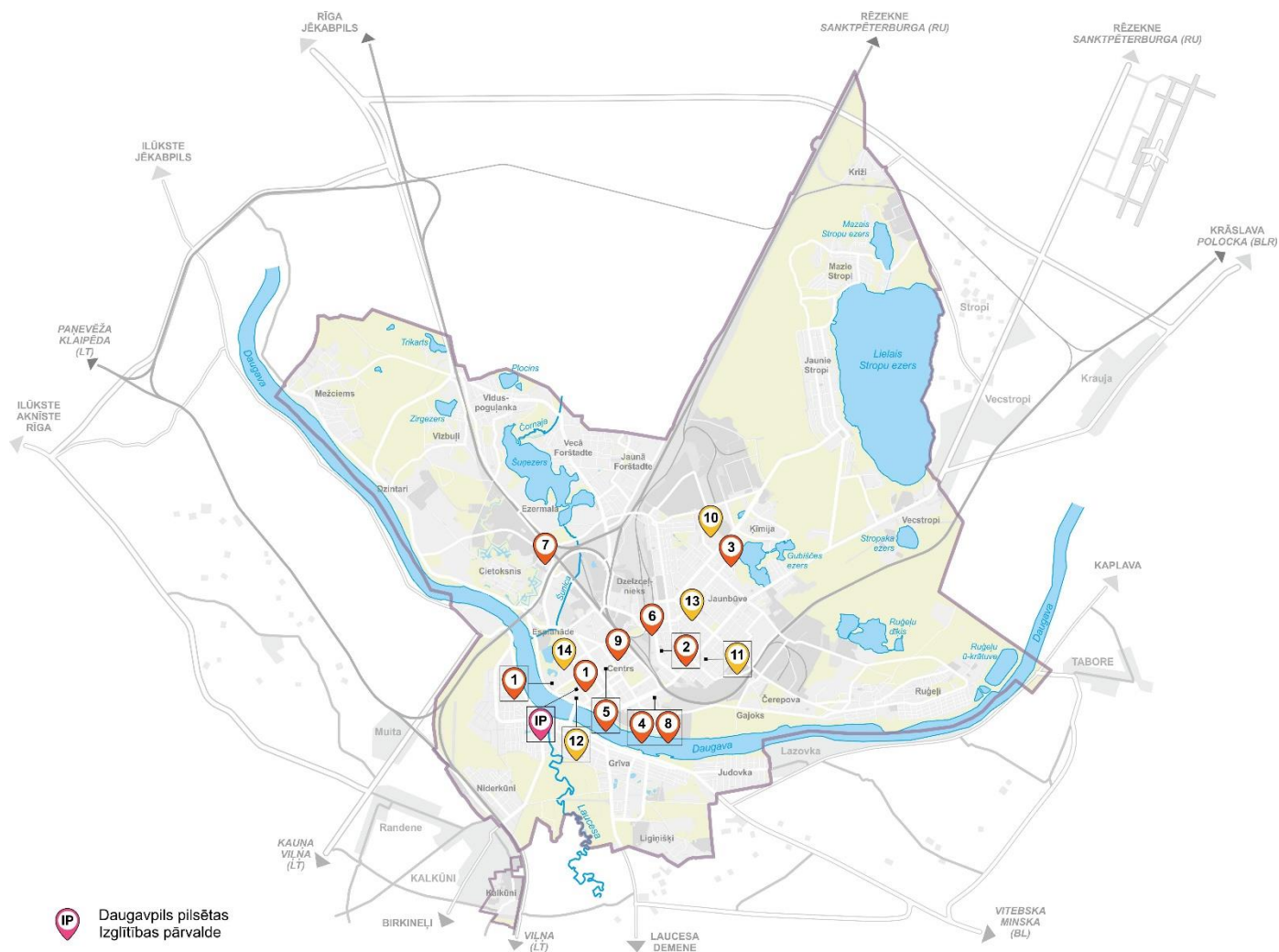
Dienas studijas, pilna laika:

- ◇ Automātika un datortehnika;
- ◇ Automobiļu transports;
- ◇ Datorsistēmas;
- ◇ Dzelzceļa elektrosistēmas;
- ◇ Dzelzceļa transports;
- ◇ Elektrotehnoloģiju datorvadība;
- ◇ Enerģētika un elektrotehnika;
- ◇ Informācijas tehnoloģija;
- ◇ Inženiertehnika, mehānika un mašīnbūve;
- ◇ Mehatronika;
- ◇ Siltumenerģētika un siltumtehnikā;
- ◇ Būvniecība;

Nepilna laika studijas:

- ◇ Automobiļu transports;
- ◇ Dzelzceļa transports;
- ◇ Dzelzceļa elektrosistēmas;
- ◇ Enerģētika un elektrotehnika;

- ◇ Siltumenerģētika un siltumtehnika;
- ◇ Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģija;
- ◇ Muitas un nodokļu administrēšana;
- ◇ Būvniecība.

IP Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde

Augstākās izglītības iestādes:

- 1** Daugavpils Universitāte
- 2** DU aģentūra Daugavpils universitātes Daugavpils medicīnas koledža
- 3** Rīgas Tehniskā universitāte, Daugavpils studiju un zinātnes centrs
- 4** Baltijas Starptautiskā akadēmija, Daugavpils filiāle
- 5** Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA", Daugavpils filiāle
- 6** Transporta un sakaru institūts, Latgales filiāle
- 7** Valsts Policijas koledža, Latgales filiāle
- 8** Grāmatvedības un finanšu koledžas Latgales filiāle
- 9** Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola, Daugavpils filiāle

Profesionālās izglītības iestādes:

- 10** PIKC "Daugavpils Būvniecības tehnikums"
- 11** PIKC "Daugavpils tehnikums"
- 12** PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola"
- 13** Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola
- 14** Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskola

ATTĒLS 21. Augstākās un profesionālās izglītības iestādes

Mācības notiek gan Daugavpilī, gan Rīgā. Pilnu apmācību Daugavpilī īstenot iespējams tikai vienā dienas studiju programmā – būvniecība (specializācija – transportbūves, 3 gadi), un divās nepilna laika studiju programmās – muitas un nodokļu administrēšana (5 gadi) un būvniecība (specializācija – transportbūves, 3,5 gadi). Visās pārējās studiju programmās, mācoties Rīgā, jāpavada 1-4 gadi. Bijušie un esošie studenti strādā prestižākajās un mūsdienīgākajās Daugavpils iestādēs, uzņēmumos un organizācijās.²⁵

ATTĒLS 22. RTU Daugavpils studiju un zinātnes centrs

Vairāki uzņēmēji atzīst, ka šāds studiju modelis ar daļu no mācību laika Rīgā nav labvēlīgs darbaspēka noturēšanai Daugavpils uzņēmumos. To veicina arī būtiskās vidējā atalgojuma atšķirības starp uzņēmumiem Daugavpilī un Rīgas reģionā.

Baltijas Starptautiskā akadēmija ir lielākā privātā augstskola Baltijas valstīs. **Daugavpils filiālē** tiek īstenotas vairākas studiju programmas:

1.līmeņa augstākās profesionālas izglītības studiju programmas:

- ◇ Tiesību zinātne;
- ◇ Programma "Sociālās palīdzības organizators";
- ◇ Grāmatvedības un finanšu koledža.

Bakalaura studiju programmas:

- ◇ Datorizains;
- ◇ Finanšu vadība;

- ◇ Tūrisma un viesmīlības vadība;
- ◇ Sociālais darbs;
- ◇ Psiholoģija;
- ◇ Uzņēmējdarbība.

Maģistra studiju programmas:

- ◇ Uzņēmējdarbības vadība un administrēšana;
- ◇ Sociālais darbs;
- ◇ Tiesību zinātne;
- ◇ Starptautiskās finanses.²⁶

Transporta un sakaru institūta Latgales filiāle pilna un nepilna laika studijas piedāvā tādās strauji augošās nozarēs kā Transporta un biznesa loģistikā un Datorzinātnē, sniedzot prasmes un zināšanas, lai sāktu savu biznesu un kļūtu par uzņēmēju²⁷.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" Daugavpils filiāle sagatavo augsti kvalificētus speciālistus šādās specialitātēs: arhitektūra, audiovizuālā mediju māksla sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments; biznesa psiholoģija jaunu uzņēmumu izaugsme un finansēšana Eiropas biznesa studijas; uzņēmējdarbības vadība. Filiāle sagatavo un realizē

²⁵ [RTU Daugavpils studiju un zinātnes centrs | Rīgas Tehniskā universitāte](#)

²⁶ [Baltijas Starptautiskās akadēmijas Daugavpils filiāle](#)

²⁷ [Latgales filiāle - Transport and Telecommunication Institute \(tsi.lv\)](#)

Eiropas Savienības projektus, organizē kursus pēc Daugavpils uzņēmumu pasūtījuma, apmāca bezdarbniekus, sadarbībā ar Nodarbinātības Valsts aģentūru²⁸.

Valsts policijas koledžas Latgales filiāle izveidota uz Latgales reģionālās mācību klases bāzes. Tā ir aprīkota ar modernu aparatūru, realizējot Eiropas Savienības fondu projektus. Filiālē nepilna laika neklātienes pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu "Policijas darbs" apgūst 64 Valsts policijas darbinieki, iegūstot **pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību**. Koledžā var apgūt arodizglītības programmu un profesionālās pilnveides izglītības programmu "Policijas darba pamati". Ārpus formālās izglītības sistēmas notiek arī profesionālās kompetences novērtēšana. Arodizglītības programmas "Policijas darbs" 2020. gadā ar kvalifikāciju "Ierindas sastāva policists" (mācību ilgums 1 gads) uzsāka 20 Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes darbinieki.²⁹

Grāmatvedības un finanšu koledžas Latgales filiālē iespējams apgūt grāmatveža izglītību 1.līmeņa profesionālā studiju programmā. Mācības notiek neklātienē divus gadus un trīs mēnešus.

Daugavpilī atrodas arī **Informācijas sistēmu un menedžmenta augstskolas** Latgales filiāle.

Rīgas Aeronavigācijas institūta Daugavpils filiāle no 2020. gada 25. oktobra vairs nepastāv. Līdz šim Daugavpilī sagatavoti specifiskas jomas speciālisti ar zināšanām, prasmēm gaisa transportsistēmu vadībā. Profesionālā bakalaura studiju programmā: "Gaisa transportsistēmu vadīšana", "Gaisa kuģu tehniskā ekspluatācija" u.c.³⁰

Profesionālās izglītības iestādes piedāvā plašu amatu klāstu, ko var apgūt diezgan īsā laika periodā un arī pēc pamatzglītības iegūšanas, kas nav iespējams augstākās izglītības iestādēs.

PIKC "Daugavpils Būvniecības tehnikums" ir lielākā būvniecības mācību iestāde Latgales reģionā un viena no lielākajām būvniecības skolām Latvijā. Iestāde īsteno profesionālās vidējās, arodizglītības, tālākizglītības, pilnveides, neformālās izglītības programmas, kā arī ārpusformālās izglītības iegūto kompetenču novērtēšanu. Tehnikums šobrīd īsteno 23 akreditētas profesionālās izglītības programmas. Piecas izglītības programmas tiek realizētas IPĪV "Dagda", viena izglītības programmas IPĪV "Ludza" un divas izglītības programmas IPĪV "Višķi". 2020./2021. mācību gadā tehnikumā mācās vairāk nekā 1300 audzēkņi un strādā vairāk nekā 100 kvalificēti pedagogi³¹.

PIKC "Daugavpils tehnikums" ir valsts dibināta Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā esoša izglītības iestāde, kuras pamatuzdevums ir profesionālās izglītības programmu īstenošana. Izglītības programmu īstenošana norit sešās vietās Daugavpilī: Strādnieku ielā 16, Mendeļejeva ielā 1, Varšavas ielā 21A, Varšavas ielā 23, Lielā ielā 1 un 18. novembra ielā 66. Pieejamās izglītības jomas - informācijas un komunikācijas zinātnes; komerczinības un

²⁸ <https://www.riseba.lv/>

²⁹ [Valsts policijas koledža](#)

³⁰ [Rīgas aeronavigācijas institūts](#)

³¹ [Daugavpils Būvniecības tehnikums](#)

administrēšana; inženierzinātnes un tehnoloģijas; ražošana un pārstrāde; individuālie pakalpojumi; transporta pakalpojumi³².

PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolā "Saules skola"" ir būtiski modernizēta infrastruktūra un tehniski materiālā bāze. Eiropas Savienības projektā tika izbūvēts jauns vidusskolas mācību un koplietošanas telpu bloks Saules ielā 6, kā arī pārbūvēta ēka Saules ielā 2 mākslas skolas vajadzībām. Projektu Nr. 8.1.3.0/17/I/006 "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas „Saules skola” izveidošana par Profesionālās izglītības kompetences centru (PIKC) un infrastruktūras modernizācijas II. kārtā” īstenoja Daugavpils pilsētaspašvaldība, kopējie izdevumi sastādīja 5703471,94 EUR (Attēls 23).³³

PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolā "Saules skola"" tiek īstenotas astoņas izglītības programmas 3. kvalifikācijas līmenī:

- ◇ Interjera dizaina izglītības programma – kvalifikācija Interjera dizaina speciālists;
- ◇ Reklāmas dizaina izglītības programma – kvalifikācija Reklāmas dizaina speciālists;
- ◇ Tekstilizstrādājumu un apģērbu dizaina izglītības programma – kvalifikācija Tekstilizstrādājumu dizaina speciālists;
- ◇ Tekstilizstrādājumu un apģērbu dizaina izglītības programma – kvalifikācijas Apģērbu dizaina speciālists;
- ◇ Koka izstrādājumu dizaina programma – kvalifikācija Koka izstrādājumu dizaina speciālists;
- ◇ Reklāmas dizaina izglītības programma – kvalifikācija Vizuālās reklāmas noformētājs;
- ◇ Interjera dizaina izglītības programma – kvalifikācija Interjera noformētājs;
- ◇ Profesionālās ievirzes izglītības programma "Vizuāli plastiskā māksla".

ATTĒLS 23. PIKC „Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola „Saules skola”” jaunais korpuss Saules ielā 6

Daugavpils Tirdzniecības profesionālajā vidusskolā 2020./2021. mācību gadā iespējams apgūt šādas specialitātes ar pamatzglītību (mācību ilgums 4 gadi – tiek iegūta arī vidējā izglītība): pavārs, konditors, viesmīlības pakalpojumu speciālists; (mācību ilgums 3 gadi), pavāra

³² [Daugavpils Tehnikums](#)

³³ [Ir pabeigti Saules skolas kompleksa modernizācijas darbi \(daugavpils.lv\)](#)

palīgs, pārdevējs mazumtirdzniecībā, komercdarbinieks, pavārs, viesmīlis, viesmīlības pakalpojumu speciālists, tūrisma pakalpojumu konsultants.³⁴

Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā 2020. gadā ir realizēts būvniecības projekts "Ergoefektivitātes paaugstināšana ēkā, Kandavas ielā 2A, Daugavpilī", kura ietvaros veikta fasādes, pamatu un jumta siltināšana, stikloto vitrīnu konstrukciju nomaiņa, ārdurvju nomaiņa un apkures sistēmas un karstā ūdens apgādes sistēmas atjaunošana. Īstenotā ergoefektivitātes projekta rezultātā uzlabots ēkas vizuālais veidols un panākts vairāk nekā 30% siltumenerģijas ietaupījums. Otra tuvākā mūzikas vidusskola atrodas Rēzeknē. Skolā piedāvātas šādas mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmas:

- ◇ Taustiņinstrumentu spēle (klavieres, ērģeles, akordeons);
- ◇ Stīgu instrumentu spēle (vijole, alts, čells, kontrabass, ģitāra, kokle);
- ◇ Pūšaminstrumentu spēle (flauta, oboja, klarnete, fagots, saksofons, mežrags, trompete, eifonija, trombons, tuba);
- ◇ Sitaminstrumentu spēle;
- ◇ Diriģēšana, diriģēšana ar specializāciju "Baznīcas mūzikas dzīves organizators";
- ◇ Vokālā mūzika;
- ◇ Mūzikas vēsture un teorija.

Ārvalstu studentu skaits Daugavpils Universitātē kopumā ir stabils, laikā kopš 2014. gada vidēji 45 ārvalstu studentu gadā.

Izglītojamo un absolventu skaits augstākās un profesionālās izglītības iestādēs pa mācību gadiem atspoguļots Tabula 7.

Kopējais profesionālo izglītības iestāžu absolventu skaits pieaug. Šī tendence skaidrojama ar pienācīgi attīstīto profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūru, plašiem sadarbības tīkliem, prakses iespējām ārzemēs, kā arī ātrāku nodarbinātību. Savukārt augstākās izglītības iestāžu absolventu skaits ikgadēji sarūk, kas var būt skaidrojams ar to, ka topošie studenti izvēlas mācīties galvaspilsētā vai citās augstākās izglītības iestādēs, vai ārvalstīs, kā arī ar vispārējām iedzīvotāju skaita sarūkšanas tendencēm (Tabula 7., Attēls 24).

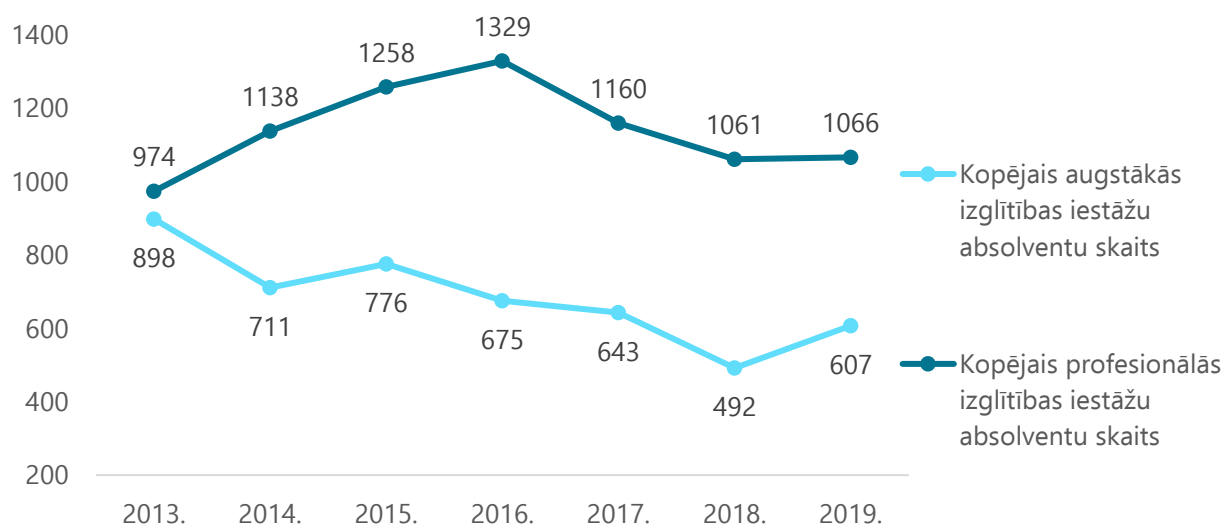
TABULA 7. Izglītojamo un absolventu skaits augstākās un profesionālās izglītības iestādēs pa mācību gadiem

Nr. p.k.	Nosaukums	2017. /2018.	2018. /2019.	2018. /2019.	2019. /2020.	2020. /2021.
	Izglītības iestāde	Absolventu skaits	Izglītojamo skaits	Absolventu skaits	Absolventu skaits	Izglītojamo skaits
1.	Daugavpils Universitāte	437	2500	452	461	2068
2.	Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledža	151	285	130	128	334
3.	Baltijas Starptautiskās Akadēmijas Daugavpils filiāle	-	73	94	26	346
4.	Rīgas Tehniskās universitātes Daugavpils studiju un zinātnes centrs	11	178	24	12	143

³⁴ [Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola](#)

5.	Transporta un sakaru institūta Latgales filiāle	20	120	15	15	74
6.	Rīgas Aeronavigācijas institūta Daugavpils filiāle	6	31	5	7	-
7.	Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	18	84	17	15	-
8.	PIKC "Daugavpils Būvniecības tehnikums"	624	1183	569	380	864
9.	PIKC "Daugavpils tehnikums"	-	894	215	210	793
10.	S. Broka Daugavpils Mūzikas vidusskola	10	92	22	48	417
11.	Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola	215	365	99	100	362
12.	PIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola "Saules skola""	23	138	31	59	165
	Kopā:	1515	5943	1673	1461	5566

Starp augstskolām vispieprasītākā ir Daugavpils Universitāte, kurā 2020./2021. mācību gadā izglītojamo skaits ir 2068, taču, salīdzinot ar 2018./2019. mācību gadu, studentu skaits ir samazinājies, tātad arī pieprasījums pēc augstākās izglītības Daugavpilī. Studentu skaits ir samazinājies RTU Daugavpils studiju un zinātnes centrā. Starp profesionālajām izglītības iespējām pilsētā visvairāk pieprasīts ir PIKC "Daugavpils Būvniecības tehnikums" un PIKC "Daugavpils tehnikums", kurā profesiju var apgūt ar iepriekš iegūtu pamatizglītību. Liels izglītojamo skaits ir S. Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā, kas ir specifiska tieši mūzikas nozarē (Tabula 7., Attēls 24).

ATTĒLS 24. Augstākās un profesionālās izglītības iestāžu absolventu skaita dinamika 2013.-2019. gadā

Pieaugušo izglītība, mūzikizglītība

Daugavpilī pieaugušo izglītības jautājumus koordinē darbinieks Izglītības pārvaldē. Piedāvājums kopumā balstās uz programmu īstenošanu piedāvājumu, nevis iedzīvotāju vai darba devēju vajadzībām.

Saskaņā ar Pieaugušo izglītības pārvaldības modeļa ieviešanas plānā 2016.-2020. gadam raksturoto pieaugušo izglītības pārvaldības sistēmu politikas īstenošanas līmenī iesaistīto institūciju grupu veido Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar Valsts izglītības un attīstības aģentūru (VIAA), Labklājības ministrija sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA), Ekonomikas ministrija (EM) sadarbībā ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru, kā arī šim valsts pārvaldes iestādēm pakļautās pašvaldību izglītības pārvaldes, NVA filiāles, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA), darba devēju biedrības un nozaru asociācijas.

VIAA sadarbībā ar NVA pašvaldībām un izglītības iestādēm laikā no 2017.-2023. gadam visā valstī organizē projektu "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" jeb **Mācības pieaugušajiem**, kur vairāk kā 500 izglītības programmās iespējams pieteikties strādājošiem vecumā virs 25 gadiem, un kur 90% mācību maksa tiek segta no projekta līdzekļiem. 2020. gada rudenī uz mācībām Daugavpilī bija iespējams pieteikties vairāk kā 100 dažādās programmās – gan profesionālās tālākizglītības, gan profesionālas pilnveides programmas, gan atsevišķos moduļos, kas tiek nodrošināti vairākās iestādēs, uzņēmumos:

- ◇ PIKC "Daugavpils Būvniecības tehnikums";
- ◇ Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA";
- ◇ Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola;
- ◇ SIA "Latgales mācību centrs";
- ◇ SIA "BUTS", Mācību centrs BUTS;
- ◇ SIA "Mācību centrs plus", Profesionālās pilnveides un tālākizglītības iestāde Mācību centrs plus;
- ◇ SIA "DRMC", Profesionālās izglītības iestāde Latvijas-Vācijas profesionālās izglītības centrs;
- ◇ SIA "DRMC", Profesionālās tālākizglītības un pilnveides izglītības iestāde Darba resursu mācību centrs;
- ◇ Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības iestāde "ASV Studija";
- ◇ SIA "FIBRA", Mācību centrs FIBRA;
- ◇ SIA "MĀCĪBU UN KONSULTĀCIJU CENTRS ABC".³⁵

"Mācības pieaugušajiem" programmā, piemēram, būvniecības nozarē mācības piedāvā piecas no šīm izglītības iestādēm. Drukas un mediju pakalpojumi pieejami vienā programmā, bet ēdināšanas pakalpojumi un tūrisms – sešās programmās. Profesionālās pilnveides programmas piedāvā – 10, bet profesionālās tālākizglītības programmas piedāvā visas iesaistītās izglītības iestādes.³⁶

PIKC "Daugavpils Būvniecības tehnikums" ir izveidots pieaugušo izglītības centrs, kurš kopš 2018. gada patstāvīgi darbojas kā struktūrvienība, attiecīgi divu gadu laikā tika izstrādāts plašs mūžizglītības programmu piedāvājums Daugavpils pilsētas un visas valsts iedzīvotājiem.

SIA "Latinsoft" **mācību centrā Latinsoft** tiek realizētas četras tālākizglītības programmas (akreditētas līdz 2024. gadam) ar iegūstamām kvalifikācijām: Grāmatvedis (960h); Sekretārs (960h); Klientu apkalpošanas operators (480h); Logistikas darbinieks (960h). Kā arī profesionālās pilnveides izglītības programmas: Grāmatvedības pamati (160h), krievu valoda (A2, B2 līmenis, 160h) valsts un pašvaldību institūcijās strādājošiem (akreditētas līdz 2025. gadam).

³⁵ [Mācības pieaugušajiem e-vidē - Izglītības programmas \(macibaspieaugusajiem.lv\)](#)

³⁶ [Mācības pieaugušajiem e-vidē - Izglītības programmas \(macibaspieaugusajiem.lv\)](#)

Realizējamās 15 neformālās izglītības programmas, kas ilgst no 24 h līdz 150 h. Tajās var apgūt dažādas zināšanas: valodu: valsts valodas, angļu, vācu; datoru programmatūras: Adobe Photoshop; AutoCAD; CorelDrawGraphics, grāmatvedība programmu GRINS, kā arī intensīvais dokumentu pārvaldības kursu.

Profesionālās un augstākās izglītības iestādes, piemēram, DU un RTU Daugavpils studiju un zinātnes centrs, piedāvā studēt ne tikai tikko vidusskolu absolvējušajiem, bet jebkura vecuma pārstāvjiem, kuriem ir vēlme izglītoties gan būvniecības, gan loģistikas, kā arī citās nozarēs.

Pēc izglītības iestāžu, kas piedāvā [ieaugušo iespējas pilsētā – DU, PIKC “Daugavpils Būvniecības tehnikums”, SIA “Mācību centrs plus” un Mācību centra Latinsoft – sniegtajiem datiem secināms, ka visvairāk pieprasīta ir neformālā izglītība (54%) un profesionālās pilnveides izglītība (41%), bet tālākizglītība tikai 4%. Kopā šajās iestādēs pieaugušo izglītību 2017.-2020. gadā ir apguvuši 8202 izglītojamie. Kopumā vērojama tendence, ka pieaug pieprasījums pēc pieaugušo apmācībām un profesionālās pilnveides izglītības programmām (Tabula 8).

TABULA 8. Apmācību saņēmušo personu skaits³⁷

Programmas veids	2017	2018	2019	2020	Kopā
Tālākizglītība	31	112	109	93	345
Ārpus formālā izglītība	1	5	6	20	32
Neformālā izglītība	1117	1113	1929	273	4432
Profesionālās pilnveides	595	805	765	1230	3395
Kopā:	1744	2035	2809	1616	8204

Salīdzinot pieaugušo apmācību izglītības iestāžu sniegto informāciju, SIA “Mācību centrs plus” ir līderis pieaugušo apmācības pakalpojumu sniegšanā Daugavpils pilsētā. Tajā pēdējo piecu gadu laikā lielākā daļa ir izvēlējušies izglītoties tieši neformāli, kas aptver visdažādākās jomas. Taču pēdējā gada laikā profesionālā pilnveide ir bijusi vispopulārākā, kuras ietvaros apmācības ir saņēmuši 430 izglītojamie. Profesionālā tālākizglītība turpina attīstīties un gūt popularitāti iedzīvotāju vidū.

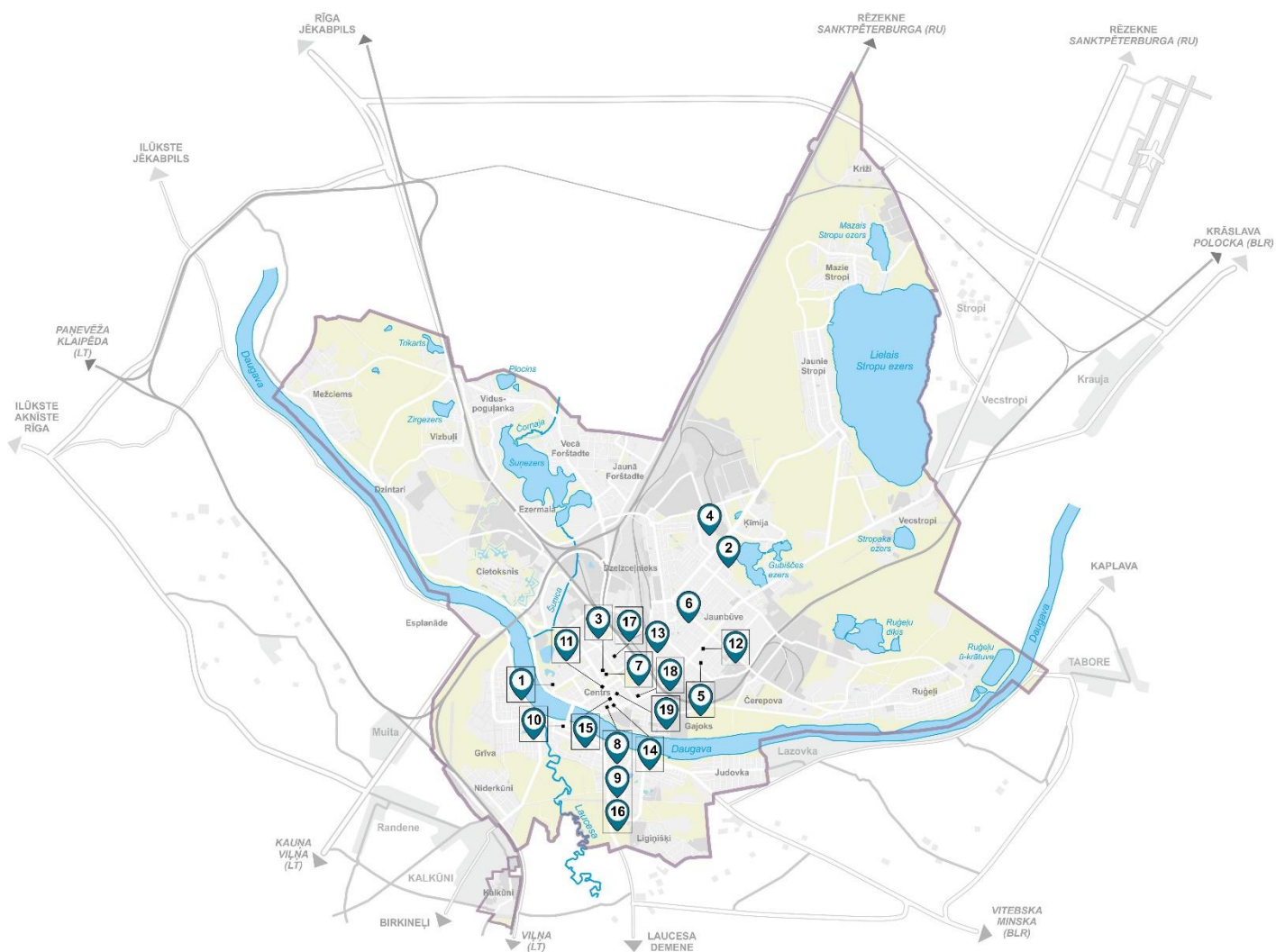
TABULA 9. Apmācību saņēmušo personu skaits SIA “Mācību centrs plus”

Gads	Neformālā izglītība	Profesionālā pilnveide	Profesionālā tālākizglītība
2016.	333	33	10
2017.	1018	25	9
2018.	970	70	85
2019.	1832	69	99
2020.	244	430	91
Kopā:	4097	627	294

Latviešu valodas kursus šobrīd izvēlas apgūt mazāk iedzīvotāju, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. Piemēram, 2016. gadā apliecības par latviešu valodas kursu veiksmīgu apguvi saņēma 600 izglītojamo (Tabula 10). Finansējums, ko sniedz Daugavpils pilsētas pašvaldība latviešu valodas kursu apguvei, pēdējo sešu gadu laikā ir svārstījies, taču šobrīd tas ir 25 tūkstošu EUR

³⁷ Tabula sagatavota izmantojot DU, Daugavpils būvniecības tehnikumu, SIA “Mācību centrs plus”, SIA “Latinsoft” iesniegto informāciju

apmērā. Finansējums nodrošina 30 grupu apmācības gada laikā, kas ietver 100 akadēmiskās stundas. Latviešu valodas kursus organizē Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde.

Iestādes, kas sniedz pieaugušo, tālākizglītības, mūzikā izglītības pakalpojumus:

1 Daugavpils Universitāte	8 Pieaugušo neformālās izglītības iestāde IKCAVA	15 Mācību centrs Latinsoft
2 Rīgas Tehniskā universitāte, Daugavpils studiju un zinātnes centrs	9 Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības iestāde "ASV Studija"	16 Mācību centrs Lenoks
3 Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA", Daugavpils filiāle	10 Mācību un konsultāciju centrs ABC	17 Mācību centrs MRB
4 PIKC "Daugavpils Būvniecības tehnikums"	11 Mācību centrs ADA Plus	18 Mācību centrs Plus
5 PIKC "Daugavpils tehnikums"	12 Mācību centrs A.D.Stream	19 Biedrība Erfolg
6 Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola	13 Mācību centrs BUTS	
7 Latgales mācību centrs	14 Mācību centrs Dauseb	

ATTĒLS 25. Mūzikā izglītības, pieaugušo izglītības, tālākizglītības pakalpojumu sniedzēji

TABULA 10. Latviešu valodas kursi, kurus finansē Daugavpils pilsētas pašvaldība un organizē Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde

Gads	Finansējums	Grupas	Apliecības saņēma	Stundu skaits
2012.	19 600 Ls	30 grupas	474	100 stundas
2013.	17 996 Ls	30 grupas	411	100 stundas
2014.	12 906 EUR	15 grupas	232	100 stundas
2015.	12 906 EUR	15 grupas	236	100 stundas

Gads	Finansējums	Grupas	Apliecības saņēma	Stundu skaits
2016.	25 812 EUR	15 grupas 15 grupas	228 300	100 stundas
2016.	25 637 EUR	30 grupas	600	100 stundas
2017.	25 970 EUR	12 grupas 18 grupas	169 360	100 stundas
2018.	25 715 EUR	30 grupas	450	100 stundas
2019.	12 895 EUR	15 grupas	213	100 stundas
2020.	28 576 EUR	30 grupas	299	100 stundas
2021.	28 485 EUR	30 grupas	-	100 stundas

Sakarā ar Covid-19 situāciju valstī ne visi pieaugušie un ne visi pasniedzēji varēja nekavējoties pārorientēties uz attālināto mācību procesu.

Ar katru gadu pieaug cilvēku skaits, kas izvēlas izglīties papildus darbam vai uzlabot savu esošo, vai iegūt papildus kvalifikāciju. Kā arī pēc datiem, kas ir attēloti Tabula 8, var secināt, ka pieaugušo izglītības programmu iespējas pilsētā tiek paplašinātas. Salīdzinot ar citiem gadiem, papildus jau esošajiem programmas veidiem ir parādījušies jau iepriekš minētie semināri un vebināri. Kopš 2020. gada marta pakalpojumu sniedzēji lielākoties īsteno attālinātās mācības Covid-19 pandēmijas ierobežojumu ietekmē, taču no tā dažkārt cieš izglītības kvalitāte, jo ne visas prasmes iespējams apgūt attālināti.

Viedokļu līderu ieskatā izglītības jomā pozitīvi novērtēta mācību iestāžu materiāltehniskās bāzes attīstība, sekojot mūsdienu tendencēm. Ģimenēm būtiska priekšrocība dzīvei Daugavpilī ir pietiekams vietu nodrošinājums pirmsskolas izglītības iestādēs, kas ilggadēji ir aktuāla problēma citās republikas nozīmes pilsētās. Pieejams daudzveidīgs ārpuskolas nodarbību piedāvājums. Viedokļu līderi izceļ pilsētas pedagogu arodbiedrības atbalstu, kas sekmē jomas attīstību. Tāpat jāuzsver, ka mācību sasniegumu līmenis Daugavpils skolās vidēji ir augstāks, nekā valstī. Daugavpilī ne tikai valsts ģimnāzijā ir augsts mācību sasniegumu līmenis, bet arī citās iestādēs, kas potenciāli var pretendēt uz ģimnāzijas statusu. Pozitīvi vērtējama iespēja realizēt motivācijas pasākumus vispārējās izglītības izglītojamajiem uzņēmējdarbības, IT, inženierzinātņu u.c. jomās.

Viedokļu līderi identificējuši vairākus izaicinājumus izglītības jomā Daugavpilī. Tās ir starpinstitūciju sadarbības trūkums, latviskas vides trūkums, kā arī pedagogu novecošanās un nepietiekamas pedagogu IKT prasmes, kas ir īpaši aktuāli attālinātās mācīšanās procesā. Kā izaicinājums minēta arī pedagogu vispusīgas un dziļas izpratnes par mācību saturu un mācību pieeju nepietiekamība, kas būs arvien aktuālāk, pārejot uz kompetenču izglītības sistēmu. Attīstību negatīvi ietekmē pakāpeniska bērnu skaita un līdz ar to arī finansējuma samazināšanās.

Attiecībā uz pirmsskolas izglītību izcelta novecojusī infrastruktūra daudzās pirmsskolas izglītības iestādēs – ēkas, piegulošā teritorija un materiāltehniskā bāze. Viedokļu līderu ieskatā prioritārā problēma ir pedagogu ilgtspējība (novecošanās, dzimumu līdzsvars, prasmes u.tml.). Jāceļ pedagogu profesijas prestižs, jāveic mērķtiecīga algu palielināšana, jāsekmē jauno

pedagogu piesaiste. Materiāltehniskās bāzes atjaunošanā jāievieš sistemātiska pieeja. Kā ideja minēta attīstīt iespēju rotēt starp PII pilnas slodzes nodrošināšanai.

Vispārējā izglītībā līdzīgi kā valstī kopumā trūkst kvalificētu pedagogu. Daugavpilī izglītojamie nereti saskaras ar problēmām valsts valodas apguvē, ko lielākoties ietekmē apkārtējā vide un, iespējams, motivācijas trūkums apgūt latviešu valodu. Šīs problēmas kā būtiskākās atzīmējuši arī viedokļu līderi. Īpaši pamatizglītības līmenī jādoma par motivācijas programmu izveidi valsts valodas apguvei, jaunu pedagogu piesaisti ar labākām valsts valodas zināšanām, kā arī paplašināt iespējas jauniešiem mainīt ierasto vidi – kopīgas nometnes, pasākumi u.tml., kur komunikācija notiek tikai latviešu valodā un izglītojamie nebaidās to lietot un arī kļūdīties. Attīstāma vispārīzglītojošo un profesionālo izglītības iestāžu sadarbība.

Arvien aktuālāka kļūst iekļaujošā izglītība un iestādēs kopumā trūkst to atbalstošas infrastruktūras un speciālistu. Pieaug to skolēnu skaits, kam nepieciešams atbalsts, un kopumā tas ir pozitīvi vērtējams, jo vairāk izglītojamie ar funkcionāliem vai cita veida traucējumiem izvēlas mācīties tuvāk dzīvesvietai, izvēlas viņu attīstībai atbilstošāku vidi u.tml. Viedokļu līderi akcentēja, ka trūkst atbalsta speciālistu - psihologu, karjeras konsultantu, speciālo pedagogu u.c.

Interesu un neformālajā izglītībā papildus iepriekš minētajam trūkst mūsdienīga materiāltehniskā bāze, tāpat būtu nepieciešams veikt esošās sistēmas izvērtēšanu un veikt uzlabojumus ar mērķi sekmēt izglītības kvalitāti. Piemēram, veikt materiāltehniskās bāzes uzlabošanu tieši IKT un tehnoloģiju jomā, sasaistot ar izglītojamo profesionālo attīstību, sekmēt pedagogu un izglītojamo digitālo prasmju uzlabošanu un pilnveidi visās jomās.

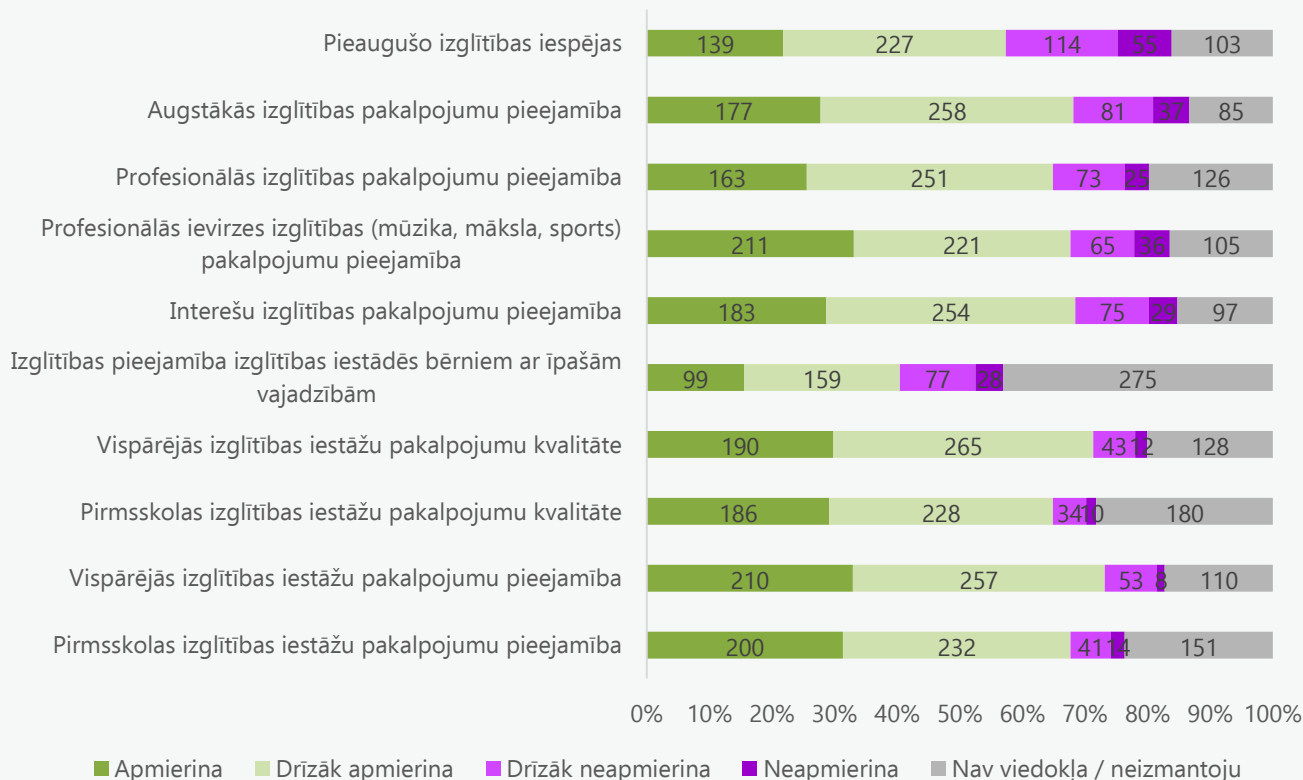
Profesionālajā, augstākajā un pieaugušo izglītībā līdzīgi kā vispārējā izglītībā ir nepietiekama starpinstitūciju sadarbība. Daugavpils ir otra Latvijas lielākā pilsēta ar 68 pirmsskolas, vispārējās, speciālās, interešu, profesionālās ievirzes, profesionālās un augstākās izglītības iestādēm, tāpēc īstenot sekmīgu un uz attīstību vērstu sadarbību ir sarežģīts uzdevums.

Profesionālās ievirzes un profesionālajā vidējā izglītībā trūkst pedagogu. Arī vidējā profesionālajā izglītībā trūkst latviskas vides, iekļaujošas izglītības vides (gan saturs, gan infrastruktūra), mūsdienām atbilstošas pedagogu IKT prasmes u.tml. Viedokļu līderu ieskatā prioritārā problēma ir darba vidē nepietiekami balstītas mācības un nepietiekama darba devēju iesaiste procesā. Papildus jāatzīmē nepietiekams atbalsts kultūrizglītības un sporta infrastruktūrai. Būtiska ir darba vidē balstītu mācību attīstīšana – sekmēt izglītības programmu elastīgumu un straujāku pielāgošanu darba tirgus pieprasījumam, piesaistīt vairāk nozares profesionāļus un uzņēmējus izglītības apguvē, atbalstīt uzņēmējus jaunu darba vietu radīšanā u.tml.

Arī augstākajā izglītībā vērojama mācībspēku novecošanās un dažādi trūkumi studiju programmu kvalitātē. Viedokļu līderu ieskatā prioritārā problēma ir jauniešu vājā motivācija palikt studēt Daugavpilī. Viedokļu līderi pauž viedokli, ka pedagoģiskajā izglītībā trūkst dažādības – profesionālās un speciālās izglītības pedagogu sagatavošana u.tml. Lai vairāk stimulētu Latgales reģiona jauniešus studēt Daugavpilī, jāstrādā pie pozitīvāka pilsētas tēla uzturēšanas un jāpopularizē darba iespēju daudzveidība pilsētā.

Pieaugušo izglītības un mūžizglītības piedāvājuma nodrošināšanā trūkst vispārīgas sistēmas ietvara sekmīgai nozares koordinācijai, atbalsta tās finansēšanai, un programmu daudzveidības. Viedokļu līderu ieskatā prioritārā problēma ir iesaiste un komunikācija ar sabiedrību, lai atbilstoši reaģētu uz pieprasījumu. Ieteicams veikt dziļāku mūžizglītības pieprasījuma izpēti, organizēt mācīties gribošo un potenciālo darba devēju komunikāciju, jo mūsdienās profesijas maiņa karjerā kļūst arvien biežāka.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Kādi pakalpojumi vai iespējas pietrūkst Daugavpilī:

- Mūžizglītības kursi, radošas nodarbības pieaugušajiem, dejas;
- Plašākas interešu un profesionālās ievirzes izglītības iespējas bērniem un jauniešiem;
- latviskas vides, vairāk pasākumu valsts valodā, iestāžu darbinieki nereti nepārvalda valsts valodu
- bezmaksas latviešu valodas nodarbības bērniem līdz skolas vecumam;
- plašākas un pieejamākas augstākās izglītības iespējas;
- motivēti, kompetenti pedagogi.

Kas neapmierina izglītībā:

- Pieaugušo izglītības iespējas (pieejamas cenas, daudzveidīga programma);
- NVA kursu kvalitāte;
- Studentiem nav priekšrocību sabiedriskajā transportā u.c.

Veicamie darbi izglītības jomas pilnveidē:

- Izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība;
- Izglītības, t.sk. augstākās, kvalitātes celšana;
- Paplašināt izglītības iespējas, arī mūžizglītību un interešu izglītību bērniem, jauniešiem;
- Pedagogu piesaiste.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Savukārt pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 74% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu skolu ēku uzturēšanā un 71% ar pirmsskolu uzturēšanu.

SVID analīze

Stiprās puses

- Pašvaldība (arī valsts projektu ietvaros) veic izglītības iestāžu infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošanu;
- Izglītības programmu piedāvājuma dažādība, iespēja multikulturālai izglītībai;
- Izglītības iestādēm ir aktuālas tīmekļvietnes, visas skolas izmanto elektronisko žurnālu un e-skolvadību;
- Piedāvātas plaša spektra izglītības programmas, t.sk. arī audzināšanas jomā;
- Iestādēs ir izveidota attiecīgo programmu realizācijai nepieciešama attīstoša vide;
- Augsta pedagogu profesionālās kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām;
- Izglītības iestādes iesaistās un realizē veselīga uztura un dzīvesveida kampaņas projektus;
- Izglītības iestādes aktīvi iesaistās dažādos projektos un konkursos pilsētas, valsts un starptautiskā līmenī;
- Aktīvi darbojas pedagogu priekšmetu metodiskās apvienības, organizējot pieredzes apmaiņas pasākumus un konsultācijas;
- Tiek realizēta ēku renovācija, pakāpeniski nodrošināta vides pieejamība bērniem ar funkcionāliem traucējumiem;
- Mācību iestāžu materiāltehniskās bāzes attīstība sekojot mūsdienīgām tendencēm;
- Bērnu skaits PII saglabājas iepriekšējo gadu līmenī;
- Nav rindas uz PII, pretēji citām nacionāla līmeņa pilsētām;
- Pašvaldība turpina veikt izglītības iestāžu infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošanu;
- Pilsētas PII tiek īstenotas vispārējās pirmsskolas izglītības programmas un speciālās pirmsskolas izglītības programmas;
- Ir pieejamas PII, kuras strādā diennakts darba režīmā;
- Daudzveidīgs ārpuskolas nodarbību piedāvājums. Plašs interešu izglītības piedāvājums, kas pielāgots dažādiem bērniem un to vajadzībām;
- Mācību sasniegumu līmenis pilsētas skolās vidēji ir augstāks, nekā valstī;
- Pilsētas pedagogu arodbiedrības atbalsts;
- Pilsētā ir Valsts ģimnāzija ar augstu darba kvalitātes līmeni un vēl dažas skolas, kuras varētu pretendēt uz Valsts ģimnāzijas statusu;
- Pietiekams vietu nodrošinājums pirmsskolas izglītības iestādēs (daži bērni ir rindā uz 24.PII, jo vecāki nevēlas citu iestādi);

Vājās puses

- Ņemot vērā dzimstības rādītājus un migrācijas tendences, nākotnē samazināsies bērnu skaits pirmsskolas posmā;
- Pašvaldībā ir nepietiekams skaits pirmsskolas pedagogu un grupu, kas var īstenot Vispārējās pirmsskolas izglītības programmu (latviešu valodā);
- Aktuāls ir pedagogu novecošanas un jauno pedagogu mazā īpatsvara jautājums;
- Iestāžu infrastruktūra, teritoriju un pastaigu laukumu iekārtojums un materiāli tehniskā bāze ir novecojusi;
- PII pasīvi iesaistās starptautiskajos izglītības projektos;
- Pirmsskolas pedagogu svešvalodu un IKT prasmes un kompetences ir nepietiekamā līmenī, lai piedalītos starptautisko projektu iesniegšanā un īstenošanā;
- Lielākā daļa PII nav pieejamas bērniem un pieaugušajiem ar speciālām vajadzībām;
- Dažādas izmaksas izglītības iestādēs viena izglītojamā uzturēšanai
- Nepietiekami attīstīta pieaugušo izglītība, senioru izglītība, mūžizglītība u.c.;
- Neefektīva iedzīvotāju informēšana par mūžizglītības iespējām;
- Pedagogu kapacitāte un kvalifikācija pieaugušo izglītībā;
- Pedagogu trūkums, zems profesijas prestižs, atalgojums;
- Nepietiekama vispārīzglītojošo un profesionālo skolu sadarbība;
- Skolēnu motivāciju trūkums iejusties mācību procesā;
- Izglītības iestāžu starpā nepietiekama sadarbība izglītības programmu pilnveidei visos izglītības līmeņos;
- Atbalsta personāla trūkums pirmsskolas un vispārīzglītojošajās mācību iestādēs;
- Izglītības iestādēs nav kvalitatīvas ventilācijas sistēmas, kas rada neveselīgus apstākļus skolēniem un skolotājiem;
- Samazinās izglītojamo skaits vidējās, profesionālās un augstākās izglītības iestādēs;
- Augstākās izglītības iestāžu piedāvājuma neatbilstība darba tirgus, pilsētas specializācijas pieprasījumam;
- Pilsētā esošās profesionālās izglītības iestādes atrodas dažādu institūciju pakļautībā, kas apgrūtina vienotas politikas realizāciju;

- Iespēja realizēt motivācijas pasākumus vispārējās izglītības izglītojamajiem uzņēmējdarbības, IT, inženierzinātņu u.c. jomās;
- Sekmīgi īstenota Daugavpils pilsētas izglītības stratēģija 2018.-2025. gadam;
- Pašvaldība veic izglītības iestāžu infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošanu;
- Vienmērīgi attīstīts izglītības iestāžu tīkls;
- Pilsētas izglītības iestādēs ir izstrādāta un ieviesta strukturēta bilingvālās izglītības sistēma;
- Pilsētā ir daudzas organizācijas, kas piedāvā neformālās pieaugušo izglītības iespējas;
- Esošo pulciņu atbilstība skolēnu un vecāku pieprasījumam;
- Radošo kolektīvu sasniegumi, piedalīšanās valsts mēroga skatēs un konkursos;
- Jaunu programmu realizēšana, piemēram, robotika (arī kā ārpalpojums);
- Iesaistīšanās projektā „Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībā”, kas nodrošina alternatīvu neformālās izglītības pasākumu kopu (tematiskās nometnes, konkursus, inovatīvas interešu izglītības programmas (t.sk. STEM jomā) u.c. un visaptverošu atbalsta sistēmu);
- Latgales Zoodārzs ir svarīgs izglītības elements – piedāvā interešu un vides izglītību;
- Puse vispārējās izglītības iestāžu un trešā daļa pirmsskolas izglītības iestāžu ēkas ir siltinātas;
- Pilsētā ir attīstīts interešu izglītības piedāvājums;
- Atbalsts sabiedriskā transporta izmantošanai izglītojamiem;
- Kvalitatīva izglītība augstākās izglītības iestādēs;
- Iespēja apgūt augstāko izglītību Daugavpils Universitātē un vairāku augstskolu filiālēs;
- Daugavpils Universitāte realizē vairākus uz sabiedrību vērstus ikgadējus pasākumus;
- Iespēja apgūt profesionālo izglītību profesionālās izglītības iestādēs;
- Speciālo izglītības programmu piedāvājums ir pirmsskolas izglītības un vispārīzglītojošās iestādēs;
- Pieejami karjeras konsultanti.

Iespējas

- Valsts ekonomikas attīstība;
- Darba spēka palikšana reģionā un valstī;
- Vispārīzglītojošo skolu specializācija;
- Sadarbība ar augstskolām augstāka līmeņa speciālistu piesaistei vidusskolās;
- Sadarbība ar nodibinājumu “Iespējamā misija” programmas “Mācībspēks” ietvaros;
- Skolēnu piesaiste no apkārtnējiem novadiem, attīstot nepieciešamo infrastruktūru;

- Nepietiekams interešu izglītības iestāžu finansējums pilnvērtīgai programmu īstenošanai, jaunu programmu uzsākšanai;
- Starpinstitūciju sadarbības trūkums;
- Pirmspensijas vecuma pedagogi;
- Āra mācību vide nepietiekami labiekārtota PII daļā iestāžu;
- Latviskas vides trūkums izglītībā;
- Neapmierinošs PII ēku inženiertehniskais stāvoklis;
- Pedagogu IT prasmju līmenis;
- Pedagogu vispusīga un dziļa izpratne par mācību saturu un mācību pieeju;
- Problēmas ar valsts valodas apguvi izglītojamiem;
- Pieaug izglītojamo skaits, kam nepieciešams īpašs atbalsts;
- Infrastruktūras trūkums izglītojamiem ar kustību traucējumiem;
- Novcojusi materiāltehniskā bāze IT jomā;
- Materiāli tehniskās bāzes neatbilstība inovatīvu programmu īstenošanai;
- Ierobežots piešķirtās interešu izglītības mērķdotācijas apjoms, kas neļauj uzrādīt labus rezultātus;
- Tarificētās stundas neaptver visu skolotāja ieguldīto darbu (koncerti, repertuāra atlase, gatavošanās nodarbībām u.c.);
- Nepietiekamais tālākizglītības programmu piedāvājums pedagogu kvalifikācijas pilnveidošanai;
- Skolu mācību stundu saraksti, kas neļauj optimāli plānot pulciņu darba laiku un nepieciešamās nodarbību telpas;
- Atalgojuma nevienlīdzība, izmantojot atšķirīgus finansējuma avotus.

Draudi

- Valsts un pašvaldības politikas izglītības jomā un izglītībai piešķirtā finansējuma apjoma neprognozējamība;
- Bērnu skaita un līdz ar to arī finansējuma samazināšanās negatīvā ietekme;
- Nepietiekama pedagoga profesijas konkurētspēja;
- Nepietiekams valsts finansējums zinātnei un pētniecībai;
- Iedzīvotāju skaita samazināšanās, negatīva demogrāfiskā tendence;

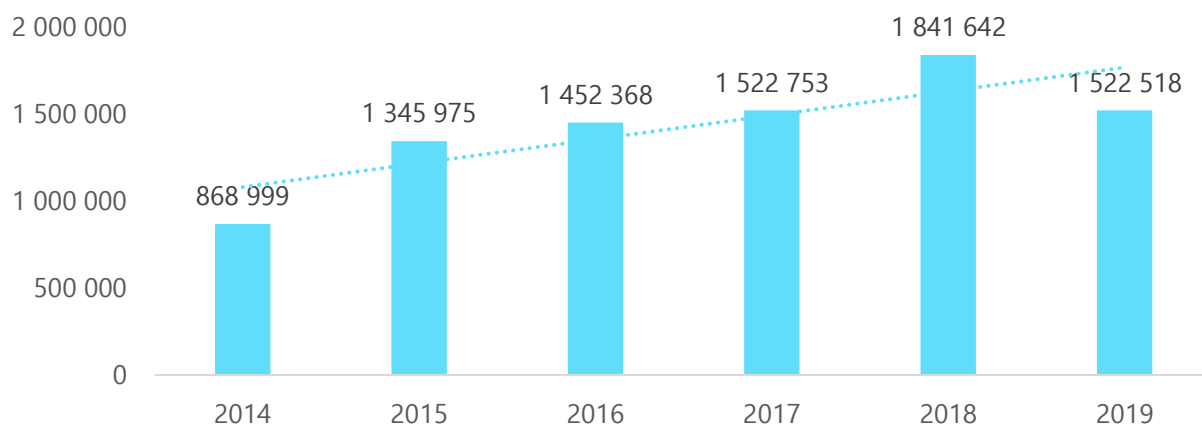
- ES fondu apzināšana un piesaistīšana izglītības pakalpojumu, cilvēkresursu, materiāltehniskās bāzes un infrastruktūras attīstīšanai;
- ES atbalsts IKT izglītības infrastruktūras attīstībai;
- Izglītības kvalitātes un izglītojamo mācību rezultātu celšana visās pilsētas skolās;
- Kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi izglītības jomā strādājošiem;
- Jāveicina sadarbības infrastruktūra starp uzņēmumiem un profesionālo izglītību;
- Valsts valodas lietošanas motivācija īpaši pamatskolas līmenī;
- Jaunu pedagogu piesaiste ar labām valsts valodas zināšanām;
- Vides maiņa, kopīgas nometnes, kur jārunā valsts valodā, sadarbība;
- Novocojusi materiāltehniskā bāze daļā iestāžu, īpaši interešu izglītībā;
- Materiāltehniskās bāzes uzlabošana tieši IT un tehnoloģiju jomā, sasaistot ar profesionālo attīstību;
- Digitālo prasmju uzlabošana un pilnveide (visās jomās un vecuma grupās);
- Darba vidē balstīto mācību attīstīšana (profesionālā izglītībā), piesaistīt uzņēmējus un darba devējus izglītības programmu īstenošanā;
- Atbalsts uzņēmējiem jaunu darba vietu radīšanai, prakses vietu nodrošināšanā;
- Izglītības programmas jāattīsta atbilstīgi darba tirgus pieprasījumam, īpaši IT jomā, veicināt programmu elastību;
- Pārdomāta finanšu līdzekļu pārdale;
- Uzlabot materiāli tehnisko bāzi, piesaistot ES struktūrfondu līdzekļus un pašvaldības finansējumu;
- Paredzēt papildu līdzekļus tehniskās jaunrades un vides programmām;
- Ieviest inovatīvas izglītības metodes;
- Rast iespēju pedagogiem aktīvāk iesaistīties dažādos projektos, tālākizglītībā;
- PII ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi un infrastruktūras pilnveidošana;
- Nodrošināt mūsdienīgu materiāltehnisko bāzi - sistemātiska aprīkojuma atjaunošana;
- Veikt gaisa kvalitātes monitoringu;
- Veselīga mācību un darba vide pirmsskolas izglītības iestādēs;
- Piedāvāt alternatīvus bērnu pieskatīšanas un izglītības pakalpojumus, ņemot vērā sabiedrības pieprasījumu;
- Piesaistīt jaunus pedagogus, paaugstinot pedagoga profesijas prestižu pašvaldības līmenī (atalgojums, prestižs, sociālās garantijas u.c.);
- Uz rezultātu nemotivēta atalgojuma sistēma;
- Nākotnē aktuāls būs jautājums par izglītojamo ar speciālām vajadzībām iekļaušanu, integrēšanu vispārējās PII un programmās un šim procesam nepieciešamajām pedagogu un atbalsta personāla likmēm;
- Jaunu pedagogu skaita trūkums eksaktajās zinātnēs;
- Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" finansējuma perioda beigas
- Sociālās situācijas pasliktināšanās izglītojamo ģimenēs;
- Izglītības iestāžu slēgšana samazina darba vietu skaitu, rada problēmas ar bijušo izglītības iestāžu ēku apsaimniekošanu;
- Profesionālo izglītības mācību programmu un infrastruktūras nesabalansētība un nesakārtotība;
- Samazinās izglītojamo skaits un ar to saistītā programmu pārtraukšana augstskolās;
- Nestabila valsts politika interešu izglītības jomā;
- Kvalificētu pedagogu trūkums;
- Intereses zudums par tehniskās jaunrades programmām;
- Samazinoties izglītojamo skaitam izglītības iestādēs, ar katru gadu samazināsies interešu izglītībai paredzētās valsts mērķdotācijas apjoms.

- Radīt iespēju rotēt starp PII pilnas slodzes nodrošināšanai;
- Izveidot pedagogu, darbinieku motivācijas programmas;
- Piesaistīt ārvalstu studentus;
- Plašāka augstākās izglītības internacionalizācija;
- Apkopot un publicēt pašvaldības mērogā aktuālo mūžizglītības programmu piedāvājumu, lai iedzīvotājiem ir pieejama vienota informācija;
- Dažādot mūžizglītības apguves formas, nodrošinot arī tālmācības iespējas
- Izveidot spēcīgas IKT pārkvalifikācijas programmas;
- Atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu atbalsts (iegūt vidējo izglītību vakara grupās.

1.4. Sports un aktīvā atpūta

Daugavpilī sportam ir liela nozīme. Daugavpilī sporta nozares attīstību īsteno Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde **Sporta pārvalde**, kas plāno, īsteno un organizē sporta pasākumus, kā arī veicina iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu. Pārvaldes struktūrā ietilpst vairākās sporta bāzes, kas sniedz iedzīvotājiem sporta pakalpojumus dažādos sporta veidos.

Pašvaldības izdevumi atpūtas un sporta pasākumiem (t.sk. iestāžu darbības nodrošināšanai) laikā no 2014.-2019. gadam ir ar pakāpeniski pieaugošu tendenci. Līdzekļu izlietojums 2019. gadā ir par 75% lielāks salīdzinot ar 2014. gadu (Attēls 26).

ATTĒLS 26. Pašvaldības budžeta izdevumi atpūtas un sporta pasākumiem 2014.-2019. gadam

Daugavpilī esošās sporta skolas, pašvaldības pārziņā esošās sporta bāzes un objekti, valsts institūcijām piederošās sporta bāzes un objekti, kā arī citi sporta infrastruktūras objekti shematiski attēloti Attēls 27.

Pārvaldes pārraudzībā darbojas pašvaldības dibinātas **profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes**: "Daugavpils Futbola skola", "Daugavpils bērnu un jaunatnes sporta skola" (sporta veidi: volejbols, basketbols), "Daugavpils Ledus sporta skola" (sporta veidi: sporta vingrošana, hokejs, mākslas vingrošana, daiļslidošana) un "Daugavpils Individuālo sporta veidu skola" (sporta veidi: airēšana, grieķu-romiešu cīņa, teniss, peldēšana, svarcelšana, ložu šaušana, bokss, paukošana, vieglatlētika, brīvā cīņa, smaiļošana un kanoe, biatlons).

Daugavpils Sporta medicīnas centrs ir Daugavpils pilsētas pašvaldības un Daugavpils Universitātes aģentūra (kopš 2020. gada decembra), un nodrošina veselības aprūpi un medicīnisko uzraudzību pašvaldības sporta skolu (klubu) sportistiem un bērniem ar paaugstinātu fizisko slodzi, kā arī koordinē veselības aprūpes un medicīniskās uzraudzības pasākumus, t.sk. sporta medicīnas stratēģijas īstenošanu.

Pilsētas sportistiem ir regulāri panākumi starptautiskā un nacionālā līmeņa sacensībās. Daugavpils sportisti lieliskus rezultātus uzrādīja Latvijas Jaunatnes Olimpiādē, Eiropas čempionātos, Pasaules čempionātos un veterānu sporta spēlēs. Daugavpils pilsētas vārda popularizēšanā ar augstu profesionālo meistarību izceļas sievietes brīvajā cīņā Anastasija Grigorjeva, pludmales volejbolā Anastasija Kravčenoka, spīdvejā Andžejs Ļebedevs un Oļegs Mihailovs, daiļslidošanā Deniss Vasiljevs, vieglatlētikā Ļudmila Nefjodova-Volkova, paralimpiskā sporta peldēšanā Jurijs Semjonovs, ratiņpaukošanā Dmitrijs Valainis, utt.

SP Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde "Sporta pārvalde"

Sporta skolas:

- 1 Daugavpils Bērnu un jaunatnes sporta skola
- 2 Daugavpils Futbola skola
- 3 Daugavpils Ledus sporta skola
- 4 Daugavpils Individuālo sporta veidu skola

Pašvaldības pārziņā esošās sporta bāzes un objekti:

- 5 Sporta komplekss "Ceļnieks"
- 6 Sporta bāze "Dzintariņš"
- 7 Sporta bāze "Sporta skola"
- 8 Stadions "Lokomotīve"
- 9 Stadions "Esplanāde"
- 10 Vieglatlētikas manēža
- 11 Daugavpils ledus halle

- 12 Kultūras un sporta pils sporta zāle
- 13 Boksa zāle
- 14 Šautuve
- 15 Dienesta viesnīca
- 16 Alternatīvo sporta veidu centrs
- 17 Stropu aktīvās atpūtas trase
- 18 Glābšanas stacija (Airēšanas bāze)
- 19 Esplanādes veloparks un sporta laukums
- 20 Ruģeļu mikrorajona sporta laukums
- 21 Kartodroms "Blāzma"
- 22 Atklātais Stropu baseins un sporta laukums
- 23 Stropu promenāde
- 24 Sporta laukums un āra treniņu laukums, Varšavas ielā 1b, Jaunbūvē

- 25 Sporta laukums un āra treniņu laukums Komandanta ielā 3, Cietoksnī
- 26 Sporta laukums un āra treniņu laukums Centralajā parkā
- 27 Sporta laukums un āra treniņu laukums Aveņu ielā 23a, Jaunajā Forštatē
- 28 Piekastes ielas rotaļu laukums, Jaunajā Forštatē

Valsts vai privātās sporta bāzes un objekti:

- 29 Daugavpils Olimpiskais centrs
- 30 Daugavpils Universitātes sporta komplekss
- 31 Robežsardzes sporta zāle
- 32 Rīgas tehniskās universitātes sporta zāle
- 33 Daugavpils Būvniecības tehnikuma sporta zāle
- 34 Daugavpils tehnikuma sporta zāle
- 35 Sporta komplekss "Olimpija"
- 36 Tenisa korti Turaidas ielā 15 un Smiļšu ielā 92

ATTĒLS 27. Sporta bāzes un objekti Daugavpilī

Daugavpils spīdveja centrā – stadionā "Lokomotīve" tiek rīkotas plaša mēroga starptautiskās sacensības spīdvejā. Ledus halle atbilst Eiropas standartiem, tāpēc hallē notiek arī Eiropas un pasaules mēroga sacensības. Daugavpils Olimpiskais centrs Stadionu ielā 1 ir Latgalē

modernākais daudzfunkcionālais sporta komplekss ar vienīgo specializēto paukošanas zāli Baltijā. Atsevišķos sporta veidos pilsētai ir pietiekoši kvalitatīva sporta bāze, lai varētu notikt profesionālu sportistu treniņi un sacensības un starptautiska mēroga čempionāti.

Ikgadēji pasākumā „Gada sporta laureāts” tiek atzīmēti un sumināti Daugavpils pilsētas labākie sportisti, treneri, sporta skolotāji, izzināts pilsētas populārākais sportists, kā arī vērienīgākais sporta pasākums.

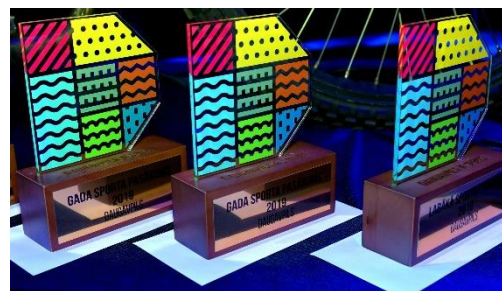
Daugavpili arvien populārāks kļūst **tautas sports**. Tā attīstībai un popularizēšanai Sporta pārvalde turpina organizēt un atbalstīt dažādus sporta pasākumus. Ikgadēji tiek organizēti Daugavpils pilsētas čempionāti, dažādas tautas sporta sacensības un atbalstīti dažāda mēroga sporta sacensības. Ikgadēji Sporta pārvalde organizē sporta nometnes Sporta skolas audzēkņiem.

Fizisko aktivitāšu veicināšanai iedzīvotāju vidū ir nozīmīga ietekme uz sabiedrības veselības uzlabošanu. 2017.-2020. gadā tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Daugavpils pilsētas pašvaldībā”, kura ietvaros iedzīvotājiem, izglītojamiem, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, tiek piedāvātas dažādas fiziskās un veselību veicinošas aktivitātes. Pilsētas iedzīvotāji izrādīja lielu interesi un aktīvi piedalījās visās piedāvātās sporta aktivitātēs (*plašāka informācija sadaļā [Veselības aprūpe un veselības veicināšana](#)*).

Papildus tam pilsētas iedzīvotājiem ir iespējas nodarboties ar sporta aktivitātēm 65 daudzveidīgās sporta organizācijās, piemēram, vingrošanas skolā “Harmonia”, orientēšanas sporta klubā “Stīga”, kartinga klubā, izpletņlēcēju sporta klubā, deju studijā “Stoptime dance studio” utt.

Tautas sporta pasākumi 2020. gadā pulcēja vairāk kā 2600 dalībniekus un skatītājus septiņos dažādos pasākumos. Pilsētā notika tradicionāli pasākumi, piemēram, Sieviešu dienas sacensības un skrējiens “Daugavpils-Mežciems”, kurš norisinājās jau 55.reizi un pulcēja lielu dalībnieku skaitu. 2020. gads ar Covid-19 pandēmiju ieviesis korekcijas arī sporta dzīvē, pirmo reizi vairāki sporta pasākumi organizēti attālinātā formātā – pasākums “745km Daugavpilij”, kustību spēle “Daugavpils sporto” un arī tradicionālais skrējiens “Jaungada skrējiens”.³⁸

Pilsētas sporta dzīvi veido arī pilsētas čempionāti, kuri norisinās nepārtraukti, aicinot būt aktīviem un atbalstīt sportu pilsētā gan profesionāliem sportistiem, gan amatieriem. 2020. gadā

³⁸ [Sports Daugavpilī 2020. gadā \(daugavpils.lv\)](#)

Daugavpilī notika 10 čempionāti 10 sporta veidos. Ikvienam bija iespēja piedalīties futbola, hokeja, basketbola, pludmales volejbola, šaušanas, orientēšanās, dambretes, 7x7 futbola, ielu basketbola un peldēšanas čempionātos. Kopā čempionātos piedalījušies vairāk kā 1700 dalībnieki. 2020. gadā pilsētā norisinājās 11 sporta nometnes 13 sporta veidos sporta skolu audzēkņiem, lai jaunie sportisti varētu uzlabot un pilnveidot savas iemaņas, pulcējot 753 dalībniekus.³⁹

Sporta pārvalde turpina līdzfinansēt un atbalstīt Daugavpils un Latvijas sporta klubu un federāciju organizētus sporta pasākumus un sacensības. 2020. gadā finansiālu atbalstu saņēma 22 biedrības vairāk kā 24 pasākumiem, taču Covid-19 ierobežojumu dēļ daļa pasākumu netika īstenoti un atbalsts netika saņemts⁴⁰.

Brīvpieejas publiskā infrastruktūra aktīvai atpūtai un sporta iespējām ir Esplanādes atpūtas parks – Baltijā pirmais multifunkcionāls veloparks 4 ha platībā, kas izveidots pilsētvidē ar dažādām zonām – skeitparks, velotrase, piedzīvojumu trase un bērnu zona. Ir sakārtots Bruģu ielas (1,2 km) Daugavas upes krasts. Pilsētā ir pieejami modernizēti bērnu rotaļu laukumi. Āra sporta trenāžieri un sporta laukumi pieejami Jaunbūvē, Ruģeļos, Cietoksnī, Centrā, Esplanādē, Stropu pludmalē, un Jaunajā Forštadtē.

Izglītības iestādēs ir sakārtota sporta infrastruktūra, it īpaši ārējie sporta laukumi (Attēls 28) .

Stropu mežaparkā ir Lielā Stropu ezera Centrālā Zilā karoga pludmale, gājēju promenāde (3 km), pontona atklātais baseins, vingrošanas laukumi ar āra trenāžieriem, pludmales volejbola laukumi un populārā Stropu aktīvās atpūtas un sporta trase (ap 3 km).

Papildus pašvaldības sniegtajām iespējām, plašu aktīvās atpūtas un sporta piedāvājumu nodrošina arī valsts un komersantu sniegtie pakalpojumi, t.sk.:

- ◇ Valsts robežsardzes sporta zāle;
- ◇ Daugavpils Universitātes sporta komplekss;
- ◇ Rīgas Tehniskās Universitātes sporta zāle;
- ◇ Daugavpils Būvniecības tehnikuma sporta zāle;
- ◇ Daugavpils tehnikuma sporta zāle;
- ◇ kempings "Chill&Grill" ar piepūšamās ūdens atrakcijām pie Lielā Stropu ezera;
- ◇ Piedzīvojumu parks "Daugavpils Tarzāns" ar 9 šķēršļu trasēm pie Lielā Stropu ezera;
- ◇ "E-bike noma" piedāvā elektro velosipēdu, gokartu un SUP dēļu nomu Lielo Stropu ezera Centrālajā pludmalē;
- ◇ laivošana ar smailītēm apkārt Lielajam Stropu un Mazajam Stropu ezeram, pludmalē "Stropu Vilnis" ir ūdens velosipēdu, airu laivu un kajaku noma;
- ◇ atklātie tenisa korti Stropos priežu mežā;
- ◇ "WATER LAND" ūdens atrakciju parks pie Ruģeļu ūdenskrātuves;
- ◇ veikparks "WAKE IT" pie Ruģeļu ūdenskrātuves;
- ◇ pilsētas ezeros un upēs ir iespēja izmantot laivu, kajaku nomu un aprīkojumu;
- ◇ sporta komplekss "Olimpija".

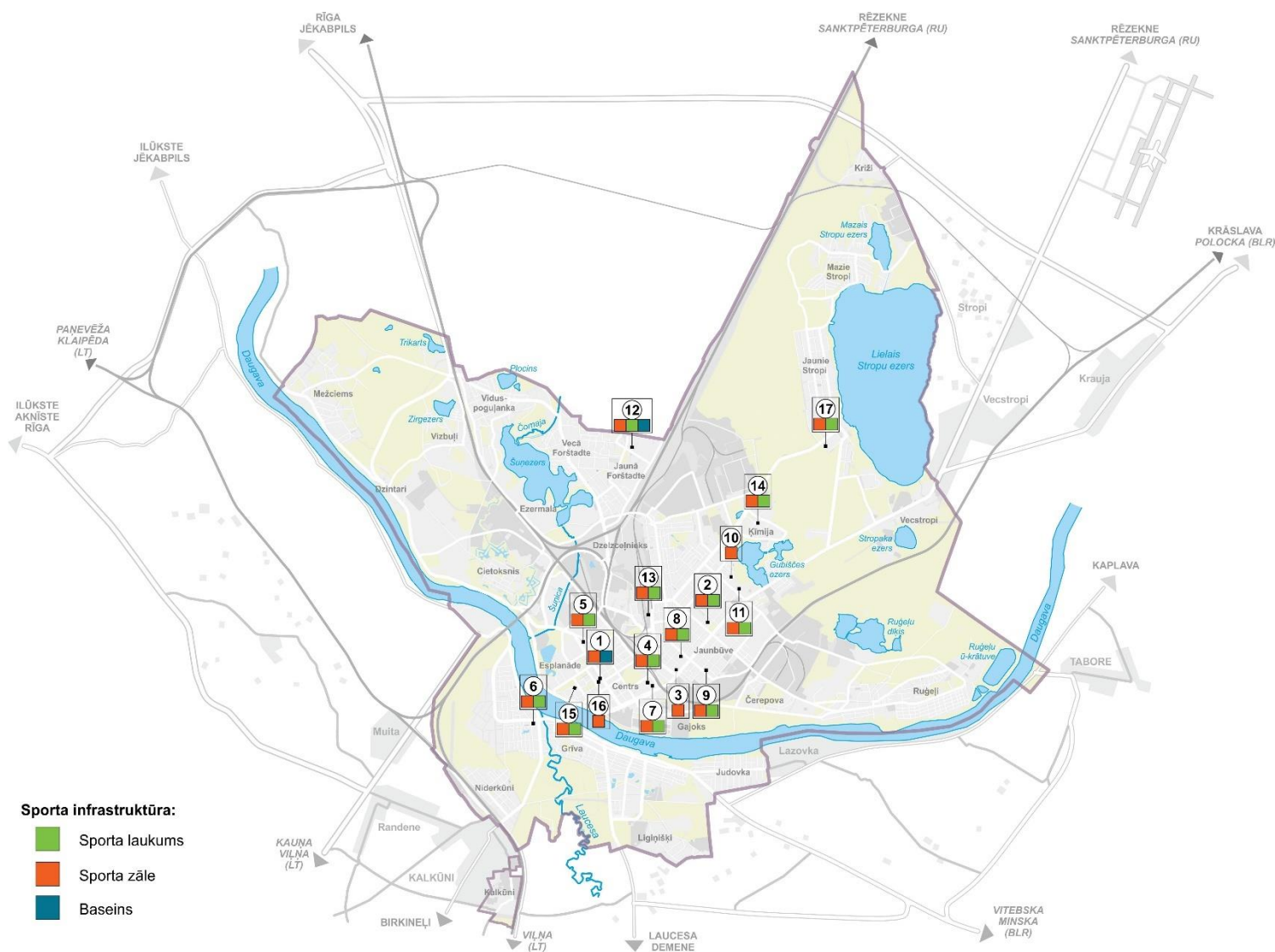
Sporta pārvalde, apsaimniekojot esošās sporta bāzes, veic uzlabojumus tās infrastruktūrā. Lai attīstītu sporta bāžu infrastruktūru un palielinātu iedzīvotāju īpatsvaru, kas var droši un

³⁹ [Sports Daugavpilī 2020. gadā \(daugavpils.lv\)](http://SportsDaugavpili2020.gada.daugavpils.lv)

⁴⁰ [Sports Daugavpilī 2020. gadā \(daugavpils.lv\)](http://SportsDaugavpili2020.gada.daugavpils.lv)

kvalitatīvi nodarboties ar sporta aktivitātēm, piekopt veselīgu dzīvesveidu un nodrošināt pilsētas atpazīstamību nacionālā un starptautiskā mērogā, izstrādāts Daugavpils pilsētas pašvaldības sporta infrastruktūras attīstības plāns 2021.-2027. gadam.

Blakus Olimpiskajam centram esošajām stadionam "Esplanāde" 2018. gadā tika veikti infrastruktūras atjaunošanas darbi: ieklāts jauns mākslīgais segums, uzstādīts jauns nožogojums un apgaismojums. Pilnvertīgai stadiona darbībai ir nepieciešams uzstādīt tribīnes un moduļa tipa gērbtuves.

Sporta infrastruktūra:

- Sporta laukums
- Sporta zāle
- Baseins

Daugavpils izglītības iestādes:

① Daugavpils Valsts ģimnāzija	⑦ Daugavpils 9. vidusskola	⑬ Daugavpils 17. vidusskola
② Daugavpils Tehnoloģiju vidusskola - licejs	⑧ Daugavpils 10. vidusskola	⑭ Daugavpils 11. pamatskola
③ Juzefa Pilsudska Daugavpils valsts poļu ģimnāzija	⑨ Daugavpils 12. vidusskola	⑮ Daugavpils Saskaņas pamatskola
④ Daugavpils 3. vidusskola	⑩ Daugavpils 13. vidusskola	⑯ Daugavpils Vienības pamatskola
⑤ Daugavpils Centra vidusskola	⑪ Daugavpils 15. vidusskola	⑰ Daugavpils Stropu pamatskola - attīstības centrs
⑥ Jāņa Raiņa Daugavpils 6. vidusskola	⑫ Daugavpils 16. vidusskola	

ATTĒLS 28. Sporta infrastruktūra Daugavpils izglītības iestādēs

2020. gadā ERAF projekta "Energofektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības sporta ēkā Valkas ielā 4B, Daugavpilī" ietvaros tika pabeigti ēkas energofektivitātes paaugstināšanas pasākumi – nosiltināta ēkas fasāde, cokols, jumts, nomainīti esošie logi un

durvis, uzstādīta ventilācija, modernizēta apkures sistēma un apgaismojums, kā arī nodrošināta vides pieejamība. Pilsētas bokseriem tika izveidota jauna boksa zāle ēkā Cietokšņa ielā 61, kas ir viena no modernākajām zālēm boksa nodarbībām Latvijā. *2020. gadā* pabeigti *airēšanas bāzes ēkas Stropu ielā 40* fasādes siltināšanas, telpu un esošo inženiertīklu atjaunošanas darbi.

Veselīga dzīvesveida nodrošināšanai un sporta attīstībai iegādāts kartodroms "Blāzma" drifta sacensībām, sporta objekts Nometņu ielā 159 pie Ruģeļu ūdenskrātuves un alternatīvo sporta veida centrs Stacijas ielā 129A. Perspektīvā plānojamā šo sporta objektu infrastruktūras attīstība. Nepieciešama Daugavpils pilsētas izglītības iestāžu (Arhitektu ielā 10, Abavas ielā 1, Kandavas ielā 17, 18. novembra ielā 47 un Tautas ielā 11) sporta zāles infrastruktūras uzlabošanas pasākumi. Lai sakārtotu esošā stadiona "Celtnieks" infrastruktūru un nodrošinātu mūsdienu prasībām atbilstošas sporta bāzes darbību, nākamajā periodā plānojams šīs sporta bāzes vietā uzcelt jaunu sporta kompleksu.

Valstī trūkst atbilstošas sporta bāzes, lai organizētu Latvijas vai starptautiska līmeņa sacensības šaušanā. Pašvaldība plāno jaunās šautuves ēkas būvniecību Stacijas ielā 129A, lai veicinātu šī sporta veida attīstību un popularizētu pilsētas vārdu šajā sporta veidā. Kā viens no vērienīgākajiem projektiem sporta jomā ir nacionālas nozīmes sporta kompleksa būvniecība Daugavpilī (Starptautiskās vieglatlētikas federācijas asociācijas IV kategorijas vieglatlētikas stadions ar manēžu), kas dos iespēju attīstīt vairākus sporta veidus un organizēt starptautiskas nozīmes pasākumus.

Kā būtiskākos trūkumus sportā viedokļu līderi pauž jomas pārvaldību pilsētā, kurā trūkst vienotas koncepcijas un mērķtiecīgas vadības. Tāpat akcentēta nepietiekama starpiestāžu sadarbība starp dažādām pašvaldībām, augstu sasniegumu sporta veicināšana – talantīgo jauniešu motivēšana un noturēšana Daugavpilī turpmākai attīstībai. Bērnu un jauniešu motivācijas trūkumu, ātru interešu maiņu, virzoties uz profesionālo sportu, iespējams, ietekmē arī augsta līmeņa treneru un speciālistu trūkums Daugavpilī. Tāpēc attīstāma treneru kvalifikācija un kompetence dažādu vecuma posmu bērnu, jauniešu sportā (motivācija, treniņu pieeja utt.). Lai vairāk iesaistītu vietējo sabiedrību sporta aktivitātēs, vairāk organizējami tautas sporta pasākumi, sports popularizējams ar starptautisko sacensību organizēšanu pilsētā. Sporta jomas attīstībai trūkst ārējā atbalsta, kā rezultātā kavēta būtisku infrastruktūras objektu attīstība. Pilsētā trūkst mūsdienu vieglatlētikas stadiona vai manēžas, jo ir daudz sportistu un liels pieprasījums pēc šādas infrastruktūras. Nereti infrastruktūru nepieciešams arī paplašināt, piemēram, Stropu trase ir plaši apmeklēta un noslogota, taču ir kļuvusi par šauru, tāpat tur trūkst inventāra nomas punkta aktivitāšu daudzveidošanai.

Viedokļu līderi pauž priekšlikumu, ka prioritāri sporta un aktīvās atpūtas pārvaldībā jāattīsta starppašvaldību sadarbība un jāsekmē starptautiska mēroga sacensību organizēšanu. Savukārt infrastruktūrā prioritāri jāturpina Stropu trases attīstība kā pilsētas centrālajai sporta un atpūtas teritorijai. Būtiski ir izbūvēt vieglatlētikas manēžu pēc esošā projekta vai to plānot daudzfunkcionālu. Aktīvās atpūtas un sporta infrastruktūrai jābūt pieejamākai pilsētas apkaimēs – treniņu laukumi, veloceļi u.c. veida infrastruktūra tuvāk dzīvesvietai.

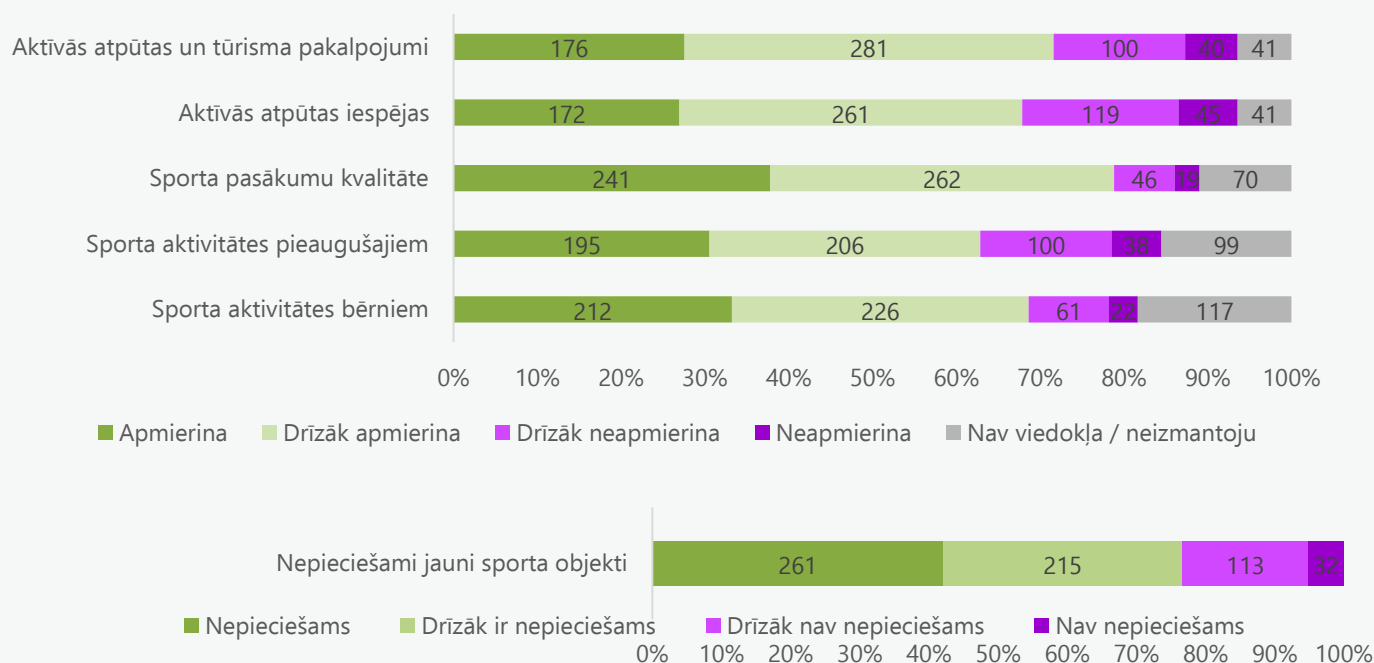
Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Starp visbiežāk minētajām atbildēm uz jautājumu, kādi **pakalpojumi vai iespējas pietrūkst** Daugavpilī, ir aktīvās atpūtas un tūrisma pakalpojumi, dabas takas, velotrases, velomaršruti. Tāpat minēts, ka trūkst:

- Sporta pakalpojumu klāsts un pieejamība, laukumi utt.;
- Futbola manēža;
- Klinšu kāpšanas siena;
- Skeitparks, iekštelpu skeitparks;
- Āra trenāžieri vairākās apkaimēs;
- Atpūtas vietas pie ūdeņiem;
- Kvalitatīva slēpošanas trase, arī bezsniega apstākļos;
- Bezmaksas tenisa korti;
- Autosports;
- Nomas velosipēdi.

Veicamie darbi sporta jomas pilnveidē:

- Sporta infrastruktūras attīstība;
- Jāuzlabo vecās (stadions Celtnieks) un jāveido jaunas sporta bāzes - biatlons, šautuve, Stropu trases pagarinājums, sporta bāze Dzintariņš u.c.
- Vieglatlētikas un futbola stadiona, manēžas izveide;
- Attīstīt sporta un aktīvās atpūtas iespējas, izveidot dabas takas;
- Stropu āra baseina projekta attīstība;
- Nodrošināt mākslīgo sniegu ziemas sezonā Stropu trasē;
- Tautas sporta attīstība;
- Skeitparka izveide.

Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi:

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 74% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu iedzīvotāju veselīga dzīvesveida un sporta veicināšanā.

Tematiskās darba grupas rezultāti – nepieciešamie uzlabojumi

Infrastruktūra:

- Nepieciešama vieglatlētikas manēža - ir skiču projekts, taču finansējuma trūkuma dēļ vēl nav īstenots. Var izvērtēt iespēju to plānot kā daudzfunkcionālu, apvienojot vairākus sporta veidus;
- Turpināt Stropu trases attīstību kā centrālo sporta objektu/teritoriju - ir izstrādāts šautuves projekts, stadiona izveide, stāvlaukums, mākslīgā sniega

Pārvaldība

- Izstrādāt un ieviest sporta nozares stratēģiju;
- Sportā noteikt prioritāros virzienus, kam lielāks atbalsts;
- Sadarboties ar Daugavpils novadu Višķu stadiona izmantošanā, ar Ilūkstes novadu stadiona izmantošana. Piemēram, Jēkabpilī, Maltā, Līvānos, Rēzeknē ir labi stadioni;

ražošana. Konceptija - tūrisma un aktīvās atpūtas objekts;

- Drošības pilnveide Stropu trasē - iedzīvotāju, amatieru un profesionālo sportistu mijiedarbība un negadījumu risks, trases bojāšana;
- Pielāgot kalnu pie Dzintariņa slēpošanai, veikt tā uzbēršanu;
- Mežciemā ir kalns, kuru var izmantot un pielāgot slēpošanai (sadarbība ar LVM);
- Forštadtes meža masīvs, Mežciems - attīstība kopā ar Daugavpils novadu, LVM;
- Izveidot biatlona un triatlona bāzi, trasi;
- Celtnieku stadiona renovācija, lai var droši izmantot treniņiem;
- Attīstīt Esplanādes parku;
- Aktīvās atpūtas infrastruktūra apkaimēs un vairākās vietās pilsētā;
- 3x3 basketbola laukuma izbūve;
- Nepieciešama vieta, kur pulcēties brīvā dabā lielākam skaitam cilvēku (vismaz ~3000);
- Izveidot dabīga seguma futbola laukumu.

- Veicināt attieksmes maiņu, organizēt diskusijas un sadarbības attīstību starp pašvaldībām.

Pakalpojumi:

- Pilnveidot 15-18 gadu vecuma jauniešu sportisko izaugsmi;
- Veicināt piedāvājumu starptautiska mēroga sporta attīstībai - objekti, organizēšana;
- Īstenot treneru kvalifikācijas, kompetences celšanas pasākumus - psiholoģija, motivācija;
- Piesaistīt sporta psihologus;
- Sniegt lielāku atbalstu augstu sasniegumu sportam - arī pašvaldību sadarbība;
- Attīstīt tautas sportu – organizēt drosmes maratonu u.c. pasākumus;
- Organizēt starptautiska mēroga sacensības, ņemot vērā perspektīvo lidostas attīstību.

SVID analīze

Stiprās puses

- Daudzveidīgas sporta aktivitāšu iespējas dažāda vecuma iedzīvotājiem;
- Plašs sporta sacensību piedāvājums;
- Augsta bērnu un jauniešu iesaiste sporta aktivitātēs;
- Pieredze starptautisku sacensību rīkošanā;
- Pašvaldības finansiālais atbalsts sporta infrastruktūrai, sporta klubiem, sportam valsts izglītības iestādēs un pasākumiem;
- Spīdveja trase - vienīgā Baltijā;
- Atsevišķos sporta veidos pilsētai ir pietiekoši kvalitatīva sporta bāze, lai varētu notikt profesionālu sportistu treniņi un sacensības;
- Izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis starptautiska mēroga sacensību un pasākumu rīkošanai;
- Pilsētā ir pieejamas vairākas aprīkotas sporta bāzes;
- Daugavpils aizvien izteiktāk kļūst par atpazīstamu pilsētu atsevišķos sporta veidos un nišā;
- Nodrošinātas iespējas sportot visu vecuma grupu pārstāvjiem ar dažādu fizisko sagatavotību.

Vājās puses

- Nepietiekams piedāvājums augsta līmeņa naktsmītnēm pilsētā
- Sporta medicīnas rehabilitācijas telpu trūkums;
- Nepietiekams peldbaseina nodrošinājums – trūkst 50 m celiņu;
- Daugavpils Stropu aktīvās atpūtas un sporta trasē nav iespējas slēpot bezsniega apstākļos (mākslīgais snieg), nav inventāra nomas punkta;
- Nolietojusies sporta bāžu infrastruktūra;
- Nepilnīgi attīstītas sporta infrastruktūras dēļ starptautiski nozīmīgu pasākumu rīkošanas iespējas un kvalitāte ir atkarīga no laika apstākļiem;
- Sporta nozares pārvaldība - mūsdienīga un mērķtiecīga sporta nozares vadība;
- Sporta jomā trūkst sistemātiskuma un tālredzīgas pasākumu plānošanas;

Iespējas

- Sadarbības attīstība ar apkārtējām pašvaldībām sporta infrastruktūras attīstībā, izmantošanā, pasākumu organizēšanā u.tml., tai skaitā Forštadtes meža masīva, Mežciema attīstība kopā ar Daugavpils novadu, LVM;
- Sadarboties ar Daugavpils novadu Višķu stadiona izmantošanā, ar Ilūkstes novadu stadiona izmantošanā u.c.;
- Attīstīt starpnozaru, starppašvaldību sadarbību sporta jomas attīstībā;
- Lidostas attīstība sekmēs starptautisku pasākumu organizēšanu un piesaisti pilsētai;
- Organizēt starptautiska mēroga sacensības;
- Attīstīt Stropu aktīvās atpūtas un sporta trasi kā centrālo sporta kompleksu, kas efektīvi strādā visu gadu (mākslīgais sniegs, biatlona šautuve, inventāra noma u.c.);
- Pilnveidot drošību Stropu trasē - iedzīvotāju, amatieru un profesionālo sportistu mijiedarbība un negadījumu risks, trases bojāšana;
- Izveidot veloinfrastruktūras tīklu, nodrošinot drošus savienojumus starp apkaimēm;
- Attīstīt liela mēroga, standartiem atbilstošu sporta infrastruktūru – stadioni, vieglatlētikas manēža, dabīga laukuma futtbola laukums u.c.;
- Veicināt piedāvājumu starptautiska mēroga sporta attīstībai - objekti, organizēšana;
- Treneru kvalifikācijas, kompetences celšanas pasākumi - psiholoģija, motivācija;
- Piesaistīt sporta psiholoģijas speciālistus;
- Lielāks atbalsts augstu sasniegumu sportam - arī pašvaldību sadarbība;
- Attīstīt aktīvās atpūtas infrastruktūru apkaimēs un vairākās vietās pilsētā, tai skaitā Esplanādes parku;
- Attīstīt slēpošanas iespējas pilsētās – pie Dzintariņa, Mežciemā, Stropu trasē;
- Attīstīt tautas sportu, pasākumus - rīkot sacensības vai konkursus, amatieriem, (sporta nedēļa, drosmes maratons, aktivitātes radošā un netradicionālā veida, piemēram, plostu sacensības vai "Radošā peldtērpa skrējiens", ziemā - Stropu ezerā, piemēram, ragavu vilkšanas sacensības utt.);
- Attīstīt profesionālās ievirzes izglītību sportā;
- Sekmēt pāreju uz augstu sasniegumu sporta līmeni, īpaši 15-18 gadu vecuma jauniešu sportisko izaugsmi;
- Pilnveidot sporta infrastruktūru (velo/slēpošanas trases, stadiona jumts, apgaismojums u.c.);
- Veselīga un aktīva dzīvesveida popularizēšana iedzīvotāju vidū;
- Iespējams nacionāla līmeņa atbalsts veselīga dzīvesveida veicināšanai;
- Iespējami ES fondu līdzekļi aktīvas novecošanas veicināšanas projektiem;
- Trūkst nozares darbinieku ar atbilstošu izglītību;
- Zemas nozaru darbinieku algas;
- Daugavpils tēls būtiski ierobežo gan vietējo, gan ārvalstu tūristu interesi par sporta pasākumiem, kas notiek Daugavpilī;
- Pasākumu iecerēm nepietiekams finansējums;
- Nepietiekama sabiedrības viedokļa noskaidrošana par nepieciešamās infrastruktūras attīstību;
- Maz pieejama infrastruktūra (gan iekštelpu, gan ārtelpu), lai plašāk nodarbotos ar fiziskām aktivitātēm;
- Trūkst velosatiksmes infrastruktūras, tā ir sadrumstalota (veloceļi, nodalītā infrastruktūra);
- Nav vienotas koncepcijas sportam un aktīvajai atpūtai, arī sporta tūrismam;
- Trūkst ārējo atbalsta instrumentu sporta infrastruktūras attīstību;
- Stropu trase - plaši apmeklēta un noslogota, taču ir par šauru, trūkst inventāra nomas punkta;
- Maz tautas sporta pasākumu - skrējiens, festivāli;
- Maz starptautiskās sacensības pilsētā;
- Nav mūsdienīgas vieglatlētikas stadiona, manēžas - pietiekami daudz sportistu, bet nepiemērota infrastruktūra;
- Trūkst laba līmeņa speciālistu profesionālajā sportā;
- Treneru kvalifikācija un kompetence dažādu vecuma posmu bērnu, jauniešu sportā (motivācija, treniņu pieeja utt.);
- Bērnu, jauniešu motivācijas trūkums, ātra interešu maiņa - lūzumpunkts, virzoties uz profesionālo sportu;
- Sportiski talantīgo jauniešu aizplūšana uz Rīgu, ārzemēm (studijas), tāpēc Daugavpilī ir paaudžu plaša un jauniešus grūti noturēt un attīstīt viņus uz augstiem sasniegumiem.

Draudi

- Ekonomikas izaugsmes trūkums neļauj integrēt kultūras un sporta jomas;
- Nepietiekams valsts atbalsts nacionālām sporta bāzēm, to darbībai komunālo pakalpojumu apmaksai;
- Zems valsts finansiālais atbalsts sporta attīstībai;
- Neatbalstoša valsts politika attiecībā uz sporta infrastruktūras izbūvi reģionos;

- Rehabilitācijas pakalpojumu pieejamības attīstība;
- Vairāk informēt par veselīgu dzīvesveidu arī skolās un PII;
- Vienota sistēma par veselīga dzīvesveida jautājumu informētības paaugstināšanu visās skolās (smēķēšana, narkotikas, veselīgs uzturs veselīgas aktivitātes, psiholoģija, ķermeņa attīstība u.tml, var iesaistīt jaunos ārstus, viedokļu līderus;
- Nepieciešams attīstīt daudzfunkcionālu infrastruktūru, lai attīstītu veselīga dzīvesveida aktivitātes, piemērota daudzām vecuma grupām;
- Nepieciešams organizēt vairāk publiskos pasākumus (regulāri), aktivitātes jauniešiem un citām vecuma grupām, kas veicinātu veselīgu dzīvesveidu (Ghetto games u.c.).
- Netiks īstenoti Daugavpils pilsētas sporta attīstības programmas rīcības pasākumi;
- Sadarbība politikas līmenī ietekmē sadarbību iestāžu līmenī (starpnovadu).

1.5. Kultūrvide

Daugavpils pilsēta ir viens no nozīmīgākajiem kultūras centriem Latvijā, kur ikvienam daugavpilietim un pilsētas viesim tiek piedāvāts plašs, daudzveidīgs un kvalitatīvs kultūras pasākumu klāsts ar vietējo, citu pašvaldību un ārvalstu mākslinieku līdzdalību.

Daugavpils pilsētas pašvaldības [Kultūras pārvalde](#) ir Daugavpils pilsētas pašvaldības budžeta iestāde, kas nodrošina pašvaldības funkciju izpildi kultūras jomā, veidojot Daugavpils pilsētas tēlu kā kultūras, izglītības un tautas jaunrades pilsētu. Kultūras pārvaldes pakļautībā nav citas kultūras iestādes, taču tā nodrošina tā nodrošina centralizētās grāmatvedības funkciju veikšanu šādās pašvaldības iestādēs – Poļu kultūras centrā, Baltkrievu kultūras centrā, Krievu kultūras centrā un Kultūras pilī.

Ikgadēji tiek rīkoti dažādi gan starptautiska, gan vietējā mēroga pasākumi, kurus apmeklē ne tikai pilsētas iedzīvotāji, bet arī viesi no visas Latvijas, piemēram:

- ◇ Daugavpils pilsētas svētki;
- ◇ Starptautiskais džezas festivāls;
- ◇ Starptautiskais Mūzikas un Mākslas festivāls "DAUGAVPILS ReStArt";
- ◇ Rīgas ielas svētki utt.

Arvien lielāku interesi iegūst arī jauni kultūras pasākumi, kas ienāk pilsētas kultūras dzīvē, t.i., Muzikālā banka, Starptautiskais kara vēstures rekonstrukcijas klubu festivāls "Dinaburg – 1812", Martas balle, *Street Food* festivāls Daugavpilī utt.

Daugavpils kultūras dzīves mērķtiecīgai attīstībai un koordinēšanai 2020. gada nogalē uzsākta Daugavpils kultūras attīstības programmas 2021.-2027. gadam izstrāde. Vienlaikus pilsēta gatavo pieteikumu Kultūras ministrijas izsludinātajā konkursā par **Eiropas kultūras galvaspilsētas** nosaukumu 2027.gadam. Kandidēšanas process ir lieliska iespēja veikt esošo kultūras resursu auditu, saprast neizmantotās iespējas, mobilizēt resursus un veidot jaunas sadarbības kopīgā mērķa sasniegšanai.⁴¹

Daugavpils ar tās bagātīgo kultūrvēsturisko mantojumu, dinamisko attīstību un aktīvajām kopienām ir ļoti piemērota titula iegūšanai. Tā rezultātā tai būs iespēja attīstīt jaunas idejas, pakalpojumus, objektus, kopumā padarot Daugavpili par pievilcīgāko kultūrtūrisma galamērķi ārpus Rīgas. Daugavpils izsenis piesaistījusi Latvijas sabiedrības uzmanību kā interesanta pilsēta, galamērķis tās daudznacionālā iedzīvotāju sastāva un daudzveidīgās kultūras dēļ.

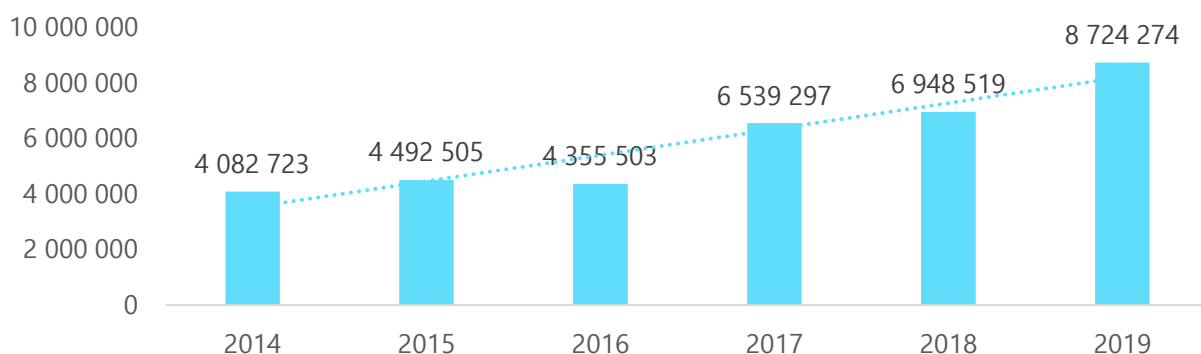
Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums piesaistīs visas Eiropas uzmanību Daugavpilij un pilsētas apmeklētāju skaits no ārvalstīm var pieaugt vairākas reizes. Svarīgi ir nodrošināt ērtu sasniedzamību ar lielākajiem transporta mezgliem – Rīgu (lidostu, dzelzceļa staciju) un Viļņu. Attīstīta Daugavpils lidosta būs nozīmīga mobilitātes nodrošināšanā.

Sagaidāms, ka līdz ar Eiropas kultūras galvaspilsētas statusu 2027. gadā, Daugavpilī tiks sekmēta sabiedrības integrācija, attīstīta latviskā vide, kā arī veidota iekļaujošāka vide dažādām sabiedrības grupām. Kultūrai jābūt pieejamai visiem sabiedrības grupām un jākalpo arī kā sabiedrības attīstības instrumentam.

⁴¹ [Daugavpils – kandidāte titulam "Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027" \(daugavpils.lv\)](#)

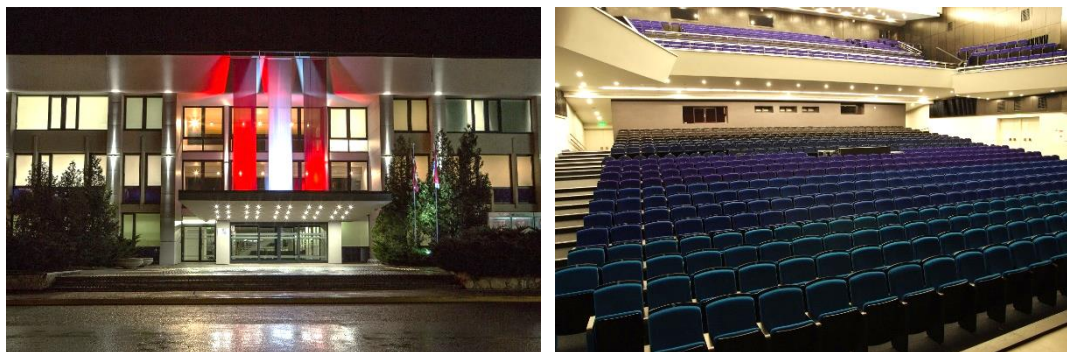
Pilsētas kultūras dzīves nodrošināšanā piedalās vairākas pašvaldības un valsts iestādes (Attēls 31). Kultūras centros ir izstādes un ekspozīcijas, darbojas radošie kolektīvi un ikgadēji tiek organizēti pasākumi pilsētas iedzīvotājiem un viesiem.

Pamatbudžeta izdevumi kultūrai ir ar pieaugošu tendenci, 2019. gadā tiem sasniedzot 8,7 milj. EUR. 2019. gadā salīdzinot ar 2014. gadu, izdevumi kultūrai ir vairāk kā divas reizes lielāki (Attēls 29).

ATTĒLS 29. Pašvaldības budžeta izdevumi kultūrai 2014.-2019. gadā

Daugavpils Kultūras pils koncertzāle ir viena no lielākajām Latvijā, tajā tiek rīkoti augstākā līmeņa pasākumi. 2019. gadā ERAF projekta "Energoefektivitātes nodrošināšana Daugavpils Kultūras pilī, Smilšu ielā 92" ietvaros tika pabeigti ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi – nosiltināta ēkas fasāde, cokols, jumts, nomainīti esošie logi un durvis, uzstādīta ventilācija, modernizēta apkures sistēma un apgaismojums, kā arī nodrošināta vides pieejamība. Šeit darbojas dažādas bērnu un pieaugušo studijas (Attēls 30).

ATTĒLS 30. Kultūras pils pēc rekonstrukcijas

Ar Daugavpils pilsētas domes lēmumu no 2020.gada 1.septembra tika mainīts Daugavpils pašvaldības iestādes "Latviešu kultūras centrs" juridiskais nosaukums, to pārdēvējot par pašvaldības iestādi "Vienības nams". Savulaik Eiropas mērogā arhitektoniski unikālā ēka 1937.gadā tika atklāta kā Vienības nams ar tā nosaukumā ietvertu misiju – vienot pilsētas sabiedrību un vienuviet piedāvāt iedzīvotājiem daudzveidīgus pakalpojumus. Gandrīz gadsimtu būdams viens no Daugavpils kultūras un sociālās dzīves zīmoliem, Vienības nams ir unikāla laikmeta liecība par pilsētas un reģiona pagātņi un tagadni, kas savu daudzfunkcionalitāti nav zaudējis joprojām.

Arī turpmāk "Vienības nams" būs daudzu, tajā skaitā starptautisku, pasākumu organizētājs un projektu realizētājs, latviskās kultūrvides kopējs un uzturētājs, nodrošinot kultūras procesa nepārtrauktību, organizējot valsts un pilsētas, kā arī gadskārtu svētkus un koncertus, izglītojošos un izklaides pasākumus, veicinot kultūras vērtību saglabāšanu, izplatību un

pieejamību, kā arī kultūrprogrammu apmaiņu. Prioritāte joprojām būs arī ēkas izpēte, popularizēšana un uzturēšana tās vēsturiskajā veidolā.

Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu programmas projekta (ENI-LLB-3-450): "Pārmaiņu upe: Daugava-Dvina" ietvaros plānots veikt Vienības nama renovācijas darbus (atjaunot kāpnes no pagraba līdz 4. stāvam, iebūvēt liftu, izstāžu zāles renovācija) un organizēt starptautiskus lietišķās mākslas (aušanas, tekstilmozaikas) pasākumus Daugavpilī un Vitebskā.

Vienības namā Rīgas ielā 22A atrodas **Daugavpils teātris** - vecākais teātris Latvijā un vienīgais latviešu profesionālais teātris Latgalē, kas nodrošina profesionālas teātra mākslas pieejamību Latgales reģiona iedzīvotājiem, popularizējot un saglabājot latgaliešu kultūras vērtības.

Vienības namā Rīgas ielā 22A darbojas **Latgales Centrālā bibliotēka** ar 6 struktūrvienībām pilsētas administratīvajā teritorijā (Attēls 31). Latgales Centrālā bibliotēka ir pašvaldības budžeta iestāde, kas sniedz plašu bibliotekāro pakalpojumu klāstu Daugavpils pilsētas un reģiona iedzīvotājiem, veic pasaules kultūras mantojuma bibliografēšanu un saglabāšanu, nodrošinot informācijas publisku pieejamību.

2019. gadā tika pabeigts Interreg Latvijas-Lietuvas programmas 2014.-2020. gadam projekts "Ģimenes digitālo aktivitāšu centru izveide dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē". Projekta rezultātā bibliotēkā izveidots Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs, kas atrodas teritoriāli tuvu Bērnu bibliotēkai un nodrošina mūsdienīgus IKT risinājumus un pakalpojumus. Īpaša uzmanība tika veltīta Ģimenes digitālo aktivitāšu centra krājuma izveidei un attīstībai.

Bibliotēka regulāri organizē izglītojošajos seminārus un pasākumus, paplašina elektroniskā kataloga pakalpojumus, aktīvi piedalās projektos, tādējādi paplašinot piedāvājumu klāstu. Bibliotēku infrastruktūra regulāri tiek uzlabota. Bibliotēku iekštelpu remontu plānoti arī turpmāk.

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs ir unikāls kultūras objekts Austrumeiropā, kas ir daudzfunkcionāls laikmetīgās mākslas, kultūras un izglītības centrs Daugavpils cietoksnī, vēsturiskajā artilērijas arsenāla ēkā. Tā ir vienīgā vieta Austrumeiropā, kur iespējams iepazīties ar pasaulslavenā Daugavpilī dzimušā amerikāņu mākslinieka, abstraktā ekspresionisma pamatlicēja Marka Rotko oriģināldarbiem. Mākslas centrā starp izstāžu atklāšanām tiek organizēti arī daudzveidīgi pasākumi, t.i., starptautiski mākslas simpoziji grafikā, tēlniecībā, keramikā un glezniecībā, plenēri, koncerti, mākslinieku meistardarbnīcas un meistarklases u.c.

Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam projekta Nr. LV-RU-002 "Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un veicināšana Latvijā un Krievijā" (LV-RU HERITAGE) ietvaros 2020. gadā tika uzsākta Daugavpils cietokšņa 7. bastiona pulvera pagraba Nikolaja ielā 1 restaurācija un pielāgošana Marka Rotko mākslas centra izstāžu sektora funkcijām ("Pētera Martinsona galerija"), kā arī pieguļošās teritorijas labiekārtošana, izveidojot rekreācijas, amatnieku tirdzniecības zonas un bērnu rotaļlaukumu.

Pilsētā darbojas **Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs**, kas ir viens no lielākajiem un vecākajiem muzejiem Latgalē ar plašu eksponātu klāstu, ar daudzveidīgām ekspozīcijām un izstādēm. Valsts nozīmes kultūras piemineklis – muzeja ēkas ar jūgendstila elementiem saglabāšanai un muzeja infrastruktūras modernizācijai perspektīvā ir nepieciešama kompleksi

atjaunošanas un restaurācijas darbi. **Daugavpils Māla mākslas centrs** nodrošina kultūrvēsturiskā mantojuma – podniecības tradīciju saglabāšanu. Šeit tiek organizētas profesionālu keramiķu meistarklases, kurās visi interesenti var apgūt tradicionālā amata prasmes.

KP Daugavpils pilsētas domes Kultūras pārvalde

Kultūras iestādes:

- 1 Vienības nams
- 2 Poļu kultūras centrs
- 3 Balkrievu kultūras centrs
- 4 Krievu kultūras centrs
- 5 Daugavpils pilsētas domes budžeta iestāde "Kultūras pils"
- 6 Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs
- 7 Forštates Kultūras nams
- 8 Vienības nams
- 9 Daugavpils teātris
- 10 Stropu estrāde
- 11 Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskola
- 12 Daugavpils novadpētniecības un mākslas muzejs

Bibliotēkas:

- 13 Latgales Centrālā bibliotēka
- 14 Gaismas bibliotēka
- 15 Pārdaugavas bibliotēka
- 16 Ceriņu bibliotēka
- 17 Bērnu bibliotēka "Zīlīte"
- 18 Piekraustes bibliotēka
- 19 Jaunbūves bibliotēka

ATTĒLS 31. Kultūras iestādes un bibliotēkas Daugavpilī

Popularizējot pilsētas kultūras, mākslas, dabas un izglītības vērtības, ir pieejamas dažādas ekspozīcijas un izstādes pašvaldības izglītības, sporta un kultūras iestādēs:

- ◇ Daugavpils ūdensvada muzejs;
- ◇ Daugavpils Universitātes muzejs un mākslas galerija;

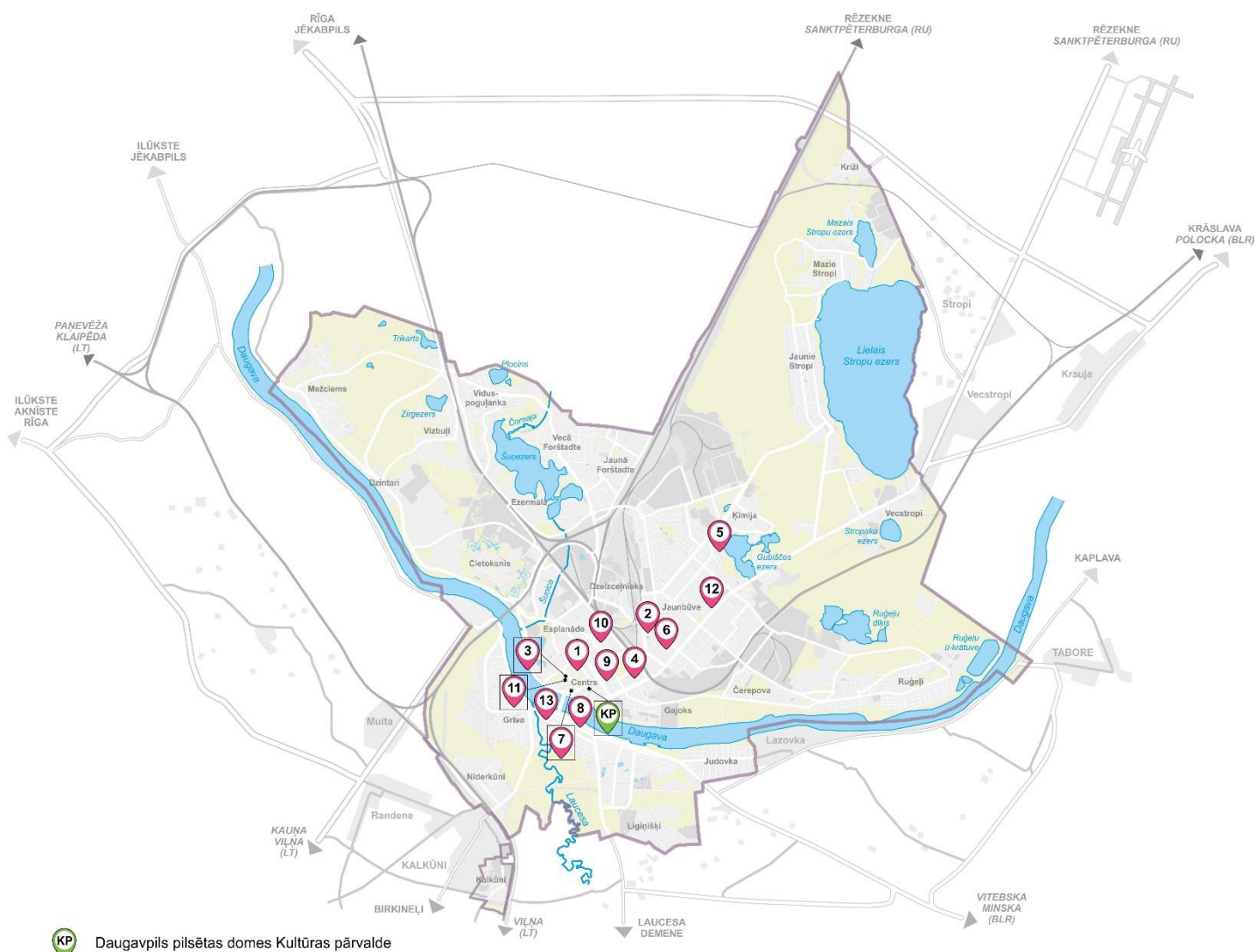
- ◇ muzejs "Ebreji Daugavpilī un Latgalē";
- ◇ Latvijas spēka atlētikas un kultūrisma vēstules muzejs;
- ◇ Tradīciju māja;
- ◇ Daugavpils Inovāciju centrs;
- ◇ Latgales Zoodārzs;
- ◇ Šmakovkas muzejs;
- ◇ Skrošu rūpnīcas ekspozīcija;
- ◇ Galerija "Bunkurs";
- ◇ Daugavpils sikspārņu centrs;
- ◇ Pirmā pasaules kara muzejs;
- ◇ mākslas galerija "Baltais zirgs";
- ◇ "Daugavpils medicīnas koledža" vēstures muzejs.

Kā vienu no vērienīgākajiem plānotiem projektiem kultūras jomā var minēt O.Stroka vasaras koncertzāles izbūvi. Pašlaik izmantotā Stropu estrāde atrodas vairāk kā 4 km attālumā no pilsētas centra.

Nacionālās kultūras izkopšanai un tradīciju saglabāšanai Daugavpilī darbojas vairākas **nacionālās un kultūras biedrības** (Attēls 32). Daugavpils pilsētas pamatbudžeta programmas "Sabiedrisko organizāciju atbalsta fonds" ietvaros ikgadēji tiek atbalstītas kultūras jomas sabiedriskās organizācijas, kas nodrošina uz attīstību orientētu aktivitāšu realizēšanu Daugavpils pilsētā.

Viedokļu līderi akcentē, ka kultūras iestādes un kultūras infrastruktūra ir ar dažādu noslodzi, tāpēc būtu jāpārskata jomas pārvaldība un organizēšana, lai efektīvāk izmantotu cilvēkresursus. Pilsētā ir daudz kultūras iestāžu, tāpēc jāattīsta stratēģisks skatījums jomas pārvaldībai, kā nodrošināt līdzsvaru starp kultūrvietām un dažādiem pasākumiem. Svarīgi veidot labāku sadarbību kultūras pasākumu plānošanā un veidošanā, radot vienotu pasākumu plānu visās jomās, lai mazinātu pārklāšanos.

Viedokļu līderi uzskata, ka kultūras attīstībai prioritāri nepieciešams paplašināt kultūras lietotāju daudzumu, piesaistot jaunus pasākumu, aktivitāšu apmeklētājus. Tāpat ļoti būtiski ir radīt jaunus kultūras objektus un paaugstināt kultūras līmeni. Tas darāms segmentējot kultūras piedāvājumu dažādām mērķgrupām, attīstot kultūras pieejamību apkaimēs u.tml.

KP Daugavpils pilsētas domes Kultūras pārvalde

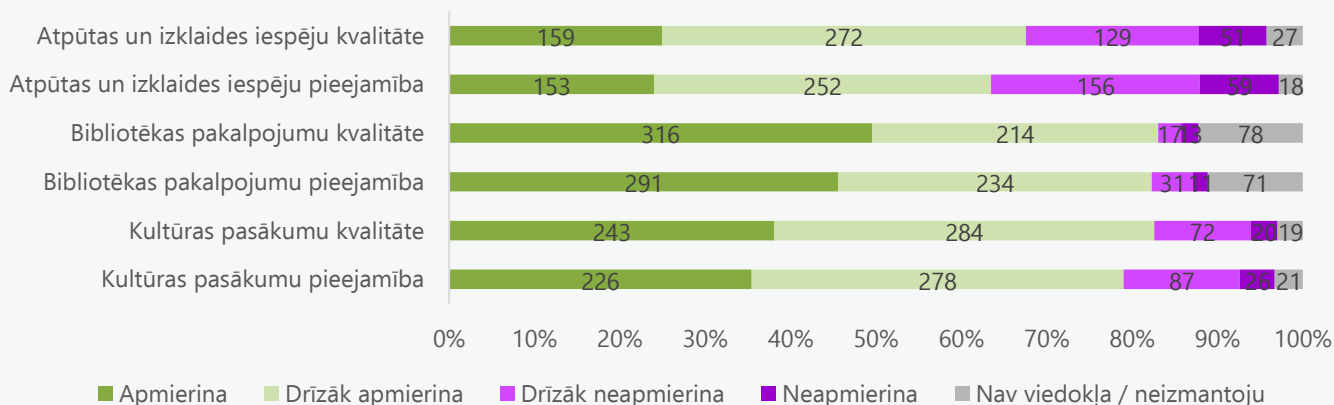
Nacionālās un kultūras biedrības:

1 Daugavpils Latviešu biedrība	8 Čigānu kopienas kultūras attīstības biedrība "ME Roma"
2 Latvijas Poļu savienības Daugavpils nodaļa "Promieņ"	9 Vācu biedrība "Erfolg"
3 Daugavpils Latgāliešu biedrība	10 Daugavpils Ebreju kopiena
4 Ukrainu kultūras biedrība "Mrija"	11 Tatāru nacionālā kultūras biedrība "VATAN"
5 Baltkrievu kultūrizglītības biedrība "Uzdim"	12 Daugavpils Amatnieku biedrība
6 Krievu kultūras biedrība "Kalistratova nams"	13 Lietuviešu kultūras biedrība "Rasa"
7 Biedrība "Nēvo-drom-D"	

ATTĒLS 32. Nacionālās un kultūras biedrības Daugavpili

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Respondentu raksturojums. Daugavpils iedzīvotāju aptaujas anketu izstrādes ietvaros aizpildīja 638 .-respondenti, no kuriem 64% sievietes. 38% aptaujāto ir vecumā no 26-45 gadiem, 23% vecumā līdz 18 gadiem un 23% vecumā no 18-25 gadiem. 16% aptaujāto vecāki par 46 gadiem. Pusei aptaujāto ir augstākā izglītība, ceturtajai daļai vidējā izglītība. 80% aptaujāto Daugavpili dzīvo ilgāk par 10 gadiem. 66% dzīvo īpašumā esošā dzīvoklī. 23% aptaujāto dzīvo Jaunbūves apkaimē, 17% centrā un 14% Jaunajā Forštadtē. 45% no respondentiem ir algoti darbinieki, 37% skolēni vai studenti. Tuvāko piecu gadu laikā dzīvesvietu neplāno mainīt 59% aptaujas dalībnieku, 12% mainīs pilsētas robežās, bet 25% ārpus Daugavpils.

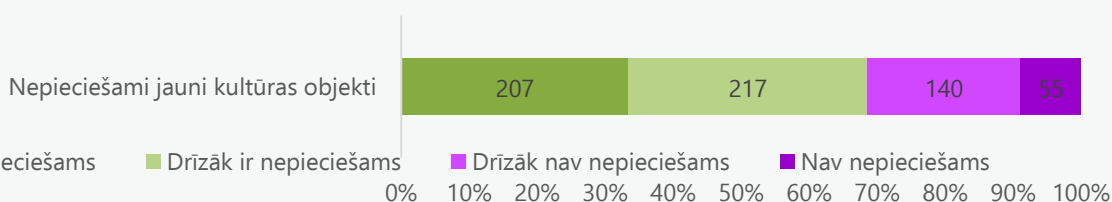

Visbiežāk minētā atbilde uz jautājumu, kādi **pakalpojumi vai iespējas pietrūkst** Daugavpilī, ir atpūtas, izklaides, kultūras pasākumi un vietas. Tāpat minēts, ka trūkst:

- latviskas vides, vairāk pasākumu valsts valodā, iestāžu darbinieki nereti nepārvalda valsts valodu;
- vairāk bibliotēku apkaimēs;
- vairāk tematisku izstāžu;
- vairāk festivālu - *street food*, gaisa baloni, avio un moto šovi utt.

Veicamie darbi kultūrvides pilnveidē:

- Jāievieš inovatīvas pieejas kultūras dzīves organizēšanā;
- Atpūtas un izklaides iespēju pilnveide (bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem);
- Kultūras jomas attīstība (jauni objekti, pasākumu plānošana, to pieejamība visiem sociāliem slāņiem);
- Kinoteātra pieejamība.

Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi:

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

2020. gada decembrī pētījumu centrs SKDS pēc Daugavpils pilsētas pašvaldības pasūtījuma veica pētījumu "Attieksme pret dzīvi Daugavpilī un pašvaldības darbu", kurā telefonintervijās aptaujāti 800 daugavpīlieši. 57% respondentu bija sievietes, 44% no aptaujātiem - vecāki par 55 gadiem. 89% no aptaujātiem norādīja, ka ikdienā izmanto krievu valodu, 78% aptaujātiem ir Latvijas pilsonība u.c. Pētījuma ietvaros noskaidrots, kā Daugavpilī dzīvojošie vērtē pilsētas domes darbu kopumā un atsevišķās jomās, kā vērtē domes deputātu darbību, kas ir galvenie informācijas avoti par Domes darbību un kāda ir attieksme pret dzīvi Daugavpilī. Pēc aptaujas rezultātiem secināms, ka 78% ir apmierināti ar pašvaldības darbu rūpēs par kultūras dzīvi (atbalsts kultūras iestādēm, pasākumiem u.c.)

SVID analīze

Stiprās puses

- Plašs kultūras infrastruktūras un institūciju tīkls;
- Plašs mazākumtautību kultūras pasākumu klāsts;
- Bagātīgs kultūrvēsturiskais mantojums – unikāls valsts nozīmes piemineklis – Daugavpils cietoksnis kā Daugavpils atpazīstamības un identitātes simbols; Daugavpils vēsturiskais centrs kā pilsētībūvniecības piemineklis;
- Spēcīgas daudznacionālo biedrību tradīcijas;
- Veiksmīgi izveidots Marka Rotko vārdā nosauktais mākslas centrs, kas veido kvalitatīvas nacionāla un

Vājās puses

- Tradīciju pārmantošanas un paaudžu maiņas izaicinājumi mazākumtautību amatiermākslas kolektīvos. Stropu estrādes nolietojums un nepiemērotība mūsdienu pasākumu norisei;
- Kultūras infrastruktūras objektu nepietiekami mūsdienīgs aprīkojums;
- Maz izmantotas tehnoloģisko inovāciju iespējas;
- Salīdzinoši zems atalgojums nozarē, kas kavē profesionāļu piesaisti;
- Salīdzinoši maz pārstāvēts laikmetīgās kultūras piedāvājums; Nepietiekams vai auditorijas

- starptautiska mēroga izstādes un kļūvis par iecienītu kultūras un kreatīvā tūrisma galamērķi;
- Profesionāls teātris ar savu auditoriju;
- Attīstīts kultūras iestāžu tīkls, kas piedāvā gan profesionālās mākslas pasākumus, gan līdzdalības iespējas amatiermākslā;
- Attīstīts bibliotēku tīkls;
- Tradicionāli un atpazīstami kultūras festivāli un pasākumi (vēsturiskās rekonstrukcijas festivāls Dinaburga 1812, pilsētas svētki, ReStArt festivāls, Starptautiskā keramikas biennāle, Garīgās mūzikas festivāls u.c.);
- Profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestāžu – Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas un Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas “Saules skola” aktīva darbība novada kultūras dzīvē;
- Daugavpils Universitātes piedāvātās augstākās izglītības programmas dizainā, mūzikā un mākslas menedžmentā;
- Aktīva vietējo mākslinieku biedrība; jauniešu biedrības kultūras un sabiedrisko projektu īstenošanai; citas nevalstiskā sektora aktivitātes.
- Kultūrtūrisma piedāvājuma dažādošana (Šmakovkas muzejs, Tehnikas dizaina centrs u.c.).

Iespējas

- Iedzīvotāju intereses pieaugums par tematiskajiem pilsētas pasākumiem un tradīciju pasākumiem;
- ES atbalsts kultūrvides attīstībai caur Zaļā kursa, Atveseļošanās un noturības mehānisma, Taisnīgas pārkārtošanas fonda fokusu – iespēja starpnozaru sadarbībai un plašai projektu integrācijai;
- Iedzīvotājiem saistošu pasākumu organizēšana, kas veicina iedzīvotāju piederības sajūtu Daugavpilij;
- Atbalsts vēsturisko zemju unikālās kultūrvides un kopīgas identitātes saglabāšanai un popularizēšanai
- Veidot stratēģisku skatījumu un to, kādi pasākumi tiek attīstīti, lai noteiktu pasākumu vietu ilgtermiņā – līdzsvara nodrošināšana kultūrvietās un pasākumu ziņā Attīstīt pilsētas tēla un Daugavpils cietokšņa mārketinga aktivitātes;
- Pilsētas kultūrvietu, radošo kvartālu attīstība;
- Radīt jaunus kultūrvides objektus;
- Nepieciešams paplašināt kultūras lietotāju daudzumu (radīt piesaisti jauniem kultūras lietotājiem)
- Paaugstināt kultūras līmeni, darbs ar vietējo kopienu, uzrunāt katru cilvēku ar dažādiem pasākumiem, personificēt kultūras piedāvājumu; Darboties ar apkaimēm, kas arī viens otru pazīst, auditorijas meklēšana caur mikrorajonu kopienām;
- Daugavpils kā Latvijas un Eiropas nozīmes kultūras centra atpazīstamības veicināšana – programmas

- interesēm neatbilstošs kultūras piedāvājums ģimenēm ar bērniem, jauniešiem un senioriem;
- Auditoriju vajadzību analīzei pievērsts maz uzmanības;
- Nepietiekams un neatbilstošs laikmeta prasībām kultūras norišu mārketingis;
- Kultūras piedāvājuma iztrūkums apkaimēs;
- Fragmentārs atbalsts kultūras un radošo industriju uzņēmējiem;
- Radošo industriju atbalsta platformas centra trūkums;
- Nepietiekami izmantots NVO un privātā sektora potenciāls kultūras piedāvājuma veidošanā;
- Nepietiekama iedzīvotāju iesaistīšanās publisko pasākumu organizēšanā;
- Salīdzinoši maz piesaistīts ārējais finansējums kultūras projektu norisei;
- Iztrūkst aktuālās, izglītojošās, procesos iesaistošās komunikācijas ar/starp nozares dalībniekiem. Nozares stratēģiskās vadības un kopīgas apvienojošās vīzijas, komunikācijas par kopīgiem mērķiem trūkums;
- Kultūrvietas ir ar dažādu noslodzi, dažas ļoti noslogotas, dažas – brīvas, piemēram, Stropu estrāde, kas rada neefektīvu kultūras darbinieku noslodzi;
- Pilnveidojama kultūras pasākumu koordinācija, nepietiekama kopējā plānošana starp dažādām pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām;
- Nepietiekama uzmanība kultūras nozares darbinieku izglītības un pieredzes veicināšanas aktivitātēm;
- Nav koncepcijas pilsētvides mākslas un dizaina objektu izvietojšanai
- Nepietiekami attīstīti jauni objekti ar vēsturisku nozīmi;
- Nepietiekami izmantotas senās, piemirstās kultūras vērtības;
- Daugavpils cietoksnim nav kopīgas vīzijas kā tūrisma objektam, ir saraustīta infrastruktūra;
- Nepietiekams atbalsts kurortoloģijas attīstībai.

Draudi

- ES finansējuma samazināšana kultūras jomai;
- Nelabvēlīgas demogrāfiskās situācijas tendences;
- Valsts finansējuma kultūrai neproporcionāla novirze Rīgai un pārējai Latvijai;
- Nepietiekams valsts finansējums kultūras nozarēm;
- Kultūras un mākslas pasākumu piedāvājuma kvalitātes kritums vai neatbilstība laikmeta prasībām, zaudējot kultūras auditoriju;

izveide Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 nosaukuma iegūšanai, plānojot kultūras un radošā sektora kapacitātes celšanu;

- Kultūras piedāvājuma nodrošināšana apkaimēs un sociālās atstumtības riskam pakļautajām grupām, rūpējoties par kultūras pieejamību;
 - Kultūras izglītības iestāžu piedāvāto mūžizglītības programmu attīstība iedzīvotāju radošai izglītošanai un tradicionālo prasmju pārmantošanai;
 - Kultūras piedāvājuma dažādošana un inovāciju sekmēšana, piedāvājot atbalsta instrumentus privātā un nevalstiskā sektora kultūras projektiem. Atsevišķu kultūras funkciju deleģēšana nevalstiskajam sektoram;
 - Sadarbības platformas izveide visiem nozares pārstāvjiem, iesaistot privāto un nevalstisko sektoru;
 - Izveidot pilsētas māksliniecisكو padomi, attīstot vizuālo tēlu, piesaistīt vietējos māksliniekus un dizainerus;
 - Līdzdalīgas kultūrpolitikas īstenošana, veidojot aktīvu konsultatīvo kultūras padomi;
 - Veidot labāku sadarbību kultūras pasākumu plānošanā un veidošanā, vienots pasākumu plāns visās jomās, lai pasākumi nepārklātos.
- Iedzīvotāju, īpaši bērnu un jauniešu, intereses zudums par kultūras dzīvi;
 - Nepietiekama kultūras pieejamība atsevišķām sabiedrības grupām;
 - Kultūras sektora dzīvotspēja pandēmijas apstākļos;
 - Nepārdomāts pilsētvides dizains vides estētiskās kvalitātes apdraudējumam;
 - Limitētas iespējas radošo industriju attīstībai, neizmantojot šī ekonomikas sektora potenciālu un pienesumu pilsētas konkurētspējai un identitātei;
 - Atalgojuma līmenis kultūras jomā nacionālā mērogā;
 - Kultūras izglītības programmu kvalitāte, pietiekams skaits skolēnu un studentu;
 - Daugavpils kā kultūras un kreatīvā tūrisma galamērķa neizmantotais potenciāls, neveicot mērķtiecīgu pilsētas tēla veidošanu un ieguldījumu pilsētas mārketingā (Daugavpils negatīvs tēls Latvijā);
 - Daugavpils iedzīvotāju dzīve dalītā informatīvā telpā.

1.6. Veselības aprūpe un veicināšana

Veselības aprūpes pakalpojumus Daugavpils pilsētā sniedz vairākas valsts un pašvaldības ārstniecības iestādes:

- SIA **"Daugavpils reģionālā slimnīca"** (privātkapitālsabiedrība, Daugavpils pilsētas pašvaldībai pieder 89,68% iestādes kapitāldaļu),
- SIA **"Daugavpils bērnu veselības centrs"** (kapitālsabiedrība, 100% kapitāldaļu turētājs ir Daugavpils pilsētas pašvaldība),
- SIA **"Daugavpils zobārstniecības poliklīnika"** (kapitālsabiedrība, 100% kapitāldaļu turētājs ir Daugavpils pilsētas pašvaldība),
- VSIA **"Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"** (valsts kapitālsabiedrība, 100% kapitāldaļu turētāja ir Veselības ministrija).

Lielākā veselības aprūpes pakalpojumu iestāde pilsētā ir [SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca"](#). Iestāde ir lielākais daudzprofilu veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējs ārpus Rīgas, kas nodrošina neatliekamās diennakts un ambulatorās medicīniskās palīdzības pieejamību pārsvarā Latgales reģiona (Daugavpils pilsēta, Daugavpils novads, Ilūkstes novads, Krāslavas novads, Preiļu novads) iedzīvotājiem. Iestādē strādā vairāk kā 1500 darbinieku (t.sk. vairāk kā 240 ārsti)⁴². Slimnīcā darbojas šādas struktūrvienības:

- **Centrālā slimnīca** – galvenā daudzprofilu veselības aprūpes struktūrvienība, veselības aprūpe tiek sniegta sekundārajā ambulatorajā un stacionārajā, terciārajā veselības aprūpes līmenī;
- **Plaušu slimību un tuberkulozes centrs** - galvenokārt vērsta uz neatliekamās palīdzības sniegšanu plaušu slimību, tuberkulozes, bērnu un pieaugušo infekciju slimību gadījumos, kā arī paliatīvo aprūpi;
- **Centra poliklīnika** – lielākais ambulatorās sekundārās medicīniskās palīdzības sniedzējs Latgales reģionā, kuras telpās darbojas pēc kopējiem asins sagatavošanas apjomiem lielākā ārpus Rīgas Asins sagatavošanas nodaļa. Ik gadu poliklīnika sniedz pakalpojumus vairāk kā 230 tūkstošiem iedzīvotāju.

Iestāde sniedz 24 stundu neatliekamo palīdzību dažādos profilos. Slimnīcā darbojas 25 dažāda profila medicīniskās palīdzības nodaļas⁴³. 2019. gada laikā SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" veiktas 24650 hospitalizācijas, bet 4992 pacienti ārstējušies dienas stacionāra ietvaros⁴⁴.

Tāpat slimnīcā ir sava **laboratorija**, kas ir vienīgā Latgales reģiona laboratorija, kurai akreditētas 4 struktūrvienības – klīniski diagnostiskā, imūnhematoloģiskā, mikrobioloģijas un histoloģijas daļa. Katru darba dienu laboratorija apkalpo 500-600 pacientu, savukārt brīvdienās – aptuveni 100 pacientu dienā.

Nepieciešamības gadījumā maznodrošinātās personas var saņemt finansiālu atbalstu slimnīcas dienas stacionāra pacienta iemaksu kompensēšanai līdz 4 dienām. Sekmējot jauno veselības aprūpes speciālistu piesaisti, Daugavpils pilsētas pašvaldība ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Rīgas Stradiņa Universitāti un Latvijas Universitāti, veicinot sadarbību pētnieciskajā darbībā, inovāciju studiju un darba vides pilnveidošanā, zināšanas un tehnoloģiju jomā. Starptautiski

⁴² [SIA Daugavpils reģionālā slimnīca, 2018. gada pārskats](#)

⁴³ [SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" vidēja termiņa darbības stratēģijas 2017.-2020. gadam](#)

⁴⁴ [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

iestāde sadarbojas ar Kauņas slimnīcu. Pēdējo gadu laikā aktīvi norisinās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un infrastruktūras attīstība.

2020. gadā slimnīca pielāgojās Covid-19 pandēmijas apstākļiem, nodrošinot Covid-19 inficētu pacientu ārstēšanu Plaušu slimību un tuberkulozes centra ēkā. Līdz 2020. gada decembrim iestādē neārstējās vairāk par 70 pacientu vienlaikus, bet kopumā pacientiem 2020. gada 2.decembrī bija pieejamas 130 gultas (ar iespējamību atbrīvot vēl 50 gultas)⁴⁵.

Ambulatorās ārstniecības iestādes attēlotas Attēls 33.

Ambulatorās ārstniecības iestādes:

1 Daugavpils reģionālā slimnīca	6 Latgales medicīnas centrs	11 Veselības centrs "Dinas"
2 Daugavpils reģionālā slimnīca, Plaušu slimību un tuberkulozes centrs	7 SIA "Dermatovenerologs"	12 IK "Fizioterapijas kabinets "VALE""
3 Daugavpils reģionālā slimnīca, Centra poliklīnika	8 SIA "Grīvas poliklīnika"	13 SIA "Privātklīnika "Ģimenes veselība""
4 Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca	9 SIA "Ivako Group"	14 SIA "LUC Medical"
5 Daugavpils bērnu veselības centrs	10 SIA "Meda D"	

ATTĒLS 33. Ambulatorās ārstniecības iestādes

⁴⁵ [DRS turpina sniegt arī plānveida pakalpojumus \(slimnica.daugavpils.lv\)](http://drs.turpina.sniegt.arī.plānveida.pakalpojumus.(slimnica.daugavpils.lv))

Valsts apmaksātas primārās un sekundārās ambulatoras veselības aprūpes pakalpojumus bērniem, kā arī medicīniskās un rehabilitācijas pakalpojumus gulošiem pacientiem mājās apstākļos veic [SIA "Daugavpils bērnu veselības centrs"](#). Iestāde ir vienīgā specializētā bērnu ambulatorā veselības aprūpes iestāde Latgales reģionā. 2019. gadā iestādes pacientu kopējais apmeklētāju skaits bija 48 500⁴⁶. 2019. gadā vidēji bija nodarbinātas 84 personas. Arī šajā iestādē īstenoti attīstības projekti, uzlabojot iestādes ēku energoefektivitāti. Bērnu veselības centrs sadarbojas arī ar citām Latvijas veselības aprūpes vadošajām iestādēm.

[SIA "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika"](#) ir viena no lielākajām zobārstniecības iestādēm Latvijā un lielākā Latgales reģionā. 2020. gadā iestādē strādā 35 ārstniecības personas - zobārsti, zobu higiēnistes, zobu tehniķi un zobārstniecības māsas. Iestāde nodrošina zobu ārstēšanas un protezēšanas pakalpojumus. Kopumā iestādē 2019. gadā bija nodarbinātas 127 personas⁴⁷. 2019. gadā poliklīnika nodrošinājusi 57956 apmeklējumus pie zobārsta (t.sk. 19523 bijuši bērni vecumā līdz 18 gadu vecumam)⁴⁸.

Valsts apmaksātus zobārstniecības pakalpojumus sniedz divas privātās medicīnas iestādes: SIA "Grīvas poliklīnika" un SIA "DIADENT"⁴⁹. Pilsētā zobārstniecības pakalpojumus sniedz vairāk kā desmit privātie pakalpojumu sniedzēji.

Daugavpils pilsētā atrodas arī valsts [SIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"](#). Tā ir viena no lielākajām psihiatriskā profila ārstniecības iestādēm Latvijā. Iestāde nodrošina Daugavpils pilsētas un apkārtnējo reģionu iedzīvotājiem visu nepieciešamo garīgās veselības aprūpes pakalpojumu spektru, t.sk. mājas garīgās veselības aprūpes pakalpojumus, ambulatorās psihiskās veselības aprūpes pakalpojumus, stacionāros psihiskās veselības aprūpes pakalpojumus, t.sk. piespiedu ārstēšanu pēc tiesas lēmuma, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Vidējais darbinieku skaits 2019. gadā iestādē bija 617. Savukārt ambulatoro pacientu skaits – 40 422, bet ārstējamo pacientu skaits stacionārā - 3 915. Ambulatorajā veselības aprūpē 85% no visiem apmeklējumiem ir pacienti no Daugavpils pilsētas un 8,7% ir pacienti no Daugavpils un Ilūkstes novada, pārējie 6,3% - no citiem Latgales reģioniem un Latvijas novadiem. Stacionārā veselības aprūpe 44,21% gadījumos tiek sniegta pacientiem no Daugavpils pilsētas, 16,27% no Daugavpils un Ilūkstes novada, pārējie 39,52% Latvijas un Latgales iedzīvotāji⁵⁰.

Tāpat pilsētā darbojas vairākas **privātās ambulatorās iestādes, kuras sniedz valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus**⁵¹:

- ◇ SIA "Latgales medicīnas centrs";(izmeklējumi, diagnostika, ārsti, speciālisti u.c.),
- ◇ SIA "Grīvas poliklīnika" (izmeklējumi un terapija, rehabilitācijas pakalpojumi, fizikālās medicīnas pakalpojumi, dažādu speciālistu (kardiologs, endokrinologs, ginekologs, u.c.) pakalpojumi;
- ◇ SIA "LUC MEDICAL" (dienas stacionārā sniegtie pakalpojumi, speciālistu pakalpojumi: urologs, anesteziologs, ķirurgs, kardiologs);

⁴⁶ [SIA "Daugavpils bērnu un veselības centrs" vidēja termiņa darbības stratēģija 2021.-2025. gadam](#)

⁴⁷ [SIA "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika" 2019. gada pārskats](#)

⁴⁸ [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

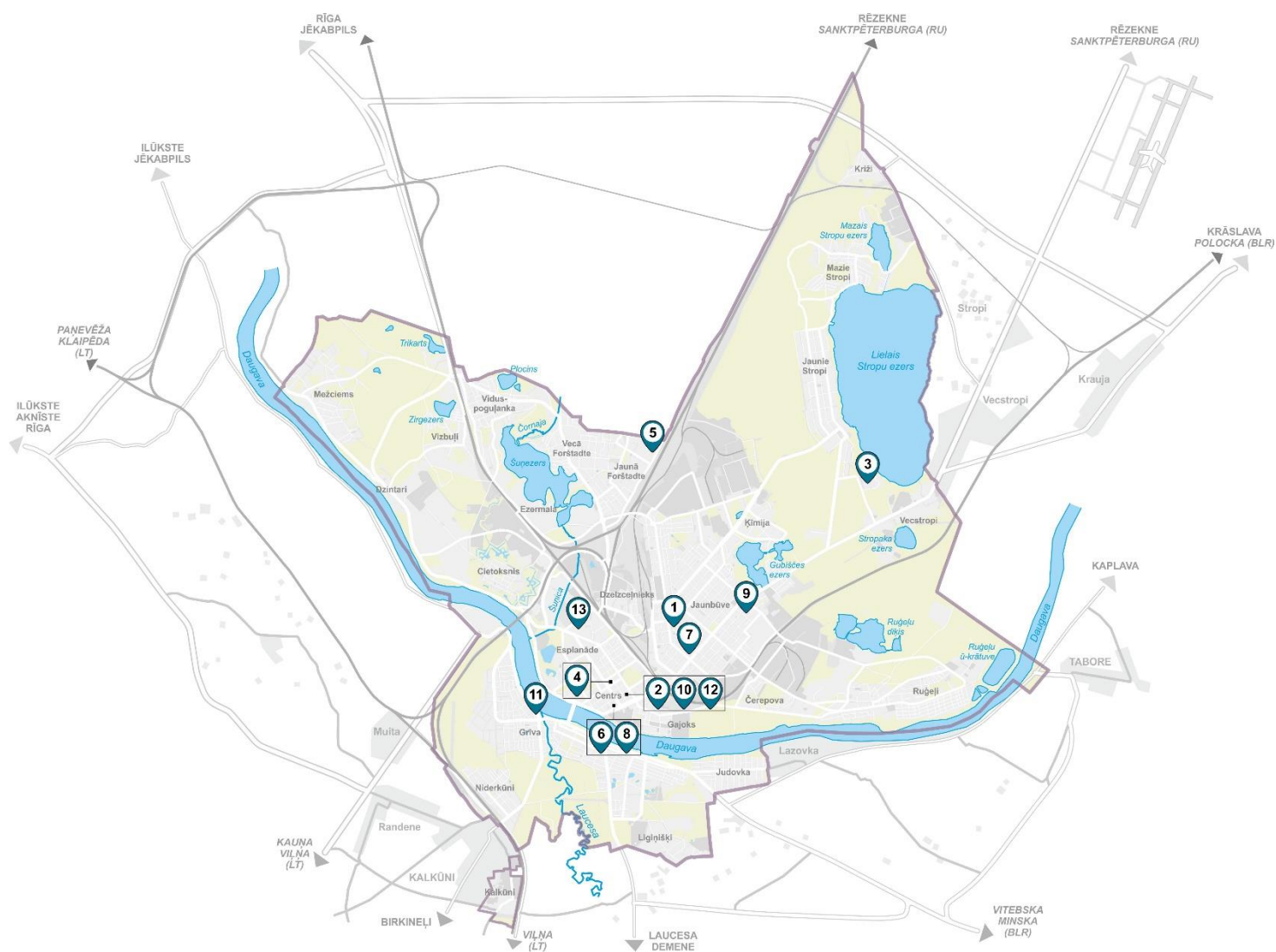
⁴⁹ [Nacionālais veselības dienests, 2020 \(informācija aktualizēta uz 18.05.2020\)](#)

⁵⁰ [VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca", 2019. gada pārskats](#)

⁵¹ [Nacionālais veselības dienests, 2020 \(informācija aktualizēta uz 12.10.2020\)](#)

- ◇ SIA "PRIVĀTKLĪNIKA "ĢIMENES VESELĪBA"" (izmeklējumi un terapija, dienas stacionārā sniegtie pakalpojumi, speciālistu pakalpojumi: endokrinologs, ginekologs, neirologs);
- ◇ A/S "Veselības centru apvienība" poliklinika "Veselības centrs DINAS";
- ◇ SIA "Dermatovenerologs" (dermatovenerologs);
- ◇ SIA "IVAKO GROUP"(rehabilitācijas pakalpojumi, fizikālās medicīnas pakalpojumi);
- ◇ SIA "MEDA D" (izmeklējumi un terapija);
- ◇ Individuālais komersants "Fizioterapijas kabinets VALE" (rehabilitācijas pakalpojumi).

Ārstu speciālistu prakses vietas shematiski attēlotas Attēls 34.

Ārstu speciālistu prakses vietas:

1 Olgas Čebotarjovas ārsta prakse neiroloģijā 2 Svetlanas Babuškinas ārsta prakse ginekoloģijā, dzemdniecībā 3 Gļebs Deļmana ārsta prakse gastroenteroloģijā 4 Sergeja Hobotova traumatoloģijas un ortopēdijas klīnika 5 Olgas Jakovļevas fizioterapeita prakse 6 J. Kosnarevičas prakse oftalmoloģijā	7 Svetlanas Krompānes ārsta prakse oftalmoloģijā 8 Ausmas Gorškovas acu ārsta prakse 9 Tatjanas Lavrinovičas ārsta prakse ginekoloģijā, dzemdniecībā 10 Žannas Stupānes ārsta prakse ginekoloģijā, dzemdniecībā 11 SIA "Mental Prakse» 12 SIA "Neiropakse» 13 Daugavpils Sporta medicīnas centrs

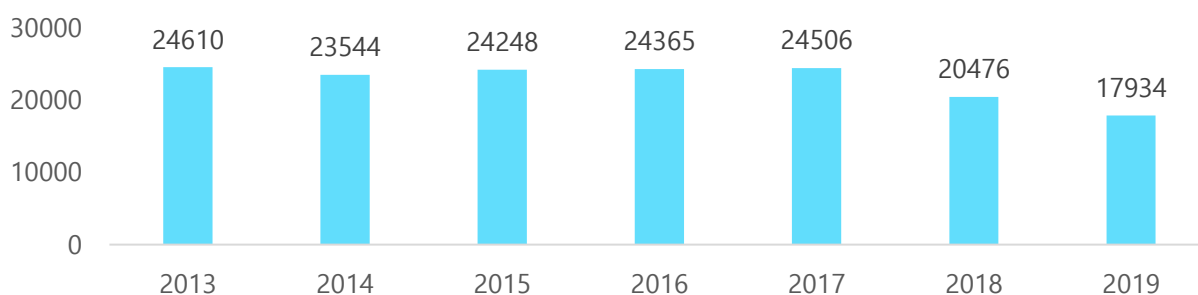
ATTĒLS 34. Ārstu speciālistu prakses vietas

Daugavpils pilsētā 2020. gada septembrī primārās veselības aprūpes pakalpojumus sniedza **59 ģimenes ārsti** (sniedz valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus, un Daugavpils

pilsēta norādīta kā darbības pamatteritorija). 30 no šiem ģimenes ārstiem ir tādi, pie kuriem vēl ir iespējams pierēģistrēties jauniem klientiem⁵².

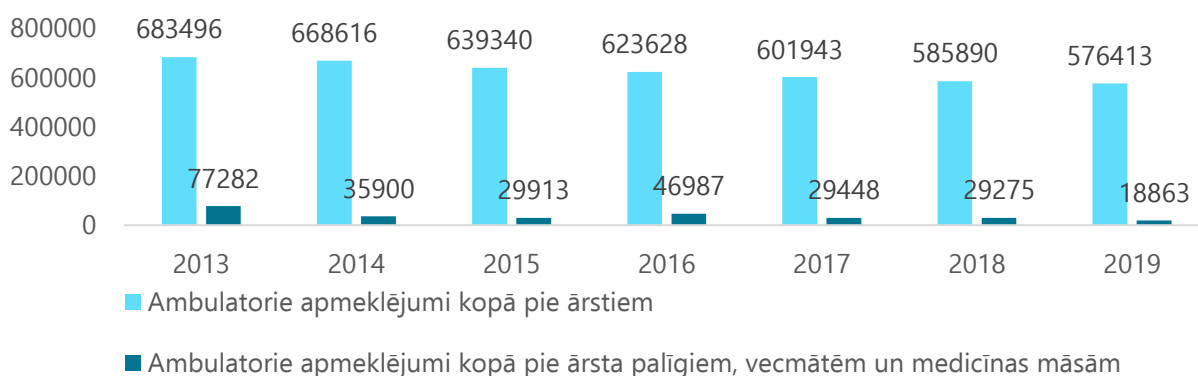
Daugavpils pilsētas teritorijā 2019. gadā darbojās 39 aptiekas. No tām viena bija diennakts aptieka⁵³.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izpildītie izsaukumi pēdējo gadu laikā ir samazinājušies. 2019. gadā kopējais izpildītais izsaukumu skaits bija 17 934, kas ir 21,8 izsaukumi uz 100 iedzīvotājiem. Savukārt, piemēram, 2015. gadā izsaukumu skaits bija 24 248, kas ir 28,1 izsaukums uz 100 iedzīvotājiem⁵⁴. No visiem izsaukumiem 2019. gadā 89,12% klasificēti kā savlaicīgi izpildītie rezultatīvie izsaukumi no visiem izsaukumiem dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos⁵⁵ (Attēls 35).

ATTĒLS 35. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izpildītie izsaukumi Daugavpils pilsētā (SPKC)

Tāpat pēdējos gados turpina samazināties arī **ambulatoro apmeklējumu skaits**⁵⁶ Daugavpils pilsētā pie ārstiem un ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām. 2019. gadā pie ārstiem reģistrēti 576 413 ambulatorie apmeklējumi (no tiem 99% ambulatorās pieņemšanas, bet 1% mājas vizītes). Kopējais ambulatoro apmeklējumu skaits uz vienu iedzīvotāju bijis 7 (Attēls 36).

ATTĒLS 36. Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem un ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām (SPKC)

⁵² [Nacionālais veselības dienests, 2020 \(informācija aktualizēta uz 20.09.2020\)](#)

⁵³ [Zāļu valsts aģentūra, 2019](#)

⁵⁴ [Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izpildītie izsaukumi, 2019, SPKC](#)

⁵⁵ [Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta savlaicīgi izpildīto rezultatīvo izsaukumu īpatsvars no visiem izsaukumiem dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos, SPKC, 2019](#)

⁵⁶ [Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem un ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām, 2019, SPKC](#)

Pirmreizēji reģistrēto ļaundabīgo audzēju gadījumu skaits Daugavpils pilsētā 2017. gadā bija 581, kas ir 692,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Vidēji šis rādītājs ir augstāks par rādītāju Latvijā (2017. gadā tas bija 605,6 gadījumu uz 100 000 iedzīvotājiem). Līdzīga statistika vērojama arī iepriekšējos gados⁵⁷. 2019. gadā no visiem Daugavpilī reģistrētajiem 1337 nāves gadījumiem sadalījumā pa nāves cēloņiem 322 gadījumos kā galvenais cēlonis norādīti audzēji, 746 gadījumos – asinsrites sistēmas slimības, 64 - gremošanas sistēmas slimības, 53 – ārēji nāves cēloņi⁵⁸.

Veselības veicināšanas jomā pašvaldība laika posmā no 2017. gada 5. jūnija līdz 2020. gada 31. maijam īstenoja apjomīgu projektu "[Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Daugavpils pilsētas pašvaldībā](#)". Projekta mērķis ir bijis uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem visiem Daugavpils iedzīvotājiem, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietēja mēroga pasākumus. Projekta galvenās mērķauditorijas ir trūcīgie un maznodrošinātie iedzīvotāji, bezdarbnieki, personas ar invaliditāti, iedzīvotāji, kas vecāki par 54 gadiem, bērni, pārejās riskam pakļautās iedzīvotāju grupas. Tāpat projekta aktivitātēs varēja piedalīties visi pilsētas iedzīvotāji. Projekts sniedza iespēju iedzīvotājiem bez maksas apmeklēt dažādas aktivitātes – sākot ar izglītojošiem pasākumiem par veselību dzīvesveidu un speciālistu lekcijām, beidzot ar vingrošanas nodarbībām, dažādām apmācībām (piemēram, slēpošanas nodarbības sākumskolas un pamatskolas bērniem, peldēt mācīšana sākumskolas bērniem (1.-4. kl.), iedzīvotājiem, kas vecāki par 54 un invalīdiem, u.c. veselību veicinošas aktivitātes).

Viedokļu līderi pauž uzskatu, ka nepietiekami notiek informatīvas kampaņas pusaudžiem par veselību. Izglītības iestādēs būtu veidojama vienota sistēma par veselības jautājumu informētību (veselīgs uzturs, veselīgas aktivitātes, smēķēšana, narkotikas, alkohols, psiholoģija, ķermeņa attīstība u.tml.), iesaistot jaunos ārstus, viedokļu līderus. Būtiski ir plašāk un iesaistošāk informēt izglītības iestāžu audzēkņus par veselīga dzīvesveida svarīgumu un iespējām to piekopt. Nepieciešams organizēt vairāk publiskos pasākumus (regulāri), aktivitātes jauniešiem un citām vecuma grupām, kas veicinātu veselīgu dzīvesveidu (piemēram, Ghetto games u.c. formātos).

Viedokļu līderi secinājuši, ka veselīga dzīvesveida sekmēšanā galvenais ierobežojums ir infrastruktūras pieejamība iedzīvotājiem. Tā ir gan plaša un droša veloinfrastruktūra, gan sporta infrastruktūra iekštelpās un ārtelpās. Nepieciešams attīstīt daudzfunkcionālu infrastruktūru, lai attīstītu veselīga dzīvesveida aktivitātes, un tā būtu piemērota daudzām vecuma grupām. Piemēram, izglītības iestāžu sporta laukumus būtu lietderīgi pa vakariem ļaut izmantot arī pilsētas iedzīvotāju vajadzībām.

Daugavpils pilsētas iedzīvotājiem, kuriem ir piešķirts trūcīgas ģimenes (personas) statuss, atsevišķi dzīvojošām personām ar invaliditāti un maznodrošinātās ģimenes pilngadīgiem ģimenes locekļiem, kas atbilst noteiktajiem kritērijiem, var piešķirt **veselības aprūpes pabalstu**, kas paredzēts dažādiem veselības aprūpes mērķiem (piemēram, medikamentu iegādes izdevumu kompensēšanai).

⁵⁷ [Pirmreizēji reģistrēto ļaundabīgo audzēju gadījumu skaits sadalījumā pa administratīvajām teritorijām, SPKC](#)

⁵⁸ [Mirstība sadalījumā pa galvenajiem nāves cēloņiem, reģioniem, pilsētām un novadiem, SPKC, 2019](#)

2020. gada decembrī NVA vakanču portālā ir informācija par 30 aktuālu **darba sludinājumiem** veselības un sociālā aprūpē Daugavpilī, no tiem SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" meklē 23 ārstus.

Īpaši akcentējams **pašvaldības atbalsts jauno ārstniecības speciālistu piesaistes veicināšanā**. Kopš 2014. gada topošajiem ārstiem pašvaldība piešķir stipendijas, lai tādējādi ieinteresētu ārstus strādāt Daugavpils pilsētas veselības aprūpes iestādēs. 2020. gada pavasarī tika pārskatīta stipendiju piešķiršanas kārtība. No 2015.-2021. gadam Daugavpils pilsētas pašvaldība topošo mediķu atbalstam iztērējusi gandrīz 1 milj. EUR. Tas ir devis pozitīvus rezultātus un stipendijas jau saņem 52 topošie mediķi un jau strādā 30 jaunie speciālisti - 23 mediķi strādā Daugavpils reģionālajā slimnīcā un 7 ārsti Daugavpils Psihoneiroloģiskajā slimnīcā. Sākot ar 2020. gada novembri stipendijas saņems vēl 17 ārsti rezidenti un medicīnas studenti.⁵⁹

2019. gadā SIA "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika" ārstu trūkuma dēļ pārtrauca plānveida profilaktisko darbu ar skolēniem (tas tika īstenots pēdējos 30 gadus), saglabājot tikai plānveida profilaktisko darbu zobu higiēnistu līmenī. Plānveida zobārstniecības higiēniskos pakalpojumus 2019. gadā iestāde veica 470 skolēniem no 15.vidusskolas un 645 bērniem no 16.vidusskolas⁶⁰.

Arī Daugavpils zobārstniecības poliklīnikā ir ļoti nepieciešami jauni zobārsti. It sevišķi trūkst bērnu zobārstu, kā rezultātā ir arī pasliktinājies zobu veselības stāvoklis, jo rindas uz ārstēšanu ilgst 3-4 mēnešus. 2019. un 2020. gadā četri labākie studenti – topošie zobārsti - saņēma atbalstu, ar priekšnosacījumu, ka jānostrādā 10 gadi Daugavpils zobārstniecības poliklīnikā, kur darbu viņi sāks pēc studiju beigām.⁶¹

Kopumā pozitīvi vērtējams fakts, ka līdz 2020. gadam pilsētā ir realizēti **vairāki nozīmīgi projekti veselības jomā:**

- ◇ SIA "Daugavpils bērnu veselības centra" ģimenes ārstu prakšu infrastruktūras attīstība, jaunu veselības aprūpes pakalpojumu ieviešana;
- ◇ SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" medicīnas iekārtu modernizācija;
- ◇ Valsts SIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" ēkas infrastruktūras uzlabošana, materiāltehniskās bāzes modernizācija un inovatīvo metožu ieviešana garīgi slimu personu socializācijas stiprināšanai un veselības veicināšanai;
- ◇ Projekts 2017.-2018.gadā sadarbībā ar Zarasu primārās veselības aprūpes centru "Dzīves kvalitātes uzlabošana caur efektīvu publisko pakalpojumu un administrēšanu", kā rezultātā Daugavpils reģionālā slimnīca aprīkota ar mākslīgās ventilācijas sistēmu, pārnēsājamu tromboelastometrijas sistēmu, portatīvo ventilatoru, video laringoskopu un video intubācijas sistēmu, tādējādi palielinot savu neatliekamās palīdzības kapacitāti;
- ◇ Daugavpils bērnu veselības centrā 2017. gadā tika ieviests jauns pakalpojums – dzirdes pārbaude jaundzimušajiem un zīdaiņiem.

Kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai, kā arī paplašināšanai šajā plānošanas periodā regulāri tika iegādāts mūsdienīgs aprīkojums zobārstniecības poliklīnikai.

⁵⁹ [Pašvaldības stipendijas piešķirtas 17 topošajiem ārstiem \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

⁶⁰ [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

⁶¹ [Daugavpilī mēģina palīdzēt bērnu zobārstniecībai; rindā jāgaida pat 2 gadi \(lsm.lv\)](#)

Kopumā pašvaldības aktivitātes veselības aprūpes un veselības veicināšanas jomā vērtējamas kā mērķtiecīgas.

Viedokļu līderi identificējuši vairākus izaicinājumus veselības aprūpē Daugavpilī. No tiem būtiskākais ir rindas pie ārstiem, to pieejamība (bērnu stomatoloģija, ārsti/speciālisti, ārsti slimnīcā). Akcentēts ģimenes ārstu trūkums, nepietiekoša informācija par praksēm. Lielākais 2020. gada izaicinājums bija infrastruktūras un aprūpes sistēmas pielāgošana Covid-19 vajadzībām. Pozitīvi vērtētas pašvaldības stipendijas rezidentiem un studentiem (augstākās medicīniskās izglītības programmas studentiem). Izteiktas idejas par aktīvāku pilsētas popularizēšanu, lai piesaistītu jaunus ģimenes ārstus, citus veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus.

Aktualitāti nezaudē Covid-19 pandēmijas ietekme, tāpēc arī nākotnē jādome par infektoloģijas programmu pilnveidi. Lielākā mirstība ir no sirds un asinsvadu slimībām, arvien vairāk diagnosticētas onkoloģiskās slimības, tāpēc šo jomu attīstībai veidojamas atsevišķas programmas.

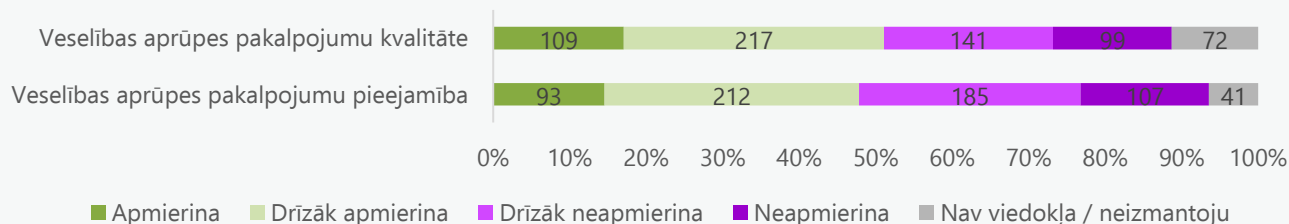
Digitalizācijas būtiskums iezīmējas arī nākamajā attīstības plānošanas periodā, jāuzlabot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana uzla - datu bāzes, integrācija, pierakstu sistēmas, arhīvi utt. Sistēma centralizētiem izmeklējumiem, izrakstiem un nosūtījumiem mazinātu iestāžu noslodzi un novērstu nepamatotas izmeklēšanas, procedūras.

Digitālā transformācija sniedz iespējas datu bāzes integrēt starp dažādām jomām, sekmējot veselības un sociālo jomu sadarbību (trūcīgās personas, veselības aprūpe un operatīva informācijas apmaiņa). Jāturpina infrastruktūras uzlabošana prioritārās veselības aprūpē.

Attīstības programmas izstrādes tematisko darba grupu dalībnieki pauda viedokli, ka prioritāri attīstāmie risinājumi ir IKT jomas attīstība un kompleksa pieeja infrastruktūras pilnveidei veselības aprūpē. Daugavpils Reģionālā slimnīcā jāpilnveido vairākas struktūrvienības ar tehnoloģijām (invazīvās kardioloģijas, perinatālās, paliatīvās aprūpes, rehabilitācijas centru izveide/pilnveide.)

Paredzams, ka sabiedrības novecošanās būtiski ietekmēs pakalpojumu sektoru, it īpaši veselības aprūpi. Tāpēc ļoti svarīgi ir laikus attīstīt infrastruktūru un personālu, kapacitāti, veicināt veselīgu dzīvesveidu visās paaudzēs. Perspektīvā var apsvērt medicīnas tūrisma attīstību Daugavpilī, to kombinējot ar rekreāciju un veselīgu dzīvesveidu pilsētā.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Otra visbiežāk minētā atbilde, uz jautājumi, kādi **pakalpojumi vai iespējas pietrūkst** Daugavpilī, ir veselības aprūpes pakalpojumi.

Veicamie darbi veselības aprūpes jomas pilnveidē:

- Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, ārstu piesaiste (rindas, dažādi ārsti/speciālisti, pakalpojumi apkaimēs);
- Uzlabot veselības aprūpes iestāžu infrastruktūru;
- Atjaunot sanatorijas bāzi Mežciemā pēc Druskininku parauga.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka tikai 42,7% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu veselības aprūpes iestāžu pieejamības nodrošināšanā.

Kā vienu no aktuālākajām problēmām 16% aptaujātie minējuši vajadzību veicināt veselības aprūpes pieejamību (rindas, dažādi ārsti-speciālisti u.c.)

SVID analīze

Stiprās puses

- Plašs veselības aprūpes institūciju tīkls: primārā, sekundārā;
- Ģimenes ārstu pieejamība;
- Daugavpils reģionālā slimnīca kā daudzprofilu reģionālā slimnīca, līdz ar ieviestām jaunām ārstniecības metodēm, lielākā reģionos;
- Uzlabota veselības aprūpes infrastruktūra;
- Pašvaldības stipendijas rezidentiem un studentiem (augstākās medicīniskās izglītības programmas studentiem);
- Labi zobārstniecības pakalpojumi;
- Pilsētā darbojas Daugavpils universitātes medicīnas koledža;

Iespējas

- Ārstniecības programmu Daugavpils reģionālajā slimnīcā nepietiekama sagatavotība, nodrošinājums atbilstīgi aktuālām vajadzībām, nepieciešama to pilnveide ar ārējā finansējuma palīdzību:
 - infektoloģijas programma (nav izveidots infektoloģijas centrs);
 - sirds un asinsvadu slimības ir kļuvušas par nozīmīgu sabiedrības veselības problēmu gan Latvijā, gan Eiropas Savienībā, augsta mirstība;
 - onkoloģiskās saslimšanas, pieaugot iedzīvotāju mūža ilgumam un sabiedrībai novecojot, veselības aprūpei rada lielu slogu;
 - nepieciešams attīstīt labi funkcionējošu dzemdībpalīdzības sniegšanu, izveidojot perinatālās aprūpes centru;
 - hronisko slimību ārstēšanas pilnveide;
 - sabiedrības novecošanās aktualizē veselības aprūpes iestāžu restruktūrizāciju, piemēram, geriatrijas nodaļu izveidi, un specializāciju vecāka gadagājuma cilvēkiem raksturīgo slimību ārstēšanā;
 - attīstīt IT izmantošanu veselības aprūpē - centralizēta izmeklējumu izrakstu/ nosūtījumu bāzes, veselības aprūpes IT savienošana ar sociālā dienesta datu bāzi par personām, kurām ir piešķirts trūcīgas personas statuss;
- Attīstīt e-pakalpojumus, telemedicīnas pakalpojumus;
- ES struktūrfondu līdzekļu piesaiste infrastruktūras modernizācijai un pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanai;

Vājās puses

- Augsti kvalificētu speciālistu trūkums veselības aprūpē; pastāvīgas bāzes trūkums speciālistu apmācībai un sagatavošanai reģionā;
- Garas rindas pie atsevišķiem speciālistiem;
- Garas rindas uz bērnu (bezmaksas) zobārstiem;
- Akūts ārstnieciskā personāla trūkums, it īpaši bērnu speciālistu;
- Paaugstināta medicīnas darbinieku noslodze;
- Nepietiekami attīstīta e-pieraksta sistēma;
- Nepietiekoša iedzīvotāju iesaiste IKT rīku lietošanā, kas saistīti ar veselības aprūpi (e-veselība u.c.);
- Nepietiekama mūsdienīga dzīvojamā fonda pieejamība;
- Augstas klases naktsmitņu trūkums pilsētā medicīnas tūrisma attīstībai;
- Kopumā preventīvie un uz sabiedrības kopējo sociālo labsajūtu vērstie pakalpojumi ir nepietiekoši;
- Latvijā kopumā veselības aprūpes sistēma ir vidēji un maz efektīva, mazāk efektīva nekā visās apkārtējās valstīs. Veselības sistēma Daugavpilī cieš no tām pašām problēmām, kas piemīt arī veselības sistēmai pārējā Latvijas teritorijā;
- Nepietiekošs valsts finansējums Daugavpils reģionālajai slimnīcai;
- Jauno ārstniecības personu nevēlēšanās veidot karjeru Daugavpilī;
- Vienotas uzskaites sistēmas neesamība veselības aprūpes jomā;
- Paliatīvā aprūpe nav pietiekoša kvalitātē.

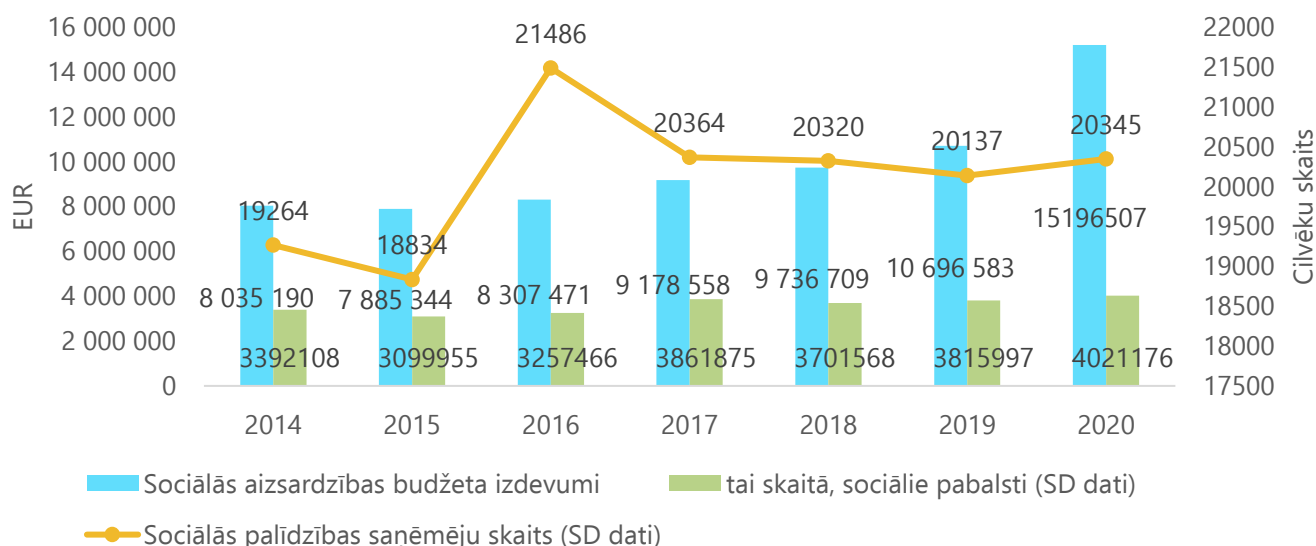
Draudi

- Nacionāla līmeņa atbalsts tautas ataudzes un dzīvildzes uzlabošanai;
- Valsts budžeta palielinājums veselības aprūpes nodrošināšanai un attīstībai (t.sk. medicīnas personāla atalgojumam);
- Personāla kvalifikācijas paaugstināšana un apmācības;
- Kvalitātes celšana veselības aprūpē: sirds/asinsvadu un onkoloģijas "zaļais koridors", retās slimības, mātes un bērnu veselība, infekciju slimības;
- Izvērtēt slimnīcu apvienības izveides iespējas;
- Sekmēt augsti kvalificētu speciālistu piesaisti, apmācību un sagatavošanu reģionā
- Sadarbības pētniecības projekti ar plašāku mācību iestāžu loku, kas specializējas medicīnā;
- Uzlabot paliatīvā aprūpes centra darbību;
- Nodrošināt Daugavpils pilsētas vides pieejamību: vājredzīgajiem cilvēkiem, māmiņām ar ratiņiem, cilvēkiem ar invaliditāti;
- Nodrošināt pilsētas iedzīvotājiem pieejamību sistematizētai informācijai par veselības pakalpojumiem;
- Attīstīt un popularizēt preventīvus uz sabiedrības kopējo sociālo labsajūtu un veselīgu dzīvesveidu vērstus pakalpojumus;
- Veicināt preventīvo veselības aprūpi, t.i. izglītības un veselības veicināšanas pasākumus.
- Nelabvēlīga demogrāfiskā situācija un speciālistu emigrācija uz citām valstīm;
- Nepietiekams finansējums veselības nozarei valsts līmenī;
- Jauno ārstu trūkuma problēma valsts līmenī;
- Iedzīvotāju novecošanās tendence nacionālā līmenī;
- Nepilnīga valsts vienotā NMPD sistēma;
- Nepietiekami nopietna iedzīvotāju attieksme pret savu veselību, pret profilakses pasākumiem un iedzīvotāju nevēlēšanās izprast procesus veselības nozarē– iedzīvotāju informētības līmenis;
- Smagas infekciju slimības, kas viegli izplatās un ietekmē kopējo veselības aprūpes sistēmu;
- Medikamentu cenu pieauguma dinamika un ietekme uz maznodrošināto sabiedrības daļu;
- Nepietiekams atbalsts Covid-19 seku mazināšanai;
- Līdzekļu nepietiekamība slimnīcu apvienības izveidei.

1.7. Sociālie pakalpojumi, palīdzība un drošība

Daugavpils pilsētā sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sniedz Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde **Sociālais dienests**. Iestāde nodrošina sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības administrēšanu, īstenojot Daugavpils pilsētas pašvaldības domes noteikto sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības politiku, kā arī nodrošinot šim mērķim piešķirto pašvaldības budžeta līdzekļu administrēšanu. Dienesta darbība un attīstība tiek organizēta saskaņā ar izstrādāto [iestādes stratēģiju 2018. – 2023. gadam](#).

Sociālās aizsardzības jomas budžeta izdevumi pēdējo septiņu gadu laikā pakāpeniski palielinājušies, 2020. gadā tiem esot par 90% lielākiem salīdzinot ar 2014. gadu. Salīdzinot pašvaldības budžeta izdevumu sociāliem pabalstiem izmaiņas pa gadiem, kopumā redzams, ka tie saglabājas vienmērīgā līmenī, lai gan sociālo palīdzību saņēmušo personu skaits ir bijis mainīgs, taču kopumā ar pieaugošu tendenci. Pārējā budžeta daļa tiek izlietota Sociālā dienesta un tā struktūrvienību uzturēšana, tai skaitā sociālo pakalpojumu sniegšanai (Attēls 37).

ATTĒLS 37. Sociālo palīdzību saņēmušo personu skaits un izdevumi pa gadiem

Sociālā dienesta darbība ir organizēta 3 virzienos:

- 1) **Sociālās palīdzības nodaļa**, kurā ietilpst sociālie darbinieki, sociālās palīdzības organizatori un klientu apkalpošanas operatori;
- 2) **Sociālo pakalpojumu nodaļa**, kurā ietilps **Sociālo pakalpojumu organizēšanas un sociālā darba sektori** (ģimenēm ar bērniem, pilngadīgām personām, personām ar invaliditāti un veciem ļaudīm; asistentu pakalpojumi), **Sociālā māja** un **Sociālo pakalpojumu sniedzēji**:
 - Ģimenes atbalsta centrs / patversme,
 - Grupu dzīvokļi,
 - Sociālā patversme,
 - Nakts patversme,
 - Aprūpes mājās birojs,
 - Dienas aprūpes centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem,
 - Dienas centrs "Saskarsme".
- 3) Dažādi vadības un administratīvie sektori: Speciālists deinstitucionalizācijas procesa īstenošanai (kas pakļauts iestādes vadītāja vietniekam) un vairāki sektori, kas pakļauti

tieši iestādes vadītājam - Vispārējais vadības sektors, Juridiskais sektors, Grāmatvedība, Informācijas un lietvedības sektors, Saimnieciskais sektors.

Sociālais dienests ir pakļauts Daugavpils pilsētas pašvaldībai un atrodas Daugavpils pilsētas domes Sociālo jautājumu komitejas pārraudzībā. Iestādē nodarbināti vairāk kā 195 darbinieku, no kuriem 79 ir sociālā darba speciālisti⁶².

Pašvaldība dažādām iedzīvotāju mērķgrupām pamatā sniedz divu veidu atbalstu:

- ◇ sociālo palīdzību (naudas vai mantiskais pabalsts/atbalsts, kura piešķiršana pamatā balstās uz materiālo resursu novērtēšanu);
- ◇ sociālos pakalpojumus (pasākumu kopums, kas vērsti uz personu funkcionēšanas spēju atjaunošanu/uzlabošanu/uzturēšanu un pamatvajadzību apmierināšanu).

Sociālās palīdzības pabalsti ir vairāku veidu, sākot ar pabalstiem ģimenēm (personām) ar trūcīgo statusu, beidzot ar atbalstu daudzbērnu ģimenēm, pabalstu krīzes situācijā pamatvajadzību nodrošināšanai katastrofu vai stihiskas nelaimes gadījumos un tml. Senioriem tiek kompensēta sabiedriskā transporta izmantošana pilsētas maršrutu autobusos un tramvajos.

Ārkārtējas situācijas laikā 2020.gada pavasarī Sociālais dienests:

- ◇ sadarbībā ar Izglītības pārvaldi marta mēnesī nodrošināja bērniem siltu pusdienu izdali 11 dažādos izdales punktos, pavisam tika izsniegtas 1437 pusdienu porcijas.
- ◇ Aprīļa un maija mēnešos kopā tika izsniegtas 2323 pārtikas pakas vientuļiem un atsevišķi dzīvojošiem pensionāriem un personām ar invaliditāti, kuru ienākumi mēnesī nepārsniedz 200 EUR.

Nodrošināta pakalpojuma pieejamība (veikts iepirkums) bērnu izmitināšanai viesnīcas telpās, ja vecāki saslimuši ar Covid-19 infekciju.

2020.gadā Sociālais dienests iegādājās 2 specializētos autotransportus.

Sociālais dienests 2020. gadā ir uzsācis dalību Interreg Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projektā "Neaizsargāto grupu sociālā iekļaušana Zarasai - Daugavpils pārrobežu reģionā, attīstot integrētu sociālās aprūpes tīklu" ("Social inclusion of vulnerable groups in Zarasai - Daugavpils cross-border region through development of integrated social care network"), No. LLI-550.

Nozīmīgs materiālais atbalsts iedzīvotājiem tika sniegts ārkārtējās situācijas laikā, kad pašvaldība nodrošināja krīzes pabalstu izmaksu 345 personām.

Ārkārtējās situācijas laikā Sociālais dienests ir nodrošinājis epidemioloģisko prasību nodrošināšanu dienestā un tā struktūrvienībās un uzsāka darbinieku un klientu testēšanu uz Covid-19 infekcijas esamību.

Daugavpili attīstīts plašs sociālo pakalpojumu klāsts:

- ◇ Aprūpe mājās;
- ◇ Ģimenes asistenta pakalpojums;
- ◇ Specializētā autotransporta pakalpojumi;
- ◇ Dienas aprūpes centra pakalpojumi;

⁶² Sociālā dienesta darba rezultātu apkopojums par 2020. gadu

- ◇ Specializēto darbnīcu pakalpojumi;
- ◇ Grupu dzīvokļu pakalpojumi;
- ◇ Sociālās patversmes pakalpojumi;
- ◇ Psihologa pakalpojumi.

Klientu skaits Sociālo pakalpojumu organizēšanas un sociālā darba sektoros 2020. gadā bija:

- ◇ *Ģimenes ar bērniem:* 882 ģimenes ar augstu sociālo risku, 44 aizbildņu ģimenes, 58 audžuģimenes, 27 ģimenes asistenta pakalpojumi (ģimenes);
- ◇ *Pilngadīgas personas:* 289 personas;
- ◇ *Personas ar invaliditāti un veci ļaudis:* 2910 personas (šajā sektorā klientu skaits būtiski pieaudzis kopš 2018. gada (2004 personas);
- ◇ *Asistentu pakalpojumi:* 941 klients un 937 asistenti.⁶³

Dienas centra "Saskarsme" klientu skaits 2020. gadā līdz epidemioloģisko drošības pasākumu ieviešanai bija 733 personas – liela daļa no tiem ir seniori, kā arī personas ar I un II grupas invaliditāti. Dienas centrs sniedz daudzveidīgu nodarbību un aktivitāšu klāstu. 2020. gadā sakarā ar ārkārtējās situācijas noteikšanu valstī klientu skaits ir sarucis (95 personas, 53 ģimenes). Savukārt klientu skaits, kas izmantojis Ģimenes atbalsta centra / patversmes pakalpojumus, ir palielinājies (2020. gadā - 95 personas, 53 ģimenes). Sociālajā mājā klientu skaits 2020. gadā bija 208 personas. Aprūpes mājās biroja pakalpojumus 2020. gadā izmantoja 294 personas. Dienas aprūpes centru personām ar garīga rakstura traucējumiem ikdienā apmeklēja 66 pieaugušie. Grupu dzīvokļus izmantoja 17 personas.⁶⁴

Sociālais dienests sekmīgi īsteno dažādas sociālās rehabilitācijas programmas, piemēram, Dienas aprūpes centra personām ar garīga rakstura traucējumiem īstenota Radošu un darba iemaņu attīstīšanās sociālās rehabilitācijas programma "Mēs varam", kuras mērķis ir veicināt šo personu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū.

⁶³ Sociālā dienesta darba rezultātu apkopojums par 2020. gadu

⁶⁴ Sociālā dienesta darba rezultātu apkopojums par 2020. gadu

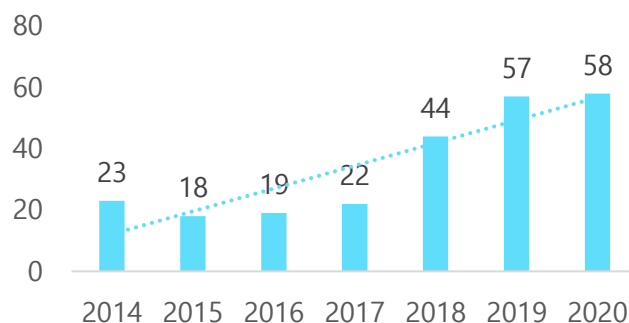
Sociālais dienests piedāvā pakalpojumu [Sociālais taksometrs](#), ko bez maksas var izmantot personas ar invaliditāti transportēšanai pilsētas teritorijā līdz 20 reizēm mēnesī. 2020. gadā pakalpojumu izmantoja 78 personas. Klientu skaits samazinājies sakarā ar valstī izsludināto ārkārtējo situāciju un augstu personu ar invaliditāti miršanas līmeni. Līdz ar to 2020. gadā uz laiku bija pārtraukta pakalpojuma sniegšana.

Daugavpilī 2020.gadā ir trīs **ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas**:

- ◇ Sociālais pakalpojumu centrs bērniem un jauniešiem "Priedīte";
- ◇ VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca", kas sniedz pakalpojumus pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem;
- ◇ Daugavpils pensionāru sociālās apkalpošanas teritoriālais centrs, kas sniedz pakalpojumus pensijas vecuma personām.

Pašvaldības iestādes, kas saistītas ar sociālo aprūpi:

- ◇ **Daugavpils pensionāru sociālās apkalpošanas teritoriālais centrs** - tā uzdevums ir nodrošināt mājokli, pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju pensijas vecuma personām, kuras vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt.
 - 2019.-2020. gadā īstenota Daugavpils pensionāru sociālās apkalpošanas teritoriālā centra ēkas 18.novembra ielā 354V energoefektivitātes paaugstināšana⁶⁵.
 - 2020. gadā uzsākta Daugavpils pensionāru sociālās apkalpošanas teritoriālā centra lielās ēkas 18.novembra ielā 354A siltināšana deinstitucionalizācijas pasākumu ietvaros.
- ◇ **Sociālo pakalpojumu centrs bērniem un jauniešiem "Priedīte"** - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestāde bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem.
 - 2020. gada augustā iestādē Turaidas ielā 36 tika uzsākta divu projektu īstenošana, paaugstinot iestādes ēkas energoefektivitāti un pielāgojot to cilvēkiem ar īpašām vajadzībām deinstitucionalizācijas pasākumu ietvaros.⁶⁶

Pēdējo gadu laikā ievērojami audzis audžuģimeņu skaits Daugavpilī (Attēls 38).

ATTĒLS 38. Audžuģimeņu skaita izmaiņas Daugavpilī

Nakts patversmi (Šaurā ielā 23) regulāri izmanto ~10 cilvēku dienā, taču āra gaisa temperatūrai pazeminoties zem nulles, pakalpojumu izmanto daudz vairāk bezpajumtnieku. Bez naktsmitnes cilvēki šeit var saņemt brokastis un vakariņas, izmantot dušu, kā arī saņemt apģērbu un apavus. Telpās darbojas arī Zupas virtuve, ka izsniedz pusdienas līdzņemšanai

⁶⁵ [Energoefektivitātes paaugstināšana 18.novembra ielā 354V \(daugavpils.lv\)](#)

⁶⁶ [Energoefektivitātes paaugstināšana Turaidas ielā 36 \(daugavpils.lv\)](#)

visiem gribētājiem, 2020. gadā izsniegtas 12891 porcijas. Darbu pilsētas ielās veic pašvaldības policija, kas gandrīz ik dienu saņem izsaukumus, kas saistīti ar bezpajumtniekiem, kā arī veic kopīgus reidus ar patversmes atbildīgajiem darbiniekiem.⁶⁷

Sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzēji Daugavpili shematiski attēloti Attēls 39.

SD Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde "Sociālais dienests"

Sociālo aprūpes pakalpojumu sniedzēji:

1 Klientu apkalpošanas centrs	6 Dienas centrs "Saskarsme"
2 Sociālā māja	7 Dienas aprūpes centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem
3 Nakts patversme	8 Aprūpes mājas birojs
4 Sociālā patversme	9 Grupas dzīvokļi
5 Ģimenes atbalsta centrs/patversme	10 Sociālo pakalpojumu centrs bērniem un jauniešiem "Priedīte"
	11 Daugavpils pensionāru sociālās apkalpošanas teritoriālais centrs

ATTĒLS 39. Sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzēji Daugavpili

Tāpat pašvaldība aktīvi īsteno dažādus **sociāli nozīmīgus projektus**, kuriem ir dažādas mērķgrupas. Piemēram, Latgales Centrālā bibliotēka 2019. gadā īstenoja projektu "Ģimenes digitālo aktivitāšu centru izveide dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē". Projekta rezultātā bibliotēkā tika izveidots Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs.

⁶⁷ [Nakts patversme gatava uzņemt klientus barga sala laikā \(daugavpils.lv\)](http://Nakts-patversme-gatava-uzņemt-klientus-barga-sala-laika-(daugavpils.lv))

Bibliotēka aktīvi organizē dažādu prasmju apguves kursus senioriem (angļu valoda, datorprasmes). Tāpat pašvaldība regulāri īsteno dažādas kultūras aktivitātes, kas paredzētas pilsētā dzīvojošajiem **senioriem**. Piemēram, katru gadu 1.oktobrī tiek atzīmēta Starptautiskā senioru diena. Saskaņā ar iedibināto tradīciju katru gadu 1. oktobrī jebkurš seniors, uzrādot apliecību, var apmeklēt vairākas kultūras iestādes, piemēram, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeju, Daugavpils Māla mākslas centru, Marka Rotko mākslas centru, Latgales zoodārzu vai Šmakovkas muzeju, un apskatīt ekspozīcijas bez maksas⁶⁸.

Deinstitucionalizācijas plāna pasākumi

Deinstitucionalizācijas (DI) process paredz cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem iekļaušanu sabiedrībā un iesaisti darba tirgū, tādējādi veicinot viņu neatkarību un patstāvību. Tostarp tiek radīts plašs pakalpojumu klāsts, lai arī bērni, kas dzīvo sociālās aprūpes centros, varētu augt ģimeniskā vidē un bērni ar funkcionāliem traucējumiem varētu saņemt sociālo aprūpi un rehabilitāciju savā pašvaldībā.

DI pasākumu ieviešana Latgalē tiek organizēta saskaņā ar Latgales plānošanas reģiona Deinstitucionalizācijas plānu 2017.-2020. gadam (DI plāns).

Daugavpilī 2020. gadā kopā ir:

- ◇ 7491 pilngadīgas personas ar invaliditāti, no tiem DI mērķa grupu veido 65 personas – cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem (GRT);
- ◇ 287 bērni ar funkcionāliem traucējumiem (FT) - invaliditāti;
- ◇ 311 bērni atrodas ārpusģimenes aprūpē;
- ◇ 44 aizbildņi un 58 audžuģimenes (2019. gadā – 57 audžuģimenes), bet 35 personas ar bāriņtiesas lēmumu atzītas par adoptētājiem.⁶⁹

Personām ar GRT pieejama aprūpe mājās, krīzes centrs, dienas aprūpes centrs, grupu dzīvokļi un specializētās darbnīcas. Bērniem ar FT pieejama aprūpe mājās, dienas aprūpes centrs, dienas centrs, krīzes centrs, kā arī sociālās rehabilitācijas pakalpojumi. "Atelpas brīža" pakalpojums Daugavpilī pieejams sākot ar 2021. gadu.⁷⁰

Pašvaldībā ir plaša brīvā laika un kultūras aktivitāšu izvēle, kuru pieejamību DI mērķgrupām gan lielā mērā ierobežo vides pieejamība (pieejami ir atsevišķi kultūras infrastruktūras objekti, piemēram, Daugavpils teātris).

⁶⁸ [Daugavpilī nosvinēja starptautisko senioru dienu \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

⁶⁹ Latgales plānošanas reģiona Deinstitucionalizācijas plāns 2017.-2020. gadam un pašvaldības iestādes "Sociālais dienests" aktuālā informācija

⁷⁰ Latgales plānošanas reģiona Deinstitucionalizācijas plāns 2017.-2020. gadam un Sociālā dienesta aktuālā informācija

Lielāko daļu no DI mērķgrupām pieejamajiem pakalpojumiem nodrošina pašvaldības iestādes un to struktūrvienības, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus – valsts SIA, bet sociālās rehabilitācijas pakalpojumus – arī viena biedrība un komercsabiedrība.

DI procesa ietvaros Daugavpilī 2017.-2020. gadā notiek vairāku sabiedrībā balstītus sociālo pakalpojumu izveide:

- 1) Bērni ārpusģimenes aprūpē: ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma izveide – 20 vietu izveide, Komandanta iela 3, Daugavpils. Pakalpojumu plānots izvietot atsevišķā pašvaldības īpašumā esošā divstāvu mājā (pašlaik neizmantota). Ēka tiks pielāgota atbilstoši spēkā esošajām prasībām pakalpojuma sniedzējam;
- 2) Bērni ar funkcionāliem traucējumiem: dienas aprūpes centra izveide ar 20 vietām, Turaidas iela 36, Daugavpils. Pakalpojumus bērniem ar FT paredzēts veidot pašvaldības īpašumā esošā divstāvu ēkā, kurā šobrīd atrodas bērnu nams – patversme "Priedīte". DI ietvaros Bērnu sociālās aprūpes centrs "Priedīte" tika reorganizēts un tika pārtraukta ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma sniegšana esošajā infrastruktūrā. 2021.gada 13.maijā Daugavpils pilsētas domē tika pieņemts lēmums Nr.265 par Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes "Sociālo pakalpojumu centrs bērniem un jauniešiem "Priedīte"" reorganizēšanu, ar 2021.gada 1.jūliju nododot bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma nodrošināšanas funkciju Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādei "Sociālais dienests", izveidojot ģimeniskai videi pietuvinātu bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. Pēc reorganizācijas Bērnu sociālās aprūpes centra "Priedīte" nosaukums tika mainīts uz "Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs "Priedīte".
- 3) Bērni ar funkcionāliem traucējumiem: Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu centra ar 20 vietām izveide - Turaidas iela 36, Daugavpils.
- 4) Bērni ar funkcionāliem traucējumiem: "Atelpas brīža" pakalpojuma ar 6 vietām izveide – Turaidas iela 36, Daugavpils.
- 5) Personas ar garīga rakstura traucējumiem – grupu dzīvokļu ar 12 vietām izveide - 18.novembra iela 354V, Daugavpils.
- 6) Personas ar garīga rakstura traucējumiem – specializēto darbnīcu izveide 27 personām – Arhitektu iela 21, Daugavpils. Specializētās darbnīcas tiks ierīkotas esošajā DAC personām ar GRT.⁷¹

Daugavpilī DI pasākumu īstenošanai projekta ietvaros nepieciešami 1,74 milj. EUR, no kuriem 1,1 milj. (63,16%) EUR ir ERAF finansējums, 0,58 milj. EUR (33,5%) pašvaldības finansējums un 58 tūkst. EUR (3,34%) nacionālais līdzfinansējums⁷². Sākotnēji DI plānā bija paredzēts 85% ERAF finansējums un 15% nacionālais līdzfinansējums.

Viedokļu līderi identificējuši vairākus izaicinājumus sociālā aizsardzībā. Līdzīgi kā citās jomā pašvaldībā arī šeit identificēta nepietiekama IKT un datu bāzu izmantošana sociālajā darbā. Sociālā palīdzībā kā problēmas akcentētas kritēriji atbalsta piešķiršanai un nepietiekams atbalsts senioru aprūpei un rehabilitācijai. Sociālos pakalpojumus - pakalpojumu saņemšanas procedūra, nepietiekamu finansējums sociālam taksometram u.c.

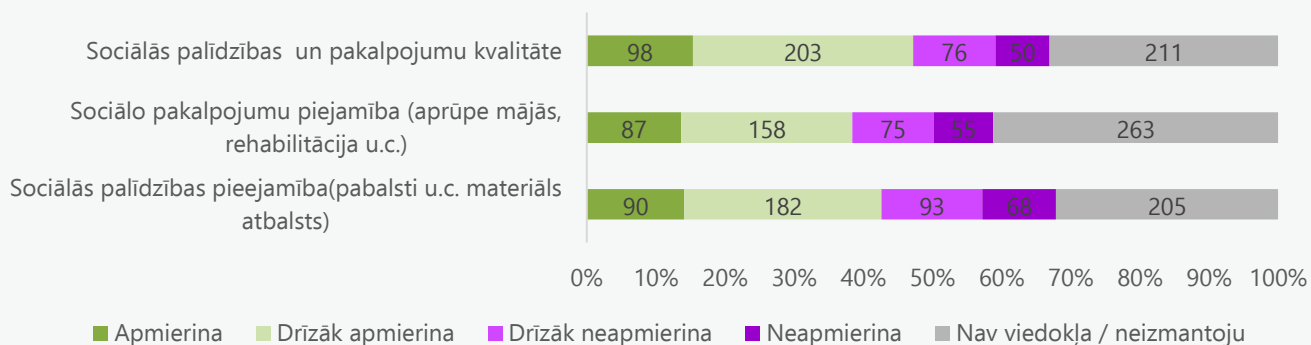
Jomas attīstībā uzsvars jāliek uz klientiem vērstu pakalpojumu sniegšanu un proaktīvu Sociālā dienesta darbu. Svarīga ir senioru atbalsta un aprūpes attīstība, izveidojot sistēmu finansiālam

⁷¹ Latgales plānošanas reģiona Deinstitutionalizācijas plāna 2017.-2020. gadam grozījumi Nr.8

⁷² [Infrastrukturā pielāgošana deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai \(daugavpils.lv\)](#)

atbalstam, sistēmu informācijas apmaiņai, lai, piemēram, nodrošinātu senioru tālākaprūpi pēc izrakstīšanās no slimnīcas tāpēc paplašināma aprūpes nodaļa. Plašāk iesaistāms nevalstiskais sektors, jaunieši brīvprātīgā darba veikšanā.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Kādi **pakalpojumi vai iespējas pietrūkst** Daugavpilī:

- Atbalsts daudz bērnu ģimenēm;
- Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi.

Veicamie darbi jomas pilnveidē:

- Sociālās jomas darba uzlabošana (atbalsts, komunikācija u.c.);

- Sociālo pakalpojumu pilnveide - aprūpes mājās pieejamība;
- Jāuzlabo Sociālā dienesta darbs, kompetence, attieksme, darba laiks;
- Atbalsts daudz bērnu ģimenēm neatkarīgi no ienākumu līmeņa;
- Jaunu ģimeņu, jauno speciālistu piesaiste Daugavpilij.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 37,8% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu sociālās palīdzības, sociālās aprūpes sniegšanā.

SVID analīze

Stiprās puses

- Nodrošināta pamata infrastruktūra un materiāltehniskā bāze sociālo pakalpojumu sniegšanai (Sociālā dienesta un struktūrvienību telpas, automašīnas utt.);
- Sociālajā dienestā ir profesionāli izglītoti darbinieki;
- Notiek regulāri kapacitātes celšanas pasākumi, supervīzijas;
- Daudzveidīgi sociālās palīdzības pabalstu veidi, pietiekams līdzekļu apjoms to nodrošināšanai;
- Pieejams daudzveidīgs sociālo pakalpojumu klāsts;
- Sociālā darba speciālistu pieredze sociālo pakalpojumu sniegšanā;
- Sociālo pakalpojumu sniedzēju laba sadarbība ar citām iesaistītajām pusēm;
- Deinstitutionalizācijas procesa īstenošana, jaunu sociālo pakalpojumu ieviešana;
- Pieejama ilgstoša sociālā aprūpē un citi sociālās aprūpes, rehabilitācijas pakalpojumi;
- Pieejami e-pakalpojumi;
- Regulāra informēšana par aktualitātēm;

Vājās puses

- Netiek nodrošināts pietiekams sociālo pakalpojumu klāsts (aprūpe mājās bērniem ar invaliditāti, jauniešu māja, "atelpas brīdis" pakalpojums u.c.);
- Nepietiekama sociālo aprūpes iestāžu infrastruktūra un materiāltehniskā bāze;
- Sociālo darbinieku zems prestižs, zems atalgojums;
- Nepietiekami cilvēkresursi kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai un savlaicīgai sociālās palīdzības nodrošināšanai;
- Nepietiekami resursi atbalsta pasākumu nodrošināšanai darbiniekiem;
- Daļai klientu zema motivācija uzlabot savu situāciju, nepietiekama vēlme sadarboties sociālo problēmu risināšanā;
- Nepietiekami attīstīta starpinstitucionālā sadarbība ar daļu no sadarbības partneriem;
- Piemērotu telpu trūkums, vides pieejamība;
- Vairākas Sociālā dienesta klientu grupas, kam nav pieeja internetam un trūkst digitālās prasmes;
- Elektronisko sistēmu lietojamība un piekļūstamība;
- Zema aktivitāte e-pakalpojumu izmantošanā;
- Nepietiekami attīstīta sociālā uzņēmējdarbība;

- Sociālais darbs pietuvināts dzīvesvietai – pakalpojumi pieejami apkaimēs;
- Attīstīta sadarbība starp sociālajiem dienestiem un vietējām brīvprātīgo organizācijām, kas vēlas sabiedrībai sniegt sociālo palīdzību;
- Nabadzīgo iedzīvotāju skaits pieaug, taču kopējais sociālo pabalstu saņēmēju personu skaits ir samazinājies;

Iespējas

- Kvalitatīvu alternatīvu sociālo pakalpojumu attīstīšana dažādām sociālā riska grupām (aprūpe mājās bērniem ar invaliditāti, jauniešu māja, "atelpas brīdis" pakalpojums u.c.);
- Attīstīt iedzīvotāju pašpalīdzības un atbalsta grupu pakalpojumus – iespēja pirkt pakalpojumus, iespēja palielināt Sociālā dienesta kapacitāti;
- Veidot sadarbības tīklu starp dažāda veida sociālo pakalpojumu sniedzējiem, NVO;
- Vienotas aizsardzības sistēmas un kopējās datu bāzes izveide sociālās aprūpes jomā;
- Piesaistīt papildus finansējumu sociālo pakalpojumu sniedzēju darbības uzlabošanai un pakalpojumu attīstīšanai (ES struktūrfondi, ziedotāji)
- Ieviest kvalitātes vadības sistēmu, kas nodrošinātu sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu;
- Iespējams ES finansiālais atbalsts sociālo pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai;
- Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšana bērniem ar FT un personām ar GRT;
- Paaugstināt sociālās nozares darbinieku kapacitāti;
- Attīstīt ģimeniskai videi pietuvināta ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma sniegšanas vietas nodrošināšanu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem;
- Stiprināt NVO, nodrošinot apmācības un supervīzijas sociālā darba speciālistiem;
- Attīstīt Daugavpils pansionātu par ģimeniskās sajūtas nacionāla mēroga pansionātu;
- Veikt sociālo aprūpes iestāžu energoefektivitātes paaugstināšanu;
- Īstenot deinstitucionalizācijas pasākumu secīgu turpinājumu (izveidotās infrastruktūras tālākā attīstība);
- Izveidot veselības centru ar rehabilitācijas pakalpojumu pieejamību);

- Trūkst atbalsta attiecībā uz senioru aprūpi un atbalstu (no pensijas jāmaksā par paliatīvo aprūpi un pansionātiem);
- Nepietiekams finansējums speciālā transporta senioriem, invalīdiem nodrošināšanai – liela noslodze, nepilnīga sistēma;
- Nepilnīga IT, datu bāzu izmantošana sociālajā darbā;
- Cilvēkresursu trūkums sociālās jomas darbā;
- Aktivitāšu trūkums nabadzības atrisināšanas un nabadzības riska novēršanas jomā.

Draudi

- Nabadzība ir būtiska problēma un nabadzīgo iedzīvotāju skaits pēdējo piecu gadu laikā ir audzis;
- Iedzīvotāju novecošanās ir problēma starptautiskā līmenī;
- Deinstitucionalizācija, pašvaldības nespēja nodrošināt klienta individuālajām vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumus. Klientu zemā motivācija mainīt savu situāciju, nevēlēšanās sadarboties savu sociālo problēmu risināšanā;
- Sociālā darba speciālistu profesionālā izdegšana, motivācijas trūkums;
- Sociālā darba speciālistu trūkums;
- Piemērotu telpu trūkums – drauds neīstenot pakalpojumu attīstību un izveidi;
- Sociālās un ekonomiskās situācijas pasliktināšanās valstī kopumā, radot lielāku klientu loku;
- Finanšu līdzekļu trūkums pašvaldības budžetā esošo sociālo pabalstu un jaunu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai;
- Nepietiekama un vāja NVO sektora darbība sociālo pakalpojumu jomā;
- Klientu zemā motivācija mainīt savu situāciju, nevēlēšanās sadarboties;
- Klientu "atkarības" izveidošanās no sociālās palīdzības sistēmas;
- Nesabalansēta sociālo pabalstu un nodarbinātības veicināšanas politika, kā rezultātā veidojas „bezdarbnieks” kā dzīvesveida izplatība
- Nodarbinātības politikas neveidošana valstī;
- Daugavpils pilsētas iedzīvotāju skaita samazināšanās;
- Nepilnības sociālo jomu regulējošos normatīvos aktos;
- Sabiedrības sociālā noslaņošanās un sociālās spriedzes pieaugums;
- Iedzīvotāju novecošanās tendence, t.i. augsts pirmspensijas vecuma iedzīvotāju skaits;
- Augsts īpatsvars darbības spējas vecumā esošo ilgstošo sociālās palīdzības saņēmēju skaits, kuriem trūkst motivācijas iesaistīties darba tirgū, kā rezultātā palielinās atkarība no sociāliem pabalstiem.

1.8. Iekļaujoša sabiedrība un atbalsts dažādām iedzīvotāju mērķgrupām

Ģimeņu atbalsta politika

Daugavpils sevi pozicionē kā dzīvei un uzņēmējdarbībai pievilcīgāko vietu Austrumbaltijā. Attiecībā uz ģimenēm draudzīgas vides attīstīšanu jāuzsver, ka pašvaldība pēdējos gados īpaši ieguldījusi būtiskas investīcijas gan pilsētvides attīstībā (t.sk. rotaļu laukumu izveidē), gan izglītības infrastruktūras attīstībā. 2019. gadā tika ieviests jauns ģimeņu atbalsta veids tiem vecākiem, kuri deklarēti Daugavpilī un kuru bērns jau ir sasniedzis 1,5 gadu vecumu - līdzfinansējums bērnu aukļu pakalpojumiem, ikmēnesi kompensējot 140 EUR⁷³.

Detalizēta informācija par Latvijas pašvaldību atbalsta pasākumiem ģimenēm ar bērniem pieejama tīmekļa vietnē www.vietagimenei.lv. [Interaktīvā kartē](#) pieejama informācija par ģimenēm draudzīgām vietām Daugavpilī - aptuveni 200 rotaļlaukumiem.

Pusdienu izmaksas izglītības iestādēs 1.-4.klasē sedz valsts un pašvaldība, savukārt 5.-12.klasē izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Daugavpilī deklarētie pilsētas vispārējas izglītības iestāžu skolēni var izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus par brīvu gan tramvajos, gan autobusos visos maršrutos, bet profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem ir 50% atvieglojumi no braukšanas maksas pilsētas nozīmes maršrutu tīklā.

Dažādas pašvaldības iestādes regulāri rīko dažādas aktivitātes, kas paredzētas tieši ģimenēm. Piemēram, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs katrā mēneša svētdienā rīko Ģimenes dienu, Daugavpils Sporta pārvalde 2019. gada vasarā organizēja Ģimenes sporta dienu Stropu ezera centrālajā pludmalē. Pašvaldība vasarās rīko nometnes, organizē nodarbinātības pasākumus jauniešiem u.c.

Ar katru gadu pilsētā turpina pieaugt daudz bērnu ģimeņu skaits – 2019. gadā tās bija 459 ģimenes⁷⁴. Daudz bērnu ģimenei, deklarētai Daugavpils administratīvajā teritorijā, ir tiesības saņemt atbalstu bērnu ēdināšanas izdevumu segšanai pirmsskolas izglītības iestādēs. Ja viens no vecākiem deklarēties Daugavpils pilsētā, tad ģimenei bērna piedzimšanas gadījumā ir iespēja saņemt vienreizēju atbalstu 500 EUR apmērā. Tāpat pašvaldība daļēji līdzfinansē interešu izglītības iespējas BJC "Jaunība". Pašvaldība uztur Daugavpils Bērnu un jaunatnes sporta skolu, kur visas nodarbības visiem bērniem ir bez maksas.

Kopumā Daugavpils pilsēta var tik uzskatīta par ģimenēm draudzīgu pašvaldību. To apliecina gan 2017., gan 2018. gadā iegūtā 1. vieta deviņu Latvijas republikas pilsētu pašvaldību grupā konkursā "[Ģimenei draudzīgākā pašvaldība](#)".

Kopumā 2020. gada sākumā Daugavpils pilsētā bija **21 920** ģimenes^{75,76}:

- **25%** no tām ir precēta pāra ģimenes, kurās nedzīvo bērni;

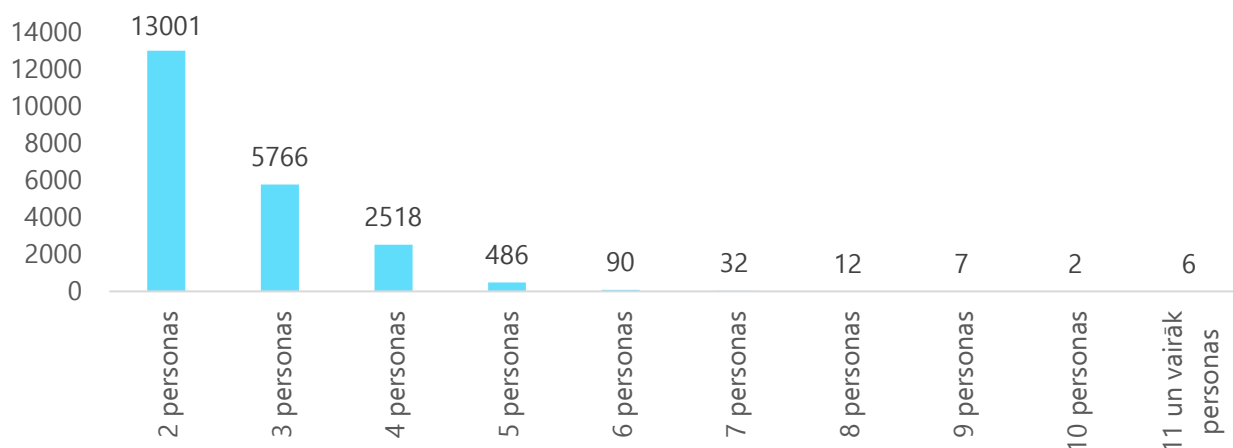
⁷³ [Bērnu aukle kā alternatīva rindā uz bērnudārzu \(daugavpils.lv\)](#)

⁷⁴ [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

⁷⁵ [Ģimenes kodola lielums reģionos, republikas pilsētās un novados 2020. gada sākumā, CSP](#)

⁷⁶ [Ģimenes kodola veids reģionos, republikas pilsētās un novados 2020. gada sākumā, CSP](#)

- **24%** - vientuļās mātes ģimenes, kurās dzīvo vismaz viens bērns, kas nav sasniedzis 25 gadu vecumu;
- **20%** - precēta pāra ģimenes, kurās dzīvo vismaz viens bērns, kas nav sasniedzis 25 gadu vecumu;
- **13%** - vientuļās mātes ģimenes, kur jaunākais dēls/jaunākā meita, kas dzīvo ģimenē, ir 25 gadu vecs/veca vai vecāks/vecāka;
- **7%** - precēta pāra ģimenes, kurās jaunākais dēls/jaunākā meita, kas dzīvo ģimenē, ir 25 gadu vecs/veca vai vecāks/vecāka;
- un pārējās ģimenes.

ATTĒLS 40. Ģimenes kodola lielums Daugavpils pilsētā 2020. gadā (Datu avots: CSP)

Viedokļu līderi pauž uzskatu, ka Daugavpilī ir salīdzinoši neliels atbalsts daudz bērnu ģimenēm un atbalstam vajadzētu būt plašākam un nesaistītam ar ienākumu līmeni kā tas ir pašlaik. Vienlaikus tiek norādīts, ka trūkst vienotas informācijas par atbalstu daudz bērnu ģimenēm, tāpēc pašvaldībai tā būtu jāapkopo un jāpadara plašāk pieejama. Pilsētvidē jādomā par piemērotu infrastruktūru ģimenēm ar bērniem, lai pārvietotos droši pa ietvēm, lai pie lielākiem objektiem, piemēram, lielveikaliem būtu autostāvvietas ģimenēm u.tml. Šādu prasību pašvaldība var noteikt pie jaunu objektu izveides vai pārbūves. Publiskajā ārtelpā kopumā jādomā par drošākas vides izveidi ģimenēm ar bērniem.

Remigrācijas pasākumi

Iedzīvotāju migrācijas saldo 2018. un 2019. gadā bija pozitīvs, un tas nozīmē, ka pēdējos gados uz Daugavpili ir vairāk pārcēlušos iedzīvotāju no Latvijas nekā no citām valstīm emigrējušo. Šādas pārmaiņas, iespējams, ir veicinājuši valstī īstenotie remigrācijas veicināšanas pasākumi. Remigrācija ir iedzīvotāju atgriešanās valstī, no kuras tie emigrējuši (izbraukuši). Remigrācijas politiku īsteno VARAM un plānošanas reģioni ar projektu, piedāvājot visu aktuālo informāciju tīmekļa vietnē www.paps.lv. Projekta ietvaros piecos Latvijas plānošanas reģionos ir izveidots remigrācijas koordinātoru tīkls, kuri sagatavo personalizētu informācijas piedāvājumu atbilstoši potenciālo remigrantu interesēm un palīdz atgriezties Latvijā pēc ilgstošas prombūtnes. Koordinators piedāvā informāciju par:

- ◇ pakalpojumiem ģimenēm ar bērniem (t.sk. izglītība);
- ◇ uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējām;
- ◇ dzīvesvietas iespējām;

- ◇ citiem jautājumiem pašvaldību pakalpojumu jomā.

Kopš 2018. gada arī Daugavpils pilsētas pašvaldība kā viena no pirmajām pilotprojekta ietvaros atbalsta remigrantu atgriešanos.

Potenciālajiem reemigrantiem pilsētā piedāvāti tādi pasākumi kā [bezmaksas ekskursijas](#)

Daugavpils cietoksnī, kuru laikā arī iespējams saņemt praktisku informāciju par uzņēmējdarbības, nodarbinātības un izglītības iespējām Daugavpilī. 2018. gadā pašvaldības pārstāvji piedalījās ikgadējā latviešu kopienu organizāciju Apvienotajā Karalistē [pārstāvju sanāksmē](#) Londonā. 2019. gada nogalē organizēta tiešsaistes konference "Es atgriežos Latgalē". 2020. gada vasarā Daugavpils Inovāciju centra amfiteātrī pasākumu ciklā „Lavka” notika diskusija, kurā par remigrāciju diskutēja jaunie Daugavpils uzņēmēji⁷⁷.

Remigrācijas un depopulācijas jautājumus pašvaldība skatīja starptautiskā sadarbības projektā ["Depopulācija – reģionālo centru izaicinājums"](#) (2018-2020), viens no tā rezultātiem bija Depopulācijas kontroles rīcības plāna izstrāde.

Remigrantiem pieejami projektu konkursi uzņēmējdarbības idejas finansēšanai, ko piedāvā VARAM. Remigranti aicināti piedalīties arī Daugavpils pilsētas pašvaldības grantu konkursā "IMPULSS". 2020. gadā tā [rezultātā pilsētā izveidots](#) skaistumkopšanas un frizieru pakalpojumu salons "Beauty Mafia-Exclusive Hair".

SVID analīze

Stiprās puses

- Sabiedriskā transporta braukšanas maksas atvieglojumi daudz bērnu ģimenēm;
- Jauniešiem no daudz bērnu ģimenēm prioritāte pašvaldības organizētajos vasaras darbos un vasaras nometnēs;
- Bezmaksas ēdināšana skolēniem un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem;
- Atbalsts jaunajām ģimenēm - vienreizējs bērna piedzimšanas pabalsts.

Iespējas

- Pielāgot pieejamu infrastruktūru un vidi personām ar funkcionāliem traucējumiem;
- Veidot atbalsta sistēmu audžuģimenēm un aizbildņiem;
- Atstumtības riska pakļauto personu rehabilitācija un integrācija;
- Ierīkot ceļa marķējumu drošai gājēju pārvietošanās pa stāvlaukumiem.

Vājās puses

- Salīdzinoši neliels atbalsts daudz bērnu ģimenēm;
- Trūkst vienotas informācijas par atbalstu daudz bērnu ģimenēm;
- Trūkst autostāvvietas ģimenēm ar bērniem;
- Nepietiekams audžuģimeņu (arī specializēto audžuģimeņu) skaits.

Draudi

- Nepietiekama starpinstitucionālā sadarbība, informētības trūkums par pieejamiem resursiem, zems audžuģimeņu, aizbildņu skaits.

⁷⁷ "Lavkā" uzņēmējdarbības pieredzē dalījās (r)emigranti, Latgales laiks.lv

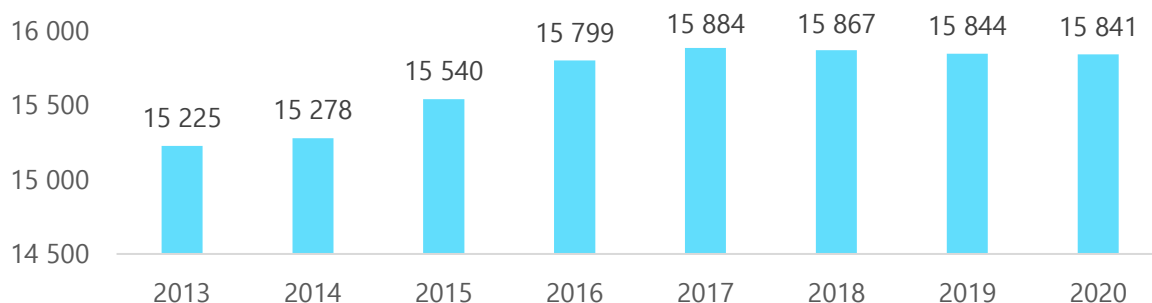
- Pielāgot infrastruktūru cilvēkiem ar funkcionāliem / redzes / dzirdes traucējumiem;
 - Sekmēt speciālo ģimeņu autostāvvietu ierīkošanu
 - Sniegt atbalstu visām daudz bērnu ģimenēm, nevērtējot ienākumu līmeni.
- prestīzs sabiedrībā, specifisku zināšanu trūkums, audzinot bērnu ar īpašām vajadzībām, veselības problēmām.

Jaunatne

Daugavpils pilsētas pašvaldības Jaunatnes nodaļa atbild par jaunatnes politikas īstenošanu pilsētā. Struktūrvienības galvenie uzdevumi ir jaunatnes pasākumu organizēšana un koordinēšana pilsētā; jauniešu neformālās izglītības pasākumu, programmu un projektu īstenošana; pieteikumu ES un citu finanšu instrumentu projektiem jaunatnes politikas jomā izstrādāšana; jauniešu vasaras atpūtas nometņu organizēšana un koordinēšana; jaunatnes nodarbinātības pasākumu organizēšana un koordinēšana; pašvaldībā apstiprināto projektu īstenošana jaunatnes politikas jomā.

Jaunatnes politika Daugavpilī ir mērķēta uz jauniešu līdzdalību, motivāciju un pašiniciatīvu, kas arī ļaus ietekmēt lēmumu pieņemšanu dažādos līmeņos. Informācija tiek izplatīta interesantā un uzmanību piesaistošā formā, kā arī tiek īstenota sadarbība ar izglītības iestādēm – informācijas nodošana, līdzdalība, pasākumu organizēšana u.c. jauniešu integrēšanas pasākumi.

2020. gada sākumā pilsētā vecuma posmā līdz 18 gadiem ir 15 841 bērnu, kas ir par 616 vairāk, salīdzinot ar 2013. gadu. Iedzīvotāji šajā vecuma posmā sastāda sesto daļu no pilsētas iedzīvotājiem (Attēls 41).

ATTĒLS 41. Bērnu skaits Daugavpils pilsētā

Daugavpils pilsētas jaunieši aktīvi iesaistās pasākumu, aktivitāšu plānošanā un apmeklē pilsētas mēroga pasākumus, kurus organizē Jaunatnes nodaļa. Tās organizētie pasākumi veido pozitīvu pilsētas tēlu. Jaunatnes nodaļa 2017. gadā organizēja 46 aktivitātes, kurās piedalījās 2523 dalībnieki un 14102 skatītāji. 2018. gadā Jaunatnes nodaļa organizēja 16 pasākumus, kuri bija paredzēti jauniešiem vecumā no 6 līdz 25 gadiem. Daugavpilī 2019. gada laikā Jaunatnes nodaļa organizēja sešus lielāka mēroga pasākumus, kuros varēja atpūsties bērni un jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem un citas aktivitātes:

- ◇ Bērnu aizsardzības diena – aktīvā atpūta kopā ar ģimeni;
- ◇ Starptautiskais hip-hop kultūras festivāls "Skill Deal" (break dance);
- ◇ Jauniešu festivāls "Artišoks";
- ◇ Zinību dienas ballīte;
- ◇ Piedzīvojumu spēle "Jaunie Latvijas sargi";

◇ Neformālās izglītības Ziemassvētku laboratorijas.

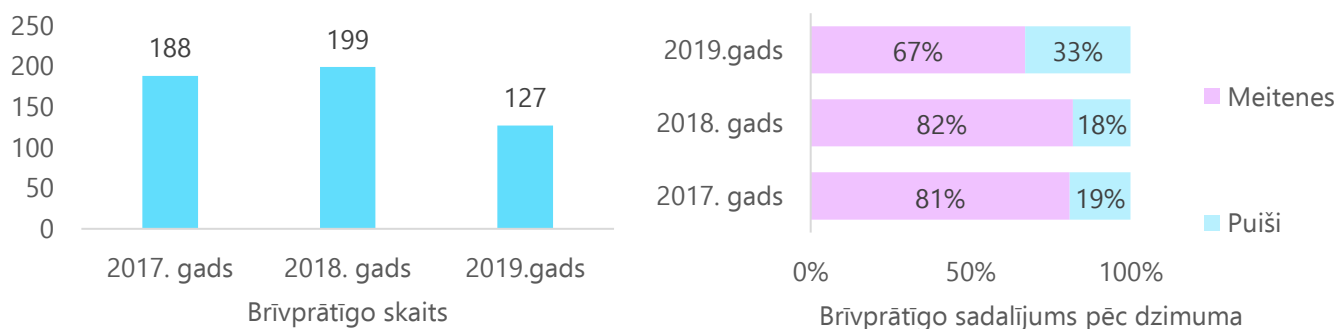
Daugavpils pilsētas pašvaldības Jauniešu nodaļas tīmekļa vietnē, kā arī sociālo tīklu profilos pieejama informācija par iespējām piedalīties dažādos attīstošos un izglītojošos tiešsaistes semināros un diskusijās. Iesaiste dažādos projektos ir svarīgs aspekts, lai jaunieši integrētos sabiedrībā un sniegtu sabiedrisko labumu, kā arī pilnveidotu savas spējas. Lielākie šķēršļi jauniešu līdzdalībā saistīti ar informācijas trūkumu un motivāciju, tāpēc Jaunatnes nodaļa arvien aktīvāk informē jauniešus par viņu iespējām, piemēram, iesaisti projektā "PROTI UN DARI". Būtiski, lai jaunieši uztver piedāvātās iespējas, nevis kā tikai izklaides iespējas, bet arī iedziļinās padziļināti un iedvesmojas jaunām iniciatīvām. Jaunieši pauž viedokli, ka trūkst izpratnes par pilsonisko līdzdalību un kādēļ tajā būtu jāiesaistās bez apbalvošanas vai papildu motivācijas. Jaunieši pauž viedokli, ka jāattīsta jaunatnes darbinieku prasmes un jāceļ viņu kvalifikācija, lai spētu jauniešus gan informēt par iespējām, gan motivēt iesaistīties, gan atbalstīt.

Jaunatnes jomas stiprināšanā nozīmīga loma ir arī BJC "Jaunība", kas apvieno astoņus bērnu klubus, kuros var apgūt interešu izglītību un pavadīt brīvo laiku.

Jauniešu neformālās izglītības centrs

Jaunatnes nodaļa koordinē Jauniešu neformālās izglītības centra (JNIC) darbību. Centra pamatideja ir radīt iespēju jauniešiem iesaistīties jebkurā no pilsētā atrodamo jauniešu organizāciju darbībā neformālo izglītības programmu ietvaros.⁷⁸

Jaunatnes nodaļa organizē, popularizē un atbalsta Daugavpils **pašvaldībā brīvprātīgo darbu**. Jaunieši tiek uzskaitīti Jaunatnes nodaļā (Attēls 42) un aktīvi piedalās pasākumu organizēšanā, norisē un iegūst jaunas iemaņas, zināšanas un darba pieredzi. Lielākā daļa brīvprātīgo ir skolēni. Galvenie informācijas avoti par brīvprātīgo darbu ir draugi un ģimene, otrajā vietā ir sociālie tīkli, jaunatnes nodaļas tīmekļa vietne www.jaunatne.daugavpils.lv un www.brivpratigie.lv.

ATTĒLS 42. Brīvprātīgo skaits Daugavpils pilsētā

⁷⁸ [Daugavpils pilsētas pašvaldības Jaunatnes nodaļa](#)

2019. gadā Jaunatnes nodaļā 127 brīvprātīgie aktīvi piedalījās pasākumu organizēšanā, norisē un ieguva jaunas iemaņas, zināšanas un darba pieredzi. No kopējā brīvprātīgo skaita 67% bija puisi, bet 33% meitenes. Visvairāk brīvprātīgo piedalījās pasākuma "Artišoks 2019" organizēšanā – 50 jaunieši. Katru gadu notiek aktīvāko brīvprātīgo godināšanas pasākums. Arī 2020. gada 5. decembrī Starptautiskajā Brīvprātīgo dienā, Jaunatnes nodaļas Facebook lapā norisinājās brīvprātīgo godināšanas pasākums "Brīvs un prātīgs 2020", kura laikā tika godināti 67 aktīvākie un labākie brīvprātīgā darba veicēji (Attēls 43).

ATTĒLS 43. Brīvprātīgo godināšanas pasākums 2020. gadā JNIC sadarbojas ar vairāk kā 25 biedrībām, kas realizē neformālās izglītības programmas. JNIC sadarbības partneri redzami Attēls 44.

Sadarbības organizācijas piedalās pašvaldības, Jaunatnes nodaļas, JNIC un citos pasākumos, sniedz jauniešiem jaunu pieredzi un maina ierasto vidi. Organizācijas lielākoties piedalās pilsētas svētku programmā, Zinību dienas pasākumā, kā arī jauniešu festivālā "Artišoks". Visaktīvāk pasākumos no sadarbības organizācijām piedalās "Vivat", "Kultūras klubs", "Latgales dizains", "Latgales džeza klubs", "Elegance", "Mits", "Mārīte Art", "IIC Dino", "Dinaburg", "Benefiss", "Robeža", "M&Y", "Temp Art" u.c.

Jauniešu dome

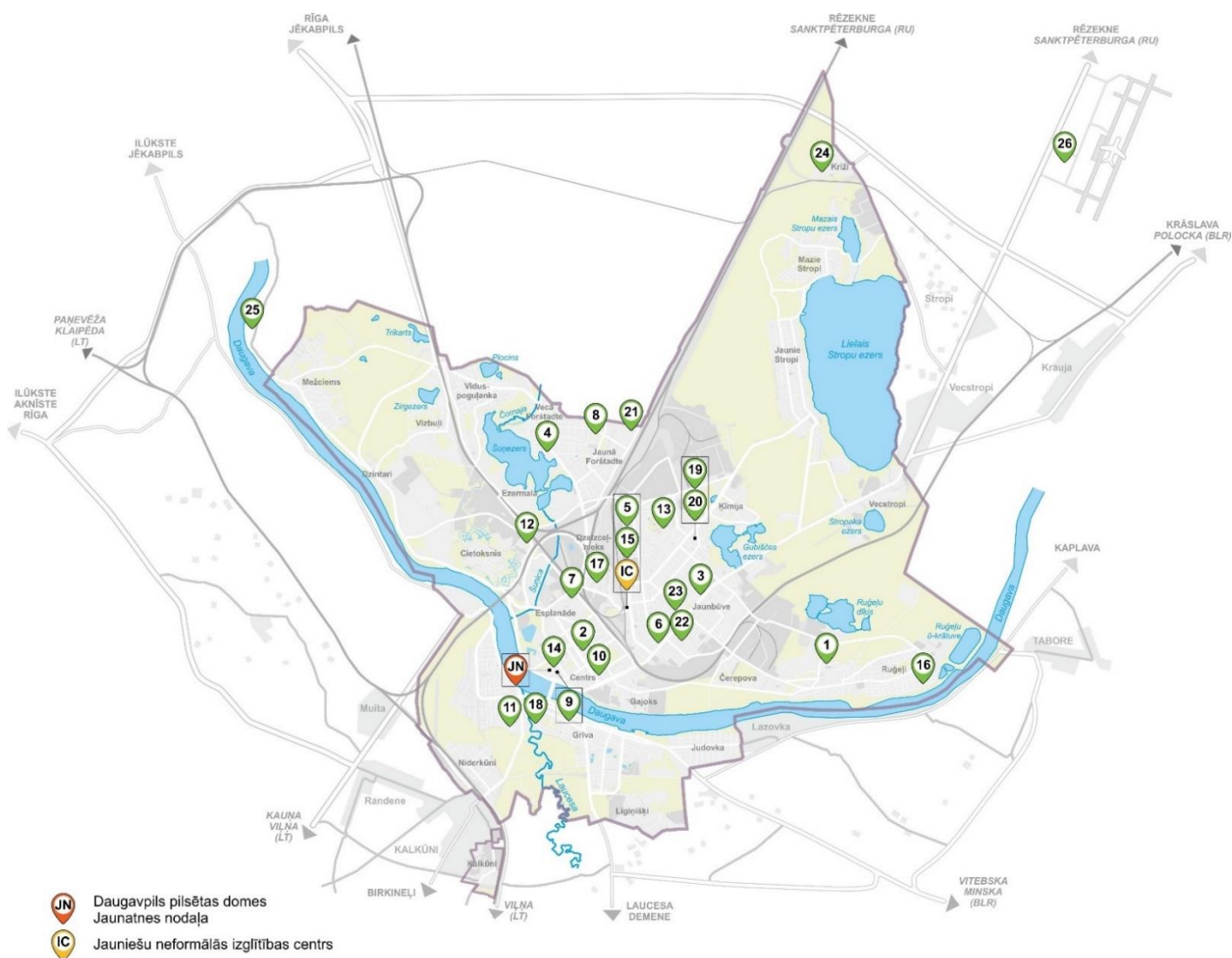
Jauniešu domes mērķis ir nodrošināt Daugavpils pilsētas jaunatnes interešu pārstāvniecību un vajadzību aizstāvību, kā arī sekmēt pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni, veicināt jauniešu personīgo izaugsmi un pilntiesīgu līdzdalību sociālajā, politiskajā un kultūras jomā – vietējā, valsts un starptautiskā mērogā. 2019. gadā Jauniešu domē darbojās 19 jaunieši. 2020. gadā domes sastāvā bija 8 jaunieši.

Bērnu un jauniešu vasaras nometnes

Jaunatnes nodaļa organizē bērnu un jauniešu nometnes vasaras laikā, izmantojot skolu infrastruktūru. To mērķis ir veicināt bērnu fizisko un intelektuālo attīstību. Nometnes notiek no plkst. 8-17, nodrošinot trīs ēdienreizes, kas ir izdevīgi strādājošiem bērnu vecākiem. Dalībnieki tiek sadalīti grupās, ņemot vērā bērnu vecumu, un kopumā sniedz iespēju lietderīgi pavadīt brīvo laiku vasarā, apgūstot jaunas iemaņas, prasmes. 2019. gadā vasaras laikā tika organizētas 19 nometnes, kuras varēja apmeklēt 880 bērni un jaunieši.

TABULA 11. Jaunatnes nodaļas organizēto nometņu un dalībnieku skaits

Gads	Organizēto nometņu skaits	Dalībnieku skaits
2017.	18	890 (vecumā 6-15 gadiem)
2018.	19	870 (vecumā 6-15 gadiem)
2019.	19	880 (vecumā 6-19 gadiem)

Jauniešu neformālās izglītības centra sadarbības partneri:

1 Bērnu un jauniešu centrs "Jaunība" (Teātra studija)	14 Biedrība "Vēsturiskās rekonstrukcijas centrs "DINABURG""
2 Biedrība "Zilās Debesis"	15 Biedrība "Fresh juice"
3 Biedrība "Cirka un deju studija "VIVAT""	16 Biedrība "Latgales Dizaina Biedrība" iestāde
4 Biedrība "Bijarda klubs "Daugavpils Cluster""	17 Biedrība "Deju šova grupa ELEGANCE"
5 Biedrība "Vēsturiskās modelēšanas klubs "Robeža""	18 Biedrība "Street spirit"
6 Biedrība "Kāpēc 5"	19 Biedrība "Mākslas un Informācijas Tehnoloģiju savienība"
7 Biedrība "M&Y"	20 Biedrība "Labdarības fonds "Dāvā ēdienu""
8 Biedrība "Kultūras klubs"	21 Biedrība "MāriteArt"
9 Biedrība "Latgales taekwondo centrs JITAE"	22 Biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts" Latvijas Sarkanā Krusta Daugavpils pilsētas komitejas Jaunatnes nodaļa
10 Biedrība "Rāmi"	23 Biedrība "D-Pro DJ'S School"
11 Biedrība "IIC DINO"	24 Biedrība "Uguns šova studija"
12 Biedrība "Latgales džeza klubs-studija"	25 Biedrība "TempART"
13 Biedrība "Jaunatnes sporta biedrība "Ielu vingrošana""	26 Biedrība "Benefiss"

ATTĒLS 44. Daugavpils Jauniešu neformālās izglītības centra sadarbības partneri

Jauniešu vasaras nodarbinātības programmas

Nodarbinātības valsts aģentūras dati liecina, ka jauniešu bezdarba līmenis ikgadēji samazinās, tikai 2019. gadā tas bija palielinājies par 0,83%. Jaunieši ir tā sabiedrības daļa, kas aktīvāk dodas darba meklējumos gan galvaspilsētā, gan arī ārzemēs. Pašvaldība piedāvā plašu kultūras un

aktīvās atpūtas pasākumu klāstu, kā arī atbilstošas infrastruktūras attīstībai, lai padarītu Daugavpili draudzīgāku un labvēlīgāku ģimenēm ar bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem. To pierāda 2017. un 2018. gadā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) rīkotajā konkursā "Ģimenei draudzīga pašvaldība" republikas nozīmes pilsētu pašvaldību grupā iegūtā Daugavpils uzvara.

Lai jauniešiem vecuma grupā līdz 18 gadiem nerastos vēlme pēc skolas beigšanas doties studēt kaut citur, ir regulāri jāattīsta jauniešiem piemērota dzīves vide un jāattīsta vēl vairāk augstākās izglītības iespējas pilsētā, jāsniedz atbalsts pilsētas augstskolu attīstībā. Jauno, aktuālo un pieprasīto studiju programmu ieviešana profesionālās un augstākās izglītības iestādēs ir nepieciešama, lai veicinātu tās konkurētspējas pieaugumu un piesaistītu lielāku studējošo skaitu.⁷⁹

Daugavpilieši uzskata, ka vietējiem jauniešiem vairāk jāpaliek studēt Daugavpilī. Drīzāk jādomā, kā panākt, ka pēc izglītības iegūšanas jaunieši atgriežas pilsētā, jo tā ir iespējams iegūt vēl lielāku pievienoto vērtību.

Pašvaldības organizētās Jauniešu vasaras nodarbinātības programmas mērķis ir veicināt Daugavpils pilsētas 13-19 gadus veco jauniešu nodarbinātību vasaras brīvlaikā, sniedzot iespēju attīstīt praktiskā darba iemaņas, rast izpratni par profesijām un gūt pirmo darba pieredzi. Šī programma darbojas 3 mēnešus – jūnijā, jūlijā un augustā, un jauniešiem ir iespēja strādāt 10 darba dienas. 2016. gadā vasarā tika nodarbināti 1085 jaunieši, savukārt 2020. gadā 1239 jaunieši.

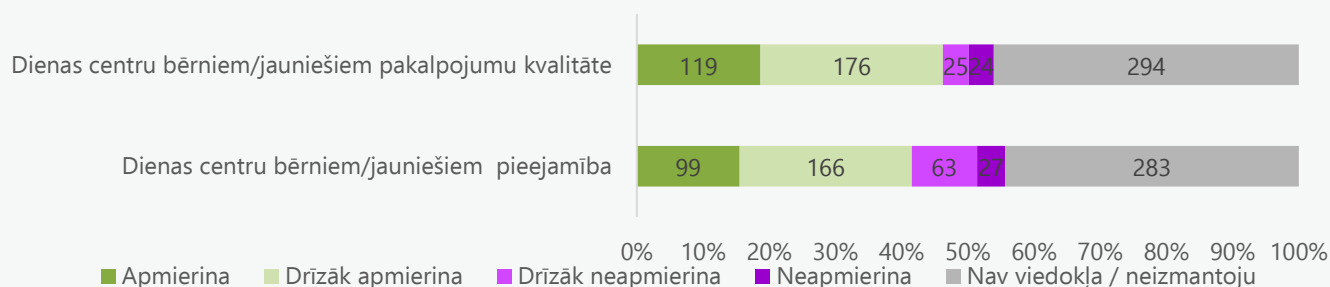
Jaunatnes nodaļa sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru īsteno pasākumu "Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs". Pasākumā var piedalīties skolēni vecumā no 15 līdz 20 gadiem (ieskaitot), kuri mācās un turpina mācības vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs nākamajā mācību gadā. Daugavpils pilsētas pašvaldība vasaras brīvlaika mēnešos pašvaldības iestādēs bija izveidojusi 79 darba vietas skolēniem. 2019. gada vasarā jūnijā tika nodarbināti 26 skolēni, jūlijā – 26 skolēni, augustā – 27 skolēni.

Pieteikšanās vasaras nodarbinātībai un citiem līdzdalības pasākumiem notiek ne tikai klātienē, bet arī elektroniski. Lielākā daļa pieejamo pakalpojumu, ko sniedz Jaunatnes nodaļa, ir pieejami arī kā e-pakalpojums.

Jaunatnes nodaļa īsteno dalību projektā "**PROTI un DARI!**", kura mērķis ir attīstīt jauniešu mērķa grupas prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā, tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara, nodarbinātībā, NVA vai VIAA īstenotajos Jauniešu garantijas projektu pasākumos vai NVA īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā. Projektā katram dalībniekam tiek izstrādāta individuālā pasākumu programma, balstoties uz interesēm, iespējamajiem attīstības virzieniem un vajadzībām. 2019. gadā projektā no Daugavpils iesaistīti 13 jaunieši.

⁷⁹ [Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2014.-2020. gadam Ieviešanas uzraudzības pārskats 2014-2020](#)

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Kādi pakalpojumi vai iespējas pietrūkst Daugavpilī: **Veicamie darbi** jaunatnes jomas pilnveidē:

Daugavpilī:

- Jauniešiem pieejamas izklaides vietas, aktivitātes;
- Jauniešu centrs.

- Jauniešu mājas izveide, jauniešu centru pieejamība apkaimēs;
- Jauniešu bezdarba mazināšana;
- Projekti, atbalsta pasākumi jauniešu noturēšanai Daugavpilī.

Tematiskās darba grupas rezultāti

Izaicinājumi, problēmas:

- Mūsdienīgs bērnu un jauniešu klubu tehniskais nodrošinājums mikrorajonos;
- Jauniešu centra trūkums;
- Nepietiekoši attīstīt infrastruktūra jauniešiem (pārsvārā rotaļlaukumi pilsētā ir bērniem).

SVID analīze

Stiprās puses

- Augsta dzīves kvalitāte jaunajām un daudz bērnu ģimenēm;
- Realizētas jauniešu iniciatīvas, kas veicina piederības sajūtu pilsētai un talantīgu cilvēku saglabāšanu;
- Jauniešiem no daudz bērnu ģimenēm prioritāte pašvaldības organizētajos vasaras darbos un vasaras nometnēs;
- Dažādi atbalsta pasākumi – jauniešu nodarbinātības programma, jauniešu dome, bērnu nometnes, brīvprātīgais darbs utt.;
- Jauniešu darbība un pašiniciatīvu projektu īstenošana;
- Aktīva Daugavpils pilsētas pašvaldības Jaunatnes nodaļas darbība;
- Aktīva Bērnu un jauniešu centra "Jaunība" un bērnu klubu darbība;
- Pieejamas aktivitātes apkaimēs.

Iespējas

- Atbalsta iespējas jaunajām un daudz bērnu ģimenēm
- Atbalsta iespējas jauniešiem
- Daudzpusīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas ģimenēm un jauniešiem
- Sadarboties ar darba devējiem izglītības iestādēm, piesaistot jauniešus darba vietām, piedāvājot praksi mācību laikā u.tml.

Vājās puses

- Nepietiekama jauniešu interese un piederības sajūta pilsētā;
- Nepietiekama daugavpīliešu vēlme radīt bērnus pilsētā;
- Trūkst mūsdienīga jauniešu centra;
- Nepietiekami mūsdienīgs bērnu un jauniešu klubu tehniskais nodrošinājums apkaimēs;
- Bērnu, jauniešu motivācijas trūkums, ātra interešu maiņa;
- Talantīgo jauniešu aizplūšana uz Rīgu, ārzemēm (studijas) - veidojas paaudžu plaisa, grūti jauniešus virzīt uz augstiem sasniegumiem;
- Trūkst mūsdienīga bērnu un jauniešu klubu tehniskais nodrošinājums mikrorajonos;
- Nepietiekama pašreiz neaktīvo jauniešu iesaistīšanās organizācijās, iniciatīvu grupās un pasākumos, kā arī lēmumu pieņemšanas procesos pašvaldībā;
- Trūkst jauniešiem piemērota aktīvās atpūtas, sporta infrastruktūra, lielākoties apkaimēs uzsvars uz bērnu rotaļlaukumiem;
- Trūkst atpūtas un izklaides iespējas.

Draudi

- Iedzīvotāju emigrācija uz citām pilsētām un valstīm;
- Nepietiekošs valsts atbalsts bērnu radišanai un dzimstības veicināšanai;

- Piesaistīt apkārtnējo pašvaldību jauniešus aktīvai darbībai
- Plašāk iesaistīt pilsētas jauniešus, kuri nedarbojas jauniešu centros, biedrībās, brīvprātīgajā darbā u.tml.
- Izstrādāt atbalsta pasākumus jauniešu noturēšanai pilsētā
- Izveidot jauniešu centru, piesaistīt ārējo finansējumu
- Attīstīt infrastruktūru jauniešiem, t.sk. aktīvās atpūtas, brīvā laika pavadīšanas
- Izveidot jaunas atpūtas un izklaides vietas jauniešiem
- Organizēt vairāk publiskos pasākumus, aktivitātes, kas veicinātu veselīgu dzīvesveidu (piemēram, līdzīgi Ghetto games u.c.);
- Nepieciešams rīkot pasākumus, ar mērķi izrunāt jautājumus, kas skar pubertāti, jauniešu veselību u.tml., uzaicinot vieslektoros, pasniedzot informāciju inovatīvi, interaktīvi.
- Nepietiekams ārējā finansējuma atbalsta īpatsvars jaunatnes jomai;
- Turpinās bērnu un jauniešu skaita samazināšanās.

Sabiedrības integrācija

Integrācijas politikas nolūks ir radīt priekšnoteikumus, kuros Latvijas iedzīvotājiem ir iespēja sadarboties kopīgu mērķu labā, veidojot sabiedrību, kurā ikviens jūtas droši un spēj attīstīt savus talantus, strādāt un mācīties, kopīgi radot bagātāku kultūras vidi. Sociālās saiknes, viedokļu apmaiņa un starpkultūru dialogs ir pamats kopā dzīvošanai. Integrācijas kontekstā būtiska loma ir valsts valodas zināšanām un kultūras tradīciju saglabāšanai.

Nacionālā līmenī par sabiedrības integrācijas politikas veidošanu atbildīga Kultūras ministrija. Galvenais plānošanas dokuments ir Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes 2012.-2018. gadam, kuru īstenošanai ir attiecīgi plāni ik pa diviem gadu periodam. Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas īstenošanas plāns 2019.-2020.gadam paredz izveidot jaunu pieeju integrācijas politikas plānošanā, pārraudzībā un ieviešanā. Lielāks uzsvars likts uz Latgales reģionu. Īstenoti tādi pasākumi kā atbalsta pasākumi latgaliskās vides stiprināšanai, mazākumtautību kultūras festivāls, finansēta latviešu valodas apguve, sniegts atbalsts Latgales reģionālajiem un vietējiem komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem u.c. Pašlaik izstrādē ir Saldedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādnes 2021. – 2027.gadam. Sabiedrības integrācijas fonds administrē valsts budžeta apakšprogrammas sabiedrības integrācijas jomā.

Daudznacionālais pilsētas iedzīvotāju sastāvs (48,3% ir krievu tautības, 20,5% latviešu, 13,1% poļu, 7,5% baltkrievu, 2,0% ukraiņu u.c.) nozīmē dažādas intereses, vajadzības, vērtības un tradīcijas starp dažādām iedzīvotāju grupām.⁸⁰

Lai gan valsts oficiālā valoda ir latviešu valoda, Daugavpilī starp iedzīvotājiem biežāk lietotā ir krievu valoda. Pašvaldība un valsts iestādes darbu veic latviešu valodā un arī informē iedzīvotāju latviešu valodā. Vienīgais medijs Daugavpilī, kas iedzīvotājus informē pamatā latviešu valodā ir

⁸⁰ [Centrālā statistikas pārvalde](#)

laikraksts "Latgales laiks", savukārt krieviski iedzīvotājus informē vairāki mediji – "Наша газета", "Наш город", "Grani". Līdzīga situācija vērojama attiecībā uz televīziju - krievvalodīgie iedzīvotāji lielākoties patērē Krievijas mediju saturu gan valodas, gan satura, gan pieejamības dēļ. Problēmu iezīmē arī līdzšinējā izglītības sistēma – Daugavpilī daudzās izglītības iestādēs mācību process notiek bilingvāli, kas nozīmē ka daļa mācību satura tiek apgūts krievu valodā, daļa – latviešu valodā, bet agrāk – tikai krievu valodā.

Lai gan pašvaldībai nav izstrādāta stratēģija sabiedrības integrācijas jautājumos, tā īsteno dažādas aktivitātes, kas vērstas uz sabiedrības integrāciju.

Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde regulāri organizē iedzīvotājiem **bezmaksas latviešu valodas kursus**. Prioritāte dalībaiursos tiek dota tiem iedzīvotājiem, kuri pirms tam nav apmeklējuši bezmaksas kursus, kuriem latviešu valodas kursi nepieciešami Latvijas republikas pilsonības iegūšanai, valsts valodas prasmes līmeņa iegūšanai vai paaugstināšanai un remigrantiem. 2020. gadā iespēja piedalīties šajosursos piedāvāta 300 iedzīvotājiem⁸¹.

Laika posmā no 2017. gada līdz 2019. gadam pašvaldība īstenojusi **starptautisku projektu** "Demokrātiskās iesaistīšanās un sabiedriskās līdzdalības veicināšana" ("WIR"). Viens no projekta mērķiem bijis iegūt zināšanas par ES pieeju attiecībā uz visu līmeņu sociālo grupu pārstāvju integrāciju, kā arī palielināt pilsoniskās līdzdalības līmeni. Savukārt citā starptautiskā partnerības projektā "Nabadzība pilsētās", kas īstenots laika posmā no 2015. līdz 2018. gadam, uzmanība pievērsta uz pilsētas reģenerācijai nelabvēlīgajos rajonos un sociālekonomiskai cilvēku no apkaimēm integrācijā citā vidē. Laika posmā no 2017. līdz 2019. gadam īstenots arī starptautisks projekts "ES pilsētu digitālās stratēģijas imigrantu integrācijai".

Daugavpils universitātē ar Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu 2014.-2017. gadā īstenoti vairāki projekti:

- ◇ "Latviešu valodas kursi pieaugušajiem Piederīgs Latvijai!";
- ◇ "Latviešu valodas un Latvijas kultūras kanona integrēta apguve mazākumtautību pārstāvjiem un nepilsoņiem Būsim pazīstami: Latvijas Kultūras kanons";
- ◇ "Vasaras nometne Latvijas un diasporas bērniem „Stāsti par Latviju”;
- ◇ "Vasaras nometne Latvijas un diasporas bērniem „Ar saknēm Latvijā”.

Integrācijas jautājumi regulāri tiek aktualizēti arī **pilsētas izglītības iestādēs**. Piemēram, vairums pašvaldības izglītības iestāžu ikgadēji iesaistās ar dažādiem pasākumiem Starptautisko dzimtās valodas dienā, lai uzsvērtu valodu un kultūru daudzveidību, veicinātu sabiedrības saliedētību, toleranci un starpkultūru dialogu. Tāpat pašvaldība regulāri organizē dažādas **kultūras aktivitātes**, kuras popularizē kultūru daudzveidību un sekmē sabiedrības integrāciju. Piemēram, ikgadēji tiek organizētas Slāvu kultūras dienas. Par tradīciju kļuvis Starptautiskais tautas kultūras festivāls "Baltkrievu gadatirgus Daugavpilī". Integrācijas jautājumiem pievēršas arī NVO sektors. Piemēram, 2018. gadā biedrība "ERFOLG" organizēja integrācijas kursus, kuru mērķis bija sniegt apmācāmiem aktuālu un noderīgu informāciju par Latvijas valsti, kura palīdzēs kursu dalībniekiem veiksmīgāk dzīvot Latvijā.

⁸¹ [Latviešu valodas kursi iedzīvotājiem \(daugavpils.lv\)](http://latviešu.valodas.kursi.iedzivotajiem.daugavpils.lv)

Pašvaldības ikgadēji rīkotā sabiedrisko organizāciju atbalsta konkursā viens no finansējuma piešķiršanas projektiem kritērijiem ir veicināt sabiedrības integrācijas procesus Daugavpils pilsētas pašvaldībā.

Starp aktīvākajām nevalstiskajām organizācijām Daugavpilī, nozīmīgu daļu ieņem dažādas nacionālās biedrības – Latviešu biedrība, Baltkrievu kultūrizglītības biedrība "Uzdim", Krievu nacionālās kultūras biedrība, Lietuviešu kultūras biedrība "Rasa", Romu biedrība "Nēvo Drom D", Ukrainu kultūrizglītības biedrība "Mrija", Vāciešu biedrība "ERFLOG", Latvijas Poļu savienības Daugavpils nodaļa "Promieņ", Tatāru nacionālās kultūras biedrība "VATAN" u.c. (Attēls 13., Attēls 32).

Lai gan sabiedrības integrācija nozīmē dažādu grupu un individu savstarpēju saprašanos un sadarbību kopīgas valsts ietvaros, līdz šim vairāk liekot uzsvāru uz nacionālo un valodas aspektu, izaicinājumi būtu skatāmi plašāk. Kā veidot sociāli iekļaujošu vidi dažādām minoritātēm, neaizsargātām sabiedrības grupām, mazināt diskrimināciju, sekmēt dzimumu līdztiesību. Piemēram, 2007.-2013. gada plānošanas periodā Daugavpilī tika īstenots projekts nepilngadīgo grūtnieču no sociālā riska ģimenēm integrācijai sabiedrībā. Daugavpils pilsētas izglītības pārvaldes paspārnē izveidots Daugavpils Iekļaujošas izglītības atbalsta centrs. Sabiedrības integrācija nav vērsta tikai uz nacionālo un valodas aspektu, bet arī uz, pretdiskrimināciju, integrēšanu kopējā sabiedrībā. Nākamajā attīstības plānošanas periodā arī Daugavpilī aktuāla būs iekļaujošas mācību, darba dzīves vides veidošana.

SVID analīze

Stiprās puses

- Atbalsta pasākumu veikšana emigrantu atgriešanai uz Latviju, t.sk. latviskās identitātes un piederības sajūtas stiprināšanai, iesaistot emigrantu ģimenes un draugus;
- Sabiedrības saliedējošu pasākumu organizēšana un labās prakses piemēru izplatīšana;
- Veiksmīga starpkultūru komunikācija;
- Pieejami latviešu valodas kursi;
- Mazākumtautību un nepilsoņu iesaistīšana gan kultūras dzīvē, gan arī domes lēmumu pieņemšanā.

Iespējas

- Iespējams nacionāla līmeņa finansiāls atbalsts sabiedrības saliedēšanai;
- Iespējams Eiropas līmeņa finansiāls atbalsts migrantu, minoritāšu iekļaušanai sabiedrībā;
- ES atbalsts Romu kopienas sociāli ekonomiskā integrācijas veicināšanai izglītības, nodarbinātības, veselības aprūpes un citās jomās;
- Iedzīvotāju piesaiste un reemigrācijas veicināšana;
- Mazināta iedzīvotāju emigrācija pilsētā;
- Valsts politikas u.c. ārējais atbalsts demogrāfijas veicināšanai;
- Jauniešu īpatsvara no kopējā iedzīvotāju skaita palielināšanās;
- Starptautiskās sadarbības stiprināšana.

Vājās puses

- Pakāpeniski samazinās iedzīvotāju skaits;
- Sliktāka ekonomiskā situācija, salīdzinot ar citām nacionālās nozīmes pilsētām;
- Nepietiekama piederības sajūta valstij/ pilsētai mazākumtautību iedzīvotājiem;
- Trūkst latviskas vides;
- Apgrūtināta latviskas vides veidošana lielā mazākumtautību īpatsvara un plašā krievu valodas lietojuma dēļ;
- Sabiedrības integrācijas pasākumi ierobežotā apjomā un tematikā.

Draudi

- Iedzīvotāju emigrācija uz citām pilsētām un valstīm;
- Nepietiekams valsts politikas atbalsts demogrāfijas veicināšanai;
- Sabiedrības noslāņošanās, polarizēšanās;
- Lojalitātes un piederības mazināšanās Latvijai.

1.9. Drošība un civilā aizsardzība

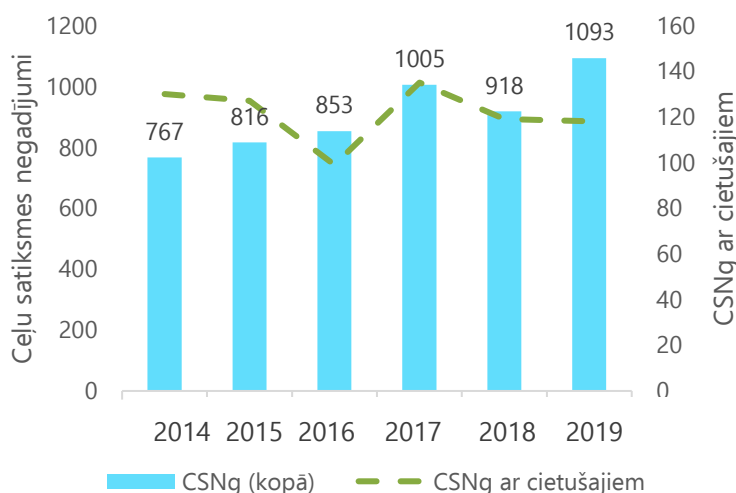
Daugavpils pilsētas pašvaldības policija ir apbruņota militarizēta pašvaldības institūcija, kuras pienākums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem. Iestāde atrodas Muzeja ielā 6. Pašvaldības policija savas kompetences ietvaros nodrošina sabiedrisko kārtību Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā. Darba organizācijas jautājumos pašvaldības policija sadarbojas ar Valsts policiju un citām institūcijām.

Operatīvā dežurējošā nodaļa veic likumpārkāpumu profilaksi, organizē patrulēšanu pa pilsētu un veic izbraukumus uz sabiedriskās kārtības pārkāpumu faktiem, nodrošina sabiedrisko kārtību SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" detoksikācijas palātā. Satiksmes kontroles un glābšanas nodaļa veic transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu ievērošanas kontroli pēc Ministru kabineta noteikumiem Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" un pašvaldības saistošajiem noteikumiem, veic glābšanu uz ūdens un pirmās palīdzības sniegšanu, veic kuģošanas līdzekļu kontroli.

Daugavpilī pašvaldības policijas pārziņā kopš 2012. gada darbojas videonovērošanas sistēma. Visu šo laiku nepārtraukti sistēma tika attīstīta un pilnveidota, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un sabiedrisko drošību Daugavpils pilsētā, kā arī atbalstīt valsts policiju sabiedriskās drošības garantēšanā un noziedzības apkarošanā savas kompetences ietvaros. Reģistrētie notikumi tiek nodoti Valsts policijai un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam vai Pašvaldības policijai izmeklēšanai. Turpmāk Daugavpils Pašvaldības policija plāno pievērst pastiprinātu uzmanību pilsētas tā saucamajiem "guļamražoniem", kā arī jaunajiem infrastruktūras un tūrisma objektiem. Tas pozitīvi ietekmēs gan vispārējo drošības līmeni, gan iedzīvotāju informētību par to, kas notiek pilsētā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirknis pieņem iedzīvotājus piecās vietās, t.i., Cietoksnī, Jaunbūve, Jaunajā Forštadtē un Grīvā (Attēls 46).

Saskaņā ar CSDD datiem pēdējo gadu laikā ceļu satiksmes negadījumu skaits Daugavpilī pieaug, samazinoties cietušo skaitam (Attēls 45). 2018. gadā, salīdzinājumā ar 2017. gadu, bija vērojams satiksmes negadījumu skaita samazinājums par 9%.

ATTĒLS 45. Valsts policijā reģistrēto ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaits Daugavpilī (Datu avots: CSDD)

Lielākais ceļu satiksmes negadījumu laikā bojā gājušo skaits Daugavpilī pēdējo gadu laikā bijis 2014. gadā, kad bojā gāja četri cilvēki.

Drošības un civilās aizsardzības iestādes:

1	Daugavpils Pašvaldības policija	6	Glābšanas stacija "Daugavas upes Centrālā stacija"
2	Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirknis	7	Glābšanas stacija "Stropi"
3	Daugavgrīvas ciетums	8	Glābšanas stacija "Vilnis"
4	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigāde	9	Daugavpils dzīvnieku patversme
5	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Latgales reģionālais centrs	■	Trauksmes sirēna

ATTĒLS 46. Drošības un civilās aizsardzības iestādes Daugavpilī

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Latgales reģionālais centrs Daugavpilī atrodas Siguldas ielā 16, kas nodrošina vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā.

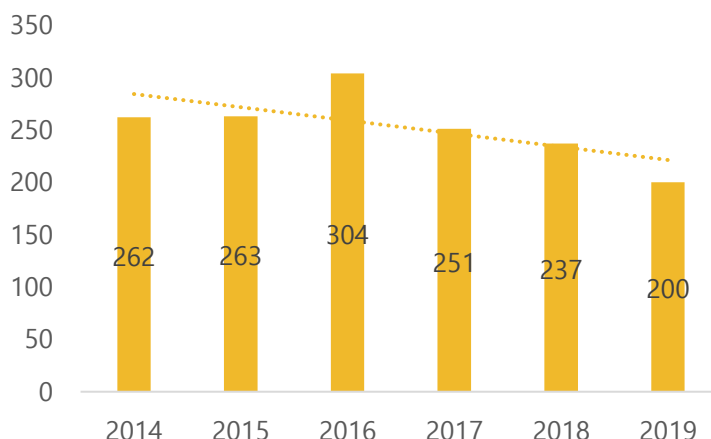
Ar 2020. gada 1. janvāri Daugavpils pilsētas pašvaldības policijai nodotas funkcijas glābšanas darbu veikšanā, kā arī pirmās palīdzības sniegšanā cietušajiem uz ūdens un zem ūdens, līdz ar to likvidēts Daugavpils Glābšanas dienests. No 2014. līdz 2020. gadam Daugavpils Glābšanas dienests bija pilsētas pašvaldības iestādes "Komunālās saimniecības pārvalde" sastāvā.

Bijušā Glābšanas dienesta stacijas statistika redzama Attēls 46. Peldēšanās sezonas laikā glābēji dežurē pie Lielā Stropu ezera – Centrālajā pludmalē un pie pludmales "Stropu Vilnis". Stropu pludmalē veikta Glābšanas stacijas ēkas atjaunošana un telpas pilnībā pielāgotas glābēju darba

vajadzībām, bet pieguļošā teritorija – labiekārtota. Ierīkota mūsdienīga sporta zāle, telpas airētāju treniņiem, kā arī publiskā tualete ar speciālām telpām zīdaiņu apkopšanai.⁸²

Palielinot peldvietu skaitu pilsētas teritorijā, ir nepieciešams nodrošināt atpūtnieku novērošanas un drošības pasākumus pie peldvietām.

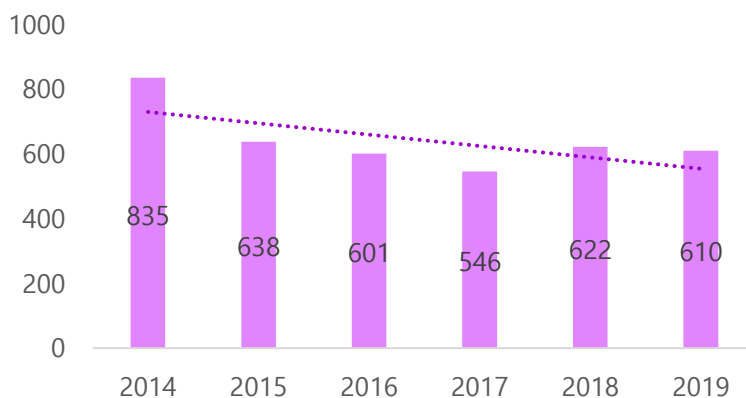
Saskaņā ar CSP datiem pēdējo gadu laikā reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits Daugavpilī samazinās (Attēls 47). Tikai 2016. gadā salīdzinājumā ar citiem gadiem bija ievērojams noziedzīgo nodarījumu skaita pieaugums.

ATTĒLS 47. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju Daugavpilī (Datu avots: CSP)

Ugunsgrēku dzēšanu un civilās aizsardzības pasākumus pilsētas teritorijā nodrošina **Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests** Latgales reģiona brigādes posteņi trīs vietās, t.i., Centrā, Jaunbūve un Jaunajā Forštadtē (Attēls 46).

Saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta statistikas datiem pēdējo gadu laikā ugunsgrēku skaits Daugavpilī samazinās (Attēls 48). 2014. gadā reģistrēts visvairāk ugunsgrēku. Šo gadu laikā bojā gājuši 28 cilvēki un cietuši 78 cilvēki. Lielākais bojā gājušo skaits ugunsgrēkos tika konstatēts 2016. gadā. Lielāks bojā gājušo skaits 2016. gadā ir bijis tikai Rīgā – 24 cilvēki. Pēc VUGD informācijas visbiežāk ugunsgrēki izceļas dzīvojamās ēkās, neapsaimniekotās ēkās, izgāztuvēs, bieži deg atkritumi un kūla.

ATTĒLS 48. Ugunsgrēku skaits Daugavpilī (Datu avots: VUGD)

Saskaņā ar 11.09.2018. MK noteikumiem Nr. 568 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" Daugavpils teritorijā ir noteikti A kategorijas paaugstinātas bīstamības 3 objekti (SIA "Intergaz" – Daugavpils pilsētas sašķidrinātās naftas gāzes termināls", SIA "Latvijas propāna gāze" - Latgales reģionālās pārvalde Daugavpilī, VAS "Latvijas dzelzceļš" Daugavpils dzelzceļa stacija Piekrastes ielā 22), B kategorijas paaugstinātas bīstamības 3 objekti (SIA "CCT" naftas bāze, SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" - Daugavpils lokomotīvu remonta centrs Daugavpils iecirknis, SIA

⁸² [Par drošību pludmalēs un uz ūdeniem rūpēsies pašvaldības policija](#)

“Aģentūra Latvijas ceļš” naftas bāze) un C kategorijas paaugstinātas bīstamības 13 objekti, t.i., pilsētas degvielas uzpildes stacijas (Attēls 49).

19.09.2017. MK noteikumi Nr. 563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” nosaka paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtību. Daugavpils pilsētas teritorijā A un B kategorijas paaugstinātas drošības objektiem ir izstrādāti Civilās aizsardzības plāni.

Daugavpils pilsēta kopā ar Daugavpils novadu un Ilūkstes novadu ir izveidojušas apvienoto civilās aizsardzības komisiju. Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību instrumenta 2014.-2020. gadam projekta “Kapacitātes paaugstināšana - sagatavotība un reaģēšana ārkārtas situācijās, pielāgojoties klimata pārmaiņām” ietvaros Daugavpils pilsētai tika izstrādāts **Daugavpils sadarbības teritorijas Civilās aizsardzības plāns**, kā arī uzlabota Pašvaldības policijas Satiksmes kontroles un glābšanas nodaļas materiāltehniskā bāze. Plāns nosaka pašvaldības gatavību risināt jautājumus, kas saistīti ar klimata pārmaiņu riskiem un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Domes vadības pakļautībā jautājumus, kas skar civilo aizsardzību pilsētā, tai skaitā plūdus, risina Civilaizsardzības organizators.

Daugavpils pilsētas teritoriju šķērso nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorijas, t.i., valsts galvenie autoceļi un dzelzceļa līnijas.

Pašvaldība veic arī dažādus pasākumus, kas saistīti ar iedzīvotāju drošību saistībā ar baros brīvi klaiņojošiem suņiem. Uzņēmums SIA “Labiēkārtošana D” veic klaiņojošo un bezpalīdzības stāvoklī nonākušo dzīvnieku izķeršanu pilsētā un to uzturēšanu dzīvnieku patversmē, veicot nepieciešamo veterināro apskati. 2014. gadā veikta dzīvnieku patversmes ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi un iekštelpu remonts, kā arī voljēru izbūve un žoga atjaunošana. Lai novērstu klaiņojošo kaķu vairošanos daudzdzīvokļu māju koplietošanas telpās un namu pagrabos, SIA “Labiēkārtošana D” noformē vienošanos ar daudzdzīvokļu māju atbildīgo personu par dzīvnieku veselību un higiēnas normām.

Daugavpils valstspilsētas pašreizējās situācijas raksturojums

Paaugstinātas bīstamības objekti:

A kategorija:

- 1 SIA "Intergaz" – Daugavpils pilsētas sašķidrinātās naftas gāzes termināls
- 2 SIA "Latvijas propāna gāze" - Latgales reģionālās pārvalde
- 3 VAS "Latvijas dzelzceļš" Daugavpils dzelzceļa stacija

B kategorija:

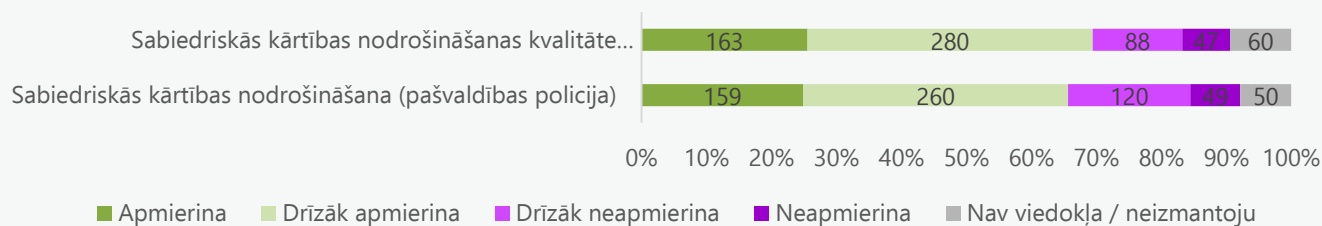
- 4 SIA "CCT" naftas bāze
- 5 SIA "LDZ rītošā sastāva serviss" - Daugavpils lokomotīvu remonta centrs Daugavpils iecirknis
- 6 SIA "Aģentūra Latvijas ceļš" naftas bāze

C kategorija:

- 7 AS "Viada Baltija" DUS/GUS "Daugavpils 2"
- 8 AS "Viada Baltija" DUS/GUS "Daugavpils 4"
- 9 SIA "INTERGAZ" GUS Nr. 3
- 10 SIA "Circle K Latvia" DUS "Daugavpils-1"
- 11 SIA "Circle K Latvia" DUS "Daugavpils-3"
- 12 SIA "Latvijas Propāna gāze" automātiskā GUS "Daugavpils 1"
- 13 SIA "Latvijas Propāna gāze" automātiskā GUS "Daugavpils 3"
- 14 SIA "Ingrid A"
- 15 SIA "IT MEGA"
- 16 SIA "BIZNES SOLUTIONS"
- 17 SIA "Ingrid A"
- 18 SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija"

ATTĒLS 49. Paaugstinātas bīstamības objekti Daugavpilī

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Uz jautājumu par to, kādi **pakalpojumi vai iespējas pietrūkst** Daugavpilī, iedzīvotāji norādījuši: drošas velo stāvvietas un pietiekams apgaismojums daudzdzīvokļu māju pagalmos.

Veicamie darbi jomas pilnveidē - sabiedriskās kārtības un drošības uzlabošana, t.sk. videonovērošana, satiksmes drošības uzlabošana (ātruma slāpētāji jeb "guļošie policisti", gājēju pārejas, to apgaismojums, luksofori), lai gājēji varētu pārvietoties droši. Jāuzlabo invalīdu autostāvvietu lietošanas kontrole.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 81% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā (pašvaldības policijas darbs).

SVID analīze

Stiprās puses

- Pilnveidota pašvaldības policijas darbība un materiāltehniskā bāze;
- Pieejama videonovērošanas sistēma;
- Pašvaldības un valsts policijas sadarbība sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā;
- Starpinstitucionālā sadarbība problēmu risināšanā;
- Civilās aizsardzības komisijas darbs un plāns;
- Samazinās noziedzīgo nodarījumu, ceļu satiksmes negadījumu, ugunsgrēku skaits;
- Pašvaldības policija izglītības iestādēs organizē izglītojošus pasākumus.

Iespējas

- Aktīvi informēt iedzīvotājus ar izglītojošajiem materiāliem par drošību un kārtību pilsētā;
- Turpināt uzlabot drošības infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi.

Vājās puses

- Pašvaldības policijai ir zema sabiedrisko attiecību un komunikācijas kapacitāte iedzīvotāju informēšanai par aktualitātēm;
- Nolietojusies pašvaldības policijas rīcībā esošā infrastruktūra;
- Valsts finansējuma trūkums funkciju veikšanai.

Draudi

- Valsts policijas funkciju pārlikšana uz pašvaldības atbildību bez atbilstoša finansējuma;
- Ārējie drošības draudi un riski.

2. Uzņēmējdarbības attīstība

2.1. Attīstības rādītāji

Viens no raksturīgākajiem teritorijas attīstības rādītājiem ir **teritorijas attīstības indekss**, kas tiek aprēķināts ņemot vērā dažādus rādītājus⁸³.

Deviņu republikas pilsētu grupā Daugavpils pēc attīstības līmeņa indeksa 2019. gadā ierindojās 8.vietā. Arī 2018. gadā pilsēta pilsētu grupā ieņēma 8.vietu. Visi, izņemot divus rādītājus (kopējo noziedzīgo nodarījumu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem un ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem), bija negatīvi. Detalizētu izklāstu un salīdzinājumu ar citām republikas pilsētām iespējams apskatīt Tabula 12.

TABULA 12. Republikas pilsētu teritorijas attīstības līmeņa un līmeņa izmaiņu indeksi pēc 2019. gada datiem (Datu avots: Valsts reģionālās attīstības aģentūra)

Republikas pilsēta	Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedz.	Bezdarba līmenis	Trūcīgo personu īpatsvars iedz. kopskaitā	Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedz.	Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedz.	Ilgtermiņa migrācijas saldo 1000 iedz.	Iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedz.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa lielums uz 1 iedz.	Attīstības līmeņa indekss		Attīstības līmeņa izmaiņu indekss pēc 2019. gada datiem, salīdzinot ar 2018. gada datiem	
									Vērtība	Rangs	Vērtība	Rangs
Rīga	0,188	0,079	0,042	-0,027	0,004	-0,048	0,021	0,125	0,385	2	0,456	2
Daugavpils	-0,393	-0,318	-0,203	0,045	-0,224	0,109	-0,110	-0,434	-1,527	8	-1,291	8
Jelgava	-0,287	0,035	0,055	0,079	0,184	0,148	0,092	-0,070	0,235	3	0,277	3
Jēkabpils	-0,343	-0,122	-0,198	-0,117	-0,017	0,005	0,041	-0,328	-1,080	6	-0,887	6
Jūrmala	-0,265	0,040	0,083	0,096	0,166	0,326	-0,059	0,096	0,484	1	0,532	1
Liepāja	-0,322	-0,159	-0,008	0,098	0,114	-0,040	-0,038	-0,314	-0,668	5	-0,552	5
Rēzekne	-0,359	-0,526	-0,353	0,032	-0,166	0,059	-0,038	-0,381	-1,732	9	-1,481	9
Valmiera	-0,213	0,089	0,076	0,018	0,010	0,094	-0,028	-0,054	-0,009	4	0,077	4
Ventspils	-0,371	-0,093	-0,118	-0,033	-0,159	-0,132	-0,108	-0,103	-1,117	7	-0,934	7

⁸³ Aprēķinā tiek izmantoti šādi rādītāji: *ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.25); bezdarba līmenis,%, (svars – 0.15); trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā,%, (svars – 0.1); kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.05); dabiskās kustības saldo uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.1); ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.1); iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem, (svars – 0.05); iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju, EUR, (svars – 0.2)*, 14.07.2014. MK noteikumi Nr.367 Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas kārtība

Analizējot attīstības līmeņa indeksa dinamiku pēdējo septiņu gadu griezumā, secināms, ka tam nav bijušas būtiskas izmaiņas. Pēdējos divos gadus tas ir nedaudz uzlabojies (salīdzinājumā ar trim gadiem pirms tam), tomēr salīdzinot ar rādītāju 2013. un 2014. gadā, pēdējos divos gados tas pasliktinājies. Kopumā vidējais attīstības līmeņa indeksa rādītājs pēdējos septiņos gados ir bijis -1,556 (Tabula 13).

TABULA 13. Daugavpils pilsētas teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indeksi 2013. – 2019. gadā (Datu avots: Valsts reģionālās attīstības aģentūra)

Gads	Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedz.	Bezdarba līmenis	Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā	Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedz.	Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedz.	Ilgtermiņa migrācijas saldo 1000 iedz.	Iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa lielums uz 1 iedz.	Attīstības līmeņa indekss	
2019. gads	-0,393	-0,318	-0,203	0,045	-0,224	0,109	-0,110	-0,434	-1,527	8
2018. gads	-0,390	-0,316	-0,182	0,028	-0,211	0,091	-0,112	-0,434	-1,526	8
2017. gads	-0,389	-0,322	-0,199	0,019	-0,213	-0,164	-0,103	-0,427	-1,798	9
2016. gads	-0,384	-0,282	-0,189	-0,023	-0,226	-0,108	-0,084	-0,424	-1,719	8
2015. gads	-0,375	-0,245	-0,158	0,002	-0,209	-0,151	-0,084	-0,401	-1,621	8
2014. gads	-0,380	-0,182	-0,119	0,034	-0,218	-0,057	-0,076	-0,39326	-1,392	8
2013. gads	-0,378	-0,158	-0,068	0,047	-0,152	-0,129	-0,067	-0,403	-1,309	7

Paredzams, ka tuvākajos gados šī tendence paliks nemainīga, saglabājoties negatīvam teritorijas attīstības indeksam. Papildus teritorijas attīstības indeksam, nozīmīgākie teritorijas attīstības pamatrādītāji attēloti Tabula 14.

TABULA 14. Teritorijas attīstības pamatrādītāji

Rādītājs	Gads								Izmaiņas salīdzinot ar bāzes gadu (pozitīvas / negatīvas)	Vēlamā attīstība 2020.g.	Vai rezultāts sasniegts (jā/nē)	Datu avoti
	2013 (bāzes gads)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
Iedzīvotāju skaits	98089	96792	95467	94586	93308	92776	91913	90939		100000		PMLP
Iedzīvotāju skaits	89184	87403	86435	85858	84592	83250	82604	82046		-		CSP
Bērnu skaits (0-18 gadi)	15225	15278	15540	15799	15884	15867	15844	15841		16625		PMLP

Rādītājs	Gads								Izmaiņas salīdzinot ar bāzes gadu (pozitīvas / negatīvas)	Vēlamā attīstība 2020.g.	Vai rezultāts sasniegts (jā/nē)	Datu avoti
	2013 (bāzes gads)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
Darba spējas vecuma iedzīvotāju skaits	65404	63754	62118	60494	58614	57950	57371	56218		67354		PMLP
Demogrāfiskās slodzes līmenis (uz 1000 iedz.)	586	611	632	648	635	662	677	690		510		CSP
Bezdarba līmenis, %	8,5	7,8	8,7	9,1	7,9	7,2	6,9	7,0		5%		CSP, NVA
Teritorijas attīstības indekss, vieta Latvijas pilsētu grupā	negatīvs, 7.	negat., 8.	negat., 8.	negat., 8.	negat., 9.	negat., 8.	negat., 8.	-		pozitīvs		VRAA
Kopējais iedzīvotāju ienākuma nodoklis, EUR/gadā	38,56	38,96	37,41	38,21	40,97	40,3	44,57	37,35 ⁸⁴		40,2 milj.		Pašvald.
Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo	-1303	-433	-666	-735	-764	+20	+104	-203		-500		CSP
Ekonomiski aktīvās statistikas vienības (uz 1000 iedz.)	51	54	57	58	57	57	56	-		65		CSP
Iedzīvotāju apmierinātības pieaugums ar pilsētvides kvalitāti	40% vērtē ka labu	*	*	66% ⁸⁵	83,1% ⁸⁶	*	*	72% ⁸⁷ / 92% ⁸⁸		55% vērtē kā labu		Iedz. apt.

⁸⁴ plāns uz 29.12.2020. pēc grozījumiem Daugavpils pilsētas domes 2020. gada 23. janvāra saistošajos noteikumos Nr.1 "Par Daugavpils pilsētas pašvaldības budžetu 2020.gadam"

⁸⁵ Daugavpils pilsētas iedzīvotāju telefonaptauja 23.11.2016. – 03.12.2016.

⁸⁶ CSP apsekojuma "Dzīves kvalitāte pilsētās" rezultāti (Esmu apmierināts/-a ar dzīvi pilsētā)

⁸⁷ Pozitīvs vērtējums aspektā "Vides sakoptība" Daugavpils pilsētas iedzīvotāju aptauja Attīstības programmas 2021.-2027. izstrādes ietvaros

⁸⁸ Pozitīvs vērtējums aspektā "Parki, dārzi un citas zaļās zonas" Daugavpils pilsētas iedzīvotāju aptauja Attīstības programmas 2021.-2027. izstrādes ietvaros

PMLP un CSP dati par iedzīvotāju skaitu atšķiras, jo PMLP uzkrāj pašvaldībā deklarēto iedzīvotāju skaitu, savukārt CSP to nosaka pēc citas metodoloģijas.

Daugavpils pilsētas attīstības izvērtēšanas pamatrādītāji, salīdzinot tos pēc datiem, kas tika apkopoti, izstrādājot Daugavpils pilsētas novada attīstības programmu 2014. – 2018. gadam (rādītāja vērtība bāzes gadā – 2013. gadā) un jaunākajiem pieejamajiem datiem (2019 vai 2020.g.), parādās gan pozitīvas, gan negatīvas vēlamās attīstības tendences. (Tabula 14)

Plānotās attīstības tendences iezīmējas negatīvas galvenokārt iedzīvotāju skaita samazināšanās dēļ – samazinās iedzīvotāju skaits, samazinās darbspējīgo iedzīvotāju skaits un palielinās demogrāfiskā slodze sabiedrības novecošanās ietekmē u.c. Pozitīvas attīstības tendences vērojamas saistībā ar ekonomisko attīstību – budžeta ieņēmumi, bezdarba līmenis, uzņēmumu skaits (Tabula 14).

2013. gadā izvirzītais vēlamās attīstības rezultāts sasniegts tikai divos rādītājos - iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo un iedzīvotāju apmierinātības pieaugums ar pilsētvides kvalitāti. Tomēr kopumā vairāk kā puse attīstības rādītāju ir uzrādījuši pozitīvu tendenci jeb rezultāts ir labāks, salīdzinot ar 2013. gadu – pieaudzis bērnu skaits līdz 18 gadiem, samazinājies bezdarba līmenis, auguši pašvaldības budžeta ieņēmumi no IIN, pieaudzis ekonomiski aktīvo statistikas vienību uz 1000 iedzīvotājiem skaits, samazinājies ilgtermiņa migrācijas saldo (vairāk iedzīvotāju pārceļas uz Daugavpili, nekā aizbrauc) (Tabula 14..)

2.2. Pilsētas izaugsmes iespējas un uzņēmējdarbības vide

Daugavpils⁸⁹ pilsētas attīstību [kopš tās aizsākumiem 1275. gadā](#) iezīmē tās ģeogrāfiskais stāvoklis – tirdzniecības ceļu krustpunkts pie krievu, poļu un lietuviešu zemju robežām. Lielas pārmaiņas pilsētas dzīvē ienesa 19. gs. uzbūvētais Daugavpils cietoksnis, taču vislielāko izaugsmi sekmēja dzelzceļa izbūve. 1860. gadā dzelzceļa līnija Pēterburga-Varšava savienoja Daugavpili ar Pēterburgu, bet 1862. gadā ar Varšavu. Tikai 1862. gadā sliežu ceļš savienoja Daugavpili ar Rīgu. 19. gs. beigās – 20. gs. sākumā Daugavpils kļuva par Krievijas Ziemeļrietumu daļas lielāko rūpniecības un kultūras centru. Otrā pasaules karā vairāk kā 70% pilsētas teritorijas tika pārvērsts drupās. Pēc Otrā pasaules kara pilsētā tika uzceltas lokomotīvu remonta, pievadkēžu, elektroinstrumentu u.c. rūpnīcas, to skaitā arī lielākais ķīmiskās rūpniecības uzņēmums Latvijā - Daugavpils ķīmiskās šķiedras rūpnīca. No 1946. gada pilsētā darbojas tramvajs. Pateicoties Daugavpils Universitātei, 1988. g. atjaunotajam teātrim, kā arī dažādu kultūrnacionālu biedrību darbībai, Daugavpils ir kļuvusi par nozīmīgu Latgales kultūras un izglītības centru. Daugavpils vēsture nosaka arī pilsētas tagadni un iezīmē nākotnes perspektīvu, joprojām viens no pilsētas attīstības nozīmīgākajiem faktoriem ir ģeogrāfiskais stāvoklis.

Daugavpili aktīvi un veiksmīgi darbojas daudzi uzņēmumi, kas nodrošina iedzīvotājiem darbavietas. Veiksmīga uzņēmējdarbība un konkurētspējīgu uzņēmumu attīstība ir pamats pilsētas izaugmei. Pilsēta iedzīvotāju skaita ziņā ir lielākā un ekonomiski nozīmīgākā pilsēta Austrumbaltijas reģionā, kas ietver Latgales reģionu Latvijā, Baltkrievijas pierobežas teritoriju un Lietuvas pierobežas teritoriju aptuveni 100 km rādiusā ap pilsētu. Daugavpils pilsētas ekonomiskā specializācija Eiropā un pasaulē saskaņā ar Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030. gadam definēto ir "Austrumu-Rietumu krustpunkts" kā:

- ◇ multimodāls transporta mezgls;
- ◇ krievu valodas apmācības bāze Eiropā;
- ◇ Cietoksnis ar Marka Rotko centru;
- ◇ starptautiskais spīdveja centrs;
- ◇ starptautiskas sporta sacensības, kultūras pasākumi.

Kopējais tranzīta kravu apgrozījums Latvijas dzelzceļā 2020. gadā bija 3 reizes mazāks un 2019. gadā 1,5 reizi mazāks, salīdzinot ar 2012. gadu. Tranzīta kravu apjoms pakāpeniski samazinās, savukārt iekšzemes pārvadājumu apjoms 2012.-2019. gadā audzis par 20%. Kopumā Latvijā tranzīta kravu pārvadājumi zaudē savu nozīmīgumu ģeopolitiskās ietekmes dēļ.

Dzelzceļš ir būtisks gaisa piesārņojuma un trokšņa radītājs Daugavpili. Jāņem vērā, ka 58% no kravu struktūras 2020. gadā iedalāmas kā bīstamas kravas (nafta, ogles, minerālmēsli u.c.), kas uzskatāms par risku arī pilsētai. Dzelzceļa darbības ietekme uz pilsētvidi pēdējos gados varētu būt samazinājusies, jo kravu pārvadājumu apjomi ir ievērojami samazinājušies. Tāpat jāņem vērā piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas pilsētā, kas saistītas ar dzelzceļa darbību, piemēram, VAS "Latvijas dzelzceļš" LRC "Lokomotīvu serviss" teritorija ir piesārņota vieta.

Lielākā Latgales reģiona eksportējošo uzņēmumu daļa atrodas Daugavpili. No 96 pilsētas ražošanas uzņēmumiem gandrīz puse jeb 45 ir eksportētāji. Daugavpils lielākas komercsabiedrības, kas eksportē savu produkciju vairāk kā uz 23 valstīm ir: SIA "Zieglera

⁸⁹ Iepriekšējie nosaukumi – Dinaburga (1275-1656), Borisoglebova (1656-1667), Dvinska (1893-1920)

mašīnbūve", SIA "Axon Cable", AS "Daugavpils Lokomotīvu remonta rūpnīca", AS "Latvijas Maiznieks", SIA "East Metal", AS "Ditton pievadķēžu rūpnīca", SIA "Centennial Industries", SIA "Nexis Fibers", SIA "Regula Baltija", SIA "Belmast" u.c. Pēdējo gadu laikā Daugavpilī aktīvi attīstās elektronikas un IKT nozaru uzņēmumi: SIA "SMD Baltic", SIA "Stream Labs", SIA "BTG" u.c.⁹⁰

Starptautiskā mērogā visaugstākais attīstības potenciāls Daugavpilī ir tranzītam un loģistikai, augstas eksportspējas nozarēm: gatavo metālizstrādājumu, transportlīdzekļu, ķīmisko vielu un produktu, elektronisko kabeļu ražošana, apģērbu ražošana, kā arī izglītības, tūrisma, kultūras, veselības, sporta pakalpojumi, radošās industrijas. Nacionālā mērogā bez iepriekšminētajām nozarēm arī enerģijas un pārtikas ražošanai. Savukārt reģionālā mērogā, dažādu pakalpojumu sniegšanai un tirdzniecībai.⁹¹

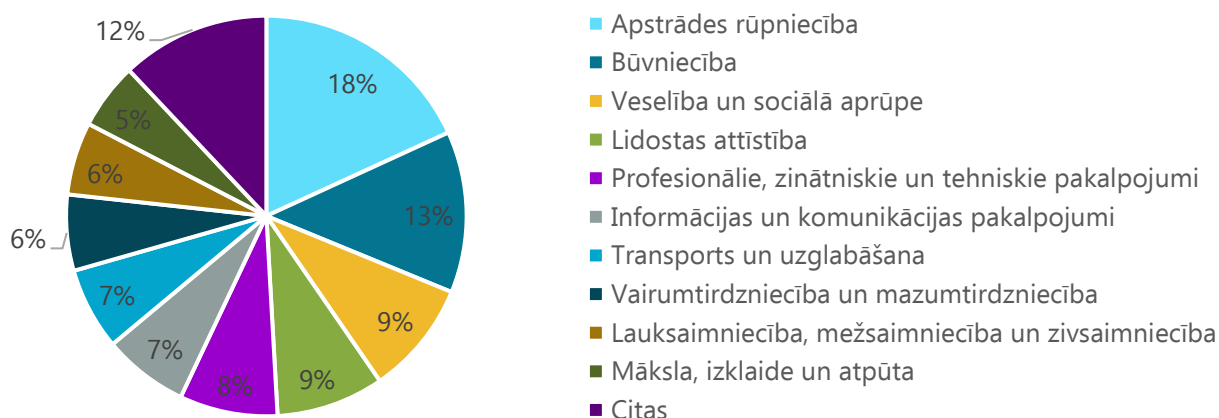
Lielākais Daugavpils uzņēmums pēc apgrozījuma 2019. gadā bija AS "Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca", apgrozījumam sasniedzot 48 milj. EUR. Ar dzelzceļa lokomotīvu un ritošā sastāva ražošanu nodarbojas arī SIA "LokRem", kuras apgrozījums 2019. gadā sasniedza 12 milj. EUR. Vidējais darbinieku skaits 2018. gadā abos uzņēmumos kopā bija vairāk kā 450 strādājošie. Ar dzelzceļa transportu saistītas studiju programmas piedāvā RTU Daugavpils studiju un zinātnes centrs. Dzelzceļa izmantošana būtiska arī šo uzņēmumu darbības nodrošināšanā, kas nodarbojas ar degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecību – SIA "Intergaz" (vidēji 121 strādājošais), SIA "Ingrid A" (vidēji 72 strādājošie), SIA "Euro Energy Company", SIA "Intergaz Trade" u.c.

Pēc radītās produkcijas vērtības nozīmīgākās nozares Daugavpilī 2017. gadā bija apstrādes rūpniecība, transports un uzglabāšana, un tirdzniecība. Apstrādes rūpniecība ieņem arvien lielāku lomu Daugavpils uzņēmējdarbības struktūrā – 2019. gadā starp 10 pēc apgrozījuma lielākajiem uzņēmumiem četri nodarbojas ar ražošanu - AS "Latvijas Maiznieks" (vidēji 274 darbinieki), SIA "Axon Cable" (vid. 540 darbin.), SIA "Nexis Fibers" (vid. 113 darbin.), SIA "Zieglers Mašīnbūve" (vid. 358 darbin.).

Saskaņā ar 2020. gada rudenī veiktās Daugavpils uzņēmēju aptaujas rezultātiem Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2021.-2027. gadam izstrādes ietvaros, nozīmīgākie uzņēmējdarbības virzieni, kas veicinātu pilsētas ekonomisko attīstību ir apstrādes rūpniecība un būvniecība. 9% aptaujāto uzņēmēju kā nozīmīgas un attīstību veicinošas uzskata veselību un sociālo aprūpi, Daugavpils reģionālās lidostas attīstību un 8% profesionālos, zinātniskos un tehniskos pakalpojumus. Savukārt 7% aptaujāto norādījuši, ka informācijas un komunikācijas pakalpojumi, transports un uzglabāšana, vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, lauksaimniecība, mezsaimniecība, zivsaimniecība, māksla, izklaide un atpūta ir svarīgas pilsētas ekonomiskai attīstībai. (Attēls 50).

⁹⁰ [Daugavpils pilsēta, www.nva.gov.lv](http://www.nva.gov.lv)

⁹¹ Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam

ATTĒLS 50. Nozīmīgākie uzņēmējdarbības virzieni Daugavpilī pilsētas attīstībai

Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir sekmēt saimniecisko darbību tās administratīvajā teritorijā, mazināt bezdarbu. Uzņēmējdarbības nozīme pašvaldības kontekstā ir svarīga, ņemot vērā, ka uzņēmums nodrošina darbavietas un tādējādi noteiktas teritorijas iedzīvotāju labklājības līmenis ir saistīts ar vietējo uzņēmēju aktivitāti. Ar pašvaldību budžetā saņemto nodokļu palīdzību tiek nodrošinātas pašvaldību finansiālās vajadzības, tādējādi, palielinoties uzņēmumu skaitam pašvaldības teritorijā, attiecīgi pieaug arī nodokļu ieņēmumi. Līdz ar to pašvaldībām būtiski ir radīt tādas iespējas, lai virzītu uzņēmējdarbības izaugsmi, jo ar pievilcīgu uzņēmējdarbības vidi iespējams sekmēt pašvaldību attīstību kopumā.⁹²

Viens no būtiskiem uzņēmējdarbības atbalsta elementiem ir **Latgales speciālā ekonomiskā zona** (LSEZ), kas darbojas kopš 2016. gada. LSEZ izveidota ar mērķi veicināt Latgales reģiona attīstību, piesaistot ieguldījumus ražošanas un infrastruktūras attīstīšanai un jaunu darba vietu radīšanai. LSEZ sniedz iespēju komersantiem saņemt nodokļu atvieglojumus: 80% atlaide uzņēmuma ienākuma nodoklim un 80% atlaide nekustamā īpašuma nodoklim. Daugavpils uzņēmēji ir vieni no aktīvākajiem LSEZ dalībniekiem un veido lielāko daļu no visām iesaistītajām kapitālsabiedrībām. Ir pārstāvēti metālapstrādes, kokapstrādes, pārtikas produktu ražošanas un citu nozaru uzņēmumi.⁹³

Kopš 2013. gada Latgales plānošanas reģions nodrošina arī **Latgales uzņēmējdarbības centra** (LUC) darbību. Tā mērķis ir nodrošināt informatīvos un konsultatīvos pasākumus uzņēmējdarbības atbalstam t.sk. arī Daugavpils pilsētas uzņēmējiem.

Daugavpils universitātē izveidots **Tehnoloģiju pārnese kontaktpunkts**, kas īsteno pasākumus izglītības iestādē radīto zināšanu un tehnoloģiju pārnesei tautsaimniecībai un sekmē zinātnisko institūciju pētniecības rezultātu ieviešanu ražošanā. Kontaktpunkts uzņēmumiem piedāvā informatīvo atbalstu, pasākumus, tehnoloģiju pārnesei u.c.⁹⁴

Vēl viens uzņēmējdarbības instruments, kuru var izmantot arī Daugavpils pilsētas uzņēmēji, ir **Daugavpils biznesa inkubators** – tā darbību nodrošina Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra. Biznesa inkubators sniedz atbalstu jaunu biznesa ideju attīstībai, nodrošinot

⁹² Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas konceptuālais ziņojums "Problēmājautājumi saistībā ar atbalsta mehānismu pieejamību pašvaldībām uzņēmējdarbības sekmēšanai savā teritorijā un kooperācijas intensificēšanai, to iespējamie risinājumi", 2018. gads

⁹³ [Latgales SEZ dalībniekiem paplašinās iespējas saņemt nodokļu atlaide \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

⁹⁴ [Tehnoloģiju pārnese kontaktpunkts \(Daugavpils universitāte\)](http://daugavpils.lv)

konsultācijas, mācības un citus pasākumus par uzņēmējdarbības jautājumiem, mentoru atbalstu, kopstrādes telpas un grantu līdzfinansējumu komersantu darbības izmaksām.

Daugavpils pilsētā atrodas arī **Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameras** (LTRK) Latgales reģiona Dienvidlatgales nodaļa. LTRK ir lielākā uzņēmēju biedrība Latvijā, tā sniedz daudzveidīgu atbalstu ieinteresētiem uzņēmējiem. Pašvaldībai ir noslēgts līgums par pilsētas pašvaldības atbalstu LTRK organizētiem pasākumiem Daugavpilī.

Daugavpils pilsētā atrodas arī **Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra** (LLKC) birojs, kas nodrošina lauksaimnieku un lauku iedzīvotāju mācības, konsultēšanu un informēšanu. Pieejams arī [citu organizāciju](#) atbalsts uzņēmējiem.

Daudzveidīgu uzņēmējdarbības atbalsta aktivitāšu klāstu īsteno arī pati **Daugavpils pilsētas pašvaldība**. Tiek organizēts biznesa ideju jeb **grantu konkurss "Impulss"**. Piedalīties var Daugavpils komersanti (komercsabiedrības), kas nav vecāki par diviem gadiem uz līguma slēgšanas momentu, kā arī Daugavpilī deklarētas fiziskas personas, kas granta saņemšanas gadījumā dibina komercsabiedrību vai reģistrē individuāla komersanta statusu savas biznesa idejas realizācijai. 2020. gadā maksimālais atbalsta apjoms vienam projektam – 7000 EUR, kopējais budžets līdz 60 000 EUR⁹⁵. Jauno uzņēmēju atbalsta grantu programma "Impulss" tiek rīkota kopš 2014. gada. 2019. gadā pašvaldības atbalsts konkursa ietvaros tika piešķirts 11 uzņēmumiem, bet kopš 2014. gada atbalstīti 57 uzņēmumi, kuri strādā dažādās ražošanas un pakalpojumu nozarēs.⁹⁶

Pašvaldība īsteno arī **projektu "Proti un dari"**. Tā mērķis ir motivēt un aktivizēt jauniešus, kuri nemācās, nestrādā vai neapgūst arodu un nav reģistrēti NVA. Tāpat pašvaldība regulāri organizē dažādas **biznesa forumus un konferences**, kā arī rīko **ikgadēju uzņēmumu konkursu**. Tiek nodrošināti pašvaldības stendi starptautiskās izstādēs Rīgā un ārzemēs. Daugavpils pilsētas pašvaldība aktīvi iesaistījusies projektā **"Polaris procesā"**, veicinot potenciālo investoru piesaisti. Pašvaldībai ir noslēgts līgums ar LIAA par Daugavpils pilsētas dalību procesā (tiek apstrādāti ap 20 pieteikumi gadā).⁹⁷

Pašvaldība uzņēmumiem piedāvā šādu atbalstu:

- ◇ nekustamā īpašuma nodokļu atlaidi līdz 25%, kas pārskata gada laikā radījuši vismaz piecas jaunas darba vietas;
- ◇ nekustamā īpašuma nodokļu atlaidi līdz 50%, kas nodarbina cilvēkus ar kustību traucējumiem un tādi ir vismaz puse darbinieku;
- ◇ līdz 70% līdzfinansējums, lai pieslēgtos centralizētai ūdensapgādei un kanalizācijai.

Investīciju piesaistes sekmēšanai tīmekļa vietnes www.daugavpils.lv angļu un krievu valodas versijās izveidota jauna sadaļa – Investē Daugavpilī ([Invest in Daugavpils/ Инвесторам](#)), kurā pieejama informācija par pilsētas priekšrocībām, ekonomiskais raksturojums, pieejamās teritorijas, esošie uzņēmumi, kontakti u.c.

Kā galvenie iemesli, lai investētu Daugavpilī norādīti:

- ◇ Brīvas teritorijas industriālajās zonās ~140 ha;

⁹⁵ [Pašvaldību atbalsts uzņēmējdarbībai, Latgales plānošanas reģions](#)

⁹⁶ [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

⁹⁷ [Pašvaldību atbalsts uzņēmējdarbībai, Latgales plānošanas reģions](#)

- ◇ Latgales Speciālā ekonomiskā zona un nodokļu atlaides;
- ◇ Dzelzceļa mezgls – triju dzelzceļa līniju krustpunkts;
- ◇ Autotransporta mezgls – savienojums ar Rīgu, Lietuvu, Baltkrieviju, Krieviju;
- ◇ Lidostas attīstība – reģionālā lidosta, loģistikas centrs, biznesa parks, zinātnes centrs;
- ◇ Plaša kultūras, sporta atpūtas infrastruktūra;
- ◇ Darbaspēks un cilvēkresursi;
- ◇ >10 augstākās izglītības iestādes, to filiāles;
- ◇ >5 profesionālās izglītības iestādes;
- ◇ 60 tūkstoši ekonomiski aktīvu iedzīvotāju
- ◇ Minimālā alga 500 EUR;
- ◇ Pašvaldības atbalsts.⁹⁸

Jāatzīmē arī pašvaldības kā **informācijas sniedzēja** loma uzņēmēju informēšanā, piemēram, pašvaldības tīmekļa vietnē tiek apkopota un ievietota aktuālā informācija par valsts atbalsta iespējām **Covid-19 krīzes pārvarēšanai** u.tml. Krīzes pārvarēšanā nozīmīgs ir ALTUM programmas atbalsts kā aizdevumi apgrozāmiem līdzekļiem, garantijas banku kredītu brīvdienām, eksporta darījumu apdrošināšana u.c. Covid-19 krīzes pārvarēšanai Daugavpils pilsētas pašvaldība sniedz:

- ◇ nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi līdz 90% apmērā par pašvaldības nekustamo īpašumu, kas faktiski tiek izmantots īpaši skartām nozarēm;
- ◇ telpu nomas atlaidi līdz 90% apmērā par pašvaldības telpu nomu.⁹⁹

2020. gadā nomas maksas atbrīvošanu vai samazinājumu saņēma pieci uzņēmumi, kas darbojās ēdināšanas, sporta klubu, sauszemes transporta, kravu pārvadājumu nozarēs.¹⁰⁰

Par uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātēm pašvaldībā atbildīga ir **Daugavpils pilsētas pašvaldības Attīstības departamentā** ietilpstošā Biznesa attīstības nodaļa. Galvenais nodaļas uzdevums ir aktīvi sadarboties ar komercdarbību veicinošām organizācijām komercdarbības vides attīstības jautājumos, veicināt labvēlīgas vides radīšanu investīciju piesaistei un īstenot citas uzņēmējdarbības vidi attīstošas aktivitātes. Biznesa attīstības nodaļas darbinieki vidēji gada laikā konsultē ap 70 uzņēmējus vai topošos uzņēmējus, kā arī sniedz atbildes vēl uz vismaz 130 uzņēmēju pieprasījumiem gada laikā.¹⁰¹

Lai piesaistītu ārvalstu uzņēmējus un investorus, pašvaldības tīmekļa vietnē pieejama plaša informācija par pieejamo pašvaldības līdzfinansējumu, uzņēmējdarbības veicināšanā iesaistītajām institūcijām un to sniegtajiem atbalsta informāciju, industriālajām teritorijām, plānotajām investīcijām u.c.¹⁰²

Daugavpilī ir pietiekoši **liels rūpniecisko zonu, ražošanas teritoriju un neizmantoto ēku skaits, ko var piedāvāt potenciālajiem investoriem**. Investoriem tiek piedāvātas industriālās zonas un ražošanas teritorijas, kuras ir piemērotas jaunu ražošanas uzņēmumu izvietojumam¹⁰³. Kopumā pilsētā ir pieejamas piecas rūpnieciskās zonas un viena ražošanas teritorija:

⁹⁸ [Invest in Daugavpils \(daugavpils.lv\)](http://investindaugavpils.lv)

⁹⁹ [Atbalsts uzņēmējiem ārkārtējās situācijas apstākļos \(daugavpils.lv\)](http://atbalsts.uznemejiem.arkartejas.situacijas.apstaklos.daugavpils.lv)

¹⁰⁰ [Atbalsts uzņēmējiem ārkārtējās situācijas apstākļos \(daugavpils.lv\)](http://atbalsts.uznemejiem.arkartejas.situacijas.apstaklos.daugavpils.lv)

¹⁰¹ [Pašvaldību atbalsts uzņēmējdarbībai, Latgales plānošanas reģions](http://pasvaldibu.atbalsts.uznemejdarbibai.latgales.planošanas.rejons)

¹⁰² [Uzņēmējdarbības atbalsts \(daugavpils.lv\)](http://uznemejdarbibas.atbalsts.daugavpils.lv)

¹⁰³ [Pašvaldību uzņēmējdarbības vides pārskati \(Daugavpils pilsēta\)](http://pasvaldibu.uznemejdarbibas.vides.parskati.daugavpils.pilseta), Latgales plānošanas reģions, 2018

- ◇ **Ziemeļu rūpnieciskā zona** (Višķu-Mendeļejeva-Loģistikas ielu rajonā, Ķīmijas mikrorajonā) – lielākā pilsētā - 245 ha, plānots revitalizēt 30 ha degradētās teritorijas. Ziemeļu rūpnieciskajā zonā 2019. gadā ir **īstenots revitalizācijas projekts**, kura ietvaros tika izbūvētas plašas ražošanas telpas¹⁰⁴;
- ◇ **Križu rūpnieciskā zona** – bijusī pārtikas produktu ražotnes teritorija, no kuras daļa teritorijas ir degradēta. Nepieciešama infrastruktūras sakārtošana, esošo ēku nojaukšana un rekonstrukcija, kā arī inženierkomunikāciju, pievadceļu rekonstrukcija un teritorijas labiekārtošana. **Plānots revitalizēt 8,3 ha degradētās teritorijas;**
- ◇ **Gajoka rūpnieciskā zona** - ir 6,2 ha un 80% no teritorijas kopējās platības tiek izmantota. Tiek nodrošināta ar ūdensvadu, kanalizāciju, elektroenerģiju, tā atrodas tuvu pilsētas centram un maģistrālajiem ceļiem, tomēr lielākoties publiskās infrastruktūras trūkumi apgrūtina uzņēmumu darbību un tālāku attīstību. **Plānots revitalizēt 3,2 ha degradētās teritorijas;**
- ◇ **Cietokšņa rūpnieciskā zona** – 53 ha platībā, 50% teritorijas netiek izmantota. Teritoriju var piemērot gan noliktavām, gan uzņēmumiem, kuriem ir nepieciešamas lielas teritorijas, bet ar nelielu strādājošo skaitu un ar nelielu enerģijas patēriņu ražošanai;
- ◇ **Valkas ielas ražošanas teritorija** - 14 ha platībā, 32% teritorijas netiek izmantots. Valkas ielas rūpnieciskā zona atrodas tuvu pilsētas centram. Attīstīta infrastruktūra, izņemot dzelzceļu. Tā ir piemērota ražotņu izvietošanai ar nelielu enerģijas patēriņu un nelielu izmešu daudzumu;

¹⁰⁴ [Daugavpils pilsētas 2019. gada publiskais pārskats](#)

- ◇ **Čerepovas rūpnieciskā zona** - Stiklu-Dunduru-Rūpniecības ielas rajonā, ir otra lielākā rūpnieciskā zona pilsētā, kuras platība ir 88 ha. Rūpniecības zonā darbojas daudz ražošanas uzņēmumu un tikai 27% teritorijas šobrīd netiek izmantots. 2015. - 2017. gadā tieši šajā teritorijā tika definēti lielākie privāto investīciju projekti pilsētā¹⁰⁵ (Attēls 51).

ATTĒLS 51. Daugavpils galvenās industriālās teritorijas

Uzņēmējdarbības vides atbalsts no pašvaldības puses vērtējams kā mērķtiecīgs, plašs un aktīvs, taču pašvaldībai jāliek arī liels uzsvars uz dzīves kvalitātes uzlabošanu Daugavpilī. Pilsētā būtiski ir veicināt drošu satiksmi un maģistrālo ielu sasaisti ar dzelzceļu, izbūvējot jaunus autotransporta pārvadus un pārbūvējot esošos pārvadus pār dzelzceļu, tādējādi samazinot dzelzceļa transporta negatīvo ietekmi gan uz pilsētas transporta sistēmu, gan nodrošinot atsevišķu pilsētas apkaimju sasaisti. Tāpat nepieciešams izveidot efektīvu izvadu uz pilsētas apvedceļu, lai no rūpnieciskajām teritorijām, kas izvietojušās pie dzelzceļa, satiksme tiktu

¹⁰⁵ Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma Vides pārskats

novirzīta uz apvedceļu. Īstenojot transporta infrastruktūras attīstību, tiks paaugstināta Daugavpils iedzīvotāju dzīves kvalitāte.

Kopumā pilsētas izaugsme atkarīga no uzņēmējdarbības attīstības, kuru sekmē pašvaldības atbalsts tās uzsākšanai un attīstībai, un visbūtiskāk – kvalitatīva dzīves vide un pieejami pašvaldības sniegtie pakalpojumi – veselības aprūpe, izglītība, kultūra, sports u.c.

SVID analīze

Stiprās puses

- Sabalansēta pilsētas ekonomika – transports un apstrādes rūpniecība;
- Liels rūpniecības īpatsvars pilsētas ekonomikā, apstrādes rūpniecības nozaru daudzveidība;
- Pieejamas brīvas teritorijas uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstībai;
- Industriālo zonu rekonstrukcija un pamesto teritoriju revitalizācija, to inženiertiklu modernizācija;
- Mūsdienīgu ražošanas ēku būvniecība tālākai iznomāšanai ražotājiem;
- Speciālās ekonomiskās zonas atbalsta programmas, kuras var izmantot Daugavpils uzņēmēji;
- Pašvaldības administrācijā darbojas uzņēmējdarbības atbalsta struktūrvienība;
- Grantu programma "Impulss";
- Daugavpils ir Latvijas mērogā nozīmīgs rūpniecības centrs;
- Daugavpils ir multimodāls transporta mezgls;
- Pilsētā pieejams plašs izglītības klāsts, kas veicina uzņēmējdarbībai nepieciešamo cilvēkresursu sagatavošanu;
- Ekonomiski aktīvo statistikas vienību skaita pieaugums;
- Daugavpils pilsētā ir zemākie bezdarba rādītāji visā Latgales statistiskajā reģionā;
- Izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis – Daugavpils atrodas ES Austrumos blakus triju valstu robežām;
- Daugavpilī ir vairāki pētnieciskie institūti, kā arī Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkts;
- Biznesa informācijas centra Daugavpils uzņēmumu informatīvā apkalpošana;
- Nozīmīgi attīstības projekti (Lidosta, Cietoksnis);
- Daugavpils uzņēmumu popularizēšana un dalība starptautiskajās izstādēs.

Iespējas

- Jaunu ražošanas uzņēmumu ienākšana pilsētā;
- Attīstīt ēku un telpu piedāvājumu uzņēmējiem;
- Veidot biznesa, industriālos parkus;
- Sekmēt investīciju piesaisti;

Vājās puses

- Daļa no uzņēmējiem aktuālām jomām ir pašvaldības līmeņa - infrastruktūras pieejamība un kvalitāte, pašvaldības atbalsts uzņēmējiem, pilsētas līmeņa saistošo noteikumu un lēmumu prasības;
- Daugavpils sociāli ekonomiskā situācija nav labvēlīga investoru piesaistei, tā rada grūtības ar uzņēmumu tālāko attīstību, vāju konkurētspēju un finansējuma piesaisti;
- Puse aptaujāto uzņēmēju attīstības iespējas Daugavpilī vērtē kā vidējas;
- Trūkst iespējas irēt tehnoloģiju parkus, noliktavas, administratīvās telpas ar pietiekošām inženierkomunikācijām;
- Uzņēmējiem trūkst kompleksas informācijas par atbalsta iespējām;
- Pilsēta nepietiekami atbalsta vietējos uzņēmējus, iepērkot preces un pakalpojumus no citiem uzņēmējiem;
- Trūkst kvalificēta darba spēka;
- Kvalificēta darbaspēka trūkums augstas pievienotās vērtības pakalpojumu un augstas tehnoloģiskās intensitātes apstrādes rūpniecības nozarēs;
- Zems brīvo darba vietu skaits;
- Nodarbinātība un vidējais atalgojums Daugavpilī ir zem vidēja līmeņa valstī;
- Darbaspēka piedāvājuma kvalitātes neatbilstība darba tirgus pieprasījumam;
- Zems atalgojuma līmenis salīdzinājumā ar ES;
- Nepietiekama inovatīvo tehnoloģiju ieviešana uzņēmumos;
- Vāji attīstīta infrastruktūra industriālajās zonās;
- Nepietiekams dzīvojamais fonds speciālistu piesaistei
- Zema iedzīvotāju, t.sk. studentu, aktivitāte uzņēmumu dibināšanā
- Nepietiekams biznesa atbalsta instrumentu daudzums, kas vērsts tieši uz mazo un mikro uzņēmumu attīstību;
- Vāja IT nozare, trūkst risinājumi, lai veicinātu šīs nozares attīstību

- Attīstīt kvalitatīvus autoceļus, pievedceļus, ielas uzņēmējdarbībai;
- Attīstīt telekomunikācijas un informāciju tehnoloģijas uzņēmējdarbībai;
- Valsts reģionālā politika sociāli ekonomiskās attīstības atšķirību samazināšanai ar Rīgu un Pierīgu, kā arī Latgales SEZ iespēju izmantošana nodokļu atvieglojumiem investīcijām un darbavietām;
- Pieprasījums pēc industriālajām telpām Daugavpilī gan "tradicionālo" tautsaimniecības nozaru, gan potenciāli arī "uzlecošo" (Industrijas 4.0) nozaru segmentā;
- Sniegt lielāku pašvaldības atbalstu uzņēmējiem dažādās jomās;
- Nodrošināt regulāru uzņēmēju informēšanu par aktualitātēm (projekti, finansējuma iespējas, cita veida atbalsts utt.).
- Pašvaldībai organizēt atbalsta pasākumus jaunajiem uzņēmējiem;
- Pašvaldībai organizēt apmācības uzņēmējiem, darbinieku kvalifikācijas celšanu, iedzīvotāju pārprofilēšanu un tehniskām nozarēm, kopējo izglītības kvalitātes celšanu;
- Veicināt stabilāku politisko vidi pilsētā, sekmēt pašvaldības kā komandas darbu pilsētas attīstībai;
- Veicināt uzņēmēju un pašvaldības sadarbību (kopīgi projekti, veicināt dialogu, uzlabot komunikāciju);
- Policentriska valsts attīstība;
- Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī mazo un mikro uzņēmumu attīstībai;
- Iespējams finansiālais atbalsts Eiropas Savienības līmenī mazo un mikro uzņēmumu attīstībai;
- Radošo industriju darbības attīstība;
- Eksportspējīgo pakalpojumu kvalitātes attīstība;
- Veicināt loģistikas un industriālo teritoriju attīstību;
- Lidostas attīstības projektu realizācija;
- Veicināt uzņēmumu skaita palielinājumu, jaunu darba vietu radīšanu;
- Mazināt korupcijas riskus;
- Iespēja paplašināt Baltkrievijas pierobežas bezvīzu teritoriju;
- Sadarbības iespējas ar Baltkrievijas IT uzņēmumiem, potenciāli vietējie IT studenti kā darbaspēks;
- Ieviest speciālu nodokļu režīmu IT uzņēmēju relokācijai uz Latgales SEZ;
- Negatīva vietējās pilsētas politikas ietekme uz uzņēmējdarbību;
- Iedzīvotājiem vājas valsts valodas zināšanas, kas aizkavē vietējo uzņēmumu filiāļu izvietojumu;
- Ekonomiskā mārketinga trūkums;
- Ierobežots grantu konkursa "Impulss" finansējums;
- NĪN iespējama samazināšana ražotājiem, citiem uzņēmējiem
- Finansējuma trūkums Biznesa inkubatorā esošiem un jaunu uzņēmēju piesaistei;
- Nepietiekama investoru piesaiste un pilsētas mārketingi;
- Vāja sadarbība starp izglītības iestādēm un uzņēmējiem;
- Novecojuši iekšējie normatīvie akti - saistošie noteikumi, nolikumi, pārāk daudz pielikumu utt.;
- Sarežģīta informācijas izplatīšana par uzņēmējiem pašvaldības kanālos - pasākumi, reklāma.

Draudi

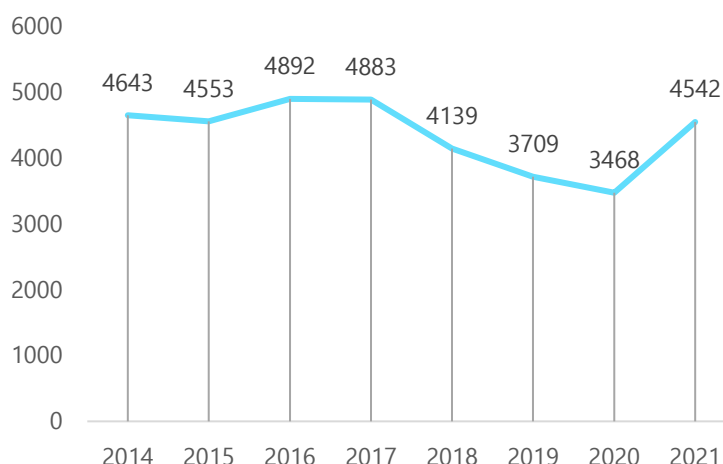
- ES finansējuma samazināšanās infrastruktūras attīstības projektiem;
- Atbalsta intensitātes samazinājums ES struktūrfondu un KF projektiem;
- Dzelzceļa konkurētspējas samazināšana, palielinot tranzīta maksu;
- Speciālās ekonomiskās zonas atbalsta samazināšanās valsts politikas ietekmē;
- Uzņēmējdarbības vide valstī – saimniecisko darbību apgrūtina birokrātiskais slogs, kā arī finanšu norēķinu ierobežojumi saistībā ar valsts īstenoto nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas novēršanas politiku;
- Nepietiekams atbalsts Latgales reģiona attīstībai, reģionālā politika;
- Nepieejams ārējais finansējums nozīmīgas infrastruktūras attīstības projektiem – lidosta, industriālais parks u.c.;
- Augsts darbaspēka nodokļu slogs, nestabila nodokļu sistēma;
- Daļa no uzņēmējiem aktuālām jomām ir valsts līmeņa – nodokļu politika, kvalificēta darba spēka trūkums, kontrolējošo institūciju lielo skaitu, iepirkumu konkursu politiku u.c.;
- Galvenās valsts līmeņa problēmas, ar kurām saskaras pilsētas uzņēmēji ir darbaspēka trūkums, nesamērīgs birokrātiskais slogs (atskaites, atļaujas, kontroles utt.);

- Veicināt konkurētspēju, atbalsts inovāciju ieviešanai - dažādi instrumenti dažāda izmēra uzņēmumiem (mazie, vidējie, lielie);
- Sinerģiju radīšana starp ražošanas uzņēmumiem un IKT nozares uzņēmumiem, modernizējot ražošanas uzņēmumu darba vidi un iekārtas;
- Sadarbības nodrošināšana starp izglītības iestādēm un uzņēmējiem, lai profesijas atbilstu darba tirgus prasībām;
- Izveidot pašvaldības aizdevuma shēmu - iespēja aizņemties uzņēmuma attīstībai;
- Pašvaldības iesaiste sadarbības nodrošināšanai starp uzņēmējiem un izglītības iestādēm;
- Turpināt sadarbību ar LIAA Biznesa inkubatoru;
- Veicināt, lai būtu lielāka valsts atbalsta pieejamība Biznesa inkubatoram (inkubējamiem uzņēmumiem), kas šobrīd samazinās;
- Ieviest pasākumu "Pašvaldība ēno uzņēmējus" - labāka savstarpējā izpratne par darbu;
- Regulārāka uzņēmēju aptaujāšana, aktuālo problēmu apzināšana;
- Organizēt pasākumus "Pašvaldība nāk pie uzņēmēja", kur uzklaut aktuālo, iepazīties ar uzņēmumu;
- Pašvaldībai aktīvāk informēt uzņēmējus par aktuālo, piemēram, jaunumu ziņas, kur apkopo svarīgāko par to, ko pašvaldība plāno;
- Veikt pašvaldības saistošo noteikumu, citu noteikumu auditu, lai izslēgtu novecojušas normas, vienkāršotu to un mazinātu informācijas daudzumu;
- Apkopot un regulāri aktualizēt pašvaldības, organizāciju piedāvājumu u.c.
- Aktīvāk lobēt Daugavpili un Latgali nacionālā līmenī;
- Turpināt degradēto teritoriju revitalizācija, t.sk. tūrisma teritoriju attīstību;
- Atvieglot nosacījumus pašvaldībai piederošo industriālo teritoriju iznomāšanai uzņēmējdarbības veicināšanai;
- Sekmēt speciālās ekonomiskās zonas izveidi pilsētā;
- Attīstīt alternatīvo energoresursu izmantošanu;
- Paplašināt aktivitātes jauniešu iesaistei uzņēmējdarbībā (semināri, konsultācijas, konkursi).
- Kaimiņvalstu nodokļu politikas pilnveide uzņēmējiem mazinās relokācijas iespējas;
- Ierobežoti pašvaldības un valsts atbalsta instrumenti un iespējas atbalstīt uzņēmējus;
- Monocentriska uz Rīgas reģionu vērsta valsts attīstība
- Neefektīvi pasākumi darba ražīguma celšanai Latvijā
- Nepietiekams atbalsts dzīvojamā fonda attīstībai reģionos
- Savstarpējās pilsētu konkurences saasināšanās
- Ģeopolitiskā situācija, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Latvijas kā atrašanās vietas starptautisko konkurētspēju
- Negatīvās demogrāfiskās tendences un cilvēkresursu emigrācija uz citām valstīm;
- Elektroenerģijas cenas ir nekonkurētspējīgas investoru piesaistei;
- Nepietiekams pieprasījums pēc mazo un mikro uzņēmumu pakalpojumiem un produktiem;
- Nestabila uzņēmējdarbību ietekmējošā valsts politika;
- Valsts ekonomiskās situācijas pasliktināšanās, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju labklājību un uzņēmējdarbības vidi kopumā;
- Uzņēmējdarbības aktivitātes samazināšanās, vāji attīstītās infrastruktūras dēļ, atsevišķās industriālajās zonās;
- Aktīvo iedzīvotāju skaita samazinājums, darbaspēka trūkuma pieaugums;
- Darbaspēka migrācija uz citām pilsētām, reģioniem vai ārvalstīm, kur ir augstāka darba samaksa;
- Augsti kvalificēta un uzņēmumu vajadzībām piemērota darbaspēka samazināšanās;
- Nav atbalsta uzņēmējiem Latgalē (iekārtu iegādei, industriālo teritoriju sakārtošanai ražošanas vajadzībām) - pieejami Altum kredīti (nevis grants);
- Augstākās izglītības atbalsta politika - nekonkurētspējīgas izglītības programmas.

2.3. Nodarbinātība un labklājība

Bezdarbs

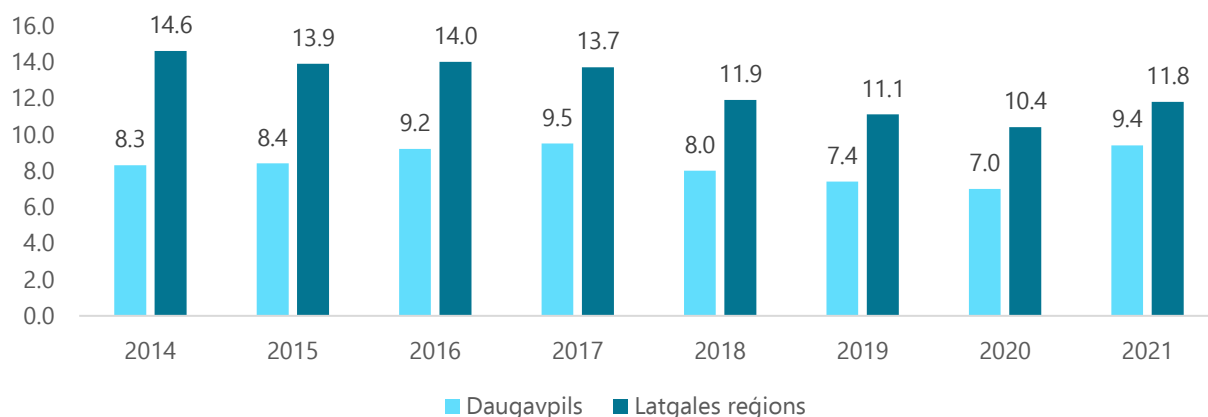
Pēc Nodarbinātības valsts aģentūras datiem bezdarbnieku skaits Daugavpilī pēdējo septiņu gadu laikā pakāpeniski samazinājies, tam 2020. gada janvārī nokrītoties līdz 3468 darba meklētājiem. Savukārt 2021. gada janvārī, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, vērojams būtisks pieaugums, kas saistāms ar Covid-19 pandēmijas ietekmi (Attēls 52).

2021. gada sākumā 53% no visiem bezdarbniekiem bija sievietes un 47% vīrieši.

ATTĒLS 52. Bezdarbnieku skaita izmaiņas Daugavpilī pa gadiem (Datu avots: NVA)

Bezdarba līmenis Daugavpilī 2014. gada 31. janvārī bija 8,3%. Pēdējo septiņu gadu laikā bezdarbs augstāko līmeni sasniedza 2017. gadā, bet līdz 2020. gadam tas ir samazinājies līdz 7%. 2021. gadā vērojams ievērojams pieaugums, kas saistāms ar Covid-19 pandēmijas ietekmi. Arī Latgales statistiskajā reģionā kopumā vērojama pakāpeniska tendence bezdarba līmenim samazināties (ar izņēmumu 2021. gadā), ko ietekmē kopējās ekonomikas tendences (Attēls 53).

ATTĒLS 53. Bezdarba līmenis (%) Daugavpilī un Latgales reģionā 2014.-2021. gadā (Datu avots: NVA, uz katra gada 31.01.)

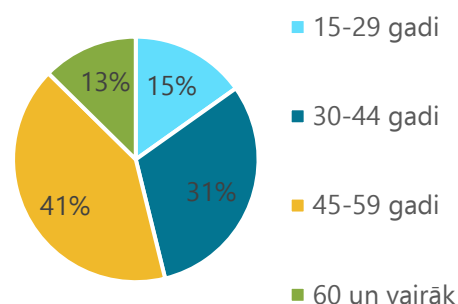
Pēc bezdarba **ilguma** 43% no reģistrētajiem bezdarbniekiem 2021. gada janvārī šajā statusā atradās līdz pusgadam, 24% ir bezdarbnieki 6-12 mēnešus, 24% ir bezdarbnieki 1-3 gadus un tikai 9% ilgāk par trīs gadiem.

47% no visiem bezdarbniekiem 2021. gada janvārī augstākais iegūtais **izglītības līmenis** ir profesionālā izglītība, aiz tā seko 20% ar vispārējo vidējo izglītību un 18% ar augstāko izglītību. Savukārt 12,5% bezdarbnieki ir ar pamatzglītību, un 2,5% nav ieguvuši pamatzglītību

Pēc bezdarbnieku **vecuma**, aptuveni trešā daļa ir vecumā no 30-44 gadiem. 41% bezdarbnieku ir vecumā no 45-59 gadiem un 13% vecāki par 60 gadiem. 15% ir jauniešu (15-29 gadi) u.c. (Attēls 54).

Invalīdi, ilgstošie bezdarbnieki (virs gada bezdarbnieka statusā), jaunieši un pirmspensijas vecuma bezdarbnieki ietilpst **problēmgrupās**, kurām Nodarbinātības valsts aģentūra sniedz lielākas atbalsta iespējas.

Daugavpilī uz 31.01.2021. ir 1469 ilgstošie bezdarbnieki, 662 invalīdi-bezdarbnieki un 760 pirmspensijas vecuma bezdarbnieks.

ATTĒLS 54. Bezdarbnieku sadalījums pa vecuma grupām (Datu avots: NVA uz 31.01.2020)

Darba vietas

Nodarbinātības Valsts aģentūras Daugavpils filiālē uz 30.11.2020. registrētas 1077 brīvas darba vietas. Salīdzinājumam uz 30.12.2019. Daugavpils areālā bija 1202 brīvas darba vietas, bet attiecīgi 2018. gada beigās – 565. NVA Daugavpils filiālē visvairāk brīvo darba vietu 2020. gada rudenī bija sekojošās profesiju grupās:

- ◇ Kvalificēti strādnieki un amatnieki (918 brīvas darba vietas);
- ◇ Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri (122 brīvas darba vietas);
- ◇ Vecākie speciālisti (98 brīvas darba vietas);
- ◇ Vienkāršās profesijas (90 brīvas darba vietas);
- ◇ u.c.¹⁰⁶

Pēc CSP teritorijas ekonomisko rādītāju eksperimentālās statistikas, 2017. gadā Daugavpilī nodarbināti 41166 strādājošie. Strādājošo skaits pa nozarēm atspoguļots Attēls 55.

ATTĒLS 55. Nodarbināto personu skaits pēc nozares Daugavpilī 2017. gadā (Datu avots: CSP)

¹⁰⁶ [Nodarbinātības valsts aģentūra](#)

Visvairāk strādājošo nodarbināti apstrādes rūpniecībā – 6598, aiz tā seko vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība ar 6078 strādājošiem. Trešajā vietā ierindojas veselība un sociālā aprūpe ar 4752 strādājošiem, aiz tā seko izglītība ar 4589 strādājošiem. Vairāk kā trīs tūkstoši strādājošo ir arī transportā un uzglabāšanā, un valsts pārvaldē un aizsardzībā.

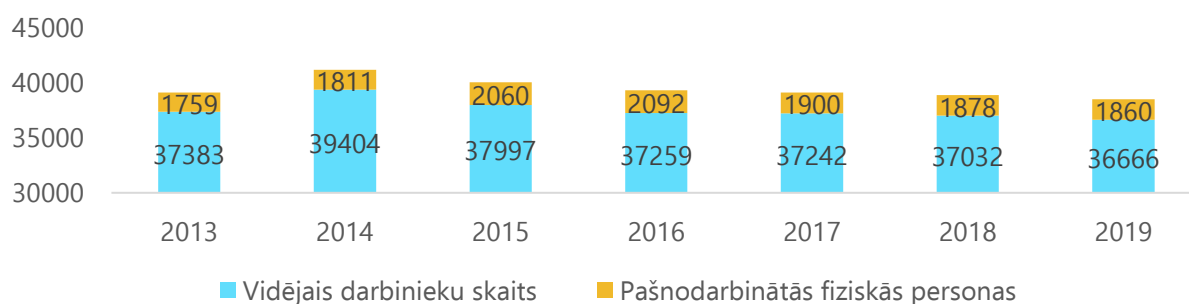
Nemot vērā, ka Centrālā statistikas pārvalde neuzkrāj aizņemto darba vietu skaita datus par privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50, nav objektīvi izmaiņu salīdzināšanai izmantot rādītāju "Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50", jo tas neparāda patieso situāciju. 2019. gadā 99% no visiem ekonomiski aktīvajiem tirgus sektora uzņēmumiem Daugavpilī nodarbināja līdz 50 strādājošiem (Attēls 63).

Saskaņā ar Centrālā statistikas pārvaldes informāciju kopējais aizņemto darba vietu skaits laikā no 2013. līdz 2019. gadam samazinājies par 8%. Darba vietu samazinājums vērojams privātajā sektorā ar nodarbināto skaitu virs 50 un valsts struktūrās (piemēram, valsts iestādes, policija u.c.). Savukārt darba vietu skaits pašvaldību struktūrās 2019. gadā ir pieaudzis par 16%. Darba vietu skaits nodibinājumos, biedrībās, fondos un to komercsabiedrības nav būtiski mainījies – 2013. gadā tas bija 2164, savukārt 2019. gadā 2262 darba vietas (aprēķināta starpība starp sabiedrisko un vispārējo valdības sektoru). Dati par privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50 cilvēkiem netiek uzkrāti (Tabula 15).

TABULA 15. Aizņemtās darba vietas Daugavpilī 2013.-2019. gadam (skaits) (Datu avots: CSP)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50	18405	18191	17427	16581	16177	16309	16909
Sabiedriskajā sektorā ¹⁰⁷	10310	8058	8083	8222	8468	8684	8894
... Valsts struktūrās	2130	1764	1771	1849	1906	1856	1930
... Pašvaldību struktūrās	6016	6295	6312	6373	6562	6828	6964
Privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu >=50	8095	7909	7089	6191	5558	5335	5753

Vidējais darbinieku skaits Daugavpilī laikā no 2013. gada līdz 2019. gadam nedaudz samazinājies jeb par 2%, savukārt pašnodarbināto skaits šajā periodā audzis par 5,7% (Attēls 56).

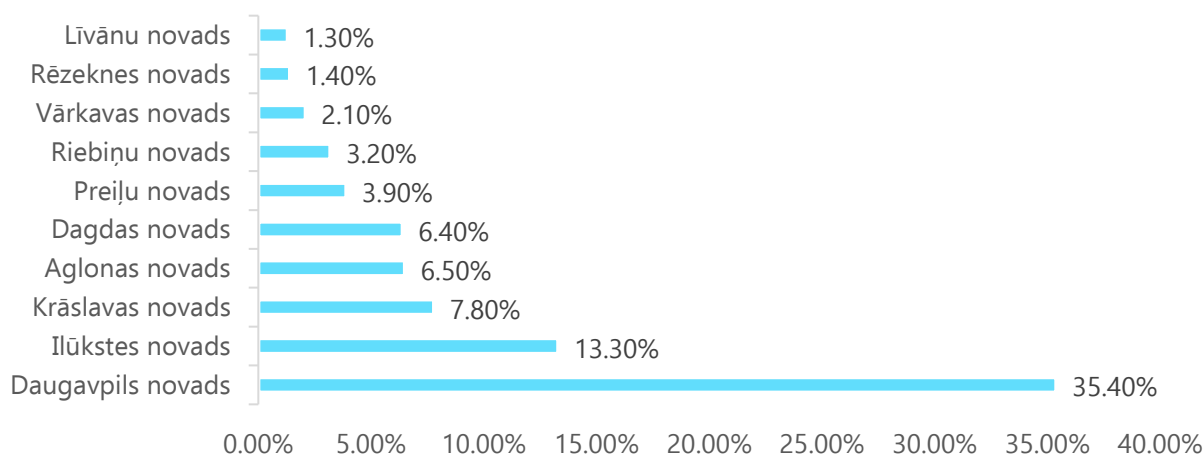
ATTĒLS 56. Vidējais darbinieku un pašnodarbināto personu skaits Daugavpilī pēc faktiskās darba vietas 2013.-2019. gadam (Datu avots: CSP)

¹⁰⁷ Sabiedriskais sektors ir valsts un pašvaldību iestādes un to komercsabiedrības, komercsabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla daļu 50% un vairāk, kā arī nodibinājumi, biedrības, fondi un to komercsabiedrības (www.csb.gov.lv)

2019. gadā 61,8% no visiem Daugavpils iedzīvotājiem ir nodarbināti Daugavpilī, savukārt 26,7% dodas strādāt uz Rīgu, 3,2% uz Daugavpils novadu un citur.

Daugavpilī nodarbināti vairāku apkārtējo pašvaldību iedzīvotāji. 35,4% no Daugavpils novadā dzīvojošiem nodarbinātajiem strādā Daugavpilī, aiz tā seko 13,3% Ilūkstes novadā dzīvojošie strādājošie u.c. (Attēls 57).¹⁰⁸

Saskaņā ar CSP datiem, Daugavpils novadā vidējais darbinieku skaits 2019. gadā bija 3853 un Ilūkstes novadā 1474 pēc faktiskās darba vietas. Zinot, ka 2019. gadā Daugavpilī nodarbināti 35,4% no Daugavpils novadā dzīvojošiem strādājošiem un 13,3% no Ilūkstes novada, provizoriski var noteikt, ka kopumā 2019. gadā Daugavpilī strādā ap 1300 Daugavpils novadā dzīvojošo un 200 Ilūkstes novadā dzīvojošo.

ATTĒLS 57. Daugavpilī nodarbināto apkārtējo pašvaldību iedzīvotāju īpatsvars 2019. gadā

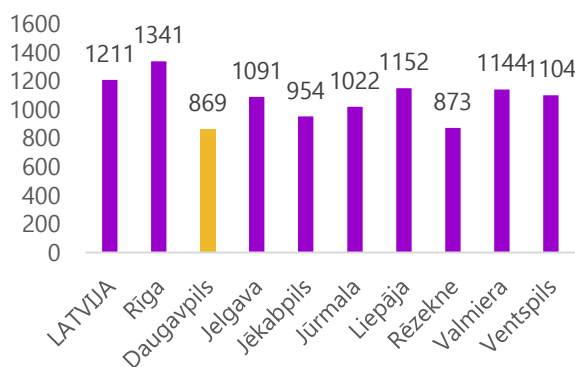
Darba samaksa

Ņemot vērā, ka Centrālā statistikas pārvalde neuzkrāj darba samaksas datus par privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50, nav objektīvi salīdzināt Daugavpils vidējo darba samaksu privātajā sektorā, jo tas neparāda patieso situāciju. 2019. gadā 99% no visiem ekonomiski aktīvajiem tirgus sektora uzņēmumiem Daugavpilī nodarbināja līdz 50 strādājošiem (Attēls 63).

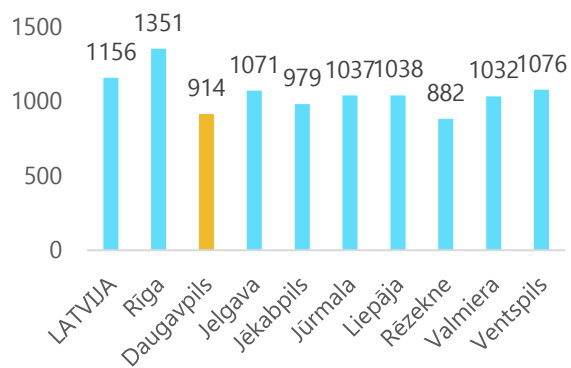
Salīdzinot vidējo mēneša darba samaksu 2020. gadā starp republikas nozīmes pilsētām pēc bruto algas (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50) un atsevišķi sabiedriskajā sektorā, Daugavpils ierindojas pēdējā vietā (Attēls 58, Attēls 59).

Strādājošo vidējā mēneša bruto alga Daugavpilī (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50, tātad 1% no visiem pilsētas uzņēmumiem) 2020. gadā sasniedza 869 EUR pirms nodokļu nomaksas. Valstī kopumā uzņēmumi ar nodarbināto skaitu līdz 50 ir 99% no kopējā skaita, tāpēc rūpīgi jāizvērtē datu objektivitāte par vidējo darba samaksu.

¹⁰⁸ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Pašvaldības profils – Apvienotais Daugavpils novads, 2019

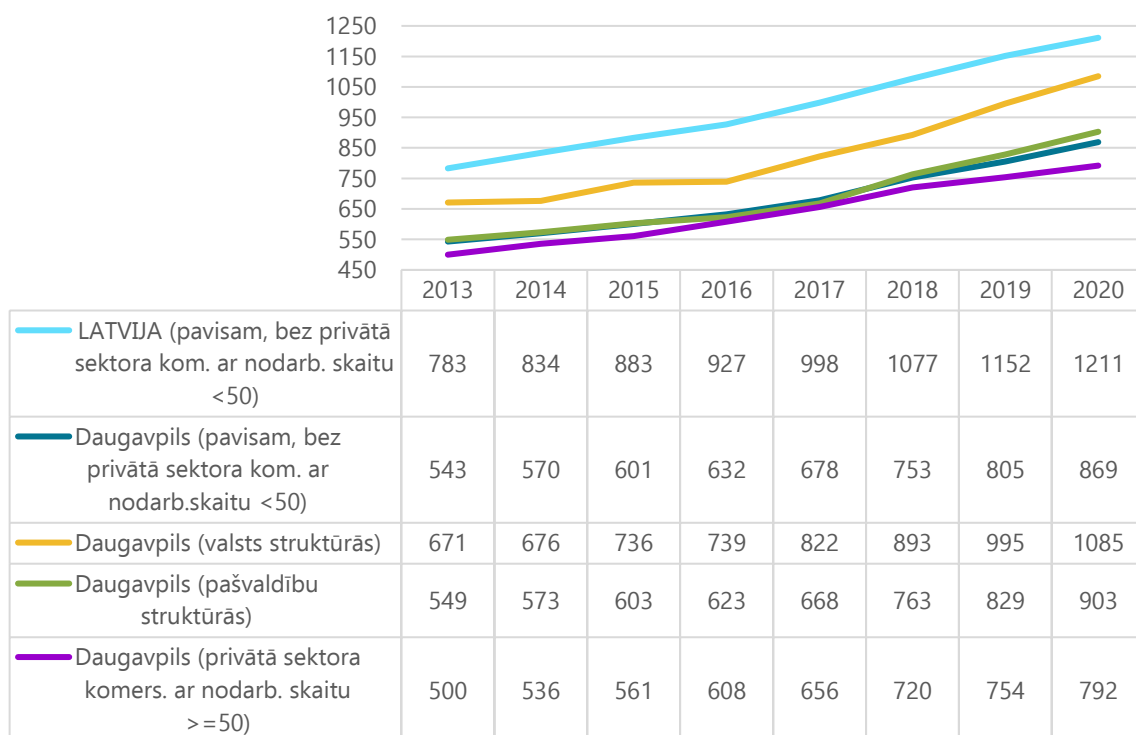

ATTĒLS 58. Vidējā bruto mēneša darba samaksa valstī un republikas nozīmes pilsētās 2020. gadā (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50) (Datu avots: CSP)

ATTĒLS 59. Vidējā bruto mēneša darba samaksa sabiedriskajā sektorā valstī un republikas nozīmes pilsētās 2020. gadā (Datu avots: CSP)

Daugavpili pēdējo septiņu gadu laikā vērojams algu kāpums, kopumā vidējais atalgojums kopš **2013. gada ir pieaudzis par 60%**, līdzīgi kā visā Latvijā. Dati liecina, ka 2020. gadā vidējais atalgojums (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50) Daugavpili bija par 28% zemāks nekā Latvijā (Attēls 60).

ATTĒLS 60. Strādājošo vidējā mēneša samaksa no 2013.-2020. gadam Daugavpili un Latvijā (Datu avots: CSP)

2020. gada decembrī Nodarbinātības valsts aģentūras vakanču portālā ir informācija par 255 aktuāliem darba sludinājumiem Daugavpili:

- ◇ 58 vakances ražošanā;

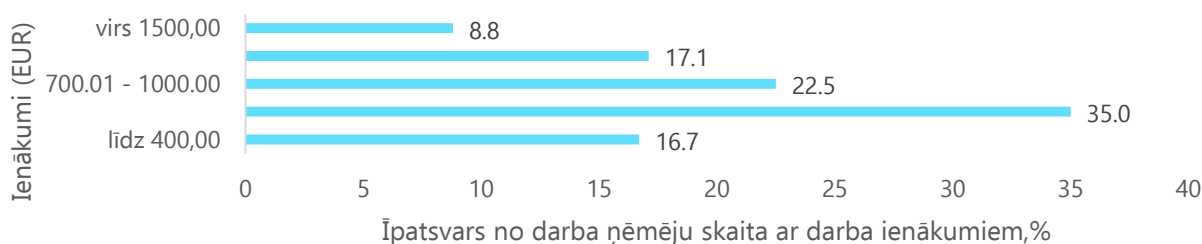
- ◇ 31 vakance veselības un sociālā aprūpē;
- ◇ 24 pakalpojumu nozarē;
- ◇ 16 vakances transportā un loģistikā;
- ◇ u.c. jomās.

Sludinājumu portālā uz 10.12.2020. www.ss.com izvietotas ap 70 pieejamas vakances Daugavpilī, portālā www.cv.lv pieejamas 16 vakances Daugavpilī.

Arvien vairāk darba devēju piedāvā strādāt attālināti, kas jāņem vērā darba meklētājiem ar iespēju dzīvot Daugavpilī, strādāt no mājām un saņemt konkurētspējīgu atalgojumu.

Daugavpilī 2019. gadā darba ņēmēju skaita sadalījumā pēc mēneša bruto darba ienākumiem 35% sastāda darba ņēmēji, kuru ienākumi ir robežās no 400,01 līdz 700,00 EUR. Aiz tā seko 22,5% darba ņēmēju, kuru ienākumi bija robežās no 700,01 līdz 1000,00 EUR u.c. Savukārt 16,7% strādājošo atalgojums ir zemāks par 400 EUR (2019. gadā minimālā alga Latvijā bija 430 EUR), (Attēls 61).

Laikā kopš 2015. gada (dati nav uzkrāti par agrāku periodu) kopumā novērojama tendence procentuāli pieaugt darba ņēmēju īpatsvaram, kas saņem atalgojumu virs 400 EUR, savukārt atalgojuma saņēmēju skaits līdz 400 EUR samazinājies par 18%.¹⁰⁹

ATTĒLS 61. Darba ņēmēju skaita sadalījums% pēc mēneša bruto darba ienākumiem Daugavpilī 2019. gadā (Datu avots: CSP)

Darba ņēmēju un pašnodarbināto personu skaits par kurām gada laikā ir jāveic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas un vidējā iemaksu alga 2016. gadā redzama Tabula 16. Daugavpilī vairāk nodarbinātas ir sievietes, taču lielāku algu saņem vīrieši (Tabula 16).

TABULA 16. Darba ņēmēju un pašnodarbināto personu vidējā iemaksu alga un nodarbinātās personas 2016. gadā (Datu avots: BLIS datu bāze)

Vidējā iemaksu alga, EUR	606,04
Vidējā iemaksu alga sievietēm, EUR	541,04
Vidējā iemaksu alga vīriešiem, EUR	683,52
Nodarbināto sieviešu skaits, par kurām veiktas obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas	20 813
Nodarbināto vīriešu skaits, par kuriem veiktas obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas	18 255

Latvijas Pašvaldību savienības aprēķinā no Valsts ieņēmumu dienesta un RAIM datiem par 2016. gadu attēlotā informācija par 20 lielāko iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju Daugavpils pilsētas budžetā, kas reģistrēti pilsētā un ārpus tās (Tabula 17).

¹⁰⁹ [Centrālā statistikas pārvalde](http://www.csb.gov.lv)

20 lielākie IIN maksātāji (kam juridiskā adrese pilsētā un ārpus tā) nodrošina 44,25% no kopējiem pašvaldības IIN ieņēmumiem, un nodarbina 12 738 pilsētas iedzīvotājus. Tabula 17 atspoguļoti dati arī par kopējo atalgojuma summu – 20 lielākie IIN maksātāju veikto iemaksu algu summa sastāda 42% no kopējās algu summas pilsētā 2016. gadā.

TABULA 17. 10 lielāko iedzīvotāju ienākuma nodokļu maksātāju Daugavpilī, kas reģistrēti pilsētā un ārpus tās, ekonomiskie rādītāji 2016. gadā¹¹⁰

Rādītājs	Vērtība 2016. gadā
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese Daugavpilī, ieguldījums kopējos pašvaldības IIN ieņēmumos	21,88%
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese ārpus Daugavpils, ieguldījums kopējos pašvaldības IIN ieņēmumos	22,37%
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese Daugavpilī, vidējais atalgojums mēnesī	534 EUR
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese ārpus Daugavpils, vidējais atalgojums mēnesī	907 EUR
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese Daugavpilī, pašvaldībā reģistrēto darbinieku skaits	8009 cilv.
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese ārpus Daugavpils, pašvaldībā reģistrēto darbinieku skaits	4729 cilv.
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju skaits pēc darba ņēmēja deklarētās dzīvesvietas	37 514 cilv.
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese Daugavpilī, pašvaldībā reģistrēto darbinieku skaits pret visiem IIN nodokļu maksātājiem	21,34%
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese ārpus Daugavpils, pašvaldībā reģistrēto darbinieku skaits pret visiem IIN nodokļu maksātājiem	12,06%
Veicamo iemaksu algu summa	243462069 EUR
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese Daugavpilī, atalgojuma summa	51289 071 EUR
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese ārpus Daugavpili, atalgojuma summa	51445562 EUR
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese Daugavpilī, atalgojuma summa pret veicamo iemaksu algu summu,%	21,07%
10 lielāko IIN maksātāju, kam juridiskā adrese ārpus pašvaldības, atalgojuma summa pret veicamo iemaksu algu summu	21,13%

Saskaņā ar BLIS datu bāzes informāciju 2018. gadā Daugavpilī reģistrēti 3873 komersanti - pievienotās vērtības nodokļa maksātāji (PVN). 2018. gadā no šiem uzņēmumiem iemaksas valsts kopbudžetā – iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas – nav veikuši vairāk kā 1250, savukārt nodokļu parāds ir ap 70 uzņēmumu.¹¹¹

Saskaņā ar BLIS datu bāzes informāciju 328 PVN maksātāji 2018. gadā Daugavpilī nodarbina 10 un vairāk darbiniekus. No tiem 29 nodarbina vairāk kā 100 darbiniekus. Lielākie darba devēji – komersanti (ar 50 un vairāk darbiniekiem) – Daugavpilī redzami Tabula 18. un Attēls 62.

¹¹⁰ [BLIS datu bāze](#)

¹¹¹ [BLIS datu bāze](#)

TABULA 18. Lielākie darba devēji Daugavpilī 2018. gadā ar vidējo nodarbināto skaitu virs 50 (Datu avots: BLIS datu bāze)

Nodokļu maksātāja nosaukums	Vidējais darbinieku skaits, cilv.	Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā – IIN un VSAOI (EUR)
SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca"	1545	8 857 290
Valsts SIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"	647	2 941 950
PAS "Daugavpils satiksme"	580	2 273 040
SIA "AXON CABLE"	540	1 732 930
SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums"	464	2 545 260
SIA "ZIEGLERA MAŠĪNBŪVE"	358	1 602 380
SIA "LokRem"	335	1 307 840
SIA "Daugavpils ūdens"	277	2 240 170
AS "LATVIJAS MAIZNIEKS"	274	3 607 750
Pašvaldības AS "Daugavpils siltumtīkli"	248	1 000 990
SIA "Daugavpils autobusu parks"	208	705 810
AS "Latgales piens"	196	1 255 110
SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija"	183	758 760
SIA "BELMAST"	183	530 930
AS "Ditton pievadkēžu rūpnīca"	173	120 270
SIA "DL metal"	159	584 110
SIA "ELLI V"	142	767 100
SIA "MAGISTR"	141	563 460
SIA "BORG"	137	290 780
SIA "Daugavpils zobārstniecības poliklinika"	133	587 400
SIA "Labiēkārtošana-D"	131	754 040
SIA "LAGRON"	131	338 770
SIA "Daugavpils dzelzsbetons"	128	796 650
A/S "Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca"	123	732 850
SIA "INTERGAZ"	121	3 589 320
AS "DAUGAVPILS SPECIALIZĒTAIS AUTOTRANSPORTA UZŅĒMUMS"	114	801 850
SIA "Nexis Fibers"	113	221 720
SIA "FEDAK-PLAST"	110	777 810
SIA "SM"	100	157 040
SIA "DAUGAVPILS BOKSERU KLUBS"	98	328 880
SIA "Centennial Industries"	91	301 620
SIA "Daugavpils bērnu veselības centrs"	90	569 020
SIA "DITTON NAMS"	87	1 442 750
SIA "DAERS"	83	249 350
SIA "DAUTKOM TV"	81	1 198 300
SIA "ANTARIS"	81	616 980
SIA "DOMSA"	80	71 640
Valsts SIA "Daugavpils teātris"	79	376 870

Nodokļu maksātāja nosaukums	Vidējais darbinieku skaits, cilv.	Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā – IIN un VSAOI (EUR)
SIA "MEAT UNION"	77	760 410
SIA "Daugavpils Olimpiskais centrs"	74	355 380
SIA "Latgales Ceļdaris"	73	76 410
SIA "INGRID A"	72	6 447 320
SIA "Regula Baltija"	72	582 180
SIA "ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA"	67	1 638 210
SIA "Mācību centrs plus"	66	284 090
SIA "Apsardzes serviss"	65	312 320
SIA "REM PRO"	64	451 590
SIA "ENERGOBALTIKA"	62	100 710
SIA "Rhino Doors"	62	68 460
SIA "Latgales Alus D"	59	215 170
SIA "Svente Mng"	59	163 150
SIA SMD Baltic	58	231 820
SIA "Tool Industry"	54	485 500
SIA "MODES FORMULA"	54	164 890
Latvijas Nedzirdīgo savienības SIA "LNS DANE"	54	120 510
SIA "Baltijas Energomontāža"	53	130 450
SIA "SWEET HOUSE"	51	216 210
SIA "STARS MET"	50	243 360

Lielākie Daugavpils uzņēmumi pēc vidējo nodarbināto skaita 2018. gadā:

Vairāk par 1000 darbiniekiem:

- 1 SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca"
- 2 VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"
- 3 AS "Daugavpils satiksme"
- 4 SIA "Axon' Cable"

200 - 499 darbinieki:

- 5 SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums"
- 6 SIA "Zieglers Mašīnbūve"
- 7 SIA "LokRem"
- 8 SIA "Daugavpils ūdens"
- 9 AS "Latvijas Maiznieks"

- 10 PAS "Daugavpils siltumtīkli"
- 11 SIA "Daugavpils autobusu parks"
- 12 AS "Latgales piens"
- 13 SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija"
- 14 SIA "Belmast"
- 15 AS "Ditton pievadkēžu rūpnīca"
- 16 SIA "DL metal"
- 17 SIA "Eili V"
- 18 SIA "Magistr"
- 19 SIA "Borg"

100 - 199 darbinieki:

- 20 SIA "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika"
- 21 SIA "Labiēkārtošana-D"
- 22 SIA "Lagron"
- 23 SIA "Daugavpils dzelzsbetons"
- 24 A/S "Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca"
- 25 SIA "Intergaz"
- 26 AS "Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums"
- 27 SIA "Nexis Fibers"
- 28 SIA "Fedak Plast"
- 29 SIA "SM"

ATTĒLS 62. Lielākie Daugavpils uzņēmumi pēc nodarbināto skaita 2018. gadā

SVID analīze

Stiprās puses

- Augstāko izglītības iestāžu darbības, zinātnes, pētniecības attīstība;
- Pašvaldības darbība nodarbinātības aktivitāšu sekmēšanā;

Vājās puses

- Nepietiekams prakses vietu nodrošinājums pilsētas studentiem;

- Zemākais bezdarba līmenis starp Latgales statistikas reģiona pašvaldībām;
- Nodarbinātība un vidējais atalgojums Daugavpilī ir virs vidējā līmeņa Latgales plānošanas reģionā

Iespējas

- Attīstīt darba vidē balstītas mācības (profesionālā izglītībā), piesaistot uzņēmējus un darba devējus izglītības programmu īstenošanā;
- Atbalsts uzņēmējiem jaunu darba vietu radīšanai, prakses vietu nodrošināšanā;
- Sekmēt izglītības programmu un to piedāvājuma elastīgumu, saistību ar darba tirgus pieprasījumu vismaz tuvāko 2-3 gadu griezumā;
- Veikt regulārus darba tirgus pētījumus un prognozes par darba tirgus attīstību reģiona un valsts līmenī;
- Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī izglītības iestāžu, zinātnes, pētniecības un attīstības darbu veikšanai;
- Iespējams finansiālais atbalsts Eiropas Savienības līmenī izglītības iestāžu darbības uzlabošanai;
- Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī digitālās ekonomikas attīstībā;
- Iespējams finansiālais atbalsts ES līmenī inkubatoru attīstībai un cilvēkresursu izglītošanai Iespējams finansiāls atbalsts gan Eiropas, gan nacionālā līmenī digitālā savienojuma un interneta vides attīstībai;
- Plašāka sadarbības programmu veidošana Eiropā dažādos līmeņos un virzienos;
- Uzņēmumu un izglītības iestāžu sadarbības attīstība;
- "Sudraba" ekonomikas attīstība;
- Mūžizglītības iespēju izmantošanas attīstība darba spēka pārkvalifikācijai;
- E-pakalpojumu vides attīstība;
- IKT nozares attīstība pilsētā;
- Optisko tīklu pārklājuma paplašināšana pilsētā;
- Darbaspēka piesaiste no Daugavpils novada;
- Kvalificēta darbaspēka sagatavošana atbilstoši darba tirgus pieprasījumam;
- Sekmēt jaunu darba vietu radīšanu;
- Iedzīvotāju digitālo prasmju uzlabošanas pasākumi, kvalifikācijas celšana.

- Nepietiekams publisko sakaru pakalpojumu sniedzēju skaits un interneta pieslēguma kvalitātes nodrošinājums atsevišķās pilsētas teritorijās.

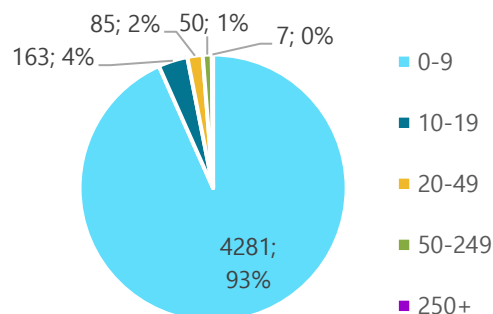
Draudi

- Nepietiekams finansējums zinātnes attīstībai;
- Doktorantūras studentu skaita samazināšanās;
- Resursu pārdale par labu izglītības un zinātnes attīstībai Rīgā;
- Zinātnes prestiža pazemināšanās valstī;
- Nepietiekams dzīvojamais fonds pilsētā;
- Nepietiekams IKT nozarei nepieciešamo cilvēkresursu nodrošinājums;
- IT jomas absolventiem nepietiekama praktiskā pieredze studiju laikā;
- Lēna iedzīvotāju paradumu maiņa pārejai uz e-pakalpojumiem;
- Nelabvēlīgas demogrāfiskās situācijas tendences un cilvēkresursu emigrācija uz citām valstīm;
- Mērķtiecīga ES attīstītāko valstu politika cilvēkresursu piesaistē no Baltijas valstīm.

2.4. Uzņēmumi

2019. gadā Daugavpilī pavisam ir 4586 tirgus sektora uzņēmumi, komersanti, biedrības. No tiem 49% jeb 2259 ir komercsabiedrības, aiz tā seko 40% fiziskas personas – saimnieciskās darbības veicēji. 2019. gadā Daugavpilī ir 278 ārpus tirgus sektora uzņēmumi, iestādes – fondi, nodibinājumi, biedrības, valsts un pašvaldību budžeta iestādes.¹¹²

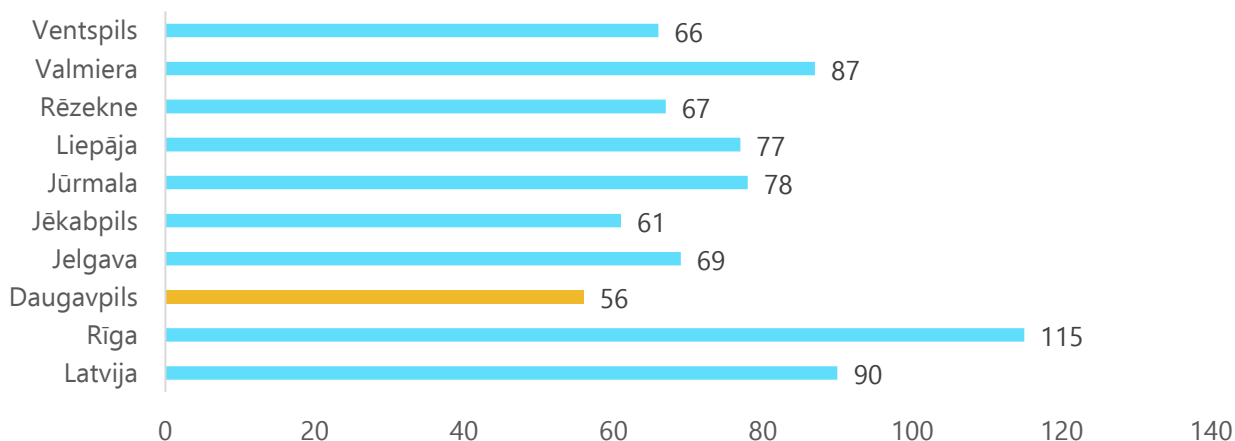
93% jeb 4281 no tirgus sektora ekonomiski aktīviem uzņēmumiem 2019. gadā nodarbina līdz 9 strādājošiem. 4% jeb 163 uzņēmumi nodarbina 10-19 strādājošos. Aiz tā seko 2% jeb 85 uzņēmumi, kas nodarbina 20-49 darbiniekus. 50 uzņēmumos strādā 50-249 darbinieki, un 7 uzņēmumos tas ir lielāks par 250 (Attēls 63).

ATTĒLS 63. Tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Daugavpilī sadalījumā pēc nodarbināto skaita 2019. gadā

Savukārt pēc LURSOFT statistikas aktīvo uzņēmumu skaits Daugavpilī 2019. gadā ir 4316. Sarakstā iekļauti uzņēmumi, kuru gada pārskati ir ievadīti LURSOFT datu bāzē, savukārt nav iekļautas tādas nozares kā bankas un apdrošināšana.¹¹³

Daugavpilī 2019. gadā uz 1000 iedzīvotājiem reģistrēti 56 tirgus sektora ekonomiski aktīvie uzņēmumi, kas ir par pieciem vairāk nekā 2013. gadā¹¹⁴. Salīdzinot ar pārējām republikas nozīmes pilsētām pašvaldībām un Latviju kopumā, Daugavpilī ir zemākais rādītājs (Attēls 64).

ATTĒLS 64. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem republikas nozīmes pilsētās un Latvijā 2019. gadā (Datu avots: CSP)

Saskaņā ar Lursoft statistiku uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Daugavpilī norāda uz mainīgām tendencēm – kopš 2015. gada likvidēto uzņēmumu skaits pārsniedza reģistrēto, taču jau 2019. gadā skaits atšķiras minimāli.

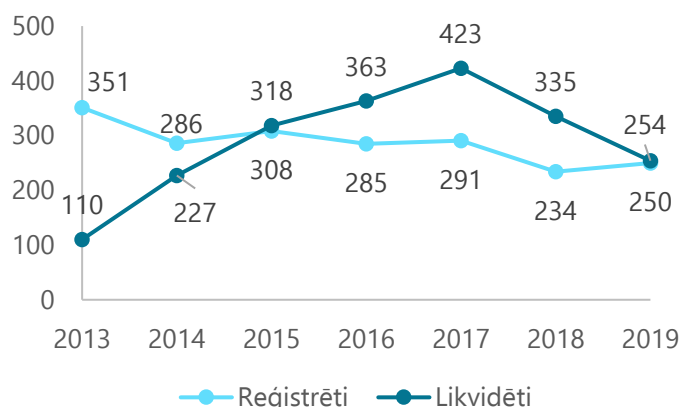
¹¹² [Centrālā statistikas pārvalde](#)

¹¹³ [Lursoft statistika](#)

¹¹⁴ [Centrālā statistikas pārvalde](#)

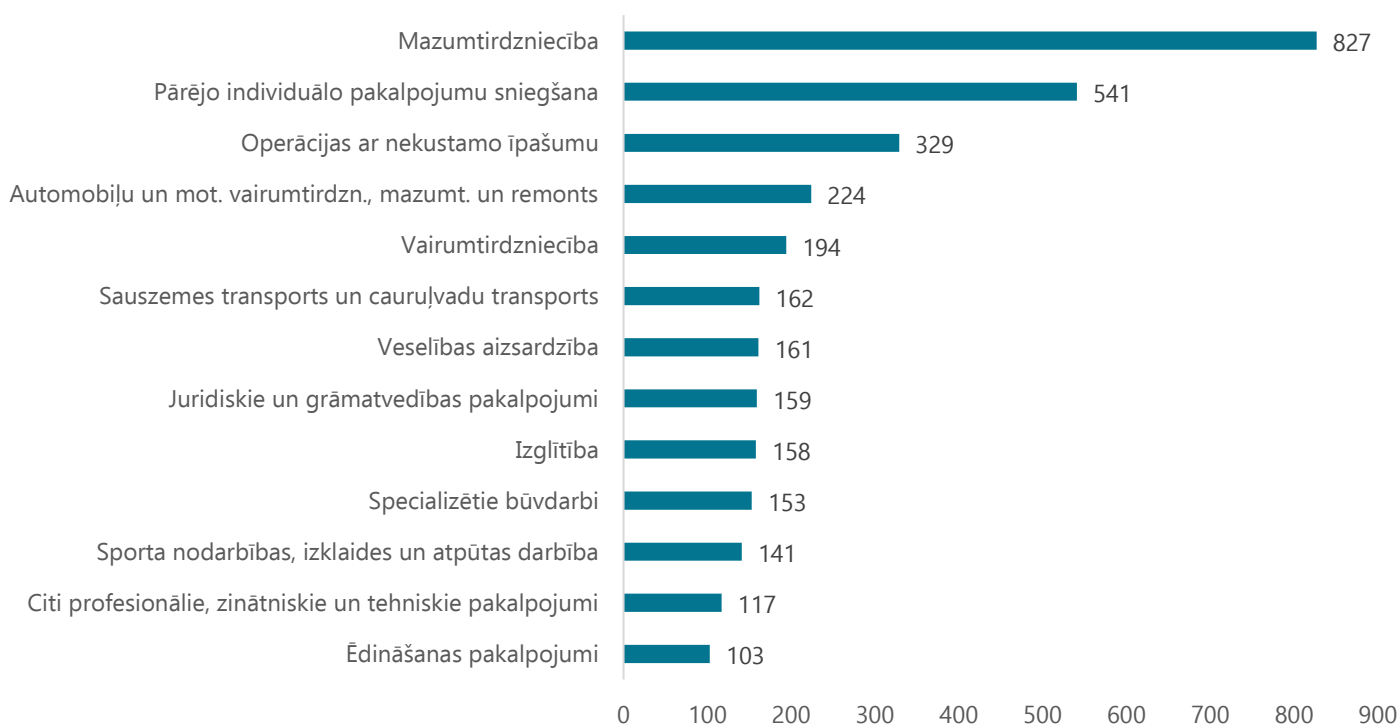
Kopumā reģistrēto uzņēmumu skaits nav krasi mainījies būtiskām izmaiņām. Laikā kopš 2013. gada reģistrēti 2005 uzņēmumi, savukārt likvidēti – 2030 (Attēls 65).

Pēc ekonomiski aktīvo uzņēmumu sadalījuma pēc darbības veidiem, 2019. gadā 27% uzņēmumu Daugavpilī nodarbojas ar tirdzniecību (1245 uzņēmumi). Aiz tā seko 14% jeb 634 ekonomiski aktīvās vienības, kas sniedz citus pakalpojumus, kuri lielākoties klasificējami kā pārējie individuālie pakalpojumi (visbiežāk individuālie komersanti).

ATTĒLS 65. Uzņēmumu reģistrācijas un likvidācijas dinamika Daugavpilī

Pēc ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita, visbiežāk pārstāvētās nozares, kurās ir vairāk kā 100 uzņēmumi, norādīti Attēls 66. Pēc LURSOFT statistikas aktīvie uzņēmumi pēc visbiežāk pārstāvētās nozares Daugavpilī 2019. gadā ierindoti atšķirīgi - Attēls 67. Kā minēts iepriekš, kopējais aktīvo uzņēmumu skaits – 4316, attēlotas nozares, kurās ir vairāk kā 50 aktīvo uzņēmumu.¹¹⁵

ATTĒLS 66. Ekonomiski aktīvo uzņēmumu sadalījums Daugavpilī pēc galvenajiem darbības veidiem 2019. gadā (Datu avots: CSP)

¹¹⁵ [Lursoft statistika](#)

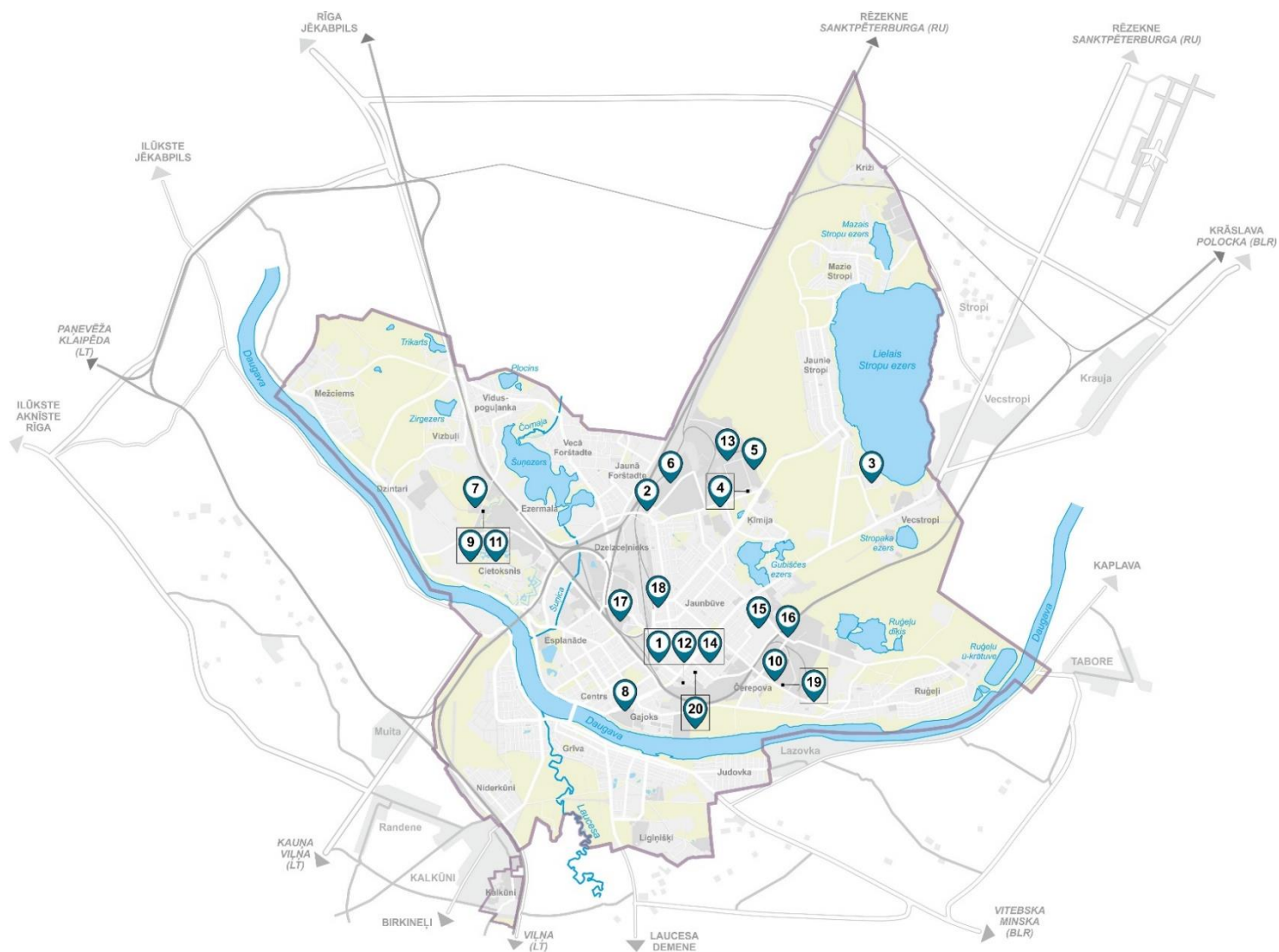

ATTĒLS 67. Aktīvo uzņēmumu sadalījums Daugavpilī pēc galvenajiem darbības veidiem 2019. gadā (Datu avots: Lursoft)

Pēc apgrozījuma lielākie uzņēmumi Daugavpilī 2019. gadā darbojas **industriālā ražošanā** - dzelzceļa lokomotīves un ritošais sastāvs, kabeli, sintētiskās šķiedras, lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnas metāla konstrukcijas u.c., **pārtikas ražošanā** – maize, mīklas izstrādājumi, piena pārstrāde, siers, un **degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība**.

Tabula 19. norādīti 50 lielākie uzņēmumi un Attēls 68. redzami 20 pēc apgrozījuma lielākie uzņēmumi Daugavpilī 2019. gadā.¹¹⁶

¹¹⁶ [Lursoft statistika](#)

Lielākie Daugavpils uzņēmumi pēc apgrozījuma 2019. gadā:

1 AS "Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca"	8 PAS "Daugavpils siltumtīkli"	15 VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"
2 AS "Latvijas Maiznieks"	9 SIA "Ingrid A"	16 SIA "Lagron"
3 SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca"	10 SIA "Euro Energo Company"	17 AS "Latgales Piens"
4 SIA "Axon' Cable"	11 SIA "Intergaz Trade"	18 SIA "Regula Baltija"
5 SIA "Nexis Fibers"	12 SIA "LokRem"	19 SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija"
6 SIA "Zieglers Mašīnbūve"	13 SIA "Zieglers Mašīnbūve"	20 SIA "Fedak Plast"
7 SIA "Intergaz"	14 SIA "Intergaz"	

ATTĒLS 68. Lielākie Daugavpils uzņēmumi pēc apgrozījuma 2019. gadā

TABULA 19. Daugavpils 50 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2019. gadā (Datu avots: Lursoft)

Nr. p.k.	Uzņēmums	Apgrozījums, EUR	Apgrozījuma izmaiņas pret 2018,%	Apgrozījuma izmaiņas pret 2017,%	Apgrozījuma izmaiņas pret 2016,%	Darbības veids (pēc NACE klasifikatora)
1.	Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca, AS	48071298	28,16	52,51	157,41	Dzelzceļa lokomotīvu un ritošā sastāva ražošana
2.	LATVIJAS MAIZNIEKS, AS	33737121	17,47	28,84	34,77	Maizes ražošana; svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana
3.	Daugavpils reģionālā slimnīca, SIA	32893753	13,61	43,10	48,73	Slimnīcu darbība
4.	AXON CABLE, SIA	32433042	8,76	27,87	26,34	Citu elektronisko un elektrisko vadu un kabeļu ražošana
5.	Nexis Fibers, SIA	25793648	0,00	4,73	30,41	Sintētisko šķiedru ražošana
6.	ZIEGLERA MAŠINBŪVE, SIA	22312013	-0,90	20,62	48,61	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu ražošana
7.	INTERGAZ, SIA	21752641	-32,61	-22,70	3,10	Degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
8.	Daugavpils siltumtīkli, Pašvaldības AS	19371204	-9,73	-3,64	-6,43	Tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana
9.	INGRID A, SIA	18695537	16,17	37,83	14,91	Degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
10.	Euro Energo Company, SIA	15740130	-5,95	39,23	-18,86	Degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
11.	Intergaz Trade, SIA	12538661	n/d	n/d	n/d	Degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
12.	LokRem, SIA	12257558	30,01	78,83	803,50	Dzelzceļa lokomotīvu un ritošā sastāva ražošana
13.	BELMAST, SIA	11643196	39,41	29,44	49,54	Metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošana
14.	SKINEST LATVIJA, SIA	10954724	128,37	200,61	323,43	Citu mašīnu un iekārtu vairumtirdzniecība
15.	Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca, Valsts SIA	10692135	24,92	43,13	37,98	Slimnīcu darbība
16.	LAGRON, SIA	10628732	36,73	79,04	165,64	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība
17.	Latgales piens, AS	10544479	0,14	-4,79	20,70	Piena pārstrāde un siera ražošana
18.	Regula Baltija, SIA	10533082	26,90	32,94	83,32	Mērīšanas, pārbaudes, izmēģināšanas un navigācijas instrumentu un aparātu ražošana

19.	Latvijas nacionālā naftas kompānija, SIA	9997673	-33,36	-49,24	-55,63	Degvielas mazumtirdzniecība degvielas uzpildes stacijās
20.	FEDAK-PLAST, SIA	9551201	4,80	-3,66	0,36	Plastmasas plātņu, lokšņu, cauruļu un profilu ražošana
21.	Daugavpils dzelzsbetons, SIA	9384555	14,51	56,96	42,94	Gatavo betona maisījumu ražošana
22.	SMD Baltic, SIA	8769723	35,61	415,29	n/d	Elektronisko plašu ražošana
23.	Latgales Ceļdaris, SIA	8600577	79,23	11,59	53,18	Ceļu un maģistrāļu būvniecība
24.	ELLI V, SIA	7806294	2,03	12,46	38,25	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku
25.	Daugavpils satiksme, AS	6611141	5,47	229,00	176,82	Pilsētas un piepilsētas pasažieru sauszemes pārvadājumi
26.	MAGISTR, SIA	6122534	8,61	4,08	16,47	Tauvu, virvju, auklu un tiklu ražošana
27.	InterCoat, SIA	6098653	25,39	57,99	n/d	Ķīmisko vielu vairumtirdzniecība
28.	BORG, SIA	6006951	15,88	89,64	109,78	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība
29.	Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums, SIA	5640262	-2,02	5,77	2,45	Ēku uzturēšanas un ekspluatācijas darbības
30.	DAUGAVPILS SPECIALIZĒTAIS AUTOTRANSPORTA UZŅĒMUMS, AS	5549019	84,92	99,03	154,53	Cita veida tīrīšanas darbības
31.	LatBioTrade, SIA	5501374	84,24	1107,85	5790,88	Mežizstrāde
32.	Daugavpils ūdens, SIA	5439126	-0,41	-3,87	-4,55	Ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde
33.	SM, SIA	5288152	0,96	29,44	39,07	Mehāniskā apstrāde
34.	DITTON NAMS, SIA	5188924	-2,32	-0,19	-2,24	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
35.	Ditton pievadķēžu rūpnīca, AS	4913675	-9,01	-12,83	-29,78	Gultņu, zobratu, pārneseļu un piedziņas elementu ražošana
36.	Latgales Alus D, SIA	4912706	29,89	302,67	1003,31	Alus ražošana
37.	MEAT UNION, SIA	4028046	-21,02	-10,54	-8,97	Gaļas un mājputnu gaļas produktu ražošana
38.	DL metal, SIA	4017363	12,59	10,08	1029,24	Mehāniskā apstrāde
39.	DAERS, SIA	3718184	6,34	8,39	24,46	Gatavu ēdienu ražošana
40.	DAUTKOM TV, SIA	3708544	-0,53	-1,38	-1,26	Kabeļu telekomunikācijas pakalpojumi

41.	Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija, SIA	3599299	19,22	76,60	133,11	Atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus)
42.	APTIKA "DZIEDNIEKS", SIA	3524755	17,32	20,20	34,13	Farmaceutisko izstrādājumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos
43.	EU-Trader, SIA	3511164	-29,62	-57,99	-88,02	Elektronisko ierīču, telekomunikāciju iekārtu un to daļu vairumtirdzniecība
44.	Intellog, SIA	3475457	-5,98	-33,22	-25,91	Pārējās transporta palīgdarbības
45.	DSM Meistari, SIA	3440969	5,71	79,23	221,51	Ceļu un maģistrāļu būvniecība
46.	VERTEX LV, SIA	3230745	28,64	252,28	579,19	Bezvadu telekomunikācijas pakalpojumi
47.	STARS MET, SIA	3163882	38,46	94,60	302,18	Metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošana
48.	Pieci PA, SIA	3136348	21,86	24,52	61,72	Nespecializētā vairumtirdzniecība
49.	TEHAUTO LATGALE, SIA	3120725	3,69	7,50	-2,98	Automobiļu un citu vieglo transportlīdzekļu pārdošana
50.	BUILDER INDUSTRY, SIA	2838963	87,07	295,95	297,63	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība

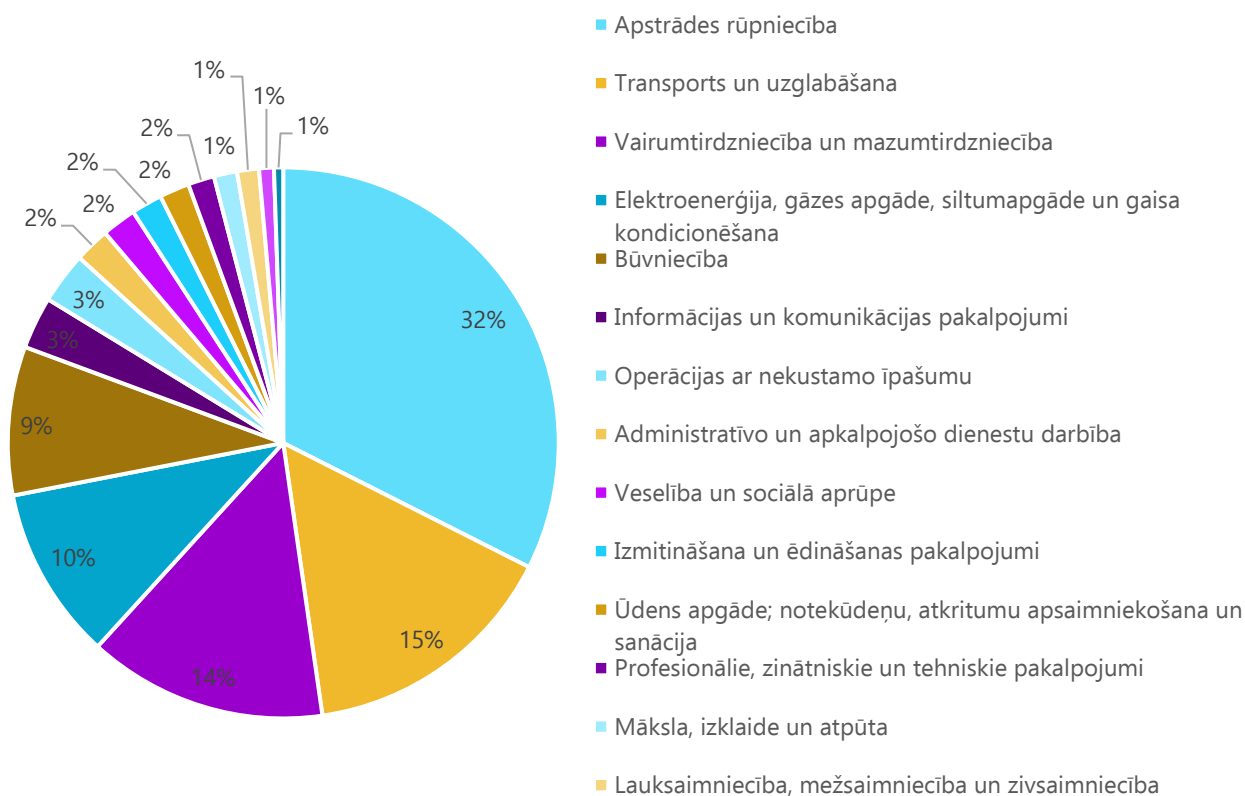
Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2017. gadā Daugavpils uzņēmumos¹¹⁷ kopējā saražotās produkcijas vērtība ir mērāma 881 milj. EUR, savukārt radītā pievienotā vērtība ir 372 milj. EUR. Vērtīgākās nozares pēc radītās produkcijas vērtības atspoguļotas Tabula 20

Pēc Attēls 69. redzams, ka apstrādes rūpniecība ir nozīmīgākā Daugavpilī pēc radītās produkcijas vērtības. Aiz tās seko transporta un uzglabāšanas nozare un vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība.

Viedokļu līderu ieskatā pozitīvi novērtētas vairākas pašvaldības aktivitātes ekonomikas sekmēšanā iepriekšējā periodā: ražošanas teritoriju un pamesto teritoriju revitalizācija, inženiertīklu modernizācija, mūsdienīgu ražošanas ēku būvniecība tālākai iznomāšanai ražotājiem, grantu programma "Impulss". Atbalstošas ir arī Latgales SEZ zonas atbalsta programmas, kuras var izmantot Daugavpils uzņēmēji. Spēcīgs resurss turpmākai attīstībai ir lielais rūpniecības īpatsvars pilsētas ekonomikā, apstrādes rūpniecības nozaru daudzveidība.

Negatīvi novērtēta vietējās politikas ietekme uz biznesa vidi, ievērojami zemāks darba samaksas līmenis salīdzinot ar galvaspilsētu, nepietiekama starppilsētu mobilitāte, ekonomiskā mārketinga trūkums, darba ņēmēju vājās valsts valodas zināšanas, kas aizkavē vietējo uzņēmumu filiāļu izvietojumu šeit. Viedokļu līderi pauž uzskatu, ka Daugavpilī ir vāja IKT nozare un pašlaik trūkst risinājumi, lai veicinātu šīs nozares attīstību. Kopumā vēl joprojām ir mūsdienīgu biroju telpu un ēku, piemērotu teritoriju trūkums biznesa attīstībai.

¹¹⁷ Izņemot finanšu, apdrošināšanas darbības, valsts pārvaldi un aizsardzību, obligāto sociālo apdrošināšanu

ATTĒLS 69. Vietējā darbības veida radītā produkcijas vērtība pēc nozarēm Daugavpilī 2017. gadā

TABULA 20. Vietējā darbības veida radītā produkcijas vērtība un pievienotā vērtība Daugavpilī 2017. gadā pēc nozarēm

Nr. p.k.	Nozare	Produkcijas vērtība, EUR	Pievienotā vērtība, EUR
1.	Apstrādes rūpniecība	285 953 000	104 951 000
2.	Transports un uzglabāšana	123 748 000	60 782 000
3.	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	134 676 000	50 993 000
4.	Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	89 671 000	40 232 000
5.	Būvniecība	76 893 000	24 114 000
6.	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	26 993 000	16 373 000
7.	Operācijas ar nekustamo īpašumu	26 559 000	14 777 000
8.	Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	17 884 000	2 333 000
9.	Veselība un sociālā aprūpe	18 202 000	10 789 000
10.	Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	15 467 000	7 902 000
11.	Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	13 628 000	7 501 000
12.	Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	11 991 000	7 348 000
13.	Māksla, izklaide un atpūta	15 992 000	6 033 000
14.	Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	7 647 000	3 092 000
15.	Citi pakalpojumi	4 731 000	2 829 000
16.	Izglītība	11 336 000	2 509 000

Viedokļu līderi kā galvenās problēmas pie pašvaldības atbalsta instrumentiem identificējuši ierobežotās pašvaldības iespējas, vāju sadarbību starp izglītības iestādēm un uzņēmējiem, nepietiekamu investoru piesaisti un pilsētas mārketingu. Tāpat ieteicams veikt pašvaldības saistošo noteikumu auditu, lai izslēgtu novecojušas normas, vienkāršotu tos un mazinātu informācijas daudzumu, kurā uzņēmējiem jāorientējas. Sekmējama pašvaldības iesaiste sadarbības nodrošināšanai starp uzņēmējiem un izglītības iestādēm. Viedokļu līderi aicina sekmēt valsts atbalsta instrumentu pieejamību Daugavpils uzņēmējiem, jo šobrīd ir ierobežoti līdzekļi un arī finansējuma trūkums biznesa inkubatoros. Līdzīgi valsts pārvaldes iniciatīvai "Ierēdnis ēno uzņēmēju", arī Daugavpilī izskatāma iespēja īstenot šāda veida pieredzes apmaiņu. Vēlams biežāk veikt uzņēmēju viedokļu noskaidrošanu, aptaujāšanu par aktuālajām problēmām un pašvaldības iespējām palīdzēt. Veicināma sadarbība pieredzes apmaiņā ar citām pašvaldībām Daugavpils pilsētas mārketinga un uzņēmējdarbības atbalsta attīstībā. Svarīga ir arī uzņēmējdarbību atbalstoša infrastruktūra. Viedokļu līderi uzskata, ka prioritāri jāveic mērķtiecīga gājēju un velosipēdu infrastruktūras attīstība pilsētā, jāveicina Daugavpils dzīvojamība – pilsētas pievilcība jauniešiem, ģimenēm, strādājošajiem. Kā labo piemēru uzsver Rīgas ielu, tāpēc arī plašāk jāveicina cilvēku plūsma pa ielām, kas vienlaikus sekmē uzņēmējdarbību.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Ieteikumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanai:

Komunikācija, sadarbība ar pašvaldību:

- Veidot ciešāku dialogu starp pašvaldību un uzņēmējiem, būt pretimnākošiem;
- Atbalsts uzņēmumu popularizēšanā, mārketingā;
- Stabils domes darbs;
- Vietējos uzņēmējus atbalstoša iepirkumu politika;
- Rīkot kursus, apmācības uzņēmējiem;
- Informatīvs atbalsts (normatīvo aktu, likumu, metodisko materiālu, domes pieņemto lēmumu skaidrojumi, ieteikumi rīcībai utt.);
- Atbalsts sadarbības izveidošanā mazajam biznesam ar kaimiņvalstīm;
- Sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupu integrācija darba tirgū kopējā sadarbībā ar uzņēmējiem;
- Dažādu biznesa, izklaides, motivācijas, dalīšanās pieredzē pasākumu rīkošana vai iniciēšana pilsētā.

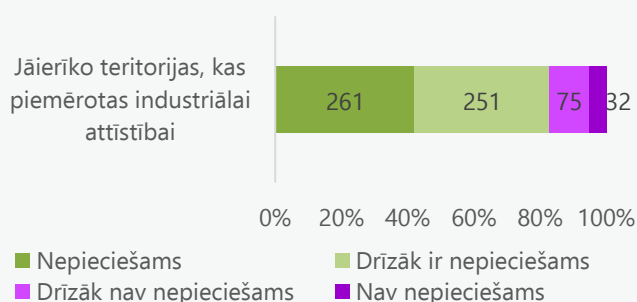
Materiāls atbalsts:

- Nodokļu atvieglojumi, samazināšana, lojāla un paredzama sistēma;
- Bezdarba mazināšana, darba vietu izveide, konkurētspējīgs atalgojums;
- Turpināt konkursu "Impulss", veikt uzlabojumus - palielināt atbalsta summu uzņēmējiem, nodrošināt profesionālu komunikāciju, projektu aizstāvēšanu organizēt atklātu;
- Finansiāls atbalsts uzņēmumiem;

Infrastruktūras pilnveide, atbalsts:

- Uzņēmējdarbības vides un tai nepieciešamās infrastruktūras attīstība;
- Transporta un infrastruktūras attīstība pilsētā (ielas, veloceļi, inženiertīkli u.c.);
- Pilsētvides uzlabošana (ēkas, pagalmi u.c.);
- Labiekārtot esošās teritorijas un jaunas teritorijas ražošanas uzņēmumu attīstībai – biznesa parki;
- Satiksmes pārvada būvniecība;
- Lidostas attīstība;
- Uzlabot, ierīkot ielu infrastruktūru un sabiedrisko pakalpojumu pieejamību ražošanas zonās;
- Atbalsts A klases biroju izveidei;
- Attīstīt pieejamu dzīvojamo fondu, ko varētu izmantot arī viesstrādnieki, ko uzaicinājuši darbam pilsētas uzņēmēji;
- Uzlabot iedzīvotāju plūsmu pilsētā (gājēju ielas, ietves u.c.), radot vidi pievilcīgāku uzņēmējiem;
- Uzlabot Rīgas sasniedzamību.

Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi:

- Piešķirt atlaides nomājot telpas, teritorijas no pašvaldības;
- Piesaistīt investorus;
- Piesaistīt ES atbalstu uzņēmumu attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai, atalgojuma pieaugums;
- Piedāvāt telpas, teritoriju uzņēmējdarbībai;
- Piedāvāt pašvaldības neizmantotās telpas uzņēmējiem par samazinātu maksu;
- Vairāk grantu konkursu uzņēmējiem.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 18,5% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu uzņēmējdarbības sekmēšanā. Kā vienu no aktuālākajām problēmām 23% aptaujātie minējuši mazināt bezdarbu, risināt nodarbinātības problēmas.

Uzņēmēju aptaujas rezultāti

Respondentu raksturojums. Daugavpils uzņēmēju aptaujas anketu aizpildīja 120 respondenti, no kuriem 89% darbību veic kā SIA. Pēc nozares 15% uzņēmumu darbojas apstrādes rūpniecības, 13% IKT jomā, 12% tirdzniecībā u.c. Puse aptaujāto uzņēmējdarbībā ir ilgāk kā 10 gadus. 38% aptaujāto uzņēmumos ir līdz 3 darbiniekiem, 34% nodarbina 4-9 strādājošos, 17% nodarbina 10-50 strādājošos un 12% vairāk kā 50. Savu darbību Daugavpilī īsteno 63% uzņēmumu.

Aptaujātie uzņēmēji uzskata, ka **nozīmīgākie Daugavpils uzņēmējdarbības virzieni**, kas veicinātu pilsētas ekonomisko attīstību, ir **apstrādes rūpniecība un būvniecība**. Kā vienas no nozīmīgākajām un attīstību veicinošām uzskata arī veselību un sociālo aprūpi, Daugavpils reģionālās lidostas attīstību un profesionālos, zinātniskos un tehniskos pakalpojumus.

Izaicinājumi un problēmas

Atbildot uz jautājumu par uzņēmējiem aktuālām jomām, redzams, ka visbiežāk minētās **ļoti aktuālās jomas** ir nodokļu politika, kvalificēta darba spēka trūkums, infrastruktūras pieejamība un kvalitāte, pašvaldības atbalsts uzņēmējiem.

Kā **aktuālas jomas** aptaujātie visbiežāk identificējuši augstu konkurenci, kvalificēta darba spēka trūkumu, problēmas realizēt produkciju, infrastruktūras pieejamību un kvalitāti, kontrolējošo institūciju lielo skaitu, iepirkumu konkursu politiku.

Atbalsts attīstībai

Lai tiktu sasniegta straujāka uzņēmumu izaugsme, aptaujātie minējuši, ka vajadzīgs vairāk pasūtījumu, lielāka iedzīvotāju pirk spēja un maksātspējīgāki klienti kopumā, lai uzņēmumiem būtu darbs. Nākamais faktors aiz pieprasījuma ir labākas finansējuma saņemšanas iespējas, tai skaitā, kredītēšana, apgrozāmo līdzekļu finansēšana, dažādas līdzfinansējuma programmas un investīciju piesaiste. Kā trešais izaugsmei ietekmējošais faktors pēc uzņēmēju domām ir kvalificēta darbaspēka un cilvēkresursu trūkums.

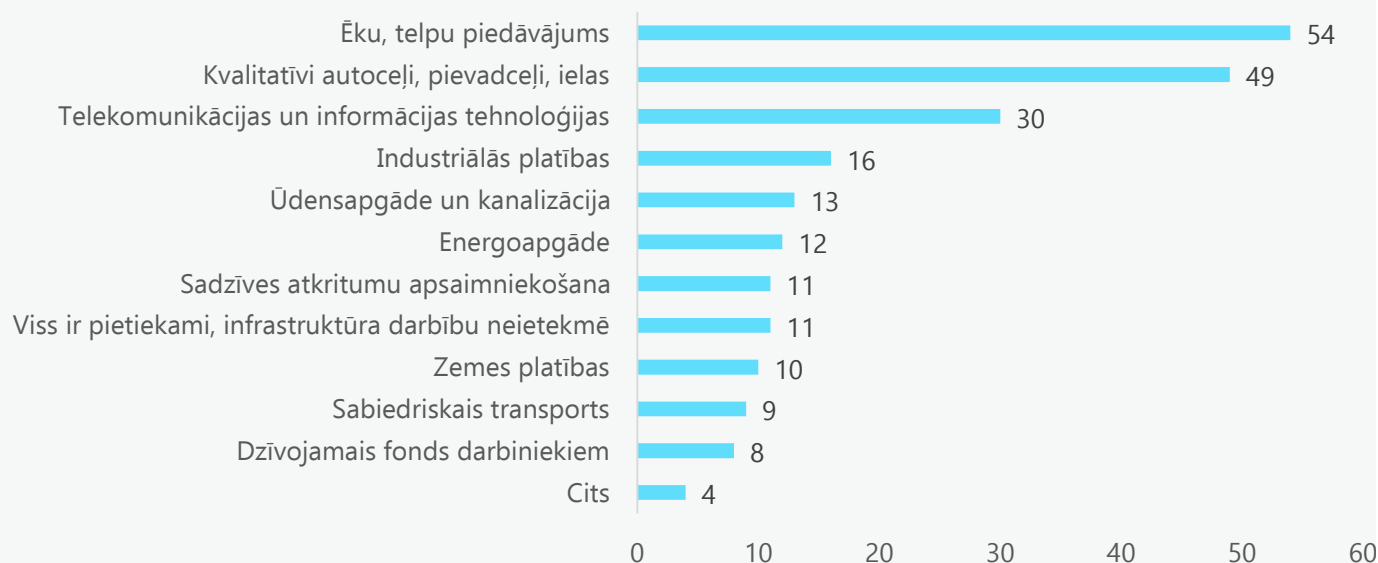
47% respondenti sava uzņēmuma attīstības iespējas Daugavpilī vērtē kā vidējas, 26% kā labas, 19% kā sliktas u.c.

Nākamo trīs gadu laikā vairāk kā puse (55%) aptaujāto uzņēmumu plāno darbību paplašināt, 26% atstāt esošā līmenī u.c.

Kā **galvenās problēmas, ar kurām uzņēmējiem visbiežāk nākas saskarties**, 71 aptaujātais ir identificējis darbaspēka trūkumu, aiz tā sekojot 64 atbildēm par nesamērīgu birokrātisko slogu (atskaites, atļaujas, kontroles utt.). Uzņēmējiem traucējošas ir grūtības ar uzņēmuma tālāko attīstību, augstas ražošanas izmaksas un finansējuma piesaiste. Vairāki aptaujātie minējuši, ka saskaras ar tādām problēmām kā grūtības inovāciju ieviešanā un modernizācijā, jaunu produktu ieviešanā viņu uzņēmumā.

Attiecībā uz Daugavpils **pilsētas pašvaldības domes un administrācijas veicamajiem darbiem** uzņēmējdarbības attīstībai sniegtas 90 atbildes, ka nepieciešams atbalstīt vietējos ražotājus un uzņēmējus. Otra visbiežāk minētā atbilde ir, ka jānodrošina regulāra uzņēmēju informēšana par aktualitātēm (projekti, finansējuma iespējas, cita veida atbalsts utt.). Aiz tā seko 53 atbildes par konkursu organizēšanu vietējiem uzņēmējiem. 47 uzņēmēji atzīst, ka pašvaldībai vajadzētu organizēt mācības vietējiem uzņēmējiem un arī veidot atbalsta pasākumus jaunajiem uzņēmējiem.

Kā visbiežāk minētā **nepieciešamā infrastruktūra** aptaujāto uzņēmumu attīstībai pilsētā, kas nav pieejama vai ir sliktas kvalitātes, norādīts ēku, telpu piedāvājums:

Attiecībā uz **pašvaldības atbalstu** uzņēmuma attīstībai un jaunu darbavietu izveidei aptaujātie snieguši atbildes, ka būtu nepieciešams:

- **Vietējos uzņēmējus atbalstošāki iepirkumu konkursi, godīgi noteikumi un principi;**
- **Vairāk pasūtījumu no pašvaldības** (būvniecība, pakalpojumi u.c.);
- Nodokļu samazināšana;
- Finansiāls atbalsts;
- Apmācības uzņēmējiem, darbinieku kvalifikācijas celšana, iedzīvotāju pārprofilēšana un tehniskām nozarēm, kopējā izglītības kvalitātes celšana;
- Korupcijas, ēnu ekonomikas mazināšana;
- Aktivāka uzņēmējdarbības veicināšana;
- Plašāka informēšana par pašvaldības iepirkumiem un iespējām;
- Mūsdienīgas biroju telpas nomai;
- Atbalsts telpu iznomāšanai, tai skaitā, no pašvaldības puses piedāvāt telpas/ēkas uzņēmējiem;
- U.c.

Ieteikumi Daugavpils pilsētas pašvaldības domes, administrācijas darba uzlabošanai, kas **veicinātu uzņēmēju un pašvaldības sadarbību:**

- Rīkot pašvaldības un uzņēmēju sanāksmes, veicināt dialogu;
- Komunikācijas uzlabošana (efektīva, uz rezultātu vērsta, augsts klientu serviss, profesionāli speciālisti);
- Nodrošināt regulāru uzņēmēju informēšanu par projektiem, finansējuma iespējām;
- Rīkot uzņēmēju sanāksmes kontaktu veidošanā;

Atbildes attiecībā uz **steidzamākajiem darbiem un problēmām citās jomās**, kas jārisina pašvaldībai:

- Pilsētas ielu kvalitātes uzlabošana, savienojumi ar citām pilsētām;
- Jaunu darba vietu radīšana, speciālistu piesaiste;
- Pieejami un kvalitatīvi veselības aprūpes pakalpojumi;
- Izglītības iespēju un kvalitātes Daugavpilī uzlabošana, jauniešu piesaiste;
- Domes, pašvaldības darba uzlabošana - sadarbība, komandas darbs pilsētas attīstībai;
- Biznesa parku izveide;
- Kvalitatīvi pašvaldības sniegtie pakalpojumi (sociālie, komunālie pakalpojumi, namu apsaimniekošana, u.c.);
- Investīciju piesaiste;
- Infrastruktūras attīstība.

70% aptaujāto **sagaida aktīvāku** pašvaldības administrācijas, domes darbu uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā un atbalsta sniegšanā.

- bezmaksas apmācības vai atbalsts izmaksu segšanai;
- Pašvaldības tīmekļa vietnē sniegt pieejamu informāciju par darbinieku funkcijām, pienākumiem, lai iespējama operatīvāka problēmu risināšana, informācijas noskaidrošana;
- Digitalizēt komunikāciju un sniegt vairāk e-pakalpojumus;

- Vairāk pasūtījumus, iepirkumu konkursus vietējiem uzņēmējiem;
- Konsultēt uzņēmējus par pieteikumu sastādīšanu ES fondu apguvei;
- Sniegt e-konsultācijas uzņēmējiem.

Tematiskās darba grupas rezultāti

Prioritāri attīstāmie risinājumi infrastruktūras attīstībā:

- jāturpina realizēt infrastruktūras uzlabošanas projektus - lidosta, degradētās teritorijas, ražošanas teritorijas;
- attīstīt Cietokšņa ēku izmantošanu uzņēmējdarbībai;
- daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku, graustu, iekšpagalmu sakārtošana kvalitatīvai dzīves videi un drošībai pilsētā.

Prioritāri attīstāmie risinājumi komunikācijā:

- vienas pieturas aģentūras veidošana - maksimāli palīdzēt klientiem vienā vietā;
- starpnodaļu, starporganizāciju komunikācija pašvaldībā, ārējā un iekšējā komunikācija jāveido mūsdienīgāka, lai ir lielāka atsaucība no uzņēmējiem;
- stiprināt sadarbības sistēmu ar uzņēmējiem - rīki, informācija;
- labas pārvaldības principu ieviešana;
- sekmēt pašvaldības kā starpnieka lomu;
- plašāk informēt par pašvaldības attīstības plāniem un kā tas sekmē vīzijas, mērķu sasniegšanu, kur Daugavpils dodas ilgtermiņā;
- ārējais mārketingis - Daugavpils popularizēšana, informācija uz āru - mājaslapa, komunikācija ar institūcijām, dalība izstādēs, tirdzniecības misijās, sadarbība ar LIAA, lai popularizētu pilsētu utt.
- attīstīt jauna formāta uzņēmēju biedrību, biznesa klubu – kā platformu interešu aizstāvībai, pieredzes apmaiņai, apmācībām u.tml.

2.5. Pieejamie pakalpojumi

Daugavpils ir otrā lielākā Latvijas pilsēta un tajā atrodas vairāk kā 20 publiskās valsts pārvaldes iestādes, to reģionālās nodaļas (Attēls 70).

Valsts iestādes:

1	Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Daugavpils nodaļa	12	Valsts robežsardzes Daugavpils pārvalde
2	Valsts darba inspekcijas Latgales reģionālās inspekcijas centrs	13	Zemessardzes 34. Artilērijas bataljons
3	Nodarbinātības valsts aģentūras Daugavpils filiāle	14	Ceļu satiksmes drošības direkcija
4	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Daugavpils filiāle	15	Pārtikas un veterinārais dienesta Dienvidlatgales pārvalde
5	Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Fizisko personu deklarāciju uzskaites daļa	16	Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvalde
6	Uzņēmumu reģistra Daugavpils reģionālā nodaļa	17	Nacionālais veselības dienesta Latgales nodaļa
7	Daugavpils tiesa	18	Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļa
8	Latvijas Republikas Prokuratūras Latgales tiesas apgabala Daugavpils prokuratūra	19	Valsts zemes dienesta Latgales reģionālā nodaļas Daugavpils birojs
9	Valsts Probācijas dienesta Daugavpils teritoriālā struktūrvienība	20	Valsts nekustamo īpašumu Latgales reģiona klientu apkalpošanas centrs
10	Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde	21	Valsts ģeotelpiskās informācijas aģentūras Ģeodēzijas un kartogrāfijas nodaļas Dienvidu reģiona nodaļa
11	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigāde	22	Latvijas nacionālais arhīva Daugavpils Zonālais valsts arhīvs

ATTĒLS 70. Publiskās valsts pārvaldes iestāžu pieejamība Daugavpili

Vairums no iestādēm atrodas pilsētas centrā vai tā tuvumā, kas nozīmē labu sasniedzamību no citām pilsētas apkaimēm. Iestāžu centrālā atrašanās vieta ir nozīmīga arī visa reģiona

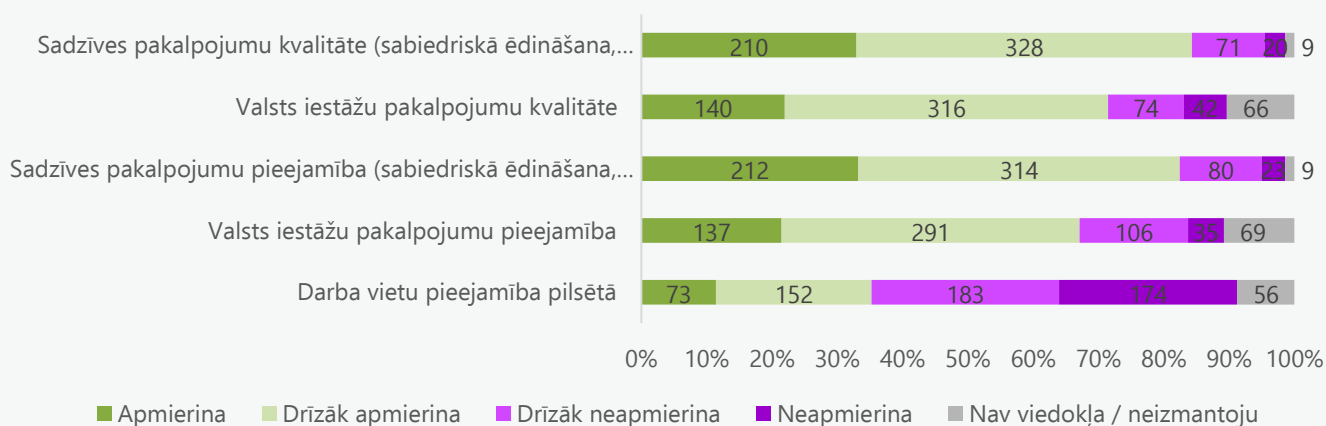
iedzīvotājiem, kas ierodas Daugavpilī ar sabiedrisko transportu, taču vēl būtiskāk ir tas, ka pakalpojumi pieejami uz vietas Daugavpilī, un nav jāmēro ceļš uz Rīgu.

Attīstoties elektronisko pakalpojumu pieejamībai, sagaidāms, ka gan valsts, gan pašvaldības iestāžu apmeklēšana klātienē nākotnē samazināsies. Piemēram, ar visām publiskās pārvaldes iestādēm iespējams sazināties caur vienoto portālu www.latvija.lv, tāpat arī iesniegumus u.tml. dokumentus iespējams iesūtīt caur e-pastu, parakstītus ar drošu elektronisko parakstu u.tml. Sagaidāms, ka klientu apkalpošana klātienē nākotnē būs vairāk vērsta uz konsultāciju sniegšanu, nevis dokumentu iesniegšanu/izsniegšanu.

Taču būtisks aspekts publiskās pārvaldes pieejamībai reģionos ir pārvaldes tuvināšana iedzīvotājiem pēc subsidiaritātes principa, kas paredz, ja uzdevums pēc sava apjoma un dabas nav tāds, ka tas jāizpilda plašākā teritorijā, un to neprasa efektivitātes un ekonomijas apsvērumi, tad tas jādeleģē vietējā līmeņa varai. Turklāt publiskās valsts pārvaldes iestādes pilsētā ir vērā ņemami nodarbinātības veicināšanā, nodrošinot darba vietas. 2019. gadā valsts struktūrās nodarbināti 1930 strādājošie, salīdzinājumam - 2013. gadā 2130 strādājošie¹¹⁸.

Vairāki aptaujātie uzņēmēji minējuši, ka uzņēmumiem un tajos strādājošajiem ir būtiski, lai Daugavpilī ir pieejami pamatpakalpojumi kvalitatīvai dzīvošanai – izglītības iestādes, veselības aprūpe, kultūra un sports, pašvaldības un valsts pakalpojumi, un dažādi komercpakalpojumi (tirdzniecības iestādes, ēdināšana utt.).

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Kādi pakalpojumi vai iespējas pietrūkst Daugavpilī:

- Darba vietas, labāks atalgojums;
- Pakalpojumi apkaimēs (veikali, transports, kultūra, sports, infrastruktūra);
- Tirdzniecības centri, veikali (apgērbs, tehnoloģijas, mēbeles u.c.);
- Kafējnīcas, restorāni.

Veicamie darbi jomas pilnveidē:

- Bezdarba mazināšana, darba vietu izveide, konkurētspējīgs atalgojums;
- Jāveicina modernu tirdzniecības vietu, veikalu ienākšana pilsētā;
- Ikdienā nepieciešamo pakalpojumu nodrošināšana apkaimēs, t.sk. Mežciemā.

¹¹⁸ [Centrālā statistikas pārvalde](#)

2.6. Tūrisms un kultūrvēsturiskais mantojums

Daugavpils – Latvijas otra lielākā pilsēta un Austrumlatvijas metropole – pasaulei devusi izcilo mākslinieku Marku Rotko, “tango karali” komponistu Oskaru Stroku un izcilo aktieri un režisoru Solomonu Mihoelsu (Vovsi). Pilsētas simboli ir 19. gadsimtā būvētais cietoksnis un Baznīcu kalns. Daugavpils ir viena no nedaudzajām Latvijas pilsētām, kas var lepoties ar vienotā ansablī veidotu unikālu klasicisma un eklektisma stila apbūvi.

Daugavpils pilsētas pašvaldības budžeta iestāde [“Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūra”](#) darbu uzsāka 2015. gadā, un tās galvenie darbības virzieni ir:

- ◇ veicināt kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu;
- ◇ veicināt tūrisma nozares attīstību;
- ◇ īstenot pasākumus tūrisma nozares popularizēšanai;
- ◇ nodrošināt informācijas sniegšanu un tās publisku pieejamību par tūrisma iespējām un objektiem pilsētas administratīvajā teritorijā;
- ◇ īstenot sadarbību tūrisma jomā ar pašvaldības un valsts iestādēm, kā arī uzņēmējiem.

Aģentūras struktūru veido trīs vienības:

- ◇ Daugavpils Tūrisma informācijas centrs (Rīgas iela 22A, Daugavpils);
- ◇ Daugavpils cietokšņa Kultūras un informācijas centrs (Nikolaja iela 5, Daugavpils);
- ◇ Šmakovkas muzejs (Rīgas iela 22A, Daugavpils).

Aģentūru darbu veic pēc tās [Vidēja termiņa darbības stratēģijas 2019.-2021. gadam](#). Pieejams arī [Rīcības plāns stratēģiskajam tūrisma objektam – Daugavpils cietoksnis \(2013-2017\)](#), kas būtu jāaktualizē, un [Daugavpils cietokšņa un Daugavpils pilsētas stila rokasgrāmata](#).

Tūrisma informāciju piedāvā vairākās tīmekļa vietnēs:

- ◇ [Visitdaugavpils.lv](#) – apvieno tūrisma informāciju par Daugavpils pilsētu un novadu, vietni uztur Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūra un Daugavpils novada pašvaldības aģentūru “TAKA”.
- ◇ [Latgale.travel](#) - Latgales reģiona tūrisma asociācija “Ezerzeme”, kas apvieno visas Latgales pašvaldības, reģiona tūrisma informācijas centrus, tūrisma uzņēmējus un tūrisma profesionāļus. Asociācija sadarbojas ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (koordinē tūrisma nacionālā mērogā, attīsta zīmolu Magnetic Latvia un vietni [latvia.travel](#)), īstenojot nacionāla mēroga tūrisma politiku;
- ◇ [Visitlatgale.com](#) – Latgales reģiona attīstības aģentūra.

Arī sociālā tīklā Facebook tūrisma informāciju piedāvā vairākas lapas:

- ◇ [Daugavpils.travel](#), ko piedāvā Daugavpils tūrisma informācijas centrs (Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūras paspārnē) ar 5,2 tūkst. sekotājiem;
- ◇ [Daugavpils novads.Travel](#), ko piedāvā Daugavpils novada pašvaldības aģentūra “TAKA” ar 1,3 tūkst. sekotājiem;
- ◇ [Latgale.Travel](#), ko piedāvā Latgales reģiona tūrisma asociācija “Ezerzeme” ar 4,3 tūkst. sekotājiem;
- ◇ [Daugavpils Mark Rothko Art Centre](#), ko piedāvā Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs ar 9,6 tūkst. sekotājiem.

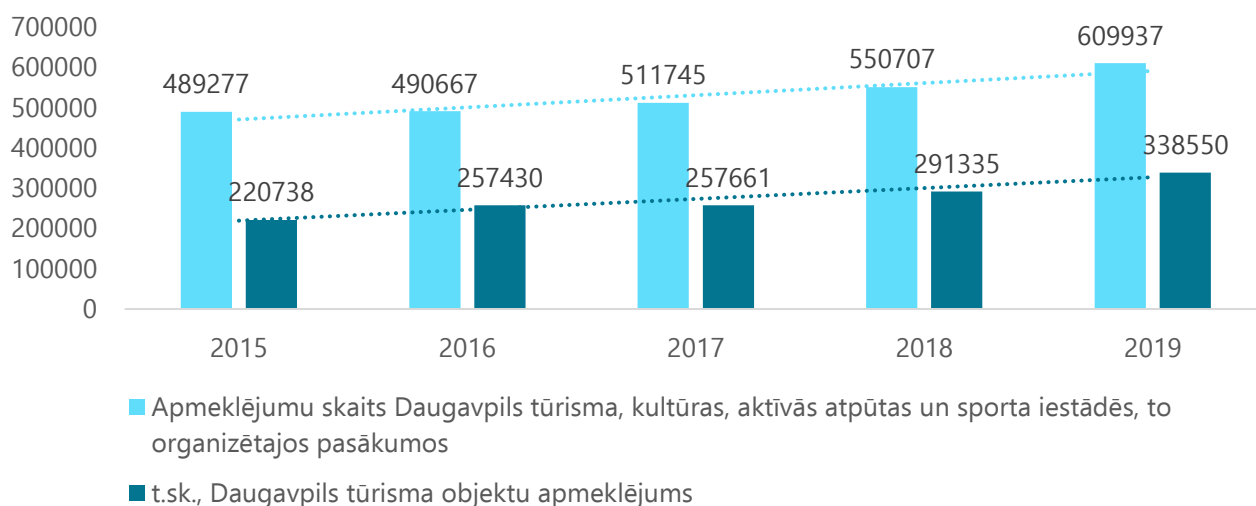
Sociālā tīklā Instagram tūrisma informāciju piedāvā dažas lapas:

- ◇ [Daugavpils.travel](#) ar 2 tūkst. sekotājiem, ko uztur Daugavpils tūrisma informācijas centrs;
- ◇ [Visit Latgale](#) ar 1,3 tūkst. sekotājiem, ko iespējams uztur Latgales reģiona attīstības aģentūra.

Nemot vērā, ka Daugavpils pilsēta un Daugavpils novads īsteno daļēji vienotu abu pašvaldību teritoriju tūrisma mārketingu, būtu nepieciešams izstrādāt kopīgu nozares koncepciju, kas sekmētu efektīvāku jomas attīstību.

Potenciālos tūristus var maldināt arī neaktīvas sociālo tīklu lapas, vai tādas, kuru sniegtās informācijas mērķis un avots nav skaidrs. Šāda ir lapa Instagram [Visit Daugavpils](#) ar 689 sekotājiem, kas nav aktīva kopš 2018. gada sākuma, turklāt lapa saistīta ar Facebook lapu [Visitdaugavpils](#), kas izplata saturu krievu valodā un nav skaidrs lapas mērķis. Daugavpils tūrisma informācijas centram ieteicams sekmēt sadarbību ar šāda veida informācijas sniedzējiem, lai kopumā sniegtu objektīvu, aktuālu informāciju lietotājiem.

Apmeklētājus piesaista ne tikai tūrisma objekti, bet arī pilsētas tūrisma, kultūras, aktīvās atpūtas un sporta iestādes, un to organizētie pasākumi – dažādi svētki, festivāli u.c. Apmeklējumu skaits laikā kopš 2015. gada ir ar pieaugošu tendenci, tāpat arī tūrisma objektu apmeklējumu skaits pakāpeniski pieaug. (Attēls 71)

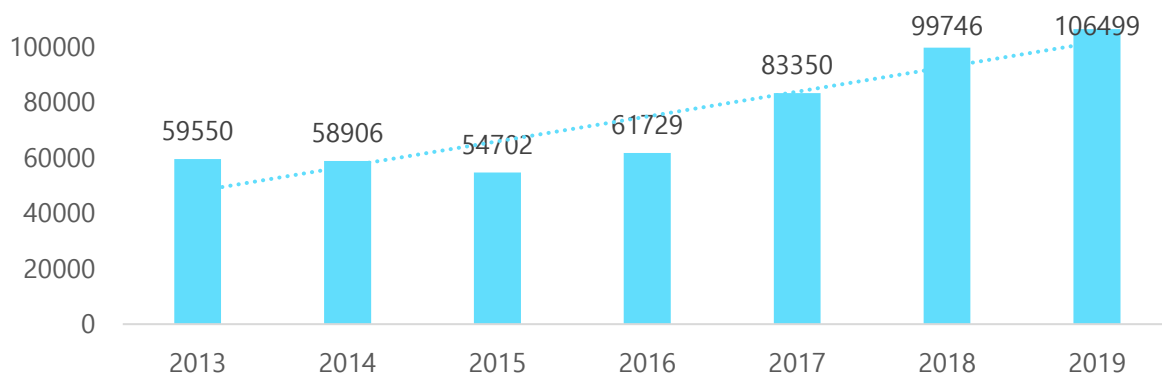
ATTĒLS 71. Apmeklējumu skaits kultūras, sporta iestāžu organizētajos pasākumos un tūrisma objektos¹¹⁹

Laika posmā no 2013.-2019. gadam ir notikuši tādi pilsētas, valsts un Baltijas mēroga pasākumi kā ikgadējie pilsētas svētki, Rīgas ielas svētki, "Martas balle"; Starptautiskais vēsturiskās rekonstrukcijas festivāls "Dinaburg 1812"; Latgales Dziesmu un deju svētki, Gaudeamus dziesmu un deju svētki, u.c. pasākumi, kas uzrunā ne tikai vietējos iedzīvotājus, bet arī pilsētas viesus.

Ar katru gadu Daugavpils pilsēta piesaista arvien vairāk tūristu, ieguldot līdzekļus un īstenojot vēl nebijušus projektus, kā arī saglabājot un uzlabojot pilsētas kultūrvēsturisko mantojumu – Cietoksni.

¹¹⁹ [Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūras pārskati 2015.-2019. gadam](#)

Pēdējo septiņu gadu laikā Daugavpili vismazāk tūristu apmeklējuši 2015. gadā, taču tendences rāda, ka pilsētas apmeklētāju, kas izmanto nakšņošanas pakalpojumus, kopumā pieaug. (Attēls 72)

ATTĒLS 72. Pilsētas tūristu skaits pa gadiem, kas izmantoja naktsmītnu pakalpojumus (CSP)

Lai veicinātu interesi par Daugavpili kā par tūrisma galamērķi, 2019. gadā tika rīkotas ārvalstu žurnālistu, tūrisma blogeru un tūrisma aģentūru pārstāvju vizītes, iepazīstinot ar apskates objektiem un tūrisma pakalpojumiem. Informācija par Daugavpili tika izplatīta Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tūrisma informācijas centros, starptautiskajās tūrisma izstādēs un dažādos citos starptautiskos pasākumos vairāk kā 18 dažādās valstīs. 2019. gadā notika nozīmīgs pasākums Daugavpils tūrisma nozarē - 2. starptautiskā tūrisma kontaktbirža "Daugavpils – nesteidzies, atpūties baudi", ko apmeklēja vairāk kā 50 tūrisma aģentūru pārstāvji no 6 valstīm.¹²⁰

¹²⁰ [Daugavpils tūrisma nozares attīstība 2019. gadā \(visitdaugavpils.lv\)](http://visitdaugavpils.lv)

Kopumā 2019. gadā Daugavpils tūrisma, kultūras un aktīvās atpūtas iestādēs tika reģistrēti 609 937 Latvijas un ārvalstu viesu apmeklējumi, kas ir par 11% vairāk nekā 2018. gadā. No tiem 78% bija Latvijas iedzīvotāji un 22% ārvalstu viesi. Savukārt no Latvijas iedzīvotāju apmeklējumu skaita 25% bija Daugavpils iedzīvotāji. Daugavpils Tūrisma informācijas centrā 2019. gadā saņemti 22 777 tūrisma informācijas pieprasījumi, kas ir par 27% vairāk nekā 2018. gadā.¹²¹

Katru gadu M.Rotko mākslas centru apmeklē vidēji 100 tūkstoši cilvēku un Daugavpils cietokšņa kultūras un informācijas centru vidēji gadā apmeklē vairāk kā 50 tūkstoši viesu.¹²² Tūrisma un informācijas centrs, kur var iegūt bukletus un informāciju par labākajiem maršrutiem līdz apskates objektiem, atrodas pilsētas centrā.

Vairākos tūrisma objektos laikā no 2014.-2019. gadam ir bijis samērā stabils apmeklējumu skaits – Latgales Zoodārzs, Daugavpils skrošu rūpnīca, Daugavpils Māla mākslas centrs, Šmakovkas muzejs. Savukārt M.Rotko mākslas centrā apmeklējumu skaits ir krities, ko var skaidrot ar pastiprinātu interesi pēc centra atvēršanas, taču kopumā tajā ik gadu tiek piedāvātas arvien jaunas izstādes, kas kopumā centru padara par apmeklētāko objektu.

No 2019. gada 1. jūlija līdzšinējais Zinātkāres centrs "ZINOO Daugavpils" beidz savu darbību ar ZINOO zīmolu. 2015. gadā izveidotais centrs ir nodots Daugavpils pilsētas bērnu un jauniešu centram "Jaunība", kas turpina ZINOO iesākto zem jauna nosaukuma - Daugavpils Inovāciju centrs. Pārmaiņas centra darbībā būtiski samazinājušas apmeklējumu skaitu, taču paredzams, ka pēc realizācijas stadijā esošiem attīstības projektiem, iestāde uzņems apgriezienus. Daugavpils novadpētniecības un mākslas muzeja svārstīgais apmeklējumu skaits var būt saistīts ar dažādu izstāžu regularitātes organizēšanu un sabiedrības interesi par tām. Mākslas galerija "Baltais zirgs" atvērta 2018. gadā un piedzīvojusi strauju apmeklētāju skaita pieaugumu. (Attēls 73)

"Daugavpils pilsētas vēsturiskais centrs" jeb "Daugavpils mozaika" ir valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis (vēsturiskā apbūve tapusi 19.gs. saskaņā ar 1826. gadā Pēterburgā apstiprināto apbūves projektu). Šis kompleksais tūrisma resurss var piesaistīt praktiski jebkuras tūristu mērķa grupas pārstāvi, jo pilsētas centrā atrodas ne tikai kultūrvēsturiskā mantojuma objekti, kuri ietver pilsētībūvniecības, arhitektūras, mākslas, industriālos un vēstures pieminekļus, kas izvietoti ainaviskā vidē, bet arī Vienības nams, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs, parki un skvēri, tirdzniecības un izklaides centrs.¹²³

Tūristu **TOP 10** objekti Daugavpils pilsētā:

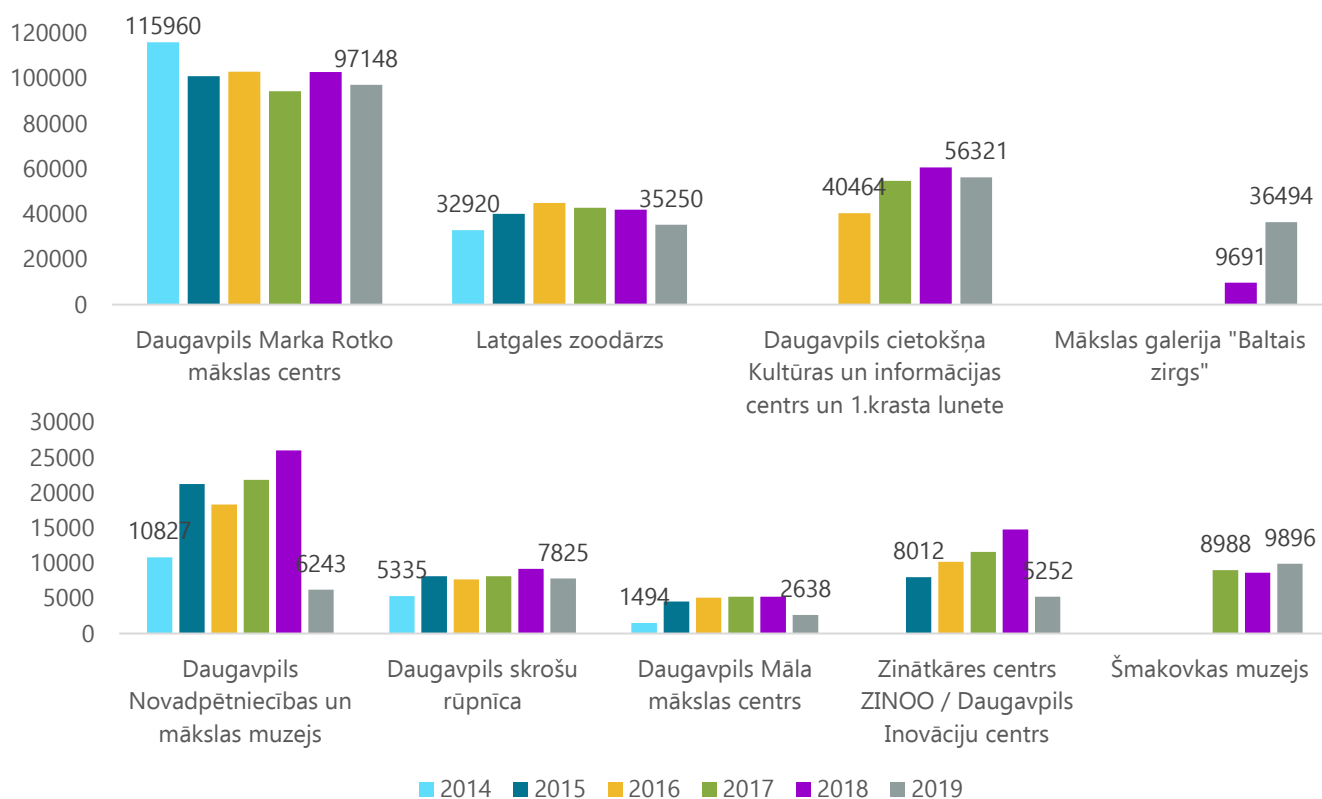
1. Daugavpils cietoksnis;
2. Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs;
3. Baznīcu kalns;
4. Latgales zoodārzs;
5. Šmakovkas muzejs;
6. Daugavpils skrošu rūpnīca;

¹²¹ [Daugavpils tūrisma nozares attīstība 2019. gadā \(visitdaugavpils.lv\)](http://visitdaugavpils.lv)

¹²² [Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūras vidēja termiņa darbības stratēģija 2019.-2021. gadam](http://visitdaugavpils.lv)

¹²³ [Par Daugavpili \(visitdaugavpils.lv\)](http://visitdaugavpils.lv)

7. Daugavpils novadpētniecības un mākslas muzejs;
8. Daugavpils inovāciju centrs;
9. Mākslas galerija "Baltais zirgs";
10. Daugavpils Māla mākslas centrs.

ATTĒLS 73. Apmeklējumu skaits Daugavpils tūrisma objektos

Muzeji un ekspozīcijas

Daugavpilī ir pieejami 26 muzeji un ekspozīcijas. Muzejos ir saglabāts gan vēsturiskais mantojums visos laika periodos, gan mūsdienu mākslas darbi. Ekspozīcijas piedāvā arī izglītības iestādes, kultūras nami un reliģiskās kopienas, piemēram, muzejs "Ebreji Daugavpilī un Latvijā", kuru piedāvā apskatīt Daugavpils Ebreju sinagoga.

Populārākie apskates objekti ir Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs (pašvaldības iestāde), kas uzreiz sniedz iespēju ieraudzīt kultūrvēsturisko pilsētas centru – Cietoksni, kā arī turpat var apskatīt mākslas galeriju "Baltais zirgs". Vēl ievērojamākie un īpašie pilsētas muzeji ir Māla un mākslas centrs, Šmakovkas muzejs, kas ir Latvijā lielākais un modernākais tāda veida muzejs, kā arī Latgales Zoodārzs.

Daugavpils teātris ir vecākais profesionālais teātris Latvijā (1856) un vienīgais profesionālais teātris Latgalē. Daugavpils teātris izceļas Latvijas teātru kontekstā, kā vienīgais, kurā vienlaicīgi darbojas latviešu un krievu aktieru trupa. Tā repertuārā ir lugas latviešu, latgaliešu un krievu valodā. Daugavpils teātris tur augstu latiņu un gūst atzinību par ieguldīto darbu nacionālajā kontekstā. Teātris regulāri saņem nominācijas un laureātu titulus Latvijas teātru Gada balvas ceremonijā Spēlmaņu nakts un atzinību starptautiskos festivālos.¹²⁴

¹²⁴ [Daugavpils teātris \(daugavpilsteatris.lv\)](http://daugavpilsteatris.lv)

Daugavpilī atrodas vienīgais zoodārzs Latgalē. Tas ir neliels, bet apskates vērts – tā ekspozīcijā un laboratorijās mīt vairāk nekā 75 dažādu sugu tropu dzīvnieki, putni, abinieki, rāpuļi un zivis. Zoodārzs darbojas arī kā patversme eksotiskajiem dzīvniekiem, piemēram, bruņurupučiem.

1 Daugavpils Tūrisma Informācijas Centrs

Muzeji un ekspozīcijas:

1 Daugavpils cietokšņa kultūras un informācijas centrs (ūdens paceļamā ēka)	14 I Pasaules kara muzejs
2 Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs	15 Daugavpils medicīnas koledžas ekspozīcija "Mani Latvijas stāsti"
3 Latgales zoodārzs	16 Daugavpils sikspārņu centrs
4 Šmakovkas muzejs	17 Tradīciju māja
5 Daugavpils skrošu rūpnīca	18 Krievu kultūras centrs (krievu nams)
6 Daugavpils novadpētniecības un mākslas muzejs	19 Daugavpils baltkrievu kultūras centrs
7 Daugavpils inovāciju centrs	20 Vatikāna bibliotēkas faksimila – albuma "Terra Mariana" apskate
8 Mākslas galerija "Baltais zirgs"	21 Galerija "Bunkurs"
9 Medicīnas izstāde ar kontracepcijas ekspozīciju	22 Latvijas spēka atlētikas un kultūrisma vēstures muzejs
10 Daugavpils māla mākslas centrs	23 Šaha un dambretes muzejs
11 Muzejs "Ebreji Daugavpilī un Latgalē"	24 Daugavpils ūdensvada muzejs
12 Medicīnas vēstures ekspozīcija	25 Daugavpils 10. vidusskolas paleontoloģijas muzejs
13 Salons antikvariāts "Housevintage"	26 Daugavpils Valsts ģimnāzijas dabas ekspozīcija

ATTĒLS 74. Muzeju un ekspozīciju pieejamība Daugavpilī.

Mākslīgi radītos džungļos zoodārzā dzīvo pērtiķi, iguānas, hameleoni, gekoni, žņaudzējčūskas, bruņurupuči, skorpioni, krāsainas karpas, tropu skudras, eublefāri, zirneļi putnēdāji, kaimani, peld, ložņā, rāpo, lido un lēkā daudzi citi tropu un Latvijas ainavu iemītnieki. Pašvaldība zoodārza infrastruktūras paplašināšanai plāno arī jaunas tropikārija ēkas būvniecību, kur tropu vides veidošanai būs plašākas iespējas un tā ar savu unikalitāti uzrunās vēl vairāk tūristus.¹²⁵

Latgales zoodārzs ir vienīgā zinātniski pētnieciskā laboratorija, kur notiek Eiropas purva bruņurupuču populācijas pavairošana. Daugavpils ir īpaša ar to, ka ir vienīgā lielā pilsēta Eiropā, kuras centrā ir purvājs. Līdz šim "neapgūta teritorija", kas atrodas blakus zoodārzam un ir paredzēts sākt pārvērst par ekskluzīvu tūrisma objektu, izveidojot Purvāriju ar Purva taku. Daugavpilieši jau vairākus gadus lolo ideju kā 4,5 hektārus plašo purvu (patiesībā mitraini) pārvērst par pievilcīgu teritoriju, šobrīd ideja sāk virzīties uz priekšu. Aktuāla informācija ir pieejama zoodārza tīmekļa vietnē www.latgaleszoo.eu.

2020. gadā pārrobežu projekta ietvaros uzsākta mitrāja – diķa apsaimniekošana Latgales Zoodārza teritorijā Daugavpilī. Projektā paredzēts sakārtot pilsētu teritorijās esošo mitrāju dabisko un daļēji dabisko ekosistēmu pārvaldību.¹²⁶

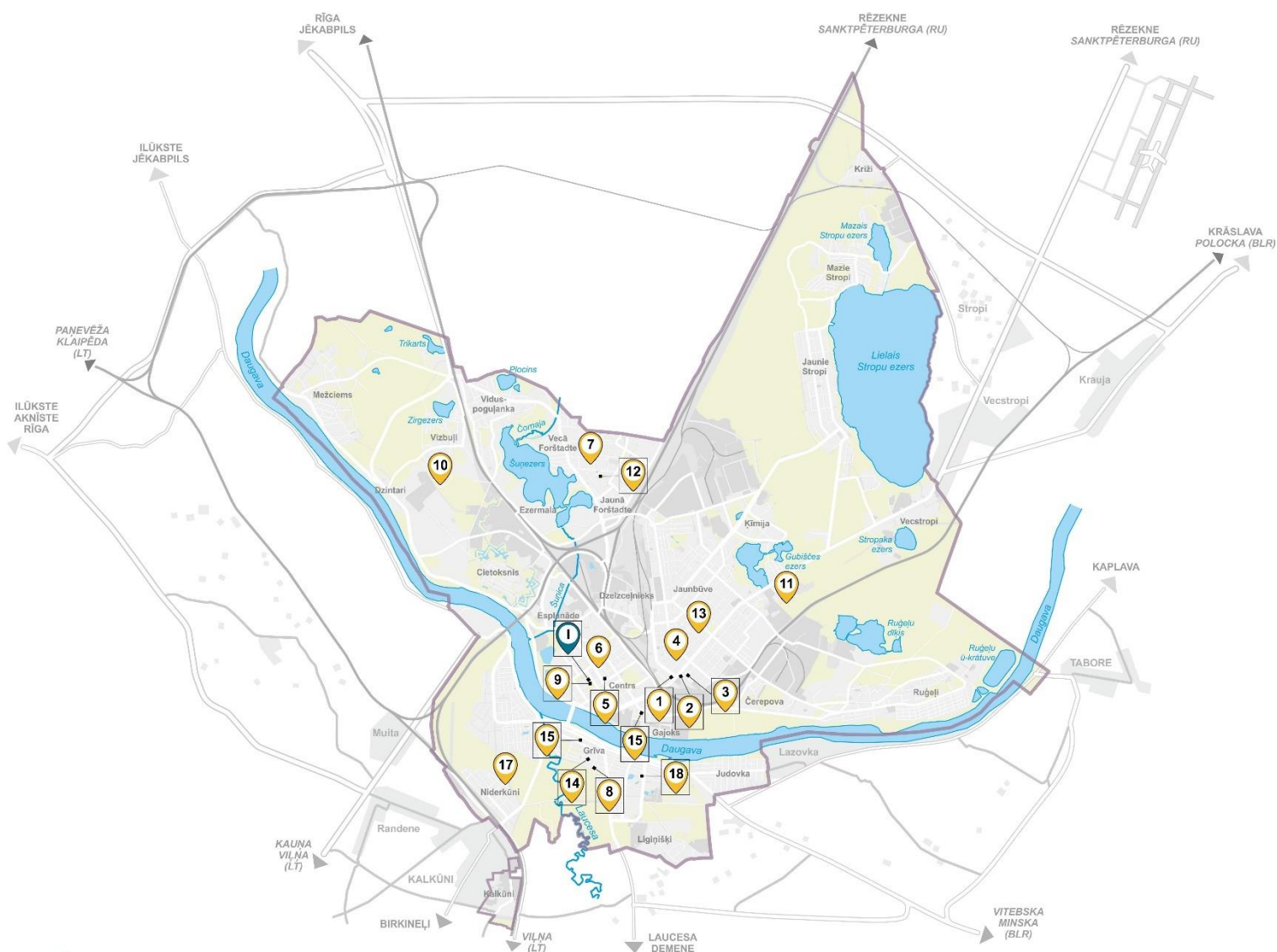

Sakrālais mantojums

Pilsētā atrodas vairāku konfesiju dievnami, kā arī dažādu arhitektūras stilu ēkas. Kā viens no galvenajiem apskates objektiem ir Baznīcu kalns – vieta, kur līdzās atrodas četru konfesiju dievnami: Mārtiņa Lutera katedrāle, Vissvētākās Jaunavas Marijas bezvainīgās ieņemšanas Romas katoļu baznīca, Svēto mocekļu Borisa un Gļeba pareizticīgo katedrāle un Jaunbūves vecticībnieku draudzes Augšāmcelšanās, Dievmātes Piedzimšanas un Svētītāja Nikolas dievnams (Attēls 75).

¹²⁵ [Latgales zoodārzs \(latvia.travel\)](http://latvia.travel)

¹²⁶ [Daugavpils pilsētas dome uzsāk projektu pilsētvides mitrāju teritoriju sakārtošanai \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

1 Daugavpils Tūrisma Informācijas Centrs

Sakrālais mantojums:

- 1** Svēto mocekļu Borisa un Ģeļa pareizticīgo katedrāle
- 2** Mārtiņa Lutera katedrāle
- 3** Daugavpils Visssvētākās Jaunavas Marijas bezvainīgās ieņemšanas Romas katoļu baznīca
- 4** Jaunbūves vec ticībnieku draudzes Augšāmcelšanās, Dievmātes Piedzimšanas un Svētītāja Nikolas dievnams
- 5** Daugavpils sinagoga
- 6** Svētā Pētera Ķēdēs Romas katoļu baznīca
- 7** Forštates Jēzus Sirds Romas katoļu baznīca
- 8** Grīvas Svētās Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīca

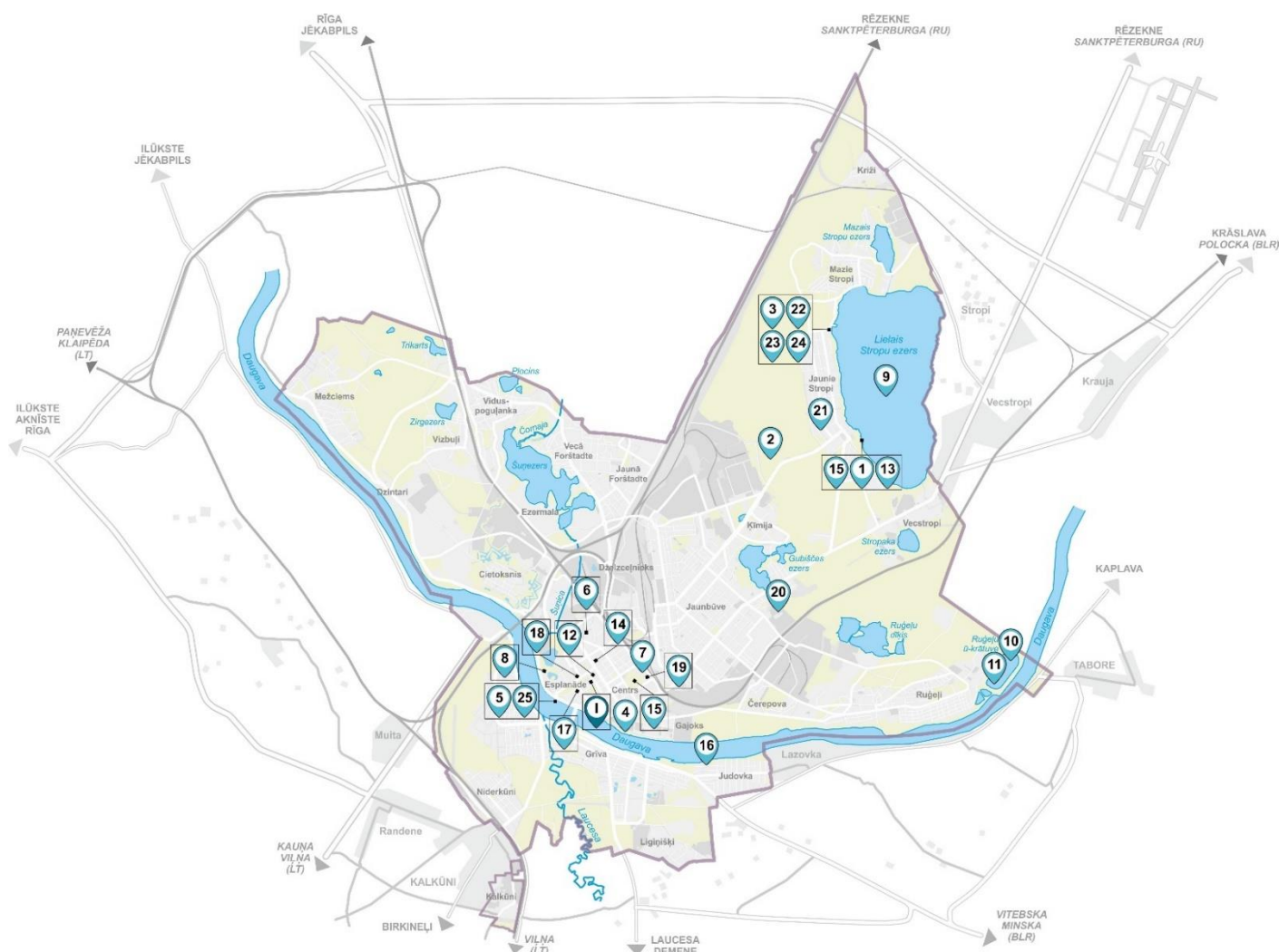
- 9** Svētā Aleksandra Ņevska pareizticīgo kapela
- 10** Daugavpils Svētā Aleksandra Ņevska pareizticīgo baznīca
- 11** Daugavpils Svētā Nikolaja pareizticīgo baznīca
- 12** Daugavpils Svēto Pētera un Pāvila pareizticīgo draudzes baznīca
- 13** Dievmātes Aizmigšanas pareizticīgo baznīca
- 14** Grīvas Svētā Nikolaja pareizticīgo baznīca
- 15** Marijas pasludināšanas dienas un Svētā Nikolaja vec ticībnieku lūgšanu nams
- 16** Grīvas vec ticībnieku lūgšanu nams
- 17** Nīderkūnu vec ticībnieku lūgšanas nams
- 18** Baltijā pirmā vec ticībnieku lūgšanu nama piemiņas vieta

ATTĒLS 75. Sakrālais mantojums Daugavpilī

Aktīvā atpūta un piedzīvojumi

Daugavpils pilsēta iedzīvotājiem un pilsētas viesiem piedāvā plašas aktīvās atpūtas un piedzīvojumu iespējas, ieskaitot iekštelpu un ārpus telpu aktivitātes, piedzīvojumu taku "Tarzāns", gan vasaras, gan ziemas sezonai. Aktīvās atpūtas vietas ir koncentrētas centrā vai pie ūdenstilpnēm, piemēram, pie Stropu ezera. Daudzveidīgas atpūtas iespējas piedāvā Daugavpils

olimpiskais centrs, ietverot gan trenāžieru zāles, sāls istabas, peldbaseina, pirts, u.c. pakalpojumus (Attēls 76).

1 Daugavpils Tūrisma Informācijas Centrs

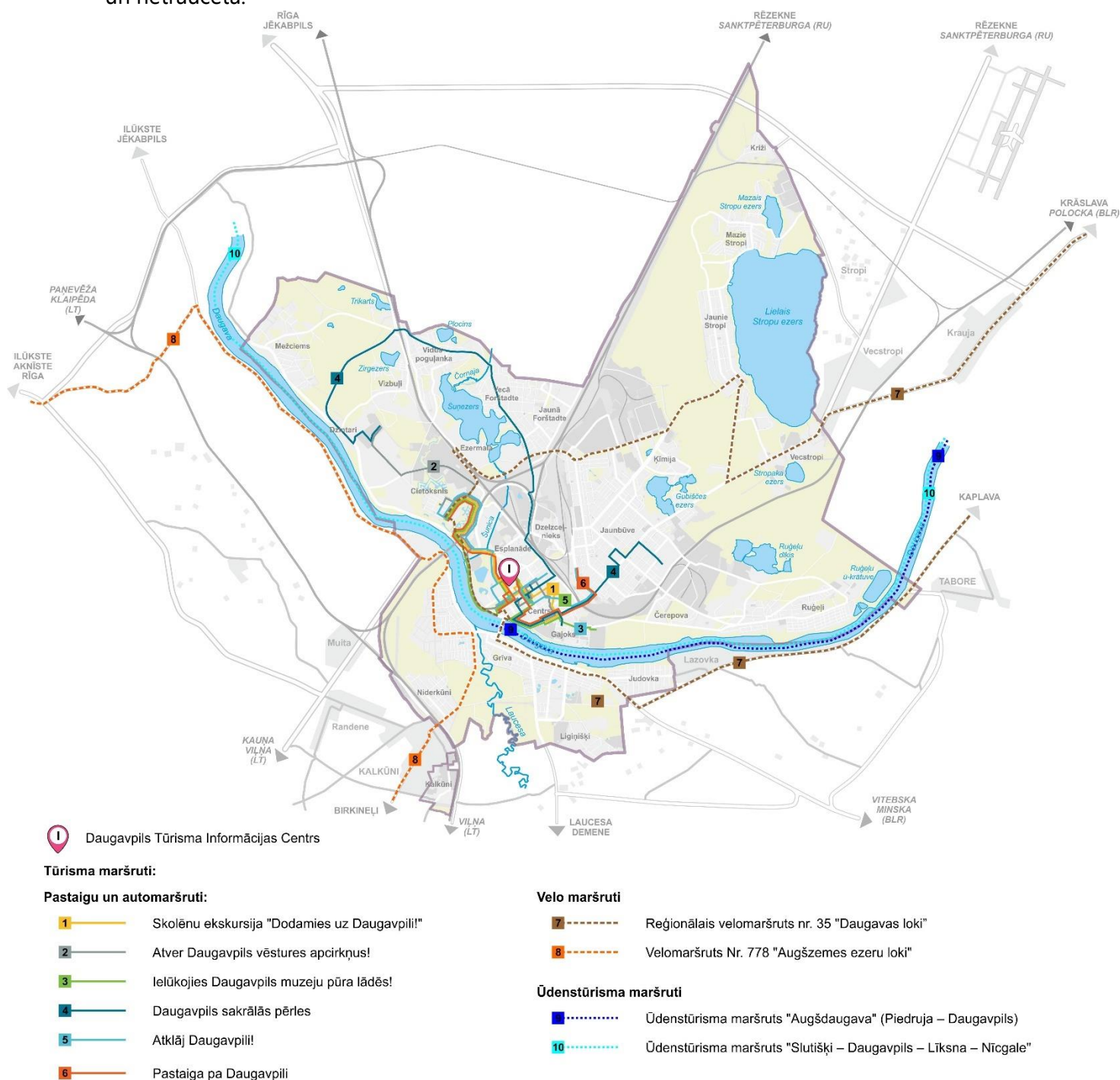
Aktīvā atpūta un piedzīvojumi:

- 1** Stropu ezera centrālā pludmale
- 2** Stropu aktīvās atpūtas un sporta trase
- 3** Piedzīvojumu parks "Daugavpils Tarzāns"
- 4** Bruņu ielas promenāde Daugavas labajā krastā
- 5** Izbraucieni pa Daugavu ar postu "Sola" vai liellaivu "Dina"
- 6** Daugavpils Olimpiskais centrs
- 7** Daugavpils Ledus halle
- 8** Esplanādes atpūtas parks
- 9** Lielais Stropu ezers
- 10** Ūdens atrakciju parks "WATER LAND"
- 11** Veikparks "Wake It"
- 12** Elektroskūteru noma viesnīcā "Park Hotel Latgola"
- 13** Elektro velosipēdu, gokartu un SUP dēļu noma "e-bike"

- 14** Izklaides un atpūtas komplekss "Orange Bowling"
- 15** Elektroskūteru noma
- 16** Laivu noma "Mučas"
- 17** Kajaku noma
- 18** Escape Room – kvesta istaba
- 19** Kvesta istaba "Doordom"
- 20** Sporta komplekss "Olimpija"
- 21** Atklātie tenisa korti
- 22** Laivošanas maršruti lielajā Stropu ezerā
- 23** Laivu un ūdens velosipēdu noma Lielā Stropu ezera pludmalē "Stropu vilnis"
- 24** Piepūšamās ūdens atrakcijas pludmalē "Stropu Vilnis"
- 25** Izbraucieni pa Daugavu ar kuģīti "Sikspārnis"

ATTĒLS 76. Aktīvās atpūtas un piedzīvojumu pakalpojumi

Daugavpils pilsēta piedāvā saviem pilsētas iedzīvotājiem un tās viesiem dažādus tūrisma maršrutus, kurus var gan izstaigāt, gan izbraukt ar velosipēdu, kā arī ar automašīnu (Attēls 77). Pilsēta kļūst draudzīgāka arī velosipēdiem, jo tiek projektēti jauni velo ceļi un paplašināti trotuāri. Daugavpils centrā ir galvenā pilsētas gājēju iela – Rīgas iela, kas ir cilvēkiem draudzīga un netraucēta.

ATTĒLS 77. Tūrisma maršrutu pieejamība Daugavpils pilsētā

Lai veicinātu aktīvā tūrisma attīstību Daugavpilī, pilsēta sadarbībā ar Daugavpils novada un Krāslavas novada pašvaldībām, piedāvā divus marķētus velomaršrutus - "Daugavas loki" un "Augšzemes ezeru loki", kas izveidoti 2018. gadā. Maršruts "Daugavas loki" ir apjveida velomaršruts, kas stiepjas gar Daugavas abiem krastiem un dod iespēju brauciena laikā apmeklēt svarīgus tūrisma objektus. Maršrutā ir iekļauti informatīvie stendi, kā arī kartes ar maršrutiem (Attēls 77).

Arī nākamajā attīstības plānošanas periodā nepieciešama un ir plānota jaunu velomaršrutu sagatavošana, to popularizēšana, sadarbībā ar citām pašvaldībām, veicinot tūrisma pakalpojumu attīstību vietējo iedzīvotāju un tūristu aktīvai atpūtai un apkārtējās vides iepazīšanai.

Kultūrvēsturiskais mantojums

Pilsētas centram ir valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa statuss un tā ir daļa no Eiropas kultūrvēsturiskā mantojuma. Pilsētas centra arhitektūrā ir novērojama veiksmīgi apvienotā dažādu vēstures periodu kombinācija ar mūsdienu arhitektūru. Daugavpils arhitektūrā raksturīga sarkano ķieģeļu apbūve. Citi ievērojamākie kultūrvēsturiskie objekti Daugavpilī ir Baznīcu kalns, senā koka apbūve, kā arī – Daugavpils cietoksnis. Pilsētas galvenie tūrisma objekti ir kultūrvēsturiskā mantojuma sastāvdaļas.

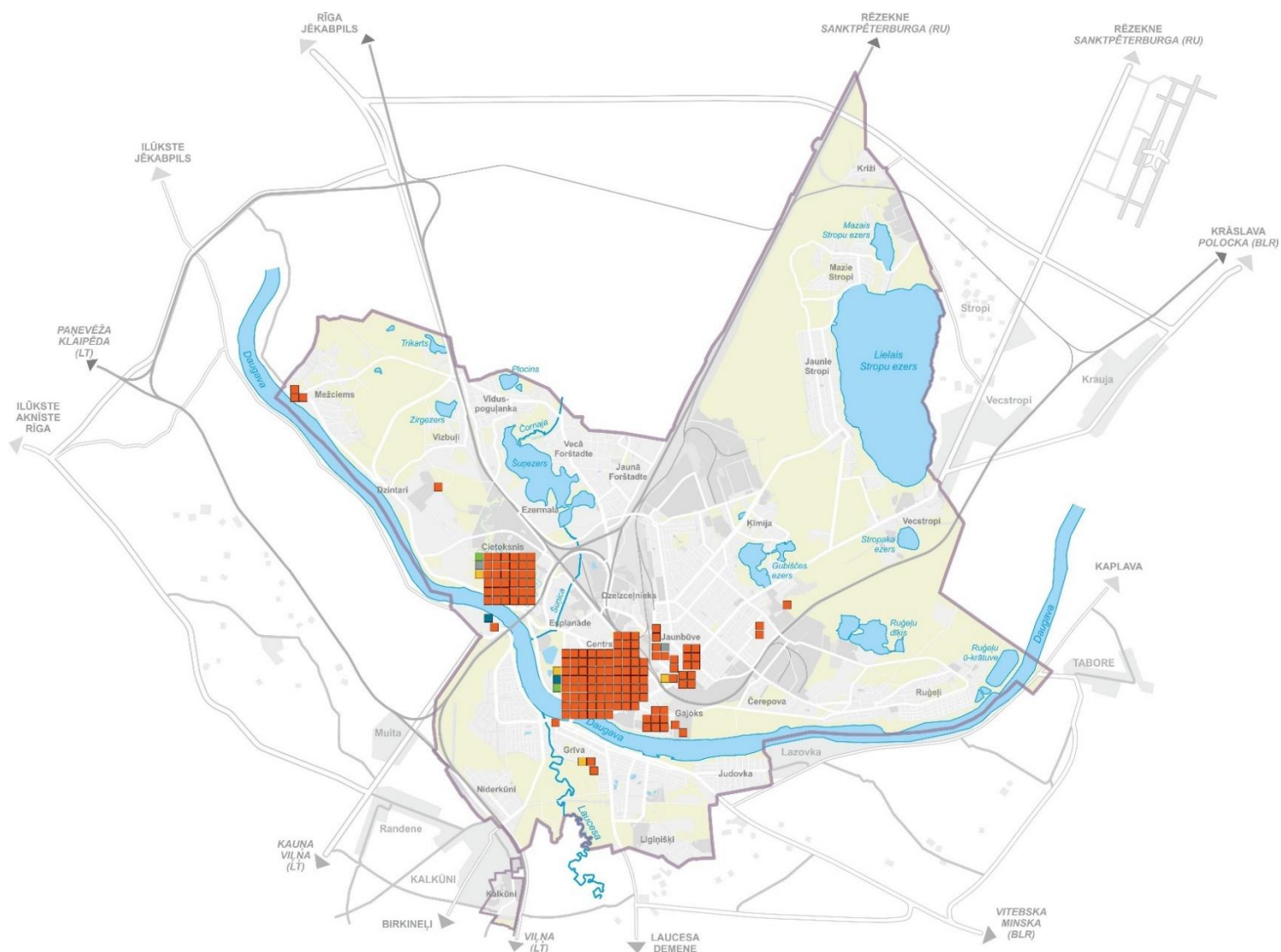
Daugavpils cietoksnis ir unikāls valsts nozīmes arhitektūras un pilsētībūvniecības kultūras piemineklis, kura platība ir vairāk nekā 150 ha. Daugavpils cietoksnis ir pēdējais bastionu tipa cietoksnis pasaulē. Mūsdienās tas ir viens no Daugavpils populārākajiem apskates objektiem. Ne mazāk nozīmīga ir arī cietokšņa iekšējā apbūve, kurā līdz mūsdienām ir saglabājušās 80 ēkas, tās savukārt savieno ar 10 ielām, kurām doti to vēsturiskie nosaukumi – Hospitāļa, Komandanta, 1. oficieru, Imperatora iela un citas. Lielākā daļa no šīm ēkām saglabājušās cietoksnī no 19. gadsimta.

Lai gan Daugavpils cietokšņa komplekss līdz mūsdienām ir saglabājies relatīvi labā stāvoklī, tomēr nepieciešams atbilstoši apsaimniekot vairāk vēsturisko ēku, kas pretējā gadījumā var neizglābjami novest pie to sabrukuma un vērtības zuduma. Pēdējos gados cietoksnī restaurētas vairākas ēkas, piemēram, Ūdens paceļamā ēka, kur tagad atrodas Daugavpils cietokšņa Kultūras un informācijas centrs, kā arī darbojas cietokšņa pārvalde, kādreizējā cietokšņa Komandanta pārvaldes māja, kurā atrodas Latgales reģiona policijas pārvalde, kādreizējais Artilērijas arsenāls, kurā atrodas Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs. Tāpat arī ir restaurēti vieni no cietokšņa četriem vārtiem – Nikolaja vārti, kas atzīti par 2014. gada labāko restaurāciju Latvijā, koka tilts, kas savienoja Nikolaja vārtus un 1. krasta luneti, kordegardi, kā arī pati kordegardes ēka.

Cietoksnis ik gadu attīstās un piesaista arvien vairāk tūristu gan no Latvijas, gan arī ārvalstīm. Tas ir galvenais tūristu piesaistes objekts Daugavpilī. Aktīvi notiek turpmāko cietokšņa attīstības projektu izstrāde, tiek pielikts daudz pūļu, lai cietoksnī padarītu pēc iespējas sakoptāku un tā apmeklētājiem arvien pievilcīgāku un interesantāku. Cietoksnis kļuvis par populāru ģimenes pastaigu un foto sesiju vietu. Cietoksnis ir arī pilsētas reprezentācijas sastāvdaļa - cietokšņa simbols ir ietverts pilsētas ģerbonī, kas sniedz pievienoto vērtību tai.

Pārrobežu sadarbības programmas ietvaros projektā "Degradēto teritoriju revitalizācija (Transformations from slum to chic) Trans-Form" ietvaros Daugavpils cietokšņa teritorijā ierīkots sporta un atpūtas laukums. Vienlaikus izstrādāta rokasgrāmata par pilsētvides atjaunošanu un atdzimšanu – "No degradācijas uz reģenerāciju" un [industriālo zonu 3D modelis](#).¹²⁷

¹²⁷ [Degradēto teritoriju revitalizācija \(Transformations from slum to chic\) Trans-Form \(daugavpils.lv\)](#)

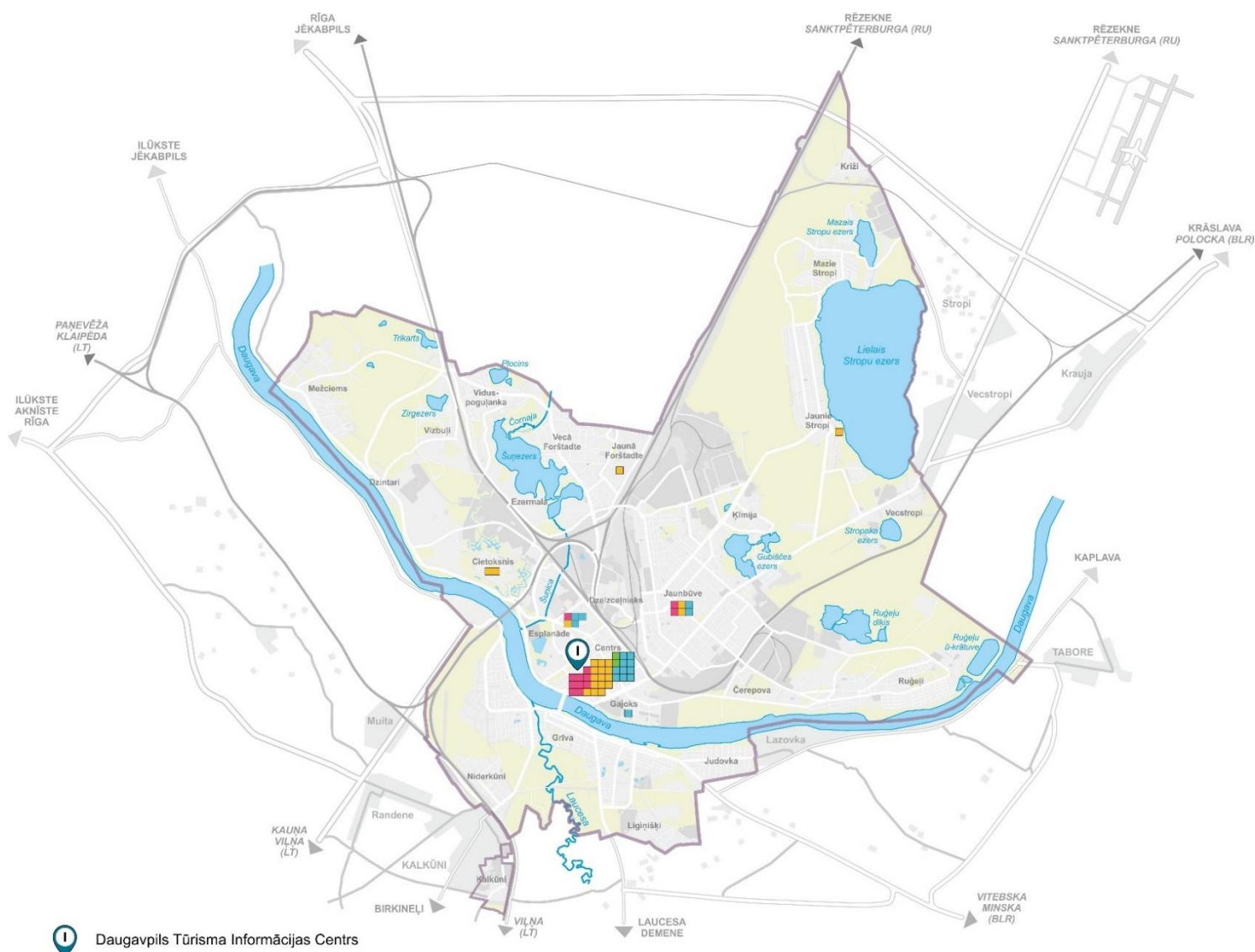
Valsts aizsardzībā esošie kultūras pieminekļi:

Arhitektūras piemineklis	Pilsētbūvniecības piemineklis	Mākslas piemineklis
Industriālais piemineklis	Vēstures piemineklis	

ATTĒLS 78. Valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu izvietojums pilsētā

Ēdināšana

Daugavpilī ir 14 restorāni, M. Rotko mākslas centrā (Cietoksnī), darbojas kafejnīca “Arsenāls”, kopā Daugavpils pilsētā ir 27 kafejnīcas, kā arī divi gastrobāri un 16 ātrās apkalpošanas restorāni un picērijas. Vasaras sezonā lielākā daļa ēdināšanas uzņēmumu piedāvā apmeklētājiem baudīt ēdienu terasē ar skatu uz pilsētvidi. Pilsētas ietvaros tiek īstenotas arī “Restorānu nedēļa”, kad uzņēmumi projekta ietvaros izveido īpašu un kopīgu ēdienkarti saviem apmeklētājiem. Lielākā daļa ēdināšanas uzņēmumu atrodas pilsētas centrā, kur notiek lielākā cilvēku plūsma – gan iebraucējiem, gan vietējie iedzīvotājiem centra apkaime ir vispieejamākā. Ēdināšanas uzņēmumi atrodas arī lielākajās pilsētas apkaimēs, piemēram, Jaunajā Forštadtē, Jaunbūvē vai Cietoksnī.

 Daugavpils Tūrisma Informācijas Centrs

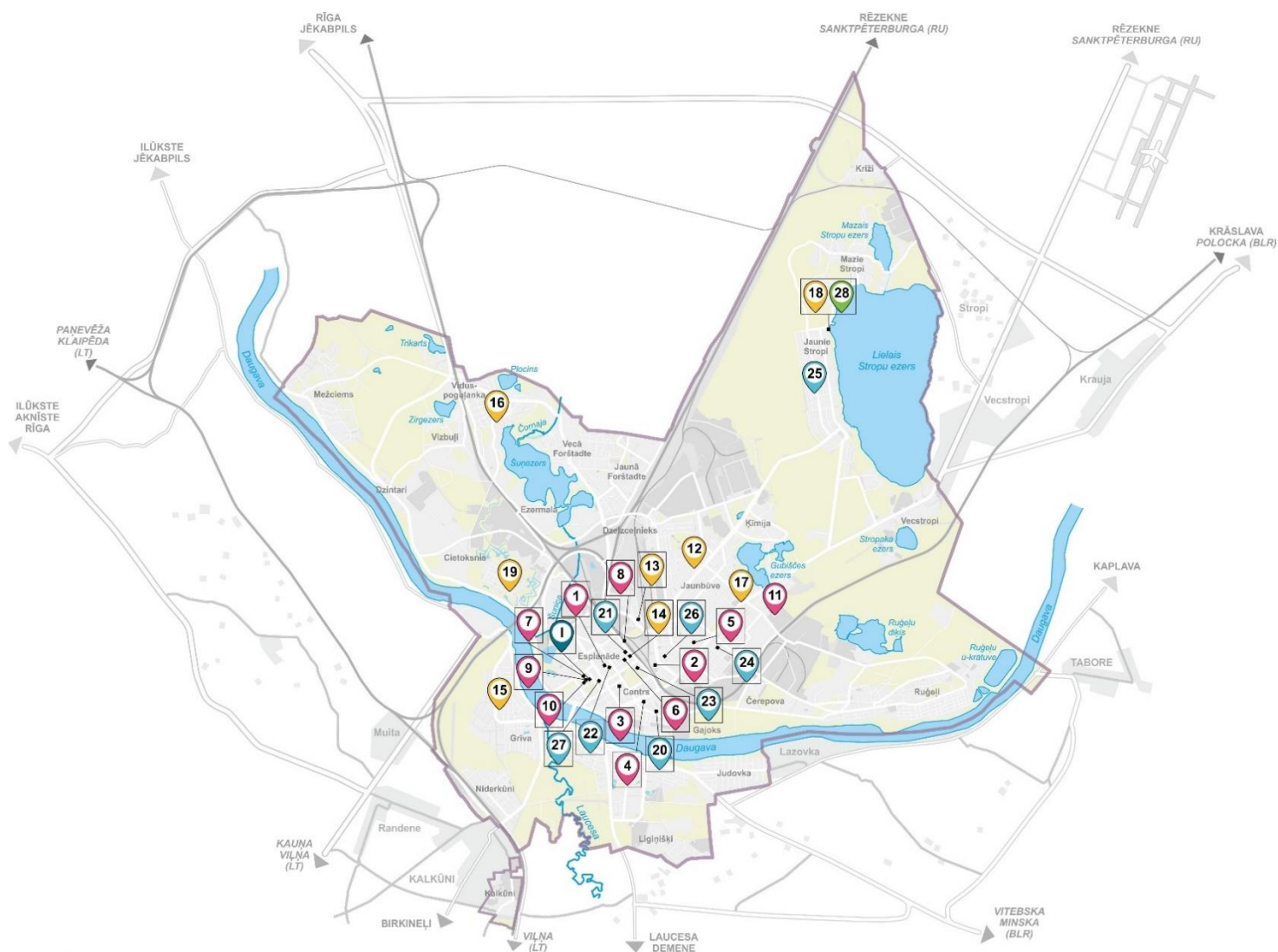
Ēdināšanas pakalpojumu sniedzēji:

- Restorāns
- Kafējnīca
- Gastrobārs
- Ātrās apkalpošanas restorāns, picērija

ATTĒLS 79. Ēdināšanas pakalpojumu pieejamība Daugavpilī

Naktsmītnes

Daugavpilī ir dažāda līmeņa tūrisma mītnes daudzveidīgiem mērķiem – darījumu braucieniem, svētkiem un svinībām, kultūras un kreatīvam tūrismam, u. c. Daugavpils ir vienīgā pilsēta Latvijā, kuras tūrisma mītnēm reģiona griezumā ir vislielākā kapacitāte. Ir pieejamas 11 viesnīcas, 8 viesu mājas, 8 hosteļi un kempings. Park hotel "Latgola" ir vienīgā viesnīcā Latgalē, kas saņēmusi "Q-Latvija" kvalitātes sertifikātu. Tā atrodas pašā pilsētas centrā pie Vienības laukuma. Daugavpils ir pilsēta Latgalē, kurā ir augstākās – IV kategorijas viesu māja "Villa Ksenija". Ir arī divas trīszvaigžņu viesnīcas – "Hotel Dinaburg" un "Leo". Lielākā daļa naktsmītņu atrodas centrā vai netālu no tā, kas viesiem ļauj brīvi pārvietoties pa pilsētu, neuztraucoties, ka vajadzēs tālu braukt līdz naktsmītnēi. Pie Lielā Stropu ezera pieejams arī kempings (Attēls 80).

1 Daugavpils Tūrisma Informācijas Centrs

Naktsmītnes:

Viesnīcas:

- 1 Viesnīca "Homelike Hotel"
- 2 Viesnīca "Villa Ksenija"
- 3 Viesnīca "Biplan City"
- 4 Viesnīca "Biplan hotel"
- 5 Viesnīca "Good Stay Dinaburg SPA Hotel"
- 6 Viesnīca "Leo"
- 7 Viesnīca "Park Hotel Latgola"
- 8 Viesnīca "SanMari"
- 9 Viesnīca "Saules rati"
- 10 Mini viesnīca "Rebir"
- 11 Sporta komplekss "Olimpija"

Viesu mājas:

- 12 Viesu māja "Arsenāls"
- 13 Viesu māja "Duets"
- 14 Viesu māja "Dvinska"
- 15 Viesu māja "Family Hotel"
- 16 Viesu māja "Liliju"
- 17 Viesu māja "Paradīze"
- 18 Viesu nams "Vilnis"
- 19 Daugavpils Marka Rotko mākslas centra rezidences

Hosteļi:

- 20 Viesnīca "Erfolg"
- 21 Hostelis "Real Hostel"
- 22 Hostelis "SL NAMS"
- 23 Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes "Sporta pārvalde" dienesta viesnīca
- 24 Sporta komplekss "Celtnieks"
- 25 Sporta bāzes "Dzintariņš" dienesta viesnīca
- 26 Daugavpils medicīnas koledžas dienesta viesnīca
- 27 Daugavpils Valsts ģimnāzijas dienesta viesnīca

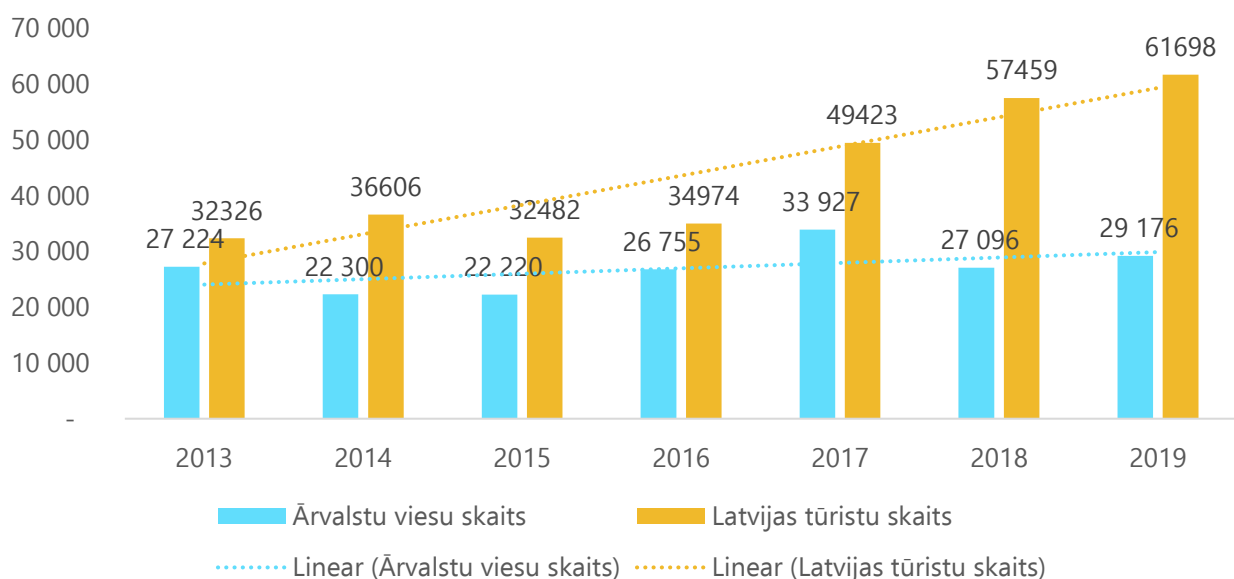
Kempingi:

- 28 Kempings "Chill&Grill"

ATTĒLS 80. Naktsmītnes Daugavpilī

Daugavpils pilsētu apmeklē ne tikai Latvijas tūristi, bet arī ārvalstu viesi, kuri izvēlas nakšņot kādā no pilsētas naktsmītnēm. Latvijas tūristu skaits, salīdzinot ar 2013. gadu, ir pieaudzis pat divas reizes (Attēls 81). Tūristu skaita pieauguma iemesli varētu būt sakārtotāka pilsētvide, īstenotie projekti, piemēram, "Baltais zirgs" cietoksnī, Daugavpils Marka Rotko mākslas centra

atvēršana, plašākas aktīvās atpūtas iespējas, utt. Daugavpils pašvaldība ik gadu plāno un realizē jaunus projektus, lai pilsēta būtu patikama gan tās iedzīvotājiem, gan viesiem.

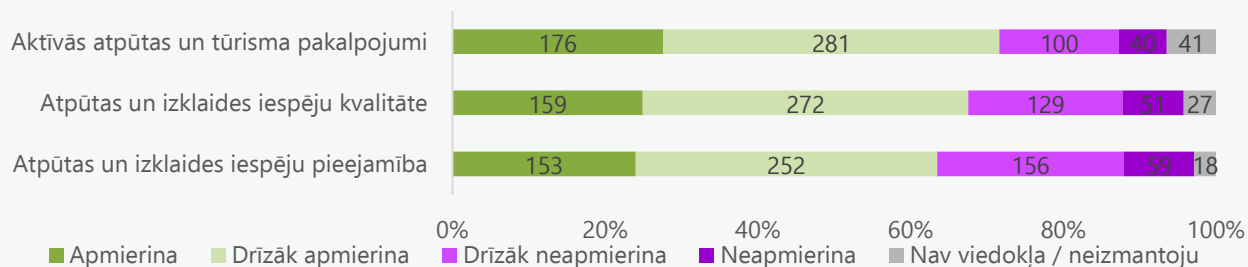
ATTĒLS 81. Naktsmītņu rezervēšanas dinamika Daugavpilī (CSP)

Viedokļu līderi identificējuši vairākus izaicinājumus kultūrtūrismā - Daugavpils cietoksnim nav kopīgas vīzijas un pārvaldības kā tūrisma objektam, nepietiekami attīstīti jauni objekti ar vēsturisku nozīmi, kā arī nepietiekami izmantotas esošās, nedaudz piemirstās vērtības. Tūrismā akcentēts kompleksu tūrisma maršrutu un informācijas piedāvājuma trūkums. Uzmanība vērsta uz lēniem sabiedriskā transporta savienojumiem Daugavpilij ar lielākajiem centriem - Rīgu un Viļņu.

Viedokļu līderi pauž uzskatu, ka tūrisma attīstībai prioritāri nepieciešams turpināt degradēto teritoriju revitalizāciju, attīstot tūrisma teritorijas. Jāattīsta Daugavpils cietokšņa mārketinga aktivitātes, dažādojot tūrisma piedāvājumu. Attīstāmi jauni tūrisma pakalpojumi – kopīgas biļetes vai tūrista karte, kas ietver sabiedriskā transporta biļeti, ieejas biļetes muzejos apskates objektos u.c., tādā veidā mazinot potenciālo valodas barjeru objektos pie biļešu iegādes. Veidojami digitāli tūrisma rīki, interaktīvas kartes, lietotnes, kur iespējams redzēt visu piedāvājumu, pielāgot maršrutus pilsētā pavadāmajam laikam. Attīstāms tūrisma piedāvājums arī vairākdienu ceļotājiem – pašlaik kompleks piedāvājums pieejams pusotras dienas pavadīšanai Daugavpilī. Perspektīvā var domāt par veselības tūrisma attīstību, kompleksi piedāvājot medicīnas, sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumus.

Svarīga ir sadarbība ar apkārtējām teritorijām tūrisma attīstība, turpinot veidot kopēju piedāvājumu ar Daugavpils, Ilūkstes, Krāslavas novadiem u.c. Pilsētai nepieciešams attīstīt pilsētas mārketingu ne tikai investoru, bet arī tūristu piesaistei – vienots koncepts, ar ko asociēt pilsētu, izmantot dažādus komunikācijas kanālus u.tml. Lietuvieši ir nozīmīgi tūrisma un kultūras pasākumu apmeklētāji, tāpēc attīstāma pilsētas popularizēšana kaimiņvalstī.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Kādi **pakalpojumi vai iespējas pietrūkst** Daugavpilī:

- Dabas takas, velotrases, velomaršruti;
- Kafējnīcas, restorāni;
- Tūrisma attīstība;
- Ūdens atrakciju parks, baseins, SPA.
- Nav kemperu (dzīvojamo traileru) stāvlaukums.

Veicamie darbi jomas pilnveidē:

- Tūrisma attīstība, jauni objekti, stratēģiska pieeja;
- Lidostas attīstība;
- Cietokšņa revitalizācija, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, teritorijas sakopšana;
- Vēsturisko ēku renovācija centrā;
- Pilsētvides uzlabošana;
- Sakopt Daugavas krastus, pagarināt promenādi;
- Kultūras pieminekļu sakopšana;
- Veidot vairāk atpūtas vietu brīvā laika pavadīšanai
- Izveidot jaunas atpūtas vietas pie ūdeņiem;
- Nepieciešams attīstīt kemperiem piemērotu stāvlaukumu (novietošana, uzlāde, asenizācija, ūdens uzpilde u.tml.)

SVID analīze

Stiprās puses

- Daugavpils – daudzveidīgs tūrisma galamērķis, kurā ir sakārtota infrastruktūra un unikāli tūrisma objekti;
- Daugavpils pilsēta – Latgales ekonomiskais centrs, kur visstraujāk attīstās dažāda veida pakalpojumi;
- Daugavpils cietoksnis – galvenais enkurobjekts, kas piesaista tūristu plūsmu pilsētai;
- Vienots pilsētas zīmols, stils;
- Saliedēta komanda, pieredzējuši un zinoši tūrisma jomas speciālisti ar labām svešvalodu zināšanām;
- Veiksmīga sadarbība ar Latvijas tūrisma nozares organizācijām;
- Veiksmīga sadarbība ar apkārtējām pašvaldībām;
- Sakārtota tūrisma informācijas pieejamība – divi TIC pilsētā (centrā un cietoksnī), plašs tūrisma informatīvo materiālu klāsts dažādās valodās, ērti lietojama tūrisma vietne trīs valodās;
- Ikgadēji organizēti pasākumi, kas veicina tūrisma nozares attīstību;
- Aktīva tūrisma attīstība, velomaršrutu izstrāde un marķēšana, jaunu tūrisma produktu izstrādāšana un aprobēšana;
- Plašs piedāvāto maksas pakalpojumu klāsts, ikgadējs ieņēmumu pieaugums;
- Pašvaldības darbības tūrisma aktivitāšu veicināšanā, piemēram, atbalsts tūrisma nozares uzņēmumu infrastruktūras sakārtošanai un jaunu produktu/pakalpojumu veidošanai;

Vājās puses

- Daudzi kultūras pieminekļi, īpaši koka arhitektūra, ir sliktā stāvoklī;
- Sezonālitate tūrisma atpūtas iespējām pilsētā;
- Nav pieejamas atbilstošas papildus telpas ekspozīcijas "Šmakovkas muzejs" paplašināšanai / pilnveidošanai, nepieciešams telpu remonts;
- Laika apstākļi un sezonālitate, kas ietekmē tūristu plūsmu;
- Vāja savstarpējā sadarbība tūrisma nozarē;
- Nepietiekošs gultasvietu skaits pilsētā lielo pilsētas pasākumu laikā;
- Četru un piecu zvaigžņu viesnīcu nepietiekamība;
- Daugavpils cietoksnim nav kopīgas vīzijas kā tūrisma objektam (saraustīta infrastruktūra);
- Ēdināšanas sfērā ir maz augsti kvalificētu pavāru;
- Tūrisma pakalpojumu sniedzēju vidū trūkst svešvalodu zināšanas;

- Aktīvs Facebook konts Daugavpils.Travel @Daugavpils.Travel, kur tiek ievietotas visas aktuālākās ziņas par tūrismu Daugavpils pilsētā un novadā;
- Daugavpils cietokšņa ēku un apkārtnes labiekārtošana un infrastruktūras atjaunošana;
- Jaunu tūrisma vietu (Bruģu ielas promenāde) un tūrisma piedāvājumu izveide (kafejnīca "Kotofski", kuģītis "Sikspārnis", ģimenes ceptuve – kafejnīca "Nekomimi", suvenīru automāti "SANRI AAATR BOX");
- Pieejama informācija par dažādiem tūrisma objektiem;
- Plašs muzeju un tematisko ekspozīciju piedāvājums;
- Muzeji un tematisko ekspozīciju orientācija uz pilsētas vēsturisko vērtību saglabāšanu un popularizēšanu, kā arī pasākumu organizēšanu;
- Pieejami tradicionāli, interesanti tūristus piesaistoši pasākumi - Rīgas ielas svētki un Street food festivāls u.c.

Iespējas

- Kultūrvēsturiskā mantojuma plašāka izmantošana reģionālā zīmola un tūrisma piedāvājuma veidošanā; starptautiska mēroga kultūras pasākumu organizēšana, piesaistot vietējos un ārvalstu tūristus;
- Unikālās vēsturiskās kultūrvides saglabāšana, sekmējot kultūras pieminekļu saglabāšanu ar autentiskām restaurācijas metodēm;
- Pieaugoša muzeju popularitāte vietējo un ārvalstu tūristu vidū;
- Muzeju infrastruktūras un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošana;
- Sadarbības veicināšana ar citiem kultūras un tūrisma pakalpojumu veidotājiem, atbalsts informācijas izplatīšanā;
- Atbalsts laikmetīga un dažādām auditorijām pielāgota muzeju un tematisko ekspozīciju satura veidošanai;
- Attīstīt informatīvo infrastruktūru;
- Izveidot kempingu laukumu;
- Sakārtot Daugavpils «vērtus» - iebraukšana pilsētā;
- Turpināt pārrobežu projektus tūrismā – tuvējās pilsētas, Lietuva;
- Organizēt seminārus tūrisma nozares pārstāvjiem, pieredzes apmaiņu u.c.;
- Attīstīt tūrisma piedāvājumu tūristiem ar suņiem;
- Izveidot velosipēdu nomu;
- Veicināt medicīnas, kurortoloģijas tūrismu;
- Iespējams finansējums nacionālajā līmenī kultūras, sporta un atpūtas pasākumu, kā arī uzņēmējdarbības veicināšanā;
- Darījumu un pasākumu tūrisma attīstība;
- Attīstīt kultūras un kreatīvo tūrismu, popularizējot ikgadējos pilsētas pasākumus;
- Pilnveidot sniegto pakalpojumu kvalitāti un jaunu pakalpojumu ieviešanu, dažādot tūrisma produktu klāstu;
- Uzlabot sadarbību ar tūrisma nozares uzņēmējiem, veicināt viņu aktivitāti un iesaistīšanos kopīgos projektos;
- Veidot unikālus tūrisma produktus, lai atšķirtos no citiem novadiem un pilsētām;
- Gūt papildus finansējumu mārketinga aktivitātēm dažādu projektu ietvaros;
- Strādāt pastiprināti ar prioritārajiem ārvalstu tirgiem, lai palielinātu ārvalstu tūristu īpatsvaru;

- Nav attīstības un sadarbības vīzijas ar vietējiem partneriem;
- Trūkst tūrisma attīstības redzējums;
- Daugavpils pilsētas tēla nestabilitāte – stereotipi, izkropļots priekšstats par pilsētu Latvijas sabiedrībā;
- Negatīvas ziņas par pilsētu mediju telpā, kas veicina negatīva priekšstata par pilsētu veidošanos;
- Nav kempingu stāvlaukuma;
- Ierobežoti cilvēkresursi un kvalificētu speciālistu trūkums;
- Nepietiekama investoru piesaiste un pilsētas mārketinga.
- Sarežģīta informācijas izplatīšana par uzņēmējiem pašvaldības kanālos - pasākumi, reklāma
- Publiskā vidē maz informācijas par Daugavpils notikumiem
- Iebraukšana Daugavpili no Rīgas puses - nav sakārtota vide.

Draudi

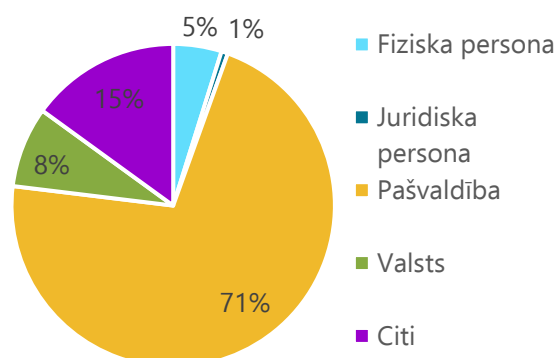
- Valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu, kas raksturo Daugavpils unikalitāti, pakāpeniska bojāeja;
- Valsts politika attiecībā uz tūrisma nozari, piemēram, ceļošanas ierobežojumi, nodokļu izmaiņas tūrisma un ēdināšanas jomā;
- Valsts finansējuma monocentrisks atvēlēšana kultūras vai mākslas objektiem Rīgā un tās apkārtnē;
- Esošās atpūtas iespēju infrastruktūras novecošanās;
- Ierobežojumi vīrusa izplatības ierobežošanai;
- Finansējuma trūkums vai nepietiekošs finansējums;
- Konkurence kaimiņu novados – līdzīgi tūrisma piedāvājumi;
- Pieprasījuma samazināšanās, interešu maiņa, aktualitāšu mainība;
- Vispārējās ekonomiskās un sociālās situācijas pasliktināšanās reģionā un galvenajos mērktirgos.

- Izveidot interaktīva tūrisma karti / lietotni, kur pieejami dažādi maršruti, pakas utt.;
- Izveidot tūrista karti (fiziski vai digitāli) - sabiedriskā transporta biļete, ieejas biļetes muzejos, apskates objektos;
- Attīstīt pilsētas tēla un Daugavpils cietokšņa mārketinga aktivitātēm;
- Aktīvāk lobēt Daugavpili, Latgali;
- Pieredzes apmaiņa no Liepājas pilsētas mārketingam - pasākumu kalendārs - iespēja aktīvajām organizācijām, uzņēmumiem no pilsētas reklamēt sevi vienā platformā.

3. Klimatneitrāla vide

3.1. Dabas resursi un vides kvalitāte

Meži ir būtiska Daugavpils ainavas sastāvdaļa. Meži ir izvietoti Mežciemā, Križos, Ruģēlos un Jaunajos Stropos, pilsētā ir noteikti septiņi mežaparki: Mežciema, Vizbuļu, Mazo Stropu, Stropu, Vecstropu, Ruģeļu un Nometņu. Pilsētu meži pilda sociālās un rekreācijas funkcijas, kā arī no tiem pilsētām ir virkne ekoloģisko, klimatisko un estētisko ieguvumu. Mežam ir liela nozīme pilsētas mikroklimata regulācijā, vides un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā.

ATTĒLS 82. Daugavpils pilsētas meža zemes sadalījums pēc īpašuma veida (Datu avots: VMD uz 01.01.2020.)

Pēc Valsts meža dienesta (VMD) datiem **meža zemes** aizņēma 1591,44 ha jeb 22% (meži 1558,2 ha) no Daugavpils pilsētas administratīvās teritorijas. Lielākas meža zemes platības atrodas pašvaldības īpašumā – 71% (Attēls 82).

No **koku sugām** pilsētas mežos dominē priedes (91%), tad bērzi (5%) un melnalksnis (3%). 2019. gadā pilsētā izcirsti (atmežošana, sanitārā cirte, kopšanas cirte) 343,66 ha mežu ar kopējo apjomu 1893 m³. Pilsētas meža teritorijās ir ierobežota saimnieciskā darbība, meži veic vides aizsardzības funkcijas. Piecu gadu laikā pilsētas administratīvajā teritorijā meža platības samazinājās par 1,7% (27,16 ha).

Pēdējos gados aktuāla ir priežu audžu **tīklapsenes** (*Acantholyda posticalis*) savairošanās Daugavpils apkaimē. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, kad šī kaitēkļa bojātās un kalstošās priedes tika cirstas vien izlases veidā, 2019. gadā izsniegti arī VMD sanitārie atzinumi tīklapsenes bojāto mežaudžu nociršanai vienlaidus cirtēs ar kopējo platību virs 140 ha¹²⁸.

Mijiedarbībā ar pilsētas zaļajām teritorijām, parkiem un skvēriem tiek veidota pilsētas **“zaļā” zona**, kas uzlabo pilsētas estētisko vidi, veicina trokšņu un piesārņojuma samazināšanu, kā arī nodrošina rekreācijas iespējas iedzīvotājiem. Mežu resursu potenciāls tiek izmantots, lai attīstītu tūrisma infrastruktūru un piedāvājumu pilsētā.

Saskaņā ar Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumu Daugavpils pilsētā ir **34 parki un skvēri** (Attēls 83). Nozīmīgākie labiekārtoti parki pilsētā ir Centrālais parks, A.Pumpura parks, Dubrovina parks, Esplanādes parks, Porohovkas parks, Jātnieku un Slavasskvērs. Pašvaldība ikgadēji veic infrastruktūras uzlabošanu un attīstību pilsētas parkos un skvēros.

Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā nav izveidota neviena īpaši aizsargājamā dabas teritorija (noteikta ar normatīvo aktu), bet pilsētā esošās aizsargājamās teritorijas, biotopi un pat atsevišķas būves nodrošina pilsētā augstu **bioloģisko daudzveidību** (Attēls 84). Pamatojoties uz likumu “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” Daugavpils pilsētas

¹²⁸ Valsts meža dienesta 2019. gada publiskais pārskats

teritorijā ir vairāki dabas pieminekļi, kas ietilpst aizsargājamo teritoriju kategorijā. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmu "OZOLS", Daugavpils pilsētā uzskaitīti 47 aizsargājami koki. No tiem 36 valsts nozīmes aizsargājami koki, viens potenciālais valsts nozīmes aizsargājamais koks un 10 kokiem pagaidām nav definēts statuss.

Mežaparki:

- 1 Mežciema mežaparks
- 2 Vizbuļu mežaparks
- 3 Mazo Stropu mežaparks
- 4 Stropu mežaparks
- 5 Vecstropu mežaparks
- 6 Ruģeļu mežaparks
- 7 Nometņu mežaparks

Parki, skvēri, dārzi un koplietojamie apstādījumi:

- 1 Baznīcas skvērs
- 2 Skulptūru skvērs
- 3 Vienības laukums
- 4 Vienības dārzs
- 5 Daugavpils Universitātes skvērs
- 6 Daugavas skvērs
- 7 Akmeņu dārzs
- 8 Domes dārzs
- 9 Andreja Pumpura dārzs
- 10 Dubrovina parks
- 11 Centrālais parks
- 12 Eirodārzs
- 13 Raiņa skvērs
- 14 Sēlijas ielas skvērs
- 15 Slavas skvērs
- 16 Gajoka skvērs
- 17 Aveņu ielas skvērs
- 18 Porohovkas parks
- 19 Esplanādes parks
- 20 Aizpilsētas parks
- 21 Brīvības parks
- 22 Jātnieku ielas skvērs
- 23 Ventspils - Valmieras ielu skvērs
- 24 Melņičkas skvērs
- 25 Niderkūnu skvērs
- 26 Avotiņu skvērs
- 27 Cietokšņa parks
- 28 Ormaņu ielas skvērs
- 29 Ezermalas skvērs
- 30 Vidzemes ielas skvērs
- 31 Ziemeļu skvērs
- 32 Jaunās Forštadles parks
- 33 Višķu ielas skvērs
- 34 Sajūtu dārzs

ATTĒLS 83. Daugavpils zaļās teritorijas

Pēc koku sugas pilsētā visvairāk ir aizsargājami koki – Pensilvānijas osis, parastā priede, melnalksnis un Kanādas papele¹²⁹. Dižkoks uztverams kā patstāvīga ekosistēma un ir dzīves

¹²⁹ Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma Vides pārskats

telpa daudzām retām un apdraudētām zīdītāju, putnu, kukaiņu, sugām, sēņu u.c. organismiem. To esamība, kā arī to apdzīvojošo sugu daudzveidība, ir labas vides kvalitātes raksturojums. Koks dižkoka statusu iegūst, sasniedzot vienu no diviem kritērijiem – apkārtmēru vai augstumu. Visvairāk dižkoku ir pilsētas centrā.

Daugavpils pilsētā ir liels potenciāls izveidot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, pamatojoties uz 18.12.2012. MK noteikumiem Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu".

Bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas:

- ◇ Daugavpils cietokšņa nocietinājumos lielākā Baltijā sikspārņu kolonija;
- ◇ viena no lielākajām Latvijā ķīru populācijām Esplanādes purvā;
- ◇ Ruģeļu dīķu teritorija;
- ◇ Gubišces ezers.

Sikspārņu aizsardzībā Daugavpils cietokšnim ir izcila nozīme ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas mērogā. Attīstot Cietokšņa teritoriju tūrisma vajadzībām, jāņem vērā, ka cietokšņa kazemāti ir nozīmīga īpaši aizsargājamo sikspārņu sugu ziemošanas vieta, kam ieteicams ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem noteikt īpašas izmantošanas un aizsardzības režīmu. Cietokšni izveidots Daugavpils sikspārņu centrs ar atbilstošu.

Esplanādes purva potenciāla izmantošanai pašvaldība uzsaka projekta "Latgales purvāja biodaudzveidība" īstenošanu, kura ietvaros tik izveidots jauns apskates un izpētes objekts Latgales zoodārza teritorijā, iekļaujot blakus esošo unikālo purvāju. Pirmais solis šīs teritorijas attīstībā ir purva takas (1,5 km) izveide, lai apmeklētāji varētu vērot purvāja iemītnieku dzīvi.

Ruģeļu dīķu teritorija ir ievērojama ar to, ka tajā ir sastopamas vairākas Latvijas sarkanajā grāmatā iekļautas sugas: Platā airvabole, Lielais tritons, Meža silpurene, Divjoslu airvabole. Šeit ir Latvijas dienvidaustrumu daļā viena no lielākajām īpaši aizsargājamās sugas platās airvaboles mikropopulācijām. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmu "OZOLS" blakus Ruģeļu dīķiem teritorijā noteikti vairāki nozīmīgi īpaši aizsargājami biotopi: veci vai dabiski boreāli meži, aluviāli krastmalu un palieņu meži, sausi zālāji kaļķainās augsnēs, smiltāju zālāji, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas. Ņemot vērā to, ka Ruģeļu dīķu teritorija ir pilsētnieku iecienīta atpūtas vieta, ir novērojama liela negatīva antropogēna ietekme uz teritorijā sastopamajām aizsargājamām augu un dzīvnieku sugām. Īpaša uzmanība jāpievērš šīs teritorijas apsaimniekošanai un izmantošanas ierobežojumiem.

Gubišces ezers ar blakus pieguļošo teritoriju ir iecienīta atpūtas, rekreācijas un makšķerēšanas vieta pilsētas iedzīvotājiem. Lielāko daļu ezera platības klāj zemūdens veģetācija (zemūdens aizaugums – 95%), kur dominē mieturaļģes (hāras), kas atrodas Latvijas īpaši aizsargājamo biotopu sarakstā. Gubišces ezera zemūdens veģetācijā lielās platībās sastopamas arī vārpainās daudzlapas audzes. Galvenā problēma ir to aizaugšana. 2015.-2016. gados tika veikta Gubišces ezera pašvaldības krastu tīrīšana no apauguma un labiekārtošanas darbi, kā arī zem ceļa seguma, izmantojot caurdures metodi, tika izbūvēta lietus ūdens kanalizācija, kas ietek ezerā. 2017. gadā veikta Gubišces ezera izpēte (SIA "GeoExpert", SIA "Procesu analīzes un izpētes centrs"), lai noteiktu iemeslus ūdens līmeņa izmaiņām un rastu risinājumus ezera saglabāšanai. Pētījuma rezultāti norāda uz to, ka jāpalielina ezera gultnes (it īpaši krasta zonā, kur kūdras/sapropeļa slānis ir visplānākais) caurlaidība ezera ziemeļu-ziemeļaustrumu daļā, bet

jāsamazina dienvidu-dienvidrietumu krastā. Ezerā ir nepieciešams ieklāt hidroizolējošo slāni, lai ūdens infiltrācijas ātrums samazinātos¹³⁰. 2017. gadā tika atjaunots Gubišes ezera koka tilts uz pontoniem, kas nodrošina ātru gājēju satiksmi starp Ķīmiju un Jaunbūvi. 2020. gada maijā Gubišes ezerā tika uzstādīts vides objekts – kuģītis. Perspektīvā ezera saglabāšanai ir nepieciešama tehniskās dokumentācijas izstrāde un izpētē noteikto pasākumu īstenošana.

ATTĒLS 84. Daugavpils pilsētas bioloģiskās daudzveidības teritorijas

Kopš 2014. gada ar Valsts Zivju fonda finansiālo atbalstu Daugavpils pilsētas pašvaldības Komunālās saimniecības pārvalde īsteno projektus, kas ir vērsti **uz zivju krājumu** saglabāšanu un pavairošanu vietējās ūdenstilpēs. Zivis bija ielaistas Lielajā Stropu, Mazajā Stropu, Stropaka ezeros un Šūņezērā. Process tiek finansēts no diviem avotiem: zivju resursu papildināšana notiek gan par Valsts Zivju fonda līdzekļiem, gan par līdzekļiem, ko pašvaldība iegūst no maksšķerēšanas licenču pārdošanas. 2020. gadā tiks iesākts projekts, kas saistīts ar Lielā Stropu ezera zivsaimniecības vērtību izpēti un ieteikumu iegūšanu par tā tālāko

¹³⁰ [Gubišes ezerā nepieciešams veikt vidējā ūdens limena paaugstināšanas pasākumus \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

izmantošanu (ihtiofaunas resursu izpēte). Ezeru kvalitātes uzlabošanai Lielajam Stropu ezeram ir izstrādāti zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi (11.12.2014. saistošie noteikumi Nr.32). Tajos noteikta kārtība, kādā veicama licencētā makšķerēšana Lielajā Stropu ezerā. Nodrošināt kārtību pilsētas ūdenstilpēs palīdz aprīkojums, kas tika iegādāts ar Valsts Zivju fonda finansiālo atbalstu: laiva, motors, piekabe, kvadricikls, termokamera, nakts redzamības ierīce, fotoaparāts, binoklis. Visi šie tehniskie līdzekļi tiek izmantoti maluzvejniecības novēršanai Daugavpils ūdenstilpnēs.

Plānojot turpmāko pilsētas attīstību, būtiski ņemt vērā esošās dabas vērtības un nepasliktināt esošo dabas un rekreācijas resursu stāvokli un daudzveidību.

Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā esošās ūdensteces un ūdenstilpes iekļaujas **Daugavas baseina apgabalā**. Daugavpils hidrogrāfisko tīklu veido Daugava ar četrām mazām upēm (Laucesa, Meļņička, Čornaja un Šuņica), 12 ezeri (Stropu ezers, Mazais Stropu ezers, Šuņazars, Trikartu ezers, Mazais Trikartu ezers, Gubiščas ezers, Zirgazers, Plocins, Stropaka ezers, Torfjanka un Porohovka), divas mākslīgās ūdenstilpes (Esplanādes un Ruģeļu), trīs dīķi (Ruģeļu, Vitolu ielas un Valkas ielas), Stropu kanāls, Mežciema avots, Esplanādes purvs, kā arī pilsētas meliorācijas sistēma (Attēls 85).

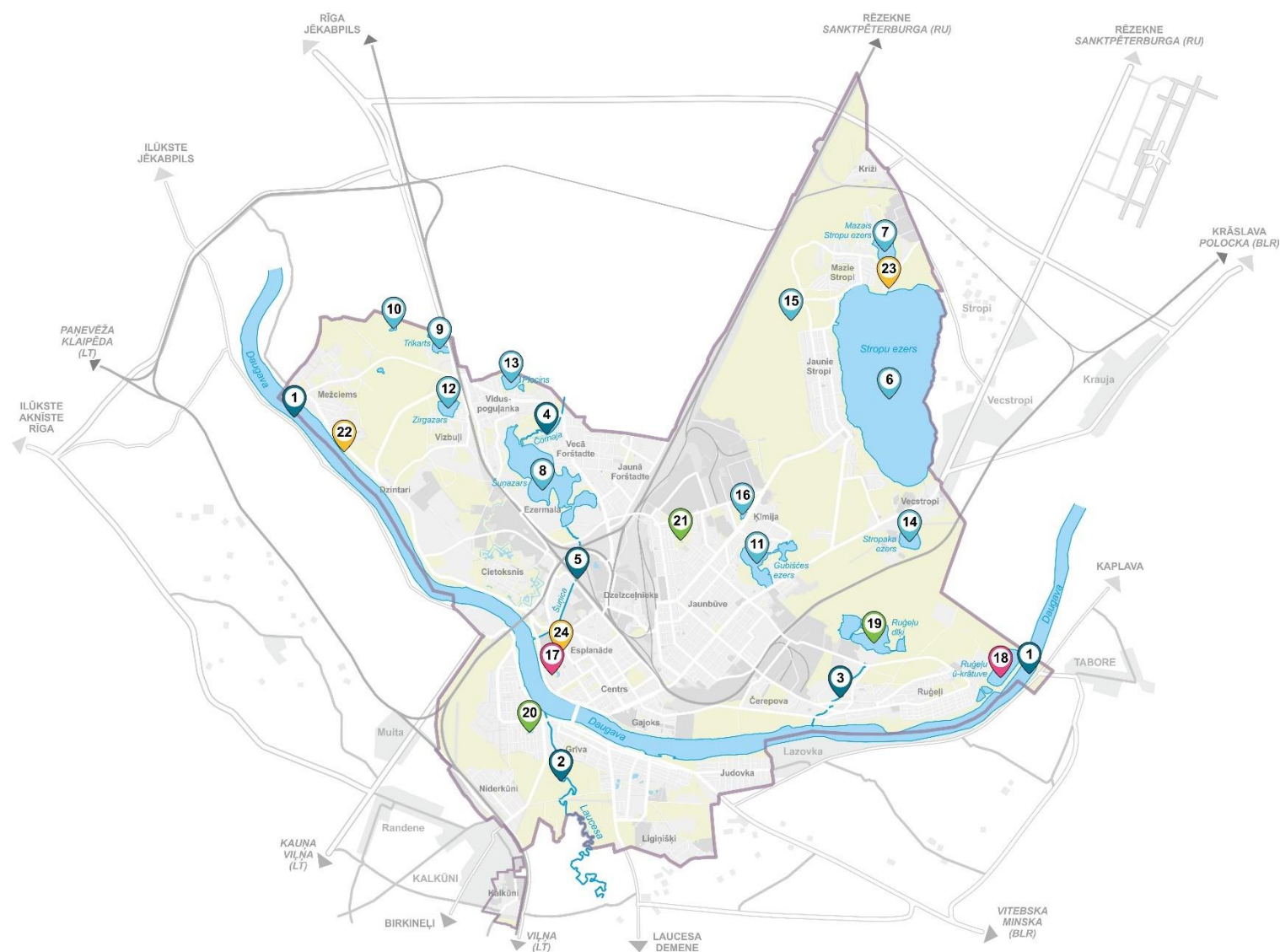
Kopumā ūdeņi aizņem 916 ha jeb 13% no pilsētas teritorijas. Saskaņā ar Civillikuma Daugavpils pilsētas publiskā upe ir Daugava, publiskie ezeri ir Šuņezers un Lielais Stropu ezers. **Publiskie ūdeņi** ir visiem Latvijas iedzīvotājiem piederošs īpašums. Saskaņā ar Civillikumu zvejas tiesības valstij pieder Daugavas upē. Pēc Ministru kabineta noteikumiem Nr. 118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" (12.03.2002.) par prioritārajiem zivju ūdeņiem noteikta Daugava (karpveidīgo zivju ūdeņi).

Pilsēta ir bagāta ar pazemes ūdeņiem. Pazemes ūdeņu dabiskā aizsargātība Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā pēc aktualizētā Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna 2016. - 2021. gadam galvenokārt atrodas virs zonas ar zemu piesārņojuma risku. Daugavpils pilsētas teritorija atrodas pazemes ūdensobjektā D10 ar labu pazemes ūdeņu kvantitatīvo stāvokli un labu ķīmisko kvalitāti. Pazemes ūdeņu kvantitātes novērojumi tiek veikti stacijā "Grīva"¹³¹. Saskaņā ar Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informāciju, Daugavpils pilsētas teritorijā atrodas divas sālsūdens atradnes – "Mežciems, Būvnieks" un "Mežciems san.", kā arī piecas saldūdens atradnes: "Grīva", "Ditton", "Daugavpils depo", "Ķīmiķu ciemats" un "Kalkūni". Hlorīda tipa minerālūdeņi un bagātīgi ārstniecisko dūņu krājumi ir sastopami Mežciema apkaimē.

Daugavpils pilsētas centralizēto ūdensapgādi nodrošina pašvaldības uzņēmums SIA "Daugavpils ūdens", kura darbība tiek organizēta atbilstoši starptautiskā standarta ISO 9001 prasībām, nodrošinot sniegto pakalpojumu augsto kvalitāti. Pielietojamās tehnoloģijas ļauj veikt pazemes avotu ūdens attīrīšanu līdz Latvijas standartu un Ministru kabineta noteikumu Nr.671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" reglamentētam līmenim. To pierāda regulāra ūdens kvalitātes kontrole, ko veic akreditēta uzņēmuma laboratorija.

¹³¹ Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma Vides pārskats

Saskaņā ar Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna 2016.- 2021. gadam informāciju pilsētas ūdensobjektiem, t.i., Laucesa (D496), Daugava (D487, D500), Lielais Stropu ezers (E155), Šuņezers (E001), **ūdens kvalitāte** tiek vērtēta kā vidēja un mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti.

Upes:

- 1 Daugava
- 2 Laucesa
- 3 Melņička
- 4 Čornaja
- 5 Šuņica

Ezeri:

- 6 Stropu ezers
- 7 Mazais Stropu ezers
- 8 Šuņezers
- 9 Trikartis
- 10 Mazais Trikartu ezers
- 11 Gubišes ezers

- 12 Zīrgazars
- 13 Plocins
- 14 Stropaka ezers
- 15 Torfjanka
- 16 Porohovka

Mākslīgās ūdenstilpes:

- 17 Esplanādes ūdenkrātuve
- 18 Rūģeļu ūdenkrātuve

Dīķi:

- 19 Rūģeļu dīķi
- 20 Vītulu ielas dīķis
- 21 Valkas ielass dīķis

Citi ūdensobjekti:

- 22 Stropu kanāls
- 23 Mežciema avots
- 24 Esplanādes purvs

ATTĒLS 85. Daugavpils ūdens resursi

Lai sasniegtu ūdensobjektu **ekoloģiskās kvalitātes** mērķus, ir noteikti vairāki pasākumi: centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000 (Daugavpils), sagatavot un veikt piesārņotās vietas sanāciju un tā rezultātā izņemtā materiāla utilizēšanu, turpināt starpvalstu sadarbību un starptautisko līgumu slēgšanu par pārrobežu piesārņojuma samazināšanu, Lielā Stropu ezera funkcionalitātes uzlabošana, ūdensaugu pļaušana valdošo

vēju virzienā un viļņošanās efekta pastiprināšana, virszemes noteces mākslīgo mitrāju veidošana, sagatavot ekspluatācijas noteikumus Šņezera apkārtnes un ūdens izmantošanai, izstrādāt ezera apsaimniekošanas plānu, veikt ezera un tā apkārtnes tīrīšanas pasākumus, utt. Lai uzlabotu Daugavpils pilsētas ūdensobjektu kvalitāti, pilsētas pašvaldība savu iespēju robežās veic dažādus labiekārtošanas un teritoriju sakārtošanas darbus.

Lai novērstu **pilsētas applūšanu**, centrālajā pilsētas daļā Daugava ir ietverta aizsargdambjos. Lai mazinātu plūdu riska varbūtību pilsētā, tiek realizēts projekts "Daugavpils pilsētas aizsargdambja būvniecība Daugavas upes labajā krastā, Nometņu ielas rajonā, plūdu apdraudētajā teritorijā", kura mērķis izbūvēt aizsargdambi pilsētas labā krasta teritoriju pasargāšanai no Daugavas upes ūdeņiem, tādējādi nodrošinot kvalitatīvu, drošu dzīves vidi un konkurētspējīgu saimniecisko darbību. Daugavas abos krastos izvietotās pilsētas daļas savieno viens tilts pāri Daugavai. Daugava kā peldūdeņi tiek izmantoti maz, jo upei ir tikai dažas piekļuves vietas. Tās krasti pilsētas centrā ir nostiprināti. Daugavas un Laucesas upēm atklāta tipa ieleja ir vērtīgs ekoloģiskais, ainaviskais un rekreācijas elements pilsētā. Daugavas upe tiek izmantota tūrisma un rekreācijas vajadzībām (braucieni ar laivām, kuģīti, plostiem, utt.).

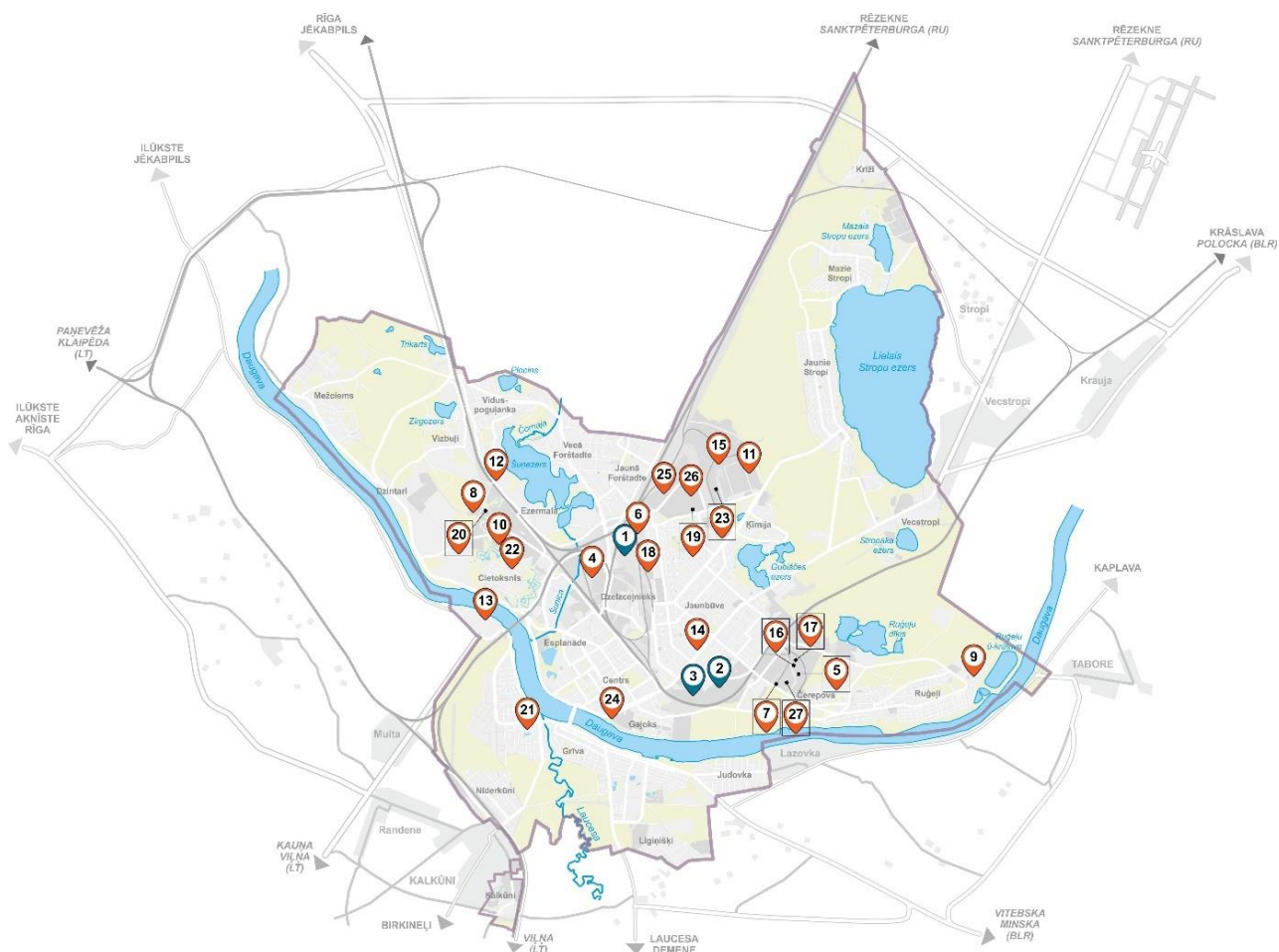
Vides kvalitāte ir viens no būtiskākajiem iedzīvotāju labklājības aspektiem, kas nodrošina fizisko labsajūtu un vēlmi dzīvot konkrētajā teritorijā. Vides kvalitāti Daugavpilī ietekmē dažādi cilvēka saimnieciskās darbības veidi un faktori, piemēram, katlumāju izmeši, sadzīves notekūdeņu novadīšana vidē, autotransporta radītais gaisa un trokšņa piesārņojums, mežu izciršana, būvniecība, esošās atkritumu izgāztuves, pieaugoša rekreācija un tūrisms. Vides kvalitāti raksturo gaisa kvalitāte, dabas resursu kvalitāte un daudzveidība. Daugavpils pilsētā vides kvalitāti var ietekmēt pārrobežu piesārņojums un *potenciālie* avāriju riski.

Gaisa kvalitāti Daugavpils pilsētā ietekmē vairāki faktori – apkures sistēmas, transports, piesārņojošo vielu emisijas no ražošanas uzņēmumiem, utt. Daugavpils pilsētā ir trīs galvenie trokšņu avoti: transports, celtniecība un rūpnieciskās teritorijas. Daugavpilī netiek veikts gaisa piesārņojuma monitorings, un informācija par gaisa kvalitātes mērījumiem nav pieejama. Potenciāli piesārņotākais gaiss veidojas pie intensīvākās satiksmes ielām, dzelzceļa, ap ražošanas un tehniskajiem objektiem. Piesārņojuma līmenis šajās vietās ir mainīgs, jo atkarīgs gan no meteoroloģiskajiem apstākļiem, gan no autotransporta un dzelzceļa transporta kustības intensitātes, kā arī ražošanas uzņēmumu aktivitātes. Periodiska gaisa kvalitātes pasliktināšanās varētu veidoties privātmāju rajonos, kuros dominē individuālie apkures risinājumi un darbojas uzņēmumi, kuru darbība saistīta arī ar smaku veidošanos. Pateicoties tam, ka Daugavpils pilsētas teritorijā ievērojamu daļu kopējās platības aizņem meži, zaļās zonas, ezeri un upes, gaisa kvalitāti pilsētā kopumā var vērtēt kā pietiekami labu. Viedokļu līderi pauž uzskatu, ka jāattīsta gaisa kvalitātes monitoringa veikšana Daugavpilī.

Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta projekta "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām apgaismojuma tehnoloģijām Daugavpils pilsētā" Nr. EKII-3/26 ietvaros 2020. gadā pilsētas centrā uzstādīti 2 auto plūsmas kontroles video detektori, kā arī laika apstākļu un piesārņojuma sensoru modulis, kas fiksē gaisa temperatūru, atmosfēras spiedienu un mitrumu. No tiem iegūtie dati (gāzes: CO, CO₂, NO, putekļi: PM₁, PM_{2,5}, PM₁₀, trokšņa līmenis) tiks

izmantoti pilsētplānošanā un satiksmes plūsmas regulācijā. Dati tiks izmantoti satiksmes plūsmas un gaisa piesārņojumu analīzei.¹³²

Saskaņā ar Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs" informāciju, Daugavpils pilsētas teritorijā uz 2013. gadu ir reģistrētas trīs piesārņotas vietas - Daugavpils siltumcentrāle Nr. 2, VAS "Latvijas dzelzceļš" LRC "Lokomotīvu serviss" un AS "Lokomotīve", 24 potenciāli piesārņotas vietas un deviņas vietas, kas nav potenciāli piesārņotas¹³³. Daugavpils pilsētas pašvaldība plāno veicināt minēto piesārņoto vietu monitoringu un sanāciju, maksimāli ierobežojot to kaitējumu videi (Attēls 86).

Piesārņotās vietas:

- 1 VAS "Latvijas dzelzceļš" LRC "Lokomotīvu serviss"
- 2 Daugavpils siltumstacija Nr. 2
- 3 A/S "Lokomotīve"

Potenciāli piesārņotas vietas:

- 4 VAS "Latvijas dzelzceļš"
- 5 SIA KU "Arizonas Chemical Company"
- 6 SIA "Latgales metāls"
- 7 SIA KU "OMEGA HOLDING", naftas bāze, katlu māja
- 8 SIA KU "Inter Gaz", sašķīdinātās gāzes termināls
- 9 VAS "Latvenergo" filiāle "Austrumu elektriskie tīkli". Sadedzināšanas iekārtas

- 10 SIA Autocentrs "VEIKSME"
- 11 SIA "Rhodia Industrial Yarns"
- 12 SIA "DMA", sadedzināšanas iekārta
- 13 Grīvas cietais, koka pstrādes iekārta
- 14 SIA "Latvija Statoil", DUS, Automazgātuve
- 15 SIA "Latgales ceļdaris"
- 16 SIA "MBD"
- 17 SIA "Daugavpils dzelzsbetons"
- 18 SIA "Topaz TP"

- 19 SIA "AKVASTILS"
- 20 Naftas bāze "INGRID'A"
- 21 Katlu māja "Grīva"
- 22 Katlu māja "Cietoksnis"
- 23 Siltumstacija Nr. 3
- 24 Siltumelektrostacija Nr. 1
- 25 SIA "Ziglera mašīnbūve"
- 26 AS "Ditton pievādkēžu rūpnīca"
- 27 Daugavpils naftas bāze

ATTĒLS 86. Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu izvietojums pilsētas teritorijā

¹³² [Daugavpili.ieviesvieda.apgaismojuma.sistemu\(daugavpils.lv\)](http://Daugavpili.ieviesvieda.apgaismojuma.sistemu(daugavpils.lv))

¹³³ LVGMC datu bāze „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēma”

SVID analīze

Stiprās puses

- Normatīviem atbilstoša vides kvalitāte;
- Lielākā Latvijas upe – Daugava, tuvējie Daugavas loki – UNESCO teritorija;
- Pieejami bagātīgi dabas resursi - 25 ūdens objekti, 33 parki un skvēri, 7 mežparki;
- Latgales zoodārzs un tā darbība.

Iespējas

- Izveidot lietusūdens savākšanas sistēmu (pārņemot labo pieredzi no Jelgavas u.c. pilsētām) jautājumos, t.sk. normatīvās bāzes uzlabošana;
- Apstādījumu veidošana siltumsalās mazināšanai pilsētā;
- Iespējams finansiāls atbalsts gan Eiropas, gan nacionālā līmenī piesārņojuma samazināšanai;
- Eiropas zaļais kurss un tā sniegtās atbalsta iespējas un paradumu maiņa;
- Resursu efektīvas izmantošanas veicināšana, veicinot pāreju uz tīru aprites ekonomiku (Eiropas zaļais kurss);
- Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana un piesārņojuma samazināšana (Eiropas zaļais kurss);
- Izmantot alternatīvos energoresursus pašvaldības infrastruktūrā;
- Īstenot sabiedrības izglītošanas pasākumus;
- Pilnveidot gaisa, ūdens kvalitātes monitoringa sistēmu;
- Pieslēgt centralizētai siltumapgādei individuālās apbūves rajonus, paaugstinot vides kvalitāti.

Vājās puses

- Pašvaldībai nav iespējas tieši ietekmēt uzņēmumu piesārņojošo darbību;
- Nepietiekama gaisa kvalitātes monitoringa sistēma;
- Nav vēsturiskajā centrā lietus ūdens savākšanas sistēmas - veidojas peļķes;
- Grīvas apkaimē un centrā - nav iespējama jaunu koku stādīšana komunikāciju tīklu dēļ pēc veco izzāgēšanas - dārgas sistēmas, lai būtu iespējams kokus stādīt un saknes netraucētu;
- Nepietiekama koku stādījumu kopšana un veidošana.

Draudi

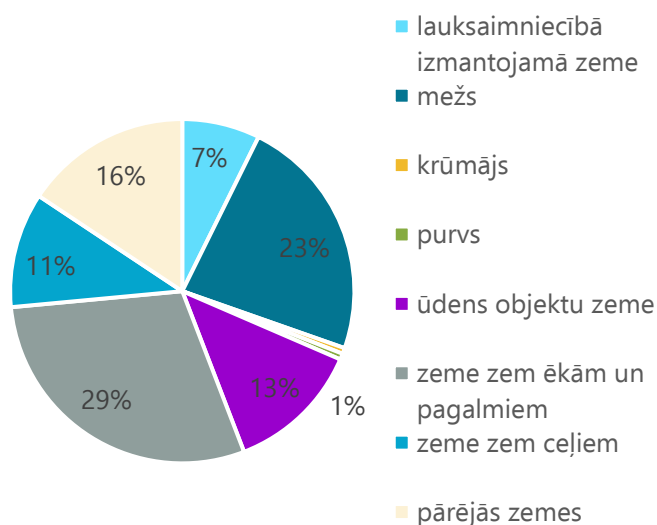
- LR normatīvie akti, kas veidoti atbilstoši ES direktīvām, kas attiecināmas uz vides kvalitātes kontroli, ne vienmēr piemērojami konkrētu problēmjaudājumu risināšanai;
- Gaisa piesārņojums no privātmājās ekspluatētās individuālās apkures;
- Tranzīta satiksme rada paaugstinātu gaisa piesārņojumu, troksni, vibrāciju.

3.2. Īpašumi un publiskā ārtelpa

Īpašumu struktūra un plānotā izmantošana

Pilsētas teritorijas pirmo priekšstatu un kopējo tēlu veido publiskā ārtelpa, ko veido pilsētas tehniskā infrastruktūra (ielas, laukumi, stāvvietas, rotaļu un sporta laukumi, pagalmi, promenādes, utt.), dabas objekti (ūdensmalas, meži, dārzi utt.) un citas labiekārtotas teritorijas.

Daugavpils pilsētas **kopējā teritorijas platība** ir 7231 ha. Pēc platības Daugavpils ir trešā lielākā Latvijas pilsēta pēc Rīgas un Jūrmalas. Saskaņā ar Valsts zemes dienesta statistikas datiem lielāko pilsētas daļu aizņem zeme zem ēkām un pagalmiem (2123 ha), tad meži (1667 ha), pārējā zeme (1133 ha), ūdens objektu zeme (916 ha), zeme zem ceļiem (782 ha), aramzemes, ganības un pļavas (529 ha), vismazāk purvi un krūmāji (Attēls 87).

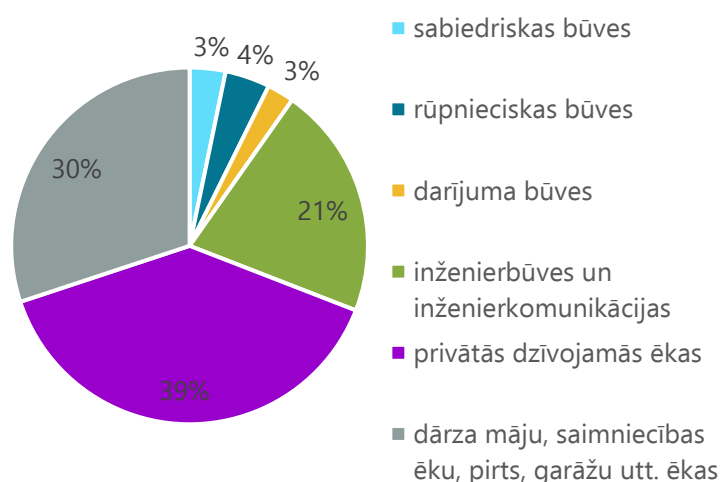

ATTĒLS 87. Daugavpils zemes sadalījums pēc zemes lietošanas veida (Datu avots: VZD uz 01.01.2020.)

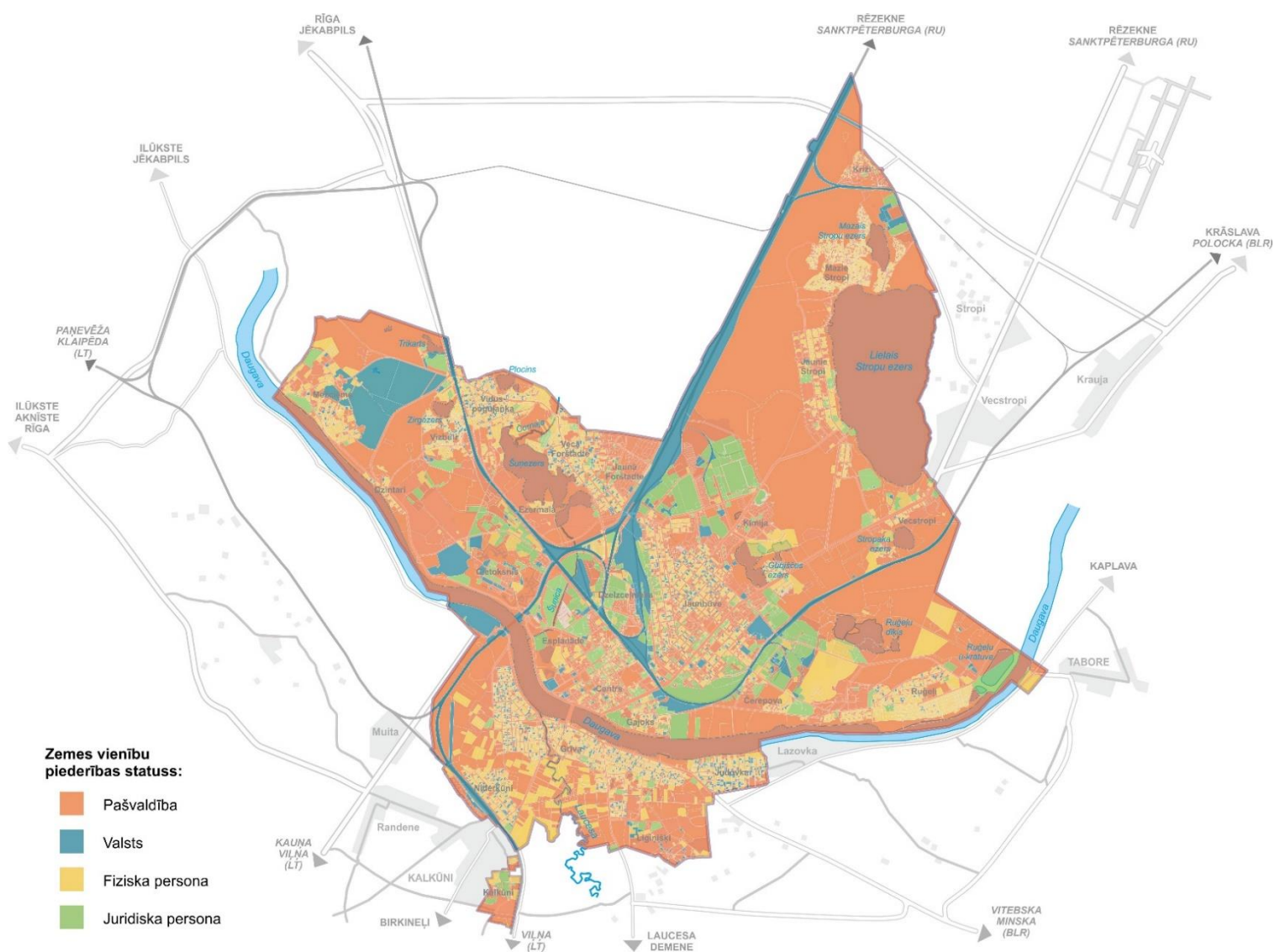
Pēc Daugavpils pilsētas pašvaldības Īpašuma pārvaldišanas departamenta informācijas Daugavpils pilsētas **pašvaldības valdījumā un īpašumā** uz 02.11.2020. ir 3659 ha zemes jeb 51% no pilsētas kopējās platībās, no tām pašvaldības īpašumā – 2085,55 ha zemes (Attēls 88).

5% jeb 192,7 ha no pašvaldības valdījumā un īpašumā esošām zemēm ir **iznomātas** fiziskām un juridiskām personām. Daugavpils pilsētas pašvaldībā uz 03.12.2020. spēkā ir 2326 zemes nomas līgumi, no tiem 89% ir noslēgti ar juridiskām personām. Pašvaldības mājas lapā ir pieejama informācija par pašvaldības īpašumu tipiem, darījumu veidiem un izsolēm. 46% zemes vienības ir ierakstītas zemesgrāmatā un ir Daugavpils pilsētas pašvaldības īpašumā, pārējie ir Daugavpils pilsētas pašvaldības valdījumā. Lai pašvaldība racionālāk un lietderīgāk apsaimniekotu savus īpašumus, tie ir jāuzmēra un jāieraksta zemesgrāmatā, kam nākamajā periodā nepieciešams paredzēt pašvaldības finansējumu.

2018. gadā Daugavpils pilsētā ir notikuši 1756 **darījumi ar nekustamo īpašumu**, bet 2019. gadā 1964. 2019. gadā pilsētā notika visvairāk darījumu ar dzīvokļiem (57%), tad ar zemi (17%), ēkām (12%) un ar zemi ar ēkām (12%).(Attēls 89)

ATTĒLS 88. Daugavpils zemes vienību sadalījums pēc piederības (Datu avots: VZD)

ATTĒLS 89. Darījumu ar nekustamo īpašumu sadalījums pēc darījuma objekta veida Daugavpilī 2019.g. (Datu avots: VZD uz 01.01.2020.)

2020. gada sākumā apstiprināts Daugavpils pilsētas teritorijas plānojums un izdoti Daugavpils pilsētas domes 24.03.2020. Saistošie noteikumi Nr.12 "Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi un grafiskā daļa". Vietējās pašvaldības **teritorijas plānojums** ir viens no attīstības plānošanas instrumentiem, kas regulē jebkādas darbības ar zemi, nosakot prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Tā attiecas uz aktivitātēm, kas tieši ietekmē un izplāno apdzīvotu vietu un vietējo sabiedrību fizisko struktūru un vidi. Apstiprināts ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem, tas attiecas uz visu Daugavpils pilsētas pašvaldības administratīvo teritoriju un ir saistošs visām fiziskajām un juridiskajām personām, veicot jebkādu nekustamā īpašuma izmantošanu, saimniecisko darbību, lokālplānojuma, detālplānojumu un zemes ierīcības projektu izstrādi, zemes vienību apvienošanu, būvju projektēšanu, pārbūvi, atjaunošanu, restaurāciju, konservāciju vai būves nojaukšanu.¹³⁴

Teritorijas plānojuma galvenais uzdevums ir kalpot par efektīvu teritoriju pārvaldības līdzekli, lai nodrošinātu Daugavpils pilsētas teritorijas attīstības politikas īstenošanu saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, kā arī sasaistīt zemes izmantošanu konkrētā teritorijā ar

¹³⁴ Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma Paskaidrojuma raksts

attīstības prioritātēm, politiku un attīstības programmas nostādņēm, sniedzot atbilstošus nosacījumus konkrētas teritorijas izmantošanas aspektā.

Teritorijas plānotā atļautā izmantošana redzama Attēls 90 un norāda gan uz līdzšinējo, gan plānoto izmantošanu, piemēram, pilsētā ir plašas rūpnieciskās apbūves teritorijas ražošanas attīstībai. (Attēls 90)

Funkcionālais zonējums pēc Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma:

■ Publiskās apbūves teritorija (P; P1)	■ Tehniskās apbūves teritorija (TA)
■ Jauktas centra apbūves teritorija (JC)	■ Transporta infrastruktūras teritorija (TR)
■ Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)	■ Dabas un apstādījumu teritorija (DA; DA1; DA2; DA3; DA4)
■ Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM; DzM1; DzM2; DzM3)	■ Mežu teritorija (M; M1)
■ Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)	■ Ūdeņu teritorija (Ū)
■ Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)	

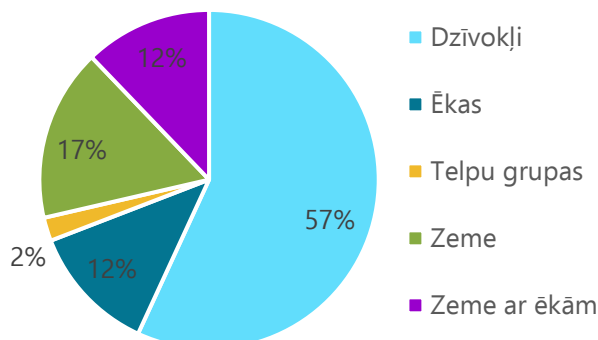
ATTĒLS 90. Plānotā atļautā izmantošana Daugavpili¹³⁵

¹³⁵ Daugavpils pilsētas teritorijas plānojums

Būvniecība

2019. gadā Daugavpili ekspluatācijā tika nodoti 123 būvniecības objekti, kur 39% privātas dzīvojamās ēkas, 30% dārzu māju un saimniecības ēkas un 21% inženierbūves un inženierkomunikācijas. (Attēls 91).

Būvniecības valsts kontroles birojs ir valsts pārvaldes iestāde Ekonomikas ministrijas pārraudzībā, kas sāka darboties 2014. gada 1.oktobrī. Saskaņā ar Būvniecības likumu Būvniecības valsts kontroles birojs nodrošina publisku ēku ekspluatācijas uzraudzību, kurā paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem. Pēc pārbūves darbiem birojs pieņem ekspluatācijā pilsētas 3 grupas publiskās ēkas.

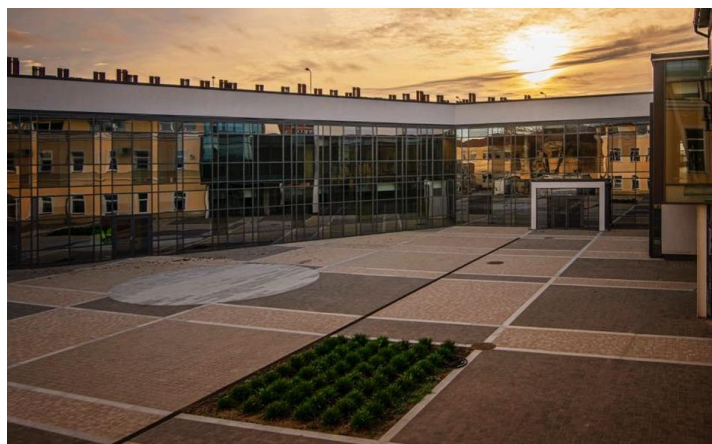

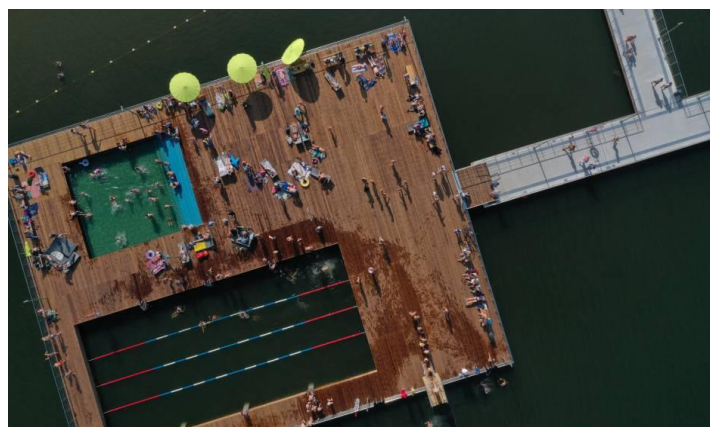
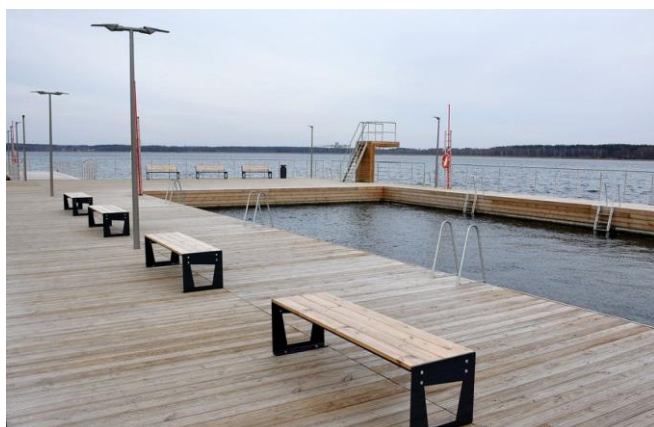
ATTĒLS 91. Daugavpili ekspluatācijā pieņemto objektu skaits 2019.g. pēc būves rakstura (Datu avots: pašvaldība)

2020. gadā noslēgušies vairāki projekti, ekspluatācijā nodotas pārbūvētās ēkas un jaunbūves, vizuāli pārvērtušās plašas teritorijas dažādos pilsētas apkaimēs. Konkursā **“Gada labākā būve Latvijā”** pieteikti seši pilsētā īstenotie projekti:

- ◇ Rīgas ielas pārbūve vēsturiskajā centrā;
- ◇ Bruģu ielas promenāde Gajoka rūpnieciskajā zonā;
- ◇ Smiltenes ielas divlīmeņu pārvada ar pievadiem būvniecība līdz Smilšu un Kauņas ielu krustojumam;
- ◇ Jauno Stropu promenādes izbūve un pludmales labiekārtojums;
- ◇ Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas “Saules skola” apbūves komplekss;
- ◇ Jaunas tramvaja līnijas būvniecību posmā 18.Novembra iela – Stropu ciems.

2021. gadā plānots pabeigt restaurācijas darbus Daugavpils cietokšņa Inženieru arsenāla ēkā un Pulvera pagrabā. Pārbūves darbi notiek arī Dzimtsarakstu nodaļas ēkā Raiņa ielā 27.

Publiskā ārtelpa

Publiskās ārtelpas labiekārtojuma objekti Daugavpilī attēloti Attēls 92.

Ik gadu Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde "Komunālās saimniecības pārvalde" veic būvniecības, labiekārtošanas un projektēšanas darbus Daugavpils pilsētas ārtelpas attīstībai un uzlabošanai. Katru gadu iestāde rīko, koordinē un nodrošina ar nepieciešamo inventāru un materiāli tehnisko bāzi visus pilsētas svētku pasākumus. 2019. gadā tika pabeigta 2017. gadā uzsāktā Stropu apkaimes gājēju ielas – promenādes būvniecība. Promenādes izbūve posmā no Dzintaru ielas līdz Abavas ielai gar Lielo Stropu ezeru ir viens no lielākajiem un unikālākajiem projektiem. Kopumā Stropu ezera labiekārtošanas projektā izveidotas četras atpūtas zonas – aktīvās atpūtas zona, mierīgās atpūtas zona, ģimenes zona un izklaides zona ar soliņiem un atkritumu urnām, kā arī uzstādīti daudzfunkcionālie aprīkojumi. Iedzīvotāju ērtībai blakus tika

izbūvēta autostāvvietā. 2019. gadā tika izbūvēts vides objekts ar peldošo promenādi, peldošo interaktīvo atpūtas zonu un aprīkojumu Lielajā Stropu ezerā, kā arī pabeigta Jātnieku skvēra labiekārtošana, kā arī tika pabeigti ielu apgaismojuma tīklu būvniecības darbi pilsētas centrā, utt. Ikgadēji tiek apsektas un likvidētas augsnes un ūdens piesārņojošās stihiskās nesankcionētās izgāztuves Daugavpils pilsētas teritorijā.

Pašvaldības SIA "Labiekārtošana D" veic labiekārtošanas darbus pilsētas teritorijā, bērnu laukumu, sporta un atpūtas aprīkojuma remontu, dzīvojamo māju pagalmu remontu, ceļu un pilsētas ielu apgaismošanas tīklu remontu, uztur parkus, skvērus un citas publiskā lietošanā esošās teritorijas un zaļās zonas, kā arī kapsētu teritorijas.

2020. gadā īstenots Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta (EKII) projekts "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām apgaismojuma tehnoloģijām Daugavpils pilsētā" Nr. EKII-3/26. Tā īstenošanas rezultātā pilsētas centrā, Jaunajā Forštadtē un Viduspoguļankā uzstādīti 1346 jauni **LED gaismekļi**, kas tuvākajos gados ne vien samazinās siltumnīcefekta gāzes emisijas un ievērojami ietaupīs pašvaldības līdzekļus, bet arī palīdzēs veidot principiāli jaunu, inovatīvu pilsētvidi. Gaismekļu darba intensitāte ir atkarīga no transportlīdzekļu un gājēju kustības intensitātes konkrētajā ceļa posmā. Kustību sensori fiksē garām braucošus transportlīdzekļus vai ejošus cilvēkus, nodod šo informāciju sistēmā, apgaismojuma intensitāte pieaug, un pēc tam atkal atgriežas minimālajā līmenī, ko uzstādījis apsaimniekotājs. Aprēķināts, ka līdz ar sistēmas ieviešanu Daugavpils elektroenerģijas ietaupījums būs 753,062 MWh/gadā, bet CO₂ ietaupījums - 82,083 tonnas gadā. Arī apsaimniekošana SIA "Labiekārtošana D" būs ērtāka - ja konstatēts sistēmas bojājums, par to nekavējoties saņemt automātisku paziņojumu, kas iekļauj precīzus datus par bojājuma veidu un vietu. Tas nozīmē ātrāku un lētāku bojājumu novēršanu. Arī

apkalpošanā jaunie gaismekļi ir krietni lētāki par saviem priekštečiem. Paredzēts, ka kopumā ielu apgaismojuma izmaksas, pateicoties jaunām iekārtām, samazināsies par 12% gadā.¹³⁶

ATTĒLS 92. Publiskās ārtelpas labiekārtojuma objekti Daugavpilī

Pašvaldība rūpējas par **svētku noformējumu** pilsētvidē, uzstādot dažādas dekorācijas, izrotājot parkus un skvērus, kas piesaista arī apmeklētājus.

Pašvaldība publiskās ārtelpas uzturēšanā iesaista arī sabiedrību, izceļot sakārtotus objektus, teritorijas, rīkojot konkursus. Piemēram, gada nogalē izsludināts Ziemassvētku noformējuma konkurss, aicinot privātpersonas, izglītības iestādes, pakalpojumu sniedzējus, ēdināšanas pakalpojumus iestādes, tirdzniecības vietas, rūpniecības uzņēmumus. Konkursa mērķis - veicināt aktīvu līdzdalību pilsētas svētku noformējuma veidošanā, veicināt Daugavpils pilsētā Ziemassvētku laikam atbilstošas noskaņas radīšanu, veicināt otrreizēju materiālu izmantošanu.

¹³⁶ [Daugavpili ievieš viedā apgaismojuma sistēmu \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

Veselības inspekcijas vides veselības speciālisti regulāri veic **peldvietu ūdens kvalitātes** monitoringu iekšzemes peldvietās. Daugavpils pilsētā 2020. gada peldsezonas laikā "Veselības inspekcijas" novēroto peldvietu sarakstā bija iekļautas trīs oficiālās peldvietas - Lielā Stropu ezera pilsētas peldvieta un peldvieta "Stropu vilnis", kā arī Šūņezera peldvieta. Peldsezonas laikā veiktajās peldūdens kvalitātes pārbaudēs tika konstatēta no izcilas līdz labai kopējā mikrobioloģiskā kvalitāte. Pēc Veselības inspekcijas veiktajām ūdens kvalitātes pārbaudēm 2018. gada jūlijā peldēties nebija ieteicams tikai Šūņezērā.

Ikgadēji divām pludmalēm pie Lielā Stropu ezera tiek piešķirts "**Zilā Karoga**" sertifikāts, kas apliecina, ka šīs peldvietas atbilst visaugstākajiem vides aizsardzības un ilgtspējīgas saimniekošanas standartiem (Attēls 92). Pilsētas iedzīvotāji var izmantot objektus atpūtai pie ūdeņiem – peldēšanai, ūdenssportam, makšķerēšanai un brīvā laika aktivitātēm, kas nepieciešamas augstas dzīves kvalitātes nodrošināšanai. Potenciālas peldvietu teritorijas varētu būt pie Mazā Stropu ezera, Zirgezera, Stropakas ezera, Plocina ezera, Porohovkas ezera un pie divām mākslīgām ūdenstilpēm (Esplanādes un Ruģeļu ūdenskrātuves). Diemžēl pilsētas teritorijā publiskās Daugavas upes peldvieta netiek izmantota ierobežotas pieejas un palu laika ūdens līmeņa paaugstināšanās dēļ. Līdz 2018. gada sākumam labiekārtotas kopumā ir 11 peldvietas pie pilsētas ūdenskrātuvēm, kur pilsētniekiem ir iespēja atpūsties vasaras svelmainajās dienās.

Kapsētas

Latvijas kapsētas ir viena no kultūrvēstures mantojuma redzamajām vērtībām un kapu kultūru veido tautas mentalitāte un reliģiskie uzskati. Pilsētā esošās kapsētas ir pieejamas iedzīvotājiem atbilstoši viņu reliģiskajām konfesijām. Daugavpils pilsētā ir 13 kapsētas (Attēls 93).

8 kapsētas pārziņa pašvaldības Komunālās saimniecības pārvalde, bet apsaimnieko SIA "Labiekārtošana D", un to kopējā platība ir vairāk nekā 96 ha. Atsevišķās kapsētās, piemēram, Vecajos garnizona kapos, Brāļu kapos un Fašisma upuru kapos iedzīvotāji netiek apbedīti, šie kapi ir veidoti karavīru piemiņai un ir uzskatāmi par pilsētas kultūrvēsturiskajiem objektiem, kur iedzīvotāji pulcējas atceres dienās u.tml.

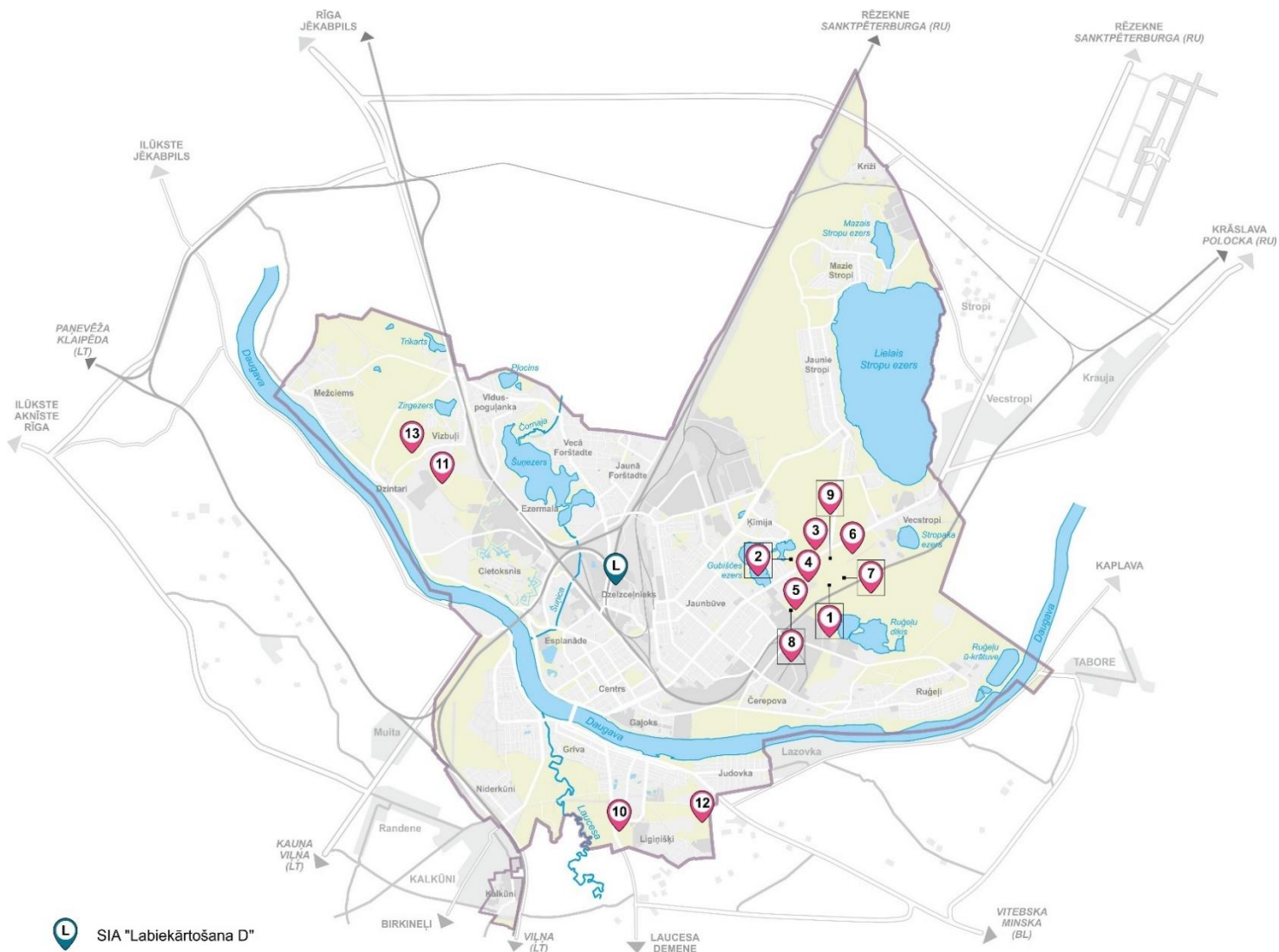
Apbedījumi tiek veikti trīs teritorijās dažādās pilsētas vietās (Grīvā, Liginīškos un starp Jaunbūvi, Ķīmiķu ciematu un Vecstropiem vairākās kapsētās). Pašvaldība veic regulāru kapsētu teritoriju apsaimniekošanu, nodrošinot atkritumu konteineru regulāru izvešanu, kā arī teritorijas labiekārtošanu.

Pašvaldības teritorijās esošās kapsētu teritorijas nav reģistrētas Zemesgrāmatā. Kapsētu apsaimniekošanā svarīgi arī pilnveidot apbedījumu uzskaites sistēmu, veikt kapu digitalizāciju, kas uzsākta 2020. gada rudenī un plānots veikt trīs gadu laikā¹³⁷. Daugavpils komunālajos kapos atrodas viena pašvaldībai piederoša ēka – kapliča. Plānots veikt jaunas kapličas būvniecību. Nepieciešama arī dzīvnieku kapsētas izveide. Tāpat pilsētas teritorijā pašlaik nav dzīvnieku kapsētas, kas īpaši aktuāli ir daudzdzīvokļu māju iemītniekiem.

Sakarā ar to, ka dažas pilsētas kapsētas būs daļēji slēgtas, ir savlaicīgi jārisina jautājums par pavisam jaunas kapsētas izveidi pilsētā vai teritorijā ārpus pilsētas. Kvalitatīvai kapu apsaimniekošanai sadarbībā ar Daugavpils novada pašvaldību būtu vēlams izveidot kapsētas

¹³⁷ [Ir sākusies Daugavpils kapsētu digitalizācija \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

(t.sk. dzīvnieku) tuvu pilsētai, ņemot vērā 05.02.1997. Aizsargjoslu likuma prasības, Daugavpils pilsētas pašvaldības 2004. gada 14. oktobra saistošos noteikumus Nr.6 "Noteikumi par sabiedrisko kārtību, sanitāro tīrību, teritorijas labiekārtošanu, zaļumstādījumu uzturēšanu un aizsardzību Daugavpils pilsētas kapsētās", kā arī Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada spēkā esošos teritorijas plānojumus.

ATTĒLS 93. Kapsētas Daugavpilī

Riska teritorijas

Daugavpils pilsētas administratīvās teritorijas applūšanas risks jūtami apgrūtinā pilsētas attīstību, apdraud upes un ezeru piekrastes rajonu iedzīvotāju labklājību (Attēls 94). Plašām pilsētas sauszemes teritorijām ir nepieciešama inženiersagatavošana (meliorācijas darbu veikšana, aizsargdambju būvniecība), kas būtu plānveidīgs pasākums pilsētas ilgtspējīgai attīstībai. Pilsētas teritorijā atrodas hidrotehniskās būves, kas kalpo pilsētas teritorijas

aizsardzībai plūdu laikā: pilsētas labā un kreisā krasta aizsargdambis, kas pasargā Gajoka, Centra un Grīvas apbūvi, polderu sūkņu stacija, kas regulē ūdens līmeni Šuņicā pavasara palu laikā, Stropu ezera hidrotehniskās iekārtas, kas nodrošināja ūdens mākslīgo pārsūkņšanu no Daugavas uz Lielo un Mazo Stropu ezeriem (Attēls 94).

Riska teritorijas **plūdu laikā** nosaka Daugavas un Laucesas upju ūdeņi, kas appludina ievērojamas pilsētas teritorijas, kā arī teritorijas ar paaugstinātu gruntsūdeņu līmeni. Šādas teritorijas ir Cietoksnim pieguļošās teritorijas, Niderkūnu pļavas, Šuņicai pieguļošās teritorijas, Zirgeзера un Plocinu ezeru krastu teritorijas, Čerepovas dūņainā apkārtnē.

Plūdu riska apdraudējumu novēršanai tika veikta Daugavas ielas aizsargdambja rekonstrukcija, Grīvas kapu pretplūdu dambja ierīkošana, kā arī priekšizpēte. Pamatojoties uz 2016. gada priekšizpētes "Plūdu un krasta erozijas risku samazināšanas iespējas Daugavpili" (SIA "Zvidze", VSIA "Meliorprojekts") hidroloģiskajiem un hidrauliskajiem aprēķiniem, optimālākais risinājums ir izbūvēt aizsargdambi, lai pasargātu Daugavas kreisā un labā krasta pieguļošās platības no applūšanas pavasara palu laikā. Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta "Daugavpils pilsētas aizsargdambja būvniecība Daugavas upes labajā krastā, Nometņu ielas rajonā, plūdu apdraudētajā teritorijā" ietvaros līdz 2021. gadam ir plānots izbūvēt aizsargdambi Daugavas upes labajā krastā, Nometņu ielas rajonā, posmā no Melņičkas upes rajona līdz Rugeļu ūdenskrātuvei, lai pasargātu no applūšanas Rugeļu apkaimes teritoriju.

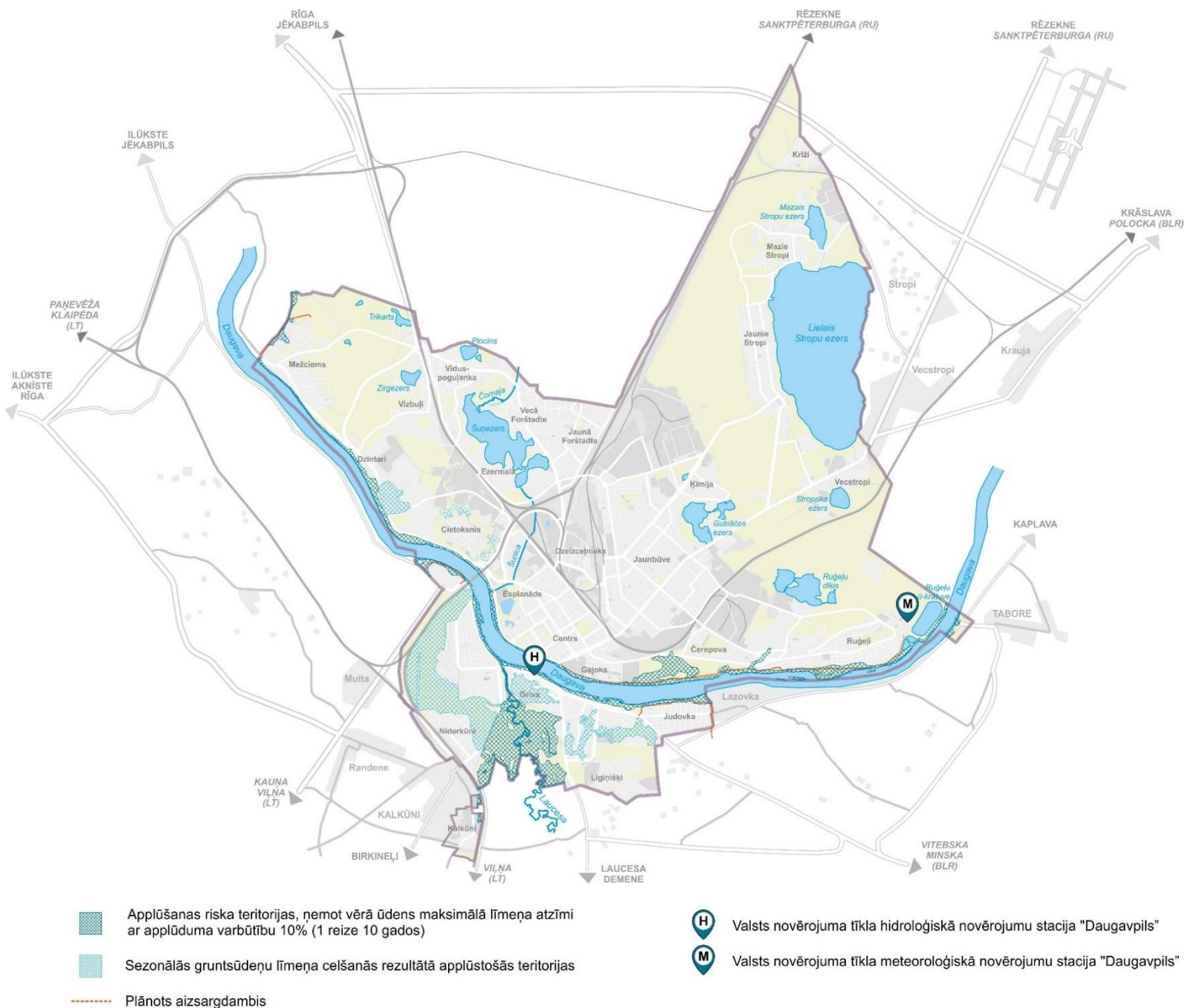
Pie **ekoloģiskā riska** teritorijām pieskaitāmas paaugstinātas bīstamības teritorijas, ko apdraud plūdi. Šīs teritorijas ir noteiktas teritorijas plānojumā, kas atspoguļojas kā apgrūtinājumi zemes robežu plānos un Zemesgrāmatās un ir Civilās aizsardzības dienesta pārraudzībā.

Pašvaldības budžeta iestāde "Komunālās saimniecības pārvalde" pilda pārraudzības funkcijas esošajai, vairāku desmitu gadu laikā veidotajai **melioratīvajai sistēmai** kā vienotai pilsētas novadgrāvju sistēmai palu un lietus ūdens novadīšanai un nodrošina pašvaldības pārziņā esošo grāvju uzturēšanu, pārraudzību un atjaunošanu. Ielu infrastruktūru ikgadēji arvien vairāk ietekmē liels nokrišņu daudzums. Par ūdens atvadi no ceļiem un citām pilsētas teritorijām nodrošina meliorācijas sistēmas.

Meliorācijas sistēmas Daugavpils pilsētas pašvaldībā ir salīdzinoši novecojušas un aptuveni 30 gadu laikā nav atjaunotas. Pašvaldība pēdējo gadu laikā ir veikusi to posmu atjaunošanu vietās, kur nefunkcionējošo sistēmu dēļ ir bijušas aktuālas problēmas ūdens novadīšanā no virszemes objektiem. Daugavpils pilsētas pašvaldībā pēdējo gadu gaitā ir veiktas virszemes ūdens novadīšanas sistēmu daļēja atjaunošana Niderkūnu apkaimē (Ziedu – Blaumaņa ielu rajonā), Daugavpils Cietoksnī, Čerepovas apkaimē (Pūces ielas rajonā). Lai saglabātu meliorācijas sistēmu un nepieļautu zemju pārpurvošanos, jāveic rūpīga grāvju sistēmas izpēte un pasākumi meliorācijas sistēmas uzlabošanai un attīstīšanai. Īpašu uzmanību jāpievērš Cietokšņa fortifikācijas sistēmas ūdens novadīšanas grāvju aizsardzībai un apsaimniekošanai. Katru gadu pēc pavasara palu perioda jāapseko grāvji un caurtekas, nepieciešamības gadījumā veicot to remontu, tīrīšanu vai citus uzturēšanas darbus, kas noteikti Ministru kabineta 2010. gada 3. augusta noteikumos Nr. 714 "Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi". Regulāri jānopļauj grāvju nogāzes, nepieļaujot to aizaugšanu. Meliorācijas kadastra informācijas sistēma ir valsts informācijas sistēma, kas satur digitālo informāciju par

meliorācijas sistēmas kvantitatīvo un kvalitatīvo stāvokli, statusu, utt. un pieejama tīmekļa vietnē www.melioracija.lv.

Zemes un vides resursu ilgtspējīgai izmantošanai, kā arī klimata pārmaiņu mazināšanai ieteicams izstrādāt Daugavpils pilsētas meliorācijas sistēmas attīstības plānu, ņemot vērā Zemkopības ministrijas izstrādāto plānu "Prioritārie rīcības virzieni meliorācijas politikā 2021.-2027. gadam" (MK rīkojums Nr. 238)

ATTĒLS 94. Aplūšanas riska teritorijas un plānotie pasākumi

Lietus ūdens kanalizācijas sistēma Daugavpilī ir diezgan nolietota. Pamatā tā tikusi būvēta 70.-80. gados padomju laikos līdz ar ielu asfaltēšanas darbiem, izmantojot nepiemērotas kvalitātes cauruļvadus. Arī būvdarbi tika veikti nepietiekamā vai zemā kvalitātē. Pilsētas centrā pārsvarā ir kombinētā (jauktā) sistēma – kanalizācijas sistēmu apvienojums, kas veidojas no esošās sadzīves kanalizācijas sistēma. Attīstot lietus ūdens novadišanu, tiek projektēta šķirtsistēma vai daļēja šķirtsistēma. Jaunbūves, Ķimijas un Forštadtes apkaimēs lielākoties ir šķirtsistēma, bet

sakarā ar esošās infrastruktūras attīstību pēdējos desmit gados, proti, grants ielu seguma nomaiņu uz melno segumu (asfalta kārtu), rezultātā strauji palielinājās notekūdeņu novadīšanas apjoms esošā lietus ūdens kanalizācijas tīklā, kas nebija aprēķināts ar tādiem izejparametriem. Pārējās apkaimēs lietus ūdens kanalizācijas tīkls nav attīstīts. Orientējoši tikai aptuveni 10% no kopējā tīklu garuma ir jaunuzbūvētie (ES projektu realizācijas rezultātā), kuru tehniskais stāvoklis uzskatāms par normālu. Lietus ūdens kanalizācijas tīkls pašlaik ir novecojis (stipru lietusegāžu laikā ir pārslogots) un neatbilst mūsdienu prasībām, tāpēc to nepieciešams modernizēt un attīstīt.

Pilsētvides revitalizācija

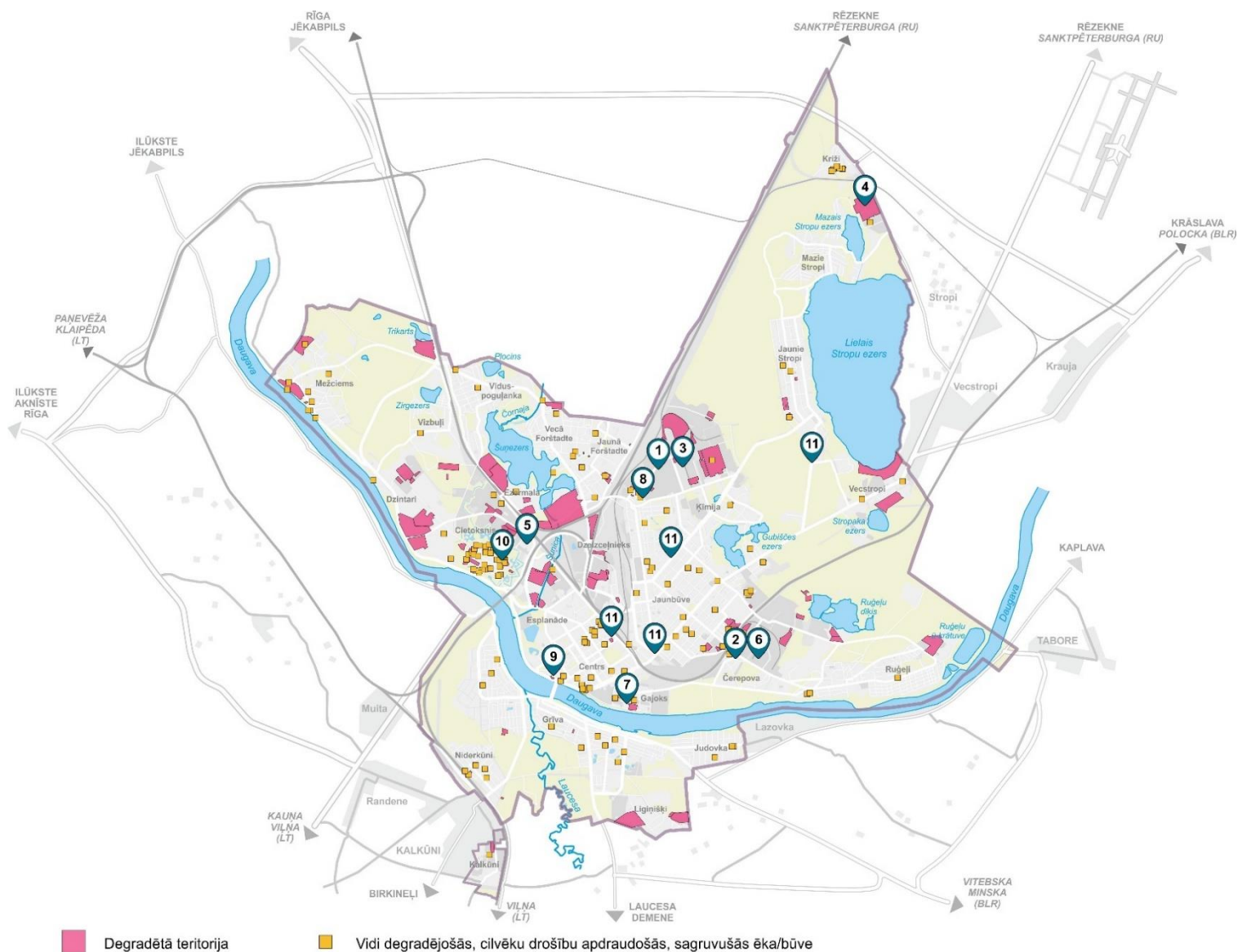
Daugavpils pilsētas teritorijā ir daudzas **degradētās būves**, kas ir pilnībā vai daļēji pamestas (nepabeigtas, neizmantotas, neapdzīvotas, neuzturētas) un teritorijas, kuru esošais stāvoklis apdraud cilvēkus un apkārtējo apbūvi, negatīvi ietekmējot ainavu. Daugavpils pilsētas pašvaldības Pilsētplānošanas un būvniecības departaments regulāri veic degradēto būvju monitoringu un pieņem lēmumus par būves vai zemes vienības klasificēšanu kā vidi degradējošu, sagruvušu vai cilvēku drošību apdraudošu.

Šobrīd uzskaitē ir 154 vidi degradējošās, sagruvušās ēkas (būves), no tiem 6% ir nojaukti vai tiks nojaukti, 12% ir veikti vai tiks veikti atjaunošanas darbi, 82% degradētās ēkas atrodas nesakoptā stāvoklī. Ņemot vērā to, ka daudzas ēkas avārijas stāvoklī ir privātipašums, pašvaldība turpina līdz šim iesākto darbu, cenšoties piespiest īpašniekus veikt ēku sakārtošanu. Pašvaldības tīmekļa vietnē ir pieejama informācija par Daugavpils pilsētas degradētām būvēm un teritorijām¹³⁸.

Lai sekmētu vidi degradējošu, sagruvušu un cilvēku drošību apdraudošu būvju sakārtošanu vai nojaukšanu, kā arī novērstu cilvēku drošības apdraudējumu un pilsētas ainavas bojāšanu, vidi degradējošām, sagruvušām un cilvēku drošību apdraudošām būvēm, saskaņā ar Daugavpils pilsētas domes 2018. gada 14.jūnija saistošajiem noteikumiem Nr.18 "Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā" tiek noteikta nekustamā īpašuma nodokļa likme 3% apmērā no lielākās kadastrālās vērtības (būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības vai būves kadastrālās vērtības). Ikgadēji tiek veikti degradēto pašvaldības nekustamo īpašumu sakārtošanas darbi, nekustamo īpašumu atsavināšana, pašvaldības īpašumu reģistrācija Zemesgrāmatā un vidi degradējošu būvju nojaukšana.

Daugavpils cietokšņa reģenerācija un kultūrvēsturisko objektu saglabāšana ir ilgtspējīgas attīstības iniciatīva ainavas un pilsētvides kvalitātes uzlabošanā. Sakopta, uzlabota un attīstīta sociālā infrastruktūra pozitīvi ietekme nekustamo īpašuma vērtības Cietokšņa teritorijā, tādējādi uzlabojot dzīves apstākļus un paaugstinot iedzīvotāju labklājības līmeni. Pieauga pieprasījums pēc Cietokšņa teritorijā daudzdzīvokļu māju dzīvokļiem un nekustamā īpašuma iegādei. Tādējādi motivēti valsts un privātipašnieki savā īpašuma ēku sakārtošanā (piemēram, VAS "Valsts nekustamie īpašumi" veica Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes administratīvas ēkas rekonstrukciju (Komandanta iela 7, Daugavpils un Konstantīna iela 6, Daugavpils) un Īslaicīgās aizturēšanas vietas ēkas būvniecību (Hospitāļa iela 3, Daugavpils).

¹³⁸ [Degradētās būves un teritorijas \(daugavpils.lv\)](http://daugavpils.lv)

Lielākie publiskās ārtelpas teritorijas labiekārtošanas projekti, kuros piesaistīts ārējais finansējums no Eiropas Savienības fondiem:

1 Ziemeļu rūpnieciskās zonas infrastruktūras attīstība I. kārtā 2 Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā 3 Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība II kārtā 4 Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība 5 Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai 6 Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā	7 Dienvidlatgales pašvaldību teritoriju pilsētvides revitalizācija ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai 8 Daugavpils pilsētas publiskās teritorijas sakārtošana uzņēmējdarbības vides attīstībai 9 Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas „Saules skola” izveidošana par Profesionālās izglītības kompetences centru (PIKC) un infrastruktūras modernizācijas II.kārtā 10 Riteiropas vērtības 11 Videi draudzīga sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstībai Daugavpils pilsētā

ATTĒLS 95. Degradētās teritorijas, ēkas un publiskās ārtelpas sakārtošanas projekti

Degradēto būvju un teritoriju sakopšana, racionāla pilsētas ierobežoto resursu izmantošana nodrošināja pilsētvides ainavas kvalitātes uzlabošanu. Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana sekmē starptautiskās nozīmes tūrisma produkta attīstību, veicinot uzņēmējdarbības aktivizēšanu. Unikālu kultūras, mākslas un izklaides pasākumu organizēšana sekmē iedzīvotāju aktīvo iesaisti Cietoksnī organizētos pasākumos. Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana veicina iedzīvotāju estētisku audzināšanu un kopumā veido iedzīvotāju piederības izjūtu Cietokšņa kultūras telpai. Arī 2020. gadā Daugavpils pilsētas pašvaldība turpina īstenot dažādus projektus objektu sakārtošanai un attīstīšanai Daugavpils cietokšņa teritorijā - Daugavpils cietokšņa 7. bastiona vaļņa restaurācija un labiekārtošana, Daugavpils cietokšņa 7. bastiona

Pulvera pagraba restaurācija un pielāgošana Marka Rotko mākslas centra izstāžu sektora funkcijām ("P. Martinsona galerija"), Keramikas un metālapstrādes darbnīcas izveide Daugavpils cietokšņa 8. bastiona pulverpagrabā, Inženieru arsenāla restaurācija, u.c.¹³⁹

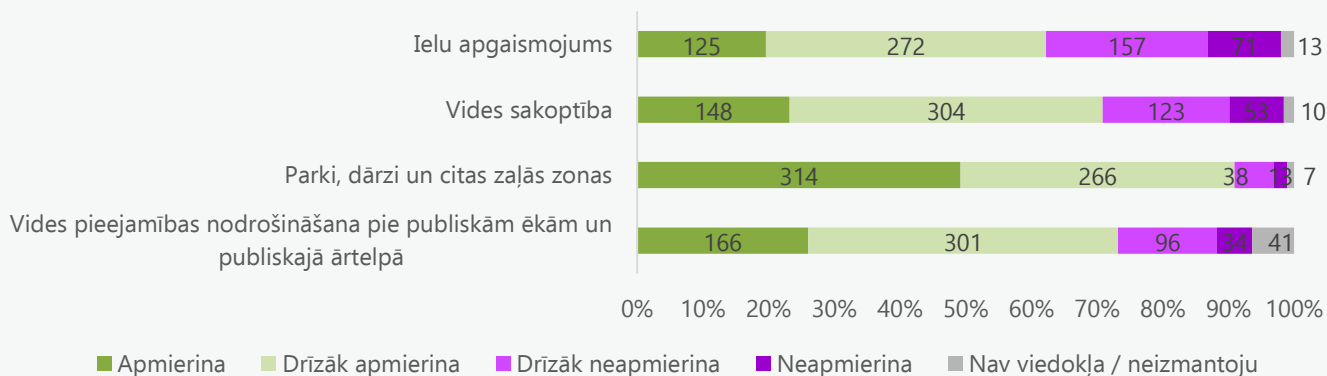
Ik gadu tiek īstenoti vairāki publiskās ārtelpas uzlabošanas pasākumi, tāpat teritorijas labiekārtošanas darbi tiek veikti līdz ar jaunu objektu būvniecību vai atjaunošanu, tehniskās infrastruktūras rekonstrukciju, pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanu, utt. Lielākie publiskās ārtelpas teritorijas labiekārtošanas projekti, kuriem piesaistīts ārējais finansējums no Eiropas Savienības fondiem 2014.-2020. gadā (Attēls 95):

- ◇ projekta "Ziemeļu rūpnieciskās zonas infrastruktūras attīstība I. kārtā" ietvaros veikta degradētas teritorijas atjaunošana, sakārtojot infrastruktūru Ziemeļu rūpnieciskajā zonā.
- ◇ projekta "Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā" ietvaros veikta Daugavpils pilsētas Čerepovas rūpnieciskās teritorijas revitalizācija, sakārtojot publisko infrastruktūru.
- ◇ Projekta "Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība II kārtā" ietvaros veikta Mendeļejeva un Spaļu ielas posmu pārbūve, pievedceļu izbūve, ražošanas ēkas būvniecība Ziemeļu rūpnieciskās zonas teritorijā, tādējādi nodrošinot degradētās industriālās teritorijas attīstību un pieejamību investīciju piesaistei.
- ◇ projekta "Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība" ietvaros veikta Križu rūpnieciskās teritorijas revitalizācija, teritorijas iekārtošana ražotnes izveidei un ceļu tīklu, inženiertīklu izbūve.
- ◇ projekta "Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai" ietvaros veikta brauktuves izbūve Odu un Vaļņu ielas rajonā, inženierkomunikāciju izbūve un publiskās autostāvvietas izbūve.
- ◇ projekta "Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā" ietvaros turpinās Daugavpils pilsētas Čerepovas degradētas teritorijas revitalizācija, t.i., ielu un inženierkomunikāciju pārbūve, iekraušanas un izkraušanas laukuma būvniecība, publiskās infrastruktūras sakārtošana, utt.
- ◇ projekta "Dienvidlatgales pašvaldību teritoriju pilsētvides revitalizācija ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai" ietvaros turpinās Gajoka degradēta teritorijas revitalizācija, Bruģu ielas infrastruktūras attīstība un vairāku ielu infrastruktūras atjaunošana.
- ◇ projekta "Daugavpils pilsētas publiskās teritorijas sakārtošana uzņēmējdarbības vides attīstībai" ietvaros turpinās degradētas teritorijas revitalizācijas darbi, atjaunojot Slāvu ielas infrastruktūru.
- ◇ projekta "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" izveidošana par Profesionālās izglītības kompetences centru (PIKC) un infrastruktūras modernizācijas 2.kārtā" ietvaros tika izbūvēts skolas mācību telpu bloks, labiekārtota pieguļoša teritorija, pārbūvēta degradēta ēka Saules ielā 2, nojaukta ēka Muzeja ielā 3, tādējādi modernizējot izglītības iestādes infrastruktūru un sakārtotu pilsētas centra kvartālu.
- ◇ projekta "Rīteiropas vērtības" ietvaros veikta kultūras mantojuma objekta – Daugavpils cietokšņa Inženieru arsenāla ēkas – restaurācijas 1. kārtā un izveidots Daugavpils tehnikas un industriālā dizaina muzejs "Inženieru arsenāls", tādējādi sakārtojot Cietokšņa teritorijā esošo degradēto objektu.

¹³⁹ "No degradācijas uz reģenerāciju" rokasgrāmata par pilsētvides atjaunošanu un atdzimšanu

- ◇ projekta "Videi draudzīga sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstībai Daugavpils pilsētā" ietvaros turpinās darbi saistīti ar tramvaja infrastruktūras atjaunošanu un publiskās ārtelpas sakārtošanu, utt.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

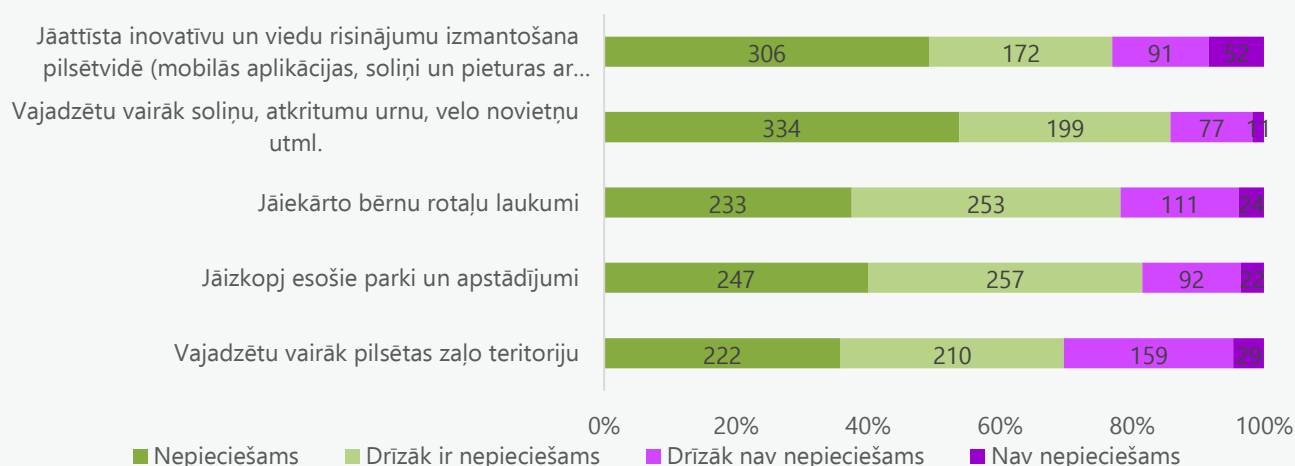
Pakalpojumi vai iespējas, kas pietrūkst Daugavpilī:

- Dabas takas, velotrases, velomaršruti;
- Ielu apgaismojums;
- Pilsētas modernizācija (viedie risinājumi, elektrotransporta, koplietošanas auto utt.);
- Labiekārtoti pagalmi;
- Auto stāvvietas;
- Bērnu rotaļu laukumi;
- Parki, zaļās zonas
- Renovēts dzīvojamais fonds;
- Vides pieejamība;
- Promenāde;
- Organizēt brīvdienās talkas, organizētas brigādes, kur iedzīvotāji kopā ar pašvaldību labiekārto, sakopj pilsētvidi, zaļās zonas;
- Bezmaksas tualetes;
- Suņu pastaigu laukums, dzīvniekiem draudzīga infrastruktūra;
- Jauni kultūras pieminekļi.

Steidzamākie darbi jomas pilnveidē:

- Uzlabot daudzdzīvokļu māju iekšpagalmus, t.sk. apgaismojumu drošībai;
- Pilsētvides uzlabošana, zaļo zonu pilnveide (pilsētas izskats, vides dizaina pielietošana, mūsdienīgu apstādījumu sistēma, ielu apzaļumošana, zaļo teritoriju labiekārtojums, urnu pieejamība);
- Degradēto teritoriju attīstība, pamesto ēku, graustu nojaukšana/sakārtošana;
- Infrastruktūra;
- Atbalsts daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku energoefektivitātes paaugstināšanai;
- Vēsturisko ēku renovācija centrā;
- Bērnu rotaļu laukumu pilnveide;
- Pašvaldības īpašumu sakārtošana;
- Dzīvojamā fonda uzlabošana - jaunu daudzdzīvokļu māju būvniecība, renovācija;
- Sakopt Daugavas krastus, pagarināt promenādi;
- Dabas un vides aizsardzība;
- Sabiedrības informēšana par vides stāvokļa uzlabošanu, ilgtspējīgām rīcībām (atkritumu šķirošana, pārvietošanās ar velo utt.);
- Mājdzīvnieku kapsētas izveide;
- Kapsētu paplašināšana;
- Meža teritorijas pie Jaunās Forštadtes attīstība un pārvaldība;
- Kultūras pieminekļu sakopšana;
- Izveidot jaunas atpūtas vietas pie ūdeņiem;
- Dzelzceļnieka apkaimē rast iespēju izpirkt un sakopt bijušo "Stalkers" teritoriju.

Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi:

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 95,2% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu parku, skvēru, zaļo zonu labiekārtošanas un tīrības nodrošināšanā, 84,4% apmierināti ar darbu ielu apgaismojuma nodrošināšanā.

Tematiskās darba grupas rezultāti – nepieciešamie uzlabojumi

Izaicinājumi, problēmas:

- Jaunu koku stādīšana komunikāciju aizsargjoslu dēļ publiskajā ārtelpā ir ļoti ierobežota;
- Publiskajā ārtelpas labiekārtošanā trūkst dizaina vadlīniju, kas noved pie nekvalitatīviem labiekārtojuma risinājumiem;
- Daugavas krasta teritorija nav pietiekoši sakārtota, lai to izmantotu aktīvai atpūtai un brīvā laika pavadīšanai.

Iespējamie risinājumi:

- Peldvietu un pieguļošo teritoriju attīstība;
- Dažādi pasākumi, kas atdzīvina Rīgas ielu kā gājēju ielu;
- Zaļo zonu attīstība, ielas telpu padarīt mājīgāku, lai radītu vēlmi ilgāk tajā uzturēties. Āra trenāžieri un bērnu laukumi jāskata apkaimju ietvaros, jo vietām par daudz;
- Katrā apkaimē jābūt pieejamai publiskai ārtelpai, kas plānojams integrēti;
- Sekmēt koku stādīšanu publiskajā ārtelpā un apstādījumu veidošanu, sekmēt to ar pašvaldības normatīviem aktiem, kas kopumā mazinātu klimata pārmaiņas;
- Turpināt veikt parku koku inventarizāciju, digitalizāciju;
- Izstrādāt vadlīnijas publiskās ārtelpas labiekārtojumam, pēc kā vadīties lēmumu pieņemšanā;
- Publiski pieejamu ezeru padziļināšana, tīrīšana no aizauguma, lai samazinātu plūdu riskus un uzlabotu kopējo mikroklimatu pilsētā;
- Ieviest inovatīvi risinājumus publiskajā ārtelpā - soliņi ar uzlādes iespējām u.c. risinājumi;
- Viedā apgaismojuma izveide, sasaistīt to, piemēram, ar velotrenāžieri u.tml.

SVID analīze

Stiprās puses

- Attīstīts Stropu aktīvās atpūtas parks, Stropu promenāde un pludmales;
- Bruģu ielas promenāde.

Iespējas

- Iespējams finansiāls atbalsts nacionālajā līmenī dzīves vides uzlabošanai;

Vājās puses

- Daudzu īpašnieku nevēlēšanās un zema finansiālā spēja atjaunot vidi degradējošās un cilvēkiem bīstamās ēkas;
- Nav vides dizaina vadlīniju, kas rezultējas nekvalitatīvos labiekārtojuma risinājumos;

- Aktivās atpūtas infrastruktūras plānošanu (āra trenāžieri, bērnu laukumus, sporta laukumi u.c.) skatīt apkaimju ietvaros, lai nodrošinātu vienmērīgu tīklojumu;
- Attīstīt aktivās atpūtas infrastruktūru jauniešiem;
- Veicināt koku stādīšanu, apstādījumu veidošanu pilsētvīdē, tādā veidā veicinot klimatneitralitāti;
- Turpināt parku koku inventarizāciju, digitalizāciju;
- Izstrādāt vadlīnijas publiskajam labiekārtojumam, pēc kā vadīties lēmumu pieņemšanā;
- Publiski pieejamu ezeru padziļināšana, tīrīšana no aizauguma, lai samazinātu plūdu riskus, kā arī uzlabotu kopējo mikroklimatu pilsētā;
- Ieviest inovatīvus risinājumus publiskā ārtelpā - soliņi ar uzlādes iespējām u.c.;
- Tehnoloģiju integrācija pilsētvīdē, piemēram, elektroniska iedzīvotāju konsultēšana/apkalpošana, iespēja elektroniski iegādāties transporta, tūrisma objektu u.c. objektu biļetes;
- Veicināt cilvēku plūsmu pa ielām, kas attiecīgi sekmē uzņēmējdarbību - kafejnīcu, veikalu apmeklēšanu utt.;
- Veidot jaunas, pievilcīgas vietas (pastaigu takas, promenādes) iedzīvotājiem;
- Promenāžu infrastruktūras attīstība;
- Uzlabot drošību publiskā telpā;
- Labiekārtot Daugavas upes krastus, attīstīt ūdens tūrismu, atjaunot Daugavas kuģīša satiksmi;
- Labiekārtot parkus un skvērus iedzīvotāju atpūtai (t.sk. rotaļu un sporta laukumus);
- Pilsētas ūdensmalu infrastruktūras uzlabošana iedzīvotāju atpūtai un dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai;
- Vides apziņas attīstība – iedzīvotāju un uzņēmēju izglītošana.
- Daugavas krasta teritorija nav pietiekoši sakārtota, lai to izmantotu aktīvai atpūtai un brīvā laika pavadīšanai;
- Daļa parku un skvēru nav labiekārtoti un pielāgoti iedzīvotāju atpūtai;
- Informācijas stendu trūkums pilsētvīdē;
- Trūkst signālapgaismojuma pieturvietās, uz gājēju pārejām (energoefektīvs risinājums, kad pienāk cilvēki);
- Daudzviet jaunu koku stādīšana komunikāciju aizsargjoslu dēļ nav iespējama;
- Daugavpils pilsēta atpūtai un rekreācijai neizmanto ūdens objektu potenciālu.

Draudi

- Valsts mērķtiecīgi virzītas mājokļu politikas un redzējuma neesamība par mērķiem māju pārvaldīšanas jomā;
- Ilgtermiņa īres tirgus degradācija reģionos;
- Padomju laikā celto daudzdzīvokļu māju nolietojums;
- Iedzīvotāju skaita samazināšanās;
- Būvniecības izmaksu kāpuma apdraudējums mājokļu renovācijai un attīstībai Eiropas tirgus cenu izlīdzināšanas rezultātā.

3.3. Centralizētie pakalpojumi, mājokļi un inženiertehniskā infrastruktūra

Ūdensapgāde un kanalizācija

Daugavpils pilsētas ūdensobjektu ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanai ir svarīgi samazināt ūdenssaimniecības ietekmi uz apkārtējo vidi. To veicinās esošo ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu sakārtošana un jaunu attīstīšana pilsētas teritorijā.

SIA "Daugavpils ūdens" ir specializēts ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmums, kas sniedz sabiedriskos pakalpojumus Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā. Sabiedrības 100% kapitāldaļu turētājs ir Daugavpils pilsētas pašvaldība. Uzņēmuma galvenie darbības veidi: dzeramā ūdens ieguve un attīrīšana, notekūdeņu savākšana un attīrīšana, ūdensvada un kanalizācijas ielu tīklu apkalpošana un uzturēšana.

SIA "Daugavpils ūdens" ir pirmais Latvijas uzņēmums savā nozarē, kura kvalitātes pārvaldības sistēma ir sertificēta atbilstoši starptautiskajam kvalitātes standartam ISO 9001. Pašlaik ražošanas procesu vadība tiek organizēta saskaņā ar Starptautiskā kvalitātes standarta ISO 9001:2015 prasībām.

Dzeramā ūdens kvalitāte pilnībā atbilst Latvijas standartiem un Eiropas Savienības Direktīvas 98/83/EK prasībām. Attīrīto notekūdeņu kvalitāte pēc visiem rādītājiem atbilst Latvijas normatīviem un Eiropas Savienības Direktīvas 91/271/EEK prasībām.

Ūdens kvalitātes kontroli veic akreditēta pēc LVS EN ISO/IEC 17025:2017 standarta laboratorija.

2020. gadā uzņēmumā tika ieviesta energopārvaldības sistēma atbilstoši Starptautiskā kvalitātes standarta ISO 50001:2018 prasībām, lai, izmantojot energoefektīvus risinājumus, optimizētu elektroenerģijas, siltumenerģijas un citu resursu patēriņu un samazinātu gan videi kaitīgo izmešu daudzumu, gan uzņēmuma izmaksas.

Sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus uzņēmums sniedz fiziskajām, juridiskām personām Daugavpils administratīvajā teritorijā (Naujenes, Liksnas un Kalkūnes pagastos atrodas uzņēmuma ūdenssaimniecības infrastruktūra). Gada laikā sadales tīklā tiek padoti ap 3.84 milj.m³ dzeramā ūdens un savākti vairāk nekā 3.6 milj.m³ notekūdeņu (2020. gada dati).

2020.gada beigās ūdenssaimniecības sistēmas galvenie resursi:

- ◇ trīs ūdensgūtnes "Ziemeļi", "Vingri", "Kalkūni" (ar 33 artēziskajiem urbumiem dziļumā no 24 m līdz 190 m), kas nodrošina dzeramā ūdens sagatavošanu un padevi pilsētas sadales tīklos;
- ◇ ūdens attīrīšanas iekārtās "Ziemeļi" notiek ūdens attīrīšana no dzelzs, mangāna un amonija, "Kalkūni" – no dzelzs un amonija. Ūdensgūtnē "Vingri" ir īpaši augsta ūdens kvalitāte, to var padot ūdensapgādes tīklā bez iepriekšējas sagatavošanas.
- ◇ 9 dzeramā ūdens rezervuāri ar kopējo apjomu 14 800 m³;
- ◇ otrā pacēluma stacija „Vingri II”;
- ◇ trešā pacēluma sūkņu stacija "Križi”;
- ◇ ūdensvada centralizētie tīkli ar kopējo garumu 280,5 km;
- ◇ 18 spiediena paaugstināšanas stacijas;

- ◇ kanalizācijas attīrīšanas iekārtas ar bioloģisko notekūdeņu attīrīšanu ar jaudu 22 tūkst.m³/dien, kur izmantojamās tehnoloģijas nodrošina mehānisku un dziļu bioloģisku notekūdeņu attīrīšanu, kā arī nogulšņu (dūņu) apstrādi (atūdeņošanu);
- ◇ 54 kanalizācijas sūkņu stacijas, t.sk. notekūdeņu pārsūkņēšanas galvenā stacija "Kandavas" un palu ūdeņu stacija "Šūņupe", kas nodrošina pilsētas teritorijas aizsardzību palu periodā;
- ◇ kanalizācijas centralizētie tīkli ar kopējo garumu 246,8 km;
- ◇ 260 kvalificēti darbinieki (64 profesijas).

Lielākā pilsētas daļa ir nodrošināta ar iespēju pieslēgties pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, tomēr vairākās Daugavpils pilsētas apkaimēs (Vizbuļos, Dzintaros, Mežciemā, Viduspoguļankā, Cietoksnī (Lidotāju un Vaļņu ielu rajonā), tikai daļēji pakalpojumi pieejami Jaunajā un Vecajā Forštadtē, Nīderkūnu, Liginišķu apkaimēs, kā arī ne visā Grīvas rajonā) centralizētie ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi nav pieejami. Saskaņā ar SIA "Daugavpils ūdens" vidējā termiņa darbības stratēģijas 2021.-2025. gadam informāciju, ūdensapgādes pakalpojumu klienti: 33% ir juridiskās personas un 67% - fiziskās personas. Fiziskās personas ir SIA "Daugavpils ūdens" pamata klienti, jo nodrošina aptuveni 2/3 no visa pakalpojumu apgrozījuma: vairāk nekā 90% sastāda daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji, ap 9% - privātmāju iedzīvotāji un pārējie klienti – brīvkrānu lietotāji.

Ūdensapgādes pakalpojumu izmantošana Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā 2020. gada beigās pieauga līdz 87,25%.¹⁴⁰

Pateicoties jaunu objektu izbūvei, esošo objektu saimnieciskai ekspluatācijai, savlaicīgai profilaktisko pasākumu veikšanai un operatīvai avārijas situāciju likvidēšanai, tika nodrošināts sniegto pakalpojumu drošums un nepārtrauktība. 2020. gadā kopējie ūdens zudumi sadales tīklā samazinājās un sastādīja 12,4% (2017. gadā – 15,8%, 2018. gadā – 14,5%, 2019. gadā – 12,7%, tehniski pamatots līmenis ir līdz 20%).

Daugavpilī notekūdeņu savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu veic SIA "Daugavpils ūdens", lai nodrošinātu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu stabilu, efektīvu darbu un samazināt piesārņojošo vielu daudzumu Daugavā novadītos notekūdeņos.

Saskaņā ar SIA "Daugavpils ūdens" vidējā termiņa darbības stratēģijas 2021.-2025. gadam informāciju, kanalizācijas pakalpojumu klienti: 37% ir juridiskas personas un 63% - fiziskās personas. Fiziskās personas ir SIA "Daugavpils ūdens" pamata klienti, jo nodrošina aptuveni 2/3 no visa pakalpojumu apgrozījuma: vairāk nekā 90% sastāda daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji, ap 5% - privātmāju iedzīvotāji un ap 5% ārpus aglomerācijas robežas (SIA "Naujenes pakalpojumu serviss").

¹⁴⁰ rādītājs tiek aprēķināts pamatojoties uz VARAM metodikas un ieteikumiem ūdenssaimniecības investīciju projektu rezultātu un ūdenssaimniecības sistēmu raksturojošo rādītāju novērtēšanai, ievērojot PMLP Iedzīvotāju reģistrā sniegto informāciju par deklarētajiem iedzīvotājiem, pieslēgto iedzīvotāju skaitu dalot ar iedzīvotāju skaitu Daugavpilī un reizinot ar 100

Kanalizācijas pakalpojumu izmantošana Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā 2020.gada beigās pieauga līdz 83,88%.¹⁴¹

Decentralizētas kanalizācijas gadījumā notekūdeņus novada septiskajās tvertnēs vai izsmelamās bedrēs. 2017. gada 1. jūlijā stājās spēkā MK noteikumi Nr.384 "Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu", kā pamatā 2019. gada 28.jūnijā tika pieņemti Daugavpils pilsētas domes saistošie noteikumi Nr.14 "Saistošie noteikumi par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Daugavpils pilsētā", kas nosaka decentralizētās kanalizācijas sistēmu reģistrācijas kārtību, pakalpojumu sniegšanas kārtību, asenizatoru reģistrācijas kārtību, utt. Decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistra izveidi un uzturēšanu par pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām veic SIA "Daugavpils ūdens".

Notekūdeņu dūņu apsaimniekošana ir viena no uzņēmuma nozīmīgākajām problēmām, kas nav atrisināta Daugavpils pilsētas ūdenssaimniecībā.

Saskaņā ar Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna 2016.-2021. gadam informāciju nozīmīgi piesārņoti gruntsūdeņi ir Križu dūņu lauku un izgāztuves teritorijā (40 ha) (Liksna D494). Križu dūņu laukos joprojām notiek "Daugavpils ūdens" notekūdeņu dūņu uzglabāšana ievērojamos apjomos, potenciāli veicinot piesārņojuma palielināšanos un izplatību.

Jaunas dūņas tiek izvestas utilizācijai uz SIA "AD Biogāzes stacija" biogāzes koģenerācijas staciju (Skrudalienas pagastā, Daugavpils novadā), tomēr pilsētai ir vajadzīgas efektīvs neatkarīgs gan jauno, gan Križu dūņu laukos ievērojamos apjomos uzglabātas notekūdeņu dūņu pārstrādes risinājums.

Ievērojot to, ka uzņēmuma finanšu līdzekļi ir ierobežoti, 2019. gadā Križu dūņu laukos tika uzsākta fitoremediācijas metodes – augu un ar tiem saistīto mikroorganismu kompleksa – izmantošana, lai mazinātu piesārņojuma koncentrāciju vai toksiskās sekas vidē: dūņu laukos ap dūņu kartēm tika stādīti selekcionēti ātraudzīgie kārkli. Kārkli ir ātraudzīga kultūra, efektīvs barības vielu absorbents, kas tiek izmantots kā bioloģisks filtrs un piesaista no augsnes slāpekli un fosforu lielos daudzumos. Selekcionēto kārķu plantācijas atjauno piesārņotu zemi. Tomēr, šī metode potenciāli var atrisināt piesārņojuma problēmu tikai ilgtermiņā (no 15 līdz 25 gadiem), bet notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas problēmu jāatrisina tuvākajos gados.

Atbilstoši apstiprinātajam monitoringa veikšanas plānam 2019. gadā tika veikts uzņēmuma ūdensgūtnu ekspluatējamo un novērošanas urbumu kvantitatīvs un kvalitatīvs monitorings 73 ekspluatējamos un novērošanas urbumos. Lai veiktu apkārtējās vides aizsardzību no piesārņojuma, tiek veikts arī izgāztuves "Križi" monitorings. Visi monitoringa dati ir izanalizēti un noformēti pārskatu veidā, kā arī izsūtīti kontrolējošām organizācijām (LVGMC, Daugavpils

¹⁴¹ rādītājs tiek aprēķināts pamatojoties uz VARAM metodikas un ieteikumiem ūdenssaimniecības investīciju projektu rezultātu un ūdenssaimniecības sistēmu raksturojošo rādītāju novērtēšanai, ievērojot PMLP Iedzīvotāju reģistrā sniegto informāciju par deklarētajiem iedzīvotājiem, pieslēgto iedzīvotāju skaitu dalot ar iedzīvotāju skaitu Daugavpilī un reizīnot ar 100

reģionālā vides pārvalde, Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde "Komunālās saimniecības pārvalde")¹⁴².

SIA "Daugavpils ūdens" turpina piesaistīt ES finanšu instrumentu finansējumu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas uzlabošanai un attīstībai:

- ◇ ERAF līdzfinansētā projekta "IWAMA (Interaktīvā ūdens vadība)" ietvaros veikta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatoru kapacitātes attīstība, efektīvā enerģijas pārvaldība un racionālā dūņu vadība, kā arī tika veikta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu elektroenerģijas patēriņa monitoringa sistēmas uzstādīšana.
- ◇ ERAF līdzfinansētā projekta "Ergoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības ēkās - Ūdensvada ielā 3, Daugavpilī" ietvaros divās uzņēmuma ēkās (Administrācijas ēkā, Ūdensvada un kanalizācijas tīklu nodaļas sadzīves ēkā) tika veikti ergoefektivitātes paaugstināšanas darbi: ēku ārsienu, cokola, bēniņu pārsegu un pamata sienu siltināšana; ēku apkures un karsta ūdens sistēmas rekonstrukcija; ēku jumta segumu, veco logu un ārdurvju nomainīšana; enerģijas taupīšanas lampu uzstādīšana; rekuperācijas ventilācijas sistēmas izbūve ar daļēju siltuma novadišanu uz blakus zonām.
- ◇ 2020. gadā uzsākti būvniecības darbi Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta "Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstība Judovkas rajonā, Daugavpilī" ietvaros. Kopumā plānots izbūvēt jaunus maģistrālos ārējos ūdensapgādes tīklus 10.4 km kopgarumā (t.sk. ūdensvada dīķeri), kanalizācijas ārējos inženiertīklus 9.4 km kopgarumā (t.sk. kanalizācijas dīķeri), 3 jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas un līdz 2023. gada beigām pieslēgt jaunizbūvētiem tīkliem 1 076 Judovkas rajona iedzīvotājus.
- ◇ Pateicoties Daugavpils pilsētas pašvaldības atbalstam (naudas līdzekļu ieguldījums uzņēmuma pamatkapitālā 2019. gadā) tika realizēts projekts "Maģistrālo kanalizācijas tīklu būvniecība Tukuma ielā no Užvaldes ielas līdz Aglonas ielai, no Tukuma ielas 110A līdz Tukuma ielai 104B un no Aglonas ielas līdz Tukuma ielai 84, Daugavpilī", kuras rezultātā vairāk nekā 100 iedzīvotājiem tika nodrošināta iespēja izmantot centralizētās kanalizācijas sistēmas priekšrocības.
- ◇ Pateicoties Daugavpils pilsētas pašvaldības atbalstam (naudas līdzekļu ieguldījums uzņēmuma pamatkapitālā 2020. gadā) tika realizēts projekts "Centralizēto ūdensvada tīklu būvniecība posmā no Sliežu ielas līdz dzīvojamām mājām Birkeneļu ielā 2, 3, Daugavpilī", kuras rezultātā divu daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji var lietot tīru un kvalitatīvu ūdeni no Daugavpils pilsētas ūdensvada.
- ◇ Pateicoties Daugavpils pilsētas pašvaldības atbalstam (naudas līdzekļu ieguldījums uzņēmuma pamatkapitālā 2017. gadā) veikti vairāki centralizēto ūdenssaimniecības tīklu būvniecības darbi Grīvā, Jaunbūvē un Ruģēļos.
- ◇ projekta "Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā" ietvaros tika izbūvēta ūdenssaimniecības infrastruktūra Rūpniecības ielas posmā un 2019. gadā tika nodota uzņēmumam apsaimniekošanai un uzturēšanai, palielinot uzņēmuma pamatkapitālu par infrastruktūras vērtību.
- ◇ ERAF līdzfinansētā projekta "Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība" ietvaros Križu rūpnieciskajā zonā tika izbūvēta centralizētā ūdensvada un sadzīves kanalizācijas sistēma (t.sk. 1 kanalizācijas sūkņu stacija), kas

¹⁴² Daugavpils ūdens 2019. gada pārskats

2020. gada beigās tika nodota uzņēmumam apsaimniekošanai un uzturēšanai, palielinot uzņēmuma pamatkapitālu par infrastruktūras vērtību.

Namu apsaimniekošana

Līdz 2019. gadam Daugavpilī ir atjaunotas 11 daudzdzīvokļu ēkas, kas ir nedaudz vairāk kā 1% no kopējā daudzdzīvokļu ēku skaita pilsētā. Attīstības finanšu institūcija "Altum" daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmā tiek īstenoti divi projekti par māju Sporta ielā 2 un Nometņu ielā 66 atjaunošanu. Abas ēkas plānots nodot ekspluatācijā 2020. gadā¹⁴³.

Daugavpils pilsētas dzīvojamās mājas atrodas vairāku namu apsaimniekotajā pārraudzībā (SIA "LAND-INVEST-D" - 8 ēkas; SIA "Naujenes pakalpojumu serviss" – 8 ēkas; SIA "DMP" – 20 ēkas; Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība "DRAUDZĪBA" – 20 ēkas; DzĪKS "Forštadte" – 39 ēkas; SIA "DDzKSU" – 799 ēkas¹⁴⁴). Daugavpils pilsētas pašvaldības daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimnieko pašvaldības kapitālsabiedrība SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums" (SIA "DDzKSU"), kura uztur renovēto pašvaldības daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes monitoringa sistēmu. Būtu vēlams izstrādāt brīvi pieejamu datu bāzi uzņēmuma interneta vietnē par Daugavpils daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām, kas pieslēgtas pilsētas centralizētai siltumapgādei, kurā iedzīvotāji, māju pārvaldnieki un citi interesenti var iepazīties ar dzīvojamo māju energoefektivitātes rādītājiem.

Ikgadēji daudzdzīvokļu mājās tika veikti atjaunošanas un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi (logu un durvju nomaiņa, jumta seguma remonts, bēniņu pārseguma siltināšana, utt.). Nepieciešama pašvaldības dzīvojamā fonda infrastruktūras modernizēšana un energoefektivitātes uzlabošana, piesaistot ES struktūrfondu līdzekļus. Daugavpils pilsētas pašvaldības līdzfinansētas programmas ir daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi, daudzdzīvokļu dzīvojamo māju zemesgabalu labiekārtošanu, dzīvojamo māju pieslēgšana centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai.

Sakari un pasta pakalpojumi

Sakarā ar strauju digitālo risinājumu izmantošanas palielināšanu sabiedrībā, uzņēmējdarbībā un publiskajā pārvaldē, plaši attīstīta sakaru tīkla infrastruktūra ir būtisks sabiedrības labklājības rādītājs. Nepieciešams turpināt ieguldījumus informācijas komunikāciju infrastruktūras (telefona līnijas, mobilo sakaru tīkli, interneta sakari, televīzijas un radio sakaru infrastruktūra) attīstībā, lai visiem valsts iedzīvotājiem nodrošinātu vienlīdz labas iespējas saņemt kvalitatīvus pakalpojumus. Elektronisko sakaru pakalpojumus pilsēta piedāvā vadošie Latvijas sakaru operatori: SIA "Tet" (līdz 01.04.2019. SIA "Lattelecom"), SIA "Dautkom TV", SIA "Aircom", SIA "Latvenergo IT&T", SIA "LMT", SIA "Bite", SIA "Tele 2", VAS "Latvijas dzelzceļš", VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs". Pieejama digitālā televīzija un interneta pakalpojumi. Publiskie interneta pieejas punkti pieejami pilsētas bibliotēkās, kā arī pilsētas iedzīvotājiem un viesiem pieejami vairāk nekā 120 bezmaksas Tet WiFi punkti pilsētas skolās un publiski pieejamās vietās.

SIA "Tet" sniedz integrētus elektronisko sakaru un IKT risinājumus, elektronisko sakaru, tīklu projektēšanas un izbūves pakalpojumus, nodrošina arī datu pārraides un IKT infrastruktūras

¹⁴³ Energopārvaldības sistēmas pārvaldības pārskats par 2019. gadu

¹⁴⁴ SIA "DDzKSU" 2019. gada dati

risinājumus, interneta un kontaktu centra pakalpojumus, kā arī biznesa procesu pakalpojumus. Patlaban Daugavpils pilsētas teritorijā optisko sakaru kabeļu līnijas ir pieejamas vairākās pilsētas apkaimēs Centrā, Jaunajā Forštadtē, Ķīmijā un Jaunbūvē.

SIA "Dautkom TV" ir vietējais uzņēmums ar plašu klientu apkalpošanas punktu tīklu galvenajās pilsētas apkaimēs. Uzņēmums sniedz kabeļtelevīzijas un kabeļinterneta pakalpojumus, kā arī pieejams radio internets. Kopējais uzņēmuma pazemes komunikāciju garums sastāda vairāk kā 100 km.

Pasta pakalpojumus Daugavpils pilsētas teritorijā nodrošina VAS "Latvijas Pasts". Sūtījumu sūtīšana ir iespējama ar pakomāta palīdzību visā Latvijā. Daugavpilī zilās krāsas pakomāti atrodas tirdzniecības centru iekštelpās: Rīgas ielā 9 (t/c SOLO), 18.novembra ielā 136 (t/c RIMI). Papildus tradicionālajiem pasta pakalpojumiem tiek attīstīti jauni un mūsdienīgi piedāvājumi. VAS "Latvijas Pasts" piedāvā pieteikties pakalpojumiem attālināti, izmantojot In-Out sistēmu, kas ir pieejama gan iOS, gan Android ierīcēs. Izmantojot mobilo lietotni, pieteikties attālināti pasta pakalpojumiem ir iespējams divās Daugavpils pasta nodaļās: Rīgas iela 42A, Strādnieku iela 84.

Interneta pieejamības uzlabošanai dzīvojamajos rajonos un industriālajās zonās, ir nepieciešamība pēc optisko sakaru kabeļu līnijas paplašināšanas.

Sūtījumu nosūtīšana/saņemšana ir iespējama ar pakomāta vai ar kurjeru pilsētas teritorijā (SIA "Omniva", SIA "DPD Latvija"). Daugavpilī ir 4 Omniva pakomāti (pie "Maxima" Arhitektu ielā 3, pie T/C "Aveņu centrs" Raipoles ielā 11, pie "Mego" Valkas ielā 1 un T/C "Ditton" Cietokšņa ielā 60. DPD Pickup tīklā ietilpst 5 pakomāti: pie T/C "Ditton" Cietokšņa ielā 60, pie "Circle K" Ventpils iela 28, pie T/C "Aveņu centrs" Raipoles ielā 1, pie "Circle K" Stacijas iela 97A, pie "Maxima" Smilšu iela 98. Covid-19 pandēmijas ietekmē uzņēmumi strauji paplašina pakalpojumu pieejamību.

Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu apsaimniekošanas nozare ir viena no svarīgākajām vides aizsardzības nozarēm valstī. Savukārt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pārvaldība ir viens no būtiskākajiem jautājumiem ES un Latvijas attīstības plānošanas dokumentos, it īpaši vides aizsardzības, klimatneitralitātes un dabas resursu labas pārvaldības un apsaimniekošanas jomās. Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma prasībām, izstrādāts Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028. gadam projekts. Ņemot vērā plānu, tiks apvienoti vairāki atkritumu apsaimniekošanas reģioni (AAR), Daugavpils pilsētu ietverot Latgales AAR. Īstenojot AAR optimizāciju un specializējot esošos atkritumu apglabāšanas poligonus, tiek plānoti atkritumu dalītās vākšanas, atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai infrastruktūras, kā arī poligonu, atkritumu pārstrādes un reģenerācijas infrastruktūras attīstības pasākumi: atkritumu reģenerācijas ar enerģijas atguvi izveide Latgales AAR, Daugavpils pilsētā; dabasgāzes kvalitātes biometāna sagatavošanas rūpnīcas no bio / poligonu gāzes Iekārtas poligonu gāzes, t.i., iekārtas poligonu gāzes, attīrīšanai un sagatavošanai, izmantošanai kā transporta degvielu, attīrīšanai un sagatavošanai izmantošanai kā transporta degvielu. Iekārtas izvietojamas

poligonos Daibe, Ciniši, Janvāri un Ķīvītes¹⁴⁵, utt. Pēc plāna apstiprināšanas līdz 2022. gadam katrs atkritumu apsaimniekošanas reģions izstrādās atkritumu apsaimniekošanas plānu.

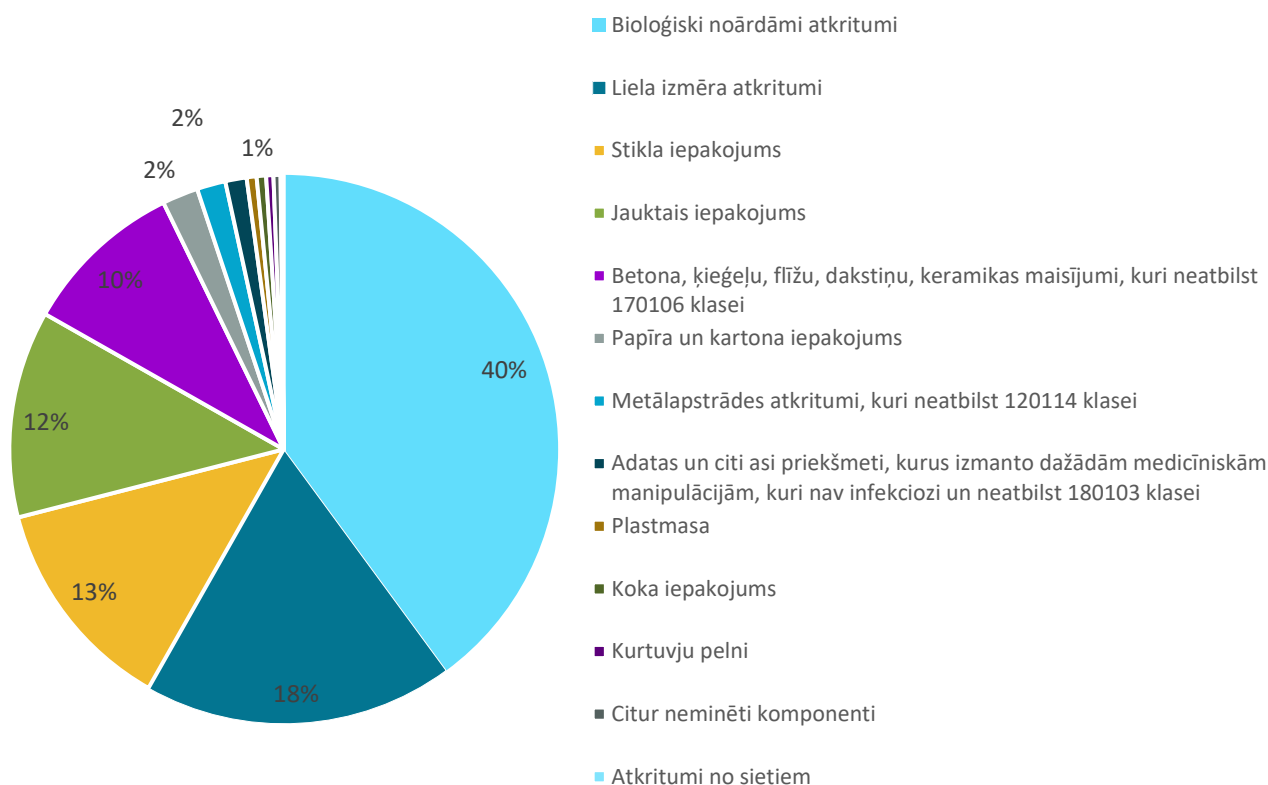
Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu pilsētā veic SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija" (AADSO). Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde Komunālās saimniecības pārvalde ir atbildīga par pilsētas teritorijas sanitāro uzturēšanu, labiekārtošanas projektu realizāciju un vides aizsardzības politikas realizāciju, kā arī par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. AADSO apsaimniekotajā šķirotu atkritumu savākšanas laukumā Līginišķu ielas rajonā, pilsētas iedzīvotājiem tiek nodrošināta iespēja bezmaksas nodot sašķirotos atkritumus. Atkritumu šķirošana un iepakojuma nodošana šķirošanas laukumos ļauj samazināt juridisko un fizisko personu kopējo nododamo atkritumu daudzumu, kā arī samazināt atkritumu apsaimniekošanas izmaksas. Savākšanas laukumā tiek pieņemts sašķirotais materiāls, kas ir derīgs otrreizējai pārstrādei: Stikla iepakojums, plastikāta un PET, papīra un kartona iepakojums, metāla iepakojums, liela izmēra atkritumi, citas nederīgas elektriskās un elektroniskās iekārtas, nolietotas riepas.

Atkritumu šķirošanā var iesaistīties jebkurš pilsētas iedzīvotājs. Pilsētas teritorijā ir uzstādīti konteineri šķirotu atkritumu savākšanai, kā arī izveidoti speciāli maršruti privātmāju iedzīvotājiem šķirotu atkritumu nodošanai, kā arī, protams, funkcionē šķirotu atkritumu savākšanas laukums Līginišķu apkaimē. Daugavpils pilsētas pašvaldībā privātmāju sektorā ir nodrošināts bezmaksas šķirotu atkritumu savākšanas pakalpojums. Jebkuram klientam mēneša **otrajā un ceturtajā nedēļā**, atkarībā no konkrētās apkaimes apkalpošanas dienas, ir iespēja bez maksas atstāt pretī savam namīpašumam jebkāda izmēra un tilpuma maisu ar mājās sašķirotiem atkritumiem, kas derīgi tālākai pārstrādei – **PET iepakojums, papīrs / kartons, stikla iepakojums, alumīnija un skārda iepakojums**.

Nesašķiroti atkritumi no Daugavpils pilsētas tiek nogādāti Daugavpils novada Demenes pagasta sadzīves atkritumu poligonā "Ciniši", kur ir otrais lielākais kompostēšanas laukums.

2019. gadā savāktais nešķirotu atkritumu daudzums Daugavpils pilsētā bija 28544 t. 2019. gadā savāktais sašķirotu atkritumu daudzums bija 1921,36 t. No sašķirotajiem atkritumiem, visvairāk tika nodoti bioloģiski noārdāmie atkritumi (767 t), liela izmēra atkritumi (351 t), stikla iepakojumi (245 t) u.c. (Attēls 96)

¹⁴⁵ [Latvijas Republikas Ministru Kabinets: Tiesību aktu projekti \(mk.gov.lv\)](http://mk.gov.lv)

ATTĒLS 96. Savāktais sašķirotais atkritumu daudzums Daugavpilī 2019. gadā (Datu avots: LVĢMC, Valsts statistikas pārskats Nr.3 Atkritumi)

Daugavpilī jāturpina izglītot iedzīvotājus par atkritumu šķirošanas nozīmīgumu un mājāsaimniecībās saražotā atkritumu daudzuma apjoma samazināšanu. Nākamajā periodā nepieciešams uzlabot atkritumu apsaimniekošanu infrastruktūru, kā arī paplašināt šķirošanas atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus sadarbībā ar pakalpojumu, ar mērķi sekmēt teritorijas ilgtspējīgu attīstību.

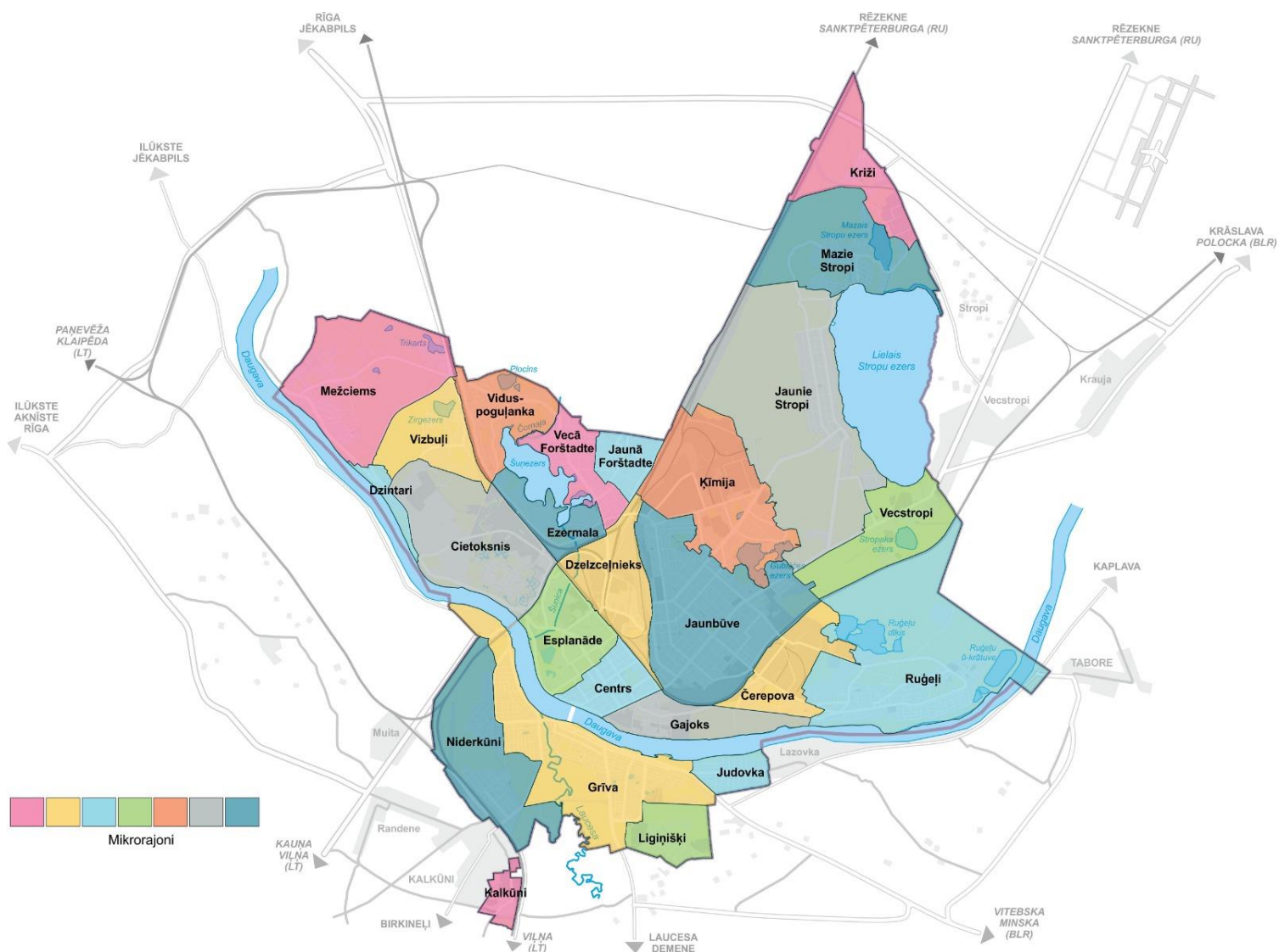
Atkritumu apsaimniekošanas jomā tiek īstenots projekts "Materiāltehniskās bāzes iegāde šķirotu atkritumu savākšanas sistēmas kapacitātes uzlabošanai", kura ietvaros tiks veikta specializētas automašīnas iegāde šķirotu atkritumu savākšanai. Tādējādi veicinot dažāda veida atkritumu (plastmasa, stikls, papīrs / kartons, metāls) atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju.

Nepieciešamie uzlabojumi apkaimēs

Pilsētas "urbāno audumu" jeb telpisko struktūru veido 25 pilsētas apkaimes jeb mikrorajoni: Centrs, Esplanāde, Cietoksnis, Vizbuļi, Mežciems, Viduspoļuļanka, Dzintari, Ezer mala, Vecā Forštadte, Jaunā Forštadte, Dzelzceļnieks, Jaunbūve, Ķīmija, Gajoks, Čerepova, Rugeļi, Vecstropi, Jaunie Stropi, Mazie Stropi, Križi (Daugavas labajā krastā) un Grīva, Judovka, Niderkūni, Kalkūni un Liginišķi (Daugavas kreisajā krastā) ar tajās esošajām privātmājām, mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkām, kultūrvēsturisko un publisko apbūvi, zaļajām teritorijām un pilsētas ūdeņiem, industriālajām zonām, satiksmes un inženierkomunikāciju infrastruktūru (Attēls 97).

Pēc iedzīvotāju aptaujas rezultātiem sastādīta Tabula 21, kurā sabiedrības locekļi pauduši savas vajadzības un idejas infrastruktūras un pakalpojumu pieejamības un kvalitātes pilnveidei pilsētas apkaimēs (Attēls 97, Tabula 21).

Vienlaikus pašvaldībai ieteicams sekmēt iedzīvotāju iesaisti apkaimju attīstības plānošanā, piederības sajūtas un rūpes, atbildību pret vietu veicināšanā. Ieteicams rīkot ideju konkursus, līdzdalības budžetēšanu vai citus instrumentus, kas sekmētu daugavpīliešu dzīves kvalitātes uzlabošanu. Tāpat akcentējami pasākumi, dažādas tikšanās un aktivitātes, piemēram, iedzīvotāju forumi, apkaimju vai ielu svētki, kas sniegs ieguldījumu vienotas un iekļaujošas sabiedrības veidošanā.

ATTĒLS 97. Daugavpils apkaimes/mikrorajoni

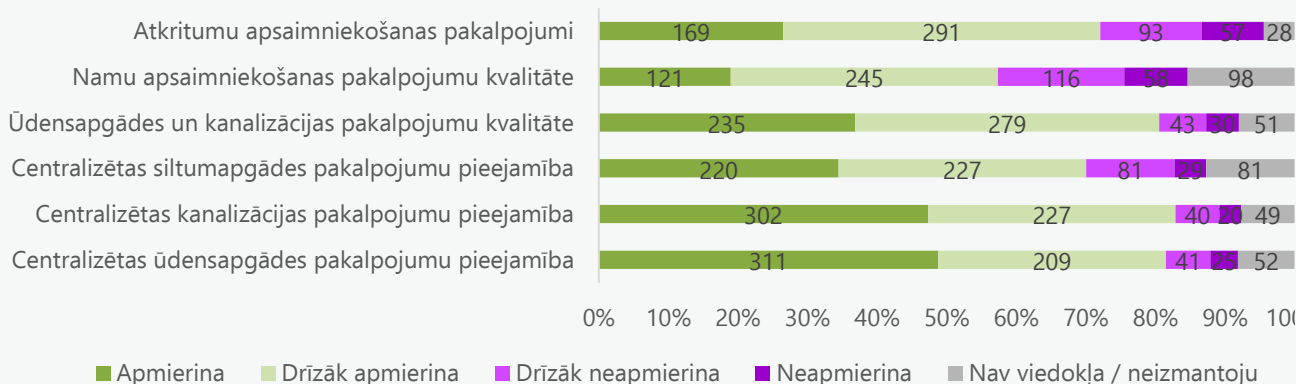
TABULA 21. **Nepieciešamie uzlabojumi Daugavpils apkaimēs / mikrorajonos pēc iedzīvotāju domām**

Centrs	Cietoksnis	Dzelzceļnieks	Čerepova
<ul style="list-style-type: none"> • Apgaismojums • Atkritumu šķirošanas konteineru uzlabošana/daudzveidība • Ietvju infrastruktūras uzlabošana, mazinot šķēršļus, barjeras, bortakmeņus, līmeņu dažādību ne tikai krustojumos, bet arī ietvju posmos kvartālu robežās • Jālikvidē vietas, kur veidojas peļķes gājēju krustojumos Imantas ielā vai pie arkām Cietokšņa ielā • Jāuzlabo un jādažādo puķu/augu kompozīcijas pilsētas skvēros un parkos • Krāslavas, Sakņu, Mihoelsa, Saules ielā jābūt tūristu pievilcīgākām • Jārisina transporta organizācijas problēma pie Vienības tilta un Imantas ielas augstās aktivitātes stundās • Jāapsaimnieko pamestās ēkas • Jāremontē ielas un laukumi • Publisko tualetu ierīkošana. • Augstskolu filiāļu piesaiste no citām Eiropas valstīm • Apcirpt kokus • Novērošanas kameru izvietošana, pastiprināta pašvaldības policijas patrulēšana • Iekšpagalmu labiekārtošana • Vairāk soliņu, atkritumu urnu • Vairāk velo novietņu 	<ul style="list-style-type: none"> • Jāuzlabo satiksmes drošība ielās (dzīvojamā zona) • Ietves malas jāpielāgo velo, ratiņu, veloskūteru utt. nobraukšanai, uzbraukšanai • Jāremontē ielas • Jāuzlabo dzīvojamo māju fasādes • Jāizkopj un jāattīsta esošais parks (bīstamo koku nogriešana) • Ielu apgaisojums 	<ul style="list-style-type: none"> • Varšavas ielas pārbrauktuves atvēršana • Satiksmes pārvada būvniecība • Apgaisojums • Ielu remonts • Dzīvojamo māju siltināšana • Bijušās "Stalkers" teritorijas sakopšana • Soliņu ierīkošana uz Malu ielas • Malu ielas nosaukuma atgriešana uz Mālu ielu • Iekšpagalmu sakārtošana • Attīstoša/izglītojoša vieta/laukumi jauniešiem • Atkritumu saimniecība • Sabiedriskā transporta pieejamība • Pārtikas veikals • Bērnu laukums 	<ul style="list-style-type: none"> • Apgaisojums • Satiksmes drošība – guļošie policisti, aizsargbarjeras • Veloceļi • Jāremontē ielas un laukumi, jāgreiderē • Ietve no Patversmes ielas līdz Kūdras ielai un gar dzelzceļa slieidēm pirms to šķērsošanas Jelgavas ielā; • Atpūtas laukums aiz mājas Patversmes ielā 2
		<p>Esplanāde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atkritumu šķirošanas iespējas • Jāremontē ielas un laukumi • Veloceļi • Neapsaimniekoto ēku sakārtošana • Vairāk autostāvvietas • Sakopt zaļās teritorijas • Vairāk atkritumu urnas 	<p>Ezermala</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apgaisojums (Motoru, Cēsu u.c. ielās) • Gājēju ietves, celiņi – labiekārtošana, jaunu izbūve • Bērnu laukumu pilnveide • Sporta laukums • Pludmales labiekārtošana

<ul style="list-style-type: none"> Izveidot sporta infrastruktūru 			
Grīva	Jaunā Forštadte	Jaunbūve	Jaunie Stropi
<ul style="list-style-type: none"> Vairāk uzmanību pievērst Grīvai Ierīkot pastaigu takas, promenādi gar Daugavu Daugavas krasta sakopšana Ierīkot peldvietu Ielu apgaismojums Ielu remonts un izbūve Sabiedriskā transporta pieejamība Veloceļi Ietvju ierīkošana Videonovērošana (pret stihisku atkritumu izgāztuvju veidošanos) Ierīkot ūdens un kanalizācijas sistēmas Bankomāts Gāzes vads Sporta laukums Sēlijas parka infrastruktūras uzlabošana Purva teritorijas sakārtošana ar meliorācijas sistēmas uzlabošanu (Dzērvju, Baznīcas, Vītoli ielās, utt.) 	<ul style="list-style-type: none"> Jāremontē ielas un laukumi Ielu apgaismojums Satiksmes drošība - jāierīko augstās gājēju pārejas Gājēju ietves jālabo Dzīvnieku kapsēta mežā jāsakārto Autostāvvietas Videonovērošana Jauni sporta objekti Veloceļi Atkritumu saimniecība Iekšpagalmu labiekārtošana Dzelzceļa pārvads Poliklīnika Droša vide Jāatrisina problēma ar meža piesārņojumu Bērnu laukumi Jāstimulē ēku siltināšana Siltumapgādes sistēma Labiekārtot parkus pēc mūsdienu apstādījumu metodēm Stādīt jaunus kokus Tramvaja līnija centra virzienā Kultūras vietas, jauniešu centri Sadarbībā ar Daugavpils novadu attīstīt Jaunās Forštadtes meža attīstību kā rekreācijas zonu 	<ul style="list-style-type: none"> Ielu apgaismojums Ielu remonts Pagalmu labiekārtošana Gājēju ietves Veloceļi Autostāvvietas Satiksmes drošība ielās 18.novembra un Varšavas ielu krustojuma infrastruktūras uzlabošana, lai vide būtu drošāka bērniem Tramvaju pieturu pārceļšana vai pieejamības uzlabošana Siltumapgādes sistēma Publiskās tualetes Sporta laukumi, objekti Vairāk drošu bērnu laukumu Parku un skvēru sakārtošana Vairāk soliņu, atkritumu urnu Suņu treniņu laukums Slēgtais skeitparks Atpūtas zonas, taku izveide pie Gubišces ezera Satiksmes pārvada būvniecība 	<ul style="list-style-type: none"> Ielu apgaismojums Ielu remonts Pagalmu labiekārtošana Autobusa pieturas sakārtošana <p>Križi</p> <ul style="list-style-type: none"> Āra treniņi Sakoptas pastaigu takas, soliņi <p>Kalkūni</p> <ul style="list-style-type: none"> Apgaismojums Ielu remonts Teritorijas sakopšana Ūdensapgāde – cauruļu nomaiņa Veloceļi Bērnu laukums Autostāvvietas <p>Judovka</p> <ul style="list-style-type: none"> Ielu apgaismojums Ielu remonts Pagalmu labiekārtošana Gājēju ietves Jāsakārto bērnu laukums

			<ul style="list-style-type: none"> • Ūdens un kanalizācija • Gāzes apgāde
Ķīmija	Ruģeļi	Vecstropi	Viduspoguļanka
<ul style="list-style-type: none"> • Apgaismojums • Ielu remonts • Teritorijas sakopšana • Iekšpagalmu labiekārtošana • Atkritumu šķirošana • Velo novietnes • Sakārtotas ietves • Vairāk soliņi • Zaļo zonu labiekārtošana • Autostāvvietas • Bērnu rotaļu laukumi • Videonovērošana 	<ul style="list-style-type: none"> • Apgaismojums • Dambja būvniecība • Ielu remonts • Gājēju ietves • Sporta objekti • Atkritumu šķirošana • Satiksmes drošība • Bērnu laukums • Promenāde no Gajoka uz Ruģeļiem • Parks starp Ak.Graftio un Nometnes ielu • Ūdensapgāde un kanalizācija • Veikals 	<ul style="list-style-type: none"> • Ielu remonts • Apgaismojums • Veloceļi • Sporta objekti • Bērnu laukumi • Iekšpagalmu labiekārtošana • Vides labiekārtošana – parki, zaļās zonas, celiņi • Stāvvietas • Sporta zāle 	<ul style="list-style-type: none"> • Ielu remonts, asfaltēšana • Apgaismojums • Vairāk atkritumu urnu • Jāsakopj vide, īpaši mežu tuvumā • Uzstādīt vairāk ceļa zīmes, lai nenovietotu auto zaļajā zonā • Ūdensapgāde un kanalizācija • Gāzes apgāde • Sabiedriskā transporta pieejamība – biežāki reisi autobusiem Nr.4 un Nr.5
Niderkūni	Mežciems	Vecā Forštadte	Vizbuļi
<ul style="list-style-type: none"> • Apgaismojums • Ielu remonts • Kanalizācija 	<ul style="list-style-type: none"> • Apgaismojums • Ielu remonts • Pārtikas veikals • Gājēju ietves • Ūdensapgāde un kanalizācija • Siltumapgādes sistēma 	<ul style="list-style-type: none"> • Apgaismojums • Ūdensapgāde un kanalizācija • Veloceļi • Ielu remonts • Bērnu laukumi • Drošas velonovietnes 	<ul style="list-style-type: none"> • Ielu remonts

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

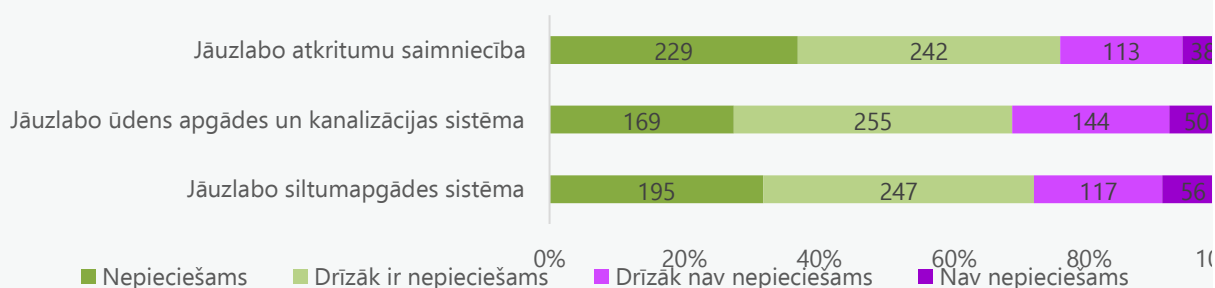
Pakalpojumi vai iespējas, kas pietrūkst Daugavpilī:

- Atkritumu šķirošana, atkritumu urnas publiskajā ārtelpā;
- Centralizētā kanalizācija, ūdensapgāde, gāzes apgāde;
- Trūkst caurredzamības namu apsaimniekošanas izmaksās;
- Būvniecības atkritumu utilizēšanas iespējas un kontrole.

Steidzamākie darbi jomas pilnveidē:

- Siltumapgādes un ūdenssaimniecības sistēmu attīstība un pieejamība (t.sk. individuālie skaitītāji, karstā ūdens pieejamība);
- Atkritumu šķirošanas, apsaimniekošanas uzlabošana, savlaicīga iztukšošanas pagalmos un publiskajās vietās;
- Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju darbības procesu un izmaksu optimizēšana, ekonomiski pamatotu tarifu nodrošināšana (ūdens, siltums u.c.);
- Jāuzlabo namu apsaimniekošana (zemākas cenas, caurspīdīga pārvaldība, iekšējā infrastruktūras uzlabošana, mājas vienošanās par siltināšanu utt.).

Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi:

Tematiskās darba grupas rezultāti – ieteicamie risinājumi

Komunālie pakalpojumi, namu apsaimniekošana, mājokļu pieejamība

Izaicinājumi, problēmas

- Vairākas apkaimes nav nodrošinātas ar ūdenssaimniecības infrastruktūru, nepieciešams līdzfinansējums tīklu izbūvei – Mežciems u.c.;
- Infrastruktūras pārbūves projekti vienā teritorijā/objektā bieži nenotiek vienlaicīgi dažādu iemeslu dēļ (iepirkumi u.c.);

Iespējamie risinājumi

- Jāturpina mārketinga, lai pārliecinātu iedzīvotājus iesaistīties siltināšanas projektos;
- Stingrāk jāstrādā ar ēku īpašniekiem par ēku uzturēšanu un apsaimniekošanu;
- Izglītot iedzīvotājus vai iedzīvotāju pilnvarotas personas, lai iesaistītos energoefektivitātes projektos un namu apsaimniekošanas uzlabošanā;

- Maz īstenotu daudzdzīvokļu māju siltināšanas projektu (daļa īpašnieku nav pieejami uz vietas u.c. iemesli);
- Vides pieejamība pie ēkām;
- Neliela daudzdzīvokļu māju piegulošā teritorija, kas ierobežo attīstību;
- Informācijas trūkums iedzīvotājiem par iespējām uzlabot māju, pagalmu stāvokli.

Vides kvalitāte

Izaicinājumi, problēmas

- Vēsturiskajā centrā nav lietus ūdens savākšanas sistēmas - veidojas peļķes;
- Grīvas rajonā un centrā - nav iespējama jaunu koku stādīšana komunikāciju tīklu dēļ pēc veco izzāgēšanas - dārgas sistēmas, lai būtu iespējams kokus stādīt un saknes netraucētu;
- Koki pilsētā netiek kopti un veidoti.

Atkritumu saimniecība

Izaicinājumi, problēmas

- Iedzīvotāji ir maz informēti par atkritumu šķirošanas laukumiem un atkritumu pieņemšanas vietām (riepas, metāls, elektropreces, liелgabarīta) un nevēlas vest tos tālu;
- Trūkst atkritumu urnas suņu pastaigu laukumos;
- Daudz nelegālas dzīvnieku apbedījumu vietas, nepieciešams būtu veidot vietu, kur to darīt legāli;
- Lapu nodošanas iespējas nav pietiekami daudz un regulāras visā sezonā.

- Veicināt siltumapgādes sistēmu paplašināšanu;
- Daudzdzīvokļu namu iekšpagalmu sakārtošana (autostāvvietas, labiekārtojums, soliņi, bērnu laukumi u.c.);
- Pārņemt Jelgavas praksi - operatīvās reaģēšanas platforma / birojs - tiek saņemts iesniegums par bojājumiem un nekavējoties nodots dienestiem;
- Dzeramā ūdens brīvkrānu uzstādīšana pilsētvidē.

Iespējamie risinājumi

- Izveidot lietusūdens savākšanas sistēmu (pārņemot labo pieredzi no Jelgavas u.c. pilsētām);
- Apstādījumu veidošana siltumsalas mazināšanai pilsētā;
- Jāturpina gaisa kvalitātes monitorings.

Iespējamie risinājumi

- Taras nodošanas "pakomāti" - stikls, metāls, plastmasa;
- Attīstīt atkritumu šķirošanas laukumu tīklojumu un labiekārtojumu;
- Izvietot pilsētvidē vairāk atkritumu urnu, lai var izmest suņu izkārnījumus;
- Centralizētās informācijas sistēmas ieviešana (info stendos vai daugavpils.lv portālā) par pilsētas pakalpojumiem (t.sk. atkritumu apsaimniekošanu (arī liелgabarīta)) utt.
- Informēšanai par atkritumu apsaimniekošanu var piesaistīt arī CSDD un citas institūcijas - vietas, kur nodot riepas, liелgabarīta atkritumus;
- Videonovērošanas sistēmas paplašināšana stihisko izgāztuvju vietu veidošanas novēršanai;
- Izvietot vairāk konteinerus lapu, dārza un organisko atkritumu savākšanai;
- Publiskās ēkās iekštelpās nodrošināt vairākas urnas atkritumu šķirošanai (autoosta, veikali, skolas utt.).

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 64,8% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu daudzdzīvokļu dzīvojamu māju apsaimniekošanā, 76% - ar centralizētās siltumapgādes nodrošināšanu, 89,7% - ar ūdenssaimniecības pakalpojumiem, 91% - ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Kā vienu no aktuālākajām problēmām 28% aptaujātie minējuši vajadzību veikt labiekārtošanas darbus (t.sk. labiekārtot māju iekšpagalmus).

SVID analīze

Stiprās puses

- Kopumā elektroenerģijas, siltumapgādes, gāzes, ūdens un kanalizācijas nodrošinājums pilsētā ir pietiekams un kvalitatīvs;
- Saistošie noteikumi paredz pašvaldības līdzfinansējumu 80% dzīvojamu fondu energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumos;
- Energoapgādes un komunālie pakalpojumi ir pietiekami pieejami praktiski visiem pilsētas iedzīvotājiem;
- Ielu apgaismojuma kvalitāte regulāri tiek uzlabota;
- Tika reaktivēta normatīvo aktu prasībām neatbilstošā Daugavpils novada Demeņu pagasta izgāztuve;
- Energoapgādes un komunālo pakalpojumu uzņēmumi aktīvi iesaistās ES struktūrfondu projektos.

Iespējas

- Iespējams gan Eiropas, gan nacionālā līmeņa finansiāls atbalsts resursu efektīvākai izmantošanai un atkritumu pārstrādāšanai;
- Iespējams finansiāls atbalsts nacionālajā līmenī dzīves vides uzlabošanai;
- Iespējams finansiāls atbalsts nacionālajā līmenī ūdenssaimniecības attīstībai un tās pieejamības veicināšanai;
- Iespējams finansiāls atbalsts Eiropas līmenī notekūdeņu apstrādei, ūdens zudumu samazināšanai un ūdenssaimniecības pieejamības palielināšanai;
- Ūdens un kanalizācijas centralizētajai sistēmai faktiski pieslēgto iedzīvotāju skaita palielināšana;
- Paredzēt pašvaldības līdzfinansējumu (dzīvojamu māju vai ražošanas ēku) pieslēgšanai pilsētas centralizētajai ūdensapgādes un/vai kanalizācijas sistēmai;
- Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība rajonos, kur šobrīd centralizēto ūdenssaimniecības sistēmu nav;
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības nodrošināšana lielākajam iedzīvotāju skaitam;
- Notekūdeņu dūņu utilizācijas problēmas risināšana;
- Dzeramā ūdens pieejamība publiskajās vietās;
- Ūdenssaimniecības infrastruktūras rekonstrukcija, t.sk. energoefektivitātes paaugstināšana;
- Veidot papildus atkritumu šķirošanas laukumus;
- Pilsētvidē izvietot vairāk atkritumu urnu, lai var izmest suņu izkārnījumus;
- Centralizētās informācijas sistēmas ieviešana (info stendos vai daugavpils.lv portālā) par pilsētas pakalpojumiem (t.sk. atkritumu apsaimniekošanu (arī lielgabarīta)) utt.;

Vājās puses

- Ierobežotas iespējas notekūdeņu dūņu utilizācijai;
- Decentralizēta kanalizācija un ar to saistīts vides piesārņojums;
- Ūdenssaimniecības infrastruktūras novecojums;
- Kvalitatīvu mājokļu trūkums Daugavpils pilsētā;
- Daļa daudzdzīvokļu ēku ir sliktā tehniskā stāvoklī;
- Zems mūsdienīgu dzīvokļu piedāvājums;
- Vairākās pilsētas apkaimēs nav centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas, vairākās apkaimēs šie pakalpojumi ir daļēji pieejami;
- Zema pašvaldības ēku energoefektivitāte;
- Vāja dzīvokļu īpašnieku aktivitāte daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes pasākumos;
- Privātmāju īpašnieku vāja aktivitāte pieslēdzoties pie kopējās kanalizācijas sistēmas;
- Daudz pamesto un neizmantoto ēku privātās teritorijās;
- Sešos pilsētas mikrorajonos vispār nav centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas, vairākos mikrorajonos šie pakalpojumi ir daļēji pieejami;
- Energoapgādes jaudas trūkums dažās industriālajās teritorijās;
- Nesakārtota pilsētas infrastruktūra industriālajās teritorijās;
- Nepietiekama atkritumu šķirošana mājāsaimniecībās;

- Informēšanai par atkritumu apsaimniekošanu var piesaistīt arī CSDD un citas institūcijas - vietas, kur nodot riepas, lielgabariņa atkritumus;
 - Videonovērošanas sistēmas paplašināšana stihisko izgāztuvju vietu veidošanas novēršanai;
 - Vairāk konteinerus bioloģisko atkritumu pieņemšanai (lapas, zari utt.);
 - Publiskās ēkās iekštelpās nodrošināt vairākas urnas atkritumu šķirošanai (autoosta, veikali, skolas utt.);
 - Iedzīvotāju izglītošana par nepieciešamību šķirot atkritumus;
 - Kampanju veidošana ar mērķi samazināt pilsētā radīto atkritumu daudzumu;
 - Ilgtermiņa īres dzīvokļu pieprasījuma;
 - pieaugums attīstot uzņēmējdarbības iespējas pašvaldībā un nodrošinot ģimeņu ar bērniem vajadzības;
 - Publiskā un privātā partnerība daudzdzīvokļu ēku būvniecībai un teritorijas labiekārtošanai;
 - Līdzdalība valsts mājokļu politikas dokumentu izstrādē;
 - Pašvaldības administratīvajās teritorijas un tuvākās apkaimes, kā arī pašvaldības īpašumā un valdījumā esošā dzīvojamā fonda un tā stāvokļa izvērtēšana;
 - Veikt pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšanu;
 - Vairāku autonomu elektroenerģijas ģeneratoru uzstādīšana, kas pilsētu pasargātu pret dabas stihiju radītajiem elektroenerģijas nepieejamības riskiem;
 - Veikt pašvaldības publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūras energoefektivitātes uzlabošanu;
 - Vides pieejamības nodrošināšana visiem pilsētas iedzīvotājiem un viesiem;
 - Daugavpils cietokšņa reģenerācija un kultūrvēsturisko objektu saglabāšana;
 - Daudzdzīvokļu namu iekšpagalmu sakārtošana (autostāvvietas, labiekārtojums, soliņi, bērnu laukumi u.c.)
 - Pārņemt Jelgavas praksi - operatīvās reaģēšanas platforma / birojs - tiek saņemts iesniegums, un tiek nodots dienestiem;
 - Dzeramā ūdens brīvkrānu uzstādīšana;
 - Stingrāk jāstrādā ar ēku īpašniekiem par ēku uzturēšanu un apsaimniekošanu.
- Iedzīvotāji ir maz informēti par atkritumu šķirošanas laukumiem un nevēlas tos vest tālu;
 - Trūkst atkritumu urnas suņu pastaigu laukumos;
 - Nav pieejama dzīvnieku kapsēta, veidojas stihiski apbedījumi;
 - Lapu nodošanas iespējas nav pietiekami daudz, regulāri, ne tikai rudens sezonā;
 - Pilsētā nav kompostēšanas vieta dārza un parku atkritumu pārstrādei;
 - Dažādu iemeslu dēļ nevar sinhronizēt infrastruktūras pārbūvi (iepirkumi u.c.), projekti neiet vienlaicīgi;
 - Nepietiekama vides pieejamība pie ēkām;
 - Neliela daudzdzīvokļu māju piegulošā teritorija;
 - Informācijas trūkums iedzīvotājiem par iespējām uzlabot māju, pagalmu stāvokli, ko var iegūt, līdzfinansējums utt.

Draudi

- Energoresursu cenu celšanās;
- Cenu pieaugums komunālās saimniecības un atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem;
- Uzņēmējdarbības aktivitātes pazemināšanās nesakārtotās pilsētas infrastruktūras dēļ industriālajās zonās.

3.4. Energoefektivitāte un enerģētika

Daugavpils pilsētas pašvaldības enerģijas politikas ieviešana tika uzsākta ar Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas enerģijas plāna 2016.-2020.gadam un Rokasgrāmatas energopārvaldības sistēmas izveidei un ieviešanai Daugavpilī, atbilstoši LVS EN ISO 50001:2012 standartam apstiprināšanu (10.11.2016. domes lēmums Nr.605), kā arī pašvaldības dalību Eiropas Komisijas Pilsētu mēru pakta iniciatīvā.

Energoplānošana ir nepārtraukts energosistēmas elementu ilgtermiņa attīstības un plānošanas process. Ilgtspējīga energopļānošana pašvaldībā ir cieši saistīta ar atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai, energoefektivitātes paaugstināšanu ēkās, infrastruktūrā un ierīcēs, kā arī transporta sektorā.

Enerģijas ražošana Daugavpilī notiek trīs veidos:

- ◇ centralizēti – Daugavpilī darbojas centralizētā siltumapgādes sistēma (CSS), kas siltumenerģijas lietotājus nodrošina ar savās katlumājās un/vai koģenerācijas stacijās ražoto siltumenerģiju. Centralizētā siltumapgāde nodrošina visaugstāko siltumapgādes drošību, ko garantē vairāku siltumavotu pieslēgumi kopējiem siltumtīkliem un tīklu racionāls slēgums, kā arī neapdraud lietotāja īpašumu ar tiešu uguns vai eksploziju risku;
- ◇ vietējās katlumājās – lietotāji nav pieslēgti CSS, bet ar vienu kopēju siltuma avotu nodrošina siltumenerģiju visai ēkai vai ēku kompleksam;
- ◇ individuāli – lietotājs nav pieslēgts CSS, nav uzstādīts vietējais siltuma avots, bet siltumenerģija tiek ražota individuāli, piemēram, privātmājā uzstādīts autonom katls. Individuālās apkures darbības nodrošināšanai jāveic nepieciešamā kurināmā iegāde, siltumenerģijas ražošanas iekārtas uzturēšana, kā arī jāatrod finansējums iekārtas remontam vai nomaiņai.

Centralizēto siltumapgādi pilsētā nodrošina un sistēmas apsaimnieko viens no lielākajiem pilsētas uzņēmumiem – pašvaldības akciju sabiedrība "Daugavpils siltumtīkli" (PAS DSilt). CSS veido PAS DSilt valdījumā esošās trīs siltumcentrāles un sešas lokālās katlumājas ar fosilo kurināmo, un trīs lokālās katlumājas ar biomasas kurināmo. Kopējā uzstādītā siltumenerģijas ražošanas jauda – 349 MW. CSS ietilpst seši pieslēgtie neatkarīgie siltumenerģijas ražošanas avoti – četri ar fosilo kurināmo un divi ar biomasas kurināmo, un ap 1169 siltumpatēriņa objekti (ēkas).

Dati par uzstādītajām un pieslēgtajām jaudām katrā energoavotā, kā arī neatkarīgie siltumenerģijas ražotāji apkopoti Tabula 22.

TABULA 22. PAS DSilt katlumāju un koģenerācijas staciju saraksts un 2020. gada rādītāji

Nr.	Nosaukums un adrese	Enerģijas ražotājs	Uzstādītā siltuma jauda, MW	Kurināmā veids	Nodotā siltum-enerģija, MWh	Saražotā elektro-enerģija, MWh	
1.	Siltumcentrāle (SC1), 18.novembra iela 2	PAS DSilt	119,32	Dabaspāze	74744,6		
		SIA "Latneftgaz"		Dabaspāze	34185,1		
		SIA "Mamas D"		Dabaspāze	2824,4		
2.	Siltumcentrāle (SC2), Silikātu iela 8	PAS DSilt	77,91	Dabaspāze	22269,4		
		SIA "Latneftgaz"		Dabaspāze	58159,1		
3.	Siltumcentrāle (SC3), Mendeļejeva iela 13A	PAS DSilt	111,57	Dabaspāze	29311,0	2402,8	
		SIA "Fortum Daugavpils" ("BK enerģija")		Dabaspāze	62552,0		
		SIA "Fortum Daugavpils" (Sprino)		Šķelda	62957,0		
4.	Katlumāja (LK1), Aleksandra iela 7	PAS DSilt	11,952	Dabaspāze	12677,7	53,0	
5.	Katlumāja (LK2), Ķieģeļu iela 23		1,651	Granulas	2229,6		
6.	Katlumāja (LK3), Skolas iela 6		1,117	Granulas	545,4		
7.	Katlumāja (LK5), Gaismas iela 18		7,42	Dabaspāze	9696,3	3223,9	
8.	Katlumāja (LK6), Patversmes iela 7C		3,705	Dabaspāze	4030,8	1785,2	
9.	Katlumāja (LK7), 18.novembra iela 311A		13,5	Dabaspāze	15935,0		
10.	Katlumāja (LK8), 18.novembra iela 321V		0,18	Dabaspāze	176,9		
11.	Katlumāja (LK9), Cēsu iela 20 ¹⁴⁶		0,9	Malka	358,9		
12.	Katlumāja (LK10), Fabrikas iela 18A		0,18	Dabaspāze	102,9		
13.	LKM Križi ¹⁴⁷ , Poligona ielā 48B		SIA "Fortum Daugavpils" ("BK enerģija")		Šķelda	433,03	

¹⁴⁶ Daugavpils pilsētas pašvaldības 3 katlu iekārtas nodotas nomā PAS DSilt.

¹⁴⁷ PAS DSilt apsaimniekotā katlumāja "Poligona 48B" apkalpo mikrorajonu "Križi" un pieder SIA „BK-enerģija”.

S PAS "Daugavpils siltumtīkli"

Teritorija, kam nodrošināta centralizētā siltumapgāde

Katlumājas un koģenerācijas stacijas:

- 1 Siltumcentrāle (SC1)
- 2 Siltumcentrāle (SC2)
- 3 Siltumcentrāle (SC3)
- 4 Katlumāja (LK1)
- 5 Katlumāja (LK2)

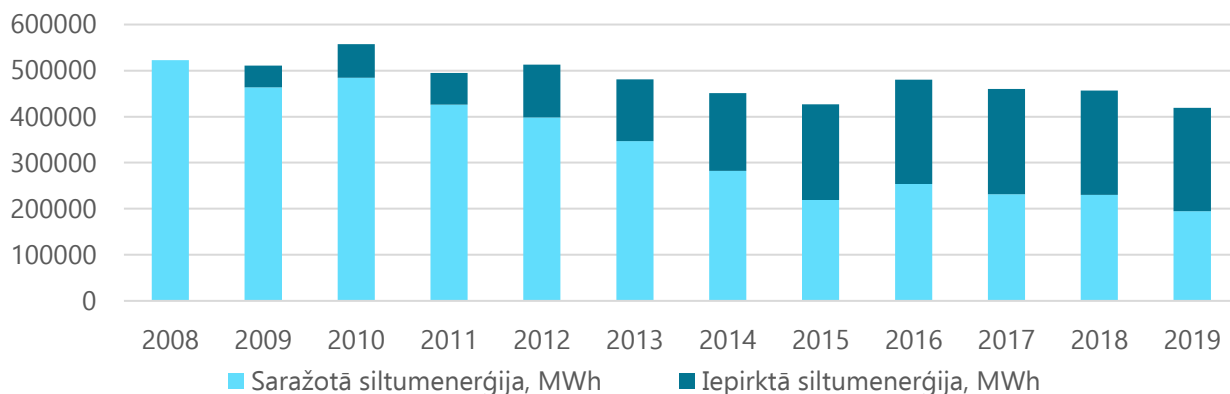
- 6 Katlumāja (LK3)
- 7 Katlumāja (LK5)
- 8 Katlumāja (LK6)
- 9 Katlumāja (LK7)
- 10 Katlumāja (LK8)

- 11 Katlumāja (LK9)
- 12 Katlumāja (LK10)
- 13 LKM Krīži

Plānotā katlu māja

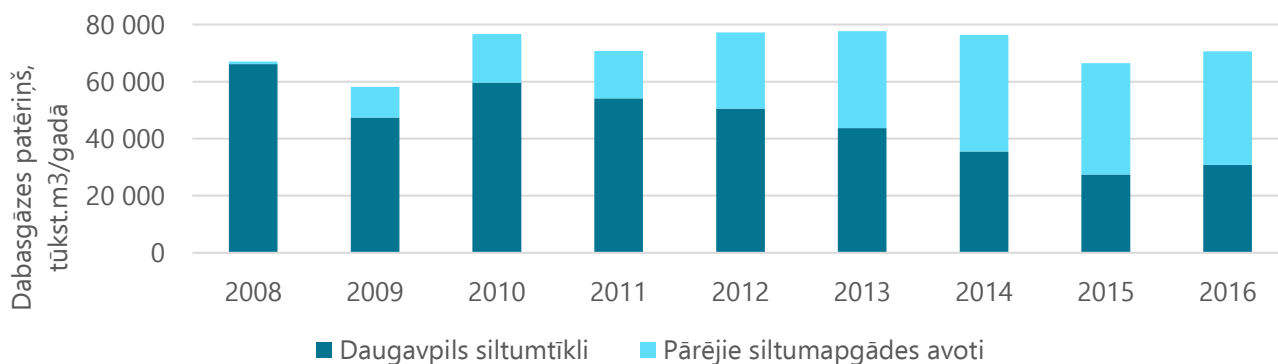
ATTĒLS 98. Siltumapgādes infrastruktūra Daugavpilī

Kopš 2009. gada Daugavpilī ir mainījusies siltumenerģijas ražošanas prakse. 2008. gadā siltumenerģija gandrīz pilnībā tika ražota PAS DSilt siltumcentrālēs un katlumājās. Sākot ar 2009. gadu sāka pieaugt no neatkarīgiem siltumenerģijas ražotājiem iepirktās siltumenerģijas apjoms un 2020. gadā tas sastādīja 56,7% no visa tīklos nodotā siltumenerģijas daudzuma. Kopš 2012. gada siltumenerģijas ražošanas apjomi ir samazinājušies un 2020. gadā kopējais saražotās un iepirktās siltumenerģijas apjoms bija 400 GWh (Attēls 99).

ATTĒLS 99. Saražotās un iepirktās siltumenerģijas apjomi Daugavpilī (Datu avots: PAS DSilt) Balstoties uz AS "Gasol" sniegtajiem datiem, 2016. gadā, no kopējā dabasgāzes patēriņa Daugavpilī, 44% izlietoja PAS DSilt siltumapgādes vajadzībām (Attēls 100.). Tas nozīmē, ka pilsētā ir izveidojies daudz papildus emisiju avotu. Pašvaldībai jāiniciē izmaiņas likumdošanas aktos par vides kvalitātes nodrošināšanu, kas paredzētu aizliegumu CSS zonā veidot papildus emisiju avotus. Tādā veidā ne tikai mazinātos apkārtējās vides piesārņojums, bet arī uzlabotos CSS darba lietderības rādītāji.

Kopš 2009. gada vairākās katlumājās tika uzstādītas koģenerācijas iekārtas. Kopējā uzstādītā elektriskā jauda PAS DSilt koģenerācijas stacijās bija 5,955 MW_{el}. Kopš 2018. gada elektroenerģijas ražošanas apjomi samazinājās divas reizes (Attēls 101). Elektroenerģijas ražošana tika pārtraukta SC1 un LK7 "Vecstropi", jo kļuva nerentabla sakarā ar elektroenerģijas obligātā iepirkuma termiņa izbeigšanos. Elektroenerģijas patēriņa samazināšanos ietekmēja koģenerācijas apjoma samazināšanās, kā arī cirkulācijas sūkņu vadības uzlabojumi ¹⁴⁸.

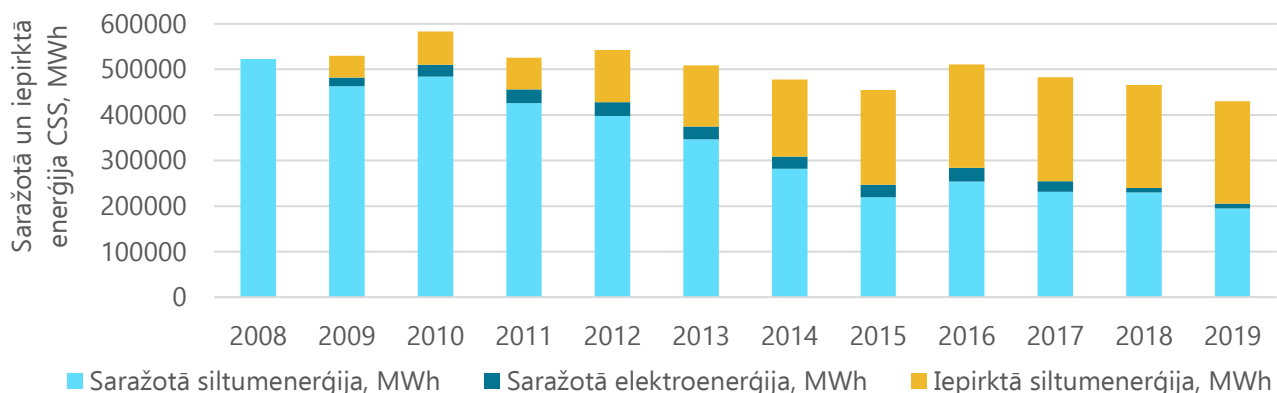

ATTĒLS 100. Dabasgāzes patēriņš siltumapgādes vajadzībām Daugavpilī (Datu avots: AS "Gasol")

Enerģijas ražošanā kā kurināmo PAS DSilt izmanto ne tikai dabasgāzi, bet arī citus kurināmā veidus (kokskaudu granulas, malku, šķidro kurināmo kā rezerves kurināmo). Dabasgāzes īpatsvars joprojām ir 98-99%.

¹⁴⁸ PAS DSilt EPS vadības pārskata Nr.3

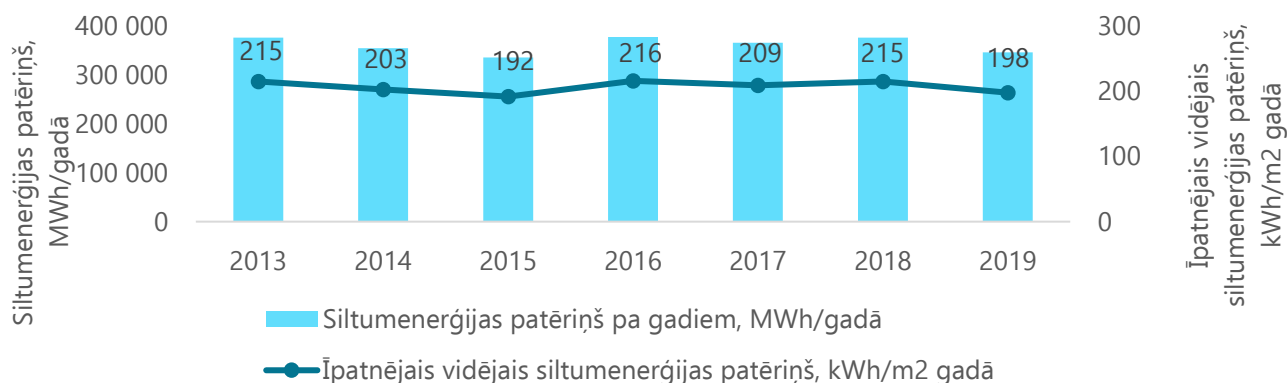
Saskaņā ar PAS DSilt sniegtajiem datiem 2020. gadā Daugavpils pilsētā CSS ir pieslēgti 1171 objekts un ekspluatēti siltumtīkli ~120 km garumā. Dzīvojamo māju sektors patērē 81% no kopējā siltumenerģijas galapatēriņa, 17% – sabiedriskās nozīmes lietotāji un 2% – rūpniecības uzņēmumi. Neskatoties uz to, ka siltumtīklu attīstība notiek nepārtraukti, CSS pieslēdzas maz jaunu

siltumenerģijas lietotāju, jo siltumenerģijas vērtība ir ļoti atkarīga no mainīgajām dabasgāzes cenām. 2019.-2020. gadā siltumenerģijas zudumu līmenis siltumtīklos nebija lielāks kā 17%.¹⁴⁹

ATTĒLS 101. Kopējie enerģijas ražošanas apjomi PAS DSilt katlumājās un iepirkta siltumenerģija (Datu avots: PAS DSilt)

Vidējais īpatnējais siltumenerģijas patēriņš apkurei un karstajam ūdenim pēdējos piecos gados ir 207 kWh/m², kas ir salīdzinoši augsts rādītājs. Pēc ēku vispārējas atjaunošanas īpatnējais siltumenerģijas patēriņš apkurei un karstā ūdens sagatavošanai var tikt samazināts vismaz par 50% līdz 70-100 kWh/m² gadā¹⁵⁰. (Attēls 102)

ATTĒLS 102. Kopējais siltumenerģijas patēriņš ēkās Daugavpilī un īpatnējais vidējais patēriņš gadā (Datu avots: PAS DSilt)

Nemot vērā spēkā esošos normatīvos aktus un enerģētikas politiku, PAS DSilt turpinās siltumapgādes sistēmas attīstību, pamatojoties uz vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģiju. Uzņēmums plāno realizēt pasākumus, kas vērsti uz CSS energoefektivitātes un drošības paaugstināšanu, apkārtējās vides piesārņojuma samazināšanu, energoavotu un siltumtīklu

¹⁴⁹ PAS DSilt EPS vadības pārskata Nr.3

¹⁵⁰ Pārvaldības pārskats par 2019. gadu

modernizāciju. PAS DSilt pastāvīgi strādā pie siltumtīklu optimizācijas, lai maksimāli samazinātu siltumenerģijas zudumus pārvades laikā. Veicot siltumtīklu optimizāciju un rekonstrukciju, uzņēmums izmanto jaunākās tehnoloģijas, konstrukcijas un materiālus. Līdz ar to mainās arī siltumtīklu struktūra: virszemes un kanāla siltumtīklu vietā tiek būvēti pazemes bezkanāla siltumtīkli.

PAS DSilt tiek uzturētas un aktualizētas Kvalitātes un energopārvaldības sistēmas atbilstoši starptautisko standartu ISO 9001 un ISO 50001 prasībām, kas tiek izmantotas kā instruments Uzņēmuma uzstādīto mērķu sasniegšanai un darba efektivitātes novērtēšanai kā ražošanas, tā arī vadības procesos.

PAS DSilt turpina piesaistīt ES finanšu instrumentu finansējumu siltumapgādes sistēmas uzlabošanai un attīstībai. Īstenoti vairāki siltumtīklu optimizācijas un rekonstrukcijas projekti:

- ◇ Īstenoti vairāki siltumtīklu optimizāciju un rekonstrukciju KF projekti: „Siltumtīklu rekonstrukcija Valkas, Motoru un Ķieģeļu ielās, Daugavpilī”, “Maģistrālo siltumtīklu rekonstrukcija Ģimnāzijas ielā no 18.novembra ielas (1k-1b) līdz Krišjāņa Valdemāra ielai (1k-4a)”, “Maģistrālo siltumtīklu rekonstrukcija no Parādes un Ģimnāzijas ielu krustojuma (1k-8) līdz pieslēgšanās vietai Sakņu ielā”, “Maģistrālo siltumtīklu pārbūve no Kandavas ielas (1k-14) līdz Balvu ielai (1k-24a) ar atzarojumiem Esplanādes un Dzelzceļnieku mikrorajonos”, “Maģistrālo siltumtīklu pārbūve no Valmieras un Liepājas ielu krustojuma (14k-9) līdz Jātņieku un Smilšu ielas krustojumam (8k-8)”, “Maģistrālo siltumtīklu pārbūve no ūdens izlaides mezgla Kandavas ielā līdz kamerai 1k-14 Cietokšņa ielā, ar atzarojumiem”, utt.
- ◇ Siltumcentrāļu un katlumāju infrastruktūras modernizācijas projekti: “Siltumcentrāles Nr.1, 18.novembra ielā 2, Daugavpilī, attīrīšanas stacijas telpu energoefektivitātes paaugstināšana” “Siltumcentrāles Nr.1 18.novembra ielā 2, Daugavpilī, garāžas telpu energoefektivitātes paaugstināšana”. Abu ERAF projektu ietvaros veikta ārsienu, cokola, jumta pārseguma siltināšana, logu, ārdurvju un vārtu nomaiņa, apkures sistēmas modernizācija, esošo gaismekļu nomaiņa pret jauniem LED gaismekļiem visā ēkā, elektroinstalācijas nomaiņa. Siltumcentrālē Nr.3, Mendeļejeva ielā 13A, Daugavpilī, tika uzstādīts jauns dabasgāzes kurināmā katls (jauda 15 MW) ar ekonomāizeru, kā arī veikti citi siltumcentrāles infrastruktūras uzlabošanas pasākumi.
- ◇ Turpinās KF projekta “Siltumcentrāles Nr.3 siltumavota pārbūve ar iekārtu uz atjaunojamajiem energoresursiem uzstādīšanu” īstenošana. Projekta ietvaros plānots izbūvēt, uzstādīt un nodot ekspluatācijā biokurināmā centrālās apkures katlumāju Mendeļejeva ielā 13A ar nepieciešamajām iekārtām un palīgiekārtām. Plānotā katlumājas jauda ir 30MW, ko nodrošinās četras kurtuves pa 7,5MW, kā arī ekonomāizers ar jaudu līdz 6 MW. Projekta realizācija ļaus paaugstināt siltumapgādes efektivitāti, samazināt siltumenerģijas ražošanas izmaksu atkarību no dabasgāzes piegādēm un tās cenas, samazināt fosilā kurināmā patēriņu un CO₂ emisiju atmosfērā, kā arī samazināt kurināmā resursu izmaksas.

Daugavpils CSS siltumcentrālēs un katlumājās ir jāīsteno energopārvaldības, energoefektivitātes un optimizācijas pasākumi, lai nodrošinātu enerģijas patēriņa samazinājumu. Papildus infrastruktūras uzlabošanas pasākumiem katlumāju darba lietderības paaugstināšanai,

nepieciešami darbinieku apmācību un kvalifikācijas celšanas pasākumi, kā arī jāturpina siltumtīklu nomaiņa siltumenerģijas zudumu samazināšanai. Kapitālsabiedrības attīstības plānošanā ir jāapsver dažādas alternatīvas atjaunojamo energoresursu izmantošanai siltumapgādes sistēmā.

Energoefektivitāte

Saskaņā ar PAS DSilt informāciju uz 2020.gada beigām Daugavpils pilsētas CSS ir pieslēgtās 818 dzīvojamās mājas. Uz 2020.gadu Daugavpilī ir atjaunotas 13 daudzdzīvokļu ēkas (18.novembra iela 197D, Cietokšņa iela 70, Ģimnāzijas iela 18, Imantas iela 35, Jātnieku iela 88, Kandavas iela 4, Teātra iela 2, Vienības iela 38A, Vienības iela 4, Vienības iela 28, Šaurā iela 24, Sporta iela 2, Nometņu iela 66) kopplatībā 28472,48 m², kas ir nedaudz vairāk kā 1% no kopējā daudzdzīvokļu ēku skaita pilsētā. Lielākā daļa daudzdzīvokļu ēku tika renovētas, izmantojot Daugavpils pilsētas pašvaldības līdzfinansējumu 80% apmērā. 2020. gadā tika pabeigta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju Sporta ielā 2 un Nometņu ielā 66 pilnā renovācija, piesaistot ALTUM finansējumu 50% apmērā.

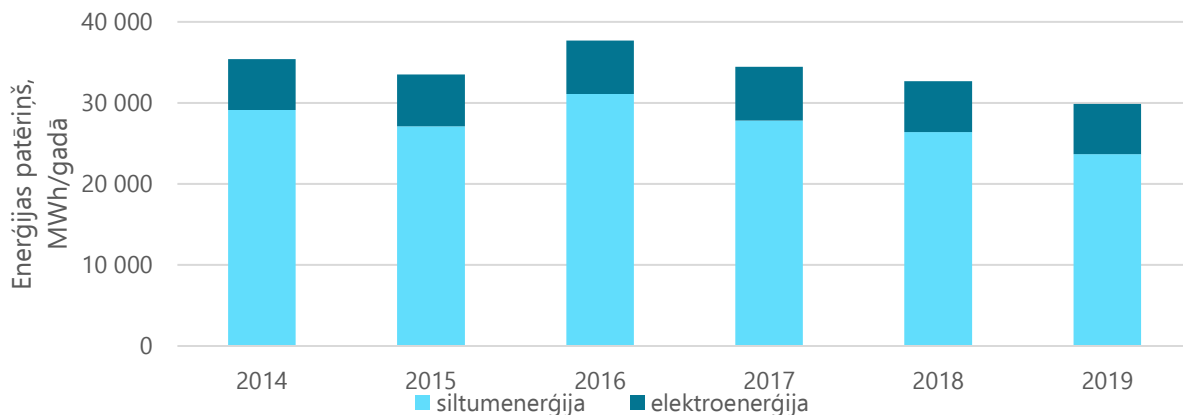
SIA „DDzKSU”, kas ir pilsētas lielākais namu apsaimniekotājs, veic pastāvīgu renovēto ēku siltumenerģijas patēriņa monitoringu un informē iedzīvotājus par labās prakses piemēriem. Turpmāk uzņēmumam ir jāveic visu apsaimniekoto daudzdzīvokļu ēku pilnvērtīgs enerģijas patēriņa izvērtējums. Uzsākot daudzdzīvokļu māju ikmēneša siltumenerģijas patēriņa centralizēto uzskaiti un energoefektivitātes rādītāju analīzi, uzņēmums var mērķtiecīgi plānot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus.

Energoefektivitātes paaugstināšanai un energotaupības nolūkos SIA “DDzKSU” ikgadēji veic daudzdzīvokļu māju atjaunošanas un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus (logu un durvju nomaiņa, jumta seguma remonts, bēniņu pārseguma siltināšana, fasādes siltināšana, cauruļvadu izolācija, siltummezglu renovācija, utt.).

Nemot vērā attīstības tendences Latvijas un Eiropas pašvaldības, pašvaldības uzņēmumi (piemēram, SIA “DDzKSU”) savu esošo biznesa modeli var stiprināt un papildināt ar jauniem pakalpojumiem, piemēram, apkures sistēmas apkalpošanas pakalpojumus pašvaldības iestādēs un, ja nepieciešams, vienoties ar pašvaldību un veikt izmaiņas deleģēšanas līgumā. Daugavpils pašvaldība ir ieviesusi energopārvaldības sistēmu (turpmāk – EPS), atbilstoši LVS EN ISO 50001:2018 standartam, kas iekļauj ikmēneša siltumenerģijas, elektroenerģijas un aukstā ūdens patēriņa uzskaiti pašvaldības ēkās. Sertificēta energopārvaldības sistēma ir enerģijas politikas ieviešanas instruments, lai sekotu līdzī pašvaldības ekspluatēto ēku ikmēneša patēriņam, korektai un mērķtiecīgai investīciju plānošanai, lai ilgtermiņā samazinātu pašvaldības ēku enerģijas patēriņu, līdz ar to arī uzturēšanas izmaksas. Balstoties uz ieviesto EPS, tiešsaistes enerģijas monitoringa platformā¹⁵¹ ir apkopoti ikmēneša dati par 127 pašvaldības un kapitālsabiedrību ēkām. Ikgadēji EPS ietvaros tiek izstrādāts Pārvaldības pārskats, analizējot monitoringa platformas uzkrātos datus.

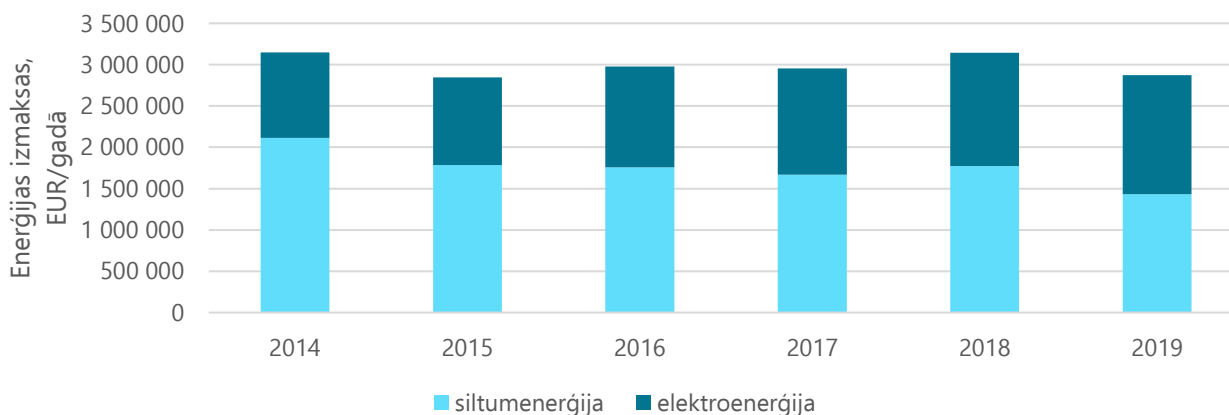
¹⁵¹ SIA “Ekodoma” tiešsaistes enerģijas monitoringa platforma <https://v2.energoplanosana.lv>

Kopumā par 11% pieauga pašvaldības sociālās infrastruktūras objektu īpatsvars ar augstu energoefektivitāti. Sakarā ar īstenotiem energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem pašvaldības ēkās ir novērojama siltumenerģijas patēriņa samazinājuma tendence. Savukārt elektroenerģijas patēriņš ikgadēji nedaudz pieaug, kas varētu būt saistīts gan ar jaunu iekārtu un aprīkojuma iegādi, gan ar telpu remontiem un infrastruktūras atjaunošanas darbiem (Attēls 103).

ATTĒLS 103. Pašvaldības ēku siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņi (Datu avots: EPS Pārvaldības pārskats par 2019. gadu)

Ikgadējās vidējās siltumenerģijas un elektroenerģijas izmaksas par pašvaldības ēkām, izņemot kapitālsabiedrību ēkas, svārstās no 2,8 līdz 3,1 miljoniem EUR (Attēls 104). Salīdzinot ar 2014. gadu, izmaksas par siltumu 2019. gadā samazinājās par 30%, savukārt izmaksas par elektroenerģiju pieauga par 40%, kas ir skaidrojams ar elektroenerģijas tarifa pieaugumu.

ATTĒLS 104. Pašvaldības ēku izmaksas (Datu avots: EPS Pārvaldības pārskats par 2019. gadu)

Ikgadēji Daugavpils pilsētas pašvaldība veic publisko ēku ar platību virs 250 m² energosertifikāciju. Uz 2020. gada beigām 50% pašvaldības ēkām tiks izstrādāti energosertifikāti. Daugavpils pilsētas pašvaldība veica energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus ēkās, kas tika atlasītas EPS ietvaros. Pirms vai kopā ar projektēšanas darbiem veikts energoaudits, lai noteiktu ekonomiski pamatotus energotaupības pasākumus. Aprēķini un rekomendējamie pasākumi ir apkopoti ēkas energosertifikātā.

Saskaņā ar 2019. gada pārvaldības pārskatu joprojām lielākais īpatnējais enerģijas patēriņš ir Ledus halles ēkai Stacijas ielā 45A – 731 kWh/m² gadā, kas saistīts ar elektroenerģijas patēriņu Ledus halles darbības nodrošināšanai. Šīs ēkas īpatnējais enerģijas patēriņa rādītājs ir visaugstākais starp 100 pašvaldības nedzīvojamajām ēkām. Nepieciešams veikt ēkas energoauditu, lai noteiktu ekonomiski pamatotus energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, izmantot AER elektroenerģijas ražošanai. Lai samazinātu elektroenerģijas patēriņu, ir nepieciešama iekārtu modernizācija, lai ieviestu jaunas energoefektīvas tehnoloģijas un būtiski samazinātu halles ekspluatācijas izmaksas.

Pašvaldība turpina piesaistīt valsts un ES finanšu instrumentu finansējumu pašvaldības ēku infrastruktūras uzlabošanai un attīstībai, veicot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, tas ir ēkas fasādes siltināšana, apkures un ventilācijas sistēmas modernizācija, energoefektīvā apgaismojuma ierīkošana:

- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils Kultūras pilī, Smilšu ielā 92, Daugavpilī" ietvaros tiks nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 1020439,57 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 199,53 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pirmsskolas izglītības iestādē Nr.3 - Raipoles ielā 8, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 350663,49 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 67,33 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pirmsskolas izglītības iestādē Nr.5 - Stāvā ielā 41, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 364140,88 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 74,99 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ EKII projekta "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Daugavpils 26. pirmsskolas izglītības iestādē" ietvaros nodrošināts siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 114,6 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta „Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas vispārējās izglītības iestādē Jelgavas ielā 30A, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 130946,36 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 26,64 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta „Daugavpils 32. pirmsskolas izglītības iestādes ēkas energoefektivitātes paaugstināšana un fasāžu apdare Malu ielā 7, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 393631,42 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 84,09 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības sporta ēkā Valkas ielā 4B, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 257187,35 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 52,49 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pirmsskolas izglītības iestādē Nr.28 - Liepājas ielā 37, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 208629,18 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 42,87 CO₂ ekvivalents tonnās;

- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas bērnu veselības centra ēkā 18.novembra ielā 19, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 305347,08 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 37,16 CO₂ ekvivalents tonnās, no atjaunojamiem energoresursiem saražotā papildjauda 0,02 MW;
- ◇ ERAF projekta "Siltumcentrāles Nr.1, 18. novembra ielā 2, Daugavpilī, attīrīšanas stacijas telpu energoefektivitātes paaugstināšana" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 47204,38 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 9,23 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Siltumcentrāles Nr.1 18. novembra ielā 2, Daugavpilī, garāžas telpu energoefektivitātes paaugstināšana" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 51722,83 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 10,43 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības ēkā 18. novembra ielā 354V, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 61668,68 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 12,35 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils Stropu pamatskolas - attīstības centra ēkā - Mihoelsa ielā 4, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 182116 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 37,16 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības ēkā, Raiņa ielā 27, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 108829,24 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 23,92 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības ēkās - Ūdensvada ielā 3, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums administratīvai ēkai līdz 239471,20 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 58,82 CO₂ ekvivalents tonnās, ūdensvada un kanalizācijas tīklu nodaļas sadzīves ēkai līdz 167449,02 kWh/gadā un līdz 39 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības ēkā 18.novembra ielā 354A, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 1085709,73 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 223,59 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas izglītības iestādes sporta zāles korpusā Marijas ielā 1D" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 212466,86 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 44,18 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas vispārējās izglītības iestādē Marijas ielā 1E, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 96411,77 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 21,18 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības sociālās aprūpes iestādes ēkā – Turaidas ielā 36, Daugavpilī" ietvaros nodrošināts primārās

enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 472893,02 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 88,19 CO₂ ekvivalents tonnās, no AER ražotā papildjaua 0,02 MW;

- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas poļu pirmsskolas izglītības iestādē Nr.29 - Vienības ielā 38B" ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 290023,24 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 59,75 CO₂ ekvivalents tonnās, no AER ražotā papildjaua 0,09 MW;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pirmsskolas izglītības iestādē Nr.12 - Muzeja ielā 10 " ietvaros nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 373477,20 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 77,08 CO₂ ekvivalents tonnās, no AER ražotā papildjaua 0,09 MW;
- ◇ ERAF projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības ēkā Vienības ielā 30, Daugavpilī" ietvaros tiks nodrošināts primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums līdz 326430,91 kWh/gadā un siltumnīcefekta gāzu samazinājums līdz 70,22 CO₂ ekvivalents tonnās;
- ◇ plānoti ERAF projekti "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības ēkā Saules ielā 7, Daugavpilī", "Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas energoefektivitātes paaugstināšana un remonts Šaurā ielā 26, Daugavpilī", utt.

Gāzveida kurināmais tiek izmantots mūsdienīgās augsto tehnoloģiju iekārtās un ir apkārtējai videi draudzīgs enerģijas avots, kurš Daugavpilī ir plaši izplatīts. Daugavpils pilsētas **gāzes apgādei** ir attīstīta infrastruktūra, t.i., esošās gāzes sadales un gāzes uzpildes stacijas, kā arī uzbūvētā gāzesvada sazarotais tīkls. Dabaszgāze tiek piegādāta pa pazemes gāzesvadiem, sašķidrinātā gāze tiek piegādāta autocisternās pa dzelzceļu. Lielākajai daļai dzīvojamā fonda ir pieejams centralizētā gāzes vada pieslēgums.

Daugavpils pilsētas teritorijā gāzes apgādi nodrošina trīs operatori: ar dabaszgāzi – AS "Gasol" Daugavpils iecirkņa ekspluatācijas zonā esoši: augstā spiediena ($P < 1,2$ MPa un $P < 0,6$ MPa) sadales, vidējā spiediena ($P < 0,4$ MPa un $P < 0,01$ MPa) sadales un zemā spiediena ($P < 0,005$ MPa) sadales gāzesvadi un to iekārtas; ar sašķidrinātu naftas gāzi – SIA "Latvijas propāna gāze" un SIA "Intergaz". Pilsētas teritorijā ir seši dabaszgāzes regulēšanas punkti. Dabaszgāzes jaunie tīkli (atbilstoši pieprasījumam un noslēgtiem līgumiem ar patērētājiem) plānoti Grīvas, Niderkūnu, Vecās Forštades apkaimēs, kā arī paredzēts paplašināt esošo gāzes apgādi Viduspoguļankas, Ruģeļu un Jauno Stropu apkaimēs. Automobiļu gāzes uzpildes stacijas (AGUS) virszemes tvertnes ar tilpumu no 6,7 – 12 m³ atrodas Jelgavas ielā 2G un Cietokšņa ielā 82, Daugavpilī, kā arī Dostojevskas ielā 6, Daugavpilī¹⁵².

Vidējais dabaszgāzes patēriņš Daugavpilī ir 85 milj. m³ gadā, kur 83% no kopējā patēriņa tiek izmantots siltumapgādes vajadzībām, 7% rūpniecībā un 5% komunālajām vajadzībām. 2017. gada 1. decembrī uzsāka savu darbību AS „Gasol” uzņēmums, reorganizējot AS "Latvijas Gāze". Nodrošinot dabaszgāzes piegādi no pārvades sistēmas līdz gala patērētājiem AS „Gasol” ir vienīgais dabaszgāzes sadales sistēmas operators Latvijā. Uzņēmums nodrošina sadales infrastruktūras attīstību, dabaszgāzes pieslēgumu izbūvi, sistēmas ekspluatāciju un dabaszgāzes uzskaiti, kā arī

¹⁵² Daugavpils pilsētas teritorijas plānojums, paskaidrojuma raksts

avārijas dienesta darbību. Ikgadējā informācija par Daugavpils pilsētas dabasgāzes patēriņu no 2017.-2019. gadam nav pieejama.

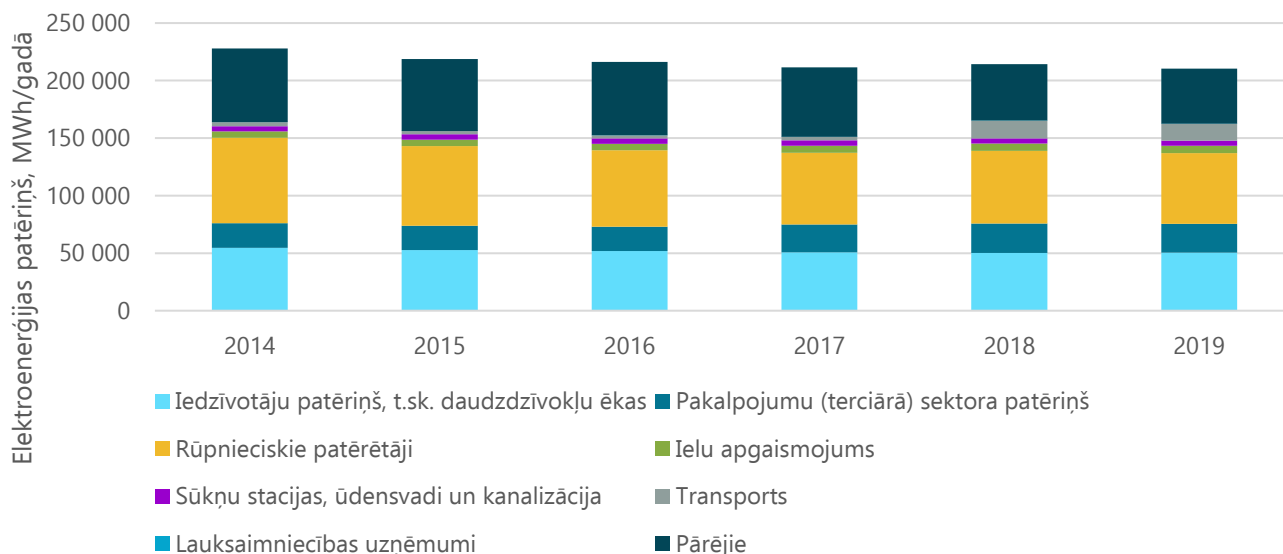
Elektroapgādi Daugavpilī nodrošina AS „Latvenergo”, kas ir viens no lielākajiem energoapgādes pakalpojumu sniedzējiem Baltijā. Lielākajā daļā dzīvojamā fonda elektroapgāde ir pietiekama un iedzīvotājiem pieejama. Industriālo zonu sakārtošanas projektos tiek atjaunota arī elektroapgādes infrastruktūra (piemērām, Križu rūpnieciskā teritorija, Ziemeļu rūpnieciskā zona, utt.). AS "Sadales tīkls" veic sadales pakalpojumus, nodrošinot elektroenerģijas piegādi no pārvades tīkla līdz patērētājiem, attīstot un uzturot elektrotīklu Latvijā. AS "Sadales tīkls" ir valsts lielākais sadales sistēmas operators un aptver aptuveni 99 % Latvijas teritorijas. Uzņēmuma nākotnes prioritāte ir sagatavot elektrotīklu izkliedētās ģenerācijas, tostarp saules un vēja enerģijas ražošanas straujam pieaugumam, kas izvirza jaunas prasības arī infrastruktūras attīstībai. Pateicoties elektroenerģijas tirgus attīstībai, pēdējos gados lielos elektroenerģijas ražotājus Latvijā papildina daudzi mazi, decentralizēti ražošanas avoti, pieaug mikroģenerācija jeb elektroenerģijas ražošana pašpatēriņam no atjaunojamiem resursiem. Atbilstoši Nacionālā enerģētikas un klimata plāna mērķiem sagaidāms, ka arī nākotnē šī tendence tikai pieaugs, radot nepieciešamību pēc elektrotīkla, kas spēs droši un efektīvi nodrošināt izkliedētas elektroenerģijas plūsmas¹⁵³.

Atjaunojamo energoresursu (AER) izmantošanas risinājumi tiek ieviesti vairākās pašvaldības ēkās, tas ir saules kolektoru uzstādīšana siltumenerģijas ražošanai: 26. pirmsskolas izglītības iestādē Šaurā ielā 20, Daugavpils Bērnu veselības centrs 18. novembra ielā 19, 29. poļu pirmsskolas izglītības iestādē Vienības ielā 38B, 12. pirmsskolas izglītības iestādē Muzeja ielā 10, kā arī sociālās aprūpes ēkā Turaidas ielā 36.

Daugavpils pilsētas iedzīvotājiem ir interese izmantot atjaunojamus enerģijas avotus gan mājāsaimniecībās, gan ražošanas sektorā. Pašvaldības mērķis ir veicināt videi draudzīgas apkures sistēmas ieviešanu un izmantošanu gan privātmāju sektorā, gan ražošanas uzņēmumos, akcentējot atjaunojamo energoresursu izmantošanu.

¹⁵³ [Latvijā uzlabojas elektroapgādes kvalitāte - Sadales Tīkls \(sadalestikls.lv\)](http://sadalestikls.lv)

Saskaņā ar AS „Sadales tīkls” informāciju, elektroenerģijas patēriņš kopš 2014. gada Daugavpilī ir samazinājies par aptuveni 8% un pēdējos gadus ir bijis vidēji 216 GWh gadā. (Attēls 105)

ATTĒLS 105. Elektroenerģijas patēriņa dinamika Daugavpilī (Datu avots: AS “Sadales tīkls”)

Galvenās elektroenerģijas patērētāju grupas 2019.gadā bija rūpnieciskie patērētāji (29%), iedzīvotāji (23%), pārējie (23%) un pakalpojumu sektors (12%). Lai gan ielu apgaismojums sastāda 3% no kopējā elektroenerģijas patēriņa pilsētā, tas ir nozīmīgs enerģijas patērētājs, kas atrodas pašvaldības atbildībā¹⁵⁴.

Ielu apgaismojums. Daugavpils publiskais ielu apgaismojums atrodas Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes “Komunālās saimniecības pārvalde” (KSP) bilancē un, pamatojoties uz deleģēšanas līgumu, pašvaldības SIA “Labiēkārtošana D” nodrošina ielu apgaismojuma tīklu apkalpošanu no 2013. gada 1. janvāra. Saskaņā ar KSP informāciju, uz 2020. gada beigām ielu apgaismojuma tīklu kopējais garums ir 389 kilometri, vadības sadales skaits – 139 gabali, bet ielu apgaismojumu nodrošina 11 064 gaismekļi, no kuriem:

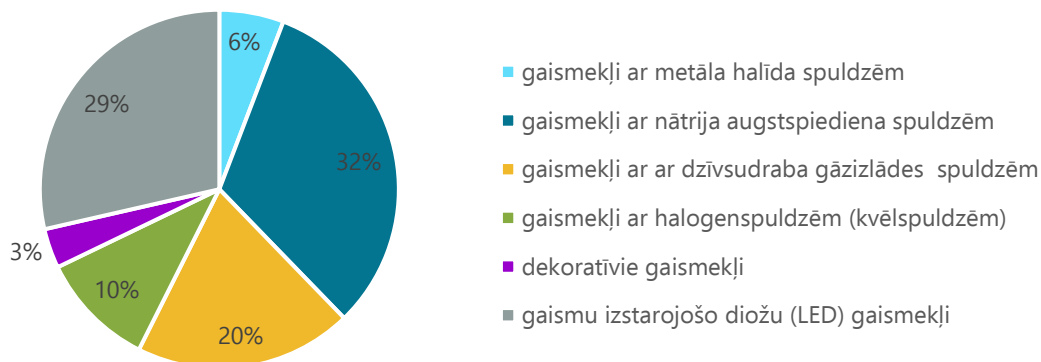
- ◇ 3534 jeb 32% ir gaismekļi ar nātrija augstspiediena spuldzēm,
- ◇ 3262 jeb 29% ir gaismu izstarojošo diožu (LED) gaismekļi,
- ◇ 2174 jeb 20% ir gaismekļi ar dzīvsudraba gāzizlādes (DRL) spuldzēm,
- ◇ 1156 jeb 10% ir gaismekļi ar halogenspuldzēm (kvēlspuldzēm),
- ◇ 643 jeb 6% ir gaismekļi ar metāla halīda (MHL) spuldzēm;
- ◇ 395 jeb 3% ir dekoratīvie gaismekļi. (Attēls 106)

Salīdzinot ar 2019.gada informāciju, divreiz pieauga LED gaismekļu īpatsvars, jo EKII projekta ietvaros tika veikta 1346 gaismekļu nomaiņa.

¹⁵⁴ Pārvaldības pārskats par 2019.gadu

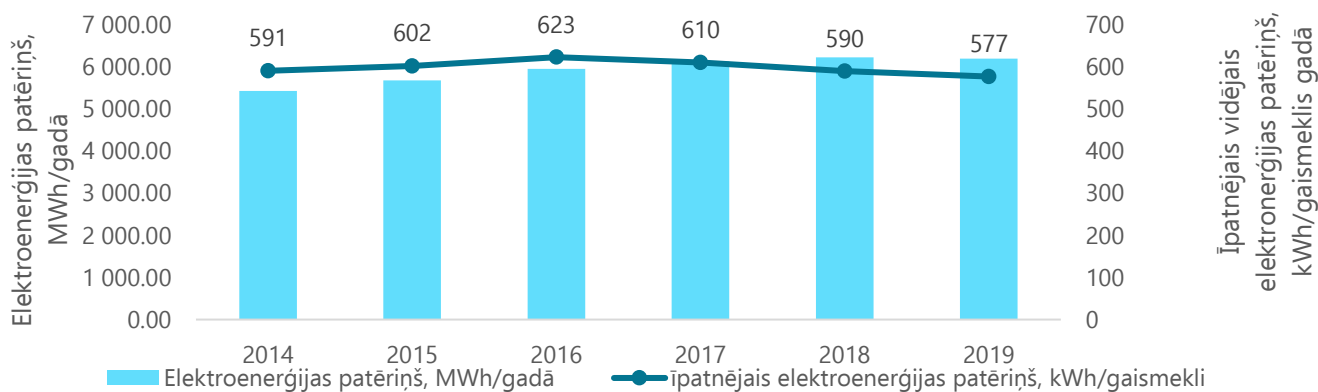
Daugavpils pašvaldība ir ieviesusi EPS, atbilstoši LVS EN ISO 50001:2018 standartam, kas iekļauj ikmēneša elektroenerģijas patēriņa uzskaiti visās publiskā ielu apgaismojuma vadības sadalēs.

Daugavpils pilsētā darbojas ielu apgaismojuma automatizēta vadības sistēma. Sistēma tiek vadīta centralizēti un ar ātrdarbīgiem ciparu radiosakariem, kas nodrošināti pret traucējumiem. Sistēma strādā pēc noteikta grafika, tai ir atsevišķi dienas un nakts režīmi, kas neprasa operatora iejaukšanos. Fotoelements nodrošina ielu apgaismojuma tīklu ieslēgšanu un izslēgšanu atkarībā no meteoroloģiskajiem laika apstākļiem. Kopš 2016.gada ir ieviesta automātiska datu nolasīšanas sistēma (viedie skaitītāji).

ATTĒLS 106. Gaismekļu sadalījums publiskajā ielu apgaismojumā (Datu avots: Daugavpils pilsētas attīstības departaments)

Vidējais elektroenerģijas patēriņš pēdējos gados ir bijis ap 5935 MWh/gadā. Ikgadēji pieaug elektroenerģijas patēriņš ielu apgaismojumam, bet īpatnējais ikgadējais rādītājs (MWh/gaismeklis) samazinās. Tas ir saistīts ar jaunu energoefektīvo gaismekļu uzstādīšanu iepriekš neapgaismotās ielās (Attēls 107).

ATTĒLS 107. Kopējais elektroenerģijas patēriņš un īpatnējais patēriņš gadā (Datu avots: Daugavpils pilsētas attīstības departaments)

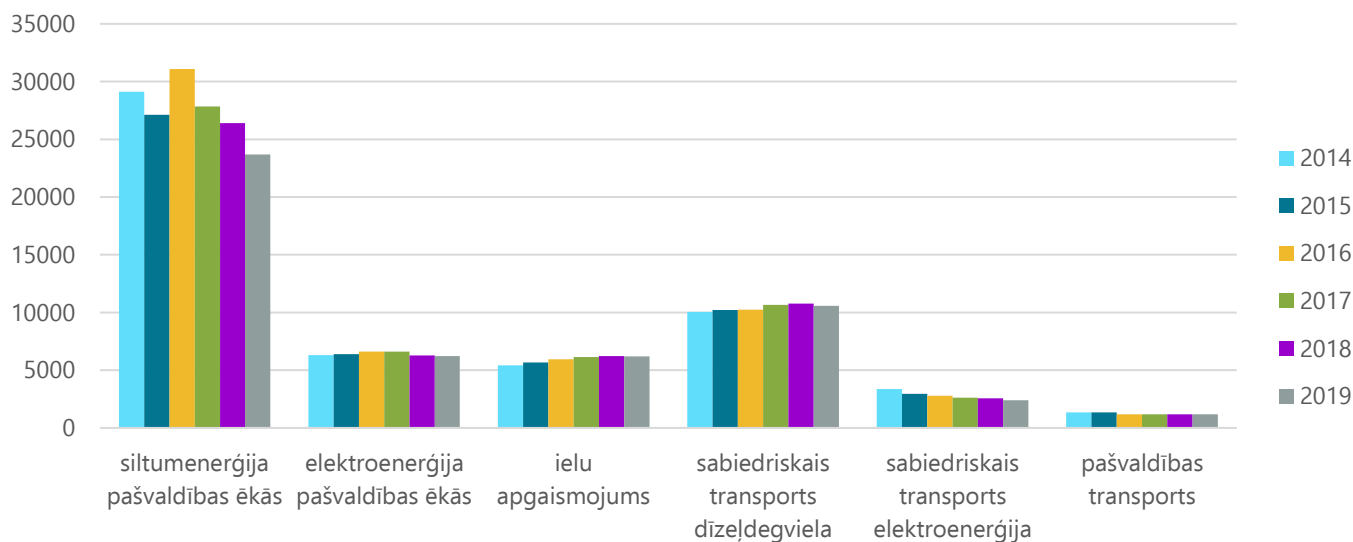
Pašvaldība turpina piesaistīt valsts un ES finanšu instrumentu finansējumu publiskā ielu apgaismojuma infrastruktūras uzlabošanai un attīstībai, veicot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus:

- ◇ Tramvaja infrastruktūras attīstības projekta un vairāku rūpnieciskās zonas infrastruktūras attīstības projektu ietvaros tika veikta publiskā apgaismojuma sistēmas atjaunošana vai jaunas izbūve, uzstādot LED tehnoloģijas gaismekļus. Kopumā dažādu projektu ietvaros tika izbūvēti ap 28 km jaunu apgaismojuma posmu.
- ◇ EKII projekta „Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām apgaismojuma tehnoloģijām Daugavpils pilsētā” ietvaros tika veikta 1346 gaismekļu nomaiņa uz LED gaismekļiem Centrā, Jaunajā Forštadtē un Viduspoguļankā. Papildus tika uzstādīti kustības sensori, auto plūsmas detektors, laikstākļu un piesārņojuma sensoru modulis, tādējādi nodrošinot viedās apgaismojuma vadības sistēmas darbību. Rezultātā plānotais elektroenerģijas ietaupījums ir 753,062 MWh/gadā, CO₂ ietaupījums ir 82,083 tonnas gadā. Perspektīvā, modernizējot publiskā apgaismojuma infrastruktūru, ir nepieciešams apgādāt visus jaunizbūvētos posmus ar attālinātajām vadības sistēmām un pēc tam pakāpeniski aprīkot arī vecas vadības sistēmas.

Pašvaldības enerģijas patēriņu veido četri galvenie enerģijas patēriņa avoti:

- ◇ siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās;
- ◇ elektroenerģijas patēriņš ielu apgaismojumam;
- ◇ sabiedriskais transports;
- ◇ pašvaldības īpašumā esošais transports.

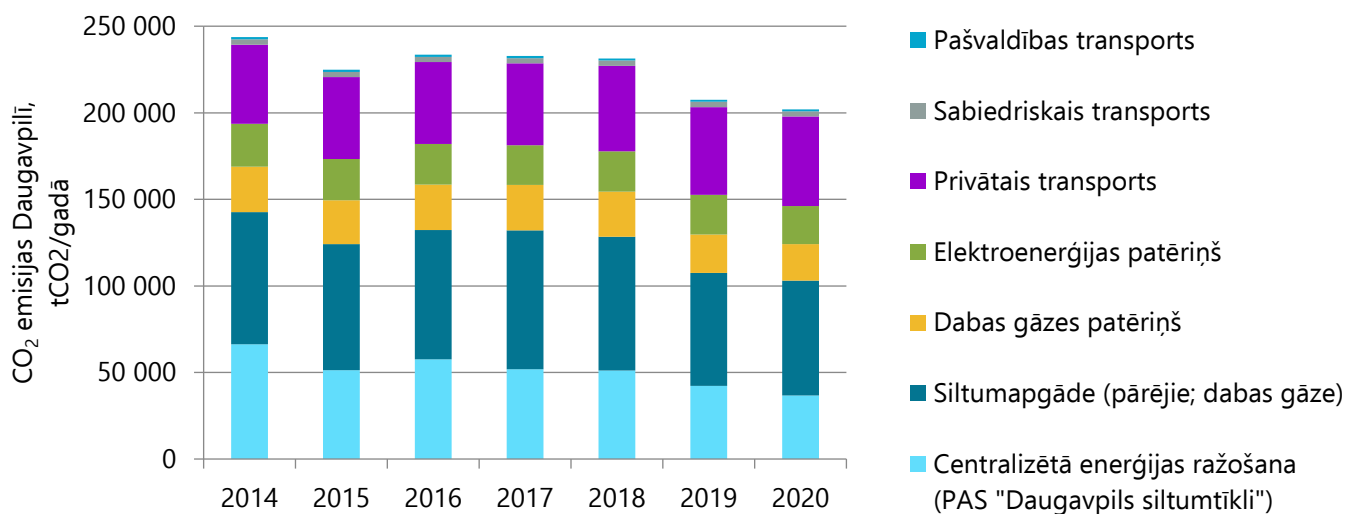
Kā redzams siltumenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās pēdējos 5 gadus ir samazinājies, tomēr vēl joprojām tas ir lielākais enerģijas patērētājs pašvaldības sektorā. Otrs lielākais sektors ir sabiedriskais transports. (Attēls 108)

ATTĒLS 108. Enerģijas patēriņa sadalījums dažādos pašvaldības sektoros 2019.gadā
(Datu avots: Daugavpils pilsētas attīstības departaments)

CO₂ emisijas

Lielākais CO₂ emisiju apjoms bija 2014.gadā – 243 tūkst.tCO₂. Savukārt 2020. gadā Daugavpilī un Daugavpils apkārtnē novados tika emitētas 202 tūkst.tCO₂, kas ir par 17% mazāk nekā 2014. gadā. Tas galvenokārt ir saistīts ar mazāku dabasgāzes patēriņu siltumapgādes vajadzībām, alternatīvo kurināmo resursu izmantošanu un ēku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.

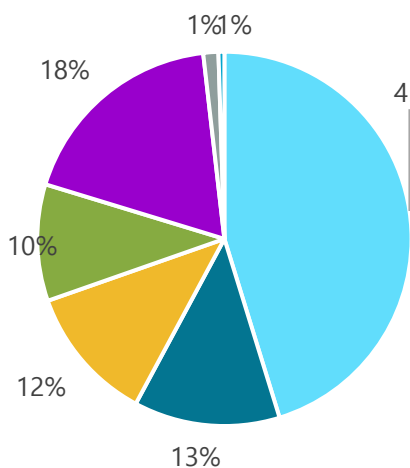

ATTĒLS 109. CO₂ emisiju apjoms Daugavpilī 2014.-2020.gadā

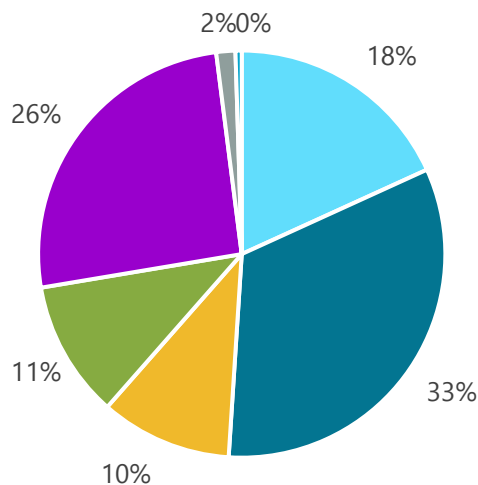
Galvenais CO₂ emisiju avots Daugavpilī ir dabasgāzes patēriņš siltumapgādē, kas veido 51% no kopējām emisijām. Siltumapgādes uzņēmums ir jau veicis kurināmā maiņas projektus, aizstājot mazutu, dīzeļdegvielu, akmeņogles ar dabasgāzi - no klimata viedokļa tas sniedz tikai nelielu CO₂ emisiju samazinājumu. Dabasgāzes īpatsvara samazināšana tiks nodrošināta ar KF projekta "Siltumcentrāles Nr.3 siltumavota pārbūve ar iekārtu uz atjaunojamajiem energoresursiem uzstādīšanu" ietvaros izbūvēto šķeldas katlumāju. Otrs lielākais CO₂ emisiju avots ir privātais transports.

Dabasgāzes īpatsvars joprojām ir 98-99%. Otrs lielākais CO₂ emisiju avots ir privātais transports (Attēls 110).

2010.gads

2020.gads

ATTĒLS 110. Galvenie CO₂ emisiju avoti 2010. un 2020.gadā

CO₂ emisiju skaitliskās vērtības ir apkopotas Tabula 23.

TABULA 23. CO₂ emisiju apjomi Daugavpilī 2014.-2020.gadā, tCO₂/gadā

CO ₂ emisiju (t/gadā) galvenie avoti	2014	2015	2016	2017	2018 ¹⁵⁵	2019 ¹⁵⁶	2020 ¹⁵⁷
Centralizētā enerģijas ražošana (PAS DSilt)	66 332	51 267	57 637	51 861	51 111	42 256	36 734
Siltumapgāde (pārējie; dabasgāze)	76 335	72 939	74 617	80 161	77 227	65 328	66 293
Dabasgāzes patēriņš	26 178	25 270	26 228	26 228 ¹⁵⁸	26 064	22 051	21 115
Elektroenerģijas patēriņš	24 842	23 839	23 571	23 057	23 349	22 934	21 966
Privātais transports	45 658	47 268	47 208	47 177	49 303	50 737	51 743
Sabiedriskais transports	3 095	3 078	3 037	3 078	3 156	3 088	3 068
Pašvaldības transports	1 203	1 228	1 160	1 235	1 197	1 123	996
KOPĀ	243 643	224 888	233 459	232 797	231 407	207 516	201 916

Klimata pārmaiņas, ko šobrīd raksturo vidējās gaisa temperatūras paaugstināšanās, ekstremāli augstas un zemas gaisa temperatūras, jūras ūdens līmeņa paaugstināšanās, spēcīgu lietavu

¹⁵⁵ AS "GASO" dabasgāzes lietotāju patēriņu par 2018-2020.g., kas uzskaitīts Daugavpils gāzes regulēšanas stacijā (GRS), ietverot arī apjomus no Daugavpils apkārtnē tuvumā esošiem novadiem

¹⁵⁶ Aktuālie dati nav pieejami

¹⁵⁷ Aktuālie dati nav pieejami

¹⁵⁸ Aktuālie dati nav pieejami

gadījumu skaita palielināšanās u.c. visos pasaules reģionos, ir tieši saistītas ar cilvēka radīto ietekmi. Tagadējās klimata pārmaiņas ir izraisījuši SEG emisiju koncentrācijas palielināšanās atmosfērā. Turklāt, ja SEG emisiju koncentrācija atmosfērā turpinās palielināties, tas izraisīs vēl tālāku globālās gaisa temperatūras paaugstināšanos un klimata pārmaiņas. Tas, savukārt, radīs ilgstošas pārmaiņas visās klimata sistēmas sastāvdaļās un palielinās iestāšanās varbūtību dažādām smagām un neatgriezeniskām ietekmēm uz cilvēkiem un ekosistēmām¹⁵⁹.

Tematiskās darba grupas rezultāti

Viedokļu līderi pauduši idejas par prioritāri attīstāmiem risinājumiem.

Infrastruktūra:

- 30 MW šķeldas katlumāja;
- Ielu apgaismojuma modernizācija – nomainīt uz LED un viedo apgaismojumu;
- Elektrotransporta infrastruktūra – uzlādes punkti un atbalsts no pašvaldības;
- Videi draudzīgs sabiedriskais transports -autobusi;
- Ledus halle – modernizēt iekšējo infrastruktūru, lai samazinātu enerģijas patēriņu;
- Plānot elektroauto uzlādes punktu izveidi apkaimēs - daudzdzīvokļu dzīvojamo māju tuvumā;
- Iegādāties elektroauto pašvaldības vajadzībām, rādot labo piemēru;
- Daudzdzīvokļu ēku siltināšana, t.sk. ar lielāku atbalstu no valsts un pašvaldības;
- Energoefektivitāte ēkām – radiatoru, apgaismojums, siltumapgādes sistēma;
- Publiskajās ēkās uzlabot iekšējo energoefektivitāti;
- Attīstīt saules enerģijas izmantošanu CSS;
- Aprīkot pašvaldības ēkas ar saules paneļiem un kolektoriem, lai samazinātu enerģijas izmaksas (karstā ūdens ražošana);
- Ilgtspējīgu apkures risinājumu attīstība.

Komunikācija, atbalsts:

- Veikt energoauditu, popularizējot šo rīcību, tādējādi parādot esošos zudumus un iespējamus ieguvumus;
- Izstrādāt atbalsta sistēmu iedzīvotājiem (līdzfinansējums projektu īstenošanā);
- Iedzīvotāju informēšana par iespējam izmantot AER (ES projekti, pašvaldības līdzfinansējums);
- Pašvaldības un valsts atbalsts – līdzfinansējums mājāsaimniecībām, daudzdzīvokļu ēkām saules kolektoru uzstādīšanai;
- Atbalsts mājāsaimniecībām;
- Jāturpina mārketinga, lai pārliecinātu iedzīvotājus iesaistīties siltināšanas projektos;
- Izglīt iedzīvotājus, lai iesaistītos energoefektivitātes projektos un namu apsaimniekošanas uzlabošanā energoefektivitātes risinājumu ieviešanai;
- Iedzīvotāju aktivitātes veicināšana mazās rīcībās – šķirošana, enerģijas taupīšana.

SVID analīze

Stiprās puses

- Siltumapgādes cenas Daugavpilī ir vidējas, salīdzinot ar citām Latvijas lielākajām pilsētām
- Renovētās pilsētas izglītības iestādes;
- Ielu apgaismojuma rekonstrukcijas, ieviešot LED tehnoloģijas;

Vājās puses

- Pilsētas iedzīvotāju zema aktivitāte dzīvojamo māju energoefektivitātes uzlabošanā;
- Iedzīvotājus grūti iesaistīt daudzdzīvokļu māju renovācijā;
- Ledus hallei ir liels enerģijas patēriņš un līdz šim nav ieviesti risinājumi;

¹⁵⁹ Latvijas pielāgošanas klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030.gadam

- Uzsākta jaunas 30 MW šķeldas katlumājas būvniecība.

Iespējas

- Eiropas Zaļais kurss un tā sniegtās atbalsta iespējas un paradumu maiņa;
- Resursu efektīvas izmantošanas veicināšana, veicinot pāreju uz tīru aprites ekonomiku (Eiropas zaļais kurss);
- Iespējams finansiāls atbalsts gan Eiropas, gan nacionālā līmenī, lai uzlabotu energoefektivitāti pašvaldībā
- Veicināt iedzīvotāju iesaisti dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumos. Jāturpina mārketinga, lai pārliecinātu iedzīvotājus iesaistīties siltināšanas projektos;
- Daudzdzīvokļu māju renovācijai jāsniedz lielāks atbalsts pakāpeniskiem soļiem, piemēram, gala sienu siltināšana u.tml.
- Izglītēt iedzīvotājus vai iedzīvotāju pilnvarotas personas, lai iesaistītos energoefektivitātes projektos un namu apsaimniekošanas uzlabošanā;
- Veicināt siltumapgādes sistēmu paplašināšanu, rekonstrukciju;
- Siltumenerģijas ražošanā izmantot kurināmā veidu diversifikāciju, mazinot izmaksas;
- Iespējams finansiāls atbalsts Eiropas līmenī AER izmantošanai;
- Vispārēja sabiedrības informēšana par energoefektivitātes pasākumiem un ieguvumiem;
- Ieviest papildus energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus pašvaldības ēkās;
- Ārējā ielu apgaismojuma rekonstrukcijas turpināšana visās pilsētas apkaimēs;
- Saules paneļu uzstādīšana pašvaldības iestādēs pašpatēriņa daļējai noseģšanai;
- Saules kolektoru uzstādīšana pašvaldības iestādēs karstā ūdens sagatavošanai;
- Modernizēt ledus halli, lai samazinātu enerģijas patēriņu;
- Viedo risinājumu izmantošana ielu apgaismojumā jaudu regulēšanai;
- Dalīšanās ar pozitīviem piemēriem no citiem īstenotajiem projektiem (regulāri);
- Veikt energoauditu, popularizējot šo rīcību, tādējādi parādot esošos zudumus un iespējamus ieguvumus;
- Izstrādāt atbalsta sistēmu iedzīvotājiem (līdzfinansējums projektu īstenošanā);
- Iedzīvotāju informēšana par iespējām izmantot AER (ES projekti, pašvaldības līdzfinansējums);
- Ielu apgaismojumā novecojuši elektrības kabelji;
- Sabiedriskā transporta autoparka vecums un vides piesārņojumu apjoms;
- Siltumapgādē trūkst regulējuma un politikas instrumentu CSS efektivitātes uzturēšanai, proti, CSS zonā tiek atļauta papildus piesārņojošo individuālo siltumavotu darbināšana, tādējādi samazinot CSS pieslēgto siltumpatēriņa slodzi, palielinot siltumenerģijas zudumus un apkārtējās vides piesārņojumu;
- Trūkst politikas instrumentu, lai veicinātu māju pieslēgšanu CSS tīkliem, videi draudzīgākiem apkures veidiem;
- Nepietiekama AER tehnoloģiju izmantošana pašvaldības ēkās;
- Ģeotermālā siltuma izmantošana lielākoties nav iespējama blīvo inženiertīklu dēļ;
- Pašvaldības iestādēs nav iegādāti elektroauto.

Draudi

- Atkarība no ārējā finansējuma - Altum programmas iespējas;
- Atjaunojamo energoresursu, it īpaši saules enerģijas, izmantošanas augsta sākotnējo ieguldījumu vērtība un garš atmaksāšanās periods;
- Nepietiekami atbalsta instrumenti elektrisko transportlīdzekļu iegādei (pašvaldībai, iedzīvotājiem);
- Daļa esošās infrastruktūras ir novecojusi, jo tīkli izbūvēti 20.g.70-80-tos gados;
- ES finansējuma samazināšanās siltumapgādes infrastruktūras pilnveidei;
- Neskaidrības saistībā ar ilgtermiņu notekūdeņu dūņu tālāko utilizāciju
- Būvniecības izmaksu kāpums;
- Nepietiekama ES fondu atbalsta intensitāte dzīvojamā māju energoefektivitātes pasākumu veikšanai;
- Cenu pieaugums komunālās saimniecības, siltumapgādes pakalpojumiem;
- Elektroenerģijas cenu palielināšanās pateicoties atbalstam atjaunojamiem energoresursiem un bāzes jaudas nodrošināšanai.

- Regulāri (pa vienai katru gadu, ja pieejami līdzekļi) pievienot katlumājas saules enerģijas izmantošanai;
- Iegādāti jauni autobusi (Euro6);
- Gudro gaismekļu izmantošana pilsētvidē (tādējādi ietaupot finanšu līdzekļus, un nodrošinot apgaismojumu, nav nepieciešami arī ierīkot vadības kabelus);
- Plānot elektroauto uzlādes punktu izveidi apkaimēs - daudzdzīvokļu dzīvojamo māju tuvumā;
- Iegādāt elektroauto pašvaldības vajadzībām - rādīt labo piemēru.

3.5. Transporta infrastruktūra

Daugavpils pilsētai ir sazarota un attīstīta transporta infrastruktūra, kas vēsturiski veidojās izdevīgā ģeogrāfiskā novietojuma dēļ. Ap Daugavpils pilsētu 30 km joslā atrodas Daugavpils novads, kas robežojas ar Lietuvu (25 km attālumā) un Baltkrieviju (35 km attālumā). Daugavpils pilsētas autoceļi un dzelzceļš starptautiskā mēroga ir nozīmīga transporta infrastruktūra, kas šobrīd nodrošina pilsētas sasniedzamību un ekonomisko attīstību. Daugavpils pilsētas transporta infrastruktūras galvenie elementi ir valsts, reģionālie un vietējie autoceļi, dzelzceļa līnijas, sabiedriskais transports un perspektīvā reģionālā lidosta.

Autoceļi

No Daugavpils pilsētas atzarojas plašs valsts, reģionālās un vietējās nozīmes autoceļu tīkls:

- ◇ valsts autoceļš A6 (Rīga - Daugavpils - Krāslava - Baltkrievijas robeža (Patarnieki)),
- ◇ valsts autoceļš A13 (Krievijas rob.(Grebņeva) - Rēzekne - Daugavpils - Lietuvas rob.(Medumi)),
- ◇ reģionālais autoceļš P67 (Daugavpils - Tilti),
- ◇ reģionālais autoceļš P68 (Daugavpils - Skrudaliena - Baltkrievijas robeža (Silene)),
- ◇ vietējais autoceļš V674 (Daugavpils - Zemgales stacija),
- ◇ vietējais autoceļš V680 (Vecstropi - Križi),
- ◇ vietējais autoceļš V695 (Daugavpils - Birķineļi - Smeline),
- ◇ vietējais autoceļš V711 (Ilūkste - Rubanišķi -Daugavpils).

Valsts nozīmes autoceļi A6 un A13, kā arī pilsētas maģistrālās ielas - 18. novembra iela, Daugavas iela, Cietokšņa iela, Rēzeknes iela, u.c., ir būtiskas tranzīta satiksmes maģistrāles, kas šķērso gan pilsētas dzīvojamās teritorijas, gan tās centru. Pilsētas teritorijā kopējais tranzīta ielu kopgarums ir 21 kilometrs¹⁶⁰. Autoceļu tīkls Daugavpils pilsētā un tās apkārtnē kopumā ir plaši sazarots un nodrošina transporta iespējas uz Daugavpils novada pagastiem, Latgales reģiona un Latvijas pilsētām, kā arī uz ārzemēm.

Daugavpils pilsētu divās daļās sadala Daugava, tās labo un kreiso krastu savieno viens tilts, bet perspektīvā plānots būvēt otru tiltu pāri Daugavai, kas uzlabotu transporta plūsmu.

Saskaņā ar Valsts Zemes dienesta Adrešu reģistra datiem Daugavpils pilsētā ir 452 ielas (vietējas nozīmes, pilsētas nozīmes un maģistrālās ielas). Ielu tīkls pilsētā ir sarežģīts, jo pilsētu vairākos virzienos sadala dzelzceļa līnijas. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes informāciju, 2019. gadā kopējais ceļu, tiltu un ielu garums ir 337 km, no tiem 213 km ielas ir asfaltbetona un citu bitumizēto segumu, bet 124 km ar šķembu un grants segumu. Asfaltēto ceļu īpatsvars ikgadēji pieaug.

Pamatojoties uz VAS "Latvijas valsts ceļi" statistikas informāciju, satiksmes intensitāte uz valsts galvenajiem autoceļiem (vidēji A6 par 9%, A13 par 18%) un reģionālajiem (P67 par 11%) pēdējo gadu laikā ir ar pieaugošu tendenci, izņemot P68, kur novērojams satiksmes intensitātes samazinājums par 7%.

¹⁶⁰ Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma Vides pārskats

Tā kā Daugavpils ir nozīmīgs transporta mezgls un ekonomiskais centrs Latvijas austrumu reģionā, var prognozēt, ka arī turpmāk pilsētā būs augsta satiksmes intensitāte, t. sk. saglabāsies augsta kravas transporta intensitāte, jo pilsētas transporta infrastruktūra ir sasaistīta ar valsts un kaimiņvalstu robežām un kontrolpunktiem uz tiem.

Daugavpilī vēsturiski izveidojies sarežģīts dzelzceļa transporta mezgls, no kura nepieciešams izveidot efektīvu izvadu uz pilsētas apvedceļu, lai no rūpnieciskajām teritorijām, kas izvietojušās pie dzelzceļa, satiksme tiktu novirzīta uz apvedceļu. Daugavpils apvedceļu veido valsts galvenais autoceļš A14 un valsts galvenā autoceļa A6 posms no Ļūbastes līdz Teivāniem. Daugavpils dienvidaustrumu un ziemeļaustrumu daļā ir paredzēts perspektīvais pilsētas apvedceļš.¹⁶¹

¹⁶¹ Specifiskā atbalsta mērķa 6.1.4. „Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu” pasākuma 6.1.4.2. „Nacionālas nozīmes attīstības centru integrēšana TEN-T tīklā” SĀKOTNĒJAIS NOVĒRTĒJUMS. SIA „Konsorts”, 2015.g.

Pilsētas ielu infrastruktūra:

- Pilsētas maģistrālās ielas
- Pārējās pilsētas ielas

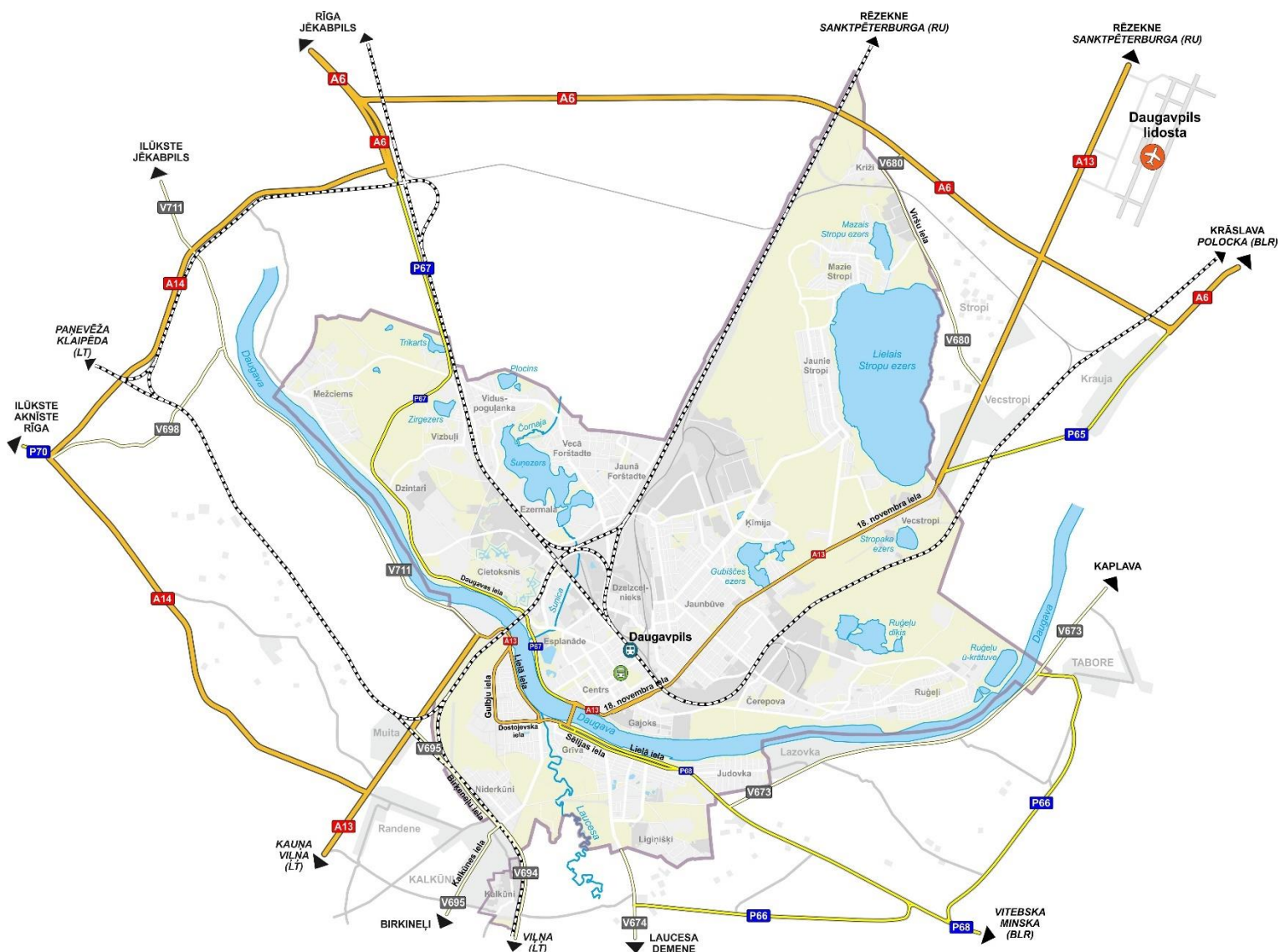
Daugavas iela
■ Autovietnes un "parking" vietas

Pilsētas maģistrālās iela nosaukums
 Autovietnes un "parking" vietas

- Dzelzceļa stacija
- Daugavpils lidosta
- Autoosta

ATTĒLS 111.

Pilsētas ielu infrastruktūra

Valsts galvenie autoceļi:

- A6** Valsts autoceļš A6 (Roga - Daugavpils - Krāslava - Baltkrievijas robeža (Patarnieki))
- A13** Valsts autoceļš A13 (Krievijas robeža (Grebneva) - Rēzekne - Daugavpils - Lietuvas rob. (Medumi))
- A14** Valsts autoceļš A14 (Daugavpils apvedceļš (Kalkūni - Tilti))

Valsts reģionālie autoceļi:

- P65** Valsts autoceļš P65 (Stropi - Krauja)
- P66** Valsts autoceļš P66 (Tabore - Laucese)
- P67** Valsts autoceļš P67 (Daugavpils - Tilti)
- P68** Valsts autoceļš P68 (Daugavpils - Skrudaliena - Baltkrievijas robeža (Silene))
- P70** Valsts autoceļš P70 (Svente - Lietuvas robeža (Subate))

Valsts vietējie autoceļi:

- V673** Valsts autoceļš V673 (Daugavpils - Elme - Lielborne)
- V674** Valsts autoceļš V674 (Daugavpils - Zemgales stacija)
- V680** Valsts autoceļš V680 (Vecstropi - Krīži)
- V695** Valsts autoceļš V695 (Daugavpils - Birkineļi - Smeline)
- V698** Valsts autoceļš V698 (Rubanišķi - Svente - Šarlote)
- V711** Valsts autoceļš V67 (Daugavpils - Tilti)

- Dzelzceļš
- Dzelzceļa stacija
- Daugavpils lidosta
- Autoosta

ATTĒLS 112. Valsts autoceļu tīklojums Daugavpilī un pievārtē

Vieni no būtiskākajiem transporta infrastruktūras projektiem Daugavpilī ir jaunu autotransporta mezglu (pārvaldu) būvniecība, kā arī esošo ielu, ceļu un mezglu (pārvaldu) pārbūve, kas veicinās drošu satiksmi pilsētā un maģistrālo ielu sasaisti ar dzelzceļu, tādējādi samazinot dzelzceļa

transporta negatīvo ietekmi gan uz pilsētas transporta sistēmu, gan nodrošinot atsevišķu pilsētas apkaimju sasaisti.

Lai uzlabotu apkaimju sasniedzamību, jānodrošina transporta infrastruktūras atbilstība mūsdienu prasībām. Pilsētas centra un apkārtējo teritoriju sasniedzamības uzlabošanai, caurlaides spēju un satiksmes drošības paaugstināšanai Daugavpils teritorijas plānojumā ir noteiktas nacionālas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas.¹⁶²

Dzelzceļš

Daugavpils ir nozīmīgs dzelzceļa mezgls ar attīstītu dzelzceļu tīklu, kuram ir būtiska loma gan iekšzemes, gan tranzīta pārvadājumu nodrošināšanā. Pilsētu šķērso trīs kravas dzelzceļa līnijas (Daugavpils-Rīga, Sanktpēterburga-Viļņa, Vitebska-Klaipēda) un divas pasažieru dzelzceļa līnijas (Rīga - Daugavpils un Daugavpils - Indra). Dzelzceļa līnijas tiek izmantotas arī pasažieru pārvadājumiem. Daugavpili ar Rīgu savieno 218 kilometrus gara dzelzceļa līnija.

Dzelzceļš ir viens no videi draudzīgākajiem transporta veidiem, tomēr arī šī nozare ir daļa no cilvēka darbības rezultātā radītās ietekmes uz apkārtējo vidi un klimatu kopumā. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu, konkurētspējīgu un energoefektīvu uzņēmuma darbību, VAS "Latvijas dzelzceļš" ir ieviesis sertificēto energopārvaldības sistēmu, atbilstoši LVS EN ISO 50001:2018 standartam, kas iekļauj enerģijas datu uzskaiti par publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja pakalpojumiem un VAS "Latvijas dzelzceļš" nekustamā īpašuma apsaimniekošanu.

Saskaņā ar Reģionālās attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam noteikto, ir nepieciešams rast risinājumu, lai katra reģiona lielāko pilsētu no Rīgas (respektīvi, Daugavpili) varētu sasniegt 90 minūtēs. Pašlaik, lai aizbrauktu ar vilcienu, piemēram, no Rīgas uz Daugavpili, nepieciešamas minimums 2h 39 min līdz maksimums 3h 27 min. Šāds ilgums neveicina iedzīvotāju mobilitāti uz darba vietām, pakalpojumu sniegšanas vietām, mācību vietām, kā arī veicina iedzīvotāju aizplūšanu no reģioniem. Nepieciešams rast risinājumu, lai katra reģiona lielāko pilsētu no/uz Rīgu varētu sasniegt īsākā laikā nekā pašlaik.

Lai to panāktu, tālākos savienojumos nepieciešams veidot sabiedriskā transporta reisu ar samazinātu pieturu skaitu. Dzelzceļš jāveido kā sabiedriskā transporta "mugurkauls", vienlaikus attīstot tā tālākus ērtus savienojumus sabiedriskā transporta sistēmā ar reģionu attālākajām apdzīvotām vietām. Dzelzceļa pārvadājumiem paralēlo autobusu maršrutu apkalpošanu jāorganizē uz komerciāliem principiem, neparedzot tajos valsts dotācijas pārvadātāju zaudējumu kompensācijai.

VAS „Latvijas dzelzceļš” plāno īstenot KF projektu "Latvijas dzelzceļa tīkla Austrumu – Rietumu koridorā un Pierīgas pasažieru vilcienu maršrutu tīkla elektrifikācija ar 25 kV maiņspriegumu (1.posms)", kura ietvaros tiks modernizēts videi draudzīgs transports. Līdz 2021. gadam plānots veikt Daugavpils Šķirošanas stacijas attīstību, Daugavpils pieņemšanas parka un tam piebraucamo ceļu attīstību, maģistrālā ugunsdzēsības ūdensvada rekonstrukciju Daugavpils stacijas "D" parkā

¹⁶² Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma Paskaidrojuma raksts

un Daugavpils stacijas "A" parkā, Daugavpils stacijas ēkas atjaunošanu un Daugavpils stacijas tuneļa un pasažieru platformas pārbūvi.

Plānots attīstīt pasažieriem ērtāku, valstij ekonomiski izdevīgāku sabiedriskā transporta sistēmu, tās ietvaros veicinot alternatīvu transporta risinājumu izveidi reģionos un transporta pēc pieprasījuma pakalpojuma attīstību pašvaldībās. Rezultātā plānots, ka visā valsts teritorijā būs nodrošinātas līdzvērtīgas mobilitātes iespējas un samazināts iedzīvotāju ceļā pavadītais laiks, tai skaitā veicinot darba vietu un pakalpojumu sasniedzamību iedzīvotājiem.

Lidosta

Daugavpils pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrībai SIA "Daugavpils lidosta" pieder īpašums Lidostas ielā 4, Locikos Naujenes pagastā Daugavpils novadā, kadastra numurs 44740020029, kuru pašvaldība plāno izmantot reģionālās lidostas "Daugavpils" attīstībai. Daugavpils lidlauks ar pieguļošo teritoriju ir stratēģiski svarīgs civilās aviācijas nodrošināšanai un uzņēmējdarbības attīstībai Latgales reģionā, kļūstot par nozīmīgu Austrumeiropas biznesa loģistikas centru. Teritorija atrodas 15 km attālumā no Daugavpils centra.

Daugavpils lidlauks šobrīd ir degradēta teritorija 232 ha platībā, kas nav sertificēta aviācijas lidojumiem. Lidlauks atrodas Daugavpils novada Locikos 15 km no Daugavpils centra un 241 km no Latvijas galvaspilsētas Rīgas, pie autoceļa A13, kas ir daļa no Eiropas ceļa E262 Varšava - Sanktpēterburga. Šobrīd tā ir degradēta teritorija 232 ha platībā. Daugavpils lidostas apsaimniekotājs ir SIA "Daugavpils lidosta". Tā ierīkota bijušajā militārajā lidlaukā. Lidostas teritorija ir sliktā tehniskajā stāvoklī un nav norobežota ar žogu. Kontrolējamo teritoriju klāj savvaļā augoši koki un krūmi. Pašlaik lidlaukā neatrodas ēkas vai nojumes lietošanas kārtībā, kas varētu tikt izmantotas lidostas pakalpojumu sniegšanai.

Esošā Daugavpils lidlauka infrastruktūra ir neattīstīta un nepietiekoša civilās aviācijas lidojumu apkalpošanai. Ņemot vērā lidostu sertifikācijas un ekspluatācijas prasības, kā arī nepieciešamību izveidot pietiekošu un drošu infrastruktūru pasažieru un gaisa kuģu apkalpošanai, ir jāveic skrejceļa, manevrēšanas ceļu un perona rekonstrukcija, jāizbūvē pasažieru termināls, jāatjauno lidlauka pievadceļi un jāorganizē aviācijas darbības tehnoloģiskie procesi. Vienīgi kompleksas rekonstrukcijas rezultātā Daugavpils lidostā ir iespējams atjaunot civilās aviācijas lidojumus un nodrošināt atbilstību 2006. gada 1. augusta MK noteikumiem Nr. 635 "Noteikumi par civilās aviācijas lidlauka izveidošanu, sertifikāciju un ekspluatāciju". Regulāras iekšzemes un starptautiskās gaisa satiksmes nodrošināšanai Daugavpils lidostā ir nepieciešami kapitālieguldījumi infrastruktūras uzlabošanā. Vienlaicīgi ir nepieciešams valsts finansiāls atbalsts lidostas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, kā arī regulāru iekšzemes un starptautisko reisus veikšanai lidsabiedrībām. Pamatojoties uz SIA "Ardenis" izstrādāto tehniski-ekonomisko pamatojumu, ir nepieciešami vismaz divi gadi, lai rekonstruētu Daugavpils lidostu un sertificētu to regulārajai gaisa satiksmei.

Sakarā ar to, ka pašvaldībai ir stratēģiski svarīgi meklēt iespējamus risinājumus, lai veicinātu starptautiskās reģionālās lidostas "Daugavpils" izveidi, 2020. gada tika izsludināts iepirkums "Būvprojekta izstrāde un autoruzraudzības veikšana objektā "Daugavpils lidlauka un pieguļošās

teritorijas attīstība Lidostas ielā 4, Lociki, Naujenes pagastā, Daugavpils novadā”. Plānotā lidostas izbūve un aviotransporta izveide pilsētā padarīs pilsētu pieejamāku valsts un starptautiskajā mērogā. Saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam noteikto, plānots izvērtēt iespējas atbalstīt reģionālo lidostu attīstību, vienlaikus plānojot un īstenojot pasākumus ietekmes uz vidi mazināšanai.

Līdz ar Daugavpils reģionālās lidostas attīstību būtiska ir arī zinātnes parka un industriālā (viedo tehnoloģiju) parka attīstība, attīstot Daugavpili par konkurētspējīgāko tehnoloģiju un zinātnes centru aiz Rīgas.

Pēdējos gados pašvaldība ir veikusi transporta infrastruktūras uzlabošanas pasākumus visos rūpniecisko teritoriju infrastruktūras attīstības projektos, tādējādi nodrošinot ielu infrastruktūras sakārtošanu (Rūpniecības, Dunduru, A.Pumpura (Bauskas – Siguldas), Siguldas (A.Pumpura – Silikātu), Silikātu (Siguldas – Jelgavas), Mendeļejeva, Spaļu ielas, Marijas ielas, Stiklu (Jelgavas – Dunduru), Bruģu, Dzirnavu (Vidus – Bruģa), Dzelzceļu (Nometņu – Vidus), Vidus (Dzelzceļu – Ūdensvada), utt. ielas pārbūve.

Lielākie transporta infrastruktūras projekti, kuriem piesaistīts ārējais finansējums no Eiropas Savienības fondiem:

- ◇ KF projekta “Smiltenes ielas **divlīmeņa pārvalda** ar pievadiem būvniecība līdz Smilšu un Kauņas ielu krustojumam Daugavpilī” ietvaros veikta Smilšu ielas pārbūve posmā no Kauņas ielas līdz Mālu ielai, t.sk. rotācijas apļa izbūve un saistīto inženierkomunikāciju pārbūve (2,07 km), kā arī kustības pārvada (tilta) būvniecība pār dzelzceļu Smilšu iela – Malu iela un saistīto pieslēgumu izbūve (0,4 km), tādējādi paaugstinot maģistrālo ielu – Smilšu iela, Varšavas iela, Malu ielas caurlaides spējas, un sniedzot alternatīvu maršrutu kravu transportam. Īstenotais projekts ir 1. kārtā, taču lai panāktu labāku satiksmes plūsmu, projekts turpināms un izbūvējama 2. kārtā, ar pārvadu savienojot Smilšu un Kandavas ielas;

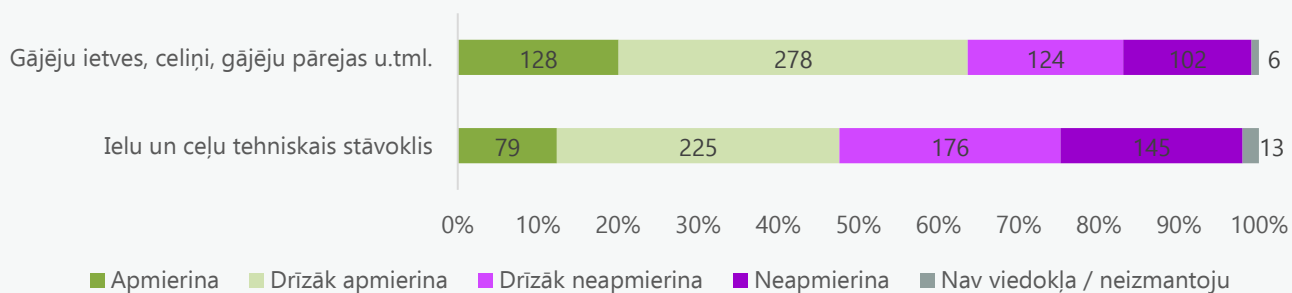

- ◇ Kohēzijas Fonda projekta "Videi draudzīga sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstībai Daugavpils pilsētā" ietvaros turpinās darbi saistīti ar **tramvaja infrastruktūras atjaunošanu**;
- ◇ ERAF projekta "Cietokšņa noliktavu zonas rūpnieciskās teritorijas reģenerācijas veicināšana un pieejamības uzlabošana" ietvaros tiks veikta transporta infrastruktūras sakārtošana **Motoru ielas** degradētajā teritorijā un jauna ceļa mezgla izbūve utt.

Jāatzīmē arī 2012.-2015. gadā īstenotā tranzīta ielas **A13 pārbūve** Daugavpils pilsētas teritorijā (rekonstruēta 18. novembra iela, Vienības un Laucesas tilti un Lielās ielas posms) un 2013.-2015. gadā īstenotā Daugavas ielas pārbūve.

2020. gadā uzsākta projektēšana satiksmes pārvada būvniecībai divās pilsētai svarīgās vietās – 2.kārta Smilšu-Smiltenes transporta mezglam, izbūvējot pārvadu uz Kandavas ielu, un Stacijas-Motoru ielu transporta mezgla projektēšana.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

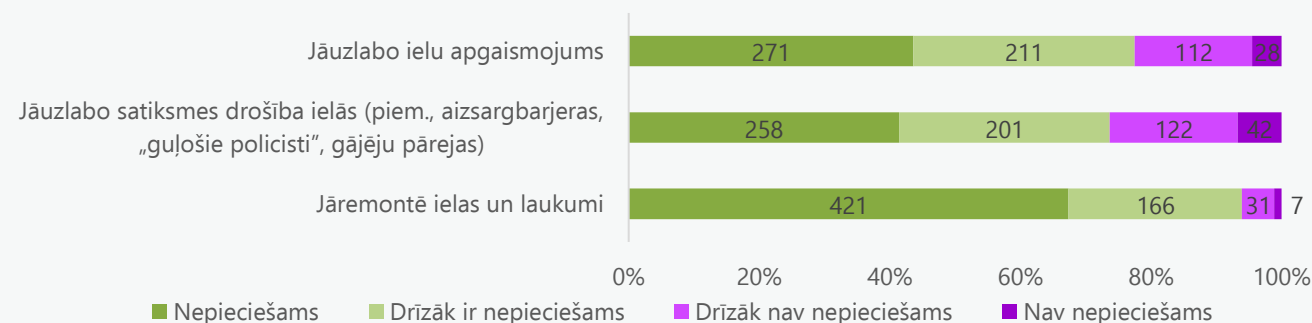
Pakalpojumi vai iespējas, kas pietrūkst Daugavpilī:

- Veloinfrastruktūra;
- Gājējiem droša infrastruktūra;
- Lidosta, pasažieru lidojumi;
- Kvalitatīvs ielu remonts;
- Tilts pār Daugavu;
- Apkaimju savienojumi ar centru.

Steidzamākie darbi jomas pilnveidē:

- Ielu infrastruktūras uzlabošana, asfaltēt un remontēt ielas, uzlabot ietves;
- Ierīkot veloinfrastruktūru;
- Satiksmes pārvada būvniecība;
- Uzlabot gājēju infrastruktūru, vides pieejamību, ērtas nobrauktuves krustojumos;
- Apgaismot gājēju pārejas, uzlabot to infrastruktūru, šķērsošanas laiku;
- Veloinfrastruktūras izveide;
- Satiksmes infrastruktūras uzlabošana (guļošie policisti, gājēju pārejas, to apgaismojums, luksofori), lai uzlabotu drošību gājējiem;
- Ielu apgaismojuma uzlabošana, izveide - drošai pārvietošanās gājējiem un transportam;
- Tramvaju līniju pilnveide;
- Lidostas attīstība;
- Tilta pār Daugavu būvniecība.

Nepieciešamie infrastruktūras uzlabojumi:

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 67,8% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu ielu un ceļu stāvokļa uzturēšanā.

Kā vienu no aktuālākajām problēmām 28% aptaujātie minējuši vajadzību veikt labiekārtošanas darbus (t.sk. remontēt ielas, ceļus).

SVID analīze

Stiprās puses

- Daugavpils pilsētas teritorijā ir pietiekami labs ceļu tīkls ar pietiekamu pilsētas, apkārtējo novadu centru un citu pilsētu sasniedzamību;
- Visātrāk Daugavpili var sasniegt Daugavpils novada pagastu centri (līdz 15 minūtēm);
- Pēdējo desmit gadu laikā īstenoti vairāki nozīmīgi transporta infrastruktūras attīstības projekti - rekonstruēta 18.novembra iela, Vienības tilts un tilts pāri Lauceses upei, īstenota Kandavas – Smilšu iela satiksmes pārvada pirmā kārtā u.c.;
- Regulāri ielu uzlabošanas, uzturēšanas un jaunu ielu izveides darbi;
- Ir publiski pieejamas divas elektromobiļu uzlādes stacijas;
- Plānotā lidostas izbūve un aviotransporta pakalpojumu attīstība pilsētā padarīs to pieejamāku valsts un starptautiskā mērogā;
- Lidlauka atrašanās ārpus teritorijām ar blīvu apbūvi un intensīvu satiksmes kustību, kas ļauj samazināt ar gaisa satiksmi saistītos negatīvos efektus uz mājāsaimniecību dzīves kvalitāti;

Iespējas

- Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī reģionu pieejamības attīstīšanai;
- Iespējams finansiālais atbalsts ES līmenī pieejamības, īpaši videi draudzīga transporta, attīstīšanai;
- Piemērot ilgtspējīgas attīstības principus infrastruktūras attīstībā, veidojot iedzīvotāju vajadzībām piemērotu un veselībai draudzīgu vidi;

Vājās puses

- Ar pilsētu saistīto valsts un reģionālās nozīmes autoceļu kvalitāte nav pietiekoša;
- Problemātiska ir dzelzceļa un Daugavas upes šķērsošana;
- Atsevišķās apkaimēs satiksmes infrastruktūras apjoms un kvalitāte ir nepietiekoša;
- Samazinās pilsētas konkurētspēja sliktu ceļu dēļ;
- Intensīvā smagā tranzītransporta kustība šķērso pilsētas mikrorajonus;
- Pašvaldībai ir nepietiekami finanšu līdzekļi ceļu uzturēšanai;
- Nepietiekama velo infrastruktūra priekš ikdienas pārvietošanās;
- Trūkst veloceļu tīkla savienojumu;
- Trūkst koordinētas transporta, t.sk. velotransporta, attīstības plāna, koncepcijas;
- Infrastruktūra veidota primāri autotransportam un nav droši, piemēroti, ērti velosipēdiem, kājāmgājējiem, sabiedriskajam transportam;
- Trūkst mūsdienīgas prioritātes transportam Daugavpili - autotransportam nevajadzētu būt prioritātei;
- Atsevišķās vietās nepieciešams veikt ielu apgaismojuma modernizāciju, uzlabojot ieslēgšanas, izslēgšanas, laika kontroli, gaismas intensitātes maiņas iespējas;
- Atsevišķās vietās nepieciešama gājēju infrastruktūras uzlabošana (ietvju segumi, apgaismojums, ceļa zīmes u.c. organizācijas līdzekļi);

- Dzelzceļa līniju (savienojums ar Rīgu) modernizācija;
- Ātrgaitas dzelzceļa savienojums pasažieru pārvadāšanai ar Rīgas centru un lidostu "Rīga";
- Pilsētas transporta infrastruktūras uzlabošana, t.sk., pieejamība TEN-T tīklam, apkaimju ielu rekonstrukcija u.c.;
- Izdevīgs lidlauka ģeogrāfiskais novietojums starp Latgales lielākajiem industriālajiem centriem Daugavpili un Rēzekni, kā arī atrašanās pie ES ārējās robežas, kas ļauj nodrošināt gaisa satiksmes starpsavienojumus starp ES un NVS, Tālo Austrumu valstīm;
- Daugavpils lidlauka ietekmes areāls nodrošina salīdzinoši nelielu pasažieru regulāro gaisa satiksmi salīdzinājumā ar gaisa satiksmes mezgliem (Rīgas lidostu u.c.). Šis ierobežojums vienlaikus rada priekšrocības augstas pievienotās vērtības aviācijas pakalpojumu sniegšanai (vispārējā aviācija, pilotu apmācība, gaisa kuģu servisa centri, gaisa kuģu ilgtermiņa stāvvietas u.c.);
- Lidostas attīstība sniegs integrētu pienesumu, t.sk. kravas transports, VIP lidmašīnu novietošana, lidmašīnu degvielas uzpilde u.c. saistītie pakalpojumi;
- Izstrādāt visaptverošu transporta infrastruktūras, mobilitātes attīstības plānu, koncepciju;
- Transporta infrastruktūras, pilsētvides plānošanā noteikt velosipēdistus un gājējus kā prioritāti;
- Ieviest viedos risinājumus pilsētas infrastruktūras pārvaldē (apgaisojums, luksofori);
- Tranzītplūsmas novirzei ārpus apdzīvotām pilsētas apkaimēm ir nepieciešama infrastruktūras izbūve – dzelzceļa pārvadi;
- Izbūvēt pazemes/daudzstāvu autostāvvietas blīvi apdzīvotā apkaimēs, lai mazinātu pārblīvēto iekšpagalmus;
- Izbūvēt kompleksu veloceļu tīklu, pielāgot esošo infrastruktūru drošai velosipēdu un gājēju kustībai.
- Atsevišķas vietās nolietoto ceļi, kuriem ir nepieciešams veikt pilnu rekonstrukciju;
- Trūkst satiksmes pārvada infrastruktūras ērtām satiksmes plūsmām;
- Degradēta lidlauka teritorija;
- Trūkst apkaimju savienojumi;
- Trūkst autostāvlaukumi, īslaicīgas apstāšanās vietas, centra laukumi piepildīti;
- Liels grants ielu īpatsvars - asfaltēšana jāplāno līdz ar komunikāciju izbūvi.

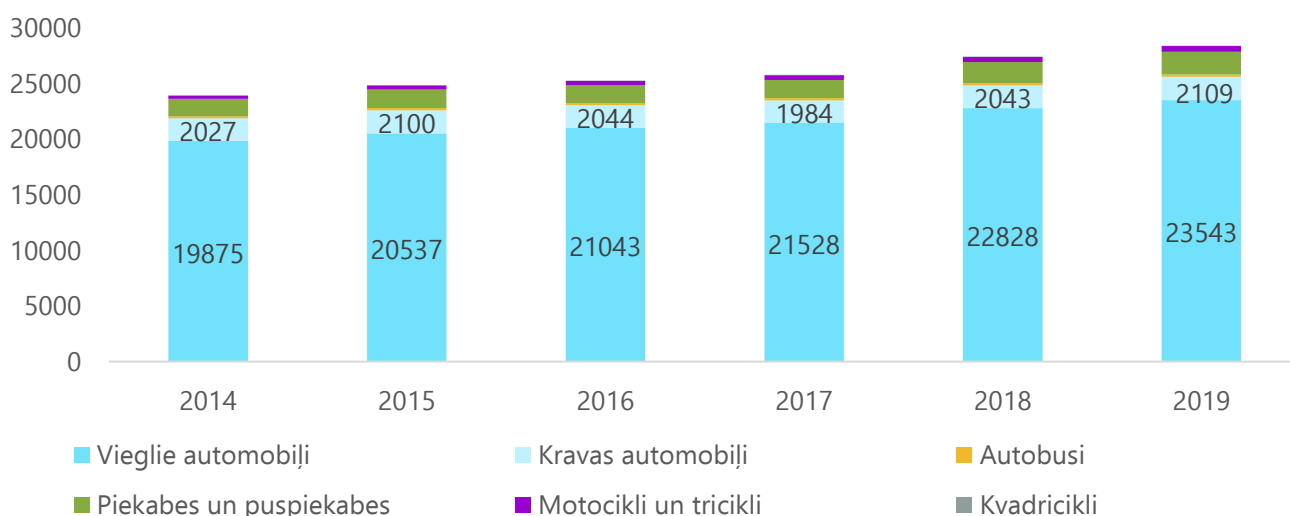
Draudi

- Nacionālā un ES finansējuma samazināšanās transporta infrastruktūras un mobilitātes pilnveidei;
- Depopulācija (iedzīvotāju negatīvs dabiskais un mehāniskais pieaugums Latgales plānošanas reģionā);
- Konkurence ar citiem Baltijas jūras reģiona civilās aviācijas lidlaukiem, ņemot vērā kaimiņvalstu (Lietuvas un Igaunijas) ieguldījumus reģionālo lidlauku infrastruktūrā;
- Iespējamie politiskie lēmumi no ārvalstīm (Baltkrievijas) par dzelzceļa tranzīta satiksmi var apdraudēt nozari valdības puses kas var apdraudēt tranzītu;
- Nepieejams finansējums lidostas tehniskā stāvokļa uzlabošanai;
- VAS "Latvijas Dzelzceļš" privatizācija;
- Publiskās infrastruktūras privatizācija;
- Atbalsta intensitātes samazinājums no ES struktūrfondu projektiem.

3.6. Mobilitāte

Mūsdienīgas transporta infrastruktūras galvenais uzdevums ir nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti un tranzīta pakalpojumus, veicinot ekonomiskās darbības attīstību. Mobilitātes iespējas ir saistītas ar reģionālo un starptautisku sasniedzamību, kā arī ar ērtu un drošu kājāmgājēju un velobraucēju pārvietošanos pilsētā. Savstarpēji integrējot dažādus transporta veidus un to piedāvāto pakalpojumu iespējas, tiek nodrošinātas ērtas satiksmes iespējas un kvalitatīvi transporta pakalpojumi iedzīvotājiem, uzņēmējiem un viesiem.

Kvalitatīvi autoceļi ir viens no teritorijas attīstības priekšnosacījumiem. Automašīnu skaitam pieaugot, ir nepieciešama esošo autoceļu kvalitātes uzlabošana, lai uzlabotu drošību uz autoceļiem un nodrošinātu kvalitatīvu iedzīvotāju mobilitāti. Saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādnēs 2021.-2027. gadam noteikto, plānots ieviest viedās tehnoloģijas satiksmes plūsmas regulēšanai.

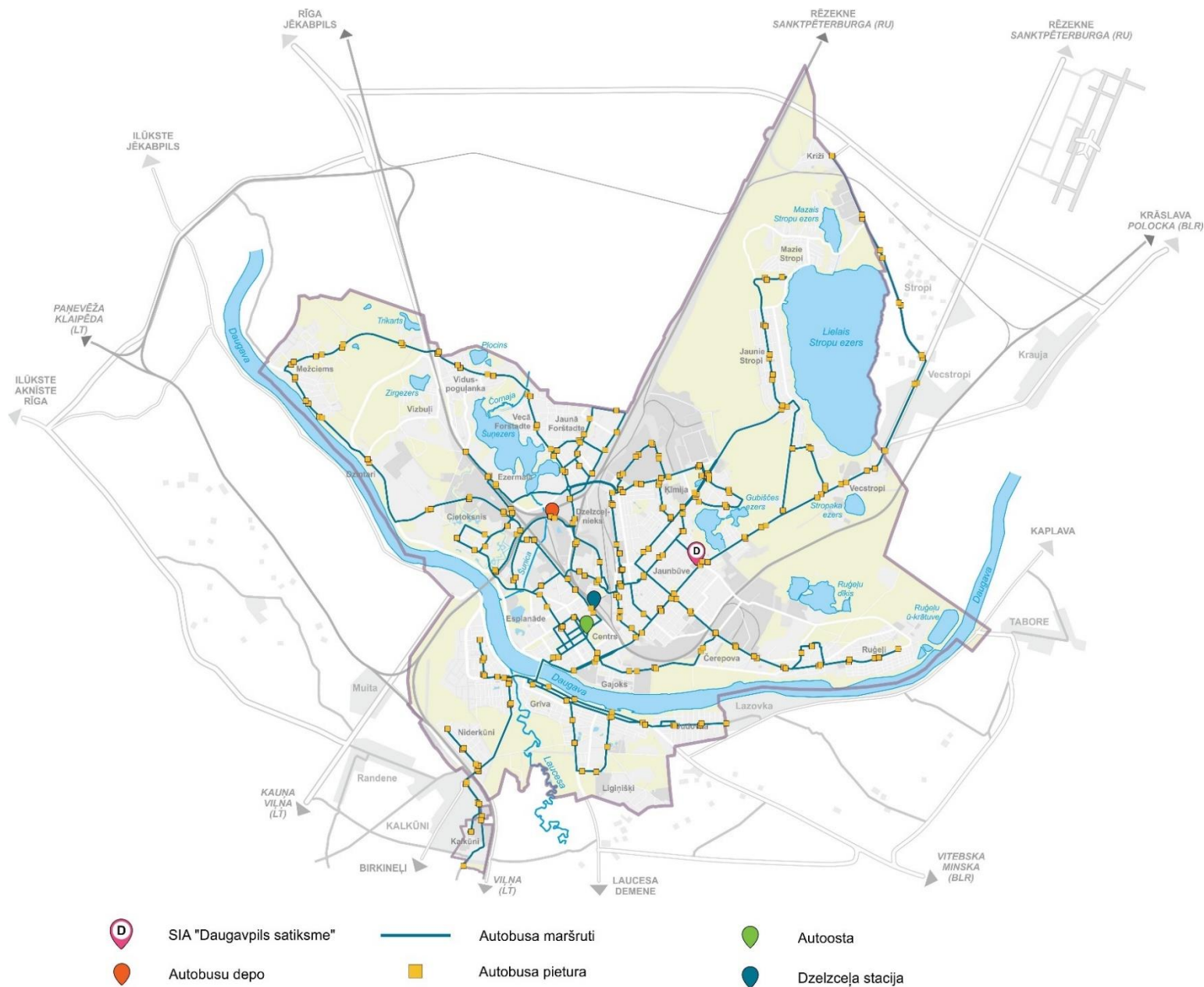
ATTĒLS 113. Tehniskā kārtībā esošo transportlīdzekļu skaits Daugavpilī (Datu avots: CSDD)

Reģistrēto automobiļu skaits Daugavpilī ir satiksmes infrastruktūras rādītājs, jo tā izmaiņu dinamika ļauj izvērtēt papildus ielu un ceļu izbūves nepieciešamību vai esošās ceļu infrastruktūras atjaunošanas nepieciešamību. 2019. gadā visa veida transportlīdzekļu skaits Daugavpils pilsētā pieauga par 19%, salīdzinot ar 2014. gadu. Divreiz pieauga kvadriciklu skaits. Vieglo automašīnu skaits pieauga par 18%. Saskaņā ar Pārvaldības pārskata 2019. gadam informāciju, 92% no kopējā enerģijas patēriņa transporta vajadzībām tiek izmantoti privātā transporta vajadzībām, 2% pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību vajadzībām, 6% sabiedriskajam transportam.¹⁶³

Kopš 2014.gada pakāpeniski pieaug enerģijas patēriņš transporta vajadzībām, 2019. gadā palielinoties par 10%. Tas skaidrojams ar privāto transportlīdzekļu skaita pieaugumu. 96% no kopējā enerģijas patēriņa transporta vajadzībām tiek izmantots privātā transporta vajadzībām, 2% pašvaldības vajadzībām, ieskaitot pašvaldības kapitālsabiedrības, bet 6% - sabiedriskajam transportam.

¹⁶³ [Pārvaldības pārskats par 2019.gadu \(energoplānošana\), daugavpils.lv](#)

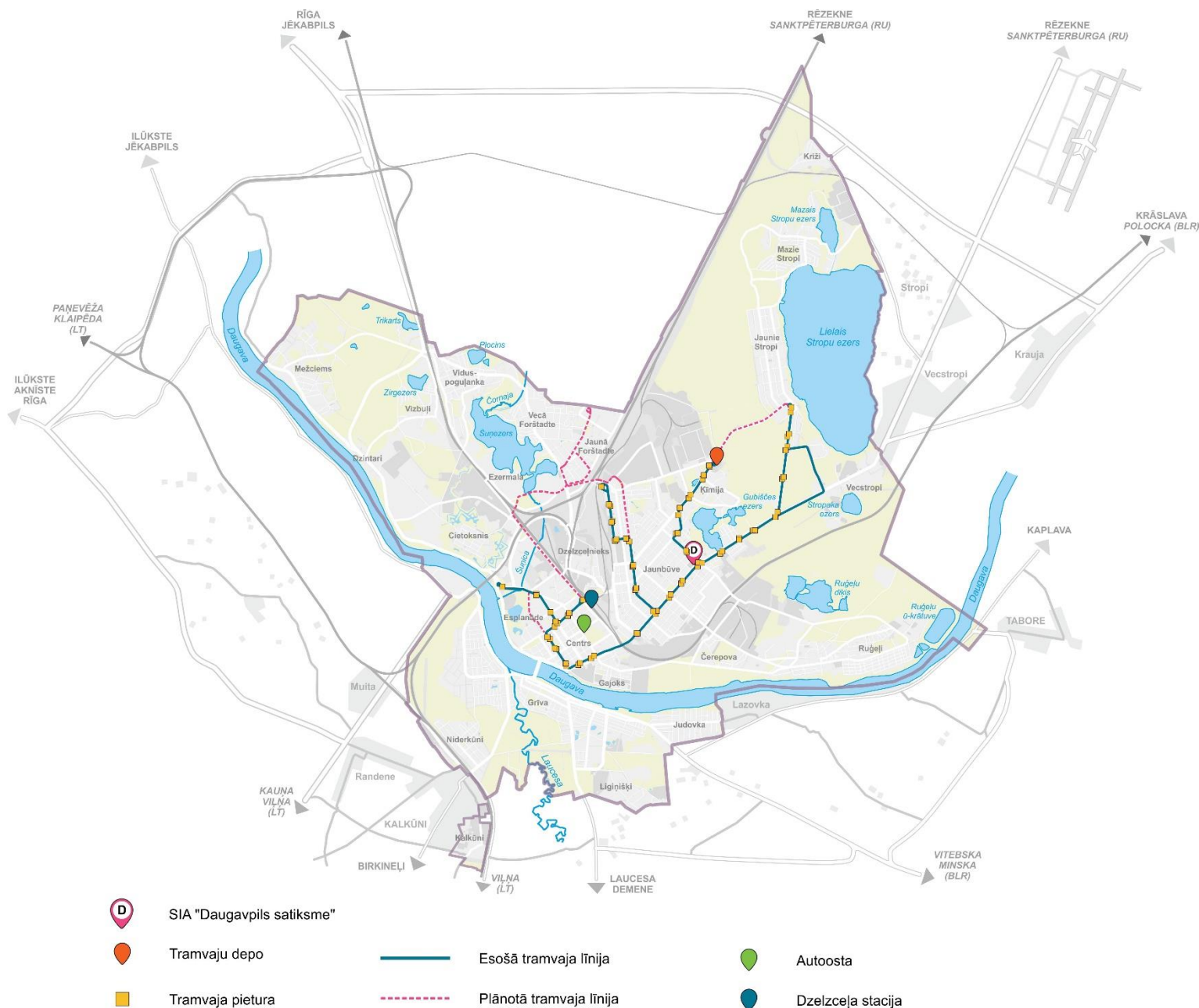
Saskaņā ar Pārvaldības pārskata 2019. gadam informāciju, 2019. gadā pašvaldības iestādes izmantoja 79 automašīnas, no kurām 14 izmantoja Daugavpils pilsētas pašvaldības policija. Lielākā daļa automašīnu izmanto dīzeļdegvielu – 83%. Autoparkā ir gan dažādas markas, gan dažāda vecuma automašīnas (no 1987. gada līdz 2019. gada izlaiduma). 2019. gadā Daugavpils pilsētas pašvaldība savām vajadzībām nopirka jaunu mašīnu - 2019. gadā ražoto Volkswagen Jetta.

ATTĒLS 114. Autobusu satiksmes pieejamība un infrastruktūra

Nemot vērā autotransporta skaita pieaugumu, savlaicīgi ir jārisina jautājums arī par jaunajām autonovietnēm. Daugavpils pilsētas pašvaldībai piederošās maksas autostāvvietas ierīko un uztur pašvaldības kapitālsabiedrība SIA "Parkings D". Uzņēmums veic stāvvietu aprīkojuma uzstādīšanu un uzturēšanu, kā arī autostāvvietu apkopes darbus. Pilsētā ir uzstādīti aparāti, kuri aprīkoti ar saules baterijām. Kopumā ir novērojams autostāvvietu izmantošanas pieaugums. Nepieciešamo transportlīdzekļu stāvvietu izbūve ārpus pilsētas centra, atslagos centru un nodrošinās kvalitatīvus

un pieejamus autostāvvietu pakalpojumus. Stāvparku (*Park & Ride*) sistēmas veicina videi draudzīgāka transporta izmantošanu un samazina apkārtējās vides piesārņojumu.

ATTĒLS 115. Tramvaju satiksmes pieejamība un infrastruktūra

Daugavpili vēsturiski ir izveidots kvalitatīvs uzpildes staciju tīkls, kas vienmērīgi izvietots pilsētas teritorijā, stratēģiski svarīgos transporta mezglos un sniedz kvalitatīvus pakalpojumus. Daugavpili ir 16 degvielas uzpildes stacijas (DUS) un 10 gāzes uzpildes stacijas (GUS), kas nodrošina pilsētas transporta infrastruktūras pilnvērtīgu darbību (Attēls 116). Degvielu uzpildes staciju teritorijas ir pieskaitāmas pie objektiem, kuru darbības rezultātā var pasliktināties vides kvalitāte (Tabula 24).

Saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam noteikto, plānots veikt alternatīvo degvielu infrastruktūras izveidošanu un uzturēšanu (t.sk. elektrotransportlīdzekļu uzlādes vietas, ūdeņraža, CNG un LNG uzpildes stacijas).

TABULA 24. Uzpildes stacijas Daugavpilī

Uzņēmuma nosaukums	Veids	Atrašanās vieta
SIA "Circle K"	DUS	Stacijas iela 97A, Daugavpils
SIA "Circle K"	DUS, GUS	Ventspils iela 28, Daugavpils
SIA "Dinaz"	DUS	18. novembra iela 335D, Daugavpils
SIA "Dinaz"	DUS	Cietokšņa iela 82, Daugavpils
SIA "Dinaz"	DUS, GUS	Vizbuļu iela 8A, Daugavpils
A/S "VIADA Baltija"	DUS, GUS	18. novembra iela 119, Daugavpils Višķu iela 17L, Daugavpils Nometņu iela 99D, Daugavpils Vidzemes iela 1D, Daugavpils
SIA Neste Latvija	DUS	Smilšu iela 32, Daugavpils Dostojevskas iela 6, Daugavpils
SIA "Ingrid A"	DUS	18. novembra iela 203A, Daugavpils Sīlenes iela 1, Daugavpils Stacijas iela 48A, Daugavpils Varšavas iela 17A, Daugavpils
SIA "Nivels"	DUS	Grodņas iela 42, Daugavpils
SIA "Intergaz"	GUS	Cietokšņa iela 80, Daugavpils
SIA "Latvijas propāna gāze"	GUS	Jelgavas iela 2, Daugavpils Cietokšņa iela 82, Daugavpils Dostojevskas iela 6, Daugavpils

Elektromobilitāte

Elektromobilitāte (jeb e-mobilitāte) ir izveidojusies par atsevišķu transporta apakšnozari, kas ietver elektrotransportlīdzekļu un to funkcionēšanai nepieciešamās infrastruktūras, resursu un pakalpojumu, kā arī komunikāciju un vadības sistēmu izstrādāšanu, ražošanu un lietošanu. Šīs nozares regulējumu veido Eiropas Savienības politikas dokumenti un normatīvie akti. Virzienu uz elektromobilitāti nosaka noteikta Eiropā un Latvijā klimata politika, apņēmoties līdz 2050. gadam samazināt CO₂ izmešus.

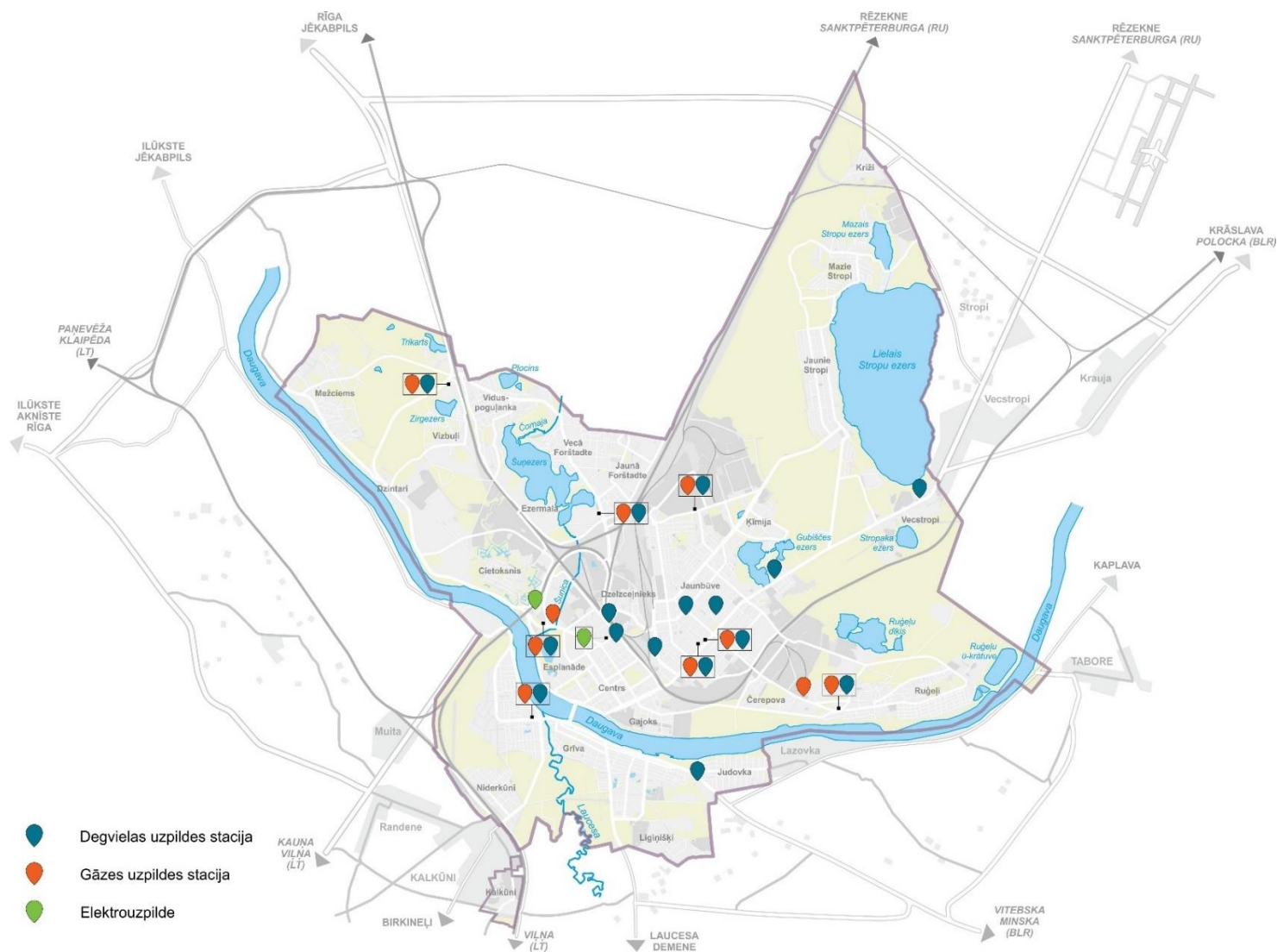
Elektrotransportlīdzekļu (videi draudzīgi transportlīdzekļi, kas pamatā tiek darbināti ar elektromotoru) tehnoloģijas turpina attīstīties un pilnveidoties, ar katru gadu uzlabojot savu sniegumu. To izmantošana veicina piesārņojuma, siltumnīcefektu izraisošo gāzu un apkārtējās vides trokšņu līmeņa samazinājumu. Pasaulē pieaug elektroauto izmantošana un likumsakarīgi tas notiek arī Latvijā. Lai arī šobrīd to skaits nav liels, paredzams, ka šajā desmitgadē tas sasniegs ievērojamus apmērus. Tam būs nepieciešams izveidot izvērstu elektroauto uzlādes tīklu, kā arī radīsies jaunas biznesa formas, elektromobilitātes pakalpojumam piedāvājot dažādus papildu servisa veidus¹⁶⁴.

Pamatojoties uz CSDD statistikas datiem Latvijā ikgadēji pieaug elektrotransportlīdzekļu skaits. Uz 2021.gada maiju Latvijā uzskaitē pavisam ir 1534 elektromobiļi, no kuriem Daugavpilī ir 15 elektromobiļi, bet Daugavpils novadā 1 elektromobilis. VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"

¹⁶⁴ [Elektromobilitāte - Latvenergo](#)

izveidotais elektromobiļu ātrās uzlādes staciju tīkls Latvijā nodrošina elektromobiļa uzlādi jebkurā diennakts laikā 70 vietās. Daugavpilī elektrouzlādes stacijas 2020. gadā pieejamas divās vietās - Kraujas ielā un Kandavas ielā 23A (Attēls 116). Maksa par pakalpojumu ir 0,15 EUR/min, un 20 minūšu uzlāde dod iespēju nobraukt 100 km atkarībā no transportlīdzekļa veida.

Attīstoties elektromobilitātei, pašvaldībai sadarbībā ar uzlādes staciju tīkla uzturētāju apkopojama informācija par nepieciešamās infrastruktūras attīstību pilsētas teritorijā, par ikdienas uzlādes vietām, vēlamajām uzlādes vietām, uzlādes biežumiem un to ilgumiem.

ATTĒLS 116. Uzpildes staciju un elektrouzlādes punktu pieejamība

Velosatiksmē

Daugavpils pilsētas esošā ielu infrastruktūra neparedz atsevišķi izdalīt velobraucējus no autosatiksmes un gājējiem. Ir atsevišķas vietas pilsētā, kur ar ceļazīmēm tiek regulēta velobraucēju kustība attiecībā pret gājējiem. 2019. gadā Daugavpilī kopīgs gājēju un velosipēdu ceļš (atdalīts ceļš vai ceļa daļa, kas paredzēts jauktai gājēju un velosipēdu satiksmei) pieejams 15,9 km garumā, savukārt velosipēdu ceļš (atdalīts ceļš vai ceļa daļa, kas paredzēts braukšanai ar velosipēdiem) 1,7 km garumā. Kopējais veloceļu garums uz 06.2020. ir 20,334 km. Pēdējos gados izbūvēti gājēju un

veloceļu posmi vairākos ielu pārbūves projektos, tie pieejami Stiklu, Sakņu ielās, Gubišces un Stropu ezera krastā u.c.

Velo novietnes pieejamas pilsētas centrā, Cietokšņa apkaimē, pie atsevišķām vispārējās un profesionālās izglītības iestādēm, blakus tirdzniecības centriem, kā arī pie pašvaldības un valsts iestādēm. Pilsētā novērojams velonovietņu trūkums pie lielākajām darbavietām. Skrituļdēļiem, skrejriteņiem u.tml. ir piemērota infrastruktūra Esplanādes veloparkā un Stropu aktīvās atpūtas un sporta trasē:

- ◇ Esplanādes atpūtas parks ir Baltijā pirmais veloparks, kas 4 ha platībā izveidots pilsētvidē un tajā iekļautas dažādas zonas – skeitparks, asfaltēta velotrase, piedzīvojumu trase un bērnu zona. Parks ir multifunkcionāls un pielāgots 8 dažādiem pārvietošanās līdzekļiem – MTB, BMX, ielas velo, balansa velo, skeitbordam, longbordam, skrituļslidām un skrejriteņim.
- ◇ Stropu aktīvās atpūtas un sporta trase ir izveidota Stropu mežā. Vasaras sezonā tā darbojas kā velotrase, ziemas sezonā trasi aktīvi izmanto slēpotāji. Stropu aktīvās atpūtas un sporta trasē tiek organizētas sacensības rollerslēpošanā, veloorientēšanās, ziemas orientēšanās utt. Ikdienā Stropu aktīvās atpūtas un sporta trase ir iemīļota vieta iedzīvotāju brīva laika pavadīšanai. Trase ir visā garumā apgaismota.

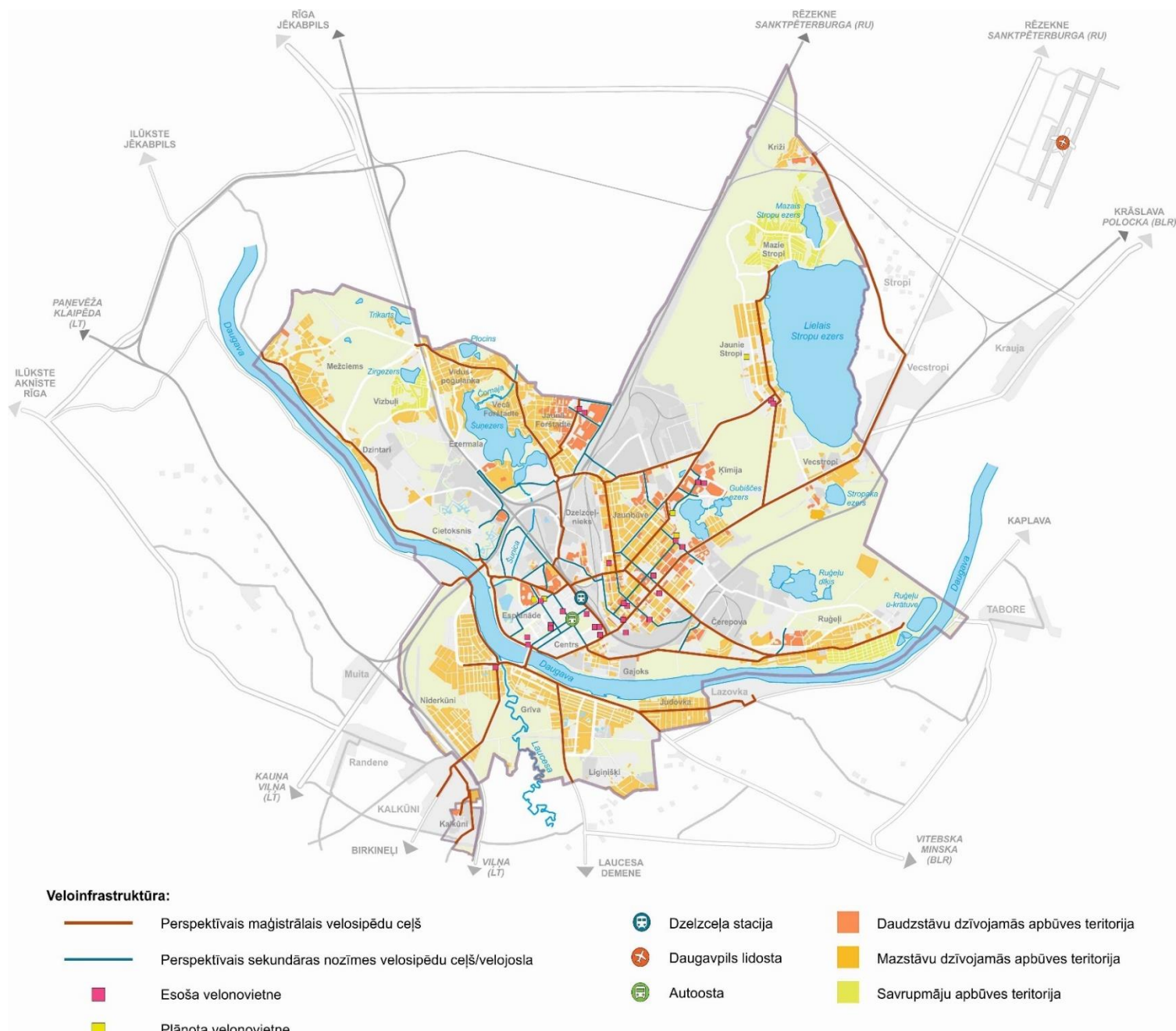
Neskatoties uz to, ka velosipēdu izmantošanai ir sezonālā ietekme, Daugavpils pilsētas iedzīvotāji velosipēdu kā pārvietošanās līdzekli cauru gadu izmanto aizvien vairāk. Jaunu veloceļu izbūve un kvalitatīvākas velo infrastruktūras attīstība palīdzēs popularizēt Daugavpili kā velotūrisma pilsētu. Tas nodrošinās ārvalstu tūristu piesaisti, jo eiropiešiem zaļais dzīvesveids, rūpes par dabu un veselību, t.sk. pārvietošanās ar velosipēdu, kļūst aizvien populārāka. Izbūvējot veloceliņus, pilsētā tiek radīta iespēja ērti un droši pārvietoties ar velosipēdu, kas savukārt veicina videi draudzīga un ekonomiska transporta līdzekļa popularitātes celšanu.¹⁶⁵

Saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam noteikto, plānots īstenot infrastruktūras projektus velosipēdistu un gājēju ceļu izveidei. Daugavpils pilsētas Teritorijas plānojuma risinājumi paredz veidot vienotu veloceļu tīklu, tā maksimāli cenšoties nodrošināt to nepārtrauktību. Velosatiksmes infrastruktūras attīstības plāns redzams Attēls 117.

Attīstot veloinfrastruktūras objektus, tiem jābūt sasaistē arī ar sabiedriskā transporta pieturām, dzelzceļu un autoostu. Jāorganizē esošā sabiedriskā transporta pielāgošanu velotransporta pārvadāšanai, jāizvieto specializētas novietnes, norādes, velo noma, u.c., kas veicinātu gan vietējo iedzīvotāju, gan viesu izvēli par labu pārvietošanās iespējām pa pilsētu ar velosipēdu.

Daugavpils pilsētas pašvaldība sadarbojas ar Daugavpils novada un Krāslavas novada pašvaldībām vietējas nozīmes velomaršrutu izveidē. 2020. gadā ir pieejami divi marķēti velomaršruti nr.778 "Augšzemes ezeru loki" un nr.35 "Daugavas loki". Perspektīvā būtu jāveido vairāki jauni maršruti un pēc iespējas jāuzlabo infrastruktūra esošajos, pārvietošanos padarot velosipēdistiem drošāku.

¹⁶⁵ Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma Paskaidrojuma raksts

ATTĒLS 117. Velosatiksmes infrastruktūras attīstības plāns Daugavpilī (Avots: Daugavpils pilsētas teritorijas plānojums)

Sabiedriskais transports

Pilsētā ir attīstīts sabiedriskais transports, nodrošinot pasažieru pārvadājumus, gan pilsētas administratīvajā teritorijā, gan reģionālā līmenī, gan starppilsētu un pat starpvalstu līmenī. Daugavpils pilsētā ir attīstīts ļoti labs autobusu un mikroautobusu tīkls, kas ļauj ērti pārvietoties pa visu pilsētu un Daugavpils novada teritorijā, nodrošinot sabiedriskā transporta satiksmi uz Kalkūnu un Križu apkaimēm. Sabiedriskā transporta autobusu satiksme plānota, ievērojot pasažieru plūsmu un pieprasījumu. Tie kursē katru dienu, atsevišķos maršrutos - tikai darba dienās, jo brīvdienās tie

nav pieprasīti un ekonomiski neizdevīgi. Iedzīvotāju nokļūšana no gala punkta līdz galapunktam nepieciešams vidēji 25 minūtes.

Autobusu pārvadājumi. SIA "Daugavpils autobusu parks" (PSIA DAP) ir viens no vecākajiem, lielākajiem un vadošajiem transporta uzņēmumiem Latvijā pasažieru pārvadājumu jomā, kas nodrošina pasažieru pārvadājumus 61 reģionālajā vietējās nozīmes, 13 reģionālajos starppilsētu nozīmes un vienā starptautiskajā maršrutā, kā arī piedāvā klientiem transporta nomas pakalpojumus iekšzemē un ārvalstīs pēc pasūtījumiem. Sastāvā ir trīs filiāles (Krāslava, Dagda, Ilūkste) un valdījumā ir četras autoostas: Daugavpils, Krāslava, Dagda un Ilūkste. Uzņēmums ir saņēmis atzišanas sertifikātu par Kvalitātes vadības sistēmas atbilstību ISO 9001:2015 standarta prasībām. PSIA DAP autobusu parkā 2020. gadā ir 70 autobusi. Uzņēmums turpina autobusu parka ritošā sastāva modernizācijas programmu, kura paredz transporta vienību nomaiņu pret komfortabliem un moderniem modeļiem¹⁶⁶.

2019. gadā uzņēmums veica divu jaunu lielo autobusu iegādi reģionālajiem starppilsētu pasažieru pārvadājumiem, 3 lietotu lielo autobusu iegādi reģionālajiem vietējiem pasažieru pārvadājumiem, elektronisko maršrutu zīmju uzstādīšanu un videonovērošanas uzstādīšanu autobusu salonos.

2021. gadā PSIA DAP plāno veikt jaunu autobusu iegādi reģionālās nozīmes maršrutu sabiedriskā transporta pakalpojuma uzlabošanai. Autoparku plānots atjaunot, iegādājoties 25 dažādas ietilpības transportlīdzekļus (dīzeļdegvielas), kas būs ievērojami ērtāki gan pasažieriem, gan autobusu vadītājiem. Paredzēts nopirkt 9 mikroautobusus, kuru ietilpība ir līdz 24 sēdvietām, un 16 lielākus autobusus, kuru ietilpība pārsniedz 25 sēdvietas. Reģionālo maršrutu nodrošināšanai autoparka atjaunošana būtiski uzlabos komforta līmeni brauciena laikā: visiem jauniem autobusiem jābūt aprīkoti ar kondicionētājiem, Wi-fi, ērtiem un drošiem krēsliem, tie būs pielāgoti personu ar funkcionālajiem traucējumiem, grūtnieču un personu ar maziem bērniem (t.sk. ar bērnu ratiņiem) pārvadāšanai¹⁶⁷.

Pasažieru starptautiskos pārvadājumus ar autobusu sniedz vairāki uzņēmumi: AS "Nordeka" (www.nordeka.lv), SIA "NORMA-A" (www.ecolines.lv), SIA "Dautrans", AS "Abako", kā arī trīs ārzemju uzņēmumi.

Daugavpils pašvaldība ir ieviesusi EPS, atbilstoši LVS EN ISO 50001:2018 standartam, kas iekļauj ikmēneša elektroenerģijas un degvielas patēriņa uzskaiti sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai.

Pilsētas sabiedriskais transports. PAS "Daugavpils satiksme" (PAS DSat) nodrošina sabiedriskā transporta pakalpojumus Daugavpilī 3 tramvaju un 34 autobusu maršrutos ar 42 tramvaju vagoniem un 43 lielietilpības un 13 mazietilpības autobusiem. Autobusu parks sastāv no 28 Solaris, 14 Volvo, 14 mazietilpības autobusiem. PAS DSat autobusu parks ir novecojis, tāpēc jau šodien uzņēmumam ir lieli ekspluatācijas un remonta izdevumi.

¹⁶⁶ [Uzņēmuma vēsture - Daugavpils autobusu parks \(buspark.lv\)](http://Uzņēmuma_vesture_-_Daugavpils_autobusu_parks_(buspark.lv))

¹⁶⁷ Pārvaldības pārskats par 2019. gadu

Daugavpils ir viena no trim Latvijas pilsētām, kurā ir tramvaja satiksme ar labi attīstītu sliežu ceļu, kas nodrošina ātru un netraucētu pārvietošanos pilsētas centrā un ir savienota ar vairākām apkaimēm: Esplanādi, Jaunbūvi, Ķīmiju, Jaunajiem Stropiem. Arī turpmāk tiks attīstīts videi draudzīgs sabiedriskais transports, kas tuvākā nākotnē savienos ar Vecstropiem un Jauno Forštadi. Maršrutu izvietojums un nelielais attālums starp pieturām nodrošina pakalpojuma pieejamību, augstu kustības intensitāti. Daugavpils tramvaju infrastruktūru veido sliežu ceļš, kura kopējais garums ir 25,2 km, kontakttīkli, kuru garums ir 27,8 km un 4 pārveidošanas apakšstacijas.

Saskaņā ar Pārvaldības pārskata 2019. gadam informāciju, enerģijas patēriņš sabiedriskā transporta nodrošināšanai vidēji ir 12883 MWh gadā, efektīvākais sabiedriskā transporta veids ir tramvajs. EPS ietvaros tiek atlasīti energoneefektīvi maršruti. Turpmāka maršrutu izvērtēšana un autobusu parka modernizācija ļaus uzlabot autobusu izmantošanas efektivitāti sabiedriskā transporta maršrutu tīkla apkalpošanā.

Pamatojoties uz Daugavpils pilsētas domes saistošajiem noteikumiem Nr.20 "Braušanas maksas atvieglojumi pilsētas sabiedriskajā transportā", mācību gada laikā Daugavpilī deklarētie pilsētas vispārējās izglītības iestāžu audzēkņi bez maksas izmanto vienu no pilsētas sabiedriskā transporta veidiem, bet profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem ir 50% atvieglojumi no braukšanas maksas pilsētas nozīmes maršrutu tīklā. Sākot ar 2014. gadu tiesības braukt pilsētas sabiedriskajā transportā bez maksas tika piešķirtas pensionāriem vecumā no 75 gadiem (iepriekš šāda atlaide bija noteikta no 80 gadu vecuma).

2019. gadā PAS DSat sāka testēt jaunus elektroniskos kases aparātus biļešu pārdošanai, kas ir saistīts ar jaunajām Latvijas Autotransporta direkcijas prasībām, kā arī ar uzņēmuma vēlmi veikt stingrāku uzskaiti par pasažieru pārvadāšanu, jo īpaši tiem, kas izmanto bezmaksas braukšanas iespējas. Saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam noteikto, plānots ieviest vienoto sabiedriskā transporta biļešu sistēmu.

Pilsētas teritorijā jāpilnveido transporta sistēmas efektivitāte un sniegto pakalpojumu kvalitāte, nodrošinot iedzīvotājiem, uzņēmējiem un viesiem ērtas satiksmes iespējas un kvalitatīvus transporta pakalpojumus. Saskaņā ar Reģionālās attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam noteikto, pašvaldībās plānots atbalstīt inovatīvu reģionālā mēroga pakalpojumu ieviešanu (piemēram, bezpilota lidaparāti transporta sistēmā preču pārvadājumiem, kopbraukšanas risinājumi, transports pēc pieprasījuma, elektromobilitātes izmantošana, utt.).

Videi draudzīgu sabiedrisko pārvadājumu nodrošināšanai PAS DSat plāno iegādāties 20 gab. 12m (lielos) un 15 gab. mazieltipības ar CNG aprīkotus autobusus, kā arī veikt gāzes (CNG) uzpildes stacijas izbūvi. Primāri autobusi tiks nomainīti ar klasi Euro1 un Euro2. Perspektīvā, attīstoties biometāna izmantošanai kā transporta degvielai, to bez ierobežojuma varēs izmantot jaunajos autobusus. Autobusu ar CNG degvielu izmantošana nodrošinās SEG emisiju samazinājumu pārvadājumos 25 – 38% robežās, kā arī sniegs būtisku degvielas izmaksu ekonomiju (~30%) salīdzinājumā ar esošajiem autobusiem, kas kā degvielu izmanto dīzeļdegvielu.

Pēdējos gados pašvaldība ir veikusi sabiedriskā transporta infrastruktūras uzlabošanas pasākumus, kā arī īsteno un plāno projektus, piesaistot ārējo finansējumu no Eiropas Savienības fondiem, lai sekmētu pilsētas mobilitātes attīstību Daugavpilī:

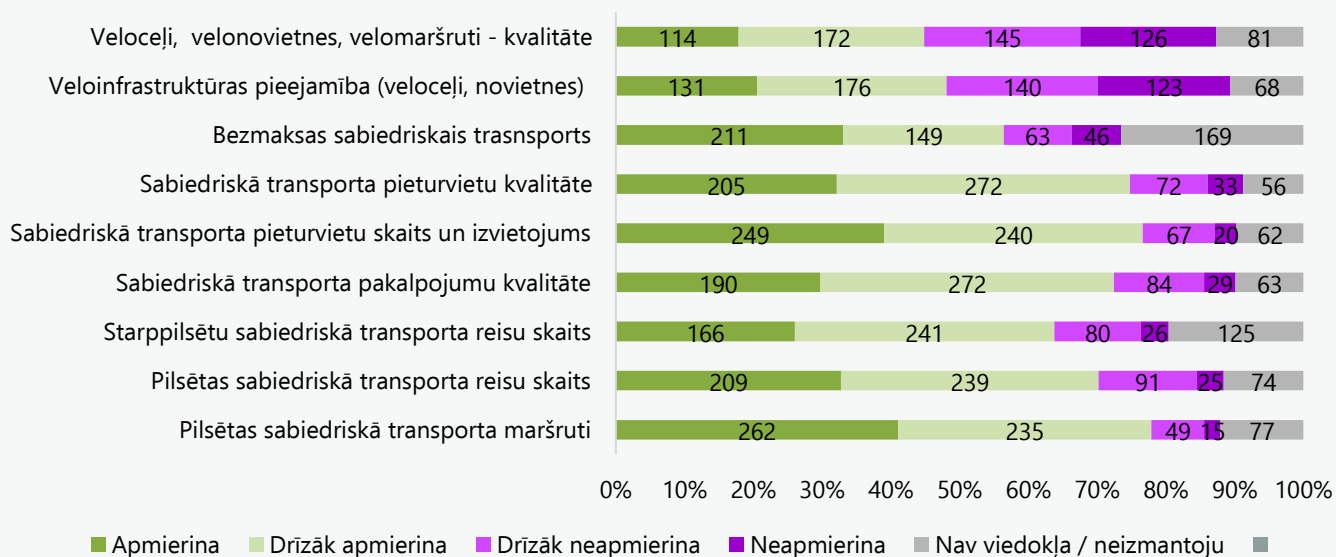
- ◇ 2019. gadā PAS DSat veica tehnoloģisko iekārtu modernizāciju, ārējās apgaismojuma sistēmas modernizāciju autobusu parkā Kārklu ielā 24, kā arī ierīkoja autonomās apkures sistēmu administratīvajā ēkā.
- ◇ 2019. gadā atjaunoja autobusu parku ar diviem mazlietotiem mazietilpības autobusiem ar mazāku degvielas patēriņu.
- ◇ KF projekta "Videi draudzīga sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstībai Daugavpils pilsētā" ietvaros tiek veikta esošās tramvaju līnijas pārbūve posmos Vienības iela - Stacijas iela, 18.novembra un Ventspils ielu krustojumā (1.posms) (1,1 km), jauna posma izbūve 18. novembra iela - Veselības iela – Jaunie Stropi (2,2 km, 5 pieturas), esošā kontakttikla pārbūve stienveida un pantogrāfa strāvas tipa uztvērēja izmantošanai (11,2 km), kā arī tramvaju parka modernizācija (8 četrasu tramvaju vagonu iegāde), kabeļlīnijas izbūve Jātnieku ielas depo - Jaunie Stropi (3.66 km). Kopš 2020. gada sākuma PAS DSat uzsāka pasažieru pārvadāšanu tramvaju 3.maršruta jaunajā posmā no Vasarnīcu ielas 18. novembra ielā pa Veselības ielu gar Daugavpils reģionālo slimnīcu.

No 2020. gada Daugavpilī ir pieejama Mobilly lietotne, kas vērtējams kā labs risinājums autostāvvietu, elektrouzlādes staciju lietošanas apmaksai.

2020. gada nogalē uzsākta jaunas tramvaja maršruta līnijas būvniecības plānošana, kas savienos divas pilsētas apkaimes – Stropus un Ķīmiju, veidojot apli 3,2 kilometru garumā. Tiks savienoti 3. un 1.tramvaja maršruta līniju galapunkti.

2020. gada decembrī uzsākta 3.tramvaja maršruta līnijas sliežu rekonstrukcijas projekta otrā daļa, iekļaujot jaunu tramvaja sliežu ceļu posmā no pilsētas centra līdz Cietoksnim.

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Pakalpojumi vai iespējas, kas pietrūkst Daugavpilī:

- Veloinfrastruktūra;
- Velokultūra;
- Gājējiem droša infrastruktūra;
- Lidosta, pasažieru lidojumi;
- Starptautiskā, reģionālā savienojamība, ātri pasažieru pārvadājumi uz Rīgu, Viļņu;
- Sabiedriskā transporta pieejamība ar bērnu ratiņiem, cilvēkiem ar kustību traucējumiem, durvju atvēršana ar pogu;
- Sabiedriskā transporta braukšanas maksas atvieglojumi vairākām iedzīvotāju grupām;
- Efektīva sabiedriskā transporta reisu plānošana, lai nedublējas un nav lieli pārtraukumi;
- Apkaimju savienojumi ar centru.

Steidzamākie darbi jomas pilnveidē:

- Veloinfrastruktūras izveide, attīstības programmas izstrāde;
- Nenodalīta velosatiksmes un gājēju kustība;
- Satiksmes infrastruktūras uzlabošana (guļošie policisti, gājēju pārejas, to apgaismojums, luksofori), lai uzlabotu drošību gājējiem;
- Pilsētas sabiedriskā transporta uzlabošana, videi draudzīgi risinājumi, maršruti uz attālākām apkaimēm (Kalkūni, Forštatde, Niderkūni u.c.);
- Sabiedriskā transporta pieturvietu labiekārtošana, jumta uzstādīšana;
- Vairāk starppilsētu autobusu (ne tikai uz Rīgu);
- Lai samazinātu CO₂ emisijas, pilsētas centrālo daļu (Imantas-Viestura-Sporta-Daugavas ielu robežās) atvēlēt tikai gājējiem, velosipēdistiem, tramvaju satiksmei un elektromobiļiem;
- Sabiedriskā transporta kustība pēc plkst.22:00;
- Uzlabot vides pieejamību sabiedriskajā transportā;
- Velosipēdu novietnes pie publiskām ēkām;
- Sabiedriskā transporta savienojumi ar Lietuvu, Igauniju, Poliju u.c., pasažieru dzelzceļa pārvadājumi uz Viļņu.

Tematiskās darba grupas rezultāti

Sabiedriskais transports

Problēmas un izaicinājumi:

- Nepietiekams Jaunās Forštadtes un Centra savienojums vai Jaunās Forštadtes un Jaunbūves savienojums;
- Nepietiekams savienojums Ruģeļi - Ķīmija- Jaunā Forštatde;
- Nepietiekama vides pieejamība sabiedriskajā transportā;
- Ceļā jāpavada pārāk liels laiks lai nokļūtu līdz Daugavpilij no Rīgas, Viļņas u.c.;
- Sabiedriskā transporta autoparka vecums to izraisošās emisijas;
- Sabiedriskā transporta pieturvietas nav aprīkotas ar tablo,
- Informācija par sabiedriskā transporta kustību pieturvietās grūti pieejama cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem;
- Nepietiekams savienojums ar Cietoksni.

Iespējamie risinājumi:

- Jauna tramvaja maršruta izveide;
- Tramvaju un autobusu parka atjaunošana;
- Jauno Stropu un Ķīmijas savienojuma izveide;
- Izvērtēt iespējas uzstādīt tablo pieturvietās ar reāllaika sabiedriskā transporta kustību;
- Sabiedriskā transporta reāllaika kustības pieejamība mobilajā lietotnē;
- Pasažieru uzskaites digitalizācija (tiešsaistē) - uzlabotu prognozēšanas procesus, racionālāk izmantotu plūsmu, ieviesti pasažieru skaitīšanas rīku u.tml.;
- Pāreja uz videi draudzīgu sabiedrisko transportu;
- Esošo maršrutu paplašināšana;
- Attīstīt IKT risinājumus sabiedriskā transporta pakalpojumu uzlabošanā (tablo, aplikācijas u.tml.)
- Viedpakalpojumu attīstība (piemēram, . pērkot biļetes sabiedriskajā transportā)
- Lidostas attīstība sekmētu savienojumus un nokļūšanu citās lidostās;
- Lidostas attīstība sekmētu uzņēmējdarbību, paplašinot pakalpojumu klāstu - kravas transports, VIP lidmašīnu novietošana, lidmašīnu degvielas uzpilde u.tml.

Mikromobilitāte

Problēmas un izaicinājumi:

- Nav attīstīts veloceļu un velonovietņu tīkls;
- Nepietiekama vides pieejamība ielās ģimenēm ar bērniem, cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem;
- Trūkst koplietošanas autotransporta, velosipēdu nomas piedāvājums;
- Nepietiekami savienojumi starp apkaimēm.

Iespējamie risinājumi:

- Elektroauto uzlādes vietu attīstība;
- Attīstīt infrastruktūru, kas draudzīga gājējiem;
- Uzlabot drošību publiskajā ārtelpā;
- Integrēta velosatiksmes infrastruktūra, lai savienotu lielākos tūrisma objektus;
- Attīstīt tādas pakalpojumus kā velosipēdu noma, elektroskūteru noma, koplietošanas auto noma;
- Drošu velonovietņu ierīkošana publisko ēku tuvumā (skolu tuvumā)
- Sabiedrības informēšana par pārvietošanās noteikumiem veloceļu tuvumā.

IT un viedie risinājumi

Problēmas un izaicinājumi:

- Ierobežotas bezbiļetnieku kontroles iespējas sabiedriskajā transportā;
- Nav ĢIS transporta kustībai, plūsmām;
- Nepietiekama IKT un viedo risinājumu izmantošana publisko pakalpojumu nodrošināšanā;
- Trūkst signālapgaismojums pieturvietās un gājēju pārejās (energoefektīvs risinājums, kad pienāk cilvēki);
- Informācijas stendu trūkums.

Iespējamie risinājumi:

- Ieviest iedzīvotāja karti - gan elektroniskas sabiedriskā transporta biļetes vietā, pašvaldības pakalpojumiem utt.;
- Sabiedriskā transportā ieviest pasažieru skaitītāju, veicot attālinātu kontroli;
- Attīstīt BalticMaps izmantošanu, kur ir iespēja redzēt sastrēgumus, braukšanai vajadzīgo laiku u.tml.;
- Izveidot vienotu datu bāzi, kur apvienota statistika integrētai analīzei - vienotā plānošanas datu bāze; īstenot datu sinhronizāciju ar CSDD datu bāzēm;
- Satiksmes intensitātes iekārtu uzstādīšana,
- Transporta un velo uzskaite;
- Pilnveidot videonovērošanas sistēmu.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 81,9% respondentu ir apmierināti ar pašvaldības darbu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā.

SVID analīze

Stiprās puses

- Attīstīts sabiedriskā transporta tīklojums – pieejami autobusi, tramvaji;
- Notiek mērķtiecīgi autobusu parka atjaunošana;
- Pēdējo gadu laikā īstenoti nozīmīgi projekti tramvaju satiksmes attīstībā – pagarināta tramvaja līnija, notiek jaunu līniju plānošana utt.;
- Pieejama koplietošanas elektrisko skūteru noma;
- Pakāpeniski attīstās velosatiksmes infrastruktūra;
- Pilsētas ielas tiek uzturētas un sakoptas, pakāpeniski norit grantēto ielu izbūve ar asfalta segumu;
- Pilsētas un piepilsētas iedzīvotāji aktīvi pieprasa velosipēdu un gājēju infrastruktūras attīstību.

Iespējas

Vājās puses

- Trūkst koordinētas transporta, t.sk. velotransporta, attīstības plāna, koncepcijas;
- Netiek izmantoti viedie risinājumi transporta plūsmu plānošanā;
- Netiek pielietota datu balstīta plānošana transporta infrastruktūras attīstībai;
- Netiek veikti regulāri transporta un gājēju intensitātes mērījumi;
- Pilsētas teritorijā sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte un

- Pilsētas transporta infrastruktūras uzlabošana, t.sk., pieejamība TEN-T tīklam, apkaimju ielu rekonstrukcija u.c.;
 - Modernizēt dzelzceļa transportu un pilnveidot infrastruktūru;
 - Starptautiskās nozīmes lidlauka izveide reģionālās lidostas attīstībai;
 - Uzlabot sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību visiem pilsētas iedzīvotājiem (jauni maršruti, piemēroti kursēšanas laiki, tehniskā infrastruktūra);
 - Uzlabot autostāvvietu infrastruktūru un plānojumu. Iespēju robežās pilsētas teritorijā paredzēt perspektīvās vietas autostāvvietu izbūvei;
 - Uzlabot auto novietošanas sistēmu;
 - Noteikt kā obligātu prasību ielu pārbūves projektos ietvert dalīto veloceļu un gājēju joslu izbūvi;
 - Novērst inducētās satiksmes plūsmas veidošanos – ielu pārbūves projektos sašaurināt brauktuves platumus, izvietot vairāk autostāvvietu un paredzēt veloceļus;
 - Attīstīt ūdens transportu un tūrismu, atjaunot Daugavas kuģīša satiksmi;
 - Iesaistīt "Pilsēta cilvēkiem" (vai citu organizāciju, studentus) Daugavpils pilsētas gājēju un velo infrastruktūras attīstībai - revīzija, plānošanas dokuments, koncepcijas izstrāde;
 - Izstrādāt visaptverošu transporta infrastruktūras, mobilitātes attīstības plānu, koncepciju;
 - Cilvēkam draudzīgas satiksmes infrastruktūras attīstība, kā galvenos satiksmes dalībniekus nosakot gājējus, velobraucējus un sabiedrisko transportu;
 - Ieviest viedos risinājumus pilsētas infrastruktūras pārvaldē (apgaismojums, luksofori)
 - Piemērot ilgtspējīgas attīstības principus infrastruktūras attīstībā, veidojot iedzīvotāju vajadzībām piemērotu un veselībai draudzīgu vidi;
 - Attīstīt elektroauto uzlādes vietas;
 - Attīstīt integrētu velosatiksmes infrastruktūru, lai savienotu lielākos tūrisma objektus;
 - Attīstīt pakalpojumus - velonoma, elektroskūteru noma, koplietošanas auto u.c.;
 - Ierīkot drošas velonovietnes pie publiskām ēkām;
 - Veikt sabiedrības informēšanu par drošas pārvietošanās noteikumiem, braukšanas kultūru veloceļu tuvumā;
 - Veidot jaunus tramvaja un autobusu maršrutus atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām;
 - Atjaunot tramvaju un autobusu parku;
 - Attīstīt IT risinājumus sabiedriskā transporta pakalpojumu uzlabošanā, piemēram, uzstādīt tablo pieturvietās par reāllaika sabiedriskā transporta kustību, nodrošināt sabiedriskā transporta reāllaika kustības pieejamību mobilajā lietotnē;
 - Veikt pasažieru uzskaites digitalizāciju (tiešsaistē), kas uzlabotu prognozēšanas procesus, racionālāk izmantotu plūsmas (pasažieru skaitītājs);
 - Veicināt pāreju uz videi draudzīgu sabiedrisko transportu;
- pieejamība neapmierina lielu pilsētas iedzīvotāju daļu;
- Sabiedriskā transporta izmantošanas dotācija vairākām mērķgrupām;
 - Nav pietiekami attīstīta velosatiksmes nepieciešamā infrastruktūra;
 - Slikti, lēni savienojumi ar Rīgu, Viļņu ar sabiedrisko transportu, reģiona centriem;
 - Nepietiekama pilsētas konkurētspēja aviosatiksmes trūkuma dēļ, salīdzinot ar Liepāju;
 - Trūkst koplietošanas mobilitātes rīku piedāvājuma;
 - Nepietiekama vides pieejamība sabiedriskajā transportā;
 - Novērojais sabiedriskā transporta autoparks un salīdzinoši liels CO2 emisiju apjoms;
 - Netiek izmantoti esošie pilsētas ūdens resursi transporta attīstībai;
 - Sabiedriskā transporta pieturvietas nepietiekama vides pieejamība, informatīvais piensums - nav tablo.
- Draudi**
- Valsts un reģionālās nozīmes ceļu un pilsētas ielu kvalitātes pasliktināšanās, kas apgrūtina transporta plūsmas pilsētā;
 - Finanšu līdzekļu nepietiekamība pašvaldības autoceļu un ielu uzturēšanai un attīstībai;
 - Nacionālā un ES finansējuma samazināšanās transporta infrastruktūras un mobilitātes pilnveidei;
 - Netiek izstrādāts vai īstenots sabiedriskā transporta attīstības koncepcijas rīcības plāns;
 - Pasažieru skaita samazinājums un pasažieru pārvadātāju ieņēmumu samazinājums sakarā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem pandēmijas izplatības ierobežošanai;
 - Sabiedriskais transports nav ekonomiski pašpietiekams, kas kavē tā attīstību kopumā.

- Attīstīt viedus pakalpojumus (piemēram, pērkot biļetes sabiedriskajā transportā);
- Ieviest iedzīvotāja karti - gan elektroniskas sabiedriskā transporta biļetes vietā, pašvaldības pakalpojumiem utt.;
- Sekmēt datus balstītu lēmumu pieņemšanu – veidot vienotu datu bāzi, kur apvienota visa statistika, lai veiktu integrētu analīzi, veikt datu sinhronizāciju ar CSDD datu bāzēm;
- Ieviest satiksmes intensitātes mērīšanas iekārtas;
- Ieviest stāvparka pakalpojumus.

3.7. Klimata pārmaiņas

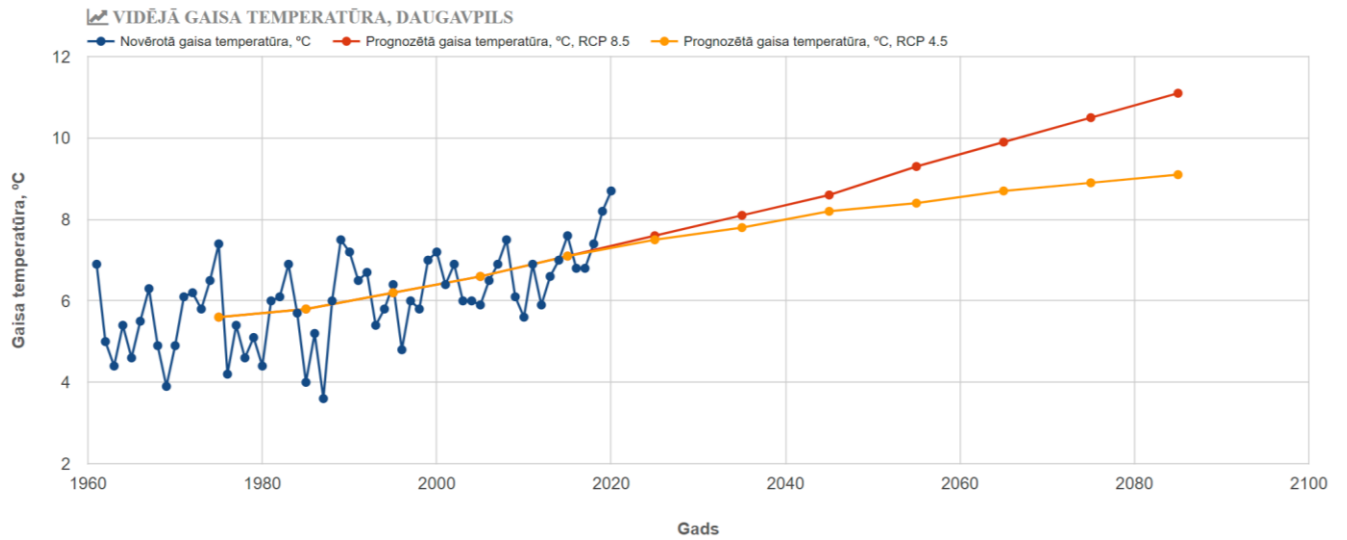
Klimata pārmaiņas, ko šobrīd raksturo vidējās gaisa temperatūras paaugstināšanās, ekstremāli augstas un zemas gaisa temperatūras, jūras ūdens līmeņa paaugstināšanās, spēcīgu lietu gadījumu skaita palielināšanās u.c. visos pasaules reģionos, ir tieši saistītas ar cilvēka radīto ietekmi. Tagadējās klimata pārmaiņas ir izraisījuši SEG emisiju koncentrācijas palielināšanās atmosfērā. Turklāt, ja SEG emisiju koncentrācija atmosfērā turpinās palielināties, tas izraisīs vēl tālāku globālās gaisa temperatūras paaugstināšanos un klimata pārmaiņas. Tas, savukārt, radīs ilgstošas pārmaiņas visās klimata sistēmas sastāvdaļās un palielinās iestāšanās varbūtību dažādām smagām un neatgriezeniskām ietekmēm uz cilvēkiem un ekosistēmām¹⁶⁸.

Klimata pārmaiņu starpvaldību ekspertu grupa (IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change) apkopo datus un pētījumus saistībā ar klimata pārmaiņām un to radītajām sekām, lai veiktu detalizētu analīzi par to, kā klimata izmaiņas norisinās un kā izmaiņas ietekmē cilvēkus un apkārtējo vidi. Darba grupas Piektajā Novērtējuma ziņojumā ir apkopoti vairāki slēdzieni, kas saistīti ar dabisko un cilvēka veidoto sistēmu izmaiņām klimata pārmaiņu kontekstā. Galvenās atziņas akcentē izteiktu globālu piezemes gaisa temperatūras paaugstināšanos kopš 19.gadsimta beigām, iespējamu nokrišņu daudzuma palielināšanos ziemeļu puslodē kopš 1901.gada, kā arī ekstremālo parādību atkārtotās biežuma palielināšanos dažādos laika periodos (IPCC, 2014)¹⁶⁹.

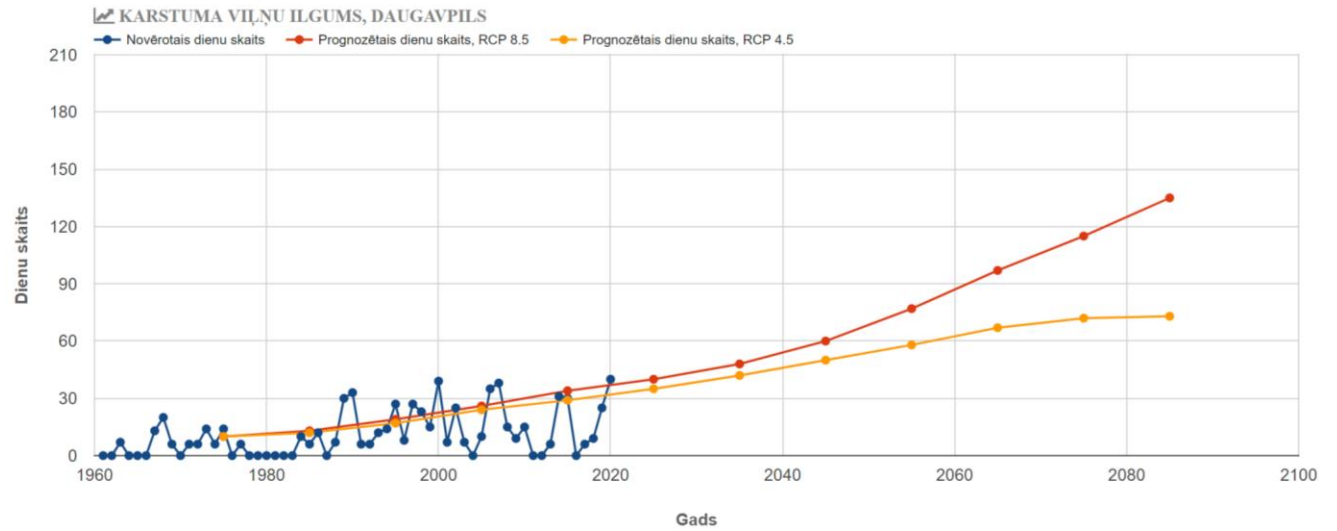
Izmantojot klimata pārmaiņu analīzes rīku, kas ļauj apskatīt līdzšinējo un nākotnes klimatu, tika analizētas Daugavpils pilsētas klimatiskas pārmaiņas, pamatojoties uz diviem siltumnīcefekta gāzu emisijas scenārijiem (RCP4.5 – vidējas SEG emisijas, radiācijas bilance palielināsies līdz 4,35 W/m² un RCP8.5 – augstas SEG emisijas, radiācijas bilance palielināsies līdz 8,5 W/m², pieaugot līdz 12 W/m² līdz 2100.gadam). Saskaņā ar Klimata pārmaiņu scenārijiem Daugavpilī tiek prognozēts būtisks vidējais temperatūras pieaugums, maksimālas un minimālas gaisa temperatūras pieaugums, karstuma viļņu ilguma pieaugums. Palielināsies karstuma un sausuma periodi un to biežums, kuru laikā var pazemināties virszemes un pazemes ūdeņu līmeņi. Daugavpilī tiek prognozēts sala dienu un dienu bez atkušņiem samazinājums. Prognozējams vidējā nokrišņu daudzuma pieaugums, palielināsies arī dienu skaits ar stipriem nokrišņiem.

¹⁶⁸ Latvijas pielāgošanas klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030.gadam

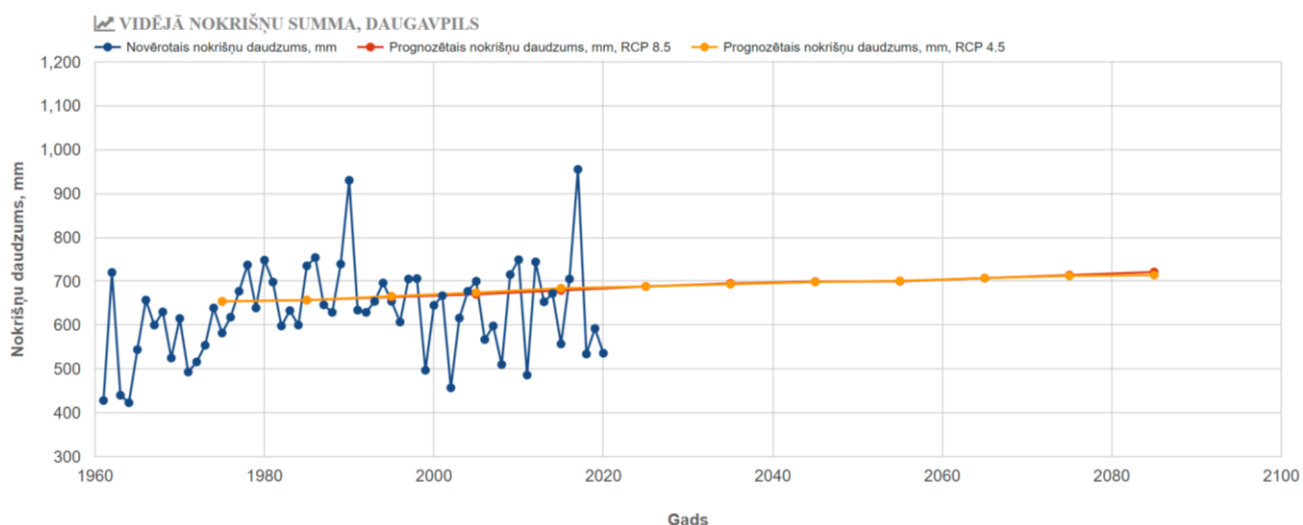
¹⁶⁹ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" Ziņojums *Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai*

ATTĒLS 118. Vidējā gaisa temperatūra Daugavpilī (Avots: VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" Klimata pārmaiņu analīzes rīks)

ATTĒLS 119. Karstuma viļņu ilgums Daugavpilī (Avots: VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" Klimata pārmaiņu analīzes rīks)

ATTĒLS 120. Vidējais nokrišņu daudzums Daugavpilī (Avots: VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" Klimata pārmaiņu analīzes rīks)

Daugavpils pilsēta kopā ar Augšdaugavas novadu ir izveidojušas apvienoto civilās aizsardzības komisiju. Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību instrumenta 2014.-2020. gadam projekta "Kapacitātes paaugstināšana - sagatavotība un reaģēšana ārkārtas situācijās, pielāgojoties klimata pārmaiņām" ietvaros Daugavpils pilsētai tika izstrādāts **Daugavpils sadarbības teritorijas Civilās aizsardzības plāns**), kā arī uzlabota Pašvaldības policijas Satiksmes kontroles un glābšanas nodaļas materiāltehniskā bāze. Tas nosaka pašvaldības gatavību risināt jautājumus, kas saistīti ar klimata pārmaiņu riskiem un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Domes vadības pakļautībā jautājumus, kas skar civilo aizsardzību pilsētā, tai skaitā plūdus, risina Civilaizsardzības organizators.

Saskaņā ar Daugavpils sadarbības teritorijas Civilās aizsardzības plānu Daugavpils sadarbības teritoriju katastrofu risku kopsavilkumu, kā nozīmīgākie riski **Daugavpils sadarbības teritorijā ir epidēmijas, plūdi un ugunsgrēki.**

Epidēmija ir vērtējama kā augsts risks ar augstu varbūtību un tās iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem notikumiem.

Kā nozīmīgākie klimata pārmaiņu riski Daugavpilī ir novērtēti **plūdi, meža un ēku ugunsgrēki, intensīvi nokrišņi un ekstrēmie laikapstākļi**¹⁷⁰. Plūdu risks Daugavpils pilsētā tiek vērtēts kā augsts risks ar augstu varbūtību. Iespējamās dabas katastrofas spēj nodarīt ievērojamus postījumus un apdraudēt cilvēku drošību. Ēku, būvju ugunsgrēku risks Daugavpils pilsētā tiek vērtēts kā nozīmīgs risks ar ļoti augstu varbūtību.

¹⁷⁰ īslaicīgi (intensīva lietusgāze, vētra, gaisa temperatūras izmaiņas) vai ilglaicīgi (karstuma viļņi, sausumi)

Avārijas risks, kas saistīts ar siltumapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas, dabasgāzes pārvades sistēmām un cauruļvadu lietošanu, kā arī karstums ir vērtējams kā vidējais risks ar ļoti augstu vai augstu varbūtību.

Ēku un būvju sabrukšana, epizootijas¹⁷¹, lietusgāzes un ilgstošas lietavas, pērkonu negaiss un krusa, stiprs sals, sausums ir vērtējams kā vidējais risks ar vidējo varbūtības līmeni.

Latvijas pielāgošanas klimata pārmaiņām stratēģijā līdz 2030. gadam (2018.g.) spēcīgas lietusgāzes un to izraisītie plūdi – risks ar salīdzinoši zemākām sekām, kas nākotnē palielināsies, un ar augstu iestāšanās varbūtību. Pavasara pali un ledus sastrēgumu izraisīti plūdi - risks ar salīdzinoši zemākām sekām, un ar vidēju iestāšanās varbūtību, tomēr tiek prognozēts, ka nākotnē šim riskam samazināsies gan iestāšanās varbūtība, gan sekas. Savukārt mežu ugunsgrēki – risks ar vidējām sekām, kas nākotnē palielināsies, un ar ļoti augstu varbūtību.

Daugavpils pilsētā klimata pārmaiņu rezultātā tiks ietekmēta iedzīvotāju veselība (karstuma dūrieni), būvniecības un transporta sektors (ēku un ceļa infrastruktūras bojājumi), elektroenerģijas pieprasījuma pieaugums sakarā ar iekštelpu pārkaršanu, ūdenssaimniecības un atkritumu sektors (vidē nonāk atkritumi, neattīrīti notekūdeņi) un pilsētas meži (meža ugunsgrēku skaits, kaitēkļu pieaugums, invazīvās sugas). Paredzams, ka biežāki karstuma viļņi un pārmaiņas pret klimatu jutīgu infekcijas slimību izplatībā paaugstinās cilvēku veselības un labklājības riskus (piemēram, ērcu sugas paaugstina laimas slimības un ērcu encefalīta izplatību).

Pilsētu meži pilda sociālās un rekreācijas funkcijas, kā arī no tiem pilsētām ir virkne ekoloģisko, klimatisko un estētisko ieguvumu. Mežam ir liela nozīme pilsētas mikroklimata regulācijā, vides un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un SEG emisijas/CO₂ piesaistē. Pilsētas ekosistēmā nozīmīgu funkciju veic pilsētas dabiskie un mākslīgi veidotie ūdens objekti (upes, ezeri, dīķi, ūdenskrātuves, meliorācijas tīkli, utt.). Lai saglabātu un palielinātu neto CO₂ piesaisti meža zemēs, ir būtiski veicināt klimata izmaiņas mazinošu pasākumu ieviešanu meža apsaimniekošanā, tajā skaitā sekmēt novecojošu un mazvērtīgu mežaudžu atjaunošanu, nodrošināt atbilstošu jaunaudžu kopšanu un augsnes ielabošanas pasākumu īstenošanu, piemēram, meliorācijas sistēmu modernizāciju un trūkstošo barības vielu ienesi ar koksnes pelniem un minerālmēslojumu.

Zemes un vides resursu ilgtspējīgai izmantošanai, kā arī klimata pārmaiņu mazināšanai ieteicams izstrādāt Daugavpils pilsētas meliorācijas sistēmas attīstības plānu, ņemot vērā Zemkopības ministrijas izstrādāto plānu "Prioritārie rīcības virzieni meliorācijas politikā 2021.-2027. gadam" (MK rīkojums Nr. 238).

Klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumi ierobežo un samazina potenciālās klimata pārmaiņu sekas, tas ir samazina SEG emisijas atmosfērā. Veicamie pasākumi:

- ◇ energoefektivitātes uzlabošana un racionāla enerģijas izmantošana,
- ◇ lielāka AER izmantošana,
- ◇ veicināt SEG emisijas un CO₂ piesaisti,

¹⁷¹ Dzīvniekiem sevišķi bīstamu infekcijas slimību strauja izplatīšanās, kas izraisa dzīvnieku masveida saslimšanu, piemēram, cūku mēris, trakumsērga, mutes un nagu sērga u.c.

- ◇ efektīva transporta izmantošana (sabiedriskais transports, velo, elektromobilitāte).

Pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumi ir nepieciešami, lai samazinātu klimata pārmaiņu ietekmi. Veicamie pasākumi:

- ◇ lietus ūdens ilgtspējīga apsaimniekošana, lietus ūdens izmantošana pilsētas apūdeņošanā,
- ◇ zaļo zonu atjaunošana un paplašināšana (mežparki, parki, skvēri, ūdensmalas, utt.), kas palīdz piesaistīt atmosfēras oglekli un cīnīties ar karstuma salu efektu pilsētās,
- ◇ veģetācijas integrēšana pilsētvidē gaisa kvalitātes uzlabošanai, noēnoto zonu palielināšanai, virszemes noteces samazināšanai,
- ◇ infrastruktūras atjaunošana un izbūve pilsētas applūšanas risku novēršanai (aizsargdambji, novadgrāvji, meliorācijas sistēmas, utt.),
- ◇ publiskās vietās nodrošināt pieejamību dzeramajam ūdenim (peldvietās, autoostā, parkos, laukumos, utt.),
- ◇ ēku un būvju pielāgošana karstuma periodiem, izmantojot saules aizsarglīdzekļus, piemēram, zaļās fasādes un zaļie jumti,
- ◇ pārkāršanas riska mazināšanai ēkās ieviest nepieciešamos risinājumus iekštelpu mikroklimata uzlabošanai,
- ◇ sabiedrības izglītošana par ugunsdrošību un par veselību klimata risku iestāšanās gadījumā.

4. Sadarbība un pārvaldība

4.1. Teritorijas pārvaldība

Pilsētas pārvaldības pamatā ir [Daugavpils pilsētas pašvaldības nolikums](#). Daugavpils pilsētas pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina **Daugavpils pilsētas dome**. Atbilstoši Daugavpils pilsētas pašvaldības nolikumam dome sastāv no 15 deputātiem. Domei ir **priekšsēdētājs**, kurš vada domes darbu, kā arī **priekšsēdētāja 1.vietnieks, priekšsēdētāja vietnieks** un pastāvīgo komiteju locekļi. Darbības nodrošināšanai un dažādu jautājumu izskatīšanai ir izveidotas 5 **komitejas**:

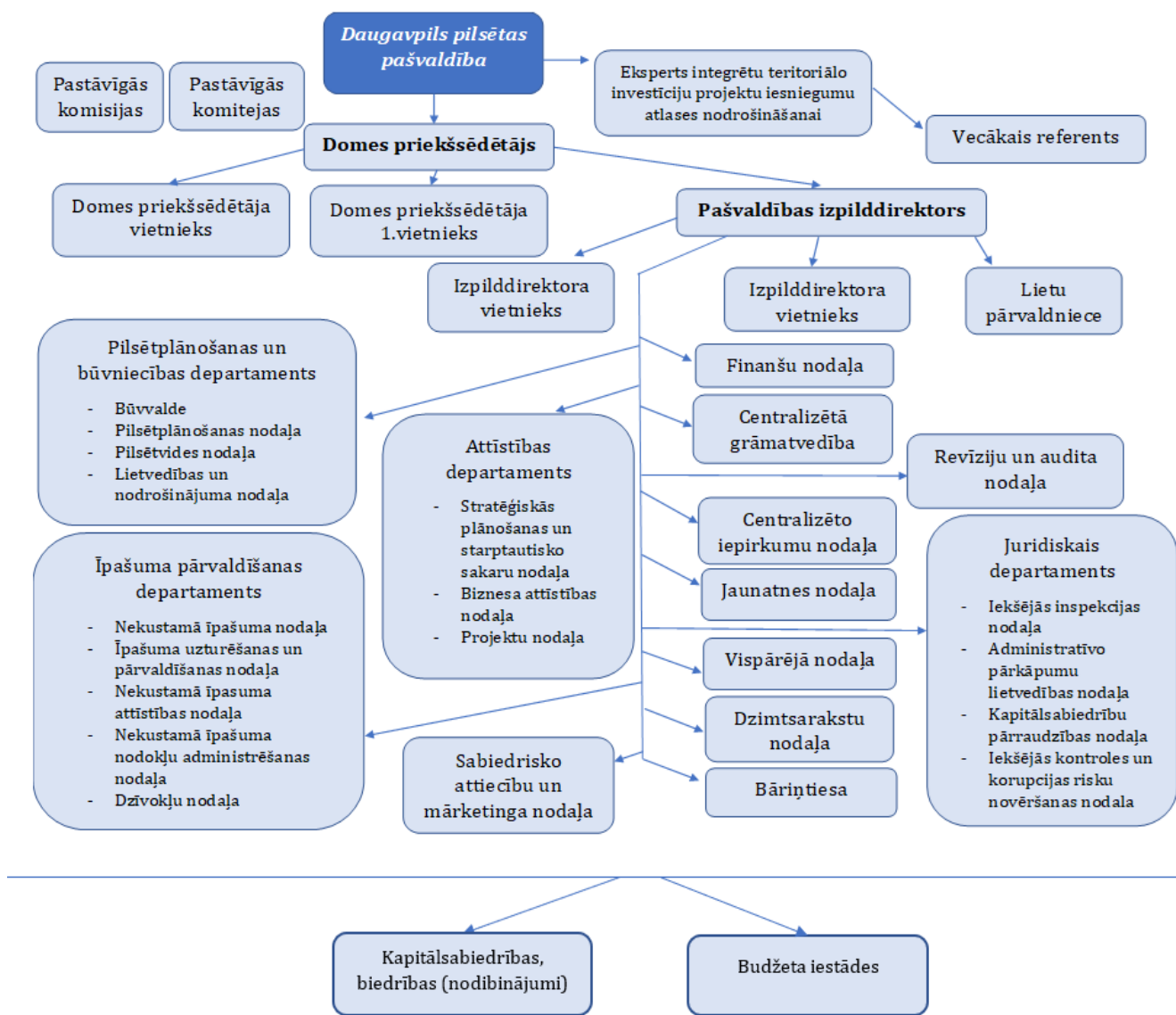
- ◇ Finanšu komiteja (9 locekļi),
- ◇ Sociālo jautājumu komiteja (7 locekļi),
- ◇ Izglītības un kultūras jautājumu komiteja (7 locekļi),
- ◇ Īpašuma un mājokļu komiteja (7 locekļi),
- ◇ Pilsētas saimniecības un attīstības komiteja (7 locekļi).

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai dome no deputātiem un iedzīvotājiem izveidojusi vairākas pastāvīgās **komisijas**:

- ◇ Vēlēšanu komisija,
- ◇ Administratīvā komisija,
- ◇ Pilsētbūvniecības un vides komisija,
- ◇ Transporta komisija,
- ◇ Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas komisija,
- ◇ Zemes komisija,
- ◇ Interesu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas komisija,
- ◇ Pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas un īpašuma atsavināšanas komisija,
- ◇ Civilās aizsardzības komisija,
- ◇ Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija,
- ◇ Veselības aprūpes plānošanas komisija,
- ◇ Mājokļu komisija,
- ◇ Īpašuma komisija,
- ◇ Deputātu ētikas komisija.

2019. gada sākumā tika apstiprināts Daugavpils pilsētas domes [deputātu ētikas kodekss](#), kā arī Daugavpils pilsētas darbinieku ētikas kodekss. Kā galvenie ētikas pamatprincipi [darbinieku ētikas kodeksā](#) noteikti: 1) taisnīgums, godīgums, objektivitāte un neatkarība; 2) atklātība; 3) atbildīgums un profesionalitāte. Atbilstoši valstī noteiktajiem normatīviem 2019. gadā pašvaldībā izveidota Iekšējās **trauksmes celšanas sistēma**.

Domes pieņemto lēmumu izpildi nodrošina pašvaldības izpildorgāns – **administrācija**, kuras vadītājs ir **izpilddirektors**. Pašvaldības administrāciju veido 4 departamenti un 8 nodaļas (Attēls 121). 2020. gada beigās pašvaldības administrācijā strādāja 279 darbinieki¹⁷².

ATTĒLS 121. Daugavpils pilsētas pašvaldības pārvaldības struktūrshēma

Nodrošinot efektīvu pašvaldības pastāvīgo funkciju izpildi un resursu efektīvu izmantošanu, Daugavpils pilsētas dome 2021.gada 15.jūlijā ar domes lēmumu Nr.439 lēma par Daugavpils pilsētas pašvaldības Kapitālsabiedrību pārraudzības nodaļas reorganizēšanu, to pievienojot pašvaldības Juridiskajam departamentam. Tika izveidota arī jauna Juridiskā departamenta nodaļa - Iekšējās kontroles un korupcijas risku novēršanas nodaļa. Savukārt 29.jūlijā dome lēma par Jaunatnes nodaļas un Revīziju un audita nodaļas likvidēšanu ar 2021.gada 1.oktobri. Izvērtējot Jaunatnes nodaļas darbību, pašvaldības vadība secināja, ka darbam ar pilsētas jauniešiem nav

¹⁷² [Daugavpils pilsētas domes 2020.gada pārskats](#)

nepieciešama atsevišķa struktūra. Pēc Jaunatnes nodaļas likvidēšanas, tās funkcijas un uzdevumus veiks Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde, Kultūras pārvalde un Sporta pārvalde. Tiecoties pēc iespējas vairāk izmantot pašvaldības piesaistīto zvērīnāto revidentu darbu, pieņemts lēmums likvidēt Daugavpils pilsētas pašvaldības Revīziju un audita nodaļu.

Pašvaldības funkciju izpildei dome ir izveidojusi **gandrīz 70 dažādas budžeta iestādes**, t.sk. Daugavpils pilsētas pašvaldības Kultūras pārvaldi, Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldi, Sporta pārvaldi, Sociālo dienestu, Daugavpils pilsētas pašvaldības policiju, Komunālās saimniecības pārvaldi, Latgales zoodārzu, Latgales centrālo bibliotēku, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeju, Daugavpils Marka Rotko mākslas centru, vairākas kultūras, sociālās aprūpes, izglītības, sporta iestādes, kuras detalizētāk uzskaitītas un aprakstītas šī dokumenta tematiskajās sadaļās.

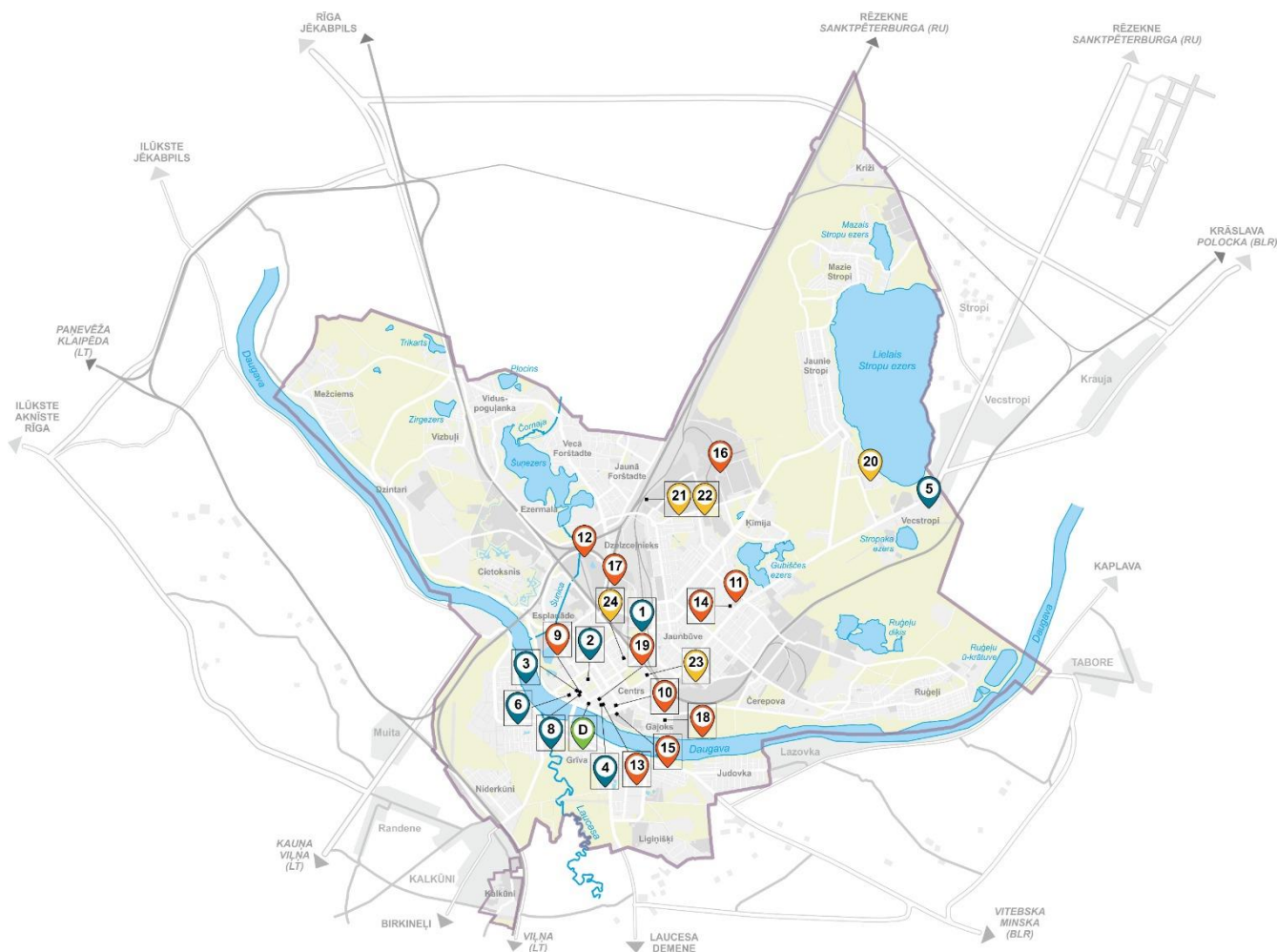
Lai veicinātu tūrisma nozares attīstību un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, pašvaldībā ir izveidota Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūra. Kopumā pašvaldība ir **100% kapitāldaļu turētāja 11 kapitālsabiedrībās**:

- ◇ SIA "Daugavpils autobusu parks";
- ◇ AS "Daugavpils siltumtīkli";
- ◇ SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts";
- ◇ SIA "Labiekārtošana – D";
- ◇ SIA "Daugavpils ūdens";
- ◇ SIA "Parkings D";
- ◇ SIA "Daugavpils lidosta";
- ◇ AS "Daugavpils satiksme";
- ◇ SIA "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika";
- ◇ SIA "Daugavpils bērnu veselības centrs";
- ◇ SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums".

Lai optimizētu pašvaldības kapitālsabiedrību darbību, kas sekmētu pašvaldības finanšu līdzekļu ekonomiju, Daugavpils pilsētas dome 2021.gada 15.jūlijā ar domes lēmumu Nr.446 "Par pašvaldības kapitālsabiedrības SIA "Daugavpils lidosta" darbības izbeigšanu un likvidācijas procesa uzsākšanu" nolēma izbeigt Daugavpils pilsētas domes līdzdalību SIA "Daugavpils lidosta" un uzsākt SIA "Daugavpils lidosta" likvidācijas procesu ar 2021.gada 1.augustu. Ar Daugavpils pilsētas domes lēmumu Nr.447 "Par pašvaldības kapitālsabiedrību SIA "Parkings D" un AS "Daugavpils satiksme" reorganizācijas procesa uzsākšanu apvienošanas ceļā" nolēma uzsākt pašvaldības SIA „Parkings D” un akciju sabiedrības "Daugavpils satiksme" reorganizāciju apvienošanas ceļā, tādējādi pievienojot pašvaldības SIA „Parkings D” akciju sabiedrībai „Daugavpils satiksme”. Ar 15.jūlija domes lēmumu Nr.448 "Par pašvaldības kapitālsabiedrību SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts" un SIA "Labiekārtošana-D" reorganizācijas procesa uzsākšanu apvienošanas ceļā" nolēma uzsākt SIA „Sadzīves pakalpojumu kombināts” un SIA „Labiekārtošana-D” reorganizāciju apvienošanas ceļā, pievienojot SIA „Sadzīves pakalpojumu kombināts” sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Labiekārtošana-D”.

Tāpat pašvaldība ir kapitāla daļu turētāja **4 privātajās kapitālsabiedrībās**:

- ◇ 51,27% - SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija";
- ◇ 45,87% - SIA "Daugavpils olimpiskais centrs";
- ◇ 25,46% - SIA "Latgales laiks";
- ◇ 89,68% - SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca".

D Daugavpils pilsētas dome

Pašvaldības iestādes:

- 1** Daugavpils pilsētas Kultūras pārvalde
- 2** Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūra
- 3** Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde
- 4** Sociālais dienests
- 5** Daugavpils pensionāru sociālās apkalpošanas teritoriālais centrs
- 6** Komunālās saimniecības pārvalde
- 7** Daugavpils pilsētas pašvaldības policija
- 8** Sporta pārvalde

Pašvaldības kapitālsabiedrības:

- 9** SIA "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika"
- 10** SIA "Daugavpils bērnu veselības centrs"
- 11** AS "Daugavpils satiksme"
- 12** SIA "Daugavpils autobusu parks"
- 13** SIA "Daugavpils Lidosta"
- 14** SIA "Daugavpils Dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums"
- 15** SIA "Daugavpils siltumtīkli"
- 16** SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts"
- 17** SIA "Labiekārtošana-D"

18 SIA "Daugavpils ūdens"

19 SIA "Parkings D"

Privātkapitālsabiedrības:

- 20** SIA "Daugavpils Reģionālā slimnīca"
- 21** AS "Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums"
- 22** SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija"
- 23** SIA "Daugavpils olimpiskais centrs"
- 24** SIA "Latgales laiks"

ATTĒLS 122. Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Viens no sekmīgiem pašvaldības pārvaldības priekšnoteikumiem ir efektīvas **komunikācijas un sadarbības nodrošināšana ar iedzīvotājiem**. Šim mērķim pašvaldībai ir izveidoti dažādi komunikācijas kanāli:

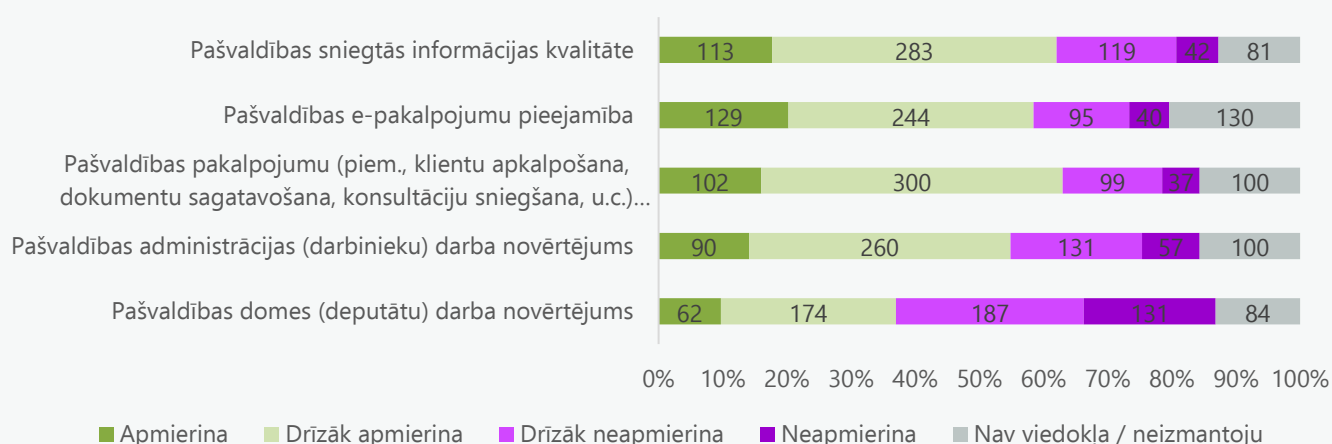
- ◇ Tīmekļa vietne www.daugavpils.lv, kurā nodrošināta pieeja pašvaldības dokumentiem, informācija par aktualitātēm, informācija par [publiskajiem pakalpojumiem](#), kontaktinformācija un cita iedzīvotājiem svarīga informācija;
- ◇ Atsevišķas tīmekļa vietne izveidotas vairumam pašvaldības iestādēm, taču daudzas ir tehniski novecojušas – neatbilst piekļūstamības standartiem, neizmanto pilsētas vizuālo identitāti un dizaina elementus, kas būtu pilnveidojams nākamajā periodā;
- ◇ Pašvaldība aktīvi izmanto dažādu **sociālo kontu** iespējas (izveidoti gan kopīgie pašvaldības konti, gan daudzām iestādēm ir savi sociālo tīklu konti). Plašāku aprakstu par to var skatīt sadaļā par pilsētas tēlu un mārketingu;
- ◇ Tiek nodrošināta **iedzīvotāju pieņemšana klātienē**. Daugavpils pilsētas domes ēkā darbojas **Informācijas birojs**, kurš nodrošina iedzīvotāju apkalpošanu. Covid-19 pandēmijas apstākļos klātienē apkalpošana ir ierobežota;
- ◇ Pašvaldība nodrošina **digitālu pakalpojumu saņemšanu**, izmantojot Valsts pārvaldes pakalpojumu portālu www.latvija.lv. Daugavpils pilsētā (līdzīgi kā citviet Latvijā) pieejami arī daudzi [digitālie aģenti](#) - vēstneši, kuri ne tikai paši apguvuši un izmanto valsts iestāžu e-risinājumus dažādu dzīves situāciju risināšanā, bet arī palīdz iedvesmot to izmantošanā citus.

Neskatoties uz to, pašvaldībai vēl e-pakalpojumu jomā ir vieta izaugsmei, ko apliecina 2019. gada "Latvijas e-indeks" vērtējums¹⁷³ - nacionālās nozīmes attīstības centru griezumā Daugavpils pilsēta ieguva 37% vērtējumu, ierindojoties 8.vietā no 12 pašvaldībām. Indeksā vērtēta gan saziņa ar sabiedrību un līdzdalība, klientu apkalpošana un atbalsts, atvērto datu pieejamība u.c. faktori. Tomēr pašvaldības iekšējo procesu efektivitātes rādītājs Daugavpils pilsētas domē saskaņā ar šo vērtējumu ir viens no labākajiem nacionālās nozīmes attīstības centru grupā – 2019. gadā tas novērtēts 81% apmērā, ierindojot pašvaldību 3.vietā no 12 pašvaldībām šajā grupā. Pašvaldība ierindota arī kā viena no līderu pašvaldībām saziņā ar sabiedrību un līdzdalības jomā, kur vērtēta komunikācija sociālajos tīklos, tīmekļvietnes lietojamība, e-līdzdalības iespējas tīmekļvietnē, tīmekļa vietnes atbilstība piekļūstamības pamatnostādņiem un atbilstība mobilajai versijai.

Ieteicams uzlabot IKT risinājumus pašvaldības administrācijā, lai uzlabotu iekšējo komunikāciju un efektīvāk noritētu informācijas apmaiņa (starp struktūrvienībām, iestādēm, kapitālsabiedrībām). Attīstāmi arī ārējās komunikācijas kanāli – tīmekļa vietnes.

¹⁷³ [Integrēts Publisko pakalpojumu sniegšanas un gala lietotāju vajadzību monitorings, Pašvaldību vērtējums un pašvaldību E-indeks, 13.12.2019.](#)

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Galvenie informācijas kanāli, no kuriem aptaujas dalībnieki iegūst informāciju par Daugavpils pilsētas pašvaldības darbību ir:

- 22% - pašvaldības tīmekļa vietne www.daugavpils.lv;
- 20% - sociālā tīkla Facebook lapa "Daugavpils pilsēta";
- 20% - draugi, paziņas, ģimenes locekļi;
- 14% - televīzija, ziņas;
- 8% - neatkarīgie mediji;
- 6% - sociālā tīkla Instagram lapā @Daugavpils.lv.

Ieteikumi pašvaldības darba uzlabošanai

Liela daļa ieteikumi vērsti uz pašvaldības un sabiedrības komunikācijas uzlabošanu, pašvaldības darba pilnveidi, padarot to atvērtāku, mūsdienīgāku un sabiedrību iekļaujošāku. Galvenokārt aptaujas dalībnieki ieteikuši:

- Domes deputātiem strādāt vienoti pilsētas attīstībai, mazināt politikas mainības un dažādo interešu ietekmi uz pilsētu un iedzīvotājiem;
- Strādāt vairāk un strādāt pilsētas iedzīvotāju labā;
- Būt tuvāk sabiedrībai, būt atvērtākiem, laipniem, godprātīgiem, proaktīviem saziņā ar pilsētas iedzīvotājiem;
- Būt mūsdienīgākiem, ilgtspējīgākiem, ieviest inovācijas un viedus risinājumus pārvaldībā un pilsētā;
- Attīstīt pilsētas mārketingu;
- Plašāka iedzīvotāju informēšana par pašvaldības darbību;
- Attīstīt dialogu ar pilsētniekiem ar visiem iespējamiem rīkiem, lai gūtu atgriezenisko saiti ne tikai plānojot jauno periodu, bet arī ikdienā;
- Aktīvi uz klausīt iedzīvotāju idejas;
- Nodrošināt informācijas pieejamību pašvaldības tīmekļa vietnē;

Kas neapmierina:

- Trūkst latviskas vides, vairāk pasākumu valsts valodā, iestāžu darbinieki nereti nepārvalda valsts valodu;
- Pašvaldības un NVO sadarbība;
- Trūkst atgriezeniskā saite no iedzīvotājiem par paveikto;
- Netiek pietiekami uz klausīti iedzīvotāji.
- Uzlabot publiskās apspriešanas procesu – plašāka informēšana par sanāsmēm, atklātāka projektu un konkursu apspriešana, to organizēšana sabiedrībai pieejamā laikā;
- Vairāk forumu, semināru un diskusiju (klātienē) ar sabiedrību;
- Klientu apkalpošanas uzlabošana (reaģēšana, kompetence, attieksme);
- E-pakalpojumu ieviešana un attīstība, pašvaldības e-pakalpojumu pieejamība portālā Latvija.lv;
- Celt pašvaldības darbinieku kvalifikāciju, kompetenci;
- Daugavpils.tv kvalitātes uzlabošana;
- Daugavpili ir sadalīta informacionālā telpa, ar ko nepieciešams apzināti strādāt;
- Atvērt tiešsaistes komunikācijas kanālus, tālruņa līniju, lai iedzīvotāji ātri sasniegtu pašvaldību;
- Sekmēt pilsētas interešu pārstāvniecību nacionālā līmenī;
- Nodrošināt un attīstīt latvisku vidi;

- regulāru informācijas atjaunošanu - kontakti, aktualitātes, darba laiki u.tml.;
- uzlabot domes sēžu protokolu sadaļu, lai būtu iespējams meklēt to kopējā saturā (šobrīd pieejami tikai audio faili un Word dokumenti);
- Veikt iedzīvotāju aptaujas:
 - pirms lielu infrastruktūras objektu uzlabošanas, izveides plānošanas, noskaidrojot sabiedrības viedokli par to nepieciešamību;
 - par apkaimju attīstību un infrastruktūras pieejamību un kvalitāti apkaimē;
- Uzlabot latviešu valodas lietojumu (deputāti komunikācijas kanālos nereti primāri lieto krievu valodu);
- Uzlabot Daugavpils kā mūsdienīgas dzīvesvietas, darba vietas tēlu investīciju piesaisti;
- Veicināt starpiestāžu sadarbību;
- Pievērst lielāku uzmanību autoceļu kārtējam remontam, tā kvalitātei un savlaicīgam;
- Saimnieciska pieeja, efektīva finanšu līdzekļu izmantošana;
- Izvērtēt koncertzāles būvniecības nepieciešamību un atbilstību sabiedrības interesēm.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

Pēc SKDS veiktās aptaujas rezultātiem secināms, ka 83% no aptaujātajiem Daugavpils pilsētas iedzīvotājiem norādījuši, ka viņus kopumā apmierina dzīve Daugavpils pilsētā. To, ka pēdējo trīs gadu laikā dzīve Daugavpils pilsētā kopumā ir kļuvusi labāka norādīja 65% aptaujāto, bet uz dzīves pasliktināšanos kopumā norādīja 24% aptaujāto. Savukārt 21% aptaujāto Daugavpils pilsētas iedzīvotāju ir apsvēruši iespēju pamest Daugavpils pilsētu, pārcelties uz dzīvi citur.

Informāciju par pašvaldības darbu 46% aptaujāto iegūst pašvaldības kontos sociālajos tīklos, 32% pašvaldības tīmekļa vietnē, 47% citur internetā, 32% vietējos laikrakstos. Jaunāka gadagājuma aptaujātie informāciju vairāk iegūst internetā. Aptaujātie, kuri ģimenē galvenokārt runā latviešu valodā, biežāk nekā krieviski runājošie, informāciju iegūst sociālos tīklos un pašvaldības tīmekļa vietnē.

Aptuveni puse (52%) iedzīvotāju Daugavpils pilsētas pašvaldības darbību kopumā vērtē pozitīvi.

Kā vienu no aktuālākajām problēmām 24% aptaujātie minējuši vajadzību uzlabot pašvaldības darbu, sadarboties un strādāt pilsētas labā.

SVID analīze

Stiprās puses

- Nodrošināta regulāra un efektīva sabiedrības informēšana vairākos komunikācijas kanālos un ar dažādiem komunikācijas līdzekļiem;
- Pieejami dažādi e-pakalpojumi pašvaldības pārvaldē.

Iespējas

- Iespējams gan Eiropas, gan nacionāla līmeņa finansiāls atbalsts pašvaldības pārvaldes uzlabošanai;
- Pilnveidot un attīstīt pašvaldības e-pārvaldi, veicinot e-pakalpojumu izmantošanu gan iedzīvotāju, gan pašvaldības iestāžu vidū;
- Piesaistīt valsts un ES finansējumu COVID-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai;
- Iedzīvotāji vēlas pašvaldības un sabiedrības komunikācijas uzlabošanu, pašvaldības darba pilnveidi, padarot to atvērtāku, mūsdienīgāku un sabiedrību iekļaujošāku;

Vājās puses

- Nepietiekama e-pārvaldes izmantošana un iedzīvotāju datora lietošanas prasmes;
- Sabiedrības uzticības mazināšanās pašvaldības pārvaldei;
- Pilsētas politiskās vides nestabilitāte un ietekme uz efektīvu, mērķtiecīgu pārvaldību;
- Iedzīvotāju emigrācija uz citām valstīm.

Draudi

- Iedzīvotāju nepietiekamās digitālās prasmes un nevelēšanās izmantot e-pakalpojumus;
- Normatīvisma pastiprināšanās valstī un pašvaldību autonomijas samazināšanās;
- Pašvaldības budžeta nodokļu un nenodokļu ieņēmumu, kā arī ieņēmumu no budžeta iestāžu maksas pakalpojumiem samazināšana (ierobežojumi vīrusa izplatības ierobežošanai, nodokļu reforma un citu faktoru dēļ);

- Attīstīt dialogu ar pilsētniekiem ar visiem iespējamiem rīkiem, lai gūtu atgriezenisko saiti ikdienā par darbu un uzlabojumiem.
- Pašvaldības tiesību ierobežošana attiecībā uz lēmumu pieņemšanu tās administratīvās teritorijas attīstības jautājumu risināšanā.

4.2. Pašvaldības budžets

Pašvaldības budžets ir līdzeklis pašvaldības politikas realizācijai ar finanšu metodēm. Svarīgākais uzdevums, ko nodrošina pašvaldība, ir ilgtspējīga administratīvās teritorijas attīstība, efektīvi izmantojot konkurētspējīgo priekšrocību un vienlaikus sabalansējot saimniecisko un ekonomisko attīstību ar sociālajām interesēm. Pašvaldības budžeta būtiskākais mērķis ir noteikt un pamatot līdzekļu apjomu, kāds nepieciešams ar likumu noteikto pašvaldības funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei.

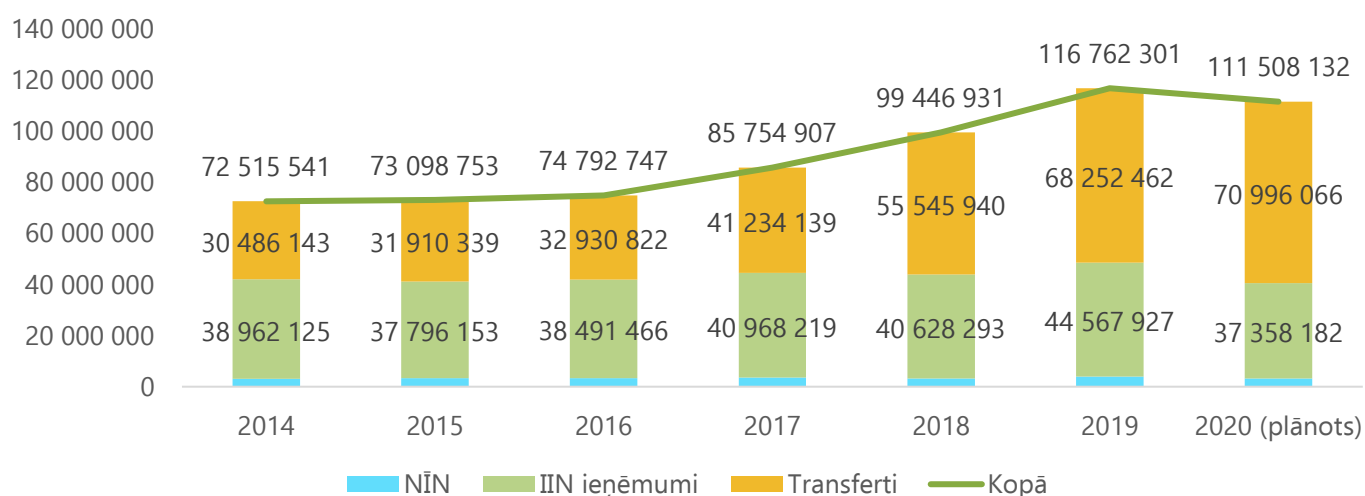
Pašvaldības budžets ir plānošanas un kontroles instruments, kas ļauj:

- ◇ novērtēt naudas ieņēmumu veidošanos;
- ◇ racionāli sadalīt un izmantot pieejamos finanšu resursus atbilstoši pašvaldības prioritātēm;
- ◇ uzraudzīt pakļauto iestāžu un uzņēmumu finanšu un saimniecisko darbību.

Ieņēmumi¹⁷⁴

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi – iedzīvotāju ienākuma, nekustamā īpašuma nodokļi (NĪN), un transferti (no valsts un pašvaldību budžeta) – Daugavpils budžetā laikā no 2014. gada pakāpeniski aug, 2019. gadā tiem sasniedzot 116,7 milj. EUR, jeb esot par 160% procentiem lielākiem nekā 2014. gadā. Ieņēmumu struktūrā lielāko daļu ieņem transferti, kas pēdējo gadu laikā 2,3 reizes auguši (Attēls 123).

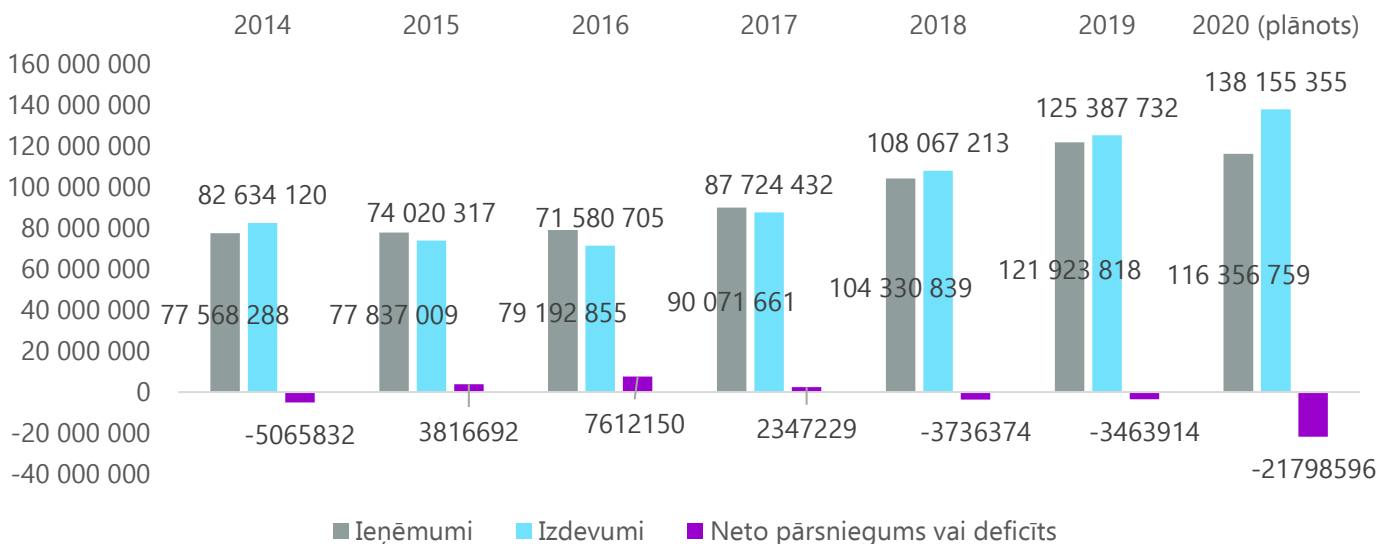
Nodokļu ieņēmumu dinamika atspoguļo kopējās ekonomiskās izaugsmes tendences. IIN ieņēmumi 2019. gadā ir 44,5 milj. EUR un salīdzinot ar 2014. gadu ir par 29% lielāki. NĪN ieņēmumi 2019. gadā ir 3,9 milj. EUR un salīdzinot ar 2014. gadu ir par 15% lielāki. 92% no pamatbudžeta nodokļu ieņēmumiem 2019. gadā sastāda ienākuma nodokļi, 8% sastāda nekustamā īpašuma nodokļi (Attēls 123).

ATTĒLS 123. Pamatbudžeta nodokļu ieņēmumi un transferti 2014.-2020. gadā Daugavpilī

¹⁷⁴ Valsts kases pašvaldību gada pārskats – Daugavpils pilsēta, 2014.-2019. gada Pārskats par pamatbudžeta izpildi

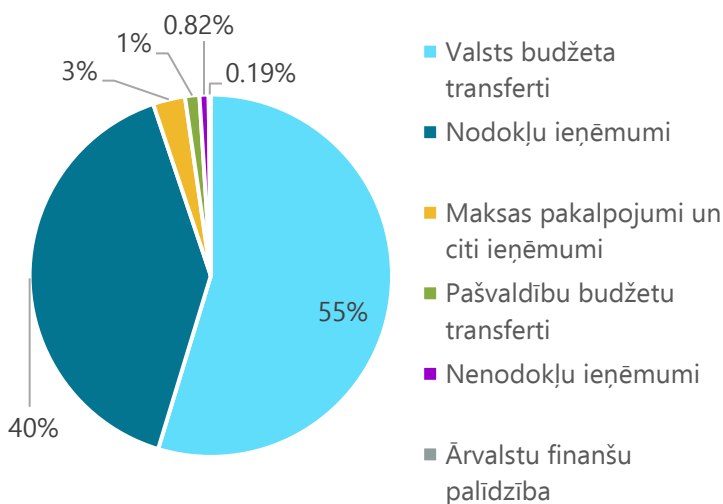
Daugavpils pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi laikā kopš 2014. gada ir bijuši ar pieaugošu tendenci, līdzīgi kā izdevumi. 2019. gadā, salīdzinot ar 2014. gadu, pamatbudžeta ieņēmumi ir par 157% lielāki, un izdevumi ir pusotru reizi jeb 152% lielāki nekā 2014. gadā. Pamatbudžeta izdevumi pārsniedza pamatbudžeta ieņēmumus jeb deficīts veidojās 2014., 2018., 2019. gadā un plānots arī 2020. gadā (Attēls 124).

ATTĒLS 124. Pamatbudžeta ieņēmumi, izdevumi un neto pārsniegums vai deficīts

Daugavpils pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi 2019. gadā atspoguļo, ka 55% jeb 66 milj. EUR no ieņēmumiem sastāda valsts budžeta transferti. 40% jeb 48 milj. EUR sastāda nodokļu ieņēmumi. 3% jeb 3,5 milj. EUR sastāda maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi (piemēram, ieņēmumi par telpu nomu, par izglītības pakalpojumiem no vecāku maksām, par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs, par biļešu realizāciju, par komunālajiem pakalpojumiem u.c.), (Attēls 125).

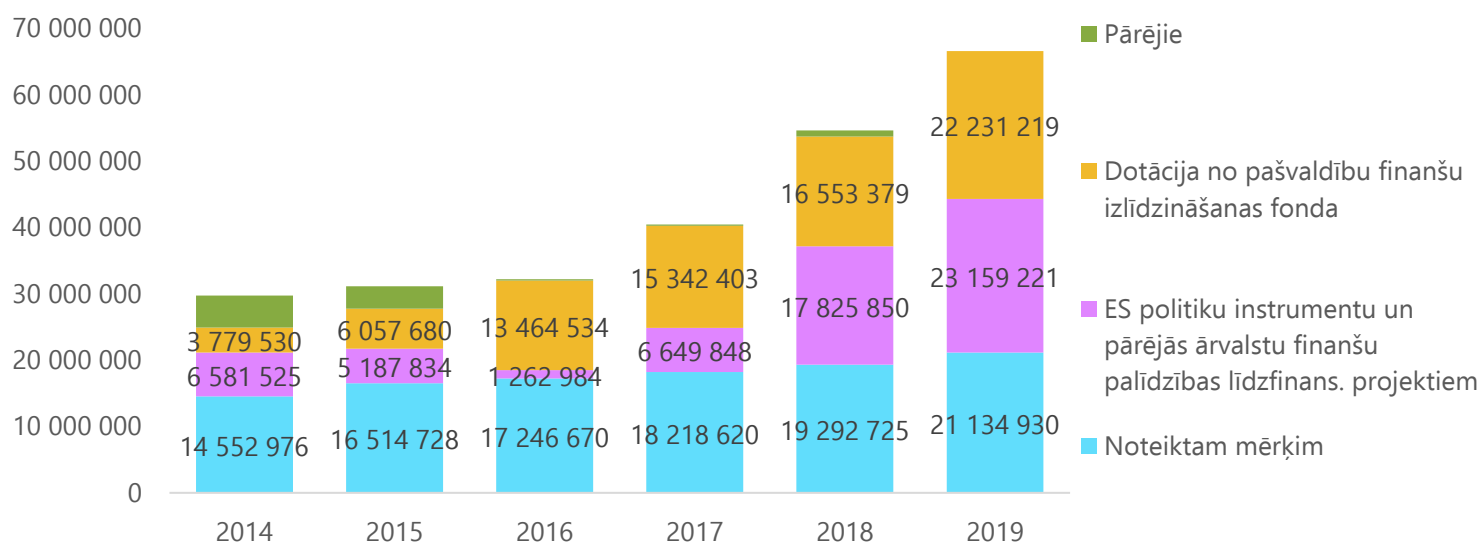
1% jeb 1,5 milj. EUR. sastāda pašvaldību budžeta transferti (par izglītojamiem no citām pašvaldībām u.tml.). 0,82% jeb 995 tūkst. EUR sastāda nenodokļu ieņēmumi (valsts un pašvaldību nodevas, ieņēmumi no valsts (pašvaldību) īpašuma iznomāšanas, pārdošanas, un naudas sodi un sankcijas). Ārvalstu finanšu palīdzība sastāda 0,19% jeb 232 tūkst. EUR un tie ir ieņēmumi no citu Eiropas Savienības politiku instrumentu līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanas (Attēls 125).

ATTĒLS 125. Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra 2019. gadā

Attēls 126. redzama Daugavpils pilsētas budžetā saņemto valsts budžeta transfertu struktūra – 2019. gadā tos sastāda 35% Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajiem projektiem (projektiem), 33% dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda un 32% noteiktam mērķim.

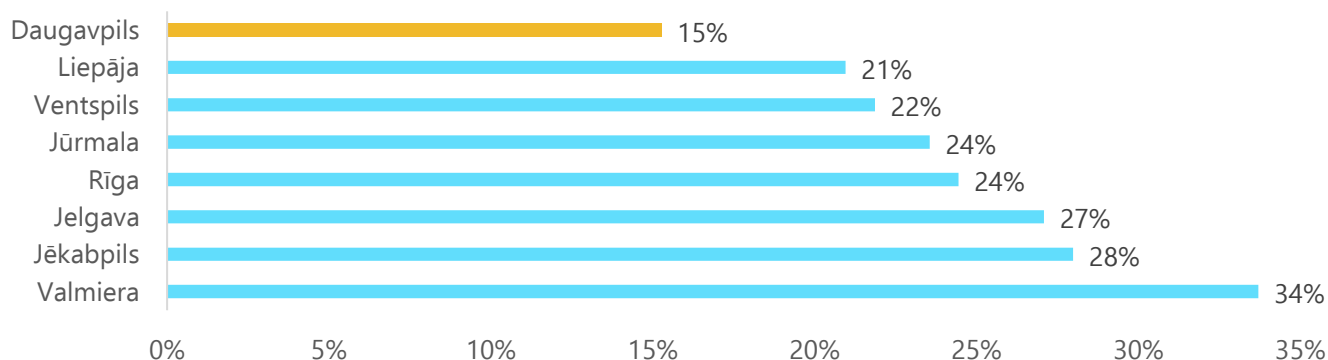
2019. gadā no **pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda** pašvaldība saņēmusi dotāciju 22 milj. EUR apmērā. Pašvaldības ieņēmumi no izlīdzināšanas fonda sastāda 2014. gadā sastādīja 5% no visa pašvaldības ieņēmumu apmēra, taču 2019. gadā tie bija 18% (Attēls 126).

ATTĒLS 126. Pašvaldību saņemtie transferti no valsts budžeta 2014.-2019. gadā

Ievērojamo dotācijas pieaugumu, iespējams, var skaidrot ar straujo ekonomisko izaugsmi pārējā Latvijā un, tā sauktajās "donoru" pašvaldībās, tāpēc dotācijas saņēmējiem pieejams lielāks finansējums. Tai pat laikā, Daugavpilī IIN ienākumi 2019. gadā salīdzinot ar 2014. gadu auguši tikai par 14%, kas ir mazākais uzskatāms par mazu rādītāju.

To apliecina arī salīdzinājums ar pārējām republikas nozīmes pilsētām. IIN ieņēmumu izmaiņas 2019. gadā pret 2016. gadu Daugavpilī ir 15%, savukārt Valmierā, Jēkabpilī IIN ieņēmumi auguši par 34% un attiecīgi 28% (Attēls 127).

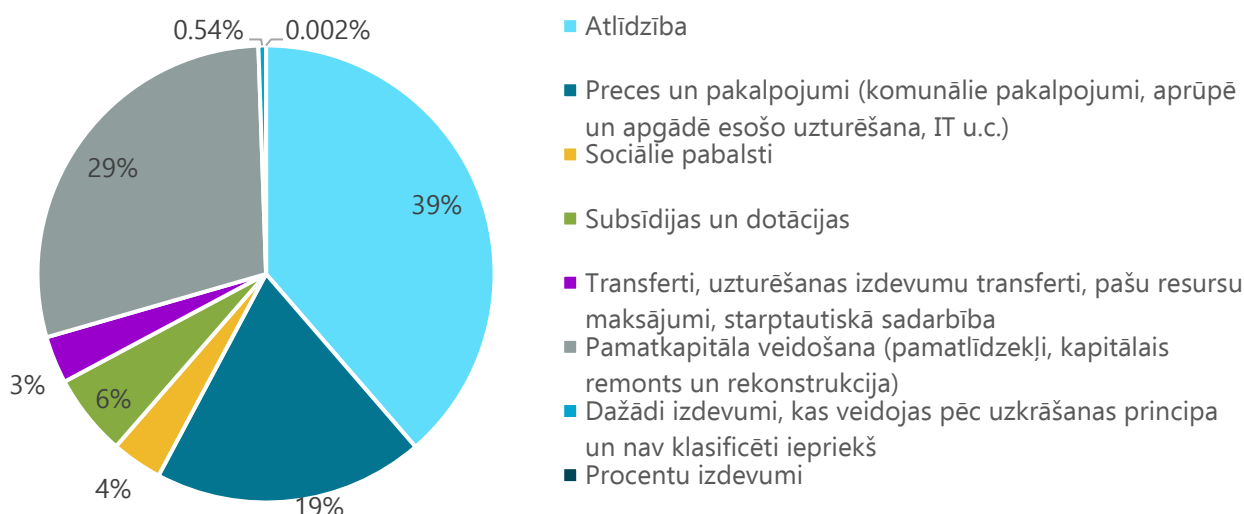
ATTĒLS 127. IIN ieņēmumu izmaiņas 2019. gadā pret 2016. gadu republikas pilsētās
(Datu avots: VID¹⁷⁵)

Speciālā budžeta ieņēmumus 2,615 milj. EUR apmērā 2019. gadā lielākās pozīcijas veidoja dabas resursu nodoklis par dabas resursu ieguvu un vides piesārņošanu un valsts budžeta transferti.¹⁷⁶

Ziedojumu budžeta ieņēmumus 2019. gadā veido ziedojumi un dāvinājumi no fiziskām personām (204 tūkst. EUR) un juridiskām personām (29 tūkst. EUR). 2018. gadā ziedojumu budžeta ieņēmumi bija 6321 EUR, 2017. gadā 25286 EUR.¹⁷⁷

Izdevumi¹⁷⁸

2019. gadā Daugavpils pilsētas pašvaldības pamatbudžeta kopējie izdevumi bija 125 milj. EUR. Tos veido – 39% jeb 48 milj. EUR par atlīdzību, 29% jeb 36 milj. EUR izdevumi pamatkapitāla veidošanai (kapitālais remonts un rekonstrukcija 29 milj. EUR u.c.), 19% jeb 24 milj. EUR preces un pakalpojumi (komunālie pakalpojumi, administratīvie izdevumi, remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot kapitālo remontu), inventārs u.c.). Pārējās izdevumu pozīcijas veido subsīdijas un dotācijas, transferti, starptautiskā sadarbība, sociālie pabalsti, dažādi citi un procentu

izdevumi (Attēls 128).

ATTĒLS 128. Pamatbudžeta izdevumu struktūra

Pēc funkcionālajām kategorijām, 2020. gadā pašvaldība visvairāk ieguldījusi izglītībā, t.i., 42% no izdevumiem jeb 57 milj. EUR. 16% jeb 22 milj. EUR no izdevumiem sastāda ekonomiskā darbība (pašvaldības teritorijas ceļu un ielu infrastruktūras uzlabošana, sabiedriskā transporta nodrošināšana, pilsētas attīstības un mārketinga aktivitātes, kā arī citi pašvaldības ekonomisko attīstību veicinoši pasākumi). 12% jeb 16 milj. EUR tērēti atpūtai, kultūrai, reliģijai (kultūras, sporta,

¹⁷⁵ [Ieturētais iedzīvotāju ienākuma nodoklis no pašvaldībā deklarēto ienākumu saņēmēju vai darbaņēmēju ienākumiem ienākumu izmaksātāju vai darba devēju pašvaldību griezumā](#)

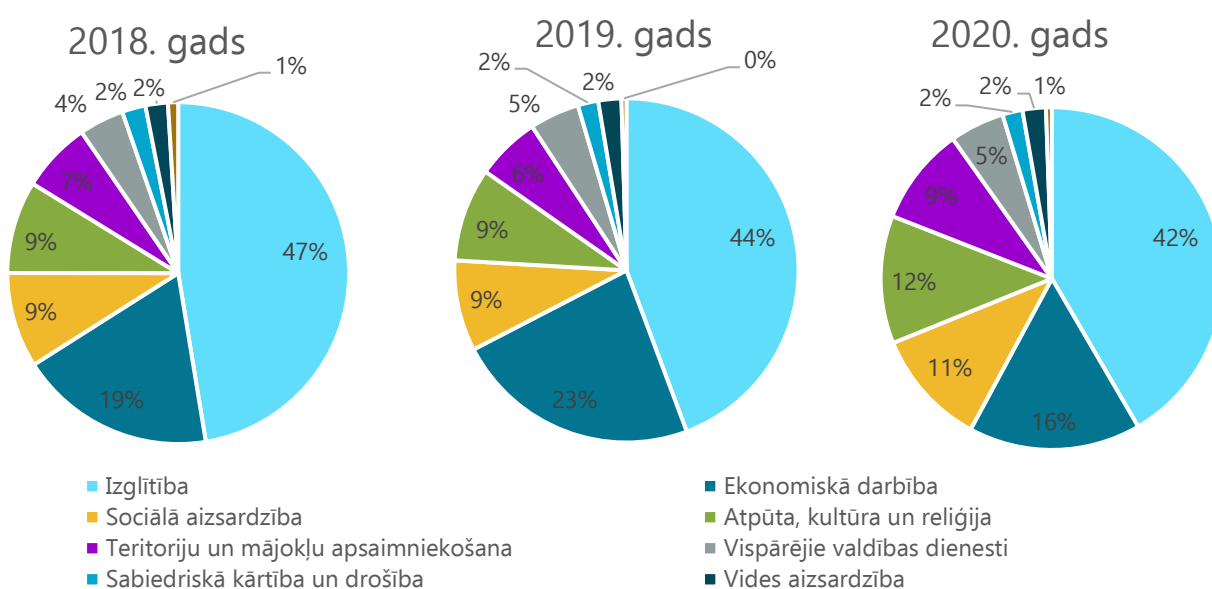
¹⁷⁶ Valsts kases pašvaldību gada pārskats – Daugavpils pilsēta, 2019. gada Pārskats par speciālā budžeta izpildi

¹⁷⁷ Valsts kases pašvaldību gada pārskats – Daugavpils pilsēta, 2017.-2019. gada Pārskats par ziedojumu un dāvinājumu budžeta izpildi

¹⁷⁸ Valsts kases pašvaldību gada pārskats – Daugavpils pilsēta, 2014.-2019. gada Pārskats par pamatbudžeta izpildi

atpūtas pasākumu organizēšanai un līdzfinansēšanai, iestāžu darbības finansēšana, dotācijas biedrībām un nodibinājumiem u.c.) 11% jeb 15 milj. EUR izlietoti sociālai aizsardzībai, 9% jeb 12. milj. EUR teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai. Vispārējie valdības dienestiem tērēti 5% jeb 7 milj. EUR. Vispārējie valdības dienesti ietver Daugavpils pilsētas domes un pašvaldības administrācijas darbības nodrošinājumu (Attēls 129).

2020. gadā, salīdzinot ar 2018. gadu, par 77% ir audzis izlietotais finansējuma apjoms teritorijas un mājokļu apsaimniekošanai. Par 76% auguši izdevumi atpūtai, kultūrai, reliģijai, par 56% sociālai aizsardzībai un par 55% vispārējie valdības dienestiem. Vides aizsardzībai izlietoti par 33% vairāk kā 2018. gadā. Tikai par 9% auguši izdevumi sabiedriskai kārtībai un drošībai, par 12% izglītībai un par 12% ekonomiskajai darbībai. Savukārt veselībai izlietotais pašvaldības budžets samazinājies par 26%.

ATTĒLS 129. Pamatbudžeta izdevumi pa funkcionālajām kategorijām 2018.-2020. gadā
Kopumā Daugavpils pilsētas pašvaldības izdevumu pozīcijas ir sabalansētas.

Daugavpils pilsētas pašvaldības **administratīvie izdevumi** 2017. gadā sastādīja 4,8% no kopējiem izdevumiem, uz vienu iedzīvotāju tas ir 45,1 EUR. Salīdzinājumam, Daugavpils novadā **administratīvie izdevumi** 2017. gadā uz vienu iedzīvotāju sasniedz 181,8 EUR, Ilūkstes novadā – 137,7 EUR. Starp 9 republikas pilsētām Daugavpils ir trešajā vietā pēc mazākajiem izdevumiem uz 1 iedz. Daugavpils saņem vislielāko finansējumu starp republikas pilsētām no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda.¹⁷⁹

Speciālā budžeta izdevumi 2019. gadā bija 3,8 milj. EUR apmērā, no kuriem lielākā daļa sastāda kapitālais remonts un rekonstrukcija pakalpojumi (1,8 milj. EUR), subsīdijas komersantiem

¹⁷⁹ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Pašvaldības profils – Apvienotais Daugavpils novads, 2019

sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai (par pasažieru regulārajiem pārvadājumiem), (588 tūkst. EUR), autoceļu un ielu pārvaldīšana un uzturēšana 279 tūkst. EUR un citi izdevumi.¹⁸⁰

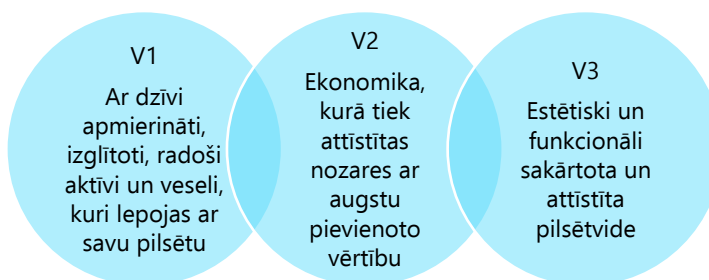
Ziedojumu budžeta izdevumus 2019. gadā sastāda 211 tūkst. EUR galvenokārt pamatlīdzekļu iegādei (antīkie un citi mākslas priekšmeti).¹⁸¹

¹⁸⁰ Valsts kases pašvaldību gada pārskats – Daugavpils pilsēta, 2019. gada Pārskats par speciālā budžeta izpildi

¹⁸¹ Valsts kases pašvaldību gada pārskats – Daugavpils pilsēta, 2019. gada Pārskats par ziedojumu un dāvinājumu izpildi

4.3. Nozīmīgākie investīciju projekti pēdējos gados ¹⁸²

Daugavpils pilsētas attīstības ceļvedis iepriekšējā periodā bija pilsētas attīstības programma „Mana pils - Daugavpils” 2014.-2020. gadam, kuras ietvaros vidējā termiņa prioritātes tika noteiktas, ņemot vērā Daugavpils pilsētas ģeogrāfisko stāvokli, sociālekonomiskās situācijas īpatnības, Eiropas struktūrfondu finansējuma piesaistes un izmantošanas iespējas, kā arī iedzīvotāju vīziju par pašvaldības attīstības iespējām nākotnē (Attēls 130).

ATTĒLS 130. Daugavpils pilsētas attīstības prioritātes 2014.-2020. gadam

Kopš 2014.gada Daugavpils pilsētas pašvaldība īsteno attīstības programmā izvirzītos uzdevumus, piesaistot ES struktūrfondu un citu ārvalstu finansējumu. Neskatoties uz esošo Daugavpils pilsētas ekonomisko situāciju, pašvaldība īsteno nozīmīgus pilsētvides infrastruktūras atjaunošanas projektus, kā arī degradēto industriālo teritoriju sakārtošanas projektus, nodrošinot uzņēmējdarbības attīstību un jaunu darba vietu radīšanu.

Attīstības programmas ietvaros īstenojamās aktivitātes pārsvarā vērstas uz publiskās infrastruktūras sakārtošanu, kas uzskatāms par nopietnu ieguldījumu nākotnes attīstībā. Ņemot vērā to, ka publiskās infrastruktūras attīstība neparedz tūlītēju acīmredzamu efektu uz sociālekonomiskās attīstības rādītājiem, var secināt, ka teritorijas attīstības rādītāji atspoguļo ne tikai attīstības programmas īstenošanas efektivitāti, bet lielā mērā arī iepriekš minēto faktoru negatīvo ietekmi.

Vislielākais finansējums tika izlietots 3.prioritātes mērķa sasniegšanai noteikto pasākumu ietvaros – 179 milj. eiro, pēc tam 1.prioritātei – 104.9 milj. eiro un 2.prioritātei – 38.9 milj. eiro (Attēls 131).

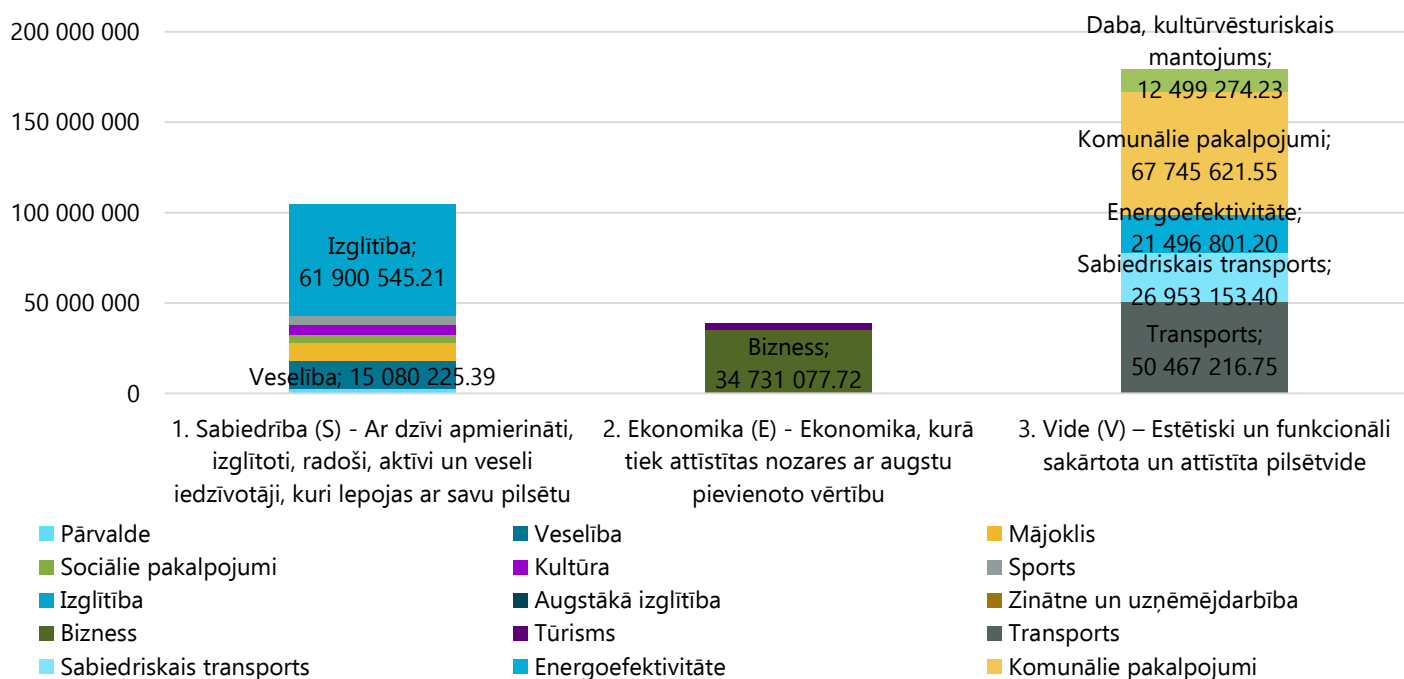
Pašvaldība ir realizējusi virkni publisko iestāžu, transporta infrastruktūras u.c. attīstības projektus. Kopējais investīciju apjoms uz 2020.gada sākumu, kas piesaistīts pilsētas attīstībai triju prioritāšu ietvaros, ir 323 milj. eiro.

Sociālekonomiskā stāvokļa uzlabošanai veicina tādi galvenie faktori kā nodarbinātības veicināšana un darba samaksas paaugstināšana. Pašvaldība ir ieguldījusi ievērojamus līdzekļus uzņēmējdarbības vides uzlabošanā, piesaistot uzņēmējus un veicinot jaunu darba vietu rašanos, par ko liecina tādi otrās prioritātes rezultatīvie rādītāji kā bezdarba līmenis, kas ir samazinājies (līdz Covid-19 krīzei), kā arī darba samaksas pakāpenisks pieaugums, tomēr tas joprojām nesasniedz citu reģionu un lielo pilsētu atalgojuma līmeni. Darba vietu saglabāšana un jaunu darba vietu radīšana ir viens no būtiskākajiem pilsētas attīstības jautājumiem un, kā rāda rezultatīvie rādītāji,

¹⁸² [Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2014.-2020. gadam Ieviešanas uzraudzības pārskats 2014-2020](#)

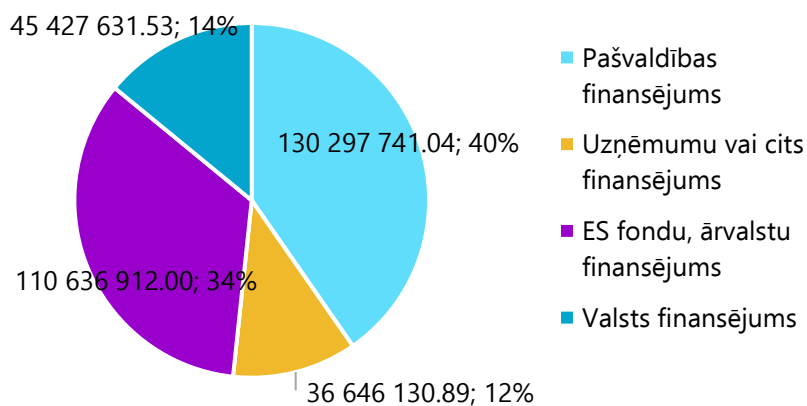
vidējā termiņā šīs darbības ir samazinājušas migrāciju un veicinājušas aizbraukušo iedzīvotāju atgriešanos.

Rezultatīvie rādītāji liecina, ka plānotie pašvaldības budžeta līdzekļi ir izmantoti racionāli un veicināja Attīstības programmā izvirzīto mērķu un uzdevumu sasniegšanu. vairākus rezultatīvos rādītājus negatīvi ietekmēja starptautiskā ekonomiskā politika, īpaši austrumu tirgos un izmaiņas valsts likumdošanā, kas regulē uzņēmējdarbības vidi, tāpēc nebūtu korekti apgalvot, ka attīstības programmas ieviešanas efektivitāte ir bijusi zema.

ATTĒLS 131. Investīcijas pilsētas attīstībā 2014.-2020.gadam Attīstības programmas prioritāšu īstenošanai

Lielākais finansiālais ieguldījums pilsētas attīstībā 40% ir pašvaldības finansējums, tad seko ES fondu un ārvalstu finansējums 34% apmērā, 14% ir valsts atbalsts, bet 12% uzņēmumu privātais ieguldījums (Attēls 132).

ATTĒLS 132. Finansējuma avoti

Lielākie projekti Daugavpils pilsētas infrastruktūras attīstībai 2014.-2020. gadam pēc kopējās summas uzskaitīti Tabula 25. Lielākie ieguldījumi veikti siltumcentrāles Nr.3 pārbūvē, izbūvējot satiksmes pārvadu Smilšu-Smiltenes ielās un veicot ieguldījumus rūpniecisko teritoriju attīstībā.

TABULA 25. Lielākie projekti Daugavpils pilsētas infrastruktūras attīstībai 2014.-2020. gadam pēc kopējās summas (realizētie un uzsāktie projekti)

Nr.	Finanšu programma, specifiskais atbalsta mērķis / projekts	Kopējā summa, EUR
1.	Siltumcentrāles Nr.3 pārbūve, veicot jaunas biomasas katlumājas ar jaudu 15÷30 MW un biomasas noliktavas izbūvi Mendeļejeva ielā 13A, Daugavpilī, KF	14 643 317,00
2.	SAM 6.1.4. Smilšu – Smiltenes ielas pārvads, 1.kārta	13 448 451,00
3.	SAM 5.6.2. Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība II kārtā	8 263 519,71
4.	SAM 5.6.2. Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā	7 864 816,40
5.	SAM 9.3.2. Daugavpils reģionālā slimnīca	7 670 720,00
6.	SAM 4.2.2. Energoefektivitātes pasākumi pirmskolas izglītības iestādēs Nr.3., 5., 32., 28., 29., 12.	7 470 487,75
7.	SAM 5.6.2.	6 449 689,75
8.	SAM 8.1.3. Saules skolas modernizācija	6 392 694,38
9.	SAM 8.1.2. Vispārējās izglītības iestādes - Daugavpils vispārējo izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes un infrastruktūras sakārtošana atbilstoši mūsdienīgām prasībām	6 271 516,46
10.	Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstība Judovkas rajonā, Daugavpilī, KF	5 801 696,46
11.	SAM 4.2.2.	5 510 273,36
12.	Kultūras mantojuma objekta publiskās ārtelpas attīstības un pieejamības veicināšana tūrisma pakalpojumu daudzveidošanai Daugavpils pilsētā, SAM 5.5.1.	4 757 174,00
13.	SAM 4.2.2. Vispārējo izglītības iestāžu energoefektivitātes paaugstināšana	4 221 390,18
14.	Tehnikas muzejs, SAM 5.5.1.	4 061 953,16
15.	SAM 8.1.2. Daugavpils Valsts ģimnāzijas modernizācija	3 898 046,40
16.	Aizsargdambja būvniecība Nometņu ielas rajonā (posmā no Akmeņu ielas līdz Meļņičkas upei)	3 497 987,25
17.	SAM 5.6.2. Čerepovas rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras atjaunošana	3 425 963,99
18.	SAM 4.2.2. citas pašvaldības ēkas (DBVC, Pansionāts)	2 709 290,38
19.	SAM 5.6.2. Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība	2 569 735,49
20.	SAM 9.3.1.	1 745 357,04
21.	EKII-3/26 viedais apgaismojums	1 632 000,00
22.	Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un popularizēšana Latvijā un Krievijā	1 384 889,00

Nr.	Finanšu programma, specifiskais atbalsta mērķis / projekts	Kopējā summa, EUR
23.	SAM 5.6.2. Slāvu ielas un Mazās Viļņas ielas pārbūve	1 337 958,37
24.	EKII PII Nr.26	1 287 910,00
25.	Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības ēkās – Ūdensvada ielā 3, Daugavpili (Daugavpils ūdens, 2019-2021, ERAF)	1 132 155,09
26.	SAM 3.3.1. "Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšana" Cietokšņa noliktavu zonā	1 125 474,95
27.	Maģistrālo siltumtīklu pārbūve Andreja Pumpura ielā no Višķu ielas (9k-29) līdz Jātņieku ielai (9k-46)	1 121 605,00
28.	SAM 9.2.4.2. veselības veicināšana	992 224,80
29.	Maģistrālo siltumtīklu pārbūve no Kandavas ielas (1k-14) līdz Balvu ielai (1k-24) ar atzarojumiem Esplanādes un Dzelzceļnieku mikrorajonos	826 960,36

4.4. Pilsētas identitāte un mārketingu

Daugavpils pilsētas mārketingu raksturo dažādas aktivitātes, kuru mērķis ir attīstīt sekmīgu pilsētas tēlu jeb priekšstatu gan viesiem, gan iedzīvotājiem. Tālākā raksturojumā tas tiek nodalīts, lai gan pilsētas tēls un mārketingu sekmē gan iedzīvotāju dzīves kvalitāti un piederības sajūtu teritorijai, gan tūrisma un uzņēmējdarbības vides attīstību.

Par informācijas pieejamību sabiedrībai, pilsētas atpazīstamību gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī un koordinētu pieeju mārketinga stratēģijas īstenošanā un sabiedriskajās attiecībās atbildīga ir pašvaldības [Sabiedrisko attiecību un mārketinga nodaļa](#). Savukārt par mārketinga aktivitātēm tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma jomā atbildīga ir [Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūra](#).

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Nozīmīgākie īstenotie projekti pēdējo septiņu gadu laikā:

Papildus attēlā minētajiem, iedzīvotājiem nozīmīgi bija arī šie projekti:

- Daugavas krastmala, promenāde;
- Stropu ezera promenāde;
- Vēsturisko ēku pilsētas centrā renovācija;
- Veloceļš 18.novembra ielā;
- Infrastruktūras uzlabošana Jaunbūvē-Čerepovā;
- Bērnu rotaļlaukumu izveide apkaimēs.

Sabiedriskās domas pētījums XII 2020

SKDS aptaujā noskaidrots, ka iedzīvotāji Daugavpili visatzinīgāk vērtē šos paveiktos darbus 2020. gadā:

- 57% - dažādi labiekārtošanas darbi (ielu stāvokļa ierīkošana, promenāžu izveide, bērnu laukumu, parku labiekārtošana, tīra, sakopta pilsēta);
- 22% - satiksmes jautājumu risināšana (pārvada būvniecība, tramvaja līnijas pilnveide);
- 13% - sociālo jautājumu risināšana (atbalsts bērniem brīvpusdienām, pensionāriem);
- 10% - atbalsts kultūras pasākumiem.

Daugavpils pilsēta izmanto dažādus pilsētas tēla vadīšanas elementus: pilsētas zīmola attīstīšanu, komunikācijas aktivitātes (gan virtuāli, gan citos formātos), attīstības projektu īstenošanu, kultūras un sporta aktivitāšu rīkošanu un tml.

Pilsēta sekmīgi izmanto 2014. gadā izstrādāto [Daugavpils cietokšņa un Daugavpils pilsētas stila rokasgrāmatu](#). Daugavpils pilsētas logotips simbolizē pilsētas daudzpusīgumu, daudzveidību un dažādību, iekļaujot tādus simboliskus elementus kā Daugavpils cietokšnis, kultūra, Daugava, cilvēki, satiksme, loģistika, zinātne, tehnoloģijas, lilija, daba u.c. Tāpat Daugavpils pilsētas pašvaldībai ir savs ģerbonis un karogs. Ģerbonī attēlota zilā laukā sudraba viļņota sija, augšā zelta lilija, pēdā savrups sudraba robots ķieģeļu mūris. Karogu raksturo divas krāsas - karmīnsarkanā un baltā krāsā, vidū attēlots Daugavpils pilsētas ģerbonis (Attēls 133.).

Daugavpils pilsētas logo un pamatsauklis

Daugavpils pilsētas pašvaldības ģerbonis

Daugavpils pilsētas pašvaldības karogs

ATTĒLS 133. Daugavpils simbolika

Pašvaldības tēla pilnveides aktivitātes pēdējos gados ir kļuvušas mērķtiecīgākas un konsekventākas, kas vērstas uz koordinētu mārketinga stratēģisko mērķu sasniegšanu (tā tika norādīta kā viena no tēla problēmām pašvaldības iepriekšējā attīstības programmas esošās situācijas raksturojumā). Šobrīd Daugavpils [tiek pozicionēta](#) kā **multikulturāla, multietniska un multifunkcionāla pilsēta, pārrobežu ekonomiskās attīstības un pakalpojumu centrs**. Savukārt nākotnē Daugavpils vēlas būt: 1) pilsēta ar augstu dzīves un vides kvalitāti un augstu tolerances līmeni, 2) ērti pieejams starptautisks pakalpojumu un ekonomiskās attīstības centrs un 3) pārrobežu kultūras, zinātnes un izglītības centrs.

Attiecībā uz pilsētas tēla un piederības sajūtas stiprināšanu iedzīvotāju vidū būtisks uzsvars likts uz dažāda veida komunikācijas aktivitātēm. Pašvaldībai ir izveidoti dažādi sociālo tīklu konti, kas ir salīdzinoši populāri:

- ◇ www.facebook.com/daugavpilsdome - 11 125 sekotāju¹⁸³;
- ◇ <https://www.instagram.com/daugavpils.lv/> - 599 sekotāju¹⁸⁴;
- ◇ <https://twitter.com/daugavpilsdome> - 162 sekotāju¹⁸⁵;
- ◇ [Daugavpils pilsētas Domes YouTube kanāls](#) - šajā kanālā publicēti 390 video, kanālam ir 81 sekotājs, bet kopējais skatījumu skaits – 47 476. Populārākais video "Par Daugavpili", kurš publicēts 2019. gada 3. janvārī, skatīts vairāk kā 2777 reizes. Kanālā publicēti video gan latviešu, gan krievu valodās. Tāpat izvietoti video gan saistībā ar aktualitātēm pilsētā, gan var sekot līdz domes sēžu un preses konferenču tiešraidēm, kā arī noskatīties tās atkārtojumā.¹⁸⁶

¹⁸³ Sekotāju skaits uz 2020. gada 9. decembri, turklāt konts tiek aktīvi izmantots, vairāki ieraksti dienā

¹⁸⁴ Sekotāju skaits uz 2020. gada 9. decembri, turklāt konts tiek aktīvi izmantots

¹⁸⁵ Sekotāju skaits uz 2020. gada 9. decembri, taču šis konts netiek aktīvi izmantots kopš 2019. gada maija

¹⁸⁶ Statistika uz 2020. gada 9. decembri

Bez sociālo tīklu kontiem, kas pēdējos gados kļuvuši par būtiskiem komunikācijas kanāliem, pašvaldībai ir sava oficiālā tīmekļa vietne www.daugavpils.lv. Tīmekļa vietne pieejama 3 valodās: latviešu, krievu un angļu. Apmeklētāju skaits pēdējo 6 mēnešu laikā (analizēts uz 2020. gada 9. decembri) kopā bijis 90,98 tūkst.¹⁸⁷ (94,43% no lapas apmeklējumi bijuši no Latvijas, 1,1% - no Krievijas, 0,85% - no Vācijas, 0,72% - no Ukrainas). 31,36% apmeklējumi notikuši tieši, izmantojot tīmekļa vietnes adresi, bet 59,06% - izmantojot interneta meklēšanas rīkus, 4,83% - sociālos tīklus. Sabiedrisko attiecību un mārketinga nodaļa darbojas studijā, kas gatavo augstas kvalitātes video sižetus.

Investīciju piesaistes sekmēšanai tīmekļa vietnes www.daugavpils.lv angļu un krievu valodas versijās izveidota jauna sadaļa – Investē Daugavpilī ([Invest in Daugavpils/ Инвесторам](#)), kurā pieejama informācija par pilsētas priekšrocībām, ekonomiskais raksturojums, pieejamās teritorijas, esošie uzņēmumi, kontakti u.c.

Atsevišķa tīmekļa vietne (kopā ar Daugavpils novadu) veltīta tieši tūristiem www.visitdaugavpils.lv, kurā aprakstīta tūrisma informācija un pakalpojumi Daugavpils pilsētā un novadā. Informācija tajā atrodama latviešu, krievu, angļu, vācu, lietuviešu un poļu valodās. Atsevišķi sociālo tīklu konti izveidoti arī tieši Tūrisma informācijas centram, vienoti izmantojot nosaukumu "Daugavpils Travel" ([Facebook.com](#) lapa ar 5216 sekotājiem, [Twitter konts](#) ar 936 sekotājiem, [Instagram konts](#) ar 2002 sekotājiem 2020. gada 9. decembrī, [YouTube kanāls](#), kurā publicēti 395 video, kanālam ir 163 sekotāji un kopējais skatījumu skaits ir 64089). Savi sociālo tīklu konti izveidoti arī pašvaldības iestādēm, piemēram, Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādei Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs, Daugavpils pilsētas pašvaldības policijai, Daugavpils pilsētas pašvaldības iestāde "Sociālais dienests" u.c.

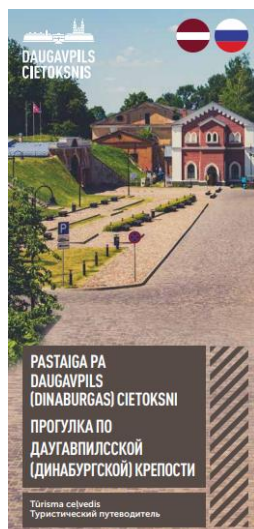
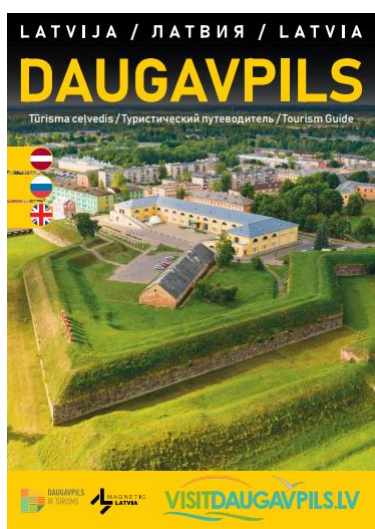
Pozitīvi vērtējams fakts, ka virtuālā informācijas apritē savstarpēji ir nošķirti komunikācijas kanāli (tīmekļa vietnes, sociālo tīklu konti), kas vērsti uz a) iedzīvotājiem (un citiem, kuri saskaras ar pašvaldības darbu, piemēram, uzņēmējiem) un b) tiem, kas vērsti uz tūrisma un pilsētas viesiem. Tādējādi tiek nodrošināta mērķtiecīga un stratēģiska komunikācija attiecībā uz konkrētām komunikācijas mērķgrupām. Pozitīvi vērtējams, ka atsevišķas pašvaldības iestādes papildus kopējiem pašvaldības komunikācijas kanāliem izveidojušas savus. Tas padara pašvaldības darbu vēl atklātāku iedzīvotājiem, kuriem ir iespēja iesaistīties un līdzdarboties dažādās aktivitātēs, un tas var sekmēt piederības sajūtu pilsētai. Veicot sociālo tīklu analīzi, secināms, ka nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināta arī savstarpējās informācijas sinerģija, ļaujot atšķirīgām mērķgrupām piekļūt vienādi informācijai. Tomēr kopumā, neskatoties uz sociālo tīklu aktivitāti, būtu jādomā par kopīgu stratēģiju arī attiecībā uz visu publisko komunikāciju, t.sk. sociāliem tīkliem.

Bez virtuālās komunikācijas nodrošināšanas pašvaldība īsteno arī citas komunikācijas aktivitātes, kuras sekmē piederības sajūtu pilsētai, piemēram, attīstības plānošanas publiskās apspriešanas sanāksmes un tematiskās tikšanās ar iedzīvotājiem, drukāto materiālu par Daugavpils pilsētu izveide, sižeti televīzijā par aktualitātēm pilsētā un tml.

¹⁸⁷ Novērtējums veikts, izmantojot www.similarweb.com rīku

Viens no būtiskākajiem pilsētas tematiskajiem plānošanas dokumentiem līdz šim attiecībā uz mārketingu ir Daugavpils pilsētas pašvaldības aģentūras [Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūras vidējā termiņa darbības stratēģija 2019.-2021. gadam](#). Stratēģijā pie veicamajiem uzdevumiem iekļauta mārketinga pasākumu īstenošana, zīmola "Daugavpils ir daudzveidība" atpazīstamības veicināšana u.c. uzdevumi. Aģentūras darbība vērsta uz pilsētas tēla veidošanu tieši viesiem, popularizējot Daugavpils pilsētu kā **daudzveidīgu tūrisma galamērķi, kurā var atpūsties vairākas dienas**. Pozitīvi vērtējams, ka Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada tūrisma informācija tiek veidota vienoti (kopīgi informācijas kanāli), lai maksimāli interesentiem padarītu informāciju pieejamu, neatkarīgi no tā, vai interesē Daugavpils pilsētas vai Daugavpils novada (vai abu) apmeklējums.

Tāpat katru gadu Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūra sagatavo darba plānu un pārskatu par tā izpildi. [Darba plāna pārskatā par 2019. gada](#) izpildi uzskatāmi parādīts mērķtiecīgs darbs pie mārketinga pasākumu īstenošanas (dažādas publikācijas medijos, tūrisma vietnēs, īstenotie tūrisma veicināšanas pasākumi, informatīvo materiālu sagatavošana dažādās valodās un tml.). 2019. gadā aģentūra izdeva dažāda veida tūrisma informatīvos materiālus par Daugavpils pilsētu sešās valodās – latviešu, krievu, angļu, lietuviešu, poļu un vācu. Informatīvie materiāli ir izplatīti gan Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tūrisma informācijas centros, gan starptautiskos pasākumos. Tāpat aģentūra 2019. gadalaikā organizējusi 11 dažādus nozares un kultūras pasākumus (Attēls 134).

ATTĒLS 134. Dažādi Daugavpils pilsētas tūrisma ceļveži (2019-2020)

2015. gadā veikta pētījuma ietvaros¹⁸⁸ tika secināts, ka Daugavpils pilsētas identitāte ir polistrukturāla – teritorija vienlaicīgi tiek uztverta gan kā specializēta, gan universāla, tādējādi patērētājam ir grūti saprotama pašvaldību teritoriālā produkta niša. Pašvaldības identitātes uzbūvi, saskaņā ar šo pētījumu, visvairāk raksturo vēsture un kultūra. Kā galvenie identitātes atribūtu piemēri Daugavpils iedzīvotāju skatījumā šī pētījuma ietvaros tika minēti Daugavpils cietoksnis, mājas, krievu valoda, savukārt Rīgas iedzīvotāju redzējumā Daugavpils tiem asociējās kā otra lielākā

¹⁸⁸ Teritoriālā zīmola vadība Latvijas pašvaldību mārketingā, Promocijas darbs, Ainārs Brencis, 2015

Latvijas pilsēta, ar krievu valodu un Daugavpils cietoksni. Ņemot vērā to, ka šis pētījums tika veikts pirms tika atklāts Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs 2013. gada 24. aprīlī, tad visdrīzāk, veicot līdzvērtīgu pētījumu mūsdienās, tiktu secināts, ka par vienu no vadošajiem identitātes simboliem ir kļuvis tieši šis mākslas centrs. Pilsētas tēla attīstības un mārketinga aktivitātes pēdējos gados bijušas daudz koordinētākas, konsekventākas un mērķtiecīgākas kā 5-10 gadus atpakaļ, aizvien vairāk nostiprinoties Daugavpils pilsētas logo un pamatsauklim "Daugavpils ir daudzveidība".

Daugavpils iedzīvotāji visvairāk lepojas ar pašu pilsētu, dabu, cilvēkiem, Daugavpils Cietoksni, sportu, sakoptību u.c. Kopumā 2020. gada rudenī veiktajā iedzīvotāju aptaujā uz jautājumu, ar ko lepojas dzīvojot vai strādājot Daugavpilī, atbildēja vairāk kā 200 respondentu (Attēls 135).

ATTĒLS 135. Ar ko lepojas Daugavpils iedzīvotāji

Pilsētas mārketingā un tēla veidošanā viedokļu līderi pauž domas, ka medijos ir par maz informācijas par notikumiem Daugavpilī. Pilsētvides vizuālā tēla veidošanai jādomā par mākslinieciskās padomes izveidi, kurai piesaistīt vietējos māksliniekus un dizainerus. Tāpat attīstāms jauns logo, jauni tūrisma un vides objekti, ievērojot pēctecību. Uzlabojams pilsētas vizuālais tēls iebrūcot Daugavpilī, attīstāmi ainavu skati – uz Daugavu, ezeriem u.c., attīrot vietas no aizauguma. Pilsētas dzīvē vairāk izmantojami publiskie ūdeņi – Daugava, Stropu ezers u.c. Galvenās veicamās rīcības ir Mežciema teritorijas attīstība, kā arī Daugavpils popularizēšana. Arī iedzīvotāju aptaujā vairākkārt pausts viedoklis, ka jāattīsta pilsētas mārketinga.

4.5. Sadarbība

Daugavpils pilsētas pašvaldība ir dalībnieks vairākās biedrībās, nodibinājumos:

- ◇ biedrībā "Latvijas Pašvaldību savienība";
- ◇ biedrībā "Latvijas lielo pilsētu asociācija";
- ◇ biedrībā "Latgales reģiona attīstības aģentūra";
- ◇ biedrībā "SPEEDWAY GRAND PRIX OF LATVIA";
- ◇ biedrībā "Slimnīcas atbalsta biedrība";
- ◇ biedrībā "Eiropas reģions "Ezeru zeme"";
- ◇ biedrībā "Hokeja klubs Daugavpils";
- ◇ biedrībā "Latvijai – 100";
- ◇ biedrībā "Latvijas zinātnes centru apvienība";
- ◇ biedrībā "Daugavpils sudraba lilija";
- ◇ biedrībā "Latgales kulinārā mantojuma centrs".

Daugavpils pilsētas pašvaldība arī sadarbojas ar biedrībām, nodibinājumiem, pašvaldībām, piemēram, biedrību "Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs", valsts SIA "Daugavpils teātris", valsts SIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" u.c.

Sadarbību veicina arī vietējās kultūras un nacionālās biedrības, piemēram, Daugavpils lietuviešu un baltkrievu biedrības ar pašvaldības atbalstu regulāri piedalās kaimiņvalstu organizētos pasākumos u.tml.

Pārrobežu sadarbība

Pārrobežu sadarbība lielākoties tiek īstenota ar starptautisko projektu starpniecību, kurus līdzfinansē ES finanšu instrumenti, atbalsta programmas (Eiropa Pilsoņiem, Erasmus+, URBACT, ES Pilsētprogramma u.c.). Pārrobežu projektu mērķus bieži iezīmē pieredzes apmaiņa, zināšanu gūšana, līdzdalības sekmēšana u.tml. uz cilvēkresursu attīstību vērsti uzdevumi. Papildus attīstošam darbam, vairākos projektos sasniegti fiziski rezultāti – uzlabota kāda veida infrastruktūra, papildināta materiāli tehniskā bāze, izstrādāta rokasgrāmata, plānošanas dokuments u.tml.

Daugavpils pilsētai ir 18 [sadraudzības pilsētas](#), bet visciešākā sadarbība ir ar tuvākajiem kaimiņiem- Lietuvā, Krievijā un Baltkrievijā (Attēls 136). Pašvaldība aktīvi īsteno dažādus pārrobežu projektus sadarbībā ar starptautiskiem partneriem, kas sekmē gan pilsētas attīstību, gan paaugstina pašvaldības kapacitāti, gan stiprina saikni ar partneriem kaimiņvalstīs. Lielākoties galvenās definētās sadarbības sfēras ar sadraudzības pilsētām ir izglītība, kultūra un sports, tirdzniecība un ekonomika, zinātne un tehnika, vides aizsardzība.

D Daugavpils

Sadraudzības pilsētas:

1 Sanktpēterburga (Krievija)	5 Vitebska (Baltkrievija)	10 Radoma (Polija)	15 Alaverdi (Armēnija)
2 Maskavas pilsētas centrālais administratīvais apgabals (Krievija)	6 Bobruiska (Baltkrievija)	11 Mūtala (Zviedrija)	16 Vagaršapata (Armēnija)
3 Narofominska (Krievija)	7 Ļida (Baltkrievija)	12 Magdeburga (Vācija)	17 Ramla (Izraēla)
4 Pleskava (Krievija)	8 Paņevēža (Lietuva)	13 Ferrāra (Itālija)	18 Harbina (Ķīna)
	9 Harkova (Ukraina)	14 Batumi (Gruzija)	

ATTĒLS 136. Daugavpils sadraudzības pilsētas

Sadarbībā ar Daugavpils psihoneiroloģisko slimnīcu, Paņevēžas pašvaldību Lietuvā un Braslavas rajona pašvaldību Vitebskas apgabalā Baltkrievijā [īsteno projekts](#) sociālās iekļaušanas veicināšanā, jaunu sociālo pakalpojumu izveidē. Pilsēta īsteno projektus kopā ar blakus esošo Zarasu rajona, Ignalinas rajonu pašvaldībām Lietuvā. Piemēram, 2014. gadā kopīgā projektā šajās pašvaldībās ieviests sociālais taksometrs. 2020. gadā pašvaldības Sociālais dienests uzsācis projekta [“Neaizsargāto grupu sociālā iekļaušana Zarasai-Daugavpils pārrobežu reģionā, attīstot integrētu sociālās aprūpes tīklu”](#) realizāciju, kas mazinās robežu starp Daugavpili un Zarasiem, tuvinot pašvaldības.

2014.-2020. gada plānošanas periodā Daugavpils pilsētas pašvaldība piedalījās vairāk kā 15 pārrobežu sadarbības projektos:

- ◇ [Iejūties pilsētas ritmā! \(2015-2016\)](#) – 6 sadarbības partneri, rezultātā komunikācijas plāns, aktīva tīmekļa vietne URBACT ietvaros u.c.;
- ◇ [Eiropas reģioni Eiropas pilsonības attīstībai \(2015-2017\)](#) – 15 sadarbības partneri, rezultātā izveidots sadarbības tīkls, iegūta pieredze, izplatīta informācija u.c.;
- ◇ [Nabadzība pilsētās \(2015-2018\)](#) - 23 sadarbības partneri, rezultātā sniegti priekšlikumi normatīvam regulējumam ES, izstrādāts rīcības plāns, īstenojami komunikācijas pasākumi u.c.;

- ◇ [Kvalitatīva brīvprātīgā darba veicināšana Eiropā \(2016-2018\)](#) - 8 sadarbības partneri, rezultātā iegūtas zināšanas un pieredze, ieviestas jaunas metodes darbā, izveidotas vadlīnijas u.c.;
- ◇ [Vienoti Eiropai](#) (2017) – 7 sadarbības partneri, rezultātā attīstīta sadarbība, veicināta Daugavpils atpazīstamība, iegūtas zināšanas un pieredze u.c.;
- ◇ [Cilvēkresursu piesaiste un darba kvalitātes uzlabošana Eiropas pašvaldībās \(2017-2019\)](#) – 4 sadarbības partneri, rezultātā organizētas pašvaldības darbinieku apmācības, veicināta darba tirgus sadalījuma izlīdzināšanās u.c.;
- ◇ [Demokrātiskās iesaistīšanās un sabiedriskās līdzdalības veicināšana \(2017-2019\)](#) – 9 sadarbības partneri, rezultātā iegūta pieredze, paaugstināts zināšanu līmenis, veicināta sabiedrības iesaiste u.c.;
- ◇ [ES Pilsētu digitālās stratēģijas imigrantu integrācijai \(2017-2019\)](#) – 15 sadarbības partneri, rezultātā veicināta sadarbība, izveidota brošūra, video, izplatīta informācija par pašvaldību pakalpojumiem u.c.;
- ◇ [Atveriet sirdis, cilvēki! Hop! \(2018\)](#) – 7 sadarbības partneri, rezultātā iegūtas zināšanas un pieredze, apkopotas labākās brīvprātīgā darba organizēšanas prakses u.c.;
- ◇ [Pašvaldību sadarbība kā Eiropas solidaritātes kanāls \(2018\)](#) – 5 sadarbības partneri, Daugavpils kā vadošais partneris, rezultātā dibināti kontakti, stiprināta sadarbība, organizēts starptautisks pasākums pilsētā, popularizēts Latgales reģions u.c.;
- ◇ [Vietējās solidaritātes – globālās solidaritātes tīkls \(2018-2019\)](#) - 12 sadarbības partneri, rezultātā veicināta Daugavpils atpazīstamība, sekmēta sadarbība, paaugstināts zināšanu līmenis u.c.;
- ◇ [Depopulācija – reģionālo centru izaicinājums \(2018-2020\)](#) – 7 sadarbības partneri, rezultātā noorganizēti 2 starptautiskie pasākumi Daugavpilī, izstrādāts [Depopulācijas Kontroles Rīcības Plāns](#) u.c.
- ◇ [Pilsētu sadarbība vides problēmu risināšanā \(2019-2020\)](#) – 5 sadarbības partneri, rezultātā noorganizēti 5 starptautiskie pasākumi Daugavpilī, paaugstināta darbinieku kompetence, veicināta iedzīvotāju iesaiste un zināšanas par vidi u.c.

Arī daudzas izglītības un kultūras iestādes piedalās starptautiskos sadarbības projektos – Erasmus+ u.c.

Pateicoties izdevīgajam ģeogrāfiskajam stāvoklim, Daugavpils izmanto plašās iespējas piedalīties trīs pārrobežu sadarbības programmās – Latvijas-Lietuvas, Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas un Latvijas-Krievijas. 2020. gadā šo programmu un Norvēģijas finanšu instrumenta ietvaros turpinās vairāku projektu realizācija, kuru rezultātā plānoti ievērojami infrastruktūras, materiāli tehniskās bāzes uzlabojumi:

- ◇ ["Pilsētvides mitrāju pārvaldība Latvijas – Lietuvas pārrobežu reģionā"](#) (2020-2021), kura plānotie rezultāti - izveidota vienota tiešsaistes pārvaldības sistēma, atjaunota pilsētvides mitrāju bioloģiskā daudzveidība, samazināti pilsētu mitrāju vides riski, paaugstināta Latvijas-Lietuvas pārrobežu reģiona iedzīvotāju eko-informētība. Paredzētas investīcijas Latgales Zoodārza un Anīkšču Zaļā diķa (Lietuva) teritorijās.
- ◇ [Kapacitātes paaugstināšana – sagatavotība un reaģēšana ārkārtas situācijās, pielāgojoties klimata pārmaiņām](#) (2020-2021), kura galvenās aktivitātes pilsētā ir Daugavpils sadarbības

teritorijas civilās aizsardzības plāna izstrāde, Daugavpils pilsētas pašvaldības policijas Satiksmes kontroles un glābšanas nodaļas materiāltehniskās bāzes uzlabošana u.c.

- ◇ [Pārrobežu lojalitātes programma kultūras un tūrisma veicināšanai](#) (2020-2022), kur plānotie rezultāti - Daugavpils cietokšņa 7. bastiona kazemātu restaurācija un pielāgošana Daugavpils M. Rotko mākslas centra keramikas atvērto fondu funkcijām u.c.
- ◇ [Pārrobežu reģionālā kultūras mantojuma paplašināšana](#) (2018-2021), kura rezultātā tiks restaurēts un labiekārtots Daugavpils cietokšņa 7.bastiona valnis u.c.;
- ◇ [Kultūras un vēsturiskā mantojuma saglabāšana un veicināšana](#) (2019-2021), kura rezultātā tiks veikta Daugavpils cietokšņa 7. bastiona Pulvera pagraba Nikolaja ielā 1 restaurācija un pielāgošana M. Rotko mākslas centra izstāžu sektora funkcijām, cietokšņa celtniecības materiālu pētniecība, amatnieku pārvietojamo kiosku (ratu) izgatavošana u.c.;
- ◇ [Amatniecība bez robežām](#) (2019-2021), kura rezultātā tiks veikta keramikas un metālapstrādes darbnīcas izveide Daugavpils cietokšņa 8. bastiona pulverpagrabā, izstrādāta kopīga interneta platforma produktu popularizēšanai u.c.;
- ◇ [Inovāciju centra izveidošana Daugavpilī](#) (2020-2023), kura rezultātā tiks veikta energoefektivitātes paaugstināšana, telpu pielāgošana, attīstīta centra tematiskā specializācija - uzņēmējdarbības un karjeras attīstība STEM jomā u.c.

Pasūtītājs: Daugavpils pilsētas pašvaldība sadarbībā ar Augšdaugavas novada pašvaldību

Projekta izstrādes vadības grupa: Sabīne Šņepste, Daina Krīviņa, Sintija Rabčevska, Olga Tolmačova, Iveta Megne, Zanda Lisovska, Olga Lukaševiča, Vīta Rūtiņa

Kontakti: Daugavpils pilsētas pašvaldība, K.Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, Tel.: 65404344, info@daugavpils.lv, www.daugavpils.lv

Kontakti: Augšdaugavas novada pašvaldība, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401, Tel.:65422238, dome@daugavpilsnovads.lv, www.daugavpilsnovads.lv

Izpildītājs: SIA "Reģionālie projekti"

Projekta izstrādes komanda: Laine Šildere, Līna Dimitrijeva, Jānis Ozols, Santa Pētersone, Laura Dimitrijeva, Sanita Fazilova u.c.

Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 2, Rīga, LV – 1045, tel.: +371 67320809, birojs@rp.lv, www.rp.lv

REĢIONĀLIE
PROJEKTI